

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
NORTH BANGKOK UNIVERSITY

การประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ ครั้งที่ 4 ประจำปี 2565

National Conference in Applied Research

NCAR NBK

“นวัตกรรมเปลี่ยนโลก”

วันที่ 25 มีนาคม 2565 ณ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ด้านศึกษาศาสตร์ ฉบับที่ 2/2

01001001101
011101010010

www.northbkk.ac.th

การประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ “นวัตกรรมเปลี่ยนโลก” ประจำปี 2565

จัดทำโดย สำนักวิจัย และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ที่ปรึกษา

ผศ.ดร.สิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง

อธิการบดี

ผศ.ดร.ปัทมา รูปสุวรรณกุล

รองอธิการบดีอาวุโส

ดร.นันทนา ขวศิริกุลชล

รองอธิการบดีฝ่ายบริหารและกิจการนักศึกษา

กองบรรณาธิการ

ศ.ดร.สายหยุด จำปาทอง

ผศ.ดร.ทรงยศ แก้วมงคล

ศ.ดร.จรรยา สุวรรณทัต

ผศ.ดร.ตระกูล จิตวัฒนากร

ศ.ดร.มนต์ชัย เทียนทอง

ผศ.ดร.เพชรวัลย์ ธีระวณิชพงศ์

รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต

ผศ.ดร.อนันต์ ธรรมชาลัย

รศ.ดร.ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ

ผศ.ดร.सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล

รศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร

อ.นิษรา พรสุริวงษ์

ผศ.ดร.พรมิตร กุลกาลเย็นยง

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ด้านสังคมศาสตร์และสหวิทยาการ

รศ.ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์

ผศ.ดร.ผดุง วรรณทอง

รศ.ดร.ทวีศักดิ์ รูปสิงห์

ผศ.ดร.ภูมิภาควัฒน์ ภูมิพงศ์คชศร

รศ.ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง

ผศ.ดร.วิวัฒน์ กิตติพิชัย

รศ.ดร.สมศักดิ์ สามีศรีธรรม

ผศ.ดร.สรวงค์ชัย อนันทวิจักขณ์

รศ.ดร.สักรินทร์ อยู่ผ่อง

ผศ.ดร.สิทธิชัย ธรรมเสนห์

รศ.เรื่อนแก้ว ภัทรานุประวัติ

ผศ.ดร.สุจิตรา สมศักดิ์ธรรม

ผศ.ดร.เชษฐิดา กุศลลาไสยานนท์

ผศ. รสดา เวชฎาพันธุ์

ผศ.ดร.เถกิง วงศ์ศิริโชติ

ดร.จิรายุ อัครวิบูลย์กิจ

ผศ.ดร.โอปอ กลับสกุล

ดร.จุฑารัตน์ อำนวยวุฒิกุล

ผศ.ดร.ไพโรจน์ พิภพเอกสิทธิ์

ดร.ชเนตติ พุ่มพฤษ

ผศ.ดร.ธิดา หน่มมี

ดร.นุพล ไม้งาม

ผศ.ดร.ธิปไตย โสถิวิวัฒน์

ดร.พัทธวิภา สติยภาคิกุล

ผศ.ดร.ธีทัต ตรีศิริโชติ

ดร.ภาวิณัทธนา เจริญบุญ

ผศ.ดร.ประสิทธิ์ชัย นรากรณ์

ดร.วัชรพงษ์ พินิจธำรง

ดร.สุรเชษฐ์ จันทรงาม

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ด้านศึกษาศาสตร์

รศ.ดร.ทิวต์ มณีโชติ

ผศ.ดร.ภาณุวัฒน์ ศิริบุบผะ

รศ.ดร.ธัญญา ปลื้มสำราญ

ผศ.ดร.มนตา ตูลย์เมธากา

รศ.ดร.นิตยา สุขเสรีทรัพย์

ผศ.ดร.ฤทธิชัย อ่อนมิ่ง

รศ.ดร.พงศ์ หรดาล

ผศ.ดร.วันชัย ปานจันทร์

รศ.ดร.มนสิข สิริสมบุญ

ผศ.ดร.ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์

รศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร

ผศ.ดร.สินธวา คามดิษฐ์

รศ.ดร.วิภาส ทองสุทธิ

ผศ.ดร.สุภัทร ชูประดิษฐ์

รศ.ดร.สุปราณี ขวัญบุญจันทร์

ผศ.จกั พิริยะพรศิริ

รศ.ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

ดร.เกียรติศักดิ์ จันทร์แก้ว

ผศ.ดร.ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ

ดร.ธนันท์ ธนารักษ์ตะภูมิ

ผศ.ดร.ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ

ดร.บุปผา ปลื้มสำราญ

ผศ.ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย

ดร.ปริญญช ชูประดิษฐ์

ผศ.ดร.ภาคภูมิ บำรุงสุข

ดร.โอภาส สุขหวาน

ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผศ.ดร.นันทิวรรณ อุดมศิลป์

ดร.ฉันทิพย์ ลีลิตธรรม

ผศ.ดร.นิติเดช คุณหาทองสัมฤทธิ์

ดร.เดช ธรรมศิริ

ผศ.ดร.อุษณีย์ ภัคดีตระกูลวงศ์

ดร.ปริพัทธ์ ศรีสมบุญ

ดร.เอกรัฐ ฐิติกาญจน์

ดร.วริยา เย็นเป้ง

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

ด้านสังคมศาสตร์และสหวิทยาการ

รศ.ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์

ผศ.ดร.सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล

รศ.ดร.ภัทริรา ผลงาม

ผศ.ดร.อนันต์ ธรรมชาลัย

รศ.ดร.วรรณวิภา ไตลังคะ

ผศ.พรณรงค์ สิงห์สำราญ

ผศ.ดร.ตระกูล จิตวัฒนาก

ดร.จรัมจิต เกิดบ้านชั้น

ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร

ดร.ณัฐภัสสร ธนาบวรพาณิชย์

ผศ.ดร.พงษ์ศักดิ์ เพชรสถิต

ดร.ปัญญาวัฒน์ จุฑามาศ

ผศ.ดร.สมยศ อวเกียรติ

ดร.วิยะดา วรานนท์วินิช

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

ด้านศึกษาศาสตร์

รศ.ดร.ภาวดี อนันต์นาวี

รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง

ผศ.ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง

ผศ.ดร.เพชราวลัย ธีระวณัฐพงศ์

ผศ.ดร.กุลจิรา รักชนคร

ผศ.ดร.คำเพชร ฐิริปริญา

ผศ.ดร.ทรงยศ แก้วมงคล

ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม

ผศ.ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนะ

ดร.ณรงค์ พิมสาร

ดร.ดวงกมล แก้วแดง

ดร.นพรัตน์ น้อยเจริญ

ดร.วิโรจน์ หมั่นเทพ

ดร.สมนึก การีเวท

ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผศ.สุวเดช บุญลือ

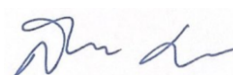
สารอธิการบดี

เรียน ผู้บริหาร คณาจารย์นักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

และผู้เข้าร่วมงานประชุมวิชาการระดับชาติทุกท่าน

งานวิจัยเป็นภารกิจหนึ่งที่มีความสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพมีความตระหนักถึงบทบาทและภาระหน้าที่ของพันธกิจดังกล่าว โดยสถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการแสวงหาสร้าง ถ่ายทอด และสืบทอดองค์ความรู้ที่มีทั้งความเป็นสากลและมีคุณค่าที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในประเด็น Disruptive Technology นับตั้งแต่โควิดแพร่ระบาดมายาวนานกว่า 2 ปี ได้ส่งผลกระทบต่อ Disrupt ในหลายประเด็น อาทิ Autonomous Vehicles, FinTech (Financial Technology), Hyperloop, Solar City, Web-based Phone Calls, Automation and Robotic in Manufacturing , Quantum Innovation & Technology เป็นต้น อันเป็นประเด็นที่แวดวงวิชาการควรจะตระหนัก และด้วยความเป็นสากลของกระบวนการแสวงหาความรู้ของกระบวนการวิจัย ย่อมทำให้มหาวิทยาลัยมีการบูรณาการปัจจัยและกระบวนการทั้งหมดให้นำไปสู่การทำวิจัยที่สามารถให้ผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยนำไปใช้ได้ ซึ่งบทความทางวิชาการและบทความวิจัยที่ปรากฏในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติฉบับนี้ เป็นสิ่งที่แสดงถึงความก้าวหน้าทางด้านงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคณะกรรมการพิจารณาบทความ (Peer Review) ทุกท่านที่ได้โปรดเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการพิจารณา บทความวิชาการและบทความวิจัยในรายงานสืบเนื่องจากการจัดการประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ประจำปี 2565 ภายใต้หัวข้อ “นวัตกรรมเปลี่ยนโลก” เล่มนี้ และขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ช่วยประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่นักวิจัยในการทำงานวิจัย และการถอดกระบวนการดำเนินงานวิจัยมาสู่องค์ความรู้ที่เรียบเรียงเป็นบทความเผยแพร่แก่ผู้อ่าน ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการฉบับนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร ประเวตฺรุงเรือง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

กำหนดการ

การประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ ครั้งที่ 4 ประจำปี 2565

(NCAR NBU : National Conference in Applied Research)

“นวัตกรรมเปลี่ยนโลก” (Disruptive Innovation)

วันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 08:00-16:30 น.

ณ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต

08:00 –08:45 น. ลงทะเบียน

08:45 –09:00 น. เข้าร่วมพิธีเปิดและชมวิดีโอทัศน์แนะนำมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

09:00 –09:15 น. พิธีเปิด การประชุมวิชาการระดับชาติการวิจัยประยุกต์ ประจำปี 2565

- กล่าวเปิดการประชุมโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร ประวิติรุ่งเรือง
ประธานพิธี อธิการบดี มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
- กล่าวรายงานโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงยศ แก้วมงคล
ผู้อำนวยการสำนักวิจัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

09:15 –10:15 น. ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “นวัตกรรมเปลี่ยนโลก”

โดย ศาสตราจารย์ ดร.มนต์ชัย เทียนทอง

10:15 –12:00 น. การนำเสนอผลงานทางวิชาการผ่านการประชุมทางไกล ช่วงที่ 1 (ZOOM)

12:00 –13:00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

13:00 –14:30 น. การนำเสนอผลงานทางวิชาการผ่านการประชุมทางไกล ช่วงที่ 2 (ZOOM)

14:30 –14:45 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

14:45 –17:30 น. การนำเสนอผลงานทางวิชาการผ่านการประชุมทางไกล ช่วงที่ 3 (ZOOM)

หมายเหตุ: เวลา 08:45-10:15 น. ถ่ายทอดสดผ่าน Facebook Live

สารบัญ

		หน้า
E0061	ศึกษาสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียน องค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปราจีนบุรี นครนายก	จิตพล ดีช่วย พรพิมล ประวิติรุ่งเรือง กุลจิรา รักชนคร
E0062	ความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	ดิเรก หัสณีย์ พรพิมล ประวิติรุ่งเรือง
E0063	การศึกษาสภาพและแนวทางในการสร้างทีมงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	สุदारัตน์ ศรีแก้ว ปราศรัย ประวิติรุ่งเรือง ทรงยศ แก้วมงคล
E0064	การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎี คอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่	จิตติชญา หนูนึ่ง พนมพร จันทน์ปัญญา
E0065	ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพ การศึกษาตำบลสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	กนกวรรณ พูลทอง พรพิมล ประวิติรุ่งเรือง
E0067	ระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน โรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	วิรัช ยิ้มแฉล้ม สมนึก การีเวท
E0069	การศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรรคพล สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	ณัฐพงศ์ ไชยโคตร สมนึก การีเวท
E0070	การศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	ธนวัฒน์ เชื้อสาตร์ สมนึก การีเวท

สารบัญ

		หน้า
E0071	ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4	กฤษฎา เกตุสระ พนมพร จันทรปัญญา 104
E0072	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1	รังสรรค์ ปะจะนัง ทรงยศ แก้วมงคล 118
E0073	การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอ ทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	ธนิศพล ชัยภัทรอมร สมศักดิ์ คงเที่ยง 130
E0074	การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่าย สถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด	จุฑาวดี มงคลฤกษ์ฤทธิ์ สมศักดิ์ คงเที่ยง 147
E0075	การพัฒนาเทคนิคการสอน CTM ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ในระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนคร	ชัยเดช นาคสะอาด ทศิยาพร บุญดี ปฐมพร บุญดี 158
E0077	การศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนบางบ่อ วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ	คมกริช พันธุ์ประเสริฐ สมศักดิ์ คงเที่ยง 169
E0078	หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ เพลงตระ ของครูสำราญ เกิดผล ศิลปินแห่งชาติ	ทศพล เพียรดี บำรุง พายกุล สหวัดน์ ปลื้มปรีชา 181
E0079	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้าน ผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัด สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน	ชมพูนุช อารังสมบัติ กุลจิรา รักษนคร 195

สารบัญ

		หน้า
E0080	การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด	ณรงค์ชัย กุลพรวพันธ์ สมนึก การิเวท 205
E0081	แนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจ เลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว	จิตติภัสร์ โสมิตอธิพัทธ์ พัชรา วาณิชวาทิน 217
E0082	การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1	กรรณิการ์ ประเสริฐพรม พรพิมล ประวัติรุ่งเรือง กุลจิรา รักษนคร 230
E0083	การพัฒนาครูผู้สอนรายวิชาศิลปะ เครื่องขยายพัฒนา คุณภาพบ่อหลวง: โครงการอบรมครูผู้สอน โดยใช้รูปแบบ Zentangle	รพีพรรณ ธนาเสถียร พัชรวิวรรณ กิจมี 245
E0084	การส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้น กระบวนการคิดของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2	เอกลักษณ์ คำอ่อน ฉัตรทิพย์ สุวรรณสิน จิตติมา ญาณะวงษา 258
E0085	การศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียน คำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส จากการจัดประสบการณ์ โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ	สุธัญญา มงททรัพย์ สุนันท์ ศลโกสุม 271
E0086	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม กับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2	กฤษดากร ตาคำ ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง ทรงยศ แก้วมงคล 282
E0087	การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	อดิศักดิ์ ตะคำ พนมพร จันทรปัญญา 298

สารบัญ

		หน้า
E0089	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา และพลศึกษาหน่วยการเรียนรู้ เกม กีฬาไทย กีฬาสากล และกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชฐานนิคมธรรม (ปิบลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน	นฤชิต เกกينة เบญจรัตน์ ราชฉวาง สรวิศ ลาภธนชัย 314
E0090	การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนรปป่า ปอรั (ตชด.บำรุงที่ 92) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2	พิมพ์ไฉ่ ใจแก้ว พัชรวิวรรณ กิจมี 323
E0091	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนอง แสงศิลาจุฬาจารย์ จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	นภา รวงแดง สุนันท์ ศลโกสม 333
E0092	การศึกษาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้ แบบเรียนปนเล่น	ปิยพร พิมพ์เสน อุทัยวรรณ สายพัฒนะ 341
E0093	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการ จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์	พิชญา พลศิริ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ 353
E0094	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT	ณัฐกัญญา อยู่ประพัตร อุทัยวรรณ สายพัฒนะ 362
E0095	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT	กัณต์ฐกาญจน์ เสาวกุล อุทัยวรรณ สายพัฒนะ 373

สารบัญ

		หน้า
E0096	การศึกษาค้นคว้าสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)	385
	พิมพ์ธวัช กาไรภูมิ อุทัยวรรณ สายพัฒนา	
E0097	การศึกษาค้นคว้าสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสง และสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการ จัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)	395
	ญวพร สุทธิศา อุทัยวรรณ สายพัฒนา	
E0098	การศึกษาค้นคว้าสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษา เทศบาลเมืองกำแพงเพชร จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค STAD	405
	ธีรศักดิ์ สืบกระพันธ์ เบญจรัตน์ ราชขวาง	
E0099	การศึกษาศาสนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กอนุบาล ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาสนวิเทศสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach)	418
	ชลธิชา อิ่มผล สุนันท์ ศลโกสม	
E0101	คุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติ ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21	430
	พรพรหม ฐิติเสริม จุฑามาศ แสงงาม ดารุณี ทิพย์กุลไพโรจน์	
E0102	การพัฒนารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อ พัฒนาศักยภาพชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1	440
	ศุภิสรา มาลัยทอง	
E0103	ศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้าจากการ จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุภาษา	456
	กัญญารัตน์ พันธุ์เณร สุนันท์ ศลโกสม	

สารบัญ

		หน้า
E0104	การพัฒนาสื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริม การเรียนรู้วิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ จังหวัดลพบุรี	ธนกฤต เชื้ออรรณ เบญจรัตน์ ราชฉวาง 468
E0105	การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษา ออมสินอุปถัมภ์ จังหวัดจันทบุรี โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC	ปริญวีร์ อารีเพื่อน เบญจรัตน์ ราชฉวาง 479
E0106	ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กชั้น อนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนคู้ จากการจัดประสบการณ์ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ	ศรินยา ใจทอง สุนันท์ ศลโกสม 492
E0107	การศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าดิวป่าเตย วิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร (CLT)	จุฑาธาร ไชยวัฒนกุลกิจ สุนันท์ ศลโกสม 503
E0108	การพัฒนาความสามารถการออกแบบและการเขียน โปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงาน ด้วยโปรแกรม google sites	ชลธิชา ประเสริฐ เบญจรัตน์ ราชฉวาง 513
E0109	การศึกษามลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน	รัตน์สุดา พุทธชัย อุทัยวรรณ สายพัฒนะ 524
E0110	ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดราษฎร์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ	นิริศรา มูลเสถียร สุนันท์ ศลโกสม 532

สารบัญ

		หน้า
E0111	การศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R)	ชนัญพร จาริก สุนันท์ ศลโกสุม 540
E0112	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึง จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ	ณรงค์ชัย นามวงษ์ สุนันท์ ศลโกสุม 554
E0113	การศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร จังหวัด ปทุมธานี	พิมพ์อารยา ตัวธนฉัตร เบญจรัตน์ ราชดวง 562
E0114	การศึกษาความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เอียร์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ	เมธาวี วงศ์กันหา สุนันท์ ศลโกสุม 574
E0115	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย รามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)	สุนันท์ แป้นพัฒน์ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ 587
E0118	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD	สุพิชชา เกษานนท์ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ E0119 599
E0119	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและ คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน วัดน้อยแสงจันทร์ จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	ปาริชาติ พาจันทิก สุนันท์ ศลโกสุม 608
E0121	การใช้แอปพลิเคชันคึกในการสอนการพูดภาษาอังกฤษ ในระดับอุดมศึกษา	เสาวณี ทับเพชร วิสุทธิ์ กระจำงศิลป์ 617

สารบัญ

		หน้า
E0123	ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1	สุกานดา ศรีไพโรจน์ สมศักดิ์ คงเที่ยง 634
E0124	ความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้าชมที่มีต่อการ พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์	มัทรี บัวฉาย ภัทรวรรณ จีรพัฒน์ธนธร 647
E0125	สภาพและแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตาม มาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่	ปรียาภรณ์ มหาเทพ พนมพร จันทรปัญญา 659
E0127	การพัฒนาชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีด รถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI	ธีรพงษ์ ป้ายเที่ยง 669
E0128	ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	อัฐพัฒน์ อภิบาลศรี สมนึก การีเวท 678
E0129	ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปี่พาทย์	ขจรศิษฎ์ ชุมพร บำรุง พายกุล สหวัฒน์ ปลื้มปรีชา 691
E0131	การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษา โครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินโนรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1	ธัชชนนท์ ชิตสกุล กุลจิรา รักษนคร 702
E0132	การพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริม ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ ในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของสถานศึกษาในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา	พรทิพย์ อ้นเกษม สุชิน นิธิไชโย เยาวนาตร อินทร์สำเภา กฤษฎา พลอยศรี 718

E0061: ศึกษาสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราชินบุรี นครนายก**THE STUDY OF THE OPERATIVE STATE OF THE ADMINISTRATION OF ONGKHARAK SCHOOL UNDER THE PRACHINBURI - NAKHONNAYOK EDUCATIONAL SERVICE AREA**

ชิตพล ดีช่วย¹ พรพิมล ประวิติรุ่งเรือง² กุลจิรา รักชนคร³

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราชินบุรี นครนายก จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนองค์กรักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราชินบุรี นครนายก จำนวนทั้งสิ้น 63 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 และค่าความเที่ยงตรง IOC ระหว่าง 0.80-1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบสมมติฐานด้วย (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

ศึกษาสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราชินบุรี นครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามลำดับ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณ และเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราชินบุรี นครนายก โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราชินบุรี นครนายก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: สภาพการบริหารงาน, โรงเรียนองค์กรักษ์

Abstract

The objective of this research was to study and compare of the operative state of the administration of Ongkharak School under the Prachinburi - Nakhonnayok Educational Service Area Office, classified by personal factors, including work positions and work experiences. The sample was 63 administrators and teachers of Ongkharak School under the Prachinburi - Nakhonnayok Educational Service Area Office, obtained by a simple random sampling. A five-rating scale questionnaire was used as a research instrument

for data collection with its reliability of .84 and index of item objective congruence (IOC) ranged between 0.80-1.00. Data were analyzed using statistics including frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), and Standard Deviation (S.D.), as well as t-test for hypothesis testing.

The major findings indicated as follows:

Overall operative state of the administration of Ongkharak School under the Prachinburi - Nakhonnayok Educational Service Area Office was at the highest level. When considering individual aspects, all aspects were at the highest level. An aspect with the highest mean was Academic, followed by Personnel, General administration, and Budget, respectively. When comparing the operative state of the administration by work positions and work experiences, the respondents with different work positions and work experiences had indifferent opinion towards the overall operative state of the administration of Ongkharak School under the Prachinburi - Nakhonnayok Educational Service Area Office.

Keywords: Operative state of the administration, Ongkharak School

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายหลักด้านการศึกษาระดับแรกของประเทศไทย ตามมาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษา ต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามมาตรา 8 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ตามมาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ์และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (มาตรา 11-14) การกำหนดสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาของบุคคล บิดา มารดา ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันต่าง ๆ ทางสังคม ตามมาตรา 15 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และแนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545)

การจัดการศึกษาของประเทศไทยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 โดยมุ่งเน้นให้คนไทยมีคุณลักษณะ เก่ง ดี มีสุข กล่าวคือ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) กระทรวงศึกษาธิการในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาของประเทศไทยโดยตรง จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์หลักสำหรับใช้เป็นแนวทางจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่ง โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 16)

ทั้งนี้ ในการบริหารงานสถานศึกษา ตามภารกิจหลักในการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายต้องประกอบด้วยขอบข่ายการบริหารงาน 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่จัดทรัพยากรการบริหาร ได้แก่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ตามภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน 4 ฝ่าย ตามกฎกระทรวง ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) หากไม่มีระบบการบริหารงานสถานศึกษาก็จะไม่สามารถดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมไปตามเป้าหมายได้ และยังเป็นเครื่องมือที่ชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษาด้วย

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาป्राจีนบุรี นครนายก เพื่อนำไปวางแผน พัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาป्राจีนบุรี นครนายก

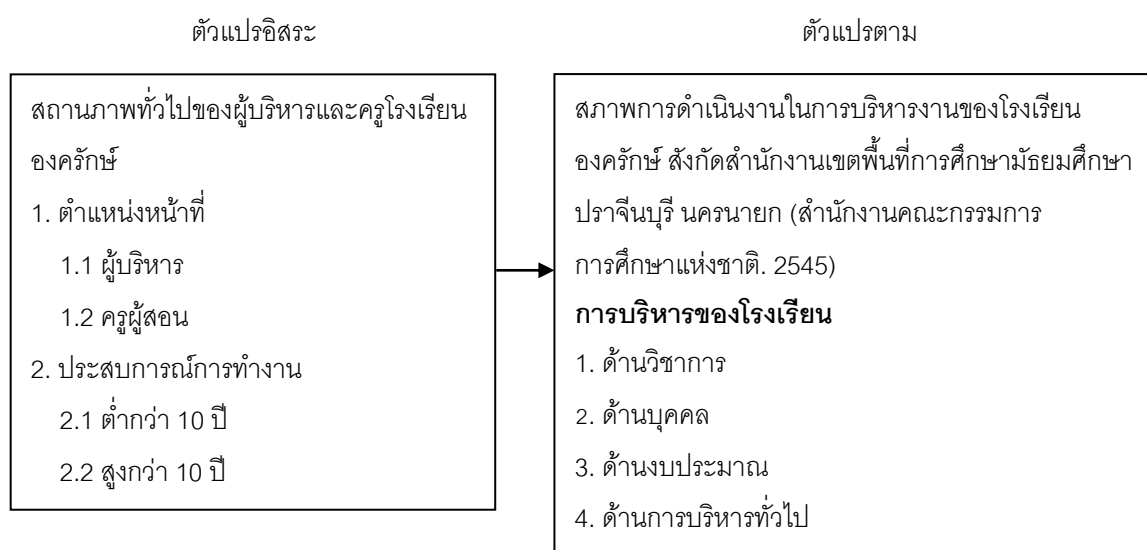
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาป्राจีนบุรี นครนายก
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาป्राจีนบุรี นครนายก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาป्राจีนบุรี นครนายก
2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทบทวนบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร คณะครู การบริหารจัดการศึกษา นักเรียน ชุมชนและเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาป्राจีนบุรี นครนายกให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ โรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราชญ์บุรี นครนายก
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ. 2564
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 63 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.842

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยคือผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราชญ์บุรี นครนายก จำนวน 72 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 63 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

- 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC)
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficeint) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 การทดสอบค่าที่ Independent Samples Test (t-test)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาป्राจีนบุรี นครนายก โดยภาพรวม

การบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ	$\bar{X}$	S.D.	สภาพการดำเนินงาน	อันดับที่
1. ด้านวิชาการ	4.69	.30	มากที่สุด	1
2. ด้านบุคลากร	4.64	.24	มากที่สุด	2
3. ด้านงบประมาณ	4.42	.50	มากที่สุด	4
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.55	.38	มากที่สุด	3
รวม	4.58	.25	มากที่สุด	

จากตาราง 1 สภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาป्राจีนบุรี นครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = .25) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามลำดับ ได้แก่ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = .30) ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = .24) ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .38) และด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .50)

ตาราง 2 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาป्राจีนบุรี นครนายก จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

การบริหารงาน	ตำแหน่งหน้าที่				t	Sig. (2-tailed)
	ผู้บริหาร (n = 4)		ครูผู้สอน (n = 59)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านวิชาการ	4.55	.30	4.70	.30	-1.007	.318
2. ด้านบุคลากร	4.70	.20	4.63	.24	.500	.619
3. ด้านงบประมาณ	4.25	.50	4.43	.50	-.701	.486
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.65	.25	4.55	.39	.491	.625
รวม	4.53	.30	4.58	.25	-.344	.732

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Independent sample t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งค่า Sig. มากกว่าค่า $\alpha = .05$ ทั้ง 4 ด้าน แสดงว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาป्राจีนบุรี นครนายก โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาป्राจีนบุรี นครนายก จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารงาน	ประสบการณ์การทำงาน				t	Sig. (2-tailed)
	ต่ำกว่า 10 ปี		สูงกว่า 10 ปี			
	(n = 23)		(n = 40)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านวิชาการ	4.73	.30	4.68	.30	.630	.531
2. ด้านบุคลากร	4.66	.24	4.63	.24	.486	.629
3. ด้านงบประมาณ	4.46	.49	4.40	.51	.457	.649
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.51	.39	4.58	.37	-.717	.476
รวม	4.59	.25	4.57	.25	.261	.795

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Independent sample t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งค่า Sig. มากกว่าค่า $\alpha = .05$ ทั้ง 4 ด้าน แสดงว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาป्राจีนบุรี นครนายก โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 63 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 93.70 และประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามสูงกว่า 10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 63.50 ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50
2. สภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาปวจ.นบุรี นครนายก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด
3. สภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาปวจ.นบุรี นครนายก โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ศึกษาสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาปวจ.นบุรี นครนายก อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาปวจ.นบุรี นครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีเจตนามุ่งเน้นการจัดการศึกษาแบบการกระจายอำนาจตามเจตนา ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ในกรอบภารกิจทั้ง 4 งาน ไปยังโรงเรียน โดยตรงโรงเรียนต้องดำเนินการปรับปรุงระบบการบริหารให้มีเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐาน การศึกษารวมทั้งกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นเพื่อให้โรงเรียนเกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ สถานศึกษา ต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและ มาตรฐานการศึกษาอย่างชัดเจนเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545) เป็นหน้าที่ของแต่ละโรงเรียนที่ต้องดำเนินการให้ได้ตามที่ได้รับมอบหมายตามหลักการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมที่ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการบริหารการตัดสินใจและการจัดการศึกษา ทำให้บุคลากรทุกคนตระหนักและบทบาทจากผู้ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ร่วมงาน ร่วม ตัดสินใจ เป็นนักพัฒนาและนักปฏิบัติร่วมกับผู้บริหารและคณะกรรมการแต่ละโรงเรียนต้องมีผู้รับผิดชอบภาระในแต่ละด้าน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดใด หรือจะตั้งอยู่ ณ ที่ใดก็ตาม

1.1 ด้านวิชาการ มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะการพัฒนาด้านจัดการเรียนการสอนและการมอบหมายงานการให้ผู้เรียนได้รับฝึกสอน การนำสื่อ/เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อต่อ เรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งในยุคนี้เป็นยุคของการปฏิรูปการเรียนรู้ มีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างในด้านการศึกษา และทางโรงเรียนมีการส่งบุคลากรระดับต่าง ๆ เข้าร่วมการสัมมนา การอบรม ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยในชั้นเรียน งานทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนยังมีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ทางวิชาการที่กว้างไกล ประกอบกับบุคลากรที่รับผิดชอบงานวิชาการที่มีจำนวนเพียงพอต่อการตรวจสอบงาน เช่น หัวหน้ากลุ่มสาระ หัวหน้าระดับ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และที่สำคัญ คือ การพิจารณาความดีความชอบทางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญของการเขียนผลการสอน ซึ่งเป็นงานวิชาการหากใครมีแผนการสอน มีผลงาน เป็นที่ประจักษ์แล้วจะได้รับการพิจารณาความดีความชอบตามลำดับขั้น

ของการขึ้นเงินเดือน ซึ่งสอดคล้องกับ ชฎาภรณ์ สนิมคำ (2553) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จากผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหารงานในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ยกเว้น ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 ด้านบุคคล มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะการพัฒนาคุณภาพครูด้านการเรียนการสอน ครูปฏิบัติหน้าที่การสอนเต็มความสามารถ การดูแลเอาใจใส่และให้บริการด้านต่างๆ ของครูและบุคลากร การสรรหาครูที่มีความพร้อมด้านการเรียนการสอน และมีอัตรากำลังครูเพียงพอ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วราพร พรมแก้ว-พันธ์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอมาบตาพุด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านงบประมาณ มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะการนำทรัพยากรหรืองบประมาณมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างเกิดผล การประสานงานสื่อสารในโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ๆ กรณีที่ผู้ปกครองต้องชำระค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม เช่น โครงการทัศนศึกษาเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ เนตรนารี การให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน (ทุนการศึกษา) แก่ผู้เรียน การจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งอำนวยความสะดวกที่นำมาใช้ทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชมัย สุนันทนาม (2554) เรื่องสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมีความร่มรื่น สวยงาม การประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียน มีอาคารสถานที่ ห้องประกอบการ เชื้อต่อการเรียนการสอน และการดูแลด้านความสะอาดของอาคาร สถานที่ ทั้งนี้เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของครูแต่ละท่านที่ต้องเสริมสร้าง พัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี ให้สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขียวภา ศิริเขต (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาทางนวัตกรรมการบริหารฝ่ายธุรการในโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี นครนายก โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการตั้งสมมติฐานว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรฯ สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปวช.นครนายกแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริวิภา ศิริประโคน (2561) ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปปรับใช้กับสภาพการดำเนินงานในการบริหารงานของโรงเรียนองค์กรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปวช.นครนายก ดังนี้

1. ด้านวิชาการ โรงเรียนควรให้ความสำคัญมากขึ้นใน เรื่อง การคัดเลือกและกำหนดหนังสือเรียน โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือเรียนและกำหนดหนังสือเรียนมากขึ้นเพื่อให้ตรงกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา
2. ด้านบุคคล โรงเรียนควรให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในเรื่องการให้ความเห็น และเสนอแนะเกี่ยวกับการโอนย้าย บุคลากรในโรงเรียน โดยแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาอย่างโปร่งใส
3. ด้านงบประมาณ โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมใน เรื่องการระดมทรัพยากรจากองค์กร หน่วยงานและชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาการควบคุม ดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ และการจัดบริการสวัสดิการ และกองทุนการศึกษาในโรงเรียน
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนควรให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในเรื่องการทำเก็บ รักษา ยืม และทำลาย หนังสือและเอกสารทางราชการ และการรับ ผ่อนผันและยกเว้นการเข้าเรียนของนักเรียนโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับหนังสือและเอกสารทางราชการอย่างครอบคลุม

เอกสารอ้างอิง

- กมลพร เอกมรธนกุล. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). คู่มือการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ชฎาภรณ์ สนิมคำ (2553). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิสมัย สุนันทนาม. (2554). การศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

เยาวภา ศิริเขต. (2550). **สภาพปัญหางานธุรการของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศเบญจมราชูทิศ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

วราพร พรมแก้วพันธ์. (2557). **การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอมายอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

สันติ บุญภิรมย์ (2555). **การบริหารงานของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.

สินัญญา ศิริประโคน. (2561). **การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1**. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกริก.

E0062: ความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

TEACHERS OPINIONS TOWARDS USING INFORMATION TECHNOLOGY FOR SCHOOLS
IN THAP SAKAE DISTRICT UNDER PRACHUPKIRIKHAN PRIMARY EDUCATION SERVICE
AREA OFFICE 1

ดิเรก หัสณีย์¹ พรพิมล ประวิติรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก จำแนกตามประสบการณ์ในการอบรมและระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 159 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ ได้แก่ สถิติทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก คือ ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.37) ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.56) ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.39) และอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านเทคโนโลยีเพื่อบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.59)

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการอบรม และระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: เทคโนโลยี สารสนเทศ เทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษา

Abstract

The research aimed to study 1) Teachers opinions towards using information technology for school in Thap Sakae district under Prachupkirikhan Primary Education Service Area Office 1. 2) To compare teachers opinions towards using information technology for school in Thap Sakae district classified by teaching training experience and educational background. The findings of a qualitative interview study

undertaken with 159 teachers, working in Thap Sakae district schools, using simple grouping and questionnaire with 0.95 of reliability. The statistics used in analyzing were percentage, mean ($\bar{X}$), Standard Deviation: S.D., and Test statistics were t-test statistics.

The research finding.

1. Teachers' perspectives on using information for school in thap sakae district under Prachupkirikhan Primary Education Service Area 1 in overall was at a high level The aspect with the highest mean was technology for academic affair management technology for budget management technology for general management and moderate levels were technology for personnel management.

2. The results of comparing teachers opinions towards using information technology for school in thap sakae district under Prachupkirikhan Primary Education Service Area 1 classified by teaching experience and educational background were not different.

Keywords: Information, Technology, Information Technology for Schools Administration

บทนำ

ปัจจุบันโลกเริ่มเข้าสู่ยุคระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่เทคโนโลยีดิจิทัลจะไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสนับสนุนการทำงานเฉกเช่นที่ผ่านมาอีกต่อไป แต่จะหลอมรวมเข้ากับชีวิตคนอย่างแท้จริง จะเปลี่ยนโครงสร้างรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจกระบวนการผลิต การค้าบริการ และการบริการทางสังคมอื่น ๆ รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไปอย่างสิ้นเชิง ประเทศไทยจึงต้องรีบเร่งนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยในบริบทของประเทศไทยเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถตอบปัญหาความท้าทายที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่หรือเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น การก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางที่เป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาประเทศเร่งด่วนของรัฐบาล ด้วยการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีอยู่แล้วในประเทศและอุตสาหกรรมกระแสใหม่ที่จะรวมถึงอุตสาหกรรมดิจิทัล, การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำของสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านรายได้ การศึกษา การรักษาพยาบาล สิทธิประโยชน์การเข้าถึงข้อมูล ฯลฯ ให้เกิดการกระจายทรัพยากรและโอกาสที่ทั่วถึงเท่าเทียม และเป็นธรรมยิ่งขึ้น เป็นต้น (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2559: 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และกำหนดเรื่องการพัฒนาเทคโนโลยีไว้ในหมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา โดยสรุปได้ว่าให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตวัสดุอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถมีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และให้ระดมทุนจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนลดอัตราค่าบริการในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาคนและสังคม (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2547: 37-39)

ดังนั้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือ ICT (Information and Communication Technology) เข้ามาใช้ในการกระบวนการเรียนรู้ จึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะมาช่วยทำให้การปฏิรูปการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์การประยุกต์ใช้ ICT เพื่อการศึกษาจะช่วยลดข้อจำกัดต่าง ๆ ของการจัดการศึกษา อาทิเช่น ข้อจำกัดด้านระยะทางที่จะช่วยให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ทุกที่ ทุกเวลา ข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายหากมีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี จะประหยัดเวลาในการสร้าง การใช้งานและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการสร้างเนื้อหาดิจิทัลลดลง ทำให้ปริมาณของเนื้อหาดิจิทัลเพิ่มขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการลดข้อจำกัดของการศึกษา สถาบันการศึกษสมัยใหม่จึงได้พยายามจะพัฒนา ICT เข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดและการเรียนรู้ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ยกเว้นการศึกษา ให้แก่ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงขึ้น (เย็น ภูววรรณ. 2551)

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ เพื่อให้การบริหาร มีประสิทธิภาพสูง ประหยัด และได้ประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารยุคใหม่ทุกระดับจึงนำนวัตกรรมและ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศ ให้การปฏิรูปการศึกษาประสบผลสำเร็จ ใน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้สนับสนุนการบริหารตามขอบข่ายงานทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2554: 27) ซึ่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาในการบริหารจัดการในโรงเรียนส่วนใหญ่ จะเป็นการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนต่าง ๆ และการพิมพ์เอกสารรวมทั้งใช้ในการประมวลผลเพื่อจัดระบบข้อมูล งานบริหารทั่วไป ได้แก่ การจัดสารสนเทศและเอกสารประชาสัมพันธ์ เอกสารต่าง ๆ รวมถึงการสร้างเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ โรงเรียน งานวิชาการ ได้แก่ การจัดตารางสอน การจัดทำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดทำเอกสาร ประกอบการเรียนการสอน การจัดทำข้อสอบ ทำสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับด้านวิชาการ งานธุรการ ได้แก่ การจัดทำระบบบัญชีและพัสดุ การพิมพ์เอกสาร การคิดคำนวณ งานปกครอง ได้แก่ การผลิตสื่อและ เอกสาร การจัดเก็บข้อมูลนักเรียน งานอาคารสถานที่ใช้ในการจัดระบบข้อมูล เป็นต้น จะเห็นว่าการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาในโรงเรียน มีการใช้แตกต่างกันไปตามสภาพของแต่ละโรงเรียน ในปัจจุบันหน่วยงานต้นสังกัดจะจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาและจัดระบบสารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในโรงเรียน เอกชนจะมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (พันทิพย์ ภูติยา. 2550: 2)

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความจำเป็นในการบริหารงานการศึกษา ทำให้มีระบบข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและทันกับเวลา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้สามารถบริหารงานในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการอบรม และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการอบรม และระดับการศึกษา แตกต่างกัน

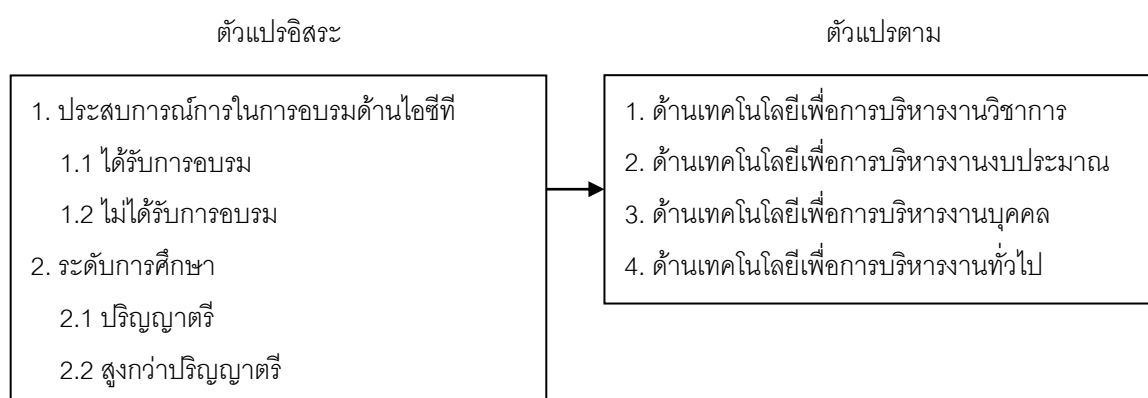
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาของครู ในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูต่อไป

2. ผลการเปรียบเทียบจะนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อให้เกิดคุณภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนในอำเภอทับสะแก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน โดยผู้วิจัยได้ศึกษา ทบทวนเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ เอกกราช เครือศรี (2558) ทิพวัลย์ นนทภพ (2559) ปิยะนุช บัวชุม (2561) และ ฤทัยรัตน์ ทุมรัตน์(2563) ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนอำเภอกาบสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวนทั้งหมด 271 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ความคิดเห็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนอำเภอกาบสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งหมด 271 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนอำเภอกาบสะแก ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie; & Morgan (สุวิมล ติรภานันท์. 2555: 179) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 159 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่
 - 1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC)
 - 1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่
 - 3.1 การทดสอบที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผล และอันดับความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวม

ความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	n = 159			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานวิชาการ	4.12	0.37	มาก	1
2. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานงบประมาณ	3.71	0.56	มาก	2
3. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานบุคคล	3.06	0.59	ปานกลาง	4
4. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานทั่วไป	3.57	0.39	มาก	3
โดยรวม	3.61	0.47	มาก	

จากตาราง 1 ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.37) ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.56) และด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.39) อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.59) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 2 การทดสอบค่า (t-test) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การในการอบรมด้านไอซีที ในช่วง 2 ปี (พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2564) โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของครู ต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ได้รับการอบรม		ไม่ได้รับการอบรม		t	sig
	(n = 102)		(n = 57)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานวิชาการ	4.16	0.35	4.08	0.39	1.36	0.88
2. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงาน งบประมาณ	3.73	0.51	3.67	0.64	0.64	0.26
3. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานบุคคล	3.06	0.55	3.08	0.67	0.20	0.85
4. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานทั่วไป	3.60	0.36	3.54	0.46	0.88	0.41
โดยรวม	3.64	0.45	3.59	0.54	0.67	0.60

จากตาราง 2 ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การในการอบรม ด้านไอซีที ในช่วง 2 ปี (พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2564) โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การทดสอบค่า (t-test) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา อำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของครู ต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับปริญญาตรี (n = 115)		สูงกว่าระดับ ปริญญาตรี (n = 44)		t	sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานวิชาการ	4.14	0.36	4.10	0.39	0.66	0.52
2. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงาน งบประมาณ	3.74	0.58	3.63	0.50	1.16	0.85
3. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานบุคคล	3.04	0.58	3.13	0.62	-0.82	0.37
4. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานทั่วไป	3.58	0.38	3.58	0.46	-0.04	0.08
โดยรวม	3.63	0.48	3.61	0.49	0.24	0.45

จากตาราง 3 ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

ความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.47)
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การในการอบรม และระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่าประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก คือ ด้านเทคโนโลยีเพื่อบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.37) ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.56) และด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.39) รองลงมา อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.59) ซึ่งอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกกลุ่มสาระวิชา ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.78) และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 1.08) อาจเป็นเพราะโรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารวิชาการ ในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การแนะแนวและการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกราช เครือศรี (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารวิชาการในระดับมาก

1.2 ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.08) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการกำกับติดตาม ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงบประมาณ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 1.08) รองลงมา คือ ด้านการวางแผนพัสดุ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.44) และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการบันทึกและรายงานข้อมูลสิ่งก่อสร้างในระบบจัดเก็บข้อมูลสิ่งก่อสร้าง (B-OBEC) ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 1.29) อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ การกำกับติดตาม ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงบประมาณ การวางแผนพัสดุ การจัดหาพัสดุ บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงิน การจัดหาหรือจัดหาเครื่องพิมพ์บัญชีทะเบียน และรายงานการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวัลย์ นนทบาท (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 1.04) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้อบรม พัฒนาความรู้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 1.06) รองลงมา คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งโดยใช้สารสนเทศจากระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา (Education Management Information System: EMIS) ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.74) และข้อที่คิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดทำฐานข้อมูลด้านวินัย และการออกจากราชการ ของครูและบุคลากร ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.95) อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการส่งเสริมกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรภายในสถานศึกษา ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ การส่งเสริมการขอรับ ใบอนุญาต สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชา สหวัฒน์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านเทคโนโลยีเพื่อบริหารทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.94) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการดำเนินงานด้านธุรการและติดต่อระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้ระบบสำนักงานอัตโนมัติ (e-Office) ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.90) รองลงมา คือ ด้านการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียนผ่านเว็บไซต์ หรือ Facebook ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.80) และข้อที่คิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.85) อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการพัฒนาระบบสารสนเทศและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดำเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม งานกิจการนักเรียน การควบคุมดูแลการประกอบและการจัดจำหน่ายอาหาร การรักษาความสะอาดสถานที่ประกอบและจำหน่ายอาหาร การกำกับติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของนักการภารโรง การวางแผนและดำเนินงานการประชาสัมพันธ์โรงเรียน การจัดกิจกรรมสนับสนุน การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกราช เครือศรี (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานทั่วไปในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การในการอบรมด้านไอซีที และระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ที่ไม่ต่างกัน มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการบริหารสถานศึกษาในด้านวิชาการ เช่น โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการแนะแนว เป็นต้น อีกทั้งสามารถสนับสนุนและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนมีประสิทธิภาพและทันสมัย เช่น การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ การจัดทำสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ การจัดทำบทเรียนสำเร็จรูปหรือบทเรียนออนไลน์ รวมทั้งการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการจัดการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัย

และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การบริหารงบประมาณให้มีความคล่องตัวโปร่งใส มีการจัดผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้ในการบริหารจัดการ ได้แก่ การจัดทำแผนงบประมาณ และคำขอตั้งงบประมาณ การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ การรับเงินการเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน เป็นต้น เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรภายในสถานศึกษา ได้แก่ การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติการส่งเสริม การขอรับใบอนุญาต เป็นต้น เพื่อให้องค์การบริหารลู่ผลประสงคที่กำหนดไว้ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารสถานศึกษา ให้การบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ พัฒนาระบบสารสนเทศและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดำเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม งานกิจการนักเรียน การกำกับติดตามการปฏิบัติหน้าที่ การวางแผนและดำเนินงานการประชาสัมพันธ์โรงเรียน การจัดกิจกรรมสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นต้น เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทัยรัตน์ ทุมรัตน์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนควรจัดหาสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับครูและนักเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนควรจัดหางบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและโปรแกรมประยุกต์ใช้งานที่สะดวก ทันสมัย และมีความเหมาะสมกับโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานงบประมาณ
3. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานบุคคล โรงเรียนควรจัดอบรมพัฒนานักบุคลากรด้านการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง
4. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนควรวางแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัยและติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงพร้อมทั้งจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้เพียงพอ รวมถึงมีระบบการให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศแก่สาธารณะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในด้านสภาพปัญหาของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานบุคคล ที่จะนำไปสู่ความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลว่าสภาพปัญหาของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการบริหารงานบุคคลลักษณะใดที่มีปัญหามากน้อยแตกต่างกัน
2. ควรศึกษาการติดตามการนำผลการดำเนินงานมาปฏิบัติในสถานศึกษาอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อนำผลการดำเนินงานมาพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 35) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ต.พ.).
- กิตติ รักดีวัฒนกุล. (2546). คัมภีร์ระบบสนับสนุนการตัดสินใจและระบบผู้เชี่ยวชาญ. กรุงเทพฯ: เคทีที คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). ระเบียบวิจัย. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ครองช้าง.
- ทิพย์วัลย์ นนทเกท. (2559). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ปิยะนุช บัวชุม. (2561). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4. การค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ประติษฐ จัดโสภา. (2557). แนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พันทิพย์ ภูติยา. (2550). สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ยีน ภูววรรณ. (2551). การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีมัลติมีเดียเพื่อการศึกษาและประเด็นการวิจัย. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฤทัยรัตน์ ทุมรัตน์. (2553). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุวิมล ตีรกันันท์. (2555). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุศมาน หลีสันมะหมัด. (2560). สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เอกราช เครือศรี. (2558). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา.

E0063: การศึกษาสภาพและแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

A STUDY AND GUIDELINE OF SCHOOL ADMINISTRATOR TEAMS BUILDING UNDER PATHUMTHANI ELEMENTARY EDUCATIONAL SERVICES AREA OFFICE 1

สุดารัตน์ ศรีแก้ว¹ ปราศรัย ประวิติรุ่งเรือง² ทรงยศ แก้วมงคล³

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 วิธีการศึกษาได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 336 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ข้อมูลได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการสร้างทีมงาน จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาศภาพการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า สภาพและแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.35 และระดับปฏิบัติ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการเก็บข้อมูลของทีมงาน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.30 รองลงมาคือ ด้านการรับรู้ปัญหาของทีมงาน ด้านการวางแผนของทีมงาน ด้านการประเมินผลงานของทีมงาน และลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปฏิบัติงานของทีมงาน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.41

2. ผลการนำเสนอแนวทางการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ควรมีการส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้บริหารและครูเข้ารับการอบรม เพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการวางแผน ออกแบบ และสร้างสรรค์กิจกรรมหรือโครงการตามศักยภาพ เพื่อพัฒนาบริบทของสถานศึกษาและพัฒนาทีมงานให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ครูมีการเก็บรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาตรงกับความเป็นจริง ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

และครูสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและใช้วิธีการแก้ไขที่เหมาะสม ตรงประเด็น ส่วนสำคัญอีกประการคือผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เก็บรวบรวมและร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แล้วผู้บริหารเก็บรวบรวม ความคิดเห็นเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกฝ่าย และนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้การแก้ปัญหาเป็นลำดับขั้นตอน และงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คำสำคัญ: การสร้างทีมงาน ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this study was to study the condition of a building team of educational institute administrators by Pathum Thani primary educational service area office, district 1. The process of the study was studied from a sample group of 336 administrators and teachers of educational institutions by Pathum Thani primary educational service area office, district 1, with a total of 336 people using the instant tables of Krejcie and Morgan (Krejcie; & Morgan. 1970) The instrument used to consolidate information are divided into 2 parts: Part 1, a study the condition of building team of educational institute administrators by Pathum Thani primary educational service area office1. using an opinion questionnaire of 331 teachers in schools of the Pathum Thani Primary Educational Service Area Office, District 1, with a total of 331 people. The data were analyzed by using frequency, percentage, Standard Deviation. Part 2 The presentation of the guidelines for building a team of educational institution administrators by Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1, the data were obtained from interviews with 5 experts regarding team building. The Analyzing data is from contented analysis.

The results of the research

1. The results of a study on the condition of a building team of educational institute administrators by Pathum Thani primary educational service area office, District 1. It was found that the conditions and guidelines for building a team of educational institution administrators by the Pathum Thani Primary Educational Service Area Office, District 1. Most of them are at a high level and a practical level, including the team's data collection. The next is the problem perception aspect of the team, team planning, the evaluation of the work of the team and the last one with the lowest average is the performance of the team.

2. Found that We should be encouraged for administrators and teachers to attend training increase the knowledge and ability of planning, designing, and creating activities or projects based on potential for the development of educational institutions and the development of the team to be strong and efficient. Teachers have collected the problems that arise in the school that are true. The administrators encourage and support teachers to develop skills in data collection and data analysis. Teachers are able to analyze the data and have appropriate solutions that are relevant to the point. It is the most important that administrators and teachers help analyze the problems collected and share ideas. Then administrators

collect opinions and collects information from all parties. The Administrators analyze the data to make the solving problem in standard procedure and the work was accomplished very smoothly.

Keywords: Teams Building, School Administrator

บทนำ

การทำงานในยุคปัจจุบันมักจะต้องมีการแข่งขันกันที่ค่อนข้างรุนแรงจากภายนอก ทำให้หลายองค์กรต้องการความร่วมมือของบุคลากรที่อยู่ในองค์กรอย่างมาก แต่หลาย ๆ องค์กรก็มักที่จะประสบปัญหาการขัดแย้งภายในองค์กร ความไม่เข้าใจกันและการเอาเปรียบซึ่งกันและกันของบุคลากรในองค์กร จนในที่สุดกลายเป็นปัญหาเรื้อรังและทำให้องค์กรเริ่มเกิดความเสียหายของบุคลากรในองค์กรขาดความสามัคคี และความร่วมมือกันของบุคลากรในองค์กร จากปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ผู้บริหารส่วนใหญ่เริ่มให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมมากขึ้น การทำงานเป็นทีม (TEAM WORK) เพื่อเป็นการสร้างพลังอำนาจที่จะต่อสู้กับการแข่งขันจากภายนอกและให้บุคลากรในองค์กรได้มีทิศทางเดียวกันตามวัตถุประสงค์หลักและเป้าหมายสูงสุดขององค์กร ในการทำงานให้บรรลุและประสบผลสำเร็จนั้น ล้วนแล้วต้องขึ้นอยู่กับการทำงานร่วมกันเป็นทีมของบุคลากรในองค์กรนั้นทั้งสิ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อการบริการที่มีประสิทธิผล โดยการกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกและความรู้สึกที่ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ การทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพมีองค์ประกอบ 4 ด้านที่สำคัญ คือ การมีเป้าหมายร่วมกัน (Goal) รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองทั้งในด้านผู้นำและผู้ตาม (Role) มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ (Process) และมีการเสริมสร้างศักยภาพของคนให้เหมาะสมกับงาน (Competency) ความสำคัญของการทำงานเป็นทีมส่งผลให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ในการทำกิจกรรมของกลุ่มหรือทีมงาน มีการพบปะพูดคุยกัน มีการประสานความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน มีความสามัคคีกันและให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี มีความร่วมมือกันทำงานอย่างมีความสุขเพื่อให้ได้มาซึ่งความเข้าใจอันดีต่อกัน มีความเป็นมิตรและความรักใคร่ชอบพอกันระหว่างบุคคลากรโดยให้การสนับสนุนและมีน้ำใจในการอยู่ร่วมกันไม่ทำให้เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยวในการทำงานทำให้มีอารมณ์แจ่มใสต่อกัน มีความรู้สึกเป็นมิตรที่ดีต่อกันและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างมีประสิทธิภาพ ตระหนักในความสำคัญซึ่งกันและกันแสดงออกซึ่งการยอมรับ การให้เกียรติกัน โดยใช้วิธีการอภิปรายและประเมินผลร่วมกันเพื่อบรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ลำเทียน เฝ้าอาจ. 2559: 1) อย่างไรก็ตามการทำงานเป็นทีมที่ไม่สมบูรณ์จึงพบปัญหาการสื่อสารไม่ตรงกัน ส่งผลให้บุคลากรไม่ยอมมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม อาจจะเกิดความขัดแย้ง ขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สุดท้ายอาจจะเลิกคบหาเพราะไม่หันหน้ามาคุยกันก็ได้ ส่งผลให้ขาดความเชื่อมโยงไม่สามารถทำงานประสบผลดีและไม่มีคุณภาพและเป้าหมายสำคัญสถานศึกษาขาดการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานบางอย่างดำเนินงานไม่สำเร็จ งานบางอย่างไม่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ งานบางอย่างเกิดความล่าช้ากว่ากำหนด ส่งผลเสียต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ไม่สามารถทำให้เป็นไปตามเป้าหมายตามที่กำหนดได้ เพราะว่าการทำงานเป็นทีมต้องอาศัยการยอมรับซึ่งกันและกัน การติดต่อสื่อสารที่ชัดเจนเหมาะสม เพื่อถ่ายทอดข่าวสารและความคิดได้ตรงตามความต้องการในด้านการติดต่อสื่อสารและด้านการมีปฏิสัมพันธ์

ณัฐริดา บุ่งทอง (2561: 6) ได้กล่าวว่า ระดับสมรรถนะการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตคลองสาน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากเพราะว่าการสร้างความเข้าใจใน การทำงานเป็นทีมโดย

ภาพรวมสมาชิกทุกคนมีความเข้าใจในการทำงานร่วมกันมากขึ้น ด้านการประชุมเชิงปฏิบัติการที่เน้นความสำคัญของทีมงานและความเข้มแข็งขององค์กรพบว่าสมาชิกมีความตระหนักในการทำงานเป็นทีมมากขึ้น ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจในทีมงานโดยภาพรวมสมาชิกทุกคนให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงานซึ่งกันและกัน มีความไว้วางใจกันมากขึ้น การติดต่อสื่อสารในทีมงานโดยภาพรวมสมาชิกทุกคนมีการติดต่อสื่อสารกันในการทำงานและด้านการเสริมสร้างความร่วมมือในการทำงานทีมโดยภาพรวมสมาชิกมีความร่วมมือในการทำงานดี ผู้ประสานงานฝ่ายมีส่วนช่วยเสริมสร้างและให้ความร่วมมือในการทำงานทีม

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนามนุษย์เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยีและการเมืองการปกครอง แต่ในขณะเดียวกันสภาพแวดล้อมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยีและการเมืองการปกครองกลับเป็นแรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการจัดการศึกษาได้เช่นกัน ซึ่งสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันและมีแนวโน้มที่ความรุนแรงมากขึ้น ในอนาคตย่อมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของทุกคน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรมและวิถีชีวิตทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคม “ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge based economy society)” หรือสังคมที่ต้องใช้ความรู้เป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แต่อย่างไรก็ตามระบบการศึกษาซึ่งเป็นระบบย่อยระบบหนึ่งในระบบสังคมและเป็นระบบเปิดที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดและกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 นอกจากมุ่งพัฒนาเยาวชนให้สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ต่อยอดจากความรู้เดิมของคนรุ่นก่อนแล้วยังต้องปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเมือง การปกครองและโครงสร้างประชากร (สถาพร พฤษภูมิกุล. 2560: 37)

ศิริรัตน์ พวงโพธิ์ (2560: 11) กล่าวว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากสภาพปัจจุบันที่การติดต่อสื่อสารสามารถติดต่อได้หลายช่องทางจากสื่ออินเทอร์เน็ตครูที่มีประสบการณ์น้อยสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้จากสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้ข้อจำกัดด้านประสบการณ์ในการคิดเห็นและมองบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกันและจากผลของการวิจัยเป็นเพราะพื้นฐานของการทำงานเป็นทีมมุ่งสู่ความสำเร็จขององค์กรโดยบุคลากรทุกภาคส่วนประสานช่วยเหลือซึ่งกันและกันแบบกลุ่มสัมพันธ์รวมแรงรวมใจในการทำงานเป็นทีม จึงทำให้ข้อแตกต่างด้านประสบการณ์การทำงานของครูจากกลุ่มตัวอย่างการวิจัยที่มีประสบการณ์ทำงานไม่เกิน 5 ปี ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 5-10 ปี และประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี ไม่มีความแตกต่างในด้านความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับระบบการดำเนินงานของกลุ่มที่ใช้วิธีการเป็นระบบตามวงจร Deming Cycle หรือวงจร P-D-C-A และวิธีการสมัยใหม่ที่เป็นระบบระเบียบที่แน่นอนชัดเจนในการเก็บรวบรวมข้อมูลการกำหนดปัญหาและลักษณะของตัวปัญหาการวิเคราะห์ปัญหาการวางแผนทำงานการติดตามผลงานและการปรับปรุงการปฏิบัติเพื่อการทำงานที่เป็นระบบและป้องกันความสับสนอันเป็นผลมาจากลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลและมีการรับรู้ให้การยอมรับในระบบบริหารจากองค์กรหรือหน่วยงานและมีการให้การสนับสนุนใจให้เกียรติเป็นกลุ่ม

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะการศึกษาสภาพและแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาศักยภาพในการสร้างทีมงานให้มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

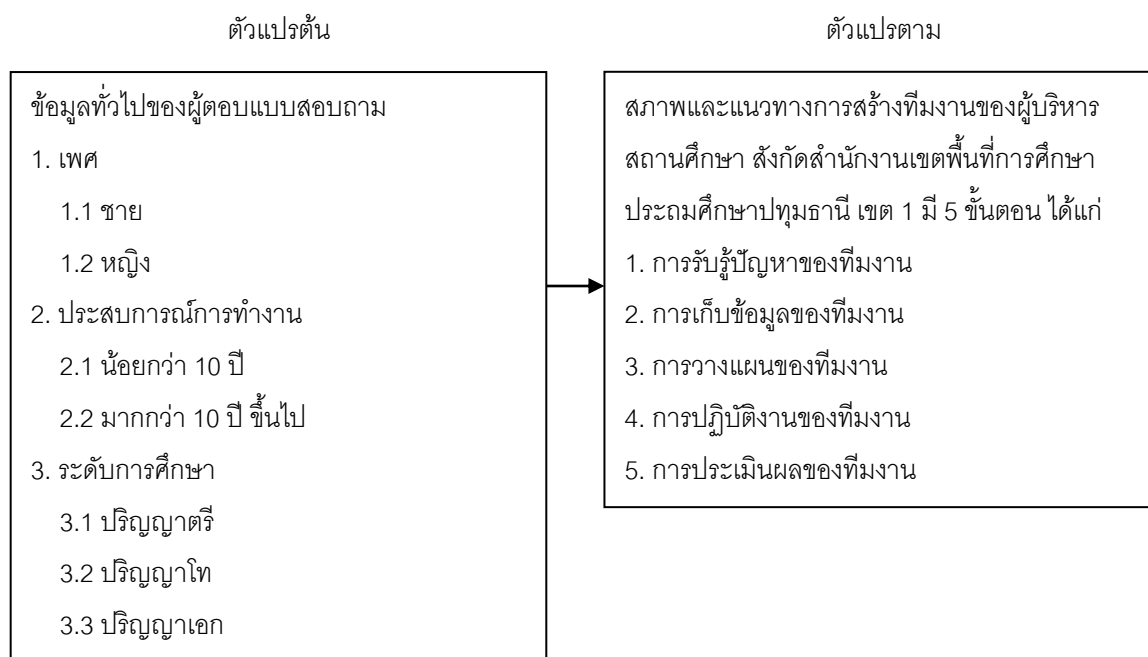
1. เพื่อศึกษาสภาพการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารและครู ได้ทราบถึงสภาพการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ผู้บริหารและครู ได้ทราบถึงแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสร้างประโยชน์ที่จะพัฒนาระบบขององค์กรต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาแนวคิดของ (ณัฐรุพันธ์ เขจรนันท์; และคณะ. 2545) ซึ่งมี 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรับรู้ปัญหาของทีมงาน 2) การเก็บข้อมูลของทีมงาน 3) การวางแผนของทีมงาน 4) การปฏิบัติงานของทีมงาน 5) การประเมินผลของทีมงาน ดังภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน และผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาและเป็นหัวหน้างานที่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน 20 ปี ขึ้นไป

2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ธันวาคม 2564 - มกราคม 2565

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย สภาพและแนวทางการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ด้านการรับรู้ปัญหาของทีมงาน ด้านการเก็บข้อมูลของทีมงาน ด้านการวางแผนของทีมงาน ด้านการปฏิบัติงานของทีมงาน ด้านการประเมินผลของทีมงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 331 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.50-1.00 ทั้งฉบับ (0.928) และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (0.789)

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 5 ชุด มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured or guided interviews) โดยนำข้อมูลจากการสร้างแบบสอบถามที่มีสภาพการปฏิบัติต่ำสุด 3 ลำดับ ในแต่ละด้าน มาศึกษาแนวทาง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2,251 คน จาก 102 โรงเรียน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาและเป็นหัวหน้างานที่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน 20 ปี ขึ้นไป และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 331 รวมทั้งสิ้น 336 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตาราง Krejcie; & Morgan การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ด้วยการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติใช้หาคุณภาพเครื่องมือ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 331 คน จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการศึกษการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม

(n = 331)

สภาพการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการรับรู้ปัญหาของทีมงาน	3.71	0.45	มาก
2. ด้านการเก็บข้อมูลของทีมงาน	3.74	0.30	มาก
3. ด้านการวางแผนของทีมงาน	3.59	0.32	มาก
4. ด้านการปฏิบัติงานของทีมงาน	3.52	0.27	มาก
5. ด้านการประเมินผลงานของทีมงาน	3.54	0.41	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ศึกษาสภาพและแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับปฏิบัติ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 2. ด้านการเก็บข้อมูลของ รองลงมาคือ ข้อ 1. ด้านการรับรู้ปัญหาของ ข้อ 3. ด้านการวางแผนของทีมงาน ข้อ 5. ด้านการประเมินผลงานของ และลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 4. ด้านการปฏิบัติงานของทีมงาน

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการศึกษการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านที่ 1 ด้านการรับรู้ปัญหาของทีมงาน พบรายละเอียดดังนี้

(n = 331)

ด้านการรับรู้ปัญหาของทีมงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ครูรับรู้และเข้าใจปัญหา และสาเหตุที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	3.81	0.56	มาก
2. ครูตระหนักและทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	3.69	0.69	มาก
3. ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา	3.71	0.56	มาก
4. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดปัญหาและแก้ปัญหา	3.72	0.57	มาก
5. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ	3.66	0.56	มาก

จากตาราง 2 พบว่า การสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านที่ 1 การรับรู้ปัญหาของทีมงาน พบว่า สภาพและแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านที่ 1 การรับรู้ปัญหาของทีมงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับปฏิบัติเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 1. ครูรับรู้และเข้าใจปัญหา และ

สาเหตุที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา รองลงมาคือ ข้อ 4 ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดปัญหาและแก้ปัญหา 3. ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ข้อ 2. ครูตระหนักและทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา และลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการศึกษการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านที่ 2 ด้านการเก็บข้อมูลของทีมงาน พบรายละเอียดดังนี้

(n = 331)

ด้านการเก็บข้อมูลของทีมงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
6. ครูมีการเก็บรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา	3.80	0.54	มาก
7. ผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เก็บรวบรวมและร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	3.71	0.49	มาก
8. ครูวิเคราะห์ข้อมูลและใช้วิธีการแก้ไขที่เหมาะสม	3.76	0.53	มาก
9. ผู้บริหารเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆและนำมาวิเคราะห์	3.69	0.50	มาก
10. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	3.78	0.53	มาก

จากตาราง 3 พบว่า การศึกษการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านที่ 2 ด้านการเก็บข้อมูลของทีมงาน พบว่า สภาพและแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านที่ 2 ด้านการเก็บข้อมูลของทีมงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับปฏิบัติเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 6. ครูมีการเก็บรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา รองลงมาคือ ข้อ 10. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ข้อ 8. ครูวิเคราะห์ข้อมูลและใช้วิธีการแก้ไขที่เหมาะสม ข้อ 7. ผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เก็บรวบรวมและร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 9. ผู้บริหารเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ และนำมาวิเคราะห์

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการศึกษการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านที่ 3 ด้านการวางแผนของทีมงาน พบรายละเอียดดังนี้

(n = 331)

ด้านการปฏิบัติงานของทีมงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
16. ผู้บริหารมอบหน้าที่ให้ครูรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถ	3.47	0.53	มาก
17. ทีมงานมีการดำเนินงานตามที่วางแผนไว้	3.48	0.51	มาก
18. ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา	3.56	0.50	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านการปฏิบัติงานของทีมงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
19. ผู้บริหารมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ทีมงาน	3.59	0.51	มาก
20. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทีมที่ดี มีความสามารถในการโน้มน้าวใจ และกระตุ้นให้ครูมีความสนใจในการปฏิบัติงาน	3.56	0.54	มาก

ตาราง 4 พบว่า การศึกษาการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านที่ 4 ด้านการปฏิบัติงานของทีมงาน พบว่า สภาพและแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ด้านที่ 4 ด้านการวางแผนของทีมงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับปฏิบัติเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 19. ผู้บริหารมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ทีมงาน คือ ข้อ 18. ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ข้อ 20. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทีมที่ดี มีความสามารถในการโน้มน้าวใจและกระตุ้นให้ครูมีความสนใจในการปฏิบัติงาน ข้อ 17. ทีมงานมีการดำเนินงานตามที่วางแผนไว้ และลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 16. ผู้บริหารมอบหน้าที่ให้ครูรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการศึกษการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ด้านที่ 5 ด้านการประเมินผลงานของทีมงาน พบรายละเอียดดังนี้ (n = 331)

ด้านการประเมินผลงานของทีมงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
21. ครูยอมรับและปฏิบัติตามหน้าที่ตามแผนงานของทีม	3.56	0.59	มาก
22. ครูมีส่วนร่วมในการประเมินและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของทีมงาน	3.52	0.58	มาก
23. ครูมีการนำปัญหา อุปสรรคมาสะท้อนและแก้ไขกันภายในทีม	3.54	0.63	มาก
24. ผู้บริหารและครูร่วมกันตรวจสอบปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานของทีม และแก้ไขปัญหา	3.54	0.61	มาก
25. ผู้บริหารและครูนำผลการประเมินไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทีมงานต่อไป	3.57	0.68	มาก

ตาราง 5 พบว่า การศึกษาการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านที่ 5 ด้านการประเมินผลงานของทีมงาน พบว่า สภาพและแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ด้านที่ 5 ด้านการวางแผนของทีมงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และระดับปฏิบัติเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 25. ผู้บริหารและครูนำผลการประเมินไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทีมงานต่อไป รองลงมาคือ ข้อ 21. ครูยอมรับและ

ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนงานของทีม ข้อ 23. ครูมีการนำปัญหาและอุปสรรคมาสะท้อนและแก้ไขกันภายในทีม ข้อ 24. ผู้บริหารและครูร่วมกันตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของทีมและแก้ไขปัญหาและอุปสรรค และลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 22. ครูมีส่วนร่วมในการประเมินและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของทีมงาน

ตาราง 6 ผลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดทำข้อมูลและสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา การนำเสนอแนวทางการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

(n = 5)

ด้าน	แนวทางการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	
1. การรับรู้ปัญหา ของทีมงาน	1. ผู้บริหารสร้างความคุ้นชิน ความสนิทสนมกับครู ด้วยการพูดคุย ชักถาม เรื่องราวต่าง ๆ 2. ผู้บริหารสร้างความเข้าใจต่อบทบาทและหน้าที่แก่ครู ให้เข้าใจและพร้อมปฏิบัติหน้าที่และไม่หลีกเลี่ยงปัญหา 3. ผู้บริหารมีการประชุมเพื่อสะท้อนปัญหาต่าง ๆ โดยมีการรับฟังความคิดเห็นของครูด้วย และทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น 4. ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา 5. ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงานอย่างชัดเจน	
2. การเก็บข้อมูล ของทีมงาน	1. ผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เก็บรวบรวมและร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสะท้อนปัญหาให้เกิดผลต่อสถานศึกษา 2. ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ใช้ ICT ในการเก็บข้อมูล 3. ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีการใช้กระบวนการ PLC เข้ามาพัฒนาจากกลุ่มย่อย ๆ จนไปถึงกลุ่มระดับใหญ่ 4. ผู้บริหารมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงาน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ทีมงาน 5. ผู้บริหารแนะนำและรับฟังครูให้วิเคราะห์ข้อมูลและใช้วิธีการแก้ไขที่เหมาะสม และถูกต้องตามกระบวนการ	
3. การวางแผนของ ทีมงาน	1. ผู้บริหารมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการทำงานเป็นทีมอย่างชัดเจน เพื่อให้ครูที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ และเต็มความสามารถ 2. ผู้บริหารสร้างความเข้าใจต่อเป้าหมายในการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน 3. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในการวางแผนการทำงาน โดยมีการจัดทำ SWOT, PDCA เข้ามาแก้ไขปัญหาโดยให้อยู่บนพื้นฐานของวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา 4. ผู้บริหารมีการมอบหมายงานและมีการแต่งตั้งหัวหน้า และมีการยอมรับฟังความคิดเห็นของทุกคนในทีม เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาของสถานศึกษา	

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้าน	แนวทางการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
4. การปฏิบัติงาน ของทีมงาน	4. มีการกำหนดทิศทางการดำเนินการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน 5. มีการสร้างความสามัคคีกันในการทำงาน มีการโน้มน้าวใจ ให้กำลังใจกันภายในทีม 1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทีมที่ดี มีความสามารถในการโน้มน้าวใจและกระตุ้นให้ครูมีความสนใจในการปฏิบัติงาน 2. มีการเคารพและให้เกียรติกัน 3. ส่งเสริมให้ทุกคนในทีม รู้จักบทความและหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและเต็มความสามารถ 4. มีการลดลำดับการทำงาน เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการปฏิบัติงาน แต่ต้องอยู่ในความถูกต้องไม่ผิดกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา 5. ผู้บริหารมอบหมายให้หัวหน้างาน ให้คำแนะนำปรึกษา อธิบายหรือชี้แจง บทบาทและหน้าที่ในการทำงานแก่ครู 6. หากเกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้นภายในทีม ผู้บริหารจะต้องสอบสวนหาสาเหตุของปัญหา มีการพิจารณาไกล่เกลี่ย ประนีประนอม รับฟังความคิดเห็นของทุกคน ไม่เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง
	5. การประเมินผล งานของทีมงาน 1. ผู้บริหารมีการประชุมก่อนตั้งคณะกรรมการเพื่อการพิจารณาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและชัดเจนในการดำเนินงาน 2. ผู้บริหารประเมินผลงานด้วยความยุติธรรม ไม่เอนเอียง 3. ผู้บริหารและครูนำผลการประเมินไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทีมงานต่อไป 4. การประเมินงานมีหลักฐานและสามารถตรวจสอบได้ เปิดเผยข้อมูลได้ 5. ผู้บริหารสามารถอธิบายผลการประเมินแก่ทุกคนได้ และมีเหตุผลที่เหมาะสม 6. มีการชื่นชมครูผู้ปฏิบัติงานในทีม หากมีความดีควรยกย่อง ผลงานดีควรจะนำไปเผยแพร่ความรู้แก่ผู้อื่น 7. มีการสร้างขวัญและกำลังใจต่อผู้ร่วมปฏิบัติงาน มีการกล่าวชื่นชมและมอบรางวัลต่อผู้ที่ปฏิบัติงานดี ปลอบใจและให้คำปรึกษาสมาชิกที่ยังมีงานบกพร่องเพื่อแก้ไขปัญหาดต่อไป

สรุปผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาสภาพการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า สภาพในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.62

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.35 และระดับปฏิบัติ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการเก็บข้อมูลของทีมงาน ด้านการรับรู้ปัญหาของทีมงาน ด้านการวางแผนของทีมงาน ด้านการประเมินผลงานของทีมงาน และด้านการปฏิบัติงานของทีมงาน และจำแนกรายด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านการรับรู้ปัญหาของทีมงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.58 และระดับปฏิบัติเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ครูรับรู้และเข้าใจปัญหา และสาเหตุที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา รองลงมาคือ ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดปัญหาและแก้ปัญหา ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ครูตระหนักและทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา และลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ

1.2 ด้านการเก็บข้อมูลของทีมงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.45 และระดับปฏิบัติเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ครูมีการเก็บรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ครูวิเคราะห์ข้อมูลและใช้วิธีการแก้ไขที่เหมาะสม ผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เก็บรวบรวมและร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆและนำมาวิเคราะห์

1.3 ด้านการวางแผนของทีมงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.32 และระดับปฏิบัติเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารและครูมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการทำงานเป็นที่มอย่างชัดเจน รองลงมาคือ ครูเข้าใจเป้าหมายในการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในการวางแผนการทำงาน ครูยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน

1.4 ด้านการปฏิบัติงานของทีมงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.27 และระดับปฏิบัติเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ทีมงาน รองลงมาคือ ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่ดี มีความสามารถในการโน้มน้าวใจและกระตุ้นให้ครูมีความสนใจในการปฏิบัติงาน ทีมงานมีการดำเนินงานตามที่วางแผนไว้ และลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมอบหน้าที่ให้ครูรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถ

1.5 ด้านการประเมินผลงานของทีมงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.41 และระดับปฏิบัติเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารและครูนำผลการประเมินไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทีมงานต่อไป รองลงมาคือ ครูยอมรับและปฏิบัติหน้าที่ตามแผนงานของทีม ครูมีการนำปัญหาและอุปสรรคมาสะท้อนและแก้ไขกันภายในทีม ผู้บริหารและครูร่วมกันตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของทีมและแก้ไขปัญหาและอุปสรรค และลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการประเมินและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของทีมงาน

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านการเก็บข้อมูลของทีมงาน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการรับรู้ปัญหาของทีมงาน ด้านการวางแผนของทีมงาน ด้านการประเมินผลงานของทีมงาน ตามลำดับ ส่วนสภาพการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติงานของทีมงาน อยู่ในระดับมาก

1. ผลการศึกษาสภาพการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า สภาพและแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.35 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ณภัทร นันศิริ (2562) การศึกษาสภาพและแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย พบว่าสภาพการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.66

2. ผลการนำเสนอแนวทางการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 5 ด้าน พบว่า ด้านการเก็บข้อมูลของทีมงานเป็นด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด เนื่องมาจากการที่ครูมีการเก็บรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาตรงกับความเป็นจริง ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และครูสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและใช้วิธีการแก้ไขที่เหมาะสม ตรงประเด็น ส่วนสำคัญอีกประการคือผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เก็บรวบรวมและร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แล้วผู้บริหารเก็บรวบรวม ความคิดเห็น เก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกฝ่าย และนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้การแก้ปัญหาเป็นลำดับขั้นตอน และงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้านการปฏิบัติงานของทีมงานเป็นด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด เนื่องมาจากการปฏิบัติงานของทีมงาน เกิดจากการวางแผนงานที่ไม่เป็นระบบ ทุกคนในทีมขาดความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง ผู้บริหารขาดการเป็นเสาหลักให้กับทีมงาน ผู้นำอาจจะไม่ลงไปเผชิญปัญหาพร้อมกับทีมงาน อีกทั้งอาจจะมีการแบ่งงานกันไม่ชัดเจน นอกจากนี้ ทีมงานไม่กำหนดแผนการทำงาน ขาดทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ผู้นำที่ดี คือ คนที่สามารถบริหารทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณิ ศษเดช (2559: 33) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารมีหน้าที่สร้างและพัฒนาการทำงานเป็นทีมอยู่เสมอ เพื่อให้แต่ละคนเห็นความสำคัญของงานละผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าความสำคัญของบุคคล หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล บรรยายภาคในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ผลตอบแทนที่ได้รับความยุติธรรม ความเสมอภาค และการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน สิ่งเหล่านี้ล้วนมีส่วนส่งเสริมการปฏิบัติงานทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ควรมีการส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้บริหารและครูเข้ารับการอบรม เพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการวางแผน ออกแบบ และสร้างสรรค์กิจกรรมหรือโครงการตามศักยภาพ เพื่อพัฒนาบริบทของสถานศึกษาและพัฒนาทีมงานให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารและครู เพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากปัญหาที่เกิดขึ้น ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ระดมความคิดเห็น นำไปสู่การวางแผนการแก้ไข ปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการสร้างทีมงานในสถานศึกษา หรือเปรียบเทียบรูปแบบการสร้างทีมงาน
2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการสร้างทีมงานกับบริบทของสถานศึกษา
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทีมงานให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ศรีวรรณ. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กรวิภา งามวุฒิจิ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมภายในสำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กิตติทัช เขียวชะอ่อน. (2560, มกราคม-เมษายน). การทำงานเป็นทีมสู่การเพิ่มประสิทธิผลในการทำงาน. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี. 11(1). วิทยาลัยดุสิตธานี.
- ไกรสร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จันทร์จิรา จิตนาวสาร. (2559). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐฐริดา บุ่งทอง. (2561). สมรรถนะการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตคลองสาน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนาญ ภูวิทยาร. (2561). การทำงานเป็นทีมส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีระเดช รุ่งมงคล. (2559). การทำงานเป็นทีม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- น้ำฟ้า ดิสภักดี. (2559). ทีมงานคุณภาพที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน ธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) สังกัดสำนักงานเขตพระปิ่นเกล้า. วารสารเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี มีหาญพงษ์; และ กรรณิการ์ ฉัตรดอกไม้ไพร. (2561). การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยทางการพยาบาล. วารสารพยาบาลทหารบก.

- พงศ์ณภัทร นันศิริ. (2562). การศึกษาสภาพและแนวทางในการสร้างทีมงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พรรณพิตรรา เสริมศรี. (2559). การศึกษาความคิดเห็นลักษณะการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ กรณีศึกษาข้าราชการสำนักกรมการ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มูนา จารง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่าย ตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ยะลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2559). ทีมงาน Teamwork: พลังที่สร้างความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศิริรัตน์ พวงโพธิ์. (2560). ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สถาพร พงษ์พิบูล. (2560, พฤษภาคม-สิงหาคม). การบริหารการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์. 28(2). ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวรรณี คชเดช. (2559). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการสร้างทีมงานในโรงเรียน อำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Kezsbom, D. (1990). *Are You Really to Build a Project Team*. New York: John Wiley & Sons.
- Paker, G. M. (1990). *Team Players and Team Work: The New Competitive Business Strategy*. San Francisco, Calif: Jossey-Bass.
- Quinn. (1996). *Becoming a Master Manager: A Competency Framework*. New York: John Wiley & Sons.
- Rendon, T. (1999). *Work Team Fit Stations Need to Handle DTV Transition*. N.P.: Current Thinking.
- Robbins, S. P. (2001). *Organizational Behavior*. 9th ed., Upper Saddle Rives, NT: Prentice-Hall.

E0064: การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

THE DEVELOPMENT OF CONSTRUCTIONISM LEARNING THEORY BANSANKAMPHAENG SCHOOL DISTRICT PROVINCE

ฐิติชญา หนูนเป่ง¹ พนมพร จันทรปัญญา²

¹ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

² อาจารย์ ดร.ที่ปรึกษาหลัก สาขาศึกษาศาสตร มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูที่ย้ายมาใหม่และครูบรรจุใหม่ที่ปฏิบัติการสอนที่โรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมหลังการอบรม และแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม แบบประเมินพฤติกรรมของครู และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การหาคุณภาพของเครื่องมือใช้วิธีการหาค่าความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญและการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ของครอนบัค สถิติที่ใช้ในงานวิจัยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง ด้านความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น ก่อนอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.22 และร้อยละ 50.75 และหลังอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.50 และร้อยละ 92 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 ครูมีพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมอยู่ในระดับคุณภาพดี คิดเป็นร้อยละ 100 ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน จำนวน 815 คนที่เรียนกับครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่จัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.13

คำสำคัญ: การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน, ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม, ครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง

Abstract

The objective of the study is to develop Constructionism learning theory of Bansankampaeng School district Province. Population target group in the research is 20 news Bansankampaeng teachers, Bansankampaeng district, Chiang Mai in the year of 2021. The research instrument is including of the

development Constructionism project of Bansankampaeng teachers, the teacher Constructionism learning protest, and Constructionism lesson plan self-assessment. Research tools for quality testing is Index of Item Objective Congruence: IOC from the expert and find out the value of confidence (Reliability) by Cronbach's alpha coefficient was analyzed by average, Standard Deviation and percentage.

As from the study from the learning development of Constructionism theory of of Bansankampaeng school teachers found that, the result of Constructionism learning theory of Bansankampaeng school teachers pre-test has means about 10.15, the standard deviation is 1.22 and the percentage value is 50.75. The result of Constructionism learning theory of Bansankampaeng school teachers post-test has means about 18.40, the standard deviation is 1.22 and the percentage value is 92, which is higher than the standard criterion is 80 percentage and follow the objectives and assessment result of Bansankampaeng school teachers Constructionism curriculum plan is in most level, has means about 4.22 and the standard deviation is 0.49. The percentage of teacher behavior about Constructionism is excellent level about 100, has an effect to the percentage of Constructionism target students about 815 is increase about 14.13

Keywords: Learning development, Constructionism Theory, Bansankampaeng teachers

บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ เป็นรากฐานของการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นอนาคตที่สำคัญของชาติ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 มาตรา 30 ที่ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553) การบริหารงานบุคคลจึงมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการทั้งระบบ เพราะคนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลที่จะผลักดันให้เกิดการดำเนินการในทุกขั้นตอน และการบริหารงานบุคคลที่ดีมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้บุคลากรในองค์กรเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพสามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล ส่งผลให้องค์การประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กรได้ (ณัฐนิช ศรีลาคำ. 2558)

โรงเรียนบ้านสันกำแพงเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษประจำอำเภอสันกำแพง จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนทั้งหมด 2,040 คน มีผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 3 คน ข้าราชการครู 81 คน ครูอัตราจ้าง 32 คน ครูชาวต่างชาติ 10 คน มีการจัดการเรียนการสอนโดยการนำทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม เข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ในปีการศึกษา 2541 โดยได้รับการสนับสนุนโดยมูลนิธิศึกษาพัฒนาและมูลนิธิไทยคม ซึ่งเป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา Constructionism รูปแบบการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียน สร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยตนเอง ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ กล่าวคือกล้าทำ และกล้าแสดง ทำให้ผู้ปกครอง และชุมชน เกิดความศรัทธาและเชื่อมั่น โดยทางโรงเรียนมุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพความสามารถ ความถนัดและความสนใจ (แผนปฏิบัติการโรงเรียนบ้านสันกำแพง. 2564) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม (กนกวรรณ มณฑิราช. 2561) เป็น

ทฤษฎีที่ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ความรู้ที่ได้จะไม่ได้มาจากครูผู้สอนเพียงอย่างเดียว การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ดีต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง ที่ได้จากประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ ผสมผสานกับประสบการณ์เดิมที่มีด้วยการลงมือปฏิบัติ การที่ผู้เรียนได้ลงมือสร้างสิ่งของหรือประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอก สามารถเชื่อมโยงและสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้ โดยการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ครูต้องจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยมีทางเลือกที่หลากหลาย (พรพรรณ เจนกระบวน. 2557) ครูเป็นผู้สร้างโอกาสและจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีให้แก่นักเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยเป็นองค์ความรู้ที่ยั่งยืน (พิสิษฐ แก้ววรรณะ. 2557) ครูเป็นกำลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้การปฏิรูปการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ประสบความสำเร็จได้ หากครูไม่มีการปฏิวัติมุมมองต่อผู้เรียน และไม่ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน ความสำเร็จก็คงไม่เกิดขึ้น ทฤษฎีดังกล่าวจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนจะช่วยให้ครูจะเกิดการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและกระบวนการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เปลี่ยนไป เกิดการรูปแบบการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจากการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ส่งผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในปัจจุบันที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ทศนา เขมมณี. 2558)

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ของโรงเรียนบ้านสันกำแพง พบว่า โรงเรียนบ้านสันกำแพงประสบปัญหาการเปลี่ยนแปลงบุคลากรบ่อยครั้งตามระบบราชการและอัตราการเกษียณสูง ครูที่ย้ายเข้ามาใหม่และครูบรรจุใหม่ ยังไม่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของโรงเรียน การเรียนการสอนจึงเป็นการใช้วิธีการสอนแบบเก่า ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยี ไม่มีความกล้าในการแสดงออก ขาดการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งส่งผลต่อการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคชันนิสซึมของโรงเรียน และจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ (โรงเรียนบ้านสันกำแพง. 2564) ดังนั้น การพัฒนาบุคลากร จึงเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนให้บุคลากรในองค์กร ได้มีการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และทัศนคติของบุคลากรในองค์กร ให้มีพฤติกรรมการทำงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร และทำให้องค์กรก้าวหน้า และเป็นองค์กรสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืนได้ (มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. 2564) และการฝึกอบรม เป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาบุคลากรที่มีความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติให้เป็นไปตามทิศทางที่องค์กรคาดหวังได้ (สถาบันกรมพระจันทบุรีนฤนาถ. 2563)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยต้องมีการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมให้กับครูที่ย้ายเข้ามาใหม่ และครูบรรจุใหม่ของโรงเรียนบ้านสันกำแพง ให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมได้ และขับเคลื่อนกระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

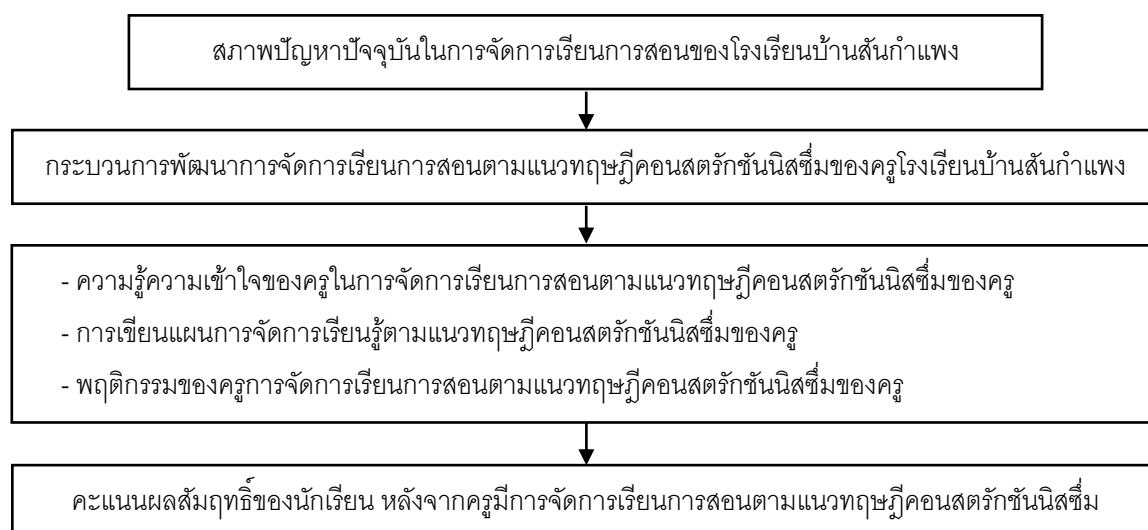
วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้โครงการอบรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม
2. ครูที่ย้ายเข้ามาใหม่ และครูบรรจุใหม่ของโรงเรียนบ้านสันกำแพง ได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม
3. นำแนวทางไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมให้เหมาะสมกับนักเรียนโรงเรียนบ้านสันกำแพง
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง และผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม ของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านสันกำแพง (Swot) 2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) สร้างโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพงซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม ซึ่งมีเนื้อหาการอบรมดังนี้ โดยมีเนื้อหา ดังนี้ 1. ความเป็นมา แนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม 2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมในโรงเรียนบ้านสันกำแพงจากอดีตสู่ 3. บทบาทของ

Facilitator ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมและการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ 4) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมโดยใช้กระบวนการ 5S 5) การเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) สร้างแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม ก่อนอบรม-หลังการอบรมและแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นแบบปรนัยเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน มีด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล 3) นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบทดสอบไปทดสอบกับครูที่ไม่ใช่ครูกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ของครอนบัค และผลการหาค่าความเชื่อมั่นสูงอยู่ระหว่าง 0.5-1.00 4) ทำการแบบประเมินมาปรับปรุงทำฉบับสมบูรณ์ 5) นำไปใช้ทดสอบความรู้ความเข้าใจของครู ก่อนอบรมและหลังการอบรม โดยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายดังนี้ การแปลความหมายระดับคะแนน 15-20 คะแนน หมายถึง ดีมาก 10-14 คะแนน หมายถึง ดี 5-9 คะแนน หมายถึง ปานกลาง 0-4 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง การแปลความหมายเกณฑ์คุณภาพ ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละน้อยกว่า 40 หมายถึง ปรับปรุง ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 40-59 หมายถึง ปานกลาง ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 60-79 หมายถึง ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึง ดีมาก หมายเหตุ: เกณฑ์คุณภาพโดยพิจารณาจากผลคะแนนหลังการอบรมทุกคนจะต้องผ่านการประเมินร้อยละ 80 ขึ้นไป นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

3. แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม ของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง ดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอน 2) สร้างแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีการใช้เกณฑ์ 4.50-5.00 ความเหมาะสมระดับมากที่สุด 3.50-4.49 ความเหมาะสมระดับมาก 2.50-3.49 ความเหมาะสมระดับปานกลาง 1.50-2.49 ความเหมาะสมระดับน้อย 1.00-1.49 ความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด 3) นำแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมที่มีความสมบูรณ์ ไปใช้ในการประเมินการเขียนแผนของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง หลังการอบรม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. แบบสังเกตพฤติกรรมของครูในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม โดยมีพฤติกรรมที่จะศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชัน

นิสซีม (5S) ได้แก่ ขั้นที่ 1 จุดประกายความคิด (Sparkling) ขั้นที่ 2 สกัดให้ค้นคว้า (Searching) ขั้นที่ 3 นำพาสู่การปฏิบัติ (Studying) ขั้นที่ 4 จัดองค์ความรู้ (Summarizing) ขั้นที่ 5 นำเสนอควบคู่การประเมิน (Show and Sharing) เป็นเกณฑ์ที่ผู้ศึกษาขึ้น จำนวน 5 ข้อ ตามกระบวนการคอนสตรัคชันนิสซีม (5S) โดยมีเกณฑ์ในการประเมินดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ
3 คะแนน = ปฏิบัติสม่ำเสมอ	13-18 คะแนน = ดี
2 คะแนน = ปฏิบัติบางครั้ง	7-12 คะแนน = พอใช้
1 คะแนน = ปฏิบัติน้อยครั้ง	1-6 คะแนน = ปรับปรุง

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบสังเกตพฤติกรรมของครูที่มีความสมบูรณ์ ไปใช้ในการสังเกตพฤติกรรม การจัดการเรียนการสอนตามตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซีมของครูจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลมาบรรยาย

5. ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ประกอบด้วย แบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่ชั้นเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ของครอนบัคและผลการหาค่าความเชื่อมั่นสูงอยู่ระหว่าง 0.5-1.00 4) ทำการแบบประเมินมาปรับปรุงทำฉบับสมบูรณ์ 5) นำไปใช้ทดสอบกับนักเรียนที่ครูเข้าไปจัดการเรียนการสอน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา คือ ครูที่ย้ายมาใหม่และครูบรรจุใหม่ที่ปฏิบัติการสอนที่โรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วย

1. สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องด้านเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์

โดยหาค่า IOC (Item Objective Congruence) และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient; α)

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซีมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละของผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพงก่อนและหลังการอบรม จำนวน 20 คน คะแนนเต็ม 20 คะแนน

ผลการทดสอบ	N	μ	σ	ค่าเฉลี่ยร้อยละ	แปลผล
ก่อนอบรม	20	10.15	1.22	50.75	ปานกลาง
หลังอบรม	20	18.40	1.50	92	ดีมาก

ตาราง 1 พบว่า ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง ก่อนอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.22 และร้อยละ 50.75 และหลังอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.50 และร้อยละ 92 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ตาราง 2 ผลการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง ประเมินโดยวิทยากร

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	การแปลผล
1	แผนจัดการเรียนรู้มีรายละเอียดครบถ้วน ดังนี้ ชื่อวิชา ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่อเรื่อง และระยะเวลาที่สอน (คาบหรือชั่วโมง)	3.80	0.77	มาก
2	เขียนมาตรฐานตัวชี้วัดได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับเรื่องจัดการเรียนรู้ และเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้	4.15	0.81	มาก
3	การเขียนสาระสำคัญในแผนเชื่อมโยงหัวข้อตามสาระการเรียนรู้ มีการระบุส่วนที่เป็นแกนสำคัญของเรื่องที่จะสอน กระชับ ครอบคลุมตามเป้าหมาย	4.45	0.69	มาก
4	สาระการเรียนรู้มีการระบุเนื้อหาของแผนที่จะสอนเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ (k) ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) และด้านคุณลักษณะ (A)	4.15	0.81	มาก
5	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนถูกต้องครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ และเจตคติ	4.05	0.89	มาก
6	เขียนกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมขอ (5s) ได้แก่ ขั้นที่ 1 จุดประกายความคิด (Sparkling) ขั้นที่ 2 สะกิดให้ค้นคว้า (Searching), ขั้นที่ 3 นำพาสู่การปฏิบัติ (Studying) ขั้นที่ 4 จัดองค์ความรู้ (Summarizing), ขั้นที่ 5 นำเสนอควบคู่การประเมิน (Show and Sharing) ได้ชัดเจน	4.40	0.60	มาก

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	μ	σ	การแปลผล
7	มีการใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน	4.25	0.64	มาก
8	มีการออกแบบการประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เรียนรู้	4.40	0.60	มาก
9	กำหนด rubric หรือเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน	4.05	0.76	มาก
10	มีบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้	4.33	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ย		4.22	0.49	มาก

จากตาราง 2 โดยการที่ครูได้เรียนรู้ในภาคทฤษฎีและลงมือปฏิบัติการเขียนแผน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการอภิปรายและรับฟังข้อเสนอแนะจากวิทยากร ทำให้ครูผู้สามารถเขียนแผนการจัดการสอนของตนเองได้พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49

ตาราง 3 แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง จำนวน 20 คน โดยแยกพฤติกรรมแต่ละหัวข้อแสดงในรูปแบบของระดับคุณภาพ

รายการแบบสังเกตพฤติกรรม	ปฏิบัติ สม่ำเสมอ (20)	ปฏิบัติ ปานกลาง (20)	ปฏิบัติ น้อย (20)	แปลผล ระดับ คุณภาพ
ขั้นที่ 1 จุดประกายความคิด (Sparkling) มีการใช้คำถาม กิจกรรม ใบงาน สื่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้	20	0	0	ดี
ขั้นที่ 2 สะกิดให้ค้นคว้า (Searching) จัดกิจกรรมให้ สอดคล้องกับหน่วยที่เรียน แนะนำและจัดแหล่งเรียนรู้ ให้กับผู้เรียน	20	0	0	ดี
ขั้นที่ 3 นำพาสู่การปฏิบัติ (Studying) จัดสภาพแวดล้อม สถานที่สื่อ ใบงาน ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ	20	0	0	ดี
ขั้นที่ 4 จัดองค์ความรู้ (Summarizing) ทบทวนการเรียนรู้ และร่วมสรุปอภิปรายผลร่วมกัน ให้คำแนะนำในการ ตรวจสอบผลงาน	20	0	0	ดี
ขั้นที่ 5 นำเสนอความรู้การประเมิน (Show and Sharing) บอกวิธีและการนำเสนอผลงาน บอกเกณฑ์การ ประเมินผลงานที่ชัดเจน	20	0	0	ดี
ร้อยละ	100	0	0	ดี

จากตาราง 3 แสดงแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง จำนวน 20 คน โดยผู้วิจัยได้เข้ามาสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูพบว่า อยู่ในระดับคุณภาพดี คิดเป็นร้อยละ 100 ครูสามารถจัดการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมตามรายการที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอตลอดระยะเวลาที่ทำการสอน มีการปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 จุดประกายความคิด (Sparkling) มีการใช้คำถาม กิจกรรม ใบงาน สื่อการเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 สะกิดให้ค้นคว้า (Searching) จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหน่วยที่เรียน แนะนำและจัดแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ขั้นที่ 3 นำพาสู่การปฏิบัติ (Studying) จัดสภาพแวดล้อม สถานที่สื่อ ใบงาน ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ขั้นที่ 4 จัดองค์ความรู้ (Summarizing) ทบทวนการเรียนรู้ และร่วมสรุปอภิปรายผลร่วมกัน ให้คำแนะนำในการตรวจสอบผลงาน ขั้นที่ 5 นำเสนอความรู้การประเมิน (Show and Sharing) บอกวิธีและการนำเสนอผลงาน บอกเกณฑ์การประเมินผลงานที่ชัดเจน จะเห็นได้ว่าการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมในครั้งนี้ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมมากขึ้น

ตาราง 4 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อน-หลังของนักเรียนหลังจากการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม ตามขั้นที่ครูผู้เข้าอบรมทำการสอนในปัจจุบัน

ที่	ระดับชั้น	จำนวน นักเรียน	คะแนน เต็ม 20)	ก่อน เรียน	หลัง เรียน	ความก้าวหน้า	ร้อยละ ความก้าวหน้า
1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1	38	20	10	16	+6	17.14
2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/2	38	20	11	15	+4	10.52
3	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/4	38	20	12	17	+5	13.15
4	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3	38	20	10	16	+6	17.14
5	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2	38	20	11	15	+4	10.52
6	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/6	38	20	12	18	+6	17.14
7	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1	38	20	13	17	+4	10.52
8	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/5	38	20	10	18	+8	22.85
9	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/7	38	20	11	18	+7	18.42
10	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2	40	20	11	17	+6	15
11	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/6	40	20	12	16	+4	10
12	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/7	40	20	12	16	+4	10
13	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1	46	20	13	17	+4	8.69
14	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4	45	20	10	18	+8	17.77
15	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/6	41	20	10	17	+7	17.03
16	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/7	46	20	10	16	+6	13.04
17	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2	45	20	12	16	+4	8.88

ตาราง 4 (ต่อ)

ที่	ระดับชั้น	จำนวน นักเรียน	คะแนน เต็ม 20)	ก่อน เรียน	หลัง เรียน	ความก้าวหน้า	ร้อยละ ความก้าวหน้า
18	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3	45	20	11	17	+6	14.28
19	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/5	45	20	11	18	+7	15.55
20	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/6	40	20	11	17	+6	15
รวมเฉลี่ย		815	20	11.15	16.75	5.6	14.13

จากตาราง 4 สรุปได้ว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ครูเข้าจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม จำนวน 815 คน ตามเนื้อหาของแต่ละหน่วยและตามระดับชั้น จำนวน 20 คะแนน มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.15 คะแนน และหลังเรียนเท่ากับ 16.75 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.6 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าเท่ากับร้อยละ 14.13

สรุปผลการศึกษา

พัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการอบรมตามโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบความรู้ความเข้าใจความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครู พบว่าครูผู้เข้าอบรมจำนวน 20 คน มีผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง ก่อนอบรมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.22 และค่าร้อยละ 50.75 และหลังอบรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.50 และค่าร้อยละ 92 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ว่าต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกคนซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และมีการให้ผู้เข้าอบรมได้ทำการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนของตนเองตามแนวทฤษฎีทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมและทำการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพงโดยวิทยากร พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 จากนั้นครูนำแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของตนเองไปทำการสอนในห้องที่ตนเองรับผิดชอบสอนจากการสังเกตของผู้วิจัยโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม พบว่า อยู่ในระดับคุณภาพดี คิดเป็นร้อยละ 100 ครูสามารถจัดการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมตามรายการที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอตลอดระยะเวลาที่ทำการสอน มีการปฏิบัติตามขั้นตอน ซึ่งส่งผลให้ คะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ครูเข้าจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม จำนวน 815 คน ตามเนื้อหาของแต่ละหน่วยและตามระดับชั้น จำนวน 20 คะแนน มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.15 คะแนน และหลังเรียนเท่ากับ 16.75 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.6 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าเท่ากับร้อยละ 14.13

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาขอเสนอ ดังนี้

1. จากการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยใช้โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง ด้านความรู้ความเข้าใจความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครู พบว่าครูผู้เข้าอบรม จำนวน 20 คน มีผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง ก่อนอบรมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.22 และค่าร้อยละ 50.75 และหลังอบรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.50 และค่าร้อยละ 92 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ว่าต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกคนซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เป็นไป ดังที่ กนกวรรณ มณฑิรา (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่าการรับรู้ในความรู้ด้านคุณลักษณะทักษะ CCPR ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยแตกต่างกันตามขนาดของสถาบันการศึกษาสถาบันขนาดใหญ่มีระดับการรับรู้ทักษะ CCPR มากกว่าขนาดกลางและขนาดเล็ก และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะ CCPR ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถาบันการศึกษา 2) ผู้สอน 3) ผู้เรียน 4) สภาพแวดล้อม นักศึกษามีระดับการรับรู้ด้านทักษะ CCPR ในระดับเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการผลิตผลงาน หรือ Productivity Mind ผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบถึงระดับการรับรู้ในความรู้ของทักษะ CCPR และทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะ CCPR ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันการศึกษาเอกชน และโปรแกรมการฝึกอบรมที่ได้สามารถนำมาเป็นแนวทางส่วนหนึ่งในการพัฒนาภาพรวมการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาทักษะ CCPR อันได้แก่ ความคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยต่อไป

2. ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพงโดยวิทยากร พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า แผนจัดการเรียนรู้มีรายละเอียดครบถ้วน ดังนี้ ชื่อวิชา ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่อเรื่อง และระยะเวลาที่สอน (คาบหรือชั่วโมง) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.77 เขียนมาตรฐานตัวชี้วัดได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับเรื่องจัดการเรียนรู้ และเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้และสาระการเรียนรู้มีการระบุเนื้อหาของแผนที่จะสอนเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ (k) ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) และด้านคุณลักษณะ (A) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 การเขียนสาระสำคัญในแผนเชื่อมโยงหัวข้อตามสาระการเรียนรู้ มีการระบุส่วนที่เป็นแก่นสำคัญของเรื่องที่จะสอนกระชับครอบคลุมตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.69 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนถูกต้องครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ และเจตคติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 อยู่ในระดับมาก เขียนกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี Constructionism (5S) ได้แก่ ขั้นที่ 1 จุดประกายความคิด (Sparkling) ขั้นที่ 2 สะกิดให้ค้นคว้า (Searching) ขั้นที่ 3

นำพาสู่การปฏิบัติ (Studying) ขั้นที่ 4 จัดองค์ความรู้ (Summarizing) ขั้นที่ 5 นำเสนอตอบคู่การประเมิน (Show and Sharing) ได้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 มีการใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 อยู่ในระดับมาก มีการออกแบบการประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 อยู่ในระดับมากที่สุด กำหนด rubric หรือเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 และมีบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 ตามลำดับจากการการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังที่ ชนกนันท์ กันทะวงศ์ (2561) ที่ศึกษาเรื่องของการใช้รูปแบบการสอนตามแนวคอนสตรัคชันนิสซึม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์วิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนดาราวิทยาลัย พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคชันนิสซึมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ในวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีจำนวน 7 แผน มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมากและความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการสอนตามแนวคอนสตรัคชันนิสซึม พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีความสามารถในการคิดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การคิดคล่อง การคิดยืดหยุ่น การคิดริเริ่ม และการคิดละเอียดลออ อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง จำนวน 20 คน โดยแยกพฤติกรรมแต่ละหัวข้อแสดงในรูปแบบของระดับคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้เข้ามาสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูพบว่า อยู่ในระดับคุณภาพดี คิดเป็นร้อยละ 100 ครูสามารถจัดการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมตามรายการที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอตลอดระยะเวลาที่ทำการสอน มีการปฏิบัติเป็นตามขั้นตอนดังนี้ขั้นที่ 1 จุดประกายความคิด (Sparkling) มีการใช้คำถาม กิจกรรม ใบงาน สื่อการเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 สะกิดให้ค้นคว้า (Searching) จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหน่วยที่เรียน แนะนำและจัดแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ขั้นที่ 3 นำพาสู่การปฏิบัติ (Studying) จัดสภาพแวดล้อม สถานที่สื่อ ใบงาน ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ขั้นที่ 4 จัดองค์ความรู้ (Summarizing) ทบทวนการเรียนรู้และร่วมสรุปอภิปรายผลร่วมกัน ให้คำแนะนำในการตรวจสอบผลงาน ขั้นที่ 5 นำเสนอตอบคู่การประเมิน (Show and Sharing) บอกวิธีและการนำเสนอผลงาน บอกเกณฑ์การประเมินผลงานที่ชัดเจน จะเห็นได้ว่าการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมในครั้งนี้ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมมากขึ้น เป็นดังที่ จินดา ลาโพธิ์ (2563) ได้ศึกษา พฤติกรรมการสอนของครูกับการเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างเสริมให้การเรียนรู้ของผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลตามความคาดหวังของสังคม ที่ต้องการให้ได้ทั้งความเป็นคนดี และความเป็นคนเก่งครูหรือผู้สอนที่จะเรียกได้ว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมการสอนที่ดีได้จะต้องสั่งสมและบ่มเพาะ “จิตวิญญาณความเป็นครู” พร้อม ๆ กับการสั่งสมความรู้ ความสามารถในเนื้อหาสาระวิชาให้เกิดขึ้นแก่ตนเอง

4. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อน-หลังของนักเรียนหลังจากการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม ตามขั้นที่ครูผู้เข้าอบรมทำการสอนในปัจจุบัน โดยครูนำแผนการจัดการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นจากการอบรมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของชั้นที่ตนเองสอน สรุปได้ว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ครูเข้าจัดการเรียนการสอนตาม

แนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม จำนวน 815 คน ตามเนื้อหาของแต่ละหน่วยและตามระดับชั้น จำนวน 20 คะแนน มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.15 คะแนน และหลังเรียนเท่ากับ 16.75 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.6 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าเท่ากับร้อยละ 14.13 จะเห็นได้ว่าการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพงในครั้งนี้ส่งผลให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถการจัดการเรียนการสอนของตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมได้เป็นอย่างดีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นดังที่พรศิริ อุปคำ (2558) ได้ศึกษา การใช้วิธีสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนสาขาวิชาการท่องเที่ยว ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีผลคะแนนความสามารถทางการพูดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้น เนื่องจากกิจกรรมที่นักเรียนเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและสถานที่จริงนั้น เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความมั่นใจในสิ่งที่นักเรียนจะสื่อสาร หากมีการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจะทำให้นักเรียนมีความมั่นใจเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมของครูโรงเรียนบ้านสันกำแพง ควรจะมีการขยายเวลาในการอบรมให้มากกว่านี้ เวลาในการอบรมน้อย
2. ควรมีการเพิ่มเรื่องของการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติมากขึ้น เช่น การกำหนดกิจกรรมที่สร้างชิ้นงานให้ครูได้มีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม เน้นการลงมือปฏิบัติ บทบาทของครูนั้นถือว่ามีความสำคัญมาก นอกจากได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีจากวิทยากรแล้ว และได้ลงมือปฏิบัติการเขียนแผนแล้ว แต่ยังขาดการลงมือปฏิบัติในเรื่องของกิจกรรมการสร้างชิ้นงาน หากสามารถให้ครูได้ลงมือสร้างชิ้นงานจะทำให้ครูเข้าใจรูปแบบการจัดการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมที่ยั่งยืนควบคู่ไปกับการปฏิบัติ และทำให้ครูเข้าใจการออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น
3. ควรมีการอบรมการนำเทคโนโลยีที่ช่วยในการเรียนรู้ และการสอนของครูมาอบรมเพิ่มเติมให้กับครู เพื่อที่จะนำไปใช้ในการจัดออกแบบการเรียนการสอน
4. ควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อสร้างความสัมพันธ์วิทยากร และครูด้วยกัน เพื่อทำให้เกิดความรู้สึที่ดีต่อกัน ลดการเกรง จะทำให้การฝึกอบรมเกิดการผ่อนคลาย
5. ควรนำผลการใช้แผนการจัดการเรียนการสอนของแต่ละภาคเรียนมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการอบรมในครั้งต่อไปให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะการศึกษาในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวการพัฒนาครูในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึมอย่างต่อเนื่อง โดยจัดภาคเรียนละ 1 ครั้ง
2. ควรมีการวิจัยการจัดทำคู่มือการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม เพื่อนำมาใช้ในการประกอบการจัดโครงการในครั้งต่อไป และครูสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมจากคู่มือนี้ได้

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ มณทิราช. (2561, พฤษภาคม-สิงหาคม). การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ชีชีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์. **วารสารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน**. 12(2).
- เกษรา เอี่ยมสะอาด. (2562, กันยายน-ธันวาคม). การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนหนองวัลย์เปิงวิทยา. **วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร**. 4(3).
- จินดา ลาโพธิ์. (2563, พฤษภาคม). พฤติกรรมการสอนของครูกับการเรียนรู้ของผู้เรียน. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร**. 7(5).
- ชนกนันท์ กันทะวงศ์. (2561). การใช้รูปแบบการสอนแนวคอนสตรัคชันนิซึมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์วิชาคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนดาราวิทยาลัย. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐนิช ศรีลาคำ. (2558). การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. กาญจนบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ทศนา เขมมณี. (2558). **ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพรรณ เจนกระบวน. (2557). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาคอมพิวเตอร์ 2 โดยใช้กระบวนการ 5S ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พรศิริ อุปคำ. (2558, ตุลาคม-ธันวาคม). การใช้วิธีสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคชันนิซึม เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนสาขาวิชาการท่องเที่ยว ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง**. 4(2).
- พิสิษฐ์ แก้ววรรณะ. (2557). การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ ด้วยปัญญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2564, 23 กันยายน). **แผนพัฒนาบุคลากร 2562**. <https://www.mfu.ac.th/fileadmin/media/document/ita/personel>.
- โรงเรียนบ้านสันกำแพง. (2564). **แผนปฏิบัติการโรงเรียนบ้านสันกำแพง ปีงบประมาณ 2563**. (เอกสารไม่เผยแพร่).
- สถาบันกรมพระจันทบุรีนฤนาถ. (2563). **เกณฑ์การประกันคุณภาพการฝึกอบรมบุคลากร**. สถาบันฯ สำนักงาน ปลัดกระทรวงพาณิชย์.
- สรัญญา เนตรนาค. (2563, กันยายน-ธันวาคม). กระบวนการเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ด้วยปัญญา. **วารสารมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี**. 6(3).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

E0065: ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

PARENTS' PARTICIPATION IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION MANAGEMENT OF SCHOOL IN THAPSAKE EDUCATIONAL QUALITY NETWORK CENTER 3 (NAHUKWANG ANGTONG), PRACHUAPKIRIKHAN PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA 1

กนกวรรณ พูลทอง¹ พรพิมล ประวิตรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง วิธีการศึกษาได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) ทั้งสิ้น 175 คน ได้จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608-610) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติแจกแจงเอฟ

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ด้านเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการสื่อสาร ด้านอาสาสมัคร ด้านการตัดสินใจ และด้านการเลี้ยงดู

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวมและด้านการเลี้ยงดู พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไม่แตกต่างกัน

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่ขึ้นอยู่กับอาชีพของผู้ปกครองที่ไม่แตกต่างกัน

4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทบสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ โดยรวมและรายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่ขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย, ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทบสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

Abstract

The research aimed to 1) study the participation of parents in the early childhood education management of schools in the Thapsakae 3 Educational Quality Network Center (Nahukwang, Angthong) under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 and 2) To compare the participation of parents in the early childhood education management of schools in the Thapsakae 3 Educational Quality Network Center (Nahukwang, Angthong) under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, classified by occupation of the parents and their economic status. The study method was studied from a sample of 175 parents it was obtained from the Krejcie & Morgan sample size table (Krejcie; & Morgan. 1970, 608-610) and using a simple random sampling method by using a questionnaire. The statistics used were frequency, percentage, mean, Standard Deviation and the statistical distribution F

The results of the research found that.

1. Parents' participation in early childhood education management of schools in Thapsakae 3 Educational Quality Network Center (Nahukwang, Angthong) under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1, as a whole, was at a high level. When considering each aspect, it was found that it was at a high level in every aspect. The averages were arranged in descending order, namely, the aspect of cooperation with the community, learning at home communication, volunteer decision-making and parenting.

2. Parental participation in early childhood education management of schools in Thapsakae 3 Educational Quality Network Center (Nahukwang, Angthong) under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, classified by class level. Overall and parenting It was found that the levels of parental participation in early childhood education management were not different.

3. Parents' participation in early childhood education management of schools in Thapsakae 3 Educational Quality Network Center (Nahukwang, Angthong) under Prachuap Khiri Khan Primary Educational

Service Area Office 1, classified by occupation. Overall and in each aspect it was found that parents' participation in early childhood education was not dependent on parents' occupations.

4. Parents' participation in early childhood education management of schools in Thapsakae 3 Educational Quality Network Center (Na Hu Kwang, Angthong) under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, classified by economic status. Overall and in each aspect. It was found that the participation of parents in the management of early childhood education was not dependent on the economic status of the parents.

Keywords: Early childhood education management, Thapsakae 3 Education Network Center (Nahukwang, Angthong), Under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1

บทนำ

สังคมปัจจุบันที่ความรู้และเทคโนโลยีเกิดขึ้นมากและเป็นไปอย่างรวดเร็ว มนุษย์ไม่สามารถ จดจำทุกอย่าง อีกทั้งความรู้ไม่ได้อยู่นิ่งหรือเกิดขึ้นอย่างช้าพอที่จะเรียนรู้ผ่านผู้รู้คนใดคนหนึ่ง อีกต่อไป มนุษย์จำต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถเติบโตและเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต และต้องเริ่ม ตั้งแต่แรกเกิดโดยการปลูกฝังให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการรับรู้ เรียนรู้ และมีความสามารถตลอดชีวิต ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปลูกฝังตั้งแต่ปฐมวัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อน เพราะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการศึกษาในระดับต่อไป และการจัดการศึกษาจะมีผลต่อเด็กเพียงใดหรือไม่ขึ้นกับโรงเรียนและผู้ปกครองคือ พลังสำคัญที่สร้างคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ โลกทางการศึกษาของเด็กปฐมวัยจำเป็นต้องอาศัยความรักความเข้าใจ ความมุ่งมั่นและ ความร่วมมือกันระหว่างบ้านและโรงเรียน ในอันที่ร่วมมือให้การศึกษาและส่งเสริมความเจริญเติบโต ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้แก่เด็กอย่างมีคุณค่า (จันทรา จันทรสุขสวัสดิ์. 2546: 2) นักจิตวิทยาหลายท่านยอมรับกันว่าเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ขวบ เป็นระยะที่เกิดการเรียนรู้มากที่สุดของชีวิตมนุษย์ สิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อชีวิตภายหลังของเด็กเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาทั่วไป มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การศึกษาระดับปฐมวัย เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้และการพัฒนาการเจริญเติบโตด้วย เป็นระยะของการเสริมสร้างลักษณะนิสัย ที่ดี ซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่ปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีของสังคมและดำเนินชีวิตอย่างระมัดระวัง (สมชาย วีระศิลป์. 2550: 2)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ภายใต้บริบทสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจ ของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่า ต่อตนเองและสังคม เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มี ความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 5)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (Parent participation) ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่โรงเรียน และผู้ปกครอง ชุมชน และที่สำคัญคือ ตัวเด็กเอง กุลยา ตันติผลาชีวะ (2545: 33) ได้กล่าวถึง การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียนสามารถทำได้ 4 วิธี ดังนี้ 1) วิธีให้มีส่วนร่วมในการทำงาน 2) วิธีให้มีส่วนร่วมโดยเน้นกระบวนการ 3) วิธีการ

มีส่วนร่วมโดยเน้นการพัฒนา 4) วิธีการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ ซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครอง เข้ามาร่วมในเหตุการณ์ กิจกรรมหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาหรือการเรียนรู้ให้กับ ลูกหลานหรือเด็กใน อุปการะของตนกับโรงเรียน (เกตุสุเดช กำแพงแก้ว, 2546: 18) ซึ่งการมีส่วนร่วมนี้จะทำให้เด็กได้รับการดูแลและ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนไม่สามารถสอนโดยแยกเด็กออกจากครอบครัว เด็กควรได้เรียนรู้ร่วมกันทั้งโรงเรียน และผู้ปกครอง การที่โรงเรียน ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมจะมีประโยชน์กับเด็กมาก ทั้งโดยตัวเด็กเองและผู้ปกครอง (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542: 23) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาตามแนวคิดของ Epstein (1995: 701-712) เป็นการให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้ปกครองว่า มีความสำคัญมาก ในการพัฒนาเด็กให้เติบโตอย่างมี คุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลี้ยงดูเด็ก ด้านการสื่อสารระหว่าง บ้านกับโรงเรียน ด้านการเป็นอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการ ตัดสินใจ รวมทั้งด้านการให้ความร่วมมือชุมชนเพื่อช่วยกันพัฒนาเด็ก (กรองกาญจน์ เชิญชัยวิชารกุล, 2550: 63) รวมทั้งส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบท สังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณเกิด คุณค่าต่อตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 3)

โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 325 คน ในการจัดการศึกษาปฐมวัยได้จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง พร้อมกำหนด บทบาท ของผู้ปกครองและตัวแทนผู้ปกครองเพื่อเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ ผู้ปกครองรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตามจากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า มี ปัญหาบางประการ กล่าวคือ ขาดการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูใน ฐานะผู้ปกครอง การติดต่อสื่อสาร การอาสาสมัคร การช่วยเหลือเด็กในการเรียนรู้ที่บ้าน การตัดสินใจและการร่วมมือ กับชุมชน

จากเหตุผลการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทาง ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างเต็มศักยภาพตามแนวพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้และเผยแพร่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่าย คุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์ เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหมูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน

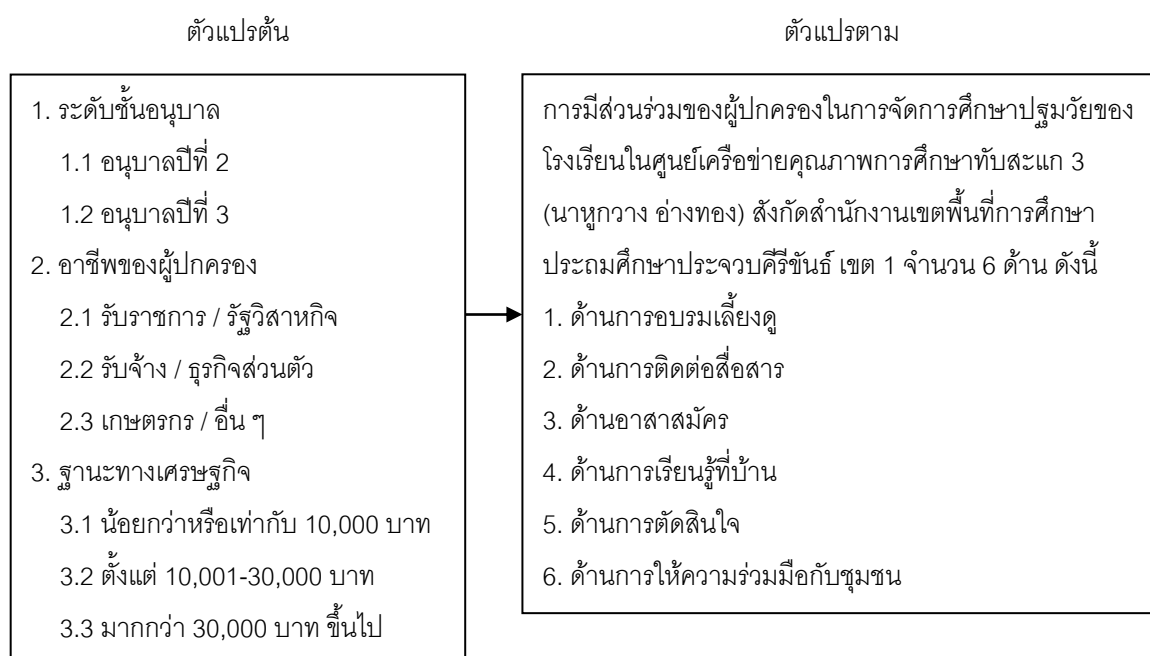
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหมูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และได้ทราบถึงปัญหาต่างๆ สามารถแก้ไขให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น

2. ทำให้โรงเรียนทราบถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ที่จะเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการวางแผนการบริหารในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหมูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหมูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยยึดตามแนวคิดของ Epstein (1995: 701-712) ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา ทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie; & Morgan (1970: 607-610) จำนวน 175 คน จากนั้นได้มีการสุ่มแบบชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนโรงเรียนแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 175 คน
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ตุลาคม 2564 - มีนาคม พ.ศ. 2565
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย แนวทางการจัดการศึกษาโดยมีความพยายามที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแนวคิดของ Epstein (1995: 701-705) เสนอ “โครงสร้างการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน 6 แบบ (Epstein 's framework of 6 types of parent involvement)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 175 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา ทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งหมด 325 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา ทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie; & Morgan (1970: 607-610) จำนวน 175 คน จากนั้นได้มีการสุ่มแบบชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนโรงเรียนแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 175 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าความถี่ (Frequencies)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
5. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
6. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
7. ค่าสถิติแจกแจงเอฟ (F-distribution)

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาท๊อปสะแก 3 (นาหมูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 175 คน จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย	n = 175			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการเลี้ยงดู	3.99	0.40	ปานกลาง	6
2. ด้านการสื่อสาร	4.22	0.31	มาก	3
3. ด้านอาสาสมัคร	4.17	0.32	มาก	4
4. ด้านเรียนรู้ที่บ้าน	4.25	0.32	มาก	2
5. ด้านการตัดสินใจ	4.15	0.34	มาก	5
6. ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน	4.30	0.29	มาก	1
รวม	4.18	0.33	มาก	

จากตาราง 1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนด้านเลี้ยงดูที่อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.29) ด้านเรียนรู้ที่บ้าน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.32) ด้านการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.31) ด้านอาสาสมัคร ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.32) ด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.34) และด้านการเลี้ยงดู ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาท๊อปสะแก 3 (นาหมูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นของเด็ก

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย	ผู้ปกครองอนุบาลปีที่ 2 (n = 91)		ผู้ปกครองอนุบาลปีที่ 3 (n = 84)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเลี้ยงดู	4.02	0.37	3.95	0.42	1.29	0.20
2. ด้านการสื่อสาร	4.23	0.30	4.20	0.31	0.45	0.65
3. ด้านอาสาสมัคร	4.15	0.32	4.19	0.31	-0.92	0.36
4. ด้านเรียนรู้ที่บ้าน	4.27	0.33	4.23	0.31	0.81	0.42

ตาราง 2 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ปฐมวัย	ผู้ปกครองอนุบาล ปีที่ 2 (n = 91)		ผู้ปกครองอนุบาล ปีที่ 3 (n = 84)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
5. ด้านการตัดสินใจ	4.15	0.35	4.14	0.33	0.14	0.89
6. ด้านร่วมมือกับชุมชน	4.31	0.28	4.28	0.29	0.51	0.61

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียนใน
ศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหมูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นของเด็ก พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา
ปฐมวัยไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์
เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหมูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการเลี้ยงดู	ระหว่างกลุ่ม	0.476	2	0.238	1.517	0.222
	ภายในกลุ่ม	26.993	172	0.157		
	รวม	27.469	174			
2. ด้านการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	0.068	2	0.034	0.359	0.699
	ภายในกลุ่ม	16.38	172	0.095		
	รวม	16.448	174			
3. ด้านอาสาสมัคร	ระหว่างกลุ่ม	0.003	2	0.002	0.016	0.984
	ภายในกลุ่ม	17.467	172	0.102		
	รวม	17.471	174			
4. ด้านเรียนรู้ที่บ้าน	ระหว่างกลุ่ม	0.251	2	0.125	1.239	0.292
	ภายในกลุ่ม	17.409	172	0.101		
	รวม	17.659	174			
5. ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	0.106	2	0.053	0.454	0.636
	ภายในกลุ่ม	19.976	172	0.116		
	รวม	20.082	174			

ตาราง 3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
6. ด้านร่วมมือกับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.056	2	0.028	0.339	0.713
	ภายในกลุ่ม	14.135	172	0.082		
	รวม	14.19	174			

*p < .05

จากตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทั้สะแก 3 (นาหมูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามอาชีพ พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่ขึ้นอยู่กับอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทั้สะแก 3 (นาหมูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการเลี้ยงดู	ระหว่างกลุ่ม	0.536	2	0.268	1.710	0.184
	ภายในกลุ่ม	26.933	172	0.157		
	รวม	27.469	174			
2. ด้านการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	0.002	2	0.001	0.010	0.990
	ภายในกลุ่ม	16.446	172	0.096		
	รวม	16.448	174			
3. ด้านอาสาสมัคร	ระหว่างกลุ่ม	0.296	2	0.148	1.480	0.231
	ภายในกลุ่ม	17.175	172	0.100		
	รวม	17.471	174			
4. ด้านเรียนรู้ที่บ้าน	ระหว่างกลุ่ม	0.038	2	0.019	0.185	0.831
	ภายในกลุ่ม	17.621	172	0.102		
	รวม	17.659	174			

ตาราง 4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
5. ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	0.241	2	0.120	1.043	0.355
	ภายในกลุ่ม	19.841	172	0.115		
	รวม	20.082	174			
6. ด้านร่วมมือกับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.086	2	0.043	0.527	0.591
	ภายในกลุ่ม	14.104	172	0.082		
	รวม	14.190	174			

*p < .05

จากตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทั้สะแก 3 (นาหวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่ขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองที่ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

1. ผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทั้สะแก 3 (นาหวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนด้านเลี้ยงดูที่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.29) ด้านเรียนรู้ที่บ้าน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.32) ด้านการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.31) ด้านอาสาสมัคร ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.32) ด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.34) และด้านการเลี้ยงดู ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.40) ตามลำดับ ดังรายด้านต่อไปนี้

1.1 ด้านการเลี้ยงดู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดหาอาหารให้กินขณะอยู่ที่บ้านตลอดจนปลูกฝังให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.86) การฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน เช่น การรับประทานอาหาร การแปรงฟัน การเข้าห้องน้ำ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.89) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด ส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน โดยการอ่านหนังสือนิทานให้ลูกฟังหรือจัดหนังสือให้ลูกอ่าน ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 1.02) ตามลำดับ

1.2 ด้านการสื่อสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ อาสาสมัครช่วยเหลือโรงเรียนตามความสามารถทุกครั้งที่

โรงเรียนเปิดโอกาส ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.70) เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่มีหนังสือเชิญ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.64) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด ให้คำแนะนำแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็ก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.82) ตามลำดับ

1.3 ด้านอาสาสมัคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ อาสาสมัครช่วยเหลือโรงเรียนตามความสามารถทุกครั้งที่โรงเรียนเปิดโอกาส ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.69) ร่วมกับครูในการพาเด็กไปทัศนศึกษาเรียนรู้นอกสถานที่เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.66) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด ให้การสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนรู้ของเด็กตามหน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.90) ตามลำดับ

1.4 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เปิดโอกาสให้ครูไปเยี่ยมบ้าน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.66) จัดกิจกรรมที่เด็กสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองในการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น วันเกิด วันสำคัญทางศาสนา ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.64) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด จัดมุมหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่านที่บ้าน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.88) ตามลำดับ

1.5 ด้านการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนของครู ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.63) ร่วมมือกับครูในการพัฒนาเด็กตามศักยภาพ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.67) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการโรงเรียน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.89) ตามลำดับ

1.6 ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สนับสนุนใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.63) พาเด็กไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาและประเพณีไทย ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.64) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การไปแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ของชุมชน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นเรียนของเด็ก อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจโดยรวมและรายด้าน พบว่า

2.1 ผู้ปกครองที่มีลูกเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 และปีที่ 3 มีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมและด้านการเลี้ยงดู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสื่อสาร ด้านอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทับสะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทั้สะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยรวม ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทั้สะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 น้อยกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ตั้งแต่ 10,001-30,000 บาท และ 30,000 บาท ขึ้นไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายที่ใช้

จากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาทั้สะแก 3 (นาหูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อนำมาพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

1. ด้านการเลี้ยงดูเด็ก ผู้ปกครองควรจัดหาอาหารให้เด็กขณะอยู่ที่บ้าน ตลอดจนปลูกฝัง ให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร ผู้ปกครองและโรงเรียนส่งเสริมให้เด็กมีนิสัย รักการอ่าน โดยการอ่านหนังสือนิทานให้ลูกฟังหรือจัดหนังสือให้ลูกอ่านอย่างเหมาะสม
2. ด้านการสื่อสาร โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครองโดยการจัดทำ เอกสารที่มีการติดต่อกันระหว่างบ้านและโรงเรียน หรือการพบครูประจำชั้นอย่างสม่ำเสมอ เช่น สรวจากครูถึงผู้ปกครอง หรือการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
3. ด้านอาสาสมัคร โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองด้วยกัน ร่วมพัฒนาปรับปรุง สภาพแวดล้อมหรือภูมิทัศน์โรงเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก
4. ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง บ้านและโรงเรียน และผู้ปกครองต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กตามความต้องการและตามศักยภาพ ของเด็ก เล่านิทานให้เด็กฟัง จัดมุมหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่านที่บ้าน
5. ด้านการตัดสินใจ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอ ความคิดเห็นในการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการโรงเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยต่อไป
6. ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างบ้านและชุมชน เช่น พาเด็กไปร่วมกิจกรรมทางศาสนาและประเพณีไทย พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เด็กได้เรียนรู้ เพื่อเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน

2. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยวิธีเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ การสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาต่อไป

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาตำบลสะแก 3 (นาหมูกวาง อ่างทอง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- นริยา วาจาสัตย์. (2556). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณีรัตน์ วงศ์หงส์. (2554). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วารี กติกา. (2540). การรับรู้และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดอนุบาลศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอเมืองเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วาสนา มีชัย. (2553). สภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย. (2552). การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนปฐมวัย. คุษนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อภิญา เวชยชัย. (2544). รายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- Epstein, J. L. (1995). School/ Family/ Community Partnerships: Caring for the Children We Share. *Phi Delta Kappan*. 76(9): 701-712.
- _____. (1997). *School/ Family/ Community Partnerships: Your Handbook for Action*. Thousand Oaks: Corwin Press.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Ample Size for Research Activities. *Education and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.
- Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill.

E0067: ระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

THE LEVEL THE PROMOTIONAL OPERATION OF THE STUDENTS' DISCIPLINE ACCORDING TO THE GUARDIENT'S IN WAT SAPHANHIN SCHOOL UNDER THE TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

วริฐา ยิ้มแฉล้ม¹ สมนึก การิเวท²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามเพศและอาชีพ วิธีการศึกษาได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็น ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 123 คน โดยเครื่องมือมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการตรงต่อเวลา ด้านความสะอาด ด้านการแต่งกาย ด้านการเข้าแถว ด้านการแสดงความเคารพ และด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษา สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดทุกด้าน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติตามระเบียบและแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.80) รองลงมาด้านการเข้าแถวมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 1.20) และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการตรงต่อเวลามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.42) 2) การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศและอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, ระเบียบวินัย

Abstract

This research aimed to study The Level the Promotional Operation of the Students' Discipline according to the Guardian's in Wat Saphanhin School under the Trat Primary Educational Service Area Office classifying according to gender and occupation. 180 of the students' guardians were the samples in this study. The tool for collecting data was the 5-level rating scale questionnaire about the promotion in school discipline in 6 aspects, punctuality, cleanness, dress, lining up, paying respect and following school discipline and school guideline. Statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean and t-test while the reliability was 0.96.

The findings proposed that: 1) The The Level the Promotional Operation of the Students' Discipline according to the Guardian's in Wat Saphanhin School under the Trat Primary Educational Service Area Office in all aspects indicated that it was in high level in practice ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .41), Following school discipline and school guideline ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .80), lining up ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 1.20), and punctuality ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .42) were in descending order when considering the other aspects. 2) There was no difference about the promotion in school discipline at Watsaphanhin School under the Trat Primary Educational Service Area Office when comparing the opinions of the students' guardians classifying according to gender and occupation

Keywords: opinion, discipline

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่า ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (Education for All) ซึ่งจากกล่าวได้ว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตเด็ก คือ ครอบครัวและโรงเรียน ดังนั้นผู้ปกครองและครูจึงเปรียบเสมือนผู้นำทางของเด็ก ส่งผลให้ผู้ปกครองและครูต้องประสานความร่วมมือกันในการพัฒนาผู้เรียนศักยภาพผู้เรียนให้พร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ด้วยวิธีการที่ถูกต้องและหลากหลายอันจะนำมาซึ่งพลเมืองที่มีคุณภาพของชาติและของโลกต่อไป

ปัจจุบันนักเรียนไม่สนใจในกฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และประพฤติตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นนักเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ชอบหนีเรียนไปเที่ยว ไปเล่นเกมส์ ไม่มีสัมมาคารวะ ชอบแสดงออกในทางที่ผิด เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา เล่นการพนัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบปัญหาวินัยในชั้นเรียน ไม่ตั้งใจ ไม่สนใจฟังในขณะที่ครูสอน หยอกล้อ แก่งเพื่อน เป็นต้น ปัญหาการขาดระเบียบวินัยของนักเรียน เป็นต้นเหตุให้เกิดอาชญากรรม การทะเลาะวิวาท การหาตัวแ้วซึ่งกันและกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยความร่วมมือจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนี้ ไม่ว่าจะเป็นครู ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน เป็นปัญหาที่นับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเด็กระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ซึ่งอาจเกิดอารมณ์ รุนแรง และมีปัญหาในการปรับตัว เนื่องจากการพัฒนาทางร่างกาย และสื่อต่าง ๆ ที่เข้ามาสู่เด็กนักเรียน ทำให้นักเรียนปฏิบัติตามแบบอย่างที่ได้พบเห็นจากสื่อเทคโนโลยี ซึ่งทำให้เยาวชนขาดความมีวินัย ดังนั้น ยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการเรียนรู้ จึงมุ่งเน้นให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดการเรียนรู้ คุณธรรม ใช้เครือข่ายการศึกษา ร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้พัฒนา

คุณภาพผู้เรียน เสริมสร้างวินัย และสนับสนุนให้นักเรียนประกอบความดี ซึ่งตรงกับแนวทางปฏิบัติงานตามรอยพระยุคลบาท ที่ทรงพระราชทานไว้ว่า “จะต้องฝึกต้องสร้างวินัยในตนเอง สำหรับควบคุมประคับประคองให้สามารถปฏิบัติความดีได้อย่างเหนียวแน่นตลอดต่อเนื่อง มิให้ขาดตอนหรือขาดวินัยลง และต้องมีวินัยเคร่งครัด มีความขยันพากเพียร มีความกล้าหาญอดทน และมีสติยั้งคิดอย่างสูง” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 13-17)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาด้านวินัยนักเรียนไว้ว่า โรงเรียนควรดำเนินการเพื่อสกัดกั้นและแก้ไขปัญหาด้านวินัยนักเรียนเหล่านี้ โดยมีแนวคิดที่สำคัญ คือ ใช้รูปแบบวิธีการแก้ไขปัญหามากมายที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน โดยใช้วิธีการที่ง่าย เข้าถึงตัวนักเรียนโดยตรง เน้นการทำงานครบวงจร ทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหายังยั่งยืน บนฐานข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ทุกฝ่าย ต้องใช้ความรัก ความเอื้ออาทร ความเอาใจใส่ และเป็นมิตรในการช่วยเหลือ ดูแล ด้วยการใช้กระบวนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่ปลูกฝังจิตสำนึก เพื่อให้เด็กเกิดความอบอุ่นใจ ไว้วางใจ มีความมั่นใจตนเอง และพัฒนาทักษะชีวิตอย่างมั่นคง เติบโตตามศักยภาพให้นักเรียนเป็น ผู้ที่มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบในตนเองและสังคม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2543: 14)

การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัยนั้น กรมสามัญได้กำหนดกรอบแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย การตรงต่อเวลา ความสะอาด การแต่งกาย การเข้าแถว การแสดงความเคารพ และด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียน ซึ่งด้านการตรงต่อเวลาเป็นการส่งเสริมให้รู้จักการจัดการและวางแผนการใช้เวลาในการทำกิจกรรมใด ๆ ให้ถูกต้อง และพยายามทำให้เสร็จสิ้นตามกำหนดเวลา และเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ด้านความสะอาดนั้นส่งเสริมให้รู้จักควบคุมตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบและสม่ำเสมอในการรักษาความสะอาดตนเอง บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย และสาธารณะสถาน ในด้านการแต่งกายส่งเสริมให้รู้จักแต่งกายให้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ ส่วนด้านการเข้าแถว ส่งเสริมให้รู้จักการเข้าแถว เดินแถวตามโอกาสต่าง ๆ ให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและปลอดภัย ด้านการแสดงความเคารพ รู้จักมารยาทในการแสดงความเคารพในโอกาสต่าง ๆ ด้วยกิริยา วาจาที่สุภาพ ส่วนด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติ ระเบียบ ข้อบังคับ ตามจรรยาบรรณ และการแต่งกายของนักเรียน (กรมสามัญศึกษา. 2546: 43)

โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ตระหนักถึงการมีระเบียบวินัยของนักเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในด้านการตรงต่อเวลา ด้านความสะอาด ด้านการแต่งกาย ด้านการเข้าแถว ด้านการแสดงความเคารพ และด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหา ตลอดจนเพื่อการพัฒนาปรับปรุงงานวินัยนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในตนเองที่ดี ควบคุมตนเองได้ อันจะส่งผลไปสู่การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามเพศและอาชีพ

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหิน ที่มีเพศต่างกัน มีระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหิน ที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

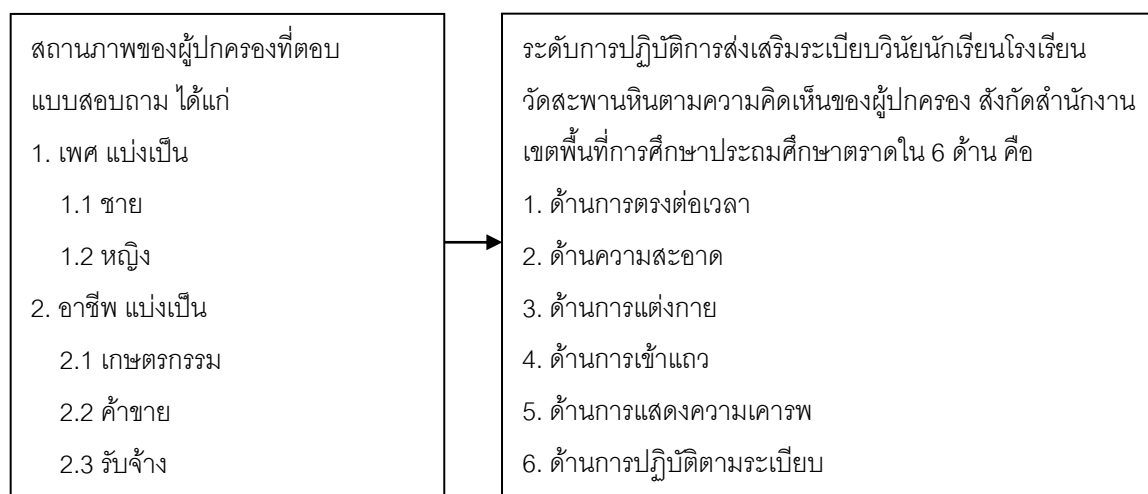
1. ทำให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. ได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับฝ่ายบริหารในการพัฒนาปรับปรุงและการส่งเสริมระเบียบวินัยของนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านตรงต่อเวลา 2) ด้านความสะอาด 3) ด้านการแต่งกาย 4) ด้านการเข้าแถว 5) ด้านการแสดงความเคารพ และ 6) ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในเรื่อง ระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนของ ญัฐพงษ์ ดาราเพ็ญ (2564); ถวิล คำโสภา (2564); พิษญากร แก้วพิลา (2564); ศุภโชค รอดทับ (2561) โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้ในการส่งเสริมระเบียบวินัย 6 ด้าน นำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-กรุงเทพ เพื่อนำไปขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และจำนวนของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2564 จำนวน 180 คน
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ตุลาคม 2564 - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านตรงต่อเวลา 2) ด้านความสะอาด 3) ด้านการแต่งกาย 4) ด้านการเข้าแถว 5) ด้านการแสดงความเคารพ และ 6) ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ โดยเปรียบเทียบตามเพศและอาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 123 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 5 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2564 จำนวน 180 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2564 ซึ่งได้จากการสุ่มจำนวนประชากรโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie; & Morgan (Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. 1970) กลุ่มตัวอย่างที่ได้ จำนวน 123

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
5. ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างจำแนกตามเพศ ใช้สถิติ (t-test)
6. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างจำแนกตามอาชีพใช้สถิติการวิเคราะห์

ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบรายละเอียด

N = 123 คน

ภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการตรงต่อเวลา	4.15	0.42	มาก	6
2. ด้านความสะอาด	4.16	0.39	มาก	5
3. ด้านการแต่งกาย	4.17	0.45	มาก	4
4. ด้านการเข้าแถว	4.33	1.20	มาก	2
5. ด้านการแสดงความเคารพ	4.28	0.82	มาก	3
6. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ	4.35	0.80	มาก	1
รวม	4.24	0.41	มาก	

ระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตามระเบียบและแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.80) รองลงมาด้านการเข้าแถว

มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 1.20) และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการตรงต่อเวลามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.42)

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบรายละเอียดดังนี้

ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริม วินัยนักเรียน	ชาย (n = 48)		หญิง (n = 75)		t	p- value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการตรงต่อเวลา	4.19	0.38	4.12	0.44	0.89	0.38
2. ด้านความสะอาด	4.09	0.35	4.19	0.41	-1.46	0.15
3. ด้านการแต่งกาย	4.17	0.40	4.17	0.49	0.02	0.98
4. ด้านการเข้าแถว	4.46	1.63	4.25	0.83	0.83	0.41
5. ด้านการแสดงความเคารพ	4.37	1.20	4.23	0.43	0.77	0.44
6. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ	4.25	0.41	4.42	0.97	-1.28	0.20
รวม	4.25	0.42	4.23	0.40	0.33	0.74

ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ พบว่า มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอาชีพ พบรายละเอียดดังนี้

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ต่อการส่งเสริมวินัยนักเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
1. ด้านการตรงต่อเวลา	ระหว่างกลุ่ม	0.37	2	0.18	1.06	3.35
	ภายในกลุ่ม	20.72	120	0.17		
	รวม	21.09	122			
2. ด้านความสะอาด	ระหว่างกลุ่ม	0.67	2	0.03	0.21	0.81
	ภายในกลุ่ม	18.38	120	0.15		
	รวม	18.44	122			

ตาราง 3 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ต่อการส่งเสริมวินัยนักเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
3. ด้านการแต่งกาย	ระหว่างกลุ่ม	0.27	2	0.14	0.65	0.52
	ภายในกลุ่ม	24.89	120	0.21		
	รวม	25.16	122			
4. ด้านการเข้าแถว	ระหว่างกลุ่ม	10.98	2	5.49	3.97	0.02
	ภายในกลุ่ม	166.08	120	1.38		
	รวม	177.06	122			
5. ด้านการแสดงความเคารพ	ระหว่างกลุ่ม	0.65	2	0.32	0.48	0.62
	ภายในกลุ่ม	81.09	120	0.68		
	รวม	81.74	122			
6. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ	ระหว่างกลุ่ม	0.37	2	0.18	0.29	0.75
	ภายในกลุ่ม	77.53	120	0.65		
	รวม	77.89	122			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.12	2	0.60	0.35	0.71
	ภายในกลุ่ม	20.40	120	0.17		
	รวม	20.51	122			

ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำแนกตามอาชีพพบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากผลการวิจัย สรุปได้ ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 123 คน จำแนกตามเพศพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 61.00 และเพศชาย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 จำแนกตามอาชีพพบว่า ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 อาชีพค้าขาย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 34.10 และอาชีพรับจ้าง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 36.60

2. ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตามระเบียบและแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษา มีระดับการ

ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.80) รองลงมาด้านการเข้าแถวมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 1.20) และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการตรงต่อเวลามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.42)

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศและอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษณุกร แก้วพินา (2564: 173-184) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งมีผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความอดทน ด้านตรงต่อเวลา และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศและอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก เพศและอาชีพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นที่คล้ายกัน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมระเบียบวินัยของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข มีระเบียบวินัย มีสัมมาคารวะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพงศ์ ดาราเพ็ญ (2564: 34-50) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกระบวนการพัฒนาวินัยของนักเรียนในโรงเรียนเมืองศรีเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา 40 ซึ่งมีผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกระบวนการพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนเมืองศรีเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับที่ 40 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับสูง ด้านที่มีระดับสูงสุด ได้แก่ ความรับผิดชอบและความตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 3.81$) ด้านต่ำสุด คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบและการเคารพผู้อื่น ($\bar{X} = 3.80$) และมีจิตอาสา เสียสละ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ($\bar{X} = 3.80$) ผู้ปกครองที่มีเพศและการศึกษาต่างกันไม่มีความแตกต่างในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกระบวนการ

พัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนในโรงเรียนเมืองศรีเทพ ผู้ปกครองในวัยต่าง ๆ ก็ไม่มีความแตกต่างในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในกระบวนการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนในโรงเรียนเมืองศรีเทพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

จากการวิจัยเรื่อง ระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการตรงต่อเวลา ผู้ปกครองควรจะให้กำลังใจนักเรียนหรือมีรางวัลเป็นการจูงใจ เมื่อนักเรียนในปกครองทำดี หรือเมื่อไม่ทำหรือทำผิด และมีส่วนร่วมในการจัดการเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน
2. ด้านความสะอาด ผู้ปกครองควรคำนึงถึงความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในบ้านให้มีความเหมาะสม ให้มีความสะอาด เป็นระเบียบ โดยเฉพาะห้องนอน เพื่อสร้างนิสัยให้เด็กรักความสะอาด
3. ด้านการแต่งกาย ผู้ปกครองควรจะชมเชย และให้กำลังใจนักเรียนใน ปกครอง เมื่อมีโอกาสที่เหมาะสม การให้รางวัลก็ไม่ต้องให้พร่ำเพรื่อ มิฉะนั้นนักเรียนในปกครองจะทำงานเพื่อหวังรางวัล
4. ด้านการเข้าแถว ผู้ปกครองควรชี้แจงให้นักเรียนในปกครองเข้าใจถึงความสำคัญของการเข้าแถว โดยกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนจดจำและปฏิบัติตาม
5. ด้านการแสดงความเคารพ ผู้ปกครองควรจะอบรมสั่งสอนในการฝึกระเบียบวินัยเพื่อให้เด็กมีวินัยในตนเอง ควรใช้วิธีการสอน ตักเตือนและแก้ไข
6. ด้านการปฏิบัติตามระเบียบ ผู้ปกครองควรฝึกระเบียบวินัยอย่างสม่ำเสมอมีความอดทน ร่วมกันพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองต่อการสร้างระเบียบวินัยนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเพื่อเปรียบเทียบกันผลการศึกษา
2. ศึกษารูปแบบในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งเสริมการมีระเบียบวินัยนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
3. ศึกษาเรื่องการตรงต่อเวลา เนื่องจากมีระดับการปฏิบัติการส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดสะพานหินตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดน้อยที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. (2546). **ดัชนีวัดความสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2546**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย.

- ณัฐพงศ์ ดาราเพ็ญ. (2564). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกระบวนการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียน โรงเรียนเมืองศรีเทพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40. *Education Journal*. 4(1): 34-50.
- ถวิล คำโสภา. (2564). แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนตามทฤษฎีของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่ม โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนากรุงเทพมหานคร. *วารสารนิติศาสตร์และสังคมท้องถิ่น*. 5(1): 71-88.
- พิชญากร แก้วพิลา. (2564). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม 6 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. *Journal of Roi Kaensarn Academ*. 6(3): 173-184.
- ศุภโชค รอดทับ. (2561). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่ม เครือข่ายดอนสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. *Graduate Studies Journal*. 15(71): 146-152.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2543). *แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: บริษัท จามจุรีโปรดักส์ จำกัด.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0069: การศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดราด

A STUDY ACADEMIC ADMINISTRATION THE LEVEL OF SCHOOLS IN THE THATSAPHON EDUCATION NETWORK UNDER THE TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ณัฐพงศ์ ไชยโคตร¹ สมนึก การิเวท²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดราด 2) เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดราด ประชากร ได้แก่ ครูของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล จำนวนทั้งหมด 160 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล จำนวนทั้งสิ้น 113 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น .86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ ได้แก่ การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟชนิดความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดราด โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยระดับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.256) 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ครูที่มีเพศและประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันมีระดับการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัย สถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างยั่งยืน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความตระหนัก รับรู้และเห็นคุณค่าของการทำงานอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The aims of the research were: 1) to study the level of academic administration of the schools in the Thatsaphon Education Network under the Trat Primary Educational Service Area Office, 2) to compare the academic administration of the schools in the Thatsaphon Education Network under the Trat Primary Educational Service Area Office. The population was 160 teachers from the schools in the Thatsaphon

Education Network. The samples were 113 teachers from the schools in the Thatsaphon Education Network. Stratified sampling was used to classify the population in each school, selected into the equal proportion and determined the sample size using the Krejcie and Morgan Table. Questionnaires were used to collect data and the reliability was .86. For analyzing data, mean and Standard Deviation were used while t-test and F-test were also applied to test statistic.

The findings of this research found that: 1) the average of the level of academic administration of the schools in the Thatsaphon Education Network under the Trat Primary Educational Service Area Office in total and each aspect was at a much level. ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.256) 2) the result of the comparison level of academic administration classifying each person revealed that different gender and work experience of the teachers made no difference in attitude in academic administration. From the results of the research, the schools should the internal quality assurance of educational institutions should be promoted and developed to be strong and effective with sustainable operation. All relevant stakeholders in the educational institutions must mainly work for the benefits of the learners based on awareness, recognition, and appreciation of the systematic work and learners' quality according to educational standards of educational institutions.

Keywords: academic administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาหรือการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามมาตรา 22 ยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และเต็มศักยภาพ และต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการตามความเหมาะสม ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการ คือ เรื่องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ ถ้าหากโรงเรียนดำเนินงานตลาดทางวิชาการ ก็น่าจะพิจารณาได้ว่าโรงเรียนนั้นประสบความสำเร็จพอสมควร ในทางตรงกันข้ามโรงเรียนใดที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานทางวิชาการ โรงเรียนนั้นก็สมควรที่จะได้รับการยกย่อง ยอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่ดำเนินการกิจของโรงเรียนได้ผล ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา

และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องโดยตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น โดย กนกวรรณ ภาณุทัต (2555: 2) ได้สรุปถึงขอบข่ายงานวิชาการไว้ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนา สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคลากรครอบครัว

กลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดมีภารกิจหลักคือ เป็นกลไกในการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนางานวิชาการ การสื่อสารระดมสรรพกำลังทรัพยากร เพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด จากรายงานผลการจัดการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2563 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพลมีผลการสอบ NT ปีการศึกษา 2563 ภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 46.20 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนผลการสอบ O-NET ภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 48.47 มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยภาพรวมสูงกว่าระดับ ประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ จากระดับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งมีภารกิจ หลักคือเป็นกลไกในการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนางานวิชาการ การสื่อสารระดมสรรพกำลังทรัพยากร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด มีผลการสอบ NT และผลการสอบ O-NET ปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมสูงกว่าระดับประเทศเกือบทุกกลุ่มสาระ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตราด. 2564: 4)

จากข้อมูลความสำคัญ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับใด เพศ และประสบการณ์การทำงานมีผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนหรือไม่ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการ ส่งเสริมและสนับสนุน พัฒนาพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นแนวทาง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

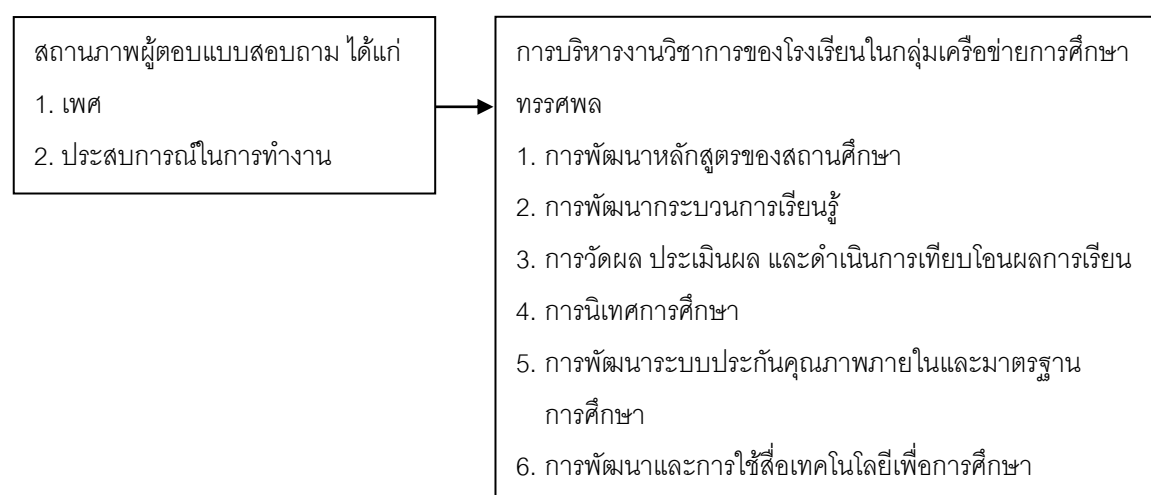
1. ครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่ม เครือข่ายการศึกษาทรศพลแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล
2. เป็นแนวทางในการดำเนินงานของครู ผู้บริหารและหน่วยงานในการบริหารวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาของ Kimbrough; & Nunnery (1988); กระทรวงศึกษาธิการ (2550); รุ่งชัดดาพร เวหะชาติ (2552); ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2555); วิเชียร ยอดจักร์ (2555); กิตติยา กาเร็ว (2556); สงวนพงศ์ ชวนชม (2557); จรุงณี แก้วเอียน (2557) โดยผู้วิจัยเลือกใช้ขอบข่ายงานวิชาการ 6 ด้าน นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และจำนวนของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้คือครูของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล จำนวนทั้งหมด 160 คน

2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ตุลาคม 2564 - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ จำนวน 6 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 113 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6-1.0 และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .86

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล จำนวนทั้งหมด 160 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล จำนวนทั้งสิ้น 113 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
5. ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างจำแนกตามเพศ ใช้สถิติ (t-test)
6. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างจำแนกตามประสบการณ์การทำงานใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พบรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนของครูในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.30	0.368	มาก	2
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.30	0.340	มาก	1
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.27	0.387	มาก	4
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.24	0.392	มาก	5
5. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.21	0.350	มาก	6
6. ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.27	0.329	มาก	3
รวม	4.27	0.256	มาก	

ผลการศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ทราบได้ว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.256) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.340) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.368) ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.329) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .387) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.392) และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.350)

ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจำแนกตามเพศ พบรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	เพศ				t	P-value
	ชาย (n = 44)		หญิง (n = 69)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.35	0.390	4.26	0.352	1.25	0.21
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.24	0.340	4.34	0.342	-1.54	0.13
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.25	0.442	4.29	0.349	-0.58	0.56
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.19	0.372	4.28	0.402	-1.20	0.23
5. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.14	0.354	4.26	0.343	-1.73	0.09
6. ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.21	0.358	4.30	0.306	-1.36	0.18
รวม	4.24	0.261	4.30	0.252	-1.17	0.25

ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบรายละเอียดดังนี้

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.56	2	0.28	2.11	0.13
	ภายในกลุ่ม	14.63	110	0.13		
	รวม	15.19	112			

ตาราง 3 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย การศึกษาทรศพล	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
2. ด้านการพัฒนาระบบการ เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.18	2	0.09	0.74	0.48
	ภายในกลุ่ม	13.05	110	0.12		
	รวม	13.23	112			
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.16	2	0.08	0.54	0.58
	ภายในกลุ่ม	16.58	110	0.15		
	รวม	16.74	112			
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.09	0.60	0.55
	ภายในกลุ่ม	13.71	110	0.15		
	รวม	13.74	112			
5. ด้านการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.01	0.10	0.90
	ภายในกลุ่ม	13.71	110	0.12		
	รวม	13.74	112			
6. ด้านการพัฒนาและการใช้ สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.08	2	0.04	0.35	0.71
	ภายในกลุ่ม	12.02	110	0.11		
	รวม	12.10	112			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.16	0.85
	ภายในกลุ่ม	7.32	110	0.07		
	รวม	7.34	223			

ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนาธิเบศร์ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานพบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากผลการวิจัย สรุปได้ ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนาธิเบศร์ โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ด้านพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.340) ด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.368) ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} =$

4.27, S.D. = 0.329) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.387) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.392) และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.350)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า โดยรวมครูในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่มีเพศและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีระดับการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญพงศ์ คงทน (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นศเรศ ศรีเกื้อกูล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ครูโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีเพศต่างกันมีระดับการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจาก เพศที่ต่างกัน มีวิธีการคิดและวิถีปฏิบัติที่คล้ายกัน จึงส่งผลให้ครูในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีเพศต่างกัน มีระดับการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่า โดยรวม เพศต่างกัน มีระดับการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวม ครูโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจาก ในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของเขตพื้นที่การศึกษา มีคณะกรรมการสถานศึกษากำกับดูแล ซึ่งจะช่วยประสาน ส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งให้คำแนะนำการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้ครูโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีระดับการบริหารงานวิชาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560)

ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมประสิทธิภาพการทำงาน ต่างกัน มีระดับการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษา เรื่อง การศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

1.1 ควรส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ และดำเนินการอย่างยั่งยืน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความตระหนัก รับรู้และเห็นคุณค่าของการทำงานอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.2 ควรมีระบบกำกับ ติดตาม ควบคุม และดูแล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อช่วยเหลือและให้การแนะนำแก่บุคลากรในการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อเป็นข้อมูลหรือแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และมีประสิทธิภาพ

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรปรับปรุงการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษา

2.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครองชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ด้านการวัดและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาควรปรับปรุงระบบสารสนเทศ ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อตรวจสอบและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพเพื่อความแม่นยำและ สะดวกในการวัดและประเมินผล

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางการประเมินผล การนิเทศให้มีความชัดเจนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศ

2.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางในการดำเนินการ ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ชัดเจนอันจะส่งผลให้การ ประกันคุณภาพการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ

2.6 ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่มีอยู่ในท้องถิ่นโดยเลือกสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ตรงกับกิจกรรมและความสามารถของผู้เรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

2. ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบในการวิจัยหรือใช้วิธีการวิจัยที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือการสนทนากลุ่มหรือการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา โดยเปรียบเทียบสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จกับสถานศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้ได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาเชิงลึกในเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายการศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาระบบการเรียนรู้ของครู

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ ภาณุทัต. (2555). **ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลระยอง**.

งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

กิตติยา กาเร็ว. (2556). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3**. การค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

จรุณี แก้วเอียน. (2557). **เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ**. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.

เจริญพงศ์ คงทน. (2558). **ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ยะลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

นคเรศ ศรีเกื้อกูล. (2559). **สภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2555). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- มูนา จารง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่าย
ดลิ่งชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. การค้นคว้าอิสระปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ยะลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- รุ่งชัดดาพร เวณะชาติ. (2552). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา: คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิเชียร ยอดจักร์. (2555). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สงวนพงศ์ ชวนชม. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิชาการสมาคม สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่ง
ประเทศไทย. 20(2): 59-68.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2563). รายงานผลปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด. สืบค้นจาก www.web.trat-edu.go.th/archives/1471.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). ประกาศ เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการ
จัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550.
กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- Kimbrough, R. B.; & Nunery, M. (1998). Education Administration. 3rd ed., New York: Macmillan Publishing
Company.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and
Psychological Measurement. 30(3): 607-610.

E0070: การศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา เกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

A STUDY OF LEVEL'S ETHICAL AND MORAL PERSPECTIVE FOR AN EDUCATIONAL INSTITUTE OF KOHCHANG NETWORK CENTRE UNDER TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ธนวัฒน์ เชื้อสาตร์¹ สมนึก การิเวท²

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และเพื่อเปรียบเทียบการศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงาน วิธีการศึกษาได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็น ข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 99 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง วิสัยทัศน์ และในด้านการประพฤติปฏิบัติตน สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), สถิติทดสอบ t-test และ ความแปรปรวนแบบทางเดียว (f-test: One-Way Analysis of Variance: ANOVA) โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.83$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.034) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า คุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหาร ในด้านการประพฤติปฏิบัติตน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.87$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.060) และคุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหาร ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.79$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.006) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบระดับคุณธรรมจริยธรรมของครูต่อผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงาน มีระดับต่อคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: คุณธรรม, จริยธรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The aims of this research were to study the opinions about the morality and ethics of the school administrators in the Education Network Center, Koh Chang under the Trat Primary Educational Service Area Office and to compare the study in the opinions about the morality and ethics of the school administrators in the Education Network Center, Koh Chang under the Trat Primary Educational Service Area Office classified by the individual factors of the respondents according to the gender, the age, the status, the educational level, the average monthly income and the work experience. The 99 teachers of the Education Network Center, Koh Chang under the Trat Primary Educational Service Area Office were the samples in this study. Research instrument for collecting data online was a questionnaire towards the opinions about the morality and ethics for the school administrators and the government officers. The statistic tools used to analyze the data were frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), t-test, f-test (One-Way Analysis of Variance: ANOVA) and the reliability was at .05.

The findings revealed that

1. The morality and ethics of the school administrators in the Education Network Center, Koh Chang under the Trat Primary Educational Service Area Office was in a high level that have mean ($\bar{X} = 3.83$) and standard deviation (S.D. = 1.034). When considered in each aspect, the morality and ethics for the school administrators in term of behavioral was in a high level that have mean ($\bar{X} = 3.87$) and standard deviation (S.D. = 1.060) while the morality and ethics for the school administrators in term of administration, perspective and vision was at a much level that have mean ($\bar{X} = 3.79$) and standard deviation (S.D. = 1.006) in order.

2. There was no difference when compared the teachers' opinions in the Education Network Center, Koh Chang towards the school administrators in the Education Network Center, Koh Chang under the Trat Primary Educational Service Area Office classified according to the gender, the age, the status, the educational level, the average monthly income and the work experience.

Keywords: morality, ethics, school administrator

บทนำ

สถานศึกษาเป็นสถานที่บ่มเพาะทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติ โดยที่บุคคลที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษามีคุณภาพที่ดี คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษา จะเป็นฟันเฟืองที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีคุณภาพที่ดี สามารถบรรลุเป้าหมายได้ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดการศึกษาที่ดีมีคุณภาพจะส่งผลถึงสถานศึกษา สังคม ชุมชน และหน่วยงาน องค์กรที่หลากหลาย (อัญชลี มีบุญ, 2562) ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษารับนโยบายจากส่วนกลางแล้วนำมาเป็นเป้าหมายในการปฏิบัติงานภายใต้สถานศึกษา งานด้านวิชาการจึงเป็นเป้าหมายหลักของการจัด

การศึกษาปัจจุบัน เนื่องจากมีการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัด มีการจัดแข่งขันทดสอบความรู้ความสามารถของนักเรียน มีการสอบวัดผลประสิทธิของการจัดการศึกษาจากส่วนกลางโดยเน้นวัดความรู้ด้านวิชาการเป็นหลัก ด้วยเหตุผลเหล่านี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงให้ความสำคัญในการบริหารด้านเป็นเลิศทางวิชาการก่อนเป็นหลัก (สิริภักดิ์ แก้ว. 2562)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 5 เรื่องของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายคนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560) ซึ่งในเป้าหมายนี้แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า การจัดการเรียนการสอนต้องมีการปลูกฝังเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ลงในการเรียนรู้ของบุคคลทุกช่วงวัย แสดงให้เห็นถึงความพยายามที่ต้องการให้สถานศึกษาเป็นหนึ่งในองค์กรที่ต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพความเป็นเลิศทางวิชาการควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการบริหารงานภายในสถานศึกษาด้วยก็ต้องมีการบริหารจัดการควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่นี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องรู้จักการประยุกต์เอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษาให้มากขึ้น จะทำให้การจัดการเรียนการสอน รวมถึงการจัดการศึกษา การบริหารงาน ไม่ได้มองเพียงแค่ความเป็นเลิศทางวิชาการอยู่อย่างเดียว แต่จะรวมถึงการผลิตทรัพยากรคนให้เป็นคนดีในสังคม การทำงานในสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จความเป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ทั้งคนเก่งและคนดี (พระมหาสมบุญ ฐมโม. 2561)

ปัจจุบันด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี วัฒนธรรมตะวันตก พฤติกรรมการลอกเลียนแบบคนที่มีชื่อเสียง การไขว่คว้าหาซึ่งอำนาจและบารมี การหลงใหลในอำนาจ ลาภยศ วัตถุทุนนิยม และสภาพการดำรงชีวิตในปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลทำให้ คุณธรรม จริยธรรม ในสังคมไทยลดลง วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของสังคมไทยค่อยเลือนจางหายไป ขาดวิจารณญาณ ไตร่ตรอง การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในทางลบ ขาดจิตสาธารณะให้ความสำคัญตนเองมากกว่าส่วนรวม อันจะนำไปสู่ปัญหามากมายทางสังคม (พิไลลักษณ์ แสงพรหม; พระครูพิจิตรศุภการ; และ มะลิวัลย์ โยธารักษ์. 2563) จากปัญหาดังกล่าว สถานศึกษาหรือโรงเรียน เป็นหนึ่งในสถานที่ผูกผันกับคนไทยมาช้านาน ดังคำกล่าวที่ว่า “บ้าน โรงเรียน วัด” สถานศึกษานอกจากมุ่งหวังให้ผู้จบการศึกษาเป็นคนเก่งแล้วยังต้องมีคุณธรรม จริยธรรมด้วย ในการจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการบริหารอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่ไปด้วย สิ่งเหล่านี้จะส่งผลโดยตรงและโดยอ้อม ทำให้การบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล “พัฒนาความเลิศทางความรู้ คู่คุณธรรม” (หนึ่งฤทัย มณฑิรรัตน์; อารมณ จินดาพันธ์; และ สมบัติเดชบำรุง. 2562)

ผู้บริหารสถานศึกษาหากใช้การบริหารควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม ย่อมส่งผลให้ได้รับการนับถือจากผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้ร่วมงานมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน ทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกมีความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ความคิดที่แตกต่างก็จะไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง เป็นที่รักใคร่ของผู้ร่วมงาน ทำให้เกิดความรักในการทำงาน (สุเมธ งามนก. 2564) สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญในการบริหารงาน ควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (ปรากฏ บุตรโยชน์. 2558) มีผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะต้องเป็นคนที่ความรู้ทางวิชาการที่ดีแล้ว ยังต้องมีความเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม จะทำให้ได้รับความเชื่อถือและความร่วมมือจากผู้ร่วมงานและชุมชน และ (ฉลอง มาปริดา. 2537) มีผลการศึกษาพบว่า หากผู้บริหารสถานศึกษาขาดคุณธรรมในการบริหารแล้ว มักเป็นเหตุส่งผลถึงจะเกิดความเสียหายต่อการบริหารในสถานศึกษา คือ ผู้ร่วมงาน

จะหมดกำลังใจในการทำงาน เกิดความท้อถอยในการทำงาน เกิดความขัดแย้งในสถานศึกษา ขาดความสามัคคีกันระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงานจนเกิดเหตุการณ์ร้องเรียนกล่าวโทษกัน ผู้ร่วมงานเกิดการทะเลาะเบาะแว้ง ซึ่งดีซึ่งเด่นแบ่งพรรคแบ่งพวก มีความอิจฉาริษยา กลั่นแกล้งซึ่งกันและกัน ขาดความเชื่อมั่นในตัวของผู้บริหารสถานศึกษา จนในที่สุดจะไม่ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

จากปัญหาที่ได้กล่าวไปข้างต้นผู้วิจัยจึงให้ความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาในระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งภายในโรงเรียนในเขตการกำกับดูแลของศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง เป็นอีกหนึ่งองค์กรที่มีนักเรียนภายในสถานศึกษาที่มีจำนวนมาก เนื่องจากเป็นโรงเรียนในเขตของอำเภอเกาะช้าง ซึ่งในการบริหารของผู้บริหารถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญของสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากเมื่อผู้เรียนจบออกไปอย่างมีคุณภาพจะเป็นการวัดความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการบริหารในระดับใด และเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง เพื่อนำไปช่วยในการพัฒนาและบริหารงานของผู้บริหารให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

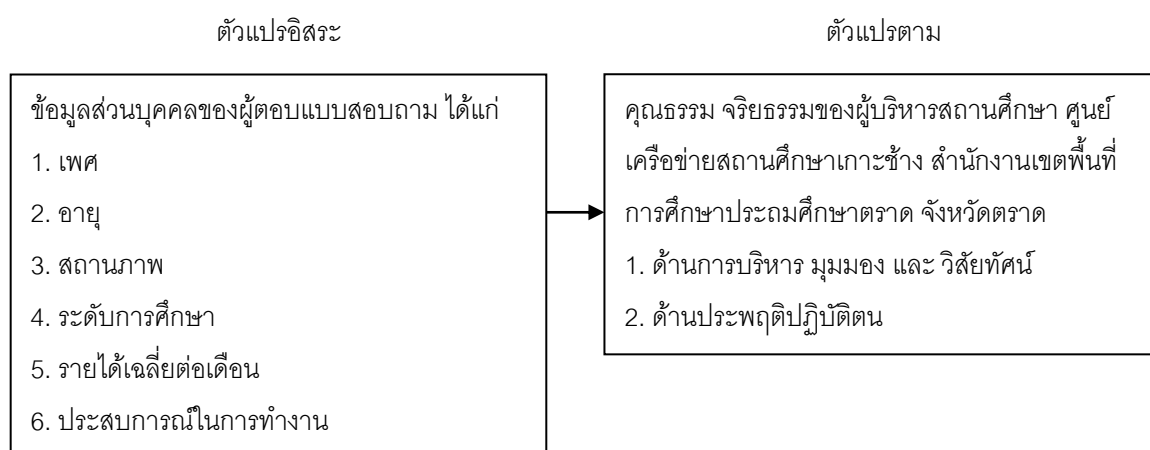
1. ข้าราชการครูที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงระดับการศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จังหวัดตราด ผู้บริหารโรงเรียนสามารถใช้ผลการวิจัยนี้เป็นสารสนเทศในการปรับปรุงการบริหาร พัฒนาและปรับปรุงพฤติกรรมของผู้บริหาร
2. นำผลการเปรียบเทียบการศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จังหวัดตราด เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถใช้ผลการวิจัยนี้ เป็นสารสนเทศในการปรับปรุงการบริหาร พัฒนาและปรับปรุงพฤติกรรมของผู้บริหาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ของ (สมคิด โด่งพิมาย. 2561) และ (อรอุมา โตประเสริฐ. 2562) แล้วจึงสรุปมาเป็นตัวแปรดังภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) ด้านประพฤติปฏิบัติตน ของผู้บริหารสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 99 ชุด ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรงด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (IOC) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2564 จำนวน 135 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จังหวัดตราด

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 603) ได้กลุ่มตัวอย่าง 99 คน

2. เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) จากการจำแนกประชากรเป็นรายโรงเรียนแล้วคัดเลือกในส่วนที่เท่ากัน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าความถี่ (Frequencies)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
5. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
6. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ตามแนวทางของ เบสท์ (Best, 1977) แปลผลคะแนนเป็นช่วงมีความหมายดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

n = 99

คุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์	3.79	1.006	มาก	2
2. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน	3.87	1.060	มาก	1
รวม	3.83	1.034	มาก	

แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.83$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.034) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหาร ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.79$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.006)

และคุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหาร ในด้านประพฤติปฏิบัติตน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.87$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.060) ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 99

การศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	เพศ						t	P-value
	ชาย (N = 28)			หญิง (N = 71)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านการบริหาร มุมมอง และ วิสัยทัศน์	3.89	.546	มาก	3.75	.660	มาก	.970	.334
2. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน	3.83	.828	มาก	3.89	.770	มาก	-.338	.736

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ พบว่าเพศของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ และด้านการประพฤติปฏิบัติตน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.89$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .546) และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.75$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .660) โดยผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น ได้ค่า Zskewness = 0.251, Zkurtosis = -0.222 จึงสรุปได้ว่าระดับความคิดเห็นมีการแจกแจงใกล้เคียงกับโค้งปกติ และผลการทดสอบความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นระหว่างเพศชายและเพศหญิง ได้ค่า $F_{Levene's} = 0.666$, Sig = .416 จึงสรุปได้ว่าความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ จึงได้ค่าสถิติทดสอบที่ เท่ากับ .970 ที่องศาอิสระเท่ากับ 97 และ Sig เท่ากับ .334 จึงสรุปได้ว่า เพศของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบในด้านการประพฤติปฏิบัติตน ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.83$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .828) และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.89$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .770) โดยผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น ได้ค่า Zskewness = -1.251, Zkurtosis = -1.756 จึงสรุปได้ว่าระดับความคิดเห็นมีการแจกแจงใกล้เคียงกับโค้งปกติ และผลการทดสอบความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นระหว่างเพศชายและเพศหญิง ได้ค่า $F_{Levene's} = 0.128$, Sig = .712 จึงสรุปได้ว่าความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน ในด้านการประพฤติปฏิบัติตน จึงได้ค่าสถิติทดสอบที่

เท่ากับ -.338 ที่องศาอิสระเท่ากับ 97 และ Sig เท่ากับ .736 จึงสรุปได้ว่า เพศของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการประพฤติปฏิบัติตน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของ คุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 99

การศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df.	MS	F-ratio	P-value
1. ด้านการบริหาร มุมมอง และ วิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	4.209	2	2.105	5.816*	.004
	ภายในกลุ่ม	34.738	96	.362		
	รวม	38.947	98			
2. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน	ระหว่างกลุ่ม	4.197	2	2.099	3.603*	.031
	ภายในกลุ่ม	55.910	96	.582		
	รวม	60.107	98			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอายุ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ อายุ 20-30 ปี, อายุ 31-40 ปี และอายุ 41 ปี ขึ้นไป พบว่าอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง และ วิสัยทัศน์ และด้านการประพฤติปฏิบัติตน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่วงอายุได้ค่าสถิติ F = 5.816 และ ค่า Sig = .004 จึงสรุปได้ว่า พบว่าอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบในด้านการประพฤติปฏิบัติตน เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างช่วงอายุได้ค่าสถิติ F = 3.603 และ ค่า Sig = .031 จึงสรุปได้ว่า พบว่าอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา
เกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 99

การศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df.	MS	F-ratio	P-value
1. ด้านการบริหาร มุมมอง และ วิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	1.002	2	.501	1.268	.286
	ภายในกลุ่ม	37.945	96	.395		
	รวม	38.947	98			
2. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน	ระหว่างกลุ่ม	.469	2	.234	.377	.687
	ภายในกลุ่ม	59.638	96	.621		
	รวม	60.107	98			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำแนกตามสถานภาพ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ โสด, สมรส และ
หย่าร้าง/หม้าย พบว่าสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ และด้านการประพฤติปฏิบัติตน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบความ
แตกต่างระหว่างสถานภาพได้ค่าสถิติ $F = 1.268$ และค่า $Sig = .286$ จึงสรุปได้ว่า พบว่าสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์
ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบในด้านการประพฤติปฏิบัติตน ของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างสถานภาพได้ค่าสถิติ $F = 0.377$ และค่า $Sig = .687$ จึงสรุปได้ว่า พบว่าสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
มีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการประพฤติปฏิบัติตน ไม่แตกต่างกัน อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 99

การศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับการศึกษา						t	P-value
	ปริญญาตรี (N = 71)			ปริญญาโท (N = 28)				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการบริหาร มุมมอง และ วิสัยทัศน์	3.81	.635	มาก	3.73	.625	มาก	.550	.584
2. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน	3.88	.788	มาก	3.86	.783	มาก	.111	.912

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ และด้านการประพฤติปฏิบัติตน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.81$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .635) และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.73$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .625) และผลการทดสอบความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นระหว่างเพศชายและเพศหญิง ได้ค่า FLevene's = 0.122, Sig = .727 จึงสรุปได้ว่าความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นระหว่างระดับการศึกษาปริญญาตรีและระดับปริญญาโทไม่แตกต่างกัน ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ จึงได้ค่าสถิติทดสอบที่ เท่ากับ .550 ที่องศาอิสระเท่ากับ 97 และ Sig เท่ากับ .548 จึงสรุปได้ว่า ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง และ วิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบในด้านการประพฤติปฏิบัติตน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.88$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .788) และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.86$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .783) และผลการทดสอบความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นระหว่างเพศชายและเพศหญิง ได้ค่า FLevene's = 0.254, Sig = .616 จึงสรุปได้ว่าความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นระหว่างระดับการศึกษาปริญญาตรีและระดับปริญญาโทไม่แตกต่างกัน ในด้านการประพฤติปฏิบัติตน จึงได้ค่าสถิติทดสอบที่ เท่ากับ .111 ที่องศาอิสระเท่ากับ 97 และ Sig เท่ากับ .912 จึงสรุปได้ว่า ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการประพฤติปฏิบัติตน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา
เกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 99

การศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	f.	MS	F-ratio	P-value
1. ด้านการบริหาร มุมมอง และ วิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	3.874	3	1.291	3.498*	.019
	ภายในกลุ่ม	35.073	95	.369		
	รวม	38.947	98			
2. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน	ระหว่างกลุ่ม	2.102	3	.701	1.148	.334
	ภายในกลุ่ม	58.005	95	.611		
	รวม	60.107	98			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่
ต่ำกว่า 15000 บาท, 15001-20000, 20001-25000, 25001-30000 และตั้งแต่ 30001 บาท ขึ้นไป พบว่ารายได้เฉลี่ย
ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร
มุมมอง และวิสัยทัศน์ และด้านการประพฤติปฏิบัติตน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบความ
แตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนได้ค่าสถิติ $F = 3.498$ และค่า $Sig = .019$ จึงสรุปได้ว่า พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือน
ของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง
และวิสัยทัศน์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบในด้านการประพฤติปฏิบัติตน ของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
ช่วงอายุได้ค่าสถิติ $F = 1.148$ และค่า $Sig = .334$ จึงสรุปได้ว่า พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามมี
ความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 99

การศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df.	MS	F-ratio	P-value
1. ด้านการบริหาร มุมมอง และ วิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2.794	4	.699	1.816	.132
	ภายในกลุ่ม	36.153	94	.385		
	รวม	38.947	98			
2. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน	ระหว่างกลุ่ม	3.174	4	.794	1.310	.272
	ภายในกลุ่ม	56.933	94	.606		
	รวม	60.107	98			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ ต่ำกว่า 1 ปี, 2-4 ปี, 5-7 ปี, 8-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป พบว่าประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ และด้านการประพฤติปฏิบัติตน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างประสบการณ์ในการทำงานได้ค่าสถิติ $F = 1.816$ และค่า $Sig = .132$ จึงสรุปได้ว่า พบว่าประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบในด้านการประพฤติปฏิบัติตน ของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างประสบการณ์ในการทำงานได้ค่าสถิติ $F = 1.310$ และค่า $Sig = .272$ จึงสรุปได้ว่า พบว่าประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการประพฤติปฏิบัติตน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

1. การศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประพฤติปฏิบัติตน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.87$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D. = 1.060$)

รองลงมาคือ ด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.79$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.006) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ที่ต่างกัน ส่งผลต่อคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอายุที่ต่างกัน ส่งผลต่อคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

แปลผลได้คือ ข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จังหวัดตราด ที่มีอายุ 31-40 ปี มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ได้ดีน้อยกว่าข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จังหวัดตราด ที่มีอายุ 20-30 ปี และข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จังหวัดตราด ที่มีอายุ 41 ปี ขึ้นไป มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ได้ดีน้อยกว่าข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จังหวัดตราด ที่มีอายุ 20-30 ปี

4. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพที่ต่างกัน ส่งผลต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน

6. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน ส่งผลต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน

แปลผลได้คือ ข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จังหวัดตราด ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001-30,000 บาท มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ได้ดีน้อยกว่าข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จังหวัดตราด ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท

7. ผลการเปรียบเทียบการศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ระดับการศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จังหวัดตราด พบว่า โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.83$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.034) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วพบว่า คุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร ในด้านประพฤติปฏิบัติตน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.87$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.060) และคุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหาร ในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.79$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.006) ตามลำดับ เพราะคุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหาร มีการส่งเสริมและพัฒนานุเคราะห์ ด้วยทักษะ ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม หรือมีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียนที่ประสบกับปัญหาทางการเรียน และมีการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใสและเที่ยงธรรม และจะต้องช่วยกันดำเนินการ ให้ความคุ้มครอง ป้องกัน แก้ไข บำรุง รักษา อย่างเข้มแข็งจริงจัง และต่อเนื่องให้เกิดความเจริญ และความสันติสุขอย่างมั่นคงให้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กันศิริ; ปณธราช; และ เหมบุตร. 2560) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า สภาพการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยได้กำหนดตัวชี้วัดและวิธีการประเมินคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนที่ชัดเจน นำผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรมไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติที่กำหนดไว้ตามตัวชี้วัดการประเมินคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน และครูผู้สอนหรือครูผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนควรตรวจสอบความสอดคล้องของวิธีการประเมินกับตัวชี้วัดการประเมิน คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน

เปรียบเทียบการศึกษเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ทางด้านอายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่งผลต่อคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งอาจเป็นเพราะ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากขึ้นจะมีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตที่มากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุน้อยกว่า รวมถึงรายได้ต่อเดือนก็เป็นอีกหนึ่งส่วนสำคัญในการปฏิบัติงานภายใต้การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากรายได้ต่อเดือนและประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตที่ไม่เท่ากันอาจทำให้มุมมองที่มีต่อผู้บริหารแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรดนัย มนชอุ่ม (2561) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการบริหารงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จำแนกตามตำแหน่งการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน

และด้านงบประมาณ มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. จากการศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้าง ควรมีการพัฒนาและส่งเสริมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารในด้านการประพฤติปฏิบัติตนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ สุจริต รักษาประโยชน์ส่วนรวม ไม่อาศัยหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้อำนาจและหน้าที่ของตน เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ เพื่อให้องค์กรมีความน่าเชื่อถือและเป็นองค์กรที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และในด้านการบริหาร มุมมอง และวิสัยทัศน์ ให้มีการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย และแผนกลยุทธ์ทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้มีการบริหารงานที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเกาะช้างควบคู่ไปกับการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามได้อย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ฉลอง มาปรีดา. (2537). **คุณธรรมสำหรับผู้บริหาร**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ปรากฏ นุตโยจันทร์. (2558). **คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระมหาสมบุญ ฐมโม. (2561). คุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารการศึกษา. *Mahachula Academic Journal*. 1-13.
- พิไลลักษณ์ แสงพรหม; พระครูพิจิตรสุภากร; และ มะลิวัลย์ โยธารักษ์. (2563). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์ (Journal of MCU Ubon Review)*. 295-310.
- ศิริวรรณ กันศิริ; ยุภาดี ปณะราช; และ ไพรินทร์ เหมบุตร. (2560). การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จังหวัดกำแพงเพชร. *การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 3*, 32-40.
- สมคิด โด่งพิมาย. (2561). **พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชัยภูมิ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด.

- สิริภค ดันแก้ว. (2562). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วารสารการวิจัยกาสะลองคำ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. 37-43.
- สุเมธ งามกนก. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์: คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย. 69-77.
- หนึ่งฤทัย มณฑิรรัตน์; อารมณ จินดาพันธ์; และ สมบัติ เดชบำรุง. (2562). การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 902-916.
- อรอุมา โตประเสริฐ. (2562). แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. คุรุศาสตร์-มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อัญชลี มีบุญ. (2562). คุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหารที่สอดคล้องกับการปกครองในองค์การภาครัฐ. Veridian E-Journal Silpakorn University. 1399-1408.
- John W Best. (1977). *Research in Education*. 3rd ed., New Jersey: Prentice-Hall.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0071: ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

A STUDY OF THE GOOD GOVERNANCE ADMINISTRATION OF ADMINISTRATOR MAEWIN NETWORKING GROUP PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHIANG MAI 4

กฤษฎา เกตุสระ¹ พนมพร จันทรปัญญา²

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 โดยกลุ่มที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายแม่วิน จำนวน 8 และคณะครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มเครือข่ายแม่วิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำนวน 50 คน รวมทั้งสิ้น 58 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.42 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม และหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.74, 2.58, 2.36 และ 2.34 คะแนน ตามลำดับ) ในส่วนของหลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.29 และ 2.25 คะแนน ตามลำดับ)

การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงาน ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ผู้บริหารใช้หลักกฎหมายเป็นกรอบในการตัดสินใจดำเนินงาน เช่น การเบิกจ่ายเงินโครงการ การส่งการหรือมอบหมายงานตามบทบาทหน้าที่ ใช้วิธีการเป็นผู้นำทำ ทำข้อตกลงร่วมกันกับบุคลากรในโรงเรียน และใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีในการทำงาน ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ผู้บริหารใช้หลักคุณธรรมในการประเมินการปฏิบัติงานหรือการเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม ไม่เอนเอียง และใช้ธรรมะในการบริหารงาน ใช้หลักความเท่าเทียม ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนา ส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมพัฒนาด้านคุณธรรม จัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ผู้บริหารใช้วิธีการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อให้กับครู มีการกำหนดให้จัดทำและส่งแผนการสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักด้านการสอนของครู ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน มีกิจกรรมที่มีการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างและกระตุ้นจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อ ใช้วิธีการยอมรับและเรียนรู้ที่จะแก้ไขบทพทวนข้อผิดพลาดที่เกิดจากการบริหารงาน โดยการประชุมครูเพื่อถอดบทเรียน และปรับปรุงแก้ไขโดยใช้วงจรคุณภาพ 4 ขั้นตอน (PDCA) ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ผู้บริหารใช้วิธีการบริหารงานตามแผนงาน โครงการ ที่วางไว้ มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้เงิน ประโยชน์ และความคุ้มค่าของโครงการและดำเนินการจัดสรรงบประมาณตามผลสัมฤทธิ์ของงานก่อน ติดตามข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาบริหารจัดการข้อมูลเพื่อลดขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน และใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม

คำสำคัญ: ธรรมาภิบาล ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The object of the study is to learn the good governance administration of administrator, Maewin networking group. Primary Educational Service Area Office Chiang Mai 4. A sample of the research was selected from 8 Maewin networking group administrator and 50 Maewin networking group teachers of Primary Educational Service Area Office Chiang Mai 4 including about 58 people. Research data collecting by using an interview and questionnaire. The research data was analyzed by frequency, mean and Standard Deviation.

As from the study found that the good governance administration of administrator, Maewin networking group, Primary Educational Service Area Office Chiang Mai 4 is satisfaction level is about 2.42. Moreover, the responsibility, the rule of law, morality and cost-effectiveness of economy accountability and participation are satisfaction level including of 2.74, 2.58, 2.36 and 2.34. Meanwhile, accountability and participation are in moderate including of 2.29 and 2.25.

As from the good governance administration of administrator, Maewin networking group, Primary Educational Service Area Office Chiang Mai 4 found that the administrator has knowledge about the rule of law consist of rule of law management, follow the rules and integrity and also be a good role model to support people. Setting working goals for people by using equitable, fair legal framework and predictability. Also, be a good role model to behave as professional ethics, honesty and transparency. Making an agreement between the administrator with subordinates about the rules of responsibility. Be a leader by using interpersonal relations. As from morality found that, administrator behave should be work in honesty and transparency, four sublime states of mind, Making an agreement about organization culture to change personnel be an administrator. Supporting teachers to do philosophic activity, activities to promote ethics project. As from responsibility found that, administrator behaving should making an awareness about teachers responsibility including of skill and aptitude. Supporting unity in organization, participating activity in the organization. Also using PDCA process to solve the problem in organization. In the part of cost-effectiveness or economy found that, the administrator has to study about the regulation, planning administration project, setting working standard and working targets, updating government news information and also applying cost-effectiveness in form of sufficiency economy for students. By the way, using information technology to manage education data.

Keywords: good governance, administration of administrator

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทอำนาจหน้าที่โดยตรงในการบริหารจัดการในสถานศึกษา ถือเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษาเพราะผู้บริหารสถานศึกษาคือผู้นำที่จะชี้นำ สั่งการ และวางกรอบทิศทางการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายและแนวนโยบายของรัฐ (พระมหาสมบุญ สุธมฺโม

(ทองแก้ว). 2557: 89) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีคุณลักษณะของผู้นำที่สำคัญ เช่น การมีความยุติธรรม การมีคุณธรรม การมีความซื่อสัตย์โปร่งใส การมีความรับผิดชอบ และการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล หรือหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี อันประกอบไปด้วยหลักนิติธรรม คือผู้บริหารต้องยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ หลักคุณธรรม คือผู้บริหารต้องยึดหลักความเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักธรรม หลักความโปร่งใส คือผู้บริหารต้องยึดหลักความบริสุทธิ์ หลักการมีส่วนร่วม คือผู้บริหารต้องดึงผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการศึกษา หลักความรับผิดชอบ คือผู้บริหารต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการศึกษา และหลักความคุ้มค่า คือผู้บริหารต้องมีวิธีการดำเนินการกับทรัพยากรทางการศึกษาอย่างคุ้มค่า ธรรมาภิบาลจึงเป็นหัวใจสำคัญยิ่งของทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ หรือเอกชน ที่อาศัยการปรับตัวและความพร้อมของผู้บริหารในทุกระดับ การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารการศึกษา ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารควรมีและใช้หลักธรรมาภิบาล เพื่อให้งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป มีความเป็นธรรม มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายแม่วินตั้งอยู่ในเขตตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ทั้งหมด 9 โรงเรียน มีผู้อำนวยการโรงเรียน 8 คน และคณะครู จำนวน 117 คน เปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การบริหารงานในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายแม่วิน ผู้บริหารเป็นหัวใจสำคัญเพราะบุคลากรครูในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ล้วนปรารถนาและให้การยอมรับนับถือผู้บริหารที่มีคุณภาพ นั่นคือ เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะความชำนาญงาน มีประสบการณ์ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ประกอบกับในปัจจุบันเรามักจะได้ยิน ได้ฟัง สถานการณ์ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการกับการร้องเรียนการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามากมายจากสื่อโซเชียลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกรณีผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติมิชอบ ข่มขืนกระทำชำเราเด็กนักเรียน หรือแม้แต่กรณีผู้บริหารสถานศึกษามีการทุจริตในหน้าที่ (สพฐ. ไล่ออกผู้บริหารฯ ผอ. รร. ครู ถูกชี้มูลทุจริตสนามฟุตบอล. 2564) เป็นต้น ซึ่งถึงแม้ว่าการณดังกล่าวยังไม่เคยเกิดขึ้นกับผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายแม่วิน และการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่ใช่ปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขในตอนนี้อย่างไรก็ตามในอนาคตอาจเป็นปัญหาใหญ่ถ้าผู้บริหารไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน บริหารงานแบบไม่เป็นธรรมส่งผลให้บุคลากรผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มีความสุขในการปฏิบัติงาน ขาดความถูกต้อง ซื่อสัตย์ โปร่งใสในการบริหารงาน ส่งผลให้ผู้ปกครองหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขาดความเชื่อมั่นและศรัทธา (ดิศกุล เกษมสวัสดิ์. 2555) ให้ความเห็นที่ว่า “ความศรัทธาเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการครองตนคนเดียวเป็นบันไดไต่ไปสู่ความจริงใจต่อกัน ไปต่ออีกขั้นหนึ่งถึงความซื่อสัตย์และความรักในที่สุดซึ่งนอกจากการดำรงชีวิตในสังคมแล้ว การดำรงงานก็ต้องการความศรัทธามาประกอบ สร้างคำตอบในความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงานให้พากันร่วมไม้ร่วมมือให้งานสำเร็จได้เป็นอย่างดี มีความปรารถนากว่าการทำเพราะถูกสั่งตามอำนาจหน้าที่ ในโลกใบนี้ยังมีสิ่งที่ไม่ได้แก่กันได้อยู่ในใจทุกคน คือ น้ำใจ ไมตรี ถ้อยที ถ้อยอาศัย คนที่เพียรทำตนเป็นผู้ให้ยอมสง่า ผู้รับยอมมอบน้อม ผู้กล่อมพันกันไว้ให้แนบแน่น สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำต้องเป็นแบบอย่างแห่งศรัทธา โดยพึงระลึกเสมอว่า ตัวอย่างดี มีค่ากว่าคำสอน มาสร้างศรัทธาซึ่งกันและกันแล้วจะรู้ว่าสวรรค์มีจริงในโลกแห่งการทำงาน”

จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปปรับใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาและพัฒนาการนำหลักธรรมาภิบาลใช้ในการบริหารงานภายในโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนหรือในกลุ่มอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

คำถามในการศึกษา

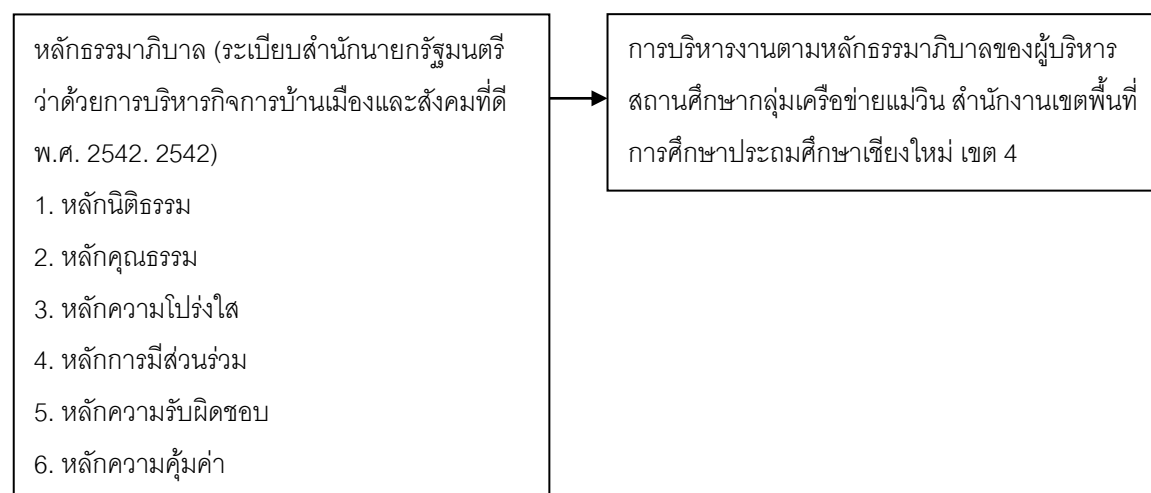
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับใด
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานอย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการศึกษาได้เป็นข้อมูลสะท้อนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วินเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับให้ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายอื่น ๆ หน่วยงานหรือสังกัดอื่น ๆ ได้ศึกษาและนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงาน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการศึกษา

กลุ่มศึกษา

กลุ่มที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายแม่วิน จำนวน 8 คน และคณะครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มเครือข่ายแม่วิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำนวน 50 คน รวมทั้งสิ้น 58 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบสอบถามสำหรับครูเกี่ยวกับระดับของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ให้ค่า 3 ระดับ โดยคำนวณช่วงคะแนนพิสัยจากสูตร (บุญใจ ศรีสถิตนรากร. 2545: 304-305)

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{3}$$

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{3 - 1}{3} = 0.67$$

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยใช้เกณฑ์การแปลความหมายแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34-3.00 หมายถึง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.68-2.33 หมายถึง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.67 หมายถึง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน อยู่ในระดับน้อย

2. แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วินสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ลักษณะการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า ซึ่งคำถามดังกล่าวมาจากการแปลผลคำตอบจากแบบสอบถามสำหรับครูเกี่ยวกับระดับของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 โดยผู้ศึกษาได้คัดจากประเด็นหรือด้านที่แปลผลออกมาที่อยู่ระดับมาก ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มากำหนดเป็นคำถามสำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือในการศึกษาคครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับครูเกี่ยวกับระดับของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

1.1 ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อนำมากำหนดจุดมุ่งหมายและวางแผนงานในการสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประเมินศึกษาเชิงใหม่ เขต 4 ซึ่งประเด็นที่ได้ ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

1.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

1.3 นำแบบสอบถามฉบับร่าง ที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้มีความตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

1.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Item-Objective Congruence (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 1.00

1.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

1.6 นำแบบสอบถามที่จัดทำสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มศึกษา

1.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธี Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .926

1.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อเตรียมส่งไปยังกลุ่มศึกษา

2. แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแมวิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

2.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 นำหัวข้อที่ถูกแปลผลจากแบบสอบถามสำหรับครูเกี่ยวกับระดับของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแมวิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ที่อยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มาสร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแมวิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้มีความตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว ทดลองใช้กับ 3 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของคำถามดังกล่าว

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขแล้ว ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแมวิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ทั้งหมด 8 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำส่งแบบสอบถามถึงครูกลุ่มศึกษาเพื่อตอบแบบสอบถามทั้งหมด 50 ชุด โดยผู้ศึกษาทำการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. ติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน และนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดทั้งหมด 50 ชุด คิดเป็นหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์ นำคะแนนที่ได้จัดพิมพ์ลงเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล

4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยมีกระบวนการดังนี้

4.1 เตรียมเครื่องมือในการสัมภาษณ์ นัดหมายการสัมภาษณ์ วัน เวลา และสถานที่ไว้ล่วงหน้า

4.2 ดำเนินการเข้าสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาด้วยตนเอง บันทึกเสียงในระหว่างการสัมภาษณ์

4.3 ติดตามการสัมภาษณ์ให้ครบตามจำนวนกลุ่มที่ใช้ศึกษาทั้งหมด 8 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอในรูปแบบตาราง และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์และบันทึกเสียงหลังจากนั้นจึงทำการถอดเทปที่บันทึกเสียงและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis) แล้วสรุป

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ดังนี้

หลักธรรมาภิบาล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หลักนิติธรรม	2.58	0.50	มาก
2. หลักคุณธรรม	2.36	0.48	มาก
3. หลักความโปร่งใส	2.29	0.46	ปานกลาง
4. หลักการมีส่วนร่วม	2.25	0.43	ปานกลาง
5. หลักความรับผิดชอบ	2.74	0.44	มาก
6. หลักความคุ้มค่า	2.34	0.47	มาก
โดยรวม	2.42	0.46	มาก

ผลการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.42$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.74$, S.D. = 0.44) รองลงมา หลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 0.50) หลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.48) หลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.34$, S.D. = 0.47) หลักความโปร่งใส อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.29$, S.D. = 0.46) และหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.25$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ

ผลการศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากคำตอบในแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำนวนทั้งสิ้น 8 คน โดยผู้ศึกษาได้พิจารณาจากประเด็นที่แปลผลออกมาอยู่ระดับมาก ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม

1.1 ท่านมีแนวทางหรือใช้วิธีการใดในการแสดงออกให้ครู หรือผู้ใต้บังคับบัญชา เห็นว่าท่านเป็นผู้บริหารที่มีการบริหารงานตามหลักนิติธรรม

สรุปจากคำตอบของผู้บริหารทั้ง 8 คน ได้ว่า ผู้บริหารใช้หลักกฎหมายเป็นกรอบในการตัดสินใจดำเนินงาน เช่น การเบิกจ่ายเงินโครงการ ต้องยึดตามระเบียบการเงิน การสั่งการหรือมอบหมายงานตามบทบาทหน้าที่ยึดความเสมอภาคและยุติธรรม การมาปฏิบัติงานตามเวลาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับข้าราชการครูในการรักษาวินัยและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.2 ท่านใช้วิธีปฏิบัติอย่างไร ให้ครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ได้อย่างเคร่งครัด

สรุปจากคำตอบของผู้บริหารทั้ง 8 คน ได้ว่า ผู้บริหารใช้วิธีการเป็นผู้นำทำ สร้างความเข้าใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน ทำข้อตกลงร่วมกันกับบุคลากรในโรงเรียน หากมีการฝ่าฝืนไม่เชื่อฟังมีวิธีการรับมือทั้งไม่อ่อนและไม่แข็ง และใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีในการทำงาน

2. ด้านหลักคุณธรรม

2.1 ท่านมีหลักในการปฏิบัติตนเพื่อให้ครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้เห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ในการบริหารงาน อย่างไร

สรุปจากคำตอบของผู้บริหารทั้ง 8 คน ได้ว่า ผู้บริหารใช้หลักคุณธรรมในการบริหารงาน เช่น การประเมินการปฏิบัติงานหรือการเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม และใช้ธรรมะในการบริหารงาน เช่น ใช้หลักการครองตน ครองคน ครองงาน หลักขรวาสธรรม 4 หลักพรหมวิหาร 4 และมีการสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมขององค์กรให้มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรสู่การพัฒนาผู้เรียน

2.2 ท่านมีวิธีการส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติตามหลักคุณธรรมอย่างไร

สรุปจากคำตอบของผู้บริหารทั้ง 8 คน ได้ว่า ผู้บริหารใช้หลักความเท่าเทียมโดยการทำให้ปฏิบัติให้เห็น ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ เช่น การเข้าวัดฟังธรรมในวันพระ ส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมพัฒนาด้านคุณธรรม เช่น การเข้าค่ายธรรมะ จัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมคุณธรรม เช่น โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ โครงการโรงเรียนรักษาศีล 5 เป็นต้น

3. ด้านหลักความรับผิดชอบ

3.1 ท่านมีแนวทางใดที่จะสร้างจิตสำนึกของครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม

สรุปจากคำตอบของผู้บริหารทั้ง 8 คน ได้ว่า ผู้บริหารใช้วิธีการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อให้กับครู เช่น ในการจัดประชุมแต่ละครั้งต้องมีหัวข้อเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อตนเองและ

ส่วนรวม มีการกำหนดให้จัดทำและส่งแผนการสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักด้านการสอนของครู ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน มีกิจกรรมที่มีภารกิจร่วมกันเพื่อสร้างและกระตุ้นจิตสำนึกความรับผิดชอบ

3.2 ท่านปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อบริหารงานแล้วเกิดความผิดพลาดหรือไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

สรุปจากคำตอบของผู้บริหารทั้ง 8 คน ได้ว่า ผู้บริหารใช้วิธีการยอมรับและเรียนรู้ที่จะแก้ไข ทบทวนข้อผิดพลาดที่เกิดจากการบริหารงาน โดยการประชุมครูเพื่อถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หาสาเหตุของ ข้อผิดพลาด และปรับปรุงแก้ไขโดยใช้วงจรคุณภาพ 4 ขั้นตอน (PDCA)

4. ด้านหลักความคุ้มค่า

4.1 ท่านดำเนินการอย่างไรในการบริหารงานให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว และเกิดประโยชน์สูงสุด แก่องค์กร

สรุปจากคำตอบของผู้บริหารทั้ง 8 คน ได้ว่า ผู้บริหารใช้ระบบการทำงานเป็นทีม และมอบหมาย งานตามความถนัดบริหารงานตามแผนงาน โครงการที่วางไว้ มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้เงิน ประโยชน์ ความคุ้มค่า ของโครงการและจัดสรรงบประมาณตามผลสัมฤทธิ์ของงานก่อน มีการติดตามข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่าง ต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการนำเทคโนโลยี สารสนเทศเข้ามามีบริหารจัดการข้อมูลเพื่อลดขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน

4.2 ท่านมีแนวทางที่จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่ากับภารกิจ อย่างไร

สรุปจากคำตอบของผู้บริหารทั้ง 8 คน ได้ว่า ผู้บริหารใช้วิธีการวางแผนการใช้ทรัพยากรให้มี ประสิทธิภาพ เช่น คน มอบหมายงานตามความถนัดและความสามารถ เงิน ในการใช้งบประมาณแต่ละครั้งต้องมีการตรวจสอบราคากลาง เพื่อผลประโยชน์ของโรงเรียน วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ใช้อย่างคุ้มค่า ใช้กระบวนการ วิเคราะห์หรือเปลี่ยนแปลงให้เป็นประโยชน์ใหม่ได้ วิธีการบริหารทรัพยากรควบคุมด้วยกฎ ระเบียบ และใช้กระบวนการ ทำงานเป็นทีม

สรุปผลการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย คือ หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม และหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก ในส่วน ของหลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง

การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 8 คน โดยพิจารณาจาก ประเด็นที่แปลผลออกมาอยู่ระดับมาก ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้านคือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลัก ความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า โดยสรุปแล้ว พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารใช้หลักกฎหมายเป็นกรอบ ในการตัดสินใจดำเนินงาน เช่น การเบิกจ่ายเงินโครงการ ต้องยึดตามระเบียบการเงิน การส่งการหรือมอบหมายงาน ตามบทบาทหน้าที่ ยึดความเสมอภาคและยุติธรรม การมาปฏิบัติงานตามเวลาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับข้าราชการ ครูในการรักษาวินัยและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารใช้วิธีการเป็นผู้นำทำ สร้างความเข้าใจให้กับ ผู้ใต้บังคับบัญชาถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน ทำข้อตกลงร่วมกันกับบุคลากรในโรงเรียน หากมีการฝ่าฝืนไม่เชื่อฟัง มีวิธีการรับมือทั้งไม้อ่อนและไม้อแข็ง และใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีในการทำงาน ด้านหลัก

คุณธรรม ผู้บริหารใช้หลักคุณธรรมในการประเมินการปฏิบัติงานหรือการเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม ไม่เอนเอียง และใช้ธรรมะในการบริหารงาน เช่น ใช้หลักการครองตน ครองคน ครองงาน หลักมรรชาธรรม 4 หลักพรหมวิหาร 4 และมีการสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมขององค์กรให้มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรสู่การพัฒนา ผู้เรียน ผู้บริหารใช้หลักความเท่าเทียมโดยการทำให้ดู ปฏิบัติให้เห็น ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ เช่น การเข้าวัดฟังธรรมในวันพระ ส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมพัฒนาด้านคุณธรรม เช่น การเข้าค่ายธรรมะ จัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมคุณธรรม เช่น โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ โครงการโรงเรียนรักษาศีล 5 เป็นต้น ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารใช้วิธีการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความรับผิดชอบให้กับครู เช่น ในการจัดประชุมแต่ละครั้งต้องมีหัวข้อเกี่ยวกับความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและส่วนรวม มีการกำหนดให้จัดทำและส่งแผนการสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักด้านการสอนของครู ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน มีกิจกรรมที่มีภารกิจร่วมกันเพื่อสร้างและกระตุ้นจิตสำนึกความรับผิดชอบ ผู้บริหารใช้วิธีการยอมรับและเรียนรู้ที่จะแก้ไขบทวนข้อผิดพลาดที่เกิดจากการบริหารงาน โดยการประชุมครูเพื่อถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หาสาเหตุของข้อผิดพลาด และปรับปรุงแก้ไขโดยใช้วงจรคุณภาพ 4 ขั้นตอน (PDCA) ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารใช้ระบบการทำงานเป็นทีม และมอบหมายงานตามความถนัดบริหารงานตามแผนงาน โครงการ ที่วางไว้ มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้เงิน ประโยชน์ ความคุ้มค่าของโครงการ และจัดสรรงบประมาณตามผลสัมฤทธิ์ของงานก่อน มีการติดตามข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบันใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาบริหารจัดการข้อมูลเพื่อลดขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน ผู้บริหารใช้วิธีการวางแผนการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ เช่น คน มอบหมายงานตามความถนัดและความสามารถ เงิน ในการใช้งบประมาณแต่ละครั้งต้องมีการตรวจสอบราคากลาง เพื่อผลประโยชน์ของโรงเรียน วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ใช้อย่างคุ้มค่า ใช้กระบวนการริเริ่มหรือเปลี่ยนแปลงให้เป็นประโยชน์ใหม่ได้ วิธีการบริหารทรัพยากรควบคุมด้วยกฎ ระเบียบ และใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ผู้ศึกษามีข้อค้นพบที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายแม่วิน ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานและได้นำมาใช้ให้บุคลากร ครู หรือผู้ได้บังคับบัญชาได้เห็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ประเด็นที่สอง เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

ทั้ง 8 คน โดยพิจารณาจากประเด็นที่แปลผลออกมาอยู่ระดับมาก ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ผู้บริหารใช้หลักกฎหมายเป็นกรอบในการตัดสินใจดำเนินงาน เช่น การเบิกจ่ายเงินโครงการ ต้องยึดตามระเบียบการเงิน การสั่งการหรือมอบหมายงานตามบทบาทหน้าที่ ยึดความเสมอภาคและยุติธรรม การมาปฏิบัติงานตามเวลาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับข้าราชการครูในการรักษาวินัยและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ใช้วิธีการเป็นผู้นำทำ สร้างความเข้าใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน ทำข้อตกลงร่วมกันกับบุคลากรในโรงเรียน หากมีการฝ่าฝืนไม่เชื่อฟังมีวิธีการรับมือทั้งไม้อ่อนและไม่แข็ง และใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิวัฒน์ชัย ศรีจันทร์ (2562) ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักนิติธรรมควรมีการดำเนินการมีการจัดทำระเบียบ และปรับปรุงกฎ ระเบียบการปฏิบัติงาน ด้าน วิชาการ มีเหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ผู้บริหารใช้หลักคุณธรรมในการประเมินการปฏิบัติงานหรือการเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม ไม่เอนเอียง และใช้ธรรมะในการบริหารงาน เช่น ใช้หลักการครองตน ครองคน ครองงาน หลักธรรมาธรรม 4 หลักพรหมวิหาร 4 และมีการสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมขององค์กรให้มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรสู่การพัฒนาผู้เรียน ใช้หลักความเท่าเทียมโดยการทำให้ดู ปฏิบัติให้เห็น ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ เช่น การเข้าวัดฟังธรรมในวันพระ ส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมพัฒนาด้านคุณธรรม เช่น การเข้าค่ายธรรมะ จัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมคุณธรรม เช่น โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ โครงการโรงเรียนรักษาศีล 5 เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัลยาณี สีลารักษ์; และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2563) ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามระเบียบ มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ ยึดมั่นในความดีงาม มีพรหมวิหารธรรมหรือธรรมสำหรับผู้ใหญ่ 4 ประการ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และ อุเบกขา สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่และสนับสนุนส่งเสริมให้ทุกคนมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ มีการควบคุม กำกับดูแล ติดตามและประเมินการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาโดยมี หลักเกณฑ์ที่ชัดเจน และดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ นำผลการปฏิบัติงานไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ผู้บริหารใช้วิธีการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความรับผิดชอบให้กับครู เช่น ในการจัดประชุมแต่ละครั้งต้องมีหัวข้อเกี่ยวกับความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและส่วนรวม มีการกำหนดให้จัดทำและส่งแผนการสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักด้านการสอนของครู ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน มีกิจกรรมที่มีภารกิจร่วมกัน เพื่อสร้างและกระตุ้นจิตสำนึกความรับผิดชอบ ผู้บริหารใช้วิธีการยอมรับและเรียนรู้ที่จะแก้ไขบทวนข้อผิดพลาดที่เกิดจากการบริหารงาน โดยการประชุมครูเพื่อถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หาสาเหตุของข้อผิดพลาด และปรับปรุงแก้ไขโดยใช้วงจรคุณภาพ 4 ขั้นตอน (PDCA) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภาณิศรา กาบบัวศรี; ธิดารัตน์ จันทะหิน; และ สุวิมล โพธิ์กลิ่น (2564) ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับผิดชอบต่องาน และผลจากการบริหารงานในข้อผิดพลาดไม่ผลักระมัดให้ผู้ใต้บังคับบัญชารับแทน

ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ผู้บริหารใช้ระบบการทำงานเป็นทีม บริหารงานตามแผนงาน โครงการ ที่วางไว้ มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้เงิน ประโยชน์ ความคุ้มค่าของโครงการและจัดสรรงบประมาณตามผลสัมฤทธิ์ของงานก่อน ติดตามข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน และมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาบริหารจัดการข้อมูลเพื่อลดขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน วางแผนการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ เช่น คน มอบหมาย

งานตามความถนัดและความสามารถ เงิน ในการใช้งบประมาณแต่ละครั้งต้องมีการตรวจสอบราคากลาง เพื่อผลประโยชน์ของโรงเรียน วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ใช้อย่างคุ้มค่า ใช้กระบวนการชี้แจงหรือเปลี่ยนแปลงให้เป็นประโยชน์ใหม่ได้ วิธีการบริหารทรัพยากรควบคุมด้วยกฎ ระเบียบ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วศิณา พันธุ์ทรัพย์; และ สาริ ทรัพย์รุ่งทอง (2563) ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า คือ สร้างความตระหนักถึงการบริหารจัดการ สถานศึกษา มีระบบติดต่อ ประสานงาน มีความรวดเร็วในการทำงานที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการบูรณาการ การบริหารจัดการ สถานศึกษา มีระบบติดต่อประสานงาน มีความรวดเร็วในการทำงาน กำกับติดตามการบริหาร จัดการสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ลดขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ใช้ เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อลดขั้นตอนในการติดต่อประสานงาน ตระหนักถึงการจัดสรรทรัพยากรอย่างความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ใช้ทรัพยากรร่วมกันในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ กำกับติดตามการใช้ทรัพยากรให้ เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ และร่วมรณรงค์ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รู้จักการประหยัดพลังงานและ ลดการใช้ทรัพยากร

โดยสรุปแล้ว การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 นั้น พบว่า ผู้บริหารใช้หลักกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นกรอบในการตัดสินใจดำเนินงาน เช่น การเบิกจ่ายเงินโครงการ การสั่งการหรือมอบหมายงานตามบทบาทหน้าที่ การทำข้อตกลงร่วมกันกับบุคลากรในโรงเรียน และใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีในการทำงาน ผู้บริหารใช้หลักคุณธรรมในการประเมินการปฏิบัติงานหรือการเลื่อนขั้นเงินเดือนของผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อความเป็น ธรรม และใช้หลักการครองตน ครองคน ครองงาน หลักธรรมาภิบาล 4 หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงาน ส่งเสริม ให้ครูเข้าอบรมพัฒนาด้านคุณธรรม เช่น การเข้าค่ายธรรมะ จัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมคุณธรรม เช่น โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ โครงการโรงเรียนรักษาศีล 5 ผู้บริหารใช้วิธีการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ให้กับครู โดยการมอบหมายงานตามความสามารถและจัดให้มีกิจกรรมที่มีภารกิจร่วมกันเพื่อสร้างและกระตุ้นจิตสำนึก ความรับผิดชอบ ยอมรับและเรียนรู้ที่จะแก้ไขบทพทวนข้อผิดพลาดที่เกิดจากการบริหารงาน โดยการประชุมครูเพื่อถอด บทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หาสาเหตุของข้อผิดพลาด และปรับปรุงแก้ไขโดยใช้วงจรคุณภาพ 4 ขั้นตอน (PDCA) ผู้บริหารใช้ระบบการทำงานเป็นทีม วางแผนการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ ดำเนินการจัดสรรงบประมาณตาม ผลสัมฤทธิ์ของงานก่อน นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบริหารจัดการข้อมูลเพื่อลดขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน ซึ่งสอดคล้อง กับทฤษฎีการบริหารงานแบบ POSDCORB Model คือ มีการวางแผน (Planning) มีการจัดองค์การ (Organizing) มีการ จัดบุคคลเข้าทำงาน (Staffing) มีการสั่งการอำนวยการ(Directing) มีการประสานงาน (Coordinating) มีการรายงาน ผลการปฏิบัติงาน (Reporting) และมีการใช้งบประมาณ(Budgeting) อีกทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ว่าด้วยหลักนิติธรรม หมายถึง ตรากฎหมาย กฎข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติ ตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัว บุคคล หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ ประชาชนพัฒนาตนเองไป พร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ หลักความรับผิดชอบต่อ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหา สาธารณะ ของบ้านเมือง และการกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนความเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและ ความกล้าที่จะยอมรับผลดี และผลเสียจากการกระทำของตนเอง และหลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการ

และการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยให้เมืองหรือประชาชนมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรคสินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาและข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่เขต 4 ควรมีการจัดทำแผนงาน โครงการ เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้อย่างจริงจัง และควรมีการจัดทำแผนนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำแผนงาน โครงการ เกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ใน สถานศึกษา และมีการกำหนดกรอบแนวทางในการบริหารงานที่ชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะการศึกษาในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษา เรื่อง ผลกระทบที่เกิดจากการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

2.2 ควรศึกษา เรื่อง ผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียนจากการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายแม่วิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

เอกสารอ้างอิง

กัลยาณี สีสารักษ์; และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2562). หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. *วารสาร มจรพุทธปัญญาปริทัศน์*. 5(3): 53-66.

คำรณ ไชยชนะโชติ. (2560). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสารการพัฒนางาน ประจำสำนักงานวิจัย*. 4: 67-75.

ดิศกุล เกษมสวัสดิ์. (2555). *ศรัทธา นำมาซึ่งความสำเร็จในการบริหาร*. สืบค้นจาก Gotoknow.

ทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ. (2559). การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2545). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: คณะพยาบาล- ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระมหาสมบุญ ฐมโม (ทองแก้ว). (2557). บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ ปริทัศน์*. 1(1): 89-102.

มะลิ มนเดช. (2559). การศึกษาสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลใน จังหวัดพิจิตร. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*. 9(19): 167-176.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. (2542, 10 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116. ตอนที่ 63ง. หน้า 24-31.

- วศินา พันธุ์ทรัพย์; และ สาธิต ทรัพย์รวงทอง. (2563). แนวการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์**
วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์. 8(2): 45-58.
- วิวัฒน์ชัย ศรีจันทร์. (2562). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. **วารสารบัณฑิตศึกษา**. 16(72): 63-80.
- สพฐ. ไล่ออกผู้บริหารผอ.รร. ครู ถูกชี้มูลทุจริตสนามฟุตบอล. (2564, 29 ตุลาคม). **ข่าวไทยพีบีเอส**.

E0072: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชี
สรณมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

DESIRABLE CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AS EXPECTED OF
TEACHERS PHACHI SARANROM GROUP PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PRIMARY
EDUCATION AREA DISTRICT OFFICE 1

รังสรรค์ ปะจะนัง¹ ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มภาชี
สรณมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสรณมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 124 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูกลุ่มภาชี
สรณมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ
พิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม
จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสรณมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ด้านบุคลิกภาพและด้านความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามอายุ โดยรวมไม่
แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 3) ผลการ
วิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสรณมย์ สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์และเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน
และรายด้านไม่ต่างกัน

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์, ผู้บริหารสถานศึกษา, ความคาดหวัง

Abstract

This research aims to Study the desirable characteristics of educational institution administrators
Phachi Saranrom Group Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area District Office 1 and
compare the desirable characteristics of the school administrators according to the teachers' expectations.
Phachi Saranrom Group Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area District Office 1.

The sample consisted of 124 teachers. The instrument used for data collection was a questionnaire. The statistics used to collect the data were percentage, mean, and Standard Deviation.

The finding revealed that; 1) Desirable characteristics of educational institution administrators Phachi Saranrom Group Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area District Office 1 overall, it's at the highest level. When considering each aspect, it was found that it was at the highest level in all aspects. Ranked in order of averages as follows: personality, morality, ethics, knowledge and abilities human relations and leadership. 2) The results of the analysis of desirable characteristics of the school administrators according to the teachers' expectations Phachi Saranrom Group Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area District Office 1. Classified by educational level Overall, no difference When considering each aspect, it was found that Personality and leadership were statistically different at the .05 level. Classified by age, overall no difference. When considering each aspect, it was found that the interpersonal aspect was significantly different at the .05 level. 3) The results of the analysis of desirable characteristics of the school administrators according to the teachers' expectations Phachi Saranrom Group Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area District Office 1. Classified by experience and gender Overall, no difference and each side is not different.

Keywords: Desirable Characteristics, School administrators, Expectation

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารโรงเรียนจะต้องเกี่ยวข้องกับผู้ร่วมงานและคนหมู่มาก ต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย เป้าหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐานจะสำเร็จหรือไม่นั้นโรงเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด อีกส่วนหนึ่งอยู่ที่ครูผู้สอน ในการบริหารโรงเรียนสิ่งสำคัญ ประการหนึ่งที่ต้องกระทำอยู่ตลอดเวลา และไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ คือ การตัดสินใจสั่งการ งานทุกอย่างของสถานศึกษาจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนเป็นสำคัญ (สุเมธ เดียววิศเรศ. 2547: 107) เพราะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารจะปรากฏอยู่ในทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหาร โดยเฉพาะการบริหารโรงเรียน ซึ่งจะมีปัญหาต่าง ๆ ให้ต้องตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา แม้บางครั้งอาจจะต้องขอข้อมูลจากผู้ใต้บังคับบัญชา ต้องอภิปรายปัญหาร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้อง หรือแม้แต่ต้องยกปัญหาบางอย่างให้คณะหรือกลุ่มบุคคลช่วยกันตัดสินใจแทน แต่การตัดสินใจขั้นสุดท้ายก็ยังเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร การบริหารการศึกษาเป็นลักษณะของการพัฒนาบุคลากรเพื่อสังคมในอนาคต การดำเนินการจึงมีความเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารจึงควรเปิดโอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วยเสมอ เพราะนอกจากจะทำให้การตัดสินใจแม่นยำแล้วยังมีประโยชน์ช่วยให้ครูมีขวัญ กำลังใจและยอมรับในการตัดสินใจนั้น การให้โอกาสครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในนโยบายและเรื่องที่สำคัญของโรงเรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ธวัช สุนทราวุฒ. 2551: 238) การสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่บุคลากรภายในองค์กรคาดหวัง ว่าความพึงพอใจในการทำงานมีผลโดยตรงกับการบริหารงาน ผู้บริหารที่ฉลาดและต้องการประสิทธิผลสำเร็จในการทำงาน ควรทำตามความคาดหวังขององค์กร เพื่อให้บุคลากรมีความพึงพอใจในการทำงานมากที่สุด ดังนั้น ในสถานศึกษาผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับความ

คาดหวังของครู และผู้บริหารจะต้องถึงพร้อมด้วยคุณลักษณะที่สำคัญหลายประการคือมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารจัดการศึกษา มีทักษะการบริหารการศึกษา มีคุณธรรมจริยธรรม มีภาวะผู้นำ ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่ดี หากครูมีความพึงพอใจในการทำงาน ครูย่อมทำงานด้วยความเต็มใจทุ่มเทความรู้ความคิด สติปัญญา อุทิศเวลาให้กับทางโรงเรียน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียน เป็นการเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนให้สอดคล้องและเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด อีกประการหนึ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาควรถึงพร้อมด้วยคุณลักษณะที่สำคัญหลายประการ คือ มีความรู้ ความเข้าใจงาน จัดการศึกษา มีทักษะการบริหารการศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ ตลอดจนเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี เป็นที่เชื่อถือ เป็นผู้ส่งเสริมประสานงาน และให้คำแนะนำครู อาจารย์ ในการปฏิบัติการร่วมกัน เสริมขวัญและกำลังใจ ใช้ศิลปะในการจูงใจคนให้ปฏิบัติงาน ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ความสำเร็จในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนที่ผู้นำเป็นสำคัญในการเชื่อถือ บังคับบัญชา ดูแล ควบคุมการจัดการศึกษา ผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะดังกล่าวจะนำไปสู่การจัดและการบริหารสถานศึกษาที่ดี มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพในทางตรงข้าม ถ้าหากผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของผู้ร่วมงาน เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความรู้ ขาดทักษะ ขาดประสบการณ์ ขาดคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงาน จะทำให้เกิดปัญหาในการบริหารสถานศึกษาอย่างมากอาจจะทำลายขวัญและกำลังใจของบุคลากรในหน่วยงานนั้น (ธีระ รุญเจริญ. 2553: 7) คุณลักษณะที่ควรแก่การยอมรับและยกย่องนับถือเป็นปัจจัยประการสำคัญของสถานศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะเหล่านี้ต้องมีอยู่ในตัวของผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540: 48)

ดังนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวผู้วิจัยจึงศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูกลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูกลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ว่าอยู่ในระดับใด และทราบความแตกต่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูกลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา เพศ และอายุ ว่าแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งผลที่คาดว่าจะได้รับ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ ระดับการศึกษา เพศ และอายุ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
3. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
4. ครูที่มีอายุต่างกันมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

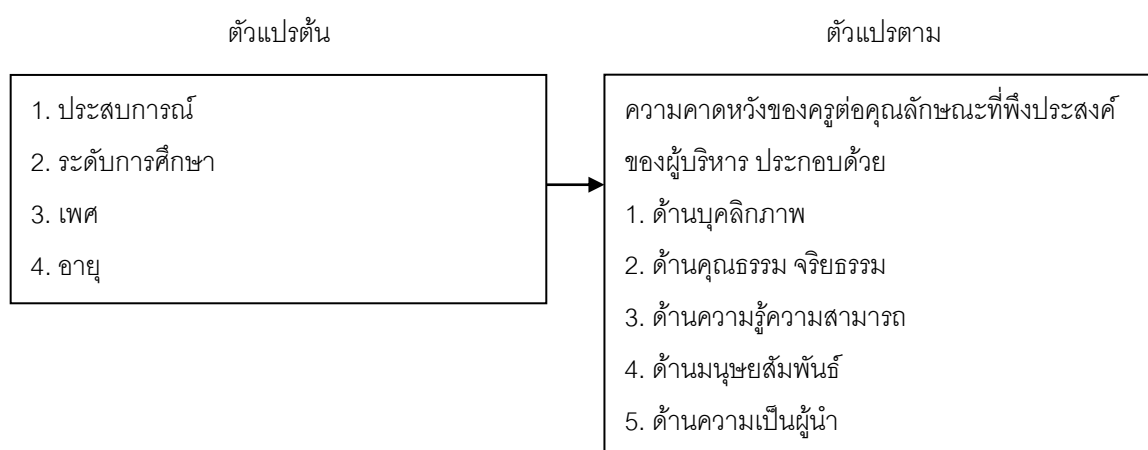
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานบริหาร
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 นำผลการวิจัยที่ค้นพบไปกำหนดนโยบายวางแผนในการพัฒนา ฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

กรอบแนวคิด

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยได้ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 183 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 124 คน โดยวิธีการใช้ตารางของ Krejcie; & Morgan โดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ใช้แบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3) ด้านความรู้ความสามารถ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำ ซึ่งเป็นเครื่องมือ จำนวน 124 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรงด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบ ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง ด้วยการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผู้วิจัย ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและมีสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม มีรายละเอียดดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคาดหวังของครู	รวม (n = 124)		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.66	.433	มากที่สุด	1
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.56	.548	มากที่สุด	5
3. ด้านความรู้ความสามารถ	4.65	.537	มากที่สุด	2
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.59	.573	มากที่สุด	4
5. ด้านความเป็นผู้นำ	4.64	.511	มากที่สุด	3
รวม	4.62	.653	มากที่สุด	

พบว่า ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .653) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้าน

บุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .433) ด้านความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = .537) และด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = .511)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคาดหวังของครู	ประสบการณ์การทำงาน				t	sig
	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป			
	(n = 75)		(n = 49)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.63	.466	4.71	.375	-.967	.284
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.53	.582	4.60	.493	-.708	.471
3. ด้านความรู้ ความสามารถ	4.64	.551	4.67	.520	-.311	.760
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.60	.575	4.56	.574	.440	.344
5. ด้านความเป็นผู้นำ	4.63	.544	4.66	.460	-.332	.644
โดยรวม	4.61	0.46	4.64	0.07	-0.375	.50

การเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคาดหวังของครู	ระดับการศึกษา				t	sig
	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	(n = 102)		(n = 22)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.65	.457	4.75	.286	-1.309*	.036
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.55	.556	4.61	.515	-.516	.821
3. ด้านความรู้ ความสามารถ	4.63	.546	4.75	.494	-.960	.175

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคาดหวังของครู	ระดับการศึกษา				t	sig
	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	(n = 102)		(n = 22)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.59	.571	4.59	.595	-.002	.791
5. ด้านความเป็นผู้นำ	4.62	.537	4.75	.354	-1.451*	.050
โดยรวม	4.61	0.04	4.69	0.13	-.848	.375

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชี
สราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า
ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ และด้านความเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวัง ของครูกลุ่ม
ภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามเพศ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคาดหวังของครู	เพศ				t	sig
	ชาย (n = 49)		หญิง (n = 75)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.57	.438	4.73	.420	-1.985	.347
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.52	.576	4.58	.531	-.631	.811
3. ด้านความรู้ ความสามารถ	4.58	.475	4.70	.572	-1.229	.977
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.54	.546	4.62	.591	-.702	.611
5. ด้านความเป็นผู้นำ	4.61	.449	4.67	.549	-.672	.926
โดยรวม	4.56	0.06	4.66	0.07	-1.044	.734

การเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่ม
ภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า คุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 การเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามอายุ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคาดหวังของครู	อายุ				t	sig
	ต่ำกว่า 40 ปี		40 ปี ขึ้นไป			
	(n = 111)		(n = 13)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.66	.445	4.68	.327	-.116	.559
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.59	.542	4.32	.561	1.652	.771
3. ด้านความรู้ ความสามารถ	4.67	.521	4.48	.658	1.210	.335
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.63	.539	4.18	.705	2.236*	.030
5. ด้านความเป็นผู้นำ	4.66	.516	4.48	.440	1.253	.799
โดยรวม	4.64	0.04	4.43	0.156	1.000	.499

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

- ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด
- ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานและเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
- ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชีสราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มี

ประสบการณ์การทำงานและเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชี สราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ และด้านความเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ผลเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชี สราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชี สราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชี สราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่เห็นชัดเจนในเรื่องที่เกี่ยวกับการแต่งกายสัปปัญญาคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชาและ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน การเข้าสังคม การเป็นผู้นำสถานศึกษา ในขณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาต่างก็มีความสำนึก ตระหนักในคุณค่าของการดำรงตำแหน่งผู้บริหาร จึงระมัดระวังตนมิให้ประพฤติ ปฏิบัติออกนอกกรอบนอกทาง และการที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติงานร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด ทำให้ครูสามารถสังเกต และรับรู้ถึงคุณลักษณะดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นไปตามรายงานการวิจัยประเมินผลงานพัฒนาบุคลากร: การเตรียมผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ระบุคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่ถือต่อการปฏิบัติงาน ได้แก่ คุณลักษณะ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถในการบริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นื่องนุช จรรยาเอก (2559) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร

2. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชี สราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่ายุคปัจจุบันนี้มีการใช้เครื่องมือสื่อสาร เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ สืบค้นข้อมูลมากขึ้นทำให้ครูมีประสบการณ์มากขึ้น จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันแต่ก็อาจจะมีความสามารถที่เท่ากันได้ ประกอบกับผู้บริหารมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปรากฏชัดเจน 5 ด้าน จึงทำให้ครูต่างมีประสบการณ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ เพิ่มประยูร (2552) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาคีสหกรณ์ฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพและด้านความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูอาจได้รับโอกาส การสนับสนุนได้รับการอบรมพัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัด หรือจากหน่วยงานอื่นที่ได้จัดขึ้น ตามความสนใจความต้องการ หรือความถนัดของบุคลากรที่แตกต่างกัน และครูมีการพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ครูที่มีคุณวุฒิปริญญาตรี และครูที่มีคุณวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี มีแนวคิดต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ สุขเอียด (2562) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ตามทัศนะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านผู้นำ ($\bar{X} = 4.24$) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.20$) ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.20$) และด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.11$) ตามลำดับ 2. เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าเพศ โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิชาการ ครูเพศหญิง มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสูงกว่าเพศชาย ระดับการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิชาการ ครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาการ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี

4. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาคีสหกรณ์ฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีการศึกษาหาความรู้และมีประสบการณ์เหมือนกัน และผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปรากฏชัดแจ้งทั้ง 5 ด้าน จึงทำให้ครูเพศชาย และครูเพศหญิงต่างมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮานันย์ นาวันพัฒนรัตน์ (2554) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บัตตานี เขต 1, 2 และ 3 ผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ ความสามารถในการบริหาร ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาคีสหกรณ์ฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามอายุ โดยรวมไม่

แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยที่ครูที่มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป มีความคาดหวังสูงกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี ทั้งนี้ อาจเนื่องจากครูที่มีอายุต่างกันมีประสบการณ์และแนวคิดในการจัดการศึกษาต่างกันทำให้มองเห็นปัญหาอุปสรรค การบริหารงาน และการแก้ปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกันด้วยครูที่มีอายุมากกว่า ส่วนใหญ่จะมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สังคม ความคิดเห็นและการแสดงออก การตัดสินใจ เก็บเกี่ยวสั่งสมความรู้และประสบการณ์ไว้มาก ทำให้การรับรู้สูงกว่าครูที่มีอายุน้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา นกเกิด (2551) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการศึกษพบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู กลุ่มภาชี สราญรมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่เป็นส่วนช่วยให้ภาพลักษณ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาได้ดีขึ้น ควรประกอบไปด้วย

1. ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรมีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง และควรแต่งกายให้เรียบร้อยเหมาะสมตามกาลเทศะ
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารควรมีความเมตตากรุณาต่อผู้ใต้บังคับบัญชา รู้จักประหยัด มัธยัสถ์ อุดม และละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง
3. ด้านความรู้ ความสามารถ ผู้บริหารควรมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของงาน มีความสามารถบริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน และควรมีความมุ่งมั่นในผลสำเร็จของงาน
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรมีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา ยกย่องให้เกียรติ ผู้ใต้บังคับบัญชา และรู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา
5. ด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารควรมีความสามารถในการควบคุม และแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ จะต้องเป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และมีคุณลักษณะในการติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน
2. ควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

ธร สุนทรา. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.

ธีระ รุจเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและการบริหารการศึกษา: ยุคปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.

- น้องนุช จรรยาเอก. (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พนิดา นกเกิด. (2551). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พรทิพย์ สุขเอียด. (2562). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เพิ่มศักดิ์ เพิ่มประยูร. (2552). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). รายงานการวิจัยประเมินผลงานพัฒนาบุคลากร: การเตรียมผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ:
- สุเมธ เดียวอิสเรศ. (2547). พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: รุ่งวัฒนาการพิมพ์.
- ฮานันย์ นาวันพัฒนรัตน์. (2554). คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1, 2 และ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

E0073: การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

PARTICIPATION IN ACADEMIC ADMINISTRATION OF TEACHERS IN THAPSAKAE DISTRICT UNDER THE OFFICE OF PRACHUAPKIRIKHAN PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA 1

ธนิตพล ชัยภัทรอมร¹ สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 165 คน ได้มาโดยวิธีการกำหนดตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.56) การจัดทาระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.55) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.55)

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the level of participation in academic administration of teachers in Thap Sakae District. Under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1 2) to compare the participation in academic administration of teachers in Thap Sakae District. Under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1, classified by gender, educational level and working experience The sample group used in this research was teachers in Thap Sakae District. 165 students under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 Academic Year 2021 were obtained by means of purposive sampling. The instrument used in this research. It was a 5-level estimation scale questionnaire with a consistency index between 0.80-1.00 and a confidence value of 0.98. The data analysis was based on mean. Standard Deviation, statistical t-test, and one-way ANOVA.

The research finding

Participation in academic administration of teachers in Thap Sakae District Under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1, the overall level was at a high level ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.45). When considering each aspect, it was found that it was at a high level in all aspects, sorting the mean from highest to lowest in 3 sequences. The first is the development and use of media. Educational technology ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.56) Organization and guidelines Practice on academic work of educational institutions ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.55) promoting and supporting work. academic to individuals, families, organizations, agencies, establishments and other institutions that provide education ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.55)

Results of Comparison of Participation in Academic Administration of Teachers in Thap Sakae District Under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 1, classified by gender, educational level and overall operating experience was no different. with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Participation in Academic Administration of Teacher

บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด ในการพัฒนาสังคมให้คนซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมเป็นคนมีคุณภาพ คุณธรรม กล่าวคือ การศึกษาช่วยสร้างจิตสำนึกในการเป็นมนุษย์ มีจิตวิญญาณของผู้มีอารยธรรมทางปัญญาและความงดงามทางจิตใจ การศึกษาสร้างให้คนมีความรู้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ มีความอดทนในการต่อสู้กับอุปสรรคของชีวิต การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนทุกวัย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขการบริหารโรงเรียน

เป็นการบริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมที่มีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ ด้านผู้บริหาร ครูและด้านระบบงาน ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารบุคลากร การบริหารงานอาคารสถานที่จากภารกิจข้างต้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปสู่สถานศึกษาให้มากที่สุดเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน โดยเริ่มจากการร่วมคิด การร่วมวางแผน การร่วมดำเนินงาน ปฏิบัติงานร่วมกัน พบปัญหาหรือเผชิญอุปสรรคพร้อมทั้งแก้ไขให้ลุล่วงร่วมกัน ร่วมมือกันพบความสำเร็จ ร่วมมือกันชื่นชมยินดี และภาคภูมิใจในความสำเร็จของงานนั้น (สำนักงานสภาเลขาธิการสภาการศึกษา. 2547) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีหลายลักษณะด้วยกัน เช่น การมีส่วนร่วมในทางวิชาการ การมีส่วนร่วมทางการบริหาร การมีส่วนร่วมทางการเงินและการลงทุนเพื่อการศึกษา ร่วมเป็นวิทยากรหรือให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณ สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เป็นต้น ทั้งนี้การมีส่วนร่วมมีความสำคัญยิ่งเนื่องจากการมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินงาน เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์การหรือเครือข่ายเพราะมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติ เพื่อการพัฒนา และที่สำคัญผู้มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการหรือองค์การ ความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนองค์การและหน่วยงานดีที่สุด (จอมพงศ์ มงคลวนิช. 2554) สำหรับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในทางวิชาการนั้น สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2547) เสนอว่า การมีส่วนร่วมในทางวิชาการ เป็นแนวการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูป ยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีความเป็นไทยและความเป็นสากล การสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าวกระทำได้โดยผ่านทางการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งทุกฝ่ายในสังคมมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นควบคู่กับวิทยากรสากล การมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนาชุมชน หรือการมีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

งานวิชาการเป็นหัวใจที่สำคัญของการบริหารการศึกษาทุกระดับ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบ ผู้บริหารการศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ประมวลการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดตารางสอน แบบเรียน ห้องสมุดโรงเรียน การวัดผลการศึกษา การสอนต่าง ๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ งานวิชาการจะชี้ให้เห็นถึงคุณค่าและคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของหน่วยงานนั้น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความเอาใจใส่ งานวิชาการเป็นพิเศษ และเชื่อว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอนในโรงเรียน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 2) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมการจัดกิจกรรมทุกอย่างทุกอย่างที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน อัมภา บุญช่วย (2537: 1) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่างานวิชาการเป็นกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานในการวิจัย

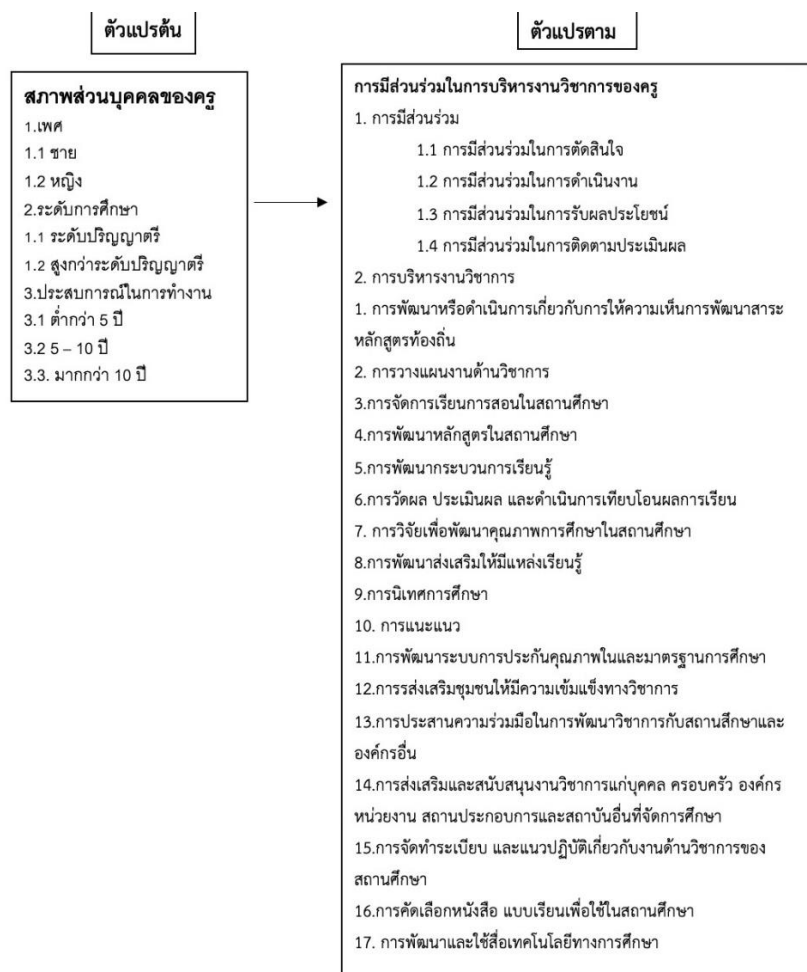
1. ครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน
2. ครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน
3. ครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ผลวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 นำไปใช้พัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู
2. ได้ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 11 นำไปใช้พัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู
3. ผลการวิจัยที่ได้ ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้พัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 25 โรงเรียน จำนวน 290 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan: 79; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 42-43) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 165 คน โดยวิธีการกำหนดตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 165 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 25 โรงเรียน จำนวน 290 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan: 79; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 42-43) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 165 คน โดยวิธีการกำหนดตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ
 - 1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)
 - 1.2 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
2. สถิติพื้นฐาน
 - 2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 การทดสอบค่า (t-test)
 - 3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบรายละเอียดดังนี้

เพศ	ข้อมูลทั่วไป	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
		จำนวน	ร้อยละ
ชาย		63	38.18
หญิง		102	61.82
	รวม	165	100.00
ระดับการศึกษา			
	ปริญญาตรี	112	67.88
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	32.12
	รวม	165	100.00
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน			
	ต่ำกว่า 5 ปี	74	44.85
	5-10 ปี	56	33.94
	มากกว่า 10 ปี	35	21.21
	รวม	165	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 165 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 61.82 และเพศชาย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 38.18 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 67.88 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 32.12 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 44.85 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 33.94 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.21

ตาราง 2 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ	n = 165		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา สาระหลักสูตรท้องถิ่น	3.77	0.70	มาก	13
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ	3.80	0.73	มาก	12
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.74	0.76	มาก	16
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	3.73	0.79	มาก	17
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.75	0.69	มาก	14
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	3.75	0.73	มาก	15
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.81	0.52	มาก	11
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.88	0.50	มาก	7

ตาราง 2 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ	n = 165		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
9. การนิเทศการศึกษา	3.92	0.5	มาก	4
10. การแนะแนว	3.91	0.50	มาก	5
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.86	0.51	มาก	10
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	3.86	0.54	มาก	9
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.87	0.5	มาก	8
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.96	0.55	มาก	3
15. การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	3.97	0.55	มาก	2
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา	3.90	0.55	มาก	6
17. การพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.99	0.56	มาก	1
รวม	3.86	0.45	มาก	

*p< .05

จากตาราง 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.56) การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.55) การส่งเสริมและสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.55)

ตาราง 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ จำแนกตามเพศ

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม	เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	Sig.
1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	ชาย	63	3.68	0.70	มาก	-1.83	0.91
	หญิง	102	3.88	0.69	มาก		
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ	ชาย	63	3.69	0.74	มาก	-1.98	0.95
	หญิง	102	3.92	0.70	มาก		

ตาราง 3 (ต่อ)

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม	เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	Sig.
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	ชาย	63	3.69	0.76	มาก	-0.85	0.75
	หญิง	102	3.79	0.77	มาก		
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	ชาย	63	3.65	0.79	มาก	-1.32	0.82
	หญิง	102	3.82	0.79	มาก		
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ชาย	63	3.68	0.69	มาก	-1.27	0.76
	หญิง	102	3.82	0.69	มาก		
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	ชาย	63	3.68	0.73	มาก	-1.34	0.90
	หญิง	102	3.83	0.73	มาก		
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	ชาย	63	3.82	0.50	มาก	0.08	0.36
	หญิง	102	3.81	0.55	มาก		
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	ชาย	63	3.91	0.47	มาก	0.75	0.19
	หญิง	102	3.85	0.53	มาก		
9. การนิเทศการศึกษา	ชาย	63	3.91	0.57	มาก	-0.33	0.69
	หญิง	102	3.94	0.54	มาก		
10. การแนะแนว	ชาย	63	3.84	0.48	มาก	-2.00	0.28
	หญิง	102	3.99	0.51	มาก		
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	ชาย	63	3.80	0.51	มาก	-1.45	0.68
	หญิง	102	3.92	0.50	มาก		
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	ชาย	63	3.78	0.54	มาก	-2.10	0.63
	หญิง	102	3.96	0.53	มาก		
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	ชาย	63	3.83	0.52	มาก	-1.05	0.94
	หญิง						
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	ชาย	63	3.91	0.57	มาก	-1.29	0.84
	หญิง	102	4.02	0.53	มาก		
15. การจัดทาระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	ชาย	63	3.93	0.55	มาก	-0.99	0.909
	หญิง	102	4.02	0.55	มาก		

ตาราง 3 (ต่อ)

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม	เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	Sig.
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	ชาย	63	3.83	0.55	มาก	-1.76	0.59
	หญิง	102	3.99	0.54	มาก		
17. การพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ชาย	63	3.97	0.56	มาก	-0.42	0.87
	หญิง	102	4.01	0.56	มาก		
รวม	ชาย	63	3.81	0.43	มาก	0.25	-1.51
	หญิง	102	3.92	0.47	มาก		

*p< .05

จากตาราง 3 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการจำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เป็นที่ยอมรับในสมมติฐาน เพราะมีค่า Sig. มากกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ จำแนกตามระดับการศึกษา

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม	ระดับการศึกษา	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	Sig.
1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับ การให้ความเห็นการพัฒนา สาระ หลักสูตรท้องถิ่น	ปริญญาตรี	112	3.78	0.67	มาก	0.15	0.13
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.76	0.74	มาก		
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ	ปริญญาตรี	112	3.76	0.72	มาก	-0.78	0.35
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.85	0.74	มาก		
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	ปริญญาตรี	112	3.75	0.75	มาก	0.17	0.52
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.73	0.78	มาก		
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	ปริญญาตรี	112	3.73	0.76	มาก	0.06	0.27
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.72	0.83	มาก		
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ปริญญาตรี	112	3.73	0.67	มาก	-0.46	0.35
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.78	0.73	มาก		
6. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	ปริญญาตรี	112	3.74	0.72	มาก	-0.07	0.38
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.75	0.76	มาก		
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	ปริญญาตรี	112	3.81	0.48	มาก	-0.10	0.08
	สูงกว่าปริญญาตรี						
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	ปริญญาตรี	112	3.93	0.47	มาก	1.46	0.27
	สูงกว่าปริญญาตรี						

ตาราง 4 (ต่อ)

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม	ระดับการศึกษา	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	Sig.
9. การนิเทศการศึกษา	ปริญญาตรี	112	3.90	0.46	มาก	-0.60	0.00
	สูงกว่าปริญญาตรี						
10. การแนะแนว	ปริญญาตรี	112	3.7	0.45	มาก	-1.17	0.02
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.96	0.56	มาก		
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	ปริญญาตรี	53	3.81	0.54	มาก		
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.91	0.60	มาก		
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	ปริญญาตรี	112	3.85	0.49	มาก	-0.31	0.01
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.88	0.61	มาก		
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	ปริญญาตรี	112	3.87	0.47	มาก	-0.15	0.05
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.88	0.59	มาก		
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	ปริญญาตรี	112	3.99	0.53	มาก	0.63	0.22
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.93	0.58	มาก		
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	ปริญญาตรี	112	4.02	0.51	มาก	1.34	0.19
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.90	0.59	มาก		
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา	ปริญญาตรี	112	3.89	0.53	มาก	-0.29	0.40
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.92	0.58	มาก		
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ปริญญาตรี	112	4.00	0.51	มาก	0.21	0.04
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.98	0.62	มาก		
รวม	ปริญญาตรี	112	3.85	0.41	มาก	-0.09	0.03
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	3.86	0.50	มาก		

*p< .05

จากตาราง 4 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการจำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เป็นที่ยอมรับในสมมติฐาน เพราะมีค่า Sig. มากกว่า 0.05 และมีค่า Sig. น้อยกว่า 0.5 แสดงให้เห็นว่าครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม	ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	F	Sig.
1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับ การให้ความเห็นการพัฒนา สาระ หลักสูตรท้องถิ่น	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.90	0.67	มาก	4.74	0.01
	5-10 ปี	56	3.71	0.71	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.44	0.69	มาก		
	รวม	165	3.77	0.70	มาก		
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.90	0.70	มาก	4.67	0.01
	5-10 ปี	56	3.80	0.72	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.41	0.73	มาก		
	รวม	165	3.80	0.73	มาก		
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.80	0.76	มาก	2.70	0.07
	5-10 ปี	56	3.78	0.76	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.41	0.72	มาก		
	รวม	165	3.74	0.76	มาก		
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.80	0.76	มาก	5.16	0.00
	5-10 ปี	56	3.82	0.77	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.27	0.80	มาก		
	รวม	165	3.73	0.79	มาก		
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.85	0.66	มาก	3.52	0.03
	5-10 ปี	56	3.72	0.71	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.44	0.70	มาก		
	รวม	165	3.75	0.69	มาก		
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.82	0.73	มาก	3.59	0.03
	5-10 ปี	56	3.80	0.73	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.39	0.69	มาก		
	รวม	165	3.75	0.73	มาก		
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.85	0.58	มาก	1.35	0.26
	5-10 ปี	56	3.82	0.46	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.66	0.42	มาก		
	รวม	165	3.81	0.52	มาก		
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.85	0.56	มาก	0.99	0.37
	5-10 ปี	56	3.95	0.41	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.80	0.45	มาก		
	รวม	165	3.88	0.50	มาก		
9. การนิเทศการศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.90	0.63	มาก	0.15	0.85
	5-10 ปี	56	3.94	0.51	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.96	0.38	มาก		
	รวม	165	3.92	0.56	มาก		

ตาราง 5 (ต่อ)

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม	ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	F	Sig.
10. การแนะแนว	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.88	0.56	มาก	0.22	0.80
	5-10 ปี	56	3.94	0.44	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.92	0.41	มาก		
	รวม	165	3.91	0.50	มาก		
11. การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน และมาตรฐาน การศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.85	0.57	มาก	0.07	0.92
	5-10 ปี	56	3.85	0.44	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.89	0.42	มาก		
	รวม	165	3.86	0.51	มาก		
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.85	0.62	มาก	0.09	0.91
	5-10 ปี	56	3.89	0.44	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.85	0.45	มาก		
	รวม	165	3.86	0.54	มาก		
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.83	0.56	มาก	0.57	0.56
	5-10 ปี	56	3.93	0.50	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.89	0.46	มาก		
	รวม	165	3.87	0.52	มาก		
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่นบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถาน ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.87	0.57	มาก	4.04	0.01
	5-10 ปี	56	4.13	0.52	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.88	0.49	มาก		
	รวม	165	3.96	0.55	มาก		
15. การจัดการระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.85	0.58	มาก	4.92	0.00
	5-10 ปี	56	4.14	0.51	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	4.02	0.41	มาก		
	รวม	165	3.97	0.55	มาก		
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ใน สถานศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.85	0.59	มาก	1.30	0.27
	5-10 ปี	56	4.00	0.49	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.89	0.50	มาก		
	รวม	165	3.90	0.55	มาก		
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.97	0.58	มาก	0.17	0.84
	5-10 ปี	56	4.03	0.56	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.97	0.52	มาก		
	รวม	165	3.99	0.56	มาก		

ตาราง 5 (ต่อ)

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม	ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	F	Sig.
รวม	ต่ำกว่า 5 ปี	74	3.86	0.48	มาก	1.28	0.28
	5-10 ปี	56	3.90	0.41	มาก		
	มากกว่า 10 ปี	35	3.73	0.42	มาก		
	รวม	165	3.86	0.45	มาก		

*p< .05

จากตาราง 5 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เป็นที่ยอมรับในสมมติฐาน เพราะมีค่า Sig. มากกว่า 0.05 และมีค่า Sig. น้อยกว่า 0.5 แสดงให้เห็นว่าครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 165 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 61.82 และเพศชาย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 38.18 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 67.88 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 32.12 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 44.85 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 33.94 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.21

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.56) การจัดทาระเบียบและแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.55) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาน ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.55)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่ได้ ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลตามผลการวิจัยที่พบและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทราบดีว่า การบริหารงานด้านวิชาการคืองานที่สำคัญที่สุดต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน และนับว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการบริหารโรงเรียน ถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียน ส่วนงานอื่น ๆ ได้แก่ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เป็นงานรองที่ช่วยสนับสนุนให้การบริหารวิชาการมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการบริหารวิชาการเป็นงานที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สำเร็จตามเป้าหมาย ตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งการบริหารวิชาการเป็นเสมือนตัวบ่งชี้ที่บอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของเด็กไทย เป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันดำเนินการและพัฒนาอย่างต่อเนื่องทางวิชาการ ที่จะทำให้นักเรียนมีประสิทธิผลตามที่ต้องการ นั่นคือการบริหารวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม มีคุณธรรม และมีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการ การบริหารวิชาการจึงเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน ซึ่งความสำเร็จของโรงเรียนนั้นสามารถพิจารณาได้จาก คุณภาพของผลผลิตเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ วรวุฒิ หวังสุข (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับมาตรฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จังหวัดนราธิวาส โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อทราบ กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกษร สมาทอง (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ วิศรดา บุญธรรม (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่มีเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ ซึ่งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื่องจากครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิง ไม่ว่าจะมีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือปริญญาโท และไม่จะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี หรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี ต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารวิชาการดังได้อธิบายไปแล้วในข้อที่ผ่านมา ทั้งนี้ เมื่อตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารวิชาการแล้ว จึงทำให้ครูในอำเภอทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่ถึงแม้ว่า จะมีความแตกต่างกันในเรื่องเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานก็ตาม แต่ก็ต้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการอย่างเต็มกำลังความสามารถและศักยภาพ ส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ อัครวิรินทร์ แก่นจันทร์ (2562) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยหรือตัวแปรที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของครู
2. ควรศึกษาตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการมีส่วนร่วมของการบริหารงานด้านวิชาการของครูในสังกัดในด้านอื่น ๆ มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกษร สมาทอง. (2560). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). **การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน: การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีสยาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). **การนิเทศการสอน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. **ราชกิจจานุเบกษา**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- วรุดิ หวังสุข. (2560). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับมาตรฐาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จังหวัดนราธิวาส**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วริศรา บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อัครวิทนทร์ แก่นจันทร์. (2562). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

อำภา บุญช่วย. (2537). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.

Pearson, K. (1920). Notes on the History of Correlation. *Biometrika*. 13(1): 25-45.

E0074: การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

INTERNAL SUPERVISION IN INSTITUTIONS TUBTIM SIAM NETWORK CENTER UNDER THE TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

จุฑาทวี มงคลฤกษ์ฤทธิ์¹ สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2564 ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) จำนวน 91 คน โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 4 ด้าน 38 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .52-.90 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (-test) ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศ ($\bar{X} = 3.09$) ด้านการประเมินผลการนิเทศ ($\bar{X} = 3.08$) และด้านการปฏิบัติการนิเทศ ($\bar{X} = 3.06$)
2. เปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. เปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การนิเทศ, สถานศึกษา

Abstract

The purpose of this study was to study and compare the internal supervision in institutions Tubtim Siam Network Center under the Trat Primary Educational Service Area Office. Classified by gender and work experience. The samples used in this research were teachers in the Tubtim Siam School Network Center under the Trat Primary Educational Service Area Office, Academic Year 2021. A simple random sampling method was used for 91 people. The research instruments were 38 questionnaires on a 5-level rating scale of 4 aspects. The each discrimination was between .52-.90 and the whole of reliability was .97. Data were analyzed by statistical program which using mean ($\bar{X}$) and Standard Deviation, T-test, Data were statistically programmed using mean ($\bar{X}$) and Standard Deviation, t-test, statistical significant (p).

The results of the research revealed that

1. The overall of the internal supervision in institutions Tubtim Siam Network Center under the Trat Primary Educational Service Area Office level was moderate ($\bar{X} = 3.07$). Considering each aspect, it was found that all aspects were at a moderate level. The top three in descending order of average score are: supervision planning ($\bar{X} = 3.09$), evaluation of supervision ($\bar{X} = 3.08$) and operational supervision ($\bar{X} = 3.06$).

2. The overall and each aspects on gender classification comparison of the internal supervision in institutions Tubtim Siam Network Center under the Trat Primary Educational Service Area Office were not statistically significantly different.

3. The overall and each aspects on work experience classification comparison of the internal supervision in institutions Tubtim Siam Network Center under the Trat Primary Educational Service Area Office were not statistically significantly different.

Keywords: supervision, educational institution

บทนำ

การนิเทศการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับสถานศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้สอนหลักในระบบการศึกษา สำหรับความหมายของการนิเทศคือ การส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารหลักสูตร สถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาชาติ พัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ โดยมีกระบวนการพัฒนาครู เพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมาย ที่วางไว้ การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการในการแนะนำช่วยเหลือครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศนั้นอยู่บนหลักการของประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การนิเทศการศึกษาจัดขึ้นเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดีขึ้น ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้นี้จะสำเร็จได้ผลดีเพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะและความสามารถของศึกษานิเทศก์ผู้ทำงานร่วมกับครู ตลอดจนเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่ศึกษานิเทศก์นำมาใช้ในการนิเทศการศึกษาโดยให้ครูมีโอกาสค้นคว้างานที่จะต้องทำด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความงอกงามขึ้น เมื่อได้เรียนรู้และมีความเจริญงอกงามแล้ว ย่อมจะได้รู้จักปรับปรุงงานด้านการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สภาพปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าการนิเทศภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติที่น้อยมากเนื่องจากผู้บริหารอาจจะให้ความสนใจในการพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษาน้อยกว่างานด้านอื่น ๆ ซึ่งการพัฒนาการเรียนรู้อย่างผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาและบุคลากรส่วนใหญ่ไม่รู้จักมุ่งหมายที่แท้จริงของการนิเทศภายในสถานศึกษาว่าเป็นไปเพื่อเหตุใด ไม่ทราบว่าเป็นการพัฒนาตนเอง ไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการนิเทศภายในสถานศึกษา เนื่องจากเข้าใจว่าการนิเทศภายในนั้นเป็นเพียงการตรวจสอบ การจับผิด การวิพากษ์วิจารณ์และที่สำคัญคือบุคลากรในสถานศึกษาขาดความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการทำงานอย่างเป็นระบบ การทำงานเป็นกลุ่มและการช่วยเหลือกัน รวมทั้งการพัฒนาตนเองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด. 2551: 91)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

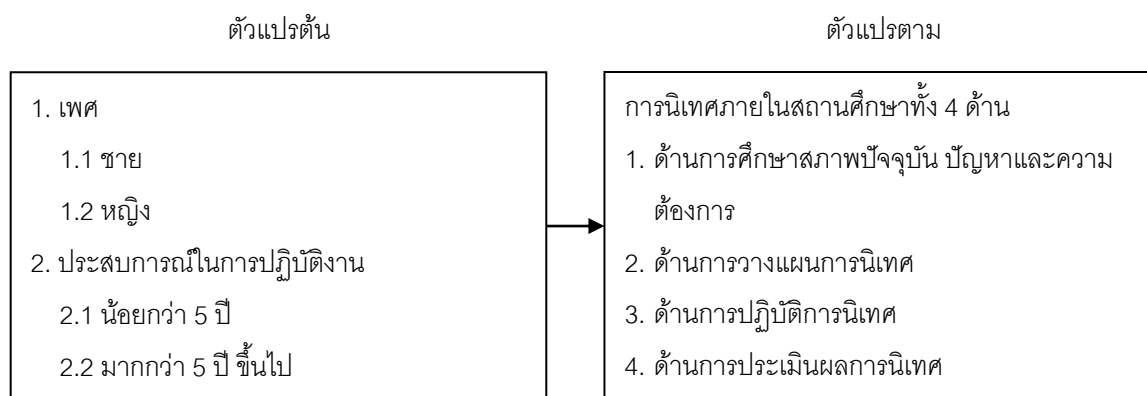
1. ครูผู้สอนมีปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่ประสบการณ์การปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาในครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ให้ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดตามการนำเสนอปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยอาศัยหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 4 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งหมด 9 โรงเรียน ประกอบด้วยครูผู้สอนจำนวน 118 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2564 จำนวน 118 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (จำแนกตามเพศและกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 91 คน

ตัวแปรที่ต้องศึกษา

1. ตัวแปรต้น
 - 1.1 เพศ
 - 1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
2. ตัวแปรตาม

การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งกำหนดไว้ 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

2.2 ด้านการวางแผนการนิเทศ

2.3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

2.4 ด้านการประเมินผลการนิเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ที่สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศและด้านการประเมินผลการนิเทศ ซึ่งกำหนดความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 72)

5 หมายถึง มีปัญหาระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีปัญหาระดับมาก

3 หมายถึง มีปัญหาระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศและด้านการประเมินผลการนิเทศ

2. สร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศและด้านการประเมินผลการนิเทศ

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item of Objective Congruence: IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่าง .80-1.00

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ เสนอต่อที่ปรึกษาสารนิพนธ์ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม .59-.89

6. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้ว มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ .97

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ข้อมูลเบื้องต้น	จำนวน (คน) (n = 91)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	23	25.27
หญิง	68	74.73
รวม	91	100
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี	57	62.64
ประสบการณ์มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	34	37.36
รวม	91	100

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 91 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 68 คน คิดเป็นร้อยละ 74.73 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี 57 คน คิดเป็นร้อยละ 62.60

2. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

การนิเทศภายในสถานศึกษา ฯ	n = 91		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	3.05	1.00	ปานกลาง
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ	3.09	0.98	ปานกลาง
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	3.06	1.02	ปานกลาง
4. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	3.08	1.02	ปานกลาง
รวม	3.07	1.01	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศ ($\bar{X} = 3.09$) ด้านการประเมินผลการนิเทศ ($\bar{X} = 3.08$) และด้านการปฏิบัติการนิเทศ ($\bar{X} = 3.06$)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังตาราง 3-4

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ

การนิเทศภายในสถานศึกษา	เพศ				t	p
	ชาย (n = 23)		หญิง (n = 68)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและ ความต้องการ	3.50	0.93	3.01	0.96	1.83	0.29
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ	3.36	0.99	3.00	0.97	1.79	0.44
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	3.45	0.88	3.11	1.03	1.81	0.71

ตาราง 3 (ต่อ)

การนิเทศภายในสถานศึกษา	เพศ				t	p
	ชาย (n = 23)		หญิง (n = 68)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
4. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	3.30	0.96	3.02	1.01	1.89	0.14
รวม	3.40	0.94	3.04	0.99	1.87	0.45

จากตาราง 3 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การนิเทศภายในสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				t	p
	มากกว่า 5 ปี		น้อยกว่า 5 ปี			
	(n = 34)		(n = 57)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและ						
ความต้องการ	3.30	1.01	3.04	0.96	1.83	0.11
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ	3.23	1.01	3.03	0.95	1.79	0.07
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	3.27	0.97	3.15	1.03	1.89	0.58
4. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	3.20	1.06	3.03	0.98	1.89	0.21
รวม	3.25	1.02	3.25	1.02	1.81	0.31

จากตาราง 4 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สรุปได้ดังนี้

1. การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศและด้านการปฏิบัติการนิเทศ

2. การเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันนั้นพบปัญหาตลอดมา แต่ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ไปสู่จุดมุ่งหมายของการศึกษา จึงร่วมมือร่วมใจปรับปรุง พัฒนาแก้ไขปัญหานิเทศภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546: 51) ที่กล่าวว่าในการนิเทศนั้นต้องตั้งอยู่บนหลักการวิชาการ มีจุดมุ่งหมายชัดเจนเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ ทั้งด้านความคิดเห็นและการกระทำ ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์รวมทั้งการให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นในที่สุด จึงทำให้ปัญหานิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมาน นัยรัมย์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงศักดิ์ เรืองแสง (2550: 80) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. การเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการประสานสัมพันธ์ร่วมมือให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งมีเป้าหมายเดียวกันคือพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ร่วมกัน จึงเป็นผลให้ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรองทอง จิเรชากุล (2550: 2) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการปฏิบัติงานกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการปฏิบัติการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทุกด้าน และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (2546: 10-11) ที่กล่าวว่าการบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงาน ที่ประกอบด้วยการวางแผน การจัดรูปแบบงานและกำลังคน การจูงใจและการควบคุมบุคลากรภายในหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. การเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากการนิเทศภายในสถานศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาเนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษาเป็นผู้ที่รู้ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาได้ดีที่สุดจึงจำเป็นต้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติการนิเทศ และร่วมกันประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จึงทำให้ครูผู้สอน ไม่ว่าจะมีความประสบการณ์มากหรือน้อย มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ วีระศักดิ์ เลื่อยไธสง (2550: 4) กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศภายในว่าการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาถึงกับมีท่านผู้รู้ได้กล่าวเอาไว้ว่า “การนิเทศภายในคือหัวใจของโรงเรียน” โรงเรียนเป็นองค์กรที่มีคณะบุคคลทำงานเป็นกลุ่ม โดยมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพนักเรียน ผู้รับการนิเทศ ต้องการการดูแลเอาใจใส่ ต้องการขวัญและกำลังใจ และการสนับสนุนจากผู้นิเทศและผู้บริหารสถานศึกษาเช่นกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูยศ ภาณุมาศ (2543: 97) ได้วิจัยเรื่องศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานและความต้องการการนิเทศภายในของครูประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการนิเทศภายในของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาอำเภอเมืองจันทบุรี จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมและรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อจะนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนิเทศด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนให้แก่คณะครูของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
2. สถานศึกษาควรดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตามขั้นตอนของกระบวนการนิเทศ มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และกำหนดจุดที่ต้องพัฒนาให้ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดและอื่น ๆ
2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิมสยาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดและอื่น ๆ
3. ควรศึกษาสภาพการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดและอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). **กลยุทธ์การบริหารเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- _____. (2543). **แนวทางการนิเทศช่วยเหลือโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงฯ.
- _____. (2545). **รายงานผลการดำเนินการ 2 ปี กับการปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- เกรียงศักดิ์ เรืองแสง. (2550). **ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ไชยยันต์ สดสุริยะ. (2548). **ปัญหาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตราด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง. (2550). **การนิเทศภายในโรงเรียน (In-School Supervision)**. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2550, จาก sittinoom.blogspot.com.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น. 66
- สมาน นัยรัมย์. (2547). **ปัญหาการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1**. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด. (2546). **การศึกษาความต้องการรับการนิเทศด้านวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด (เอกสารกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาที่ 25/2546)**. ตราด: สำนักงานฯ.
- _____. (2548). **การศึกษาความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด**. ตราด: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. (2551). **การนิเทศภายในโรงเรียน**. สมุทรปราการ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). **สรุปผลนิเทศติดตามประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2546**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- _____. (2552). **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

E0075: การพัฒนาเทคนิคการสอน CTM ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
THE DEVELOPMENT OF CTM FOR GRADE 9 IN ONLINE EDUCATION SYSTEM AT WAT PHRASRIMAHADHAT SECONDARY DEMONSTRATION SCHOOL, PHRANAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

ชัยเดช นาคสะอาด¹ ทุตติพร บุญลี² ปฐมพร บุญลี³

¹ อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มรภ.พระนคร

² อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มรภ.พระนคร

³ อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มรภ.พระนคร

บทคัดย่อ

การพัฒนาเทคนิคการสอน CTM ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาเทคนิคการสอน CTM (Content Words Teaching Techniques through Mind Map) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) เพื่อศึกษาผลการใช้เทคนิคการสอน CTM กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผ่านการประเมินชิ้นงานสื่อประสมโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนรูปรีดและประเมินความพึงพอใจของนักเรียน กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวน 166 คน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ตามเทคนิคการสอน CTM 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 2.1) แบบประเมินชิ้นงานสื่อประสม โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนรูปรีด 2.2) แบบประเมินความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. เทคนิคการสอน CTM ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน เรียกว่า EDOC ประกอบด้วย 1) การอธิบาย(Explanation) 2) การสาธิต (Demonstration) 3) การปฏิบัติการ (Operation) 4) การตรวจสอบ (Check) ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน มีค่าเท่ากับ 1.0

2. ผลการประเมินชิ้นงานสื่อประสมที่นักเรียนได้สร้างขึ้นหลังจากผ่านการสอนด้วยเทคนิคการสอน CTM โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนรูปรีด พบว่าระดับดีขึ้น 86.3% ของจำนวนนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80% และนักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก

คำสำคัญ: คำที่ให้ข้อมูลและความหมาย, เทคนิคการสอน, เกณฑ์การให้คะแนนรูปรีด

Abstract

The Development of CTM for Grade 9 in Online Education System at Wat Phrasrimahadhat Secondary Demonstration School, Phranakhon Rajabhat University which was a research and development aimed: 1) to develop the CTM for Grade 9 2) to study the results of the CTM for grade 9 by multimedia

evaluation through scoring rubrics and satisfaction. The population was grade 9 students, there were 4 classes 166 students. The research instruments were 1) experimental tool - the instructional plan based on CTM and 2) data collecting tools - 2.1) a multimedia evaluation form by rubric's scoring criteria and 2.2) a satisfaction questionnaire form. The research data was statistically analyzed through percent, mean, Standard Deviation and content analysis.

The research findings indicated that

1. The CTM consisted of 4 steps (EDOC): 1) Explanation 2) Demonstration 3) Operation, and 4) Check, which was evaluated by the index of item - objective congruence (IOC) with 3 experts at 1.
2. The results of multimedia evaluation through scoring rubrics after teaching by the CTM found that 86.3% at the good level of students' group which is higher than the required criteria at 80%. The students were satisfied with the CTM teaching technique in overall at high level.

Keywords: Content Words, Teaching Technique, Scoring Rubrics

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นนับว่าเป็นการปูพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้น สิ่งสำคัญในการปูพื้นฐานการเรียนภาษา คือ เรื่องของคำศัพท์ ถือได้ว่าคำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อพื้นฐานการเรียนภาษา คำศัพท์เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการสร้างความหมายทางภาษาที่มีความสำคัญในการสื่อสาร (Wilkins. 1972) ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางการพัฒนาภาษาไม่ว่าจะเรียนภาษาใดก็ตาม ความสามารถในการใช้คำศัพท์บ่งบอกได้ว่าบุคคลนั้นสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ คำศัพท์เป็นสิ่งที่สำคัญทุกคนต้องเรียนรู้และเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ (พรสวรรค์ สืบป้อ. 2550) การเรียนรู้ภาษาเริ่มต้นจากการเพิ่มคำศัพท์ในชั้นของการจำ เป็นกระบวนการทางธรรมชาติพื้นฐานของมนุษย์ในการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร แต่อย่างไรก็ตามการเรียนรู้คำศัพท์สำหรับนักเรียนยังคงเป็นปัญหาอย่างต่อเนื่อง นั่นก็คือ การท่องจำแบบบังคับ ทำให้นักเรียน เรียนอย่างไม่มีความสุข และไม่มีความกระตือรือร้น ไม่มีความสนใจในการจดจำคำศัพท์และมีผลต่อเจตคติในด้านลบ คณะผู้วิจัยเล็งเห็นถึงปัญหานี้จึงร่วมกันประชุมเพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้คำศัพท์ และการได้มาซึ่งคำศัพท์ของนักเรียน อีกประการหนึ่งเพื่อหาเทคนิคการสอนที่จะสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียนมีความสุข ความคิดสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในการค้นหาคำศัพท์ด้วยตัวนักเรียนเอง รูปแบบและกระบวนการเรียนการสอนมีอิทธิพลอย่างมากต่อทักษะความสามารถของผู้เรียน ถ้าจัดสภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของผู้เรียนแล้ว และรูปแบบที่เหมาะสมกับยุคสมัยทำให้ผู้เรียนเพิ่มสมรรถนะทางภาษาของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี (ทิตนา แหมมณี. 2545) และงานวิจัยของ Galloway (2013) พบว่า การวิจัยสิ่ง ๆ ใดก็ตาม ผู้เรียนภาษาอังกฤษต้องมีการรับรู้และเป็นผู้มีส่วนร่วมหลัก ต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องต่อการเรียนภาษาอังกฤษ และต้องมีการตอบสนองต่อการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นสากล ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเป็นช่วงที่โรคโควิด 19 เกิดการแพร่ระบาดอย่างรุนแรงในโรงเรียนหลายแห่ง ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนได้ เป็นอีกปัญหาหนึ่งซึ่งเป็นการท้าทายของการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันอย่างกว้างขวาง ทางโรงเรียนจึงทำการจัดการเรียนในรูปแบบออนไลน์ ผ่าน Zoom Application คณะผู้วิจัยจึงระดมความคิดโดยจัดประชุมกลุ่ม เพื่อจัดการ

เรียนการสอนให้เหมาะสมต่อสถานการณ์โรคระบาดและสามารถที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่องไม่ติดขัด จึงพัฒนาเทคนิคการสอนคำศัพท์โดยใช้ผังความคิด ให้นักเรียนสามารถสร้างสื่อประสมและสามารถเพิ่มพูนคำศัพท์ด้วยตัวนักเรียนเองผ่านระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยคำศัพท์จะมุ่งเน้นไปที่ Content Words เพราะเป็นคำที่มีความสำคัญในการสื่อสาร ประกอบด้วย noun verb adjective และ adverb คณะผู้วิจัยหวังว่าการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมการเพิ่มคำศัพท์ให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาพสถานการณ์ปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเทคนิคการสอน CTM ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (Zoom Application)
2. เพื่อศึกษาผลการใช้เทคนิคการสอน CTM กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผ่านการประเมินชิ้นงานสื่อประสมโดยใช้เกณฑ์การประเมินรูบรีคและการประเมินความพึงพอใจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ Content Words โดยผ่านผังความคิด เพิ่มคำศัพท์อย่างเป็นระบบและนำไปใช้ในการสร้างประโยคต่าง ๆ ได้
2. เป็นแนวทางการสร้างเทคนิคการสอน CTM ผ่านระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ให้กับบุคลากรทางการศึกษาที่สนใจ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการพัฒนาเทคนิคการสอน CTM ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

คือ นักเรียนโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวน 166 คน

รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาเทคนิคการสอน CTM โดยผ่านกระบวนการกลุ่ม (focus group) ประกอบด้วยอาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
2. ศึกษาค่านิยม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อนำไปสร้างต้นแบบเทคนิคการสอน
3. ออกแบบ ต้นฉบับเทคนิคการสอน CTM (prototype) (D1 = Development 1) โดยคณะผู้วิจัย และจัดทำเป็นเอกสารเพื่อนำเสนอผู้เชี่ยวชาญต่อไป
4. ตรวจสอบเพื่อยืนยันความถูกต้องเทคนิคการสอน CTM (R1 = Research 1) เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน กำหนดค่า IOC มากกว่า 0.5 ผลปรากฏว่าได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหา 0.67-1.0 สามารถนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายได้
5. พัฒนาเทคนิคการสอน CTM ตามคำแนะนำจากข้อที่ 4 ของผู้เชี่ยวชาญ (D2 = Development 2)
6. นำเทคนิคการสอน CTM ที่พัฒนาแล้ว ไปสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ และนำไปทดลองกับนักเรียน (R2 = Research 2) ประเมินผลงานจากชิ้นงานสื่อประสมที่นักเรียนสร้างขึ้นและประเมินความพึงพอใจ
7. พัฒนาเทคนิคการสอน CTM หลังจากการนำไปใช้ทดลองกับนักเรียนในข้อที่ 6 โดยจัดประชุมกลุ่มคณะผู้วิจัย และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประเมินคุณภาพเทคนิคการสอน สรุปผลการนำไปใช้และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และเขียนคู่มือการใช้เทคนิคการสอน CTM (D3 = Development 3)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

ประเภทเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ตามเทคนิคการสอน CTM โดยผ่านการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.0 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.1 แบบประเมินชิ้นงานสื่อประสมที่นักเรียนสร้างขึ้นหลังการสอนด้วยเทคนิคการสอน CTM โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนรูปรีด คณะผู้วิจัยได้ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างหัวข้อประเมินกับวัตถุประสงค์เทคนิคการสอน (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เป็นผู้ประเมิน จากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) โดยกำหนดค่า IOC มากกว่า 5 (Rovinnelli; & Hambleton. 1977) และพบว่า ข้อประเมินทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.0 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้
 - 2.2 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคการสอน CTM เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ซึ่งกำหนดตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert scale) (Likert. 1961) แบ่งระดับเกณฑ์การประเมิน

เป็น 5 ระดับ ดังนี้ ชอบมากที่สุด (5) ชอบมาก (4) ชอบปานกลาง (3) ชอบน้อย (2) ชอบน้อยที่สุด (1) ผู้วิจัยได้ตรวจสอบค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างหัวข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Item-Objective Congruence: IOC) กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) (Rovinnelli; & Hambleton. 1977) และพบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ และผู้วิจัยได้ตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือด้วยการหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของข้อคำถาม โดยพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach. 1990) อยู่ที่ 0.90 ซึ่งหมายถึงเครื่องมือมีความเชื่อมั่นระดับสูง

2.3 แบบวัดความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอน CTM เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ซึ่งกำหนดตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert scale) (Likert. 1961) แบ่งระดับเกณฑ์การประเมินเป็น 5 ระดับ ดังนี้ ชอบมากที่สุด (5) ชอบมาก (4) ชอบปานกลาง (3) ชอบน้อย (2) ชอบน้อย (1) ชอบน้อยที่สุด ผู้วิจัยได้ตรวจสอบค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างหัวข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Item-Objective Congruence: IOC) กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) (Rovinnelli; & Hambleton. 1977) และพบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ และผู้วิจัยได้ตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือด้วยการหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของข้อคำถาม โดยพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach. 1990) อยู่ที่ 0.80 ซึ่งหมายถึงเครื่องมือมีความเชื่อมั่นระดับสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการทดลองในรูปแบบการวิจัยและพัฒนา โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ประชุมคณะผู้วิจัยเพื่อวางแผนการดำเนินการวิจัย และกำหนดวัตถุประสงค์ของเทคนิคการสอน
2. สร้างต้นแบบเทคนิคการสอน CTM ดำเนินการประชุมการสนทนากลุ่ม (Development 1)
3. นำเทคนิคการสอน CTM ในข้อที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน กำหนดค่า IOC มากกว่า 0.5 ผลการตรวจสอบ ค่าความตรงเชิงเนื้อหา 0.67-1.0 เก็บข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ (Research 1)
4. นำเทคนิคการสอน CTM โดยผ่านผังความคิด จากข้อ 3 ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน มาแก้ไขและพัฒนา (Development 2)
5. นำเทคนิคการสอน CTM ไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนำไปทดลองใช้ เก็บข้อมูล และประเมินผลจากชิ้นงานสื่อประสมด้วยเกณฑ์การให้คะแนนรูปรีด ประเมินความพึงพอใจและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล (Research 2)
6. นำผลวิเคราะห์ข้อมูลข้อที่ 5 มาพัฒนาและเขียนข้อสรุปการทดลองใช้ พร้อมกับข้อเสนอแนะ (Development 3)
7. นำเทคนิคการสอน CTM ที่ผ่านการพัฒนาในข้อที่ 6 ไปเขียนคู่มือการใช้
8. นำเทคนิคการสอนที่ได้จากการทำวิจัยเผยแพร่ไปยังบุคลากรทางการศึกษาที่มีความสนใจ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการประเมินความพึงพอใจ ใช้การวิเคราะห์สถิติบรรยาย ค่าร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. ผลการประเมินคุณภาพชิ้นงานสื่อประสมที่นักเรียนสร้างขึ้น ใช้เกณฑ์การให้คะแนนรูบริค เทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 อยู่ในระดับดีขึ้นไปของกลุ่มนักเรียนที่สร้างชิ้นงาน

ผลการวิจัย

1. เทคนิคการสอน CTM โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนดังนี้

เทคนิคการสอน CTM ผ่านระบบ Zoom Application

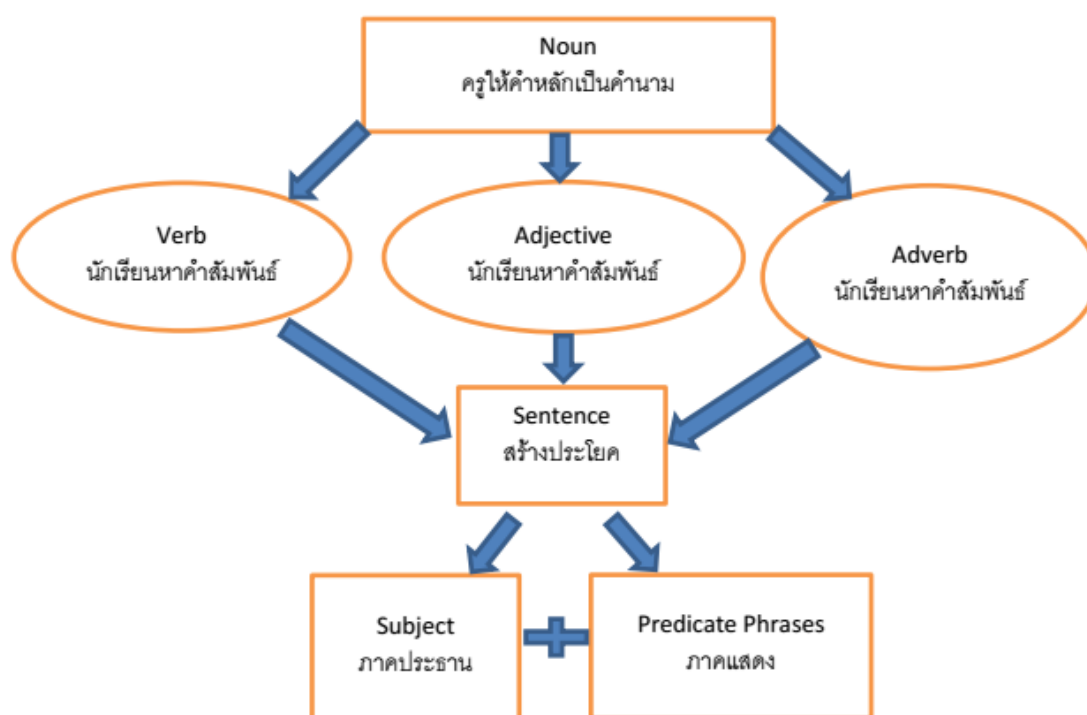
เทคนิคการสอน CTM ผ่านการจัดการเรียนการสอนในระบบ Zoom Application มี 4 ขั้นตอน (EDOC) ประกอบไปด้วย 1) การอธิบาย (Explanation) 2) การสาธิต (Demonstration) 3) การปฏิบัติการ (Operation) 4) การตรวจสอบผลงาน (Check) มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การอธิบาย (Explanation)

1. ครูอธิบาย Content Words
2. ครูอธิบายผังความคิด Content Words การสร้างประโยคและการทำสื่อประสม
3. นักเรียนร่วมอภิปรายและถามตอบ

ขั้นตอนที่ 2 การสาธิต (Demonstration)

4. ครูสาธิตและยกตัวอย่างรูปแบบผังความคิด กำหนดมาตรฐาน ขนาด ขอบเขต องค์ประกอบของการผลิตสื่อประสม ดังแผนภาพนี้

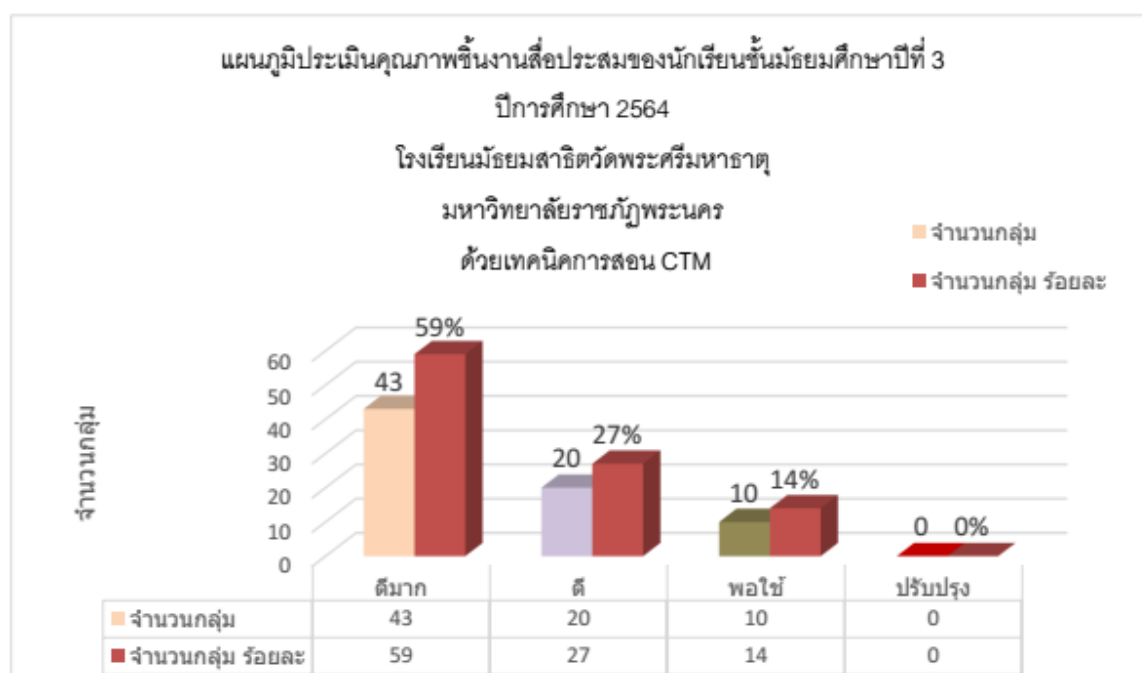

ภาพประกอบ 2 แผนผังความคิดเทคนิคการสอน CTM

5. นักเรียนร่วมอภิปราย ข้อเสนอแนะ และถามตอบ
- ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติการ ประกอบด้วยการกำหนดเกณฑ์และการดำเนินงาน (Operation)
6. ครูแจ้งเกณฑ์และรายละเอียดเกณฑ์การประเมินชิ้นงานสื่อประสม
7. มอบหมายงานให้นักเรียนลงมือปฏิบัติโดยแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-4 คน นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการจัดกลุ่มเอง และนำรายชื่อนำส่งผ่าน google form
8. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัยและข้อเสนอแนะ พร้อมกำหนดเวลาส่งงานร่วมกัน
- ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบผลงานด้วยการประเมินผล ด้วยเกณฑ์การให้คะแนนรูปรีด (Check)
9. ประเมินผลงานจากชิ้นงานสื่อประสมที่นักเรียนสร้างขึ้นด้วยเกณฑ์การให้คะแนนรูปรีด
10. นำคะแนนที่ได้ในแต่ละกลุ่มมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 80 อยู่ในระดับดีขึ้นไป และนำไปสรุปผลการประเมิน

2. ผลของการใช้เทคนิคการสอน CTM ประเมินจากการสร้างสรรค์ชิ้นงานสื่อประสมที่นักเรียนสร้างขึ้น และความพึงพอใจ ได้ดังนี้

2.1 ผลการประเมินชิ้นงานสื่อประสมที่นักเรียนสร้างขึ้น จำนวน 73 กลุ่ม แสดงได้ตามภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แสดงผลการประเมินคุณภาพชิ้นงานสื่อประสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคการสอน CTM

จากภาพประกอบ 3 แสดงเป็นแผนภูมิประเมินคุณภาพชิ้นงานสื่อประสมที่นักเรียนสร้างขึ้นจากการเรียนด้วยเทคนิคการสอน CTM โดยเกณฑ์การให้คะแนนรูปรีด พบว่าผลการประเมินคุณภาพชิ้นงานสื่อประสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค CTM จำนวน 73 กลุ่ม อยู่ในระดับดีมาก 43 กลุ่ม (59%) ระดับดี 20 กลุ่ม (27%) ระดับพอใช้ 10 กลุ่ม (14%) เมื่อเทียบจากเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 อยู่ในระดับดีขึ้นไป กลุ่มนักเรียนมีทั้งหมด 73 กลุ่ม อยู่ในระดับดีขึ้นไป 63 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 86.3 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 80

2.2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสร้างชิ้นงานสื่อประสมในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังได้รับการสอนด้วยเทคนิคการสอน CTM สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร แสดงในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิคการสอน CTM

N = 166

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความสัมพันธ์กัน	3.92	0.92	มาก
2. กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสม	4.05	0.78	มาก
3. ความเข้าใจคำศัพท์ ที่มีความสัมพันธ์กันตามหน้าที่ของคำ	4.07	0.74	มาก
4. สามารถนำคำศัพท์ที่ได้ไปสร้างประโยค	4.19	0.75	มาก
5. การจดจำคำศัพท์	3.96	0.82	มาก
6. สามารถนำคำศัพท์ภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3.97	0.83	มาก
7. ความพึงพอใจโดยรวม	4.17	0.71	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.05	0.80	มาก

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยเทคนิคการสอน CTM ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 สามารถนำคำศัพท์ที่ได้ไปสร้างประโยค โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19

สรุปผลการวิจัย

1. เทคนิคการสอน CTM ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผ่านระบบ Zoom Application มี 4 ขั้นตอน เรียกว่า EDOC ประกอบไปด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การอธิบาย (Explanation)

ขั้นตอนที่ 2 การสาธิต (Demonstration)

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติการ ประกอบด้วยการกำหนดเกณฑ์และการดำเนินงาน (Operation)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล ด้วยเกณฑ์การประเมินรูบริค (Check)

2. ผลของการสอนด้วยเทคนิค CTM ประเมินจากการสร้างสรรคชิ้นงานสื่อประสมในการจดจำคำศัพท์ Content Words และความพึงพอใจ โดยกล่าวได้ดังนี้

2.1 ผลการประเมินชิ้นงานสื่อประสม โดยใช้เกณฑ์การประเมินรูปรีด จำนวน 73 กลุ่ม อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 86.3 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 80

2.2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยเทคนิคการสอน CTM ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากทุกข้อ นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ สามารถนำคำศัพท์ที่ได้ไปสร้างประโยค โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนาเทคนิคการสอน CTM ทำให้นักเรียนสามารถมองความสัมพันธ์ ความเชื่อมโยงของคำศัพท์เป็นรูปธรรมมากขึ้นและเป็นระบบสอดคล้องกับ (ทิตินา แซมมณี. 2554) กล่าวถึงผังความคิดเป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิต และภาพแสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสสารนั้น ๆ และอีกประการหนึ่งนักเรียนสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงาน ทำลงมือปฏิบัติจริงร่วมกับการทำงานกลุ่ม ร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจนทำให้เกิดความพอใจและมีเจตคติด้านบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติ เป็นไปตามแนวคิดของ จอห์น ดิวอี้ (Dewey, J. 1989) นักปรัชญาชาวอเมริกันที่เชื่อว่า “มนุษย์จะต้องปรับตัวเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด” สิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องสำคัญและจะต้องนำไปใช้เป็นแนวคิดของการจัดการศึกษา ที่ต้องเน้นฝึกให้มนุษย์แก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำนอกจากนี้ต้องได้ฝึกปฏิบัติ ฝึกคิด ฝึกลงมือทำ ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเทคนิคการสอน CTM โดยผ่านผังความคิด ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติ สร้างสรรค์ผลงาน เรียนรู้คำศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กัน และสามารถปรับตัวเข้ากับการทำงานเป็นกลุ่มผ่านสื่อออนไลน์ได้ ตามผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องงานวิจัย ปัญจลักษณ์ ถวาย (2560) เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่เรียนโดยใช้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และ อีรวรา ปลาดะเพียนทอง (2562) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์และความคงทนโดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับสมุดภาพคำศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนครปฐม ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษและสามารถจดจำคำศัพท์ได้ดีขึ้น นักเรียนยังสามารถสร้างประโยคเพื่อการสื่อสารโดยใช้คำศัพท์ Content Words (noun verb adjective adverb) เป็นลำดับขั้นในช่วงแรกที่ทำให้นักเรียนได้เพิ่มการจดจำคำศัพท์ได้มากขึ้น รวมถึงเสริมทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการพูด ให้เกิดการพัฒนาขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป เป็นไปตามกระบวนการธรรมชาติ (natural process) กล่าวคือ การเรียนภาษาต้องเริ่มจากคำศัพท์ก่อน แล้วค่อยเป็นกลุ่มคำ ประโยค ย่อหน้า บทความ ตามลำดับ อีกประการหนึ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นระบบออนไลน์การจัดกิจกรรมต่าง ๆ จึงต้องปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน การวัดและการประเมินผลจึงวัดจากสภาพจริง โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนรูปรีดตรงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย กล่าวคือเป็นการวัดตามสภาพชิ้นงานที่นักเรียนได้สร้างสรรค์ขึ้น เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเป็นผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้น (active learner) ต่อการปฏิบัติงานและทำให้นักเรียนต้องมีการจัดการเวลา (time management) ในการประชุมกลุ่มเพื่อสร้างชิ้นงานให้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด รวมถึงการทำงานกลุ่ม (work in group) เป็นการพัฒนาทักษะการวางแผนงานของนักเรียน ตลอดจนในงานวิจัยนี้วัดประเมินความพึงพอใจของนักเรียนเพื่อให้ทราบถึงเจตคติต่อการจัดการเรียน

การสอนด้วยเทคนิค CTM ผลการประเมินนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีในภาพรวม เห็นได้ว่าการใช้เทคนิคการสอน CTM เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถนะทางการศึกษาของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำไปประยุกต์ใช้

1. ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษควรนำเทคนิคการสอน CTM ไปประยุกต์ใช้ในการสอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้จดจำคำศัพท์ได้อย่างเป็นระบบ และส่งเสริมนักเรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ขึ้นงานสื่อประสมตามแนวทางการสร้างผังความคิดที่เหมาะสม

2. นักเรียนควรนำเทคนิคการสอน CTM ไปเพิ่มคำศัพท์ได้ด้วยตนเอง (self study) โดยเริ่มจากคำศัพท์ที่อยู่รอบตัว หรืออยู่ในบริบท สภาพแวดล้อมที่นักเรียนอยู่ เพื่อให้ได้วงคำศัพท์ที่กว้างขึ้นจนถึงนำไปใช้ในการสื่อสารได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเทคนิคการสอน CTM ในรูปแบบสื่อเสมือนจริง (Augmented Reality: AR) และนำไปสู่การประเมินความพึงพอใจ ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้คำศัพท์ การสร้างสรรค์สื่อ และการจดจำคำศัพท์ของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2555). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- ทศนา แคมมณี. (2545). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: ด้านสู่ทางการพิมพ์.
- _____. (2554). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรวิภา ปลาตะเพียนทอง. (2562). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์และความคงทนโดยใช้เทคนิคช่วยจำร่วมกับสมุดภาพคำศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนครปฐม. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปัญญาลักษณ์ ถวาย. (2560). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษา คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พรสวรรค์ สืบอ. (2550). สรุยอดวิธีการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- พิชิต ฤทธิ์จุญ. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: บริษัท แฮสส์ ออฟ เคอร์เนลส์ จำกัด.

British Council. (2021). Content Words. Retrieved August 30, 2021, from <https://www.teachingenglish.org.uk/article/content-words>.

Cronbach, J. L. (1990). Essential of Psychological Testing. 5th ed., New York, NY: Thomson Wadsworth.

Dewey, J. (1989). The Later Works of John Dewey, 1949-1952: 1949-1952, Easays, Typescripts, and Knowing and the Known (Vol.16). SIU Press.

- Galloway, N. (2013). Global Englishes and English Language Teaching (ELT) - Bridging the Gap between Theory and Practice in a Japanese Context. *ScienceDirect*. 41: 786-803.
- Joeran Beel, Stefan Langer (2011). “An Exploratory Analysis of Mind Maps” (PDF). Proceedings of the 11th ACM Symposium on Document Engineering (DocEng'11). ACM. Retrieved November 1, 2013.
- Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Wikipedia. (2021). *Content Words*. Retrieved August 30, 2021, from https://en.wikipedia.org/wiki/Content_word.
- Wilkins, D. A. (1972). *Linguistics in Language Teaching*. London: Edward Arnold.
- Winkler, Elizabeth Grace. (2007). *Understanding Language*. Continuum. pp.84-85. ISBN 978-08264-84833.)

E0077: การศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนบางบ่อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ

A STUDY OF STRATEGIC MANAGEMENT CONDITIONS IN BANG BO WITTAYAKHOM SCHOOL UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATION SERVICE SAMUTPRAKAN

คมกริช พันธุ์ประเสริฐ¹ สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อการศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนบางบ่อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ ประชากรที่ศึกษา คือ ข้าราชการครู ในโรงเรียนบางบ่อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและตำแหน่งหน้าที่ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่ายตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี่; และ มอร์แกน จำนวน 108 คน ในปีการศึกษา 2564 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีการปฏิบัติจริง ภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นน้อย ($\mu = 2.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อประเด็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในการจัดการศึกษา ($\mu = 3.64$) รองลงมาคือ บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ($\mu = 3.49$) และประเด็นที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ จำนวนประชากรซึ่งเป็นตัวบ่อนของโรงเรียน ($\mu = 1.42$)
2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นน้อย ($\mu = 2.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการประชุมในการสร้างความเข้าใจในการวางแผนกลยุทธ์ในโรงเรียน ($\mu = 3.48$) รองลงมา คือ มีการวางแผนงบประมาณเป็นไปตามความต้องการของโรงเรียน (เป็นไปตามแผนกลยุทธ์) ($\mu = 3.47$) และประเด็นที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของทางเลือกแต่ละทางที่มีผู้มีส่วนร่วมเห็นว่าเป็นที่ที่ดีที่สุด ($\mu = 1.92$)
3. ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ($\mu = 2.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีโครงการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ที่กำหนดตามวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ($\mu = 3.54$) รองลงมา คือ ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก ($\mu = 3.50$) และประเด็นที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ มีการนำเสนอเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 1.96$)
4. ในด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ($\mu = 2.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานนำมากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ($\mu = 3.44$) รองลงมาคือ รายงานผลให้บุคลากรในโรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัด และผู้มีส่วนได้

ส่วนเสียทราบ ($\mu = 3.43$) และประเด็นที่มีระดับความคิดอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ สร้างเครื่องมือในการประเมินกลยุทธ์ ($\mu = 2.14$)

คำสำคัญ: การศึกษา, การบริหารเชิงกลยุทธ์

Abstract

The purpose of this research was to study the state of strategic management in Bang Bo Wittayakom School under the Samut Prakan Secondary Education Service Area Office. The population studied were civil servant teachers in Bang Bo Wittayakom School under the Samut Prakan Secondary Educational Service Area Office, totaling 108 people in the academic year. 2021 The tools used to collect data were questionnaires. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean. and Standard Deviation

The results showed that

1. The school environment analysis is practical. The overall picture was at the low thought level ($\mu = 2.45$). Policy of the Office of the Basic Education Commission (OBEC) in education management ($\mu = 3.64$), followed by school personnel involved in setting the school's vision ($\mu = 3.49$). School feeder population ($\mu = 1.42$)
2. The overall school strategy formulation was at the low opinion level ($\mu = 2.49$). There was a meeting to build understanding of strategic planning in schools ($\mu = 3.48$), followed by budget planning in accordance with the school's needs. (according to the strategic plan) ($\mu = 3.47$) and the issue with the lowest level of thinking was The feasibility of each alternative was considered by the participants to be the best ($\mu = 1.92$).
3. The overall school strategy implementation aspect was at a moderate level of opinion ($\mu = 2.63$). There were projects consistent with the strategic plan with clear objectives ($\mu = 3.54$), followed by external budget support ($\mu = 3.50$), and the issue with the lowest level of thought was There is a presentation to publicize the implementation of the strategic plan to the relevant departments ($\mu = 1.96$)
4. In terms of control and evaluation of the overall school strategy, it was at a moderate level of opinion ($\mu = 2.72$). When considering item-by-item, the thought level was at the highest level. problems ($\mu = 3.44$), followed by the results reported to school personnel. agency and stakeholders informed ($\mu = 3.43$), and the issue with the lowest level of thought was Build a Strategy Assessment Tool ($\mu = 2.14$)

Keywords: education, strategic management

บทนำ

การบริหารเชิงกลยุทธ์และหลักการมีส่วนร่วม เป็นตัวบ่งชี้หนึ่งของมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารเชิงกลยุทธ์ คือ จุดจบของความรู้สาขาต่าง ๆ ในวิชาการบริหารกับพลังแห่งข้อมูลข่าวสารเพื่อกำหนดขึ้นเป็นนโยบายองค์การที่หนักแน่นแม่นยำ (สมยศ นาวิกการ. 2554: คำนำ) กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นระบบบริหารที่มีวิวัฒนาการมาจากระบบธุรกิจ สามารถมาประยุกต์ใช้ได้กับทุกองค์การ ไม่ว่าใหญ่หรือเล็ก แสวงหากำไร รัฐหรือเอกชน ทั้งนี้การบริหารเชิงกลยุทธ์จะเป็นประโยชน์และจำเป็นต่อการบรรลุผลสำเร็จขององค์การ (สมยศ นาวิกการ. 2554: 11) การบริหารที่ต้องการประสบความสำเร็จต้องเริ่มต้นด้วยการศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพราะโลกแห่งการบริหารมีความสลับซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้น ถ้าผู้บริหารขาดความชำนาญในการกำหนดกลยุทธ์และการปฏิบัติตามกลยุทธ์จะทำให้ไม่สามารถพัฒนาองค์การให้บรรลุเป้าหมายได้ ผู้บริหารในระดับองค์การต่าง ๆ จึงต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการกำหนดกลยุทธ์และกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ที่มีรูปแบบ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคณะ. 2554:19) ดังนั้น ในการบริหารและจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องศึกษาในเรื่องของการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของตนเอง

จากหลักการและข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการนำหลักการแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการบริหารสถานศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานตามที่ต้องการได้ ซึ่งการบริหารเชิงกลยุทธ์จะให้คำตอบพื้นฐานสำคัญแก่องค์การ คือ เราจะทำอะไร เราจะทำเพื่อใคร เราจะบรรลุเป้าหมายอะไร และเราจะบรรลุเป้าหมายอย่างไร กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ มี 5 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดทิศทาง การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ การควบคุมและการปฏิบัติตามกลยุทธ์ (จินตยา บุญบงการ; และ ณัฏฐพันธ์ เขจรันท์. 2555: 19) ซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการที่มีความต่อเนื่อง และน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาประยุกต์ในสถานศึกษาที่เป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาและพัฒนาผู้เรียนที่เป็นทรัพยากรบุคคลของชาติ ประกอบกับสถานศึกษาเริ่มมีความเป็นอิสระทางการบริหารมากขึ้น อันเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับสถานศึกษาเริ่มมีความเป็นอิสระทางการบริหารมากขึ้น อันเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

นอกจากนี้เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้ผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ให้ดียิ่งขึ้นไปในทุก ๆ ด้าน จากหลักการแนวทางนโยบายและข้อมูลดังกล่าว จึงทำให้โรงเรียนบางป่อวิทยาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ ต้องปรับเปลี่ยน ปรับปรุงแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องรับแนวทางข้างต้น ดังนั้นผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนบางป่อวิทยาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ จึงต้องนำระบบบริหารเชิงกลยุทธ์มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและเป็นเครื่องมือที่จะดำเนินงานจัดการศึกษา ตามภารกิจหลักในการบริหารงานในโรงเรียนบางป่อวิทยาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยมีขอบข่ายในการบริหาร 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป นอกจากนั้นแนวความคิดและข้อดังกล่าวยังชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา (อุทุมพร พัทธรัตน์. 2547) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพ เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตามกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ ใน 5 ด้าน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ในภาคการศึกษาของรัฐ มีงานวิจัยในเรื่องการบริหารเชิงกลยุทธ์อยู่น้อยมาก ก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนในส่วนของการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา ดังนั้นจึงควรแสวงหาคำตอบ คือ การบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนบางป๋อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ เป็นอย่างไร ได้นำหลักการบริหารเชิงยุทธศาสตร์มาประยุกต์มาประยุกต์ใช้ในการบริหารและจัดการศึกษามากน้อยเพียงใด ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนบางป๋อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ ได้รับรู้ หรือมีความเข้าใจ และได้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ความรับผิดชอบของตนเองมากน้อยเพียงใด ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งมีความเข้าใจ และมีข้อคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักการบริหารเชิงกลยุทธ์

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ใน โรงเรียนบางป๋อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในองค์กร หากผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนทุก ๆ ฝ่ายในโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจตรงกันการบริหารเชิงกลยุทธ์นี้ จะทำให้แนวปฏิบัติในการบริหารโรงเรียนเป็นไปแนวทิศทางเดียวกันและสามารถดำเนินงานขององค์กรได้อย่างต่อเนื่อง แม้จะมีการเปลี่ยนผู้บริหารก็ตาม ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการค้นหาคำตอบว่าผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนบางป๋อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ มีความคิดเห็นต่อการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนอย่างไร พบปัญหาและมีข้อเสนอแนะแนวทางอย่างไรบ้าง ซึ่งผลการศึกษาจะสามารถช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนมองเห็นแนวทางและแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

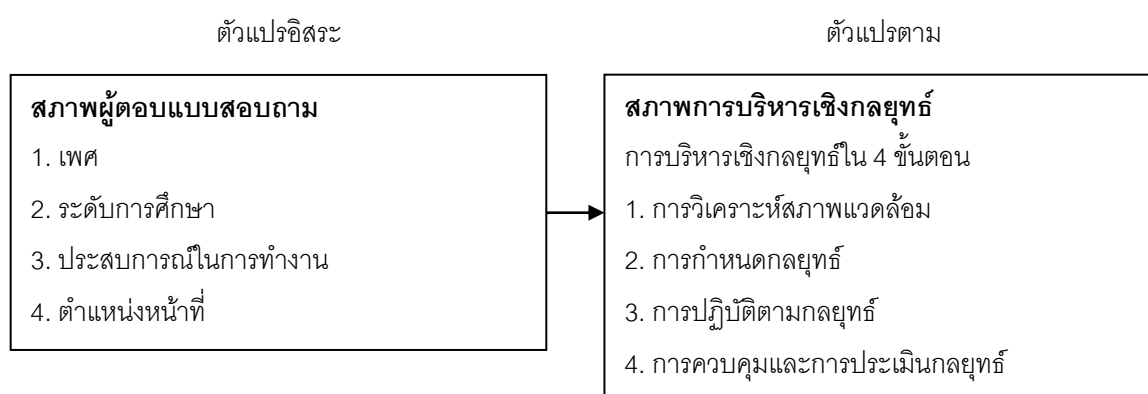
1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนบางป๋อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนบางป๋อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบข้อมูลสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนบางป๋อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ
2. ได้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนบางป๋อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนบางป๋อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สมุทรปราการ ผู้วิจัย กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ ในปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น 108 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเป็น

- 1.1 เพศ
- 1.2 ระดับการศึกษา
- 1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน
- 1.4 ตำแหน่งหน้าที่

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารเชิงกลยุทธ์ ในการนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารและจัดการศึกษาในโรงเรียนบางบ่อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของนักวิชาการ 13 คน ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียน 4 ขั้นตอน เนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้าจึงครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
- 2.2 การกำหนดกลยุทธ์
- 2.3 การปฏิบัติตามกลยุทธ์
- 2.4 การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ มาเป็นแบบสอบถาม โดยได้นำเอาของ กาญจนา ศิริวงศ์ (2552: 155-164) ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 มาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาวัตถุประสงค์และขอบเขตเนื้อหา

ที่จะศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 108 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรงด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.80

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สมุทรปราการ ในปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น 150 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครู 108 คน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนบางบ่อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ ปีการศึกษา 2564 ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610; อ้างถึงใน พิเชิต ฤทธิจรูญ) และสุ่มอย่างง่าย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อนำไปใช้ในการแปลผล ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC: Index Of Consistency) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 63)

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 99)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 104-105)

2.1 ความถี่ (Frequency)

2.2 ร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนโรงเรียนบางบ่อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ สรุปผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งหน้าที่ นำเสนอโดยตารางและผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละ จำแนกตามสถานภาพต่าง ๆ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมี จำนวน 108 คน ประกอบด้วย เพศชาย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 และเพศหญิง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 ระดับการศึกษาส่วนมาก 89 คน คิดเป็นร้อยละ 82.4 ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 ตำแหน่งข้าราชการครูเป็นส่วนมาก จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 95.3

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนบางบ่อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้าน และโดยรวม จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งหน้าที่ ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ในด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีการปฏิบัติจริง ภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นน้อย ($\mu = 2.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อประเด็นที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในการจัดการศึกษา ($\mu = 3.64$) รองลงมาคือ บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ($\mu = 3.49$) และประเด็นที่มีระดับความคิดอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ จำนวนประชากรซึ่งเป็นตัวบ่อนของโรงเรียน ($\mu = 1.42$)

2. ในด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นน้อย ($\mu = 2.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการประชุมในการสร้างความเข้าใจในการวางแผนกลยุทธ์ในโรงเรียน ($\mu = 3.48$) รองลงมา คือ มีการวางแผนงบประมาณเป็นไปตามความต้องการของโรงเรียน (เป็นไปตามแผนกลยุทธ์) ($\mu = 3.47$) และประเด็นที่มีระดับความคิดอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของทางเลือกแต่ละทางที่มีผู้มีส่วนร่วมเห็นว่าดีที่สุด ($\mu = 1.92$)

3. ในด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ($\mu = 2.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีโครงการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ที่กำหนดตามวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ($\mu = 3.54$) รองลงมา คือ ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก ($\mu = 3.50$) และประเด็นที่มีระดับความคิดอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ มีการนำเสนอเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 1.96$)

4. ในด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ($\mu = 2.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานนำมากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ($\mu = 3.44$) รองลงมาคือ รายงานผลให้บุคลากรในโรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัด และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ ($\mu = 3.43$) และประเด็นที่มีระดับความคิดอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ สร้างเครื่องมือในการประเมินกลยุทธ์ ($\mu = 2.14$)

สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนบางป๋อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ รายด้านและโดยรวม พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครู โรงเรียนบางป๋อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ ในด้านกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ($\mu = 2.57$) และรายด้านประเด็นที่มีระดับความคิดอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน ($\mu = 2.72$) รองลงมาคือ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน ($\mu = 2.63$) และประเด็นที่มีระดับความคิดอยู่ในระดับน้อยที่สุด การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ($\mu = 2.45$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะ สภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนบางป๋อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ ซึ่งเป็นความคิดเห็นซึ่งความคิดเห็นที่จากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้ประมวลข้อมูลทั้งหมดแล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และนำเสนอในรูปแบบสรุปประเด็น นำเสนอตามลำดับความถี่จากสูงไปต่ำออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ปัญหา

1. ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร ซึ่งบุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีความชัดเจนในบทบาท ขาดการให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในงานต่าง ๆ จึงมีน้อย

2. ครูส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน

3. ฝ่ายบริหารไม่มีผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานร่วมกันทำให้การดำเนินบทบาทหน้าที่การบริหารงานแต่ละฝ่ายไม่ชัดเจน ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมการบริหารร่วมกันทุกฝ่ายได้ การทำงานจึงไปคนละทิศละทาง

4. ขาดการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชน
5. ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลทุกด้านไม่ครบทั้งระบบ และมีดำเนินการไม่ต่อเนื่อง
6. ไม่มีการวิเคราะห์ปัญหาอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิเคราะห์เพื่อจัดทำโครงสร้างการบริหารงาน โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน กระจายงานอย่างทั่วถึง
2. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำ และเน้นย้ำถึงความสำคัญ และการดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนอย่างจริงจังและทำอย่างต่อเนื่อง
3. ควรนำปัญหาของโรงเรียนมาวิเคราะห์ร่วมกัน และกำหนดเป็นนโยบายหลักในการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง
4. ควรเน้นพัฒนาด้านวิชาการให้มากขึ้น

2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน

ปัญหา

1. ไม่มีการระดมความคิดเห็นของบุคลากรทั้งโรงเรียน และมีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายของโรงเรียน ให้มีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน
2. ไม่ได้จัดเรียงลำดับความสำคัญ ความจำเป็นของปัญหา และความต้องการของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น เพื่อกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน
3. โดยส่วนใหญ่การกำหนดกลยุทธ์ผู้บริหารบางคนกำหนดกลยุทธ์ตามใจตนเอง ไม่สนองตอบตามนโยบายที่กำหนดไว้ หรือไม่สอดคล้องต่อความต้องการในการพัฒนาโรงเรียน
4. งบประมาณที่ใช้ต่อการกำหนดกลยุทธ์ไม่สอดคล้องกัน ทุกฝ่ายงานใช้จ่ายเงินไม่ตรงตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้
5. บุคลากรในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน
6. ขาดสารสนเทศที่ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะสารสนเทศด้านแผนงานโครงการ
7. บุคลากรในโรงเรียนไม่เข้าใจการจัดทำแผนกลยุทธ์
8. ไม่มีการจัดทำกลยุทธ์ หรือระดมความคิดเห็นให้เป็นไปตามสภาพแวดล้อมปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการระดมความคิดเห็น โดยใช้ความสามารถของบุคลากรทั้งโรงเรียนมาวางแผนกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ให้ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย
2. ควรวิเคราะห์องค์กรในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการก่อนกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน
3. ฝ่ายบริหารต้องชี้แจงเกี่ยวกับการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินการใหม่
4. ต้องปรับปรุงสารสนเทศของโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน

5. ควรมีการกำหนดกลยุทธ์ก่อนการดำเนินงานของโรงเรียน
6. ต้องจัดเรียงลำดับความสำคัญ ความจำเป็นเพื่อให้เกิดภาพรวม ของการพัฒนาอย่างมีทิศทาง ตามเป้าหมาย ก่อนที่จะกำหนดกลยุทธ์
7. ควรกำหนดมาตรการที่ชัดเจนในการใช้จ่ายงบประมาณ และใช้กระบวนการต่าง ๆ เพื่อสร้างเป็นวัฒนธรรมองค์กร

3. ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน

ปัญหา

1. การปฏิบัติตามกลยุทธ์ทำได้น้อย ไม่เป็นระบบและไม่เป็นไปตามกลยุทธ์ของโรงเรียน
2. บุคลากรยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการให้ข้อมูลเพื่อจัดทำสารสนเทศของโรงเรียน
3. ขาดแคลนความพร้อมของสื่อวัสดุอุปกรณ์ ด้วยงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ทำให้การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียนไม่บรรลุเป้าหมาย
4. บุคลากรปฏิบัติงานไม่ตรงตามกลยุทธ์ที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่เข้าใจเรื่องบทบาทหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกลยุทธ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้
5. บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ ทำให้การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร
6. ข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรจึงไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริง
7. ขาดผู้แนะและผู้นำในการปฏิบัติตามกลยุทธ์
8. บุคลากรไม่รู้กลยุทธ์ของโรงเรียน ทำให้ไม่ได้ปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน
9. การดำเนินการตามกลยุทธ์ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการให้ความรู้ มีการปรึกษาหารือให้บ่อยครั้งกว่าเดิม เพื่อเตรียมความพร้อมตลอดจนชี้ให้เห็นข้อดี ข้อเสียของการปฏิบัติตามกลยุทธ์
2. ควรมีการชี้แจงให้บุคลากรทราบ ถึงการเปลี่ยนแปลงและข้อปฏิบัติของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน และควรให้ความร่วมมือในทุกๆฝ่าย
3. ควรแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม สร้างเครื่องมือ และประเมินผลการปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน
4. ควรจัดสรรงบประมาณที่สนองต่อการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนให้เหมาะสมและคุ้มค่า
5. ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจและสร้างความตระหนักในการปฏิบัติตามกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
6. ต้องมีการประชาสัมพันธ์งาน โครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
7. ผู้บริหารควรติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
8. ควรมีการปฏิบัติงานที่ตรงเวลา ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และการจัดสรรงบประมาณ

9. ควรกำหนดกลยุทธ์และการปฏิบัติตามกลยุทธ์ควรให้สนองตอบตามนโยบายการศึกษา
10. ควรนำระบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจังและมีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเพื่อการเข้าถึงข้อมูลของทุกฝ่าย
4. ด้านการควบคุมและการประเมินตามกลยุทธ์ของโรงเรียน
 - ปัญหา
 1. การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ยังไม่มีกำหนดขั้นตอน วิธีการ และระยะเวลาที่ชัดเจนต่อการปฏิบัติ
 2. เมื่อบุคลากรไม่ปฏิบัติตามกลยุทธ์ การประเมินก็ไม่สามารถประเมินถึงผลที่เกิดขึ้นได้ ไม่มีการปรับกลยุทธ์ให้เข้ากับสภาพปัจจุบัน
 3. ขาดการนิเทศติดตามงาน โครงการจากฝ่ายบริหาร
 4. ขาดการประสานงานอย่างต่อเนื่อง
 5. ขาดการนำข้อบกพร่องของกลยุทธ์มาปรับปรุงให้สามารถนำไปใช้งานได้จริง
 6. ขาดการประเมินกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
 7. ขาดการควบคุมและประเมินผลอย่างแท้จริง
 8. ขาดการสร้างเครื่องมือในการประเมิน
 - ข้อเสนอแนะ
 1. ควรกำหนดตัวชี้วัดเกณฑ์การควบคุม และการประเมินให้ชัดเจน
 2. ควรกำหนดคณะทำงานให้ชัดเจน กำหนดมาตรฐานแต่ละเรื่องให้ชัดเจน มีการประเมินผลสามารถนำเสนอเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้
 3. ควรมีการประเมินกลยุทธ์เป็นระยะ ๆ และทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
 4. ควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมกันสร้างเครื่องมือในการประเมิน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์มากที่สุด
 5. ควรให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจังในการร่วมกันควบคุมและประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน
 6. ฝ่ายบริหารควรดำเนินติดตาม ดูแลการทำงานของบุคลากรอย่างใกล้ชิด
 7. ฝ่ายบริหารควรจัดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และดำเนินการนิเทศฝ่ายบริหารด้วย
 8. ควรจัดประชุมหาแนวทางการบริหาร การประเมินผลการดำเนินงานในการบริหารเชิงกลยุทธ์
 9. ฝ่ายบริหารควรชี้แจงและวางแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนกลยุทธ์ที่วางไว้
 10. ควรให้ผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษามาดำเนินการดำเนินงานของบุคลากรในโรงเรียนเป็นประจำทุกเดือน
 11. ควรกำหนดระบบการควบคุมและติดตามโดยให้บทบาท ภาระงานของฝ่ายบริหารทุกกลุ่มงานได้ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ให้เด่นชัด และเป็นรูปธรรม
 12. ระดมความคิด ปรับปรุงยุทธศาสตร์ของโรงเรียน
 13. ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาประเมินการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน
 14. ควรทำการประเมินกลยุทธ์ให้ตรงตามกลยุทธ์ที่วางไว้ให้ชัดเจน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ สภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนบางป่อวิทยาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ รายด้านและโดยรวมพบว่าในด้านกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง ($\mu = 2.57$) และรายด้านประเด็นที่มีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน ($\mu = 2.72$) รองลงมาคือ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน ($\mu = 2.63$) และประเด็นที่มีระดับความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ($\mu = 2.45$)

ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะโรงเรียนบางป่อวิทยาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ มีสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนโดยผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครูโรงเรียนบางป่อวิทยาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนน้อย ขาดการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนักกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน 2) การกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน 4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน

เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนของข้าราชการครู โรงเรียนบางป่อวิทยาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ ให้อยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียนควรจัดตั้งหน่วยงานและคณะกรรมการดำเนินงานการแก้ปัญหาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน และมุ่งเน้นให้มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสำหรับเป็นร่องรอยหลักฐาน และสะดวกต่อการตรวจสอบ นอกจากนี้ให้มีการจัดหาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

อิทธิพล สุทธิภูมิ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร จากผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีการปฏิบัติในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์อยู่ในระดับมากทุกด้าน และบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็กมีการปฏิบัติในการกระบวนการวางแผนกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านการจัดเตรียมการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ด้านการจัดวางทิศทางของโรงเรียน ด้านการกำหนดกลยุทธ์ และปฏิบัติการในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการตรวจสอบทบทวนและปรับแผนกลยุทธ์และด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนกลยุทธ์ 2) บุคลากรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีขนาดต่างกันมีระดับการปฏิบัติการในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในภาพรวมพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการปฏิบัติการสูงกว่าขนาดเล็ก เมื่อจำแนกรายด้านพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการปฏิบัติการมากกว่า ขนาดเล็กทุกด้าน ส่วนโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็กมีระดับการปฏิบัติการที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารอ้างอิง

- จรัสดี จิตธอวาม. (2555). การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ราชบุรี: สถาบันราชภัฏจอมบึง.
- จินตนา บุญบงการ. (2555). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดเคชั่น.

- ชนินทร์ ชุนพันธ์รักษ์. (2555). **นโยบายเชิงธุรกิจและการบริหารเชิงธุรกิจ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์เอกสารและตำราสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- เนตรพัฒนา ยาวีราข. (2557). **ภาวะผู้นำ และผู้นำเชิงกลยุทธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- บุญเลิศ เย็นคงคา. (2555). **การจัดการเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ: วิจัยพริ้นติ้ง.
- ปณิธาน วรรณวัลย์. (2557). **การดำเนินการวางแผนกลยุทธ์โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พิบูลย์ ทีปะปาล. (2556). **การจัดการเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ไพโรจน์ ปิยะวงษ์วัฒนา. (2555). **การจัดการเชิงกลยุทธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ มณีเล็ก. (2555). **การวางแผนกลยุทธ์ในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: ทิพย์พัลลภ.
- วิเชียร เวลาคี. (2557). **การนำเสนอรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคณะ. (2554). **การบริหารเชิงกลยุทธ์และกรณีศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ ประสานมิตร.
- สมชาย ภาคาสโนวิวัฒน์. (2554). **การบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สมยศ นาวิก. (2554). **การบริหารเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2557). **สรุปผลการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รอบแรก พ.ศ. 2544-2548)**. สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2551, จาก http://www.onesqa.or.th/upload/195/FileUpload/1398_2097.pdf.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2555). **ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและปฏิบัติ**. เชียงราย: สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สุพานี สฤษฏ์วานิช. (2555). **การบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อิทธิพล สุทธิภูมิ. (2556). **กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

E0078: หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ เพลงตระ ของครูสำราญ เกิดผล ศิลปินแห่งชาติ
NA TAB SUPERVISE THE NAPHAT SONG, THE SONG "TRA" BY KRU SAMRAN
KERDPHOL, A NATIONAL ARTIST.

ทศพล เพียรดี¹ บำรุง พายกุล² สหวัฒน์ ปลื้มปรีชา³

¹ นักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ประจำหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีไทย (เครื่องหนัง) สาขาวิชาศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ติดต่อ: ituyza@gmail.com, 084-6348705

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ เพลงตระ ของครูสำราญ เกิดผล ศิลปินแห่งชาติ เป็นงานวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลงานของครูสำราญ เกิดผล วิเคราะห์โครงสร้างและหน้าทับเพลงหน้าพาทย์ ของครูสำราญ เกิดผล ศิลปินแห่งชาติ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ เอกสารงานวิจัย บทความ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความชำนาญด้านดนตรีไทย ที่ได้รับการถ่ายทอดหน้าทับเพลงหน้าพาทย์ ของครูสำราญ เกิดผล และเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ การศึกษาพบว่า โครงสร้างหน้าทับเพลงหน้าพาทย์ ของครูสำราญ เกิดผล เป็นโครงสร้างที่มีทั้งหมด 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) โครงสร้างเพลงตระแบบ 4 ไม่ลา (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น) 2) โครงสร้างเพลงตระแบบ 8 ไม่ลา (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น) 3) โครงสร้างหน้าทับแบบ 9 ไม่ลา (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น) ซึ่งครูสำราญ เกิดผล เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีมาก สามารถบรรเลงปี่พาทย์ได้ รอบวง ครูสำราญ เกิดผลเป็นคนสุภาพเรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตน เป็นผู้มีเมตตาธรรมสูง ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา มีความขยันขันแข็ง รับผิดชอบในหน้าที่การงาน และตรงต่อเวลาจนเป็นที่เคารพนับถือของผู้ร่วมงานและผู้ใกล้ชิดทุก ๆ คน

การวิเคราะห์หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ เพลงตระ ของครูสำราญ เกิดผล พบว่า หน้าทับเพลงหน้าพาทย์ ผลงานการประพันธ์ของครูสำราญ เกิดผล มีโครงสร้างอยู่ด้วยกัน 3 ประเภท ได้แก่ 1) เพลงตระอัตราหน้าทับ 2 ชั้น ประเภท 4 ไม่เดิน + ไม่ลา จำนวนที่สอดคล้องกันของจำนวนตะโพน และกลองทัด มีจำนวนดังนี้ โฉดหน้าทับบรรทัดที่ 2 และบรรทัดที่ 4 ใช้จำนวนเดียวกัน 2) เพลงตระอัตราหน้าทับ 2 ชั้น ประเภท 8 ไม่เดิน + ไม่ลา จำนวนที่สอดคล้องกันของจำนวนตะโพน และกลองทัด มีจำนวนดังนี้ โฉดหน้าทับบรรทัดที่ 1,4 ใช้จำนวนเดียวกัน บรรทัดที่ 2,4,6,8 ใช้จำนวนเดียวกัน และบรรทัดที่ 3,7 ใช้จำนวนเดียวกัน 3) เพลงตระอัตราหน้าทับ 2 ชั้น ประเภท 9 ไม่เดิน + ไม่ลา โดยจำนวนที่สอดคล้องกันของจำนวนตะโพน และกลองทัด มีจำนวนดังนี้ โฉดหน้าทับบรรทัดที่ 1,5,9 ใช้จำนวนเดียวกัน บรรทัดที่ 2,4,6,8 ใช้จำนวนเดียวกัน และบรรทัดที่ 3,7 ใช้จำนวนเดียวกัน ส่วนไม่ลาจะอยู่ในบรรทัดถัดไปของทุกเพลงเมื่อตีไม่เดินครบแล้ว ไม่ลาจะตีเพื่อเป็นการบอกว่าเพลงจะจบวรรค หรือจบตอน ส่วนการบากไม้จะตีเพื่อบอกว่าจบวรรคหรือจบเพลง จากการศึกษาทำให้ทราบถึงความสำคัญของหน้าที่ ของหน้าทับ ที่เป็นหัวใจหลักในการประพันธ์เพลงไทย

คำสำคัญ: หน้าทับ/เพลงหน้าพาทย์/ครูสำราญ เกิดผล

Abstract

Thesis subject Na tab supervise the naphat song, the song "Tra" by Kru Samran Kerdphol, a national artist. It is a research that uses a qualitative research methodology. The objectives of this study were to study the works of Kru Samran Kerdphol, analyze the structure and na tab the song Naphat of Kru Samran Kerdphol, a national artist.

In this research, the researcher conducted a study to collect data from academic documents. Research papers, articles, media, publications related to research Interview with experts with expertise in Thai music that has been conveyed over the song Na Phat of Teacher Samran Kerdphol and presented the research results by descriptive analysis method. The study found The structure of the page over the song Na Phat of Teacher Samran Kerdphol It is a structure that has 3 types, namely: 1) The 4-Layer Lay-Lay structure (2-layer-facing) 2) The 8-Lay-Lay-Layer structure (2-layer-fading) 3) The 9-Lay Lay-facing 2 levels) which Kru Samran Kerdphol is a person who has a lot of knowledge and ability in music. Able to play bagpipes around the band Teacher Samran became a polite person. humble a person of high moral character adhere to Buddhism diligent responsible for work and punctuality until being respected by all colleagues and close people

An analysis of na-thap used to direct the song Naphat, Plengtra of Kru Samran Kerdphol found that Page over the song in front of Phat The compositions of Kru Samran Kerdphol consisted of 3 types of structures, namely 1) Two-tiered songs, type 4, walking sticks + wooden donkeys. The corresponding idioms of Tapon and Klongthat are as follows: The second and fourth line notes use the same idiom. 2) Two-tiered songs, type 8, walking stick + donkey, the corresponding expressions of the idiom tabon and drum thad are as follows: Notes in front of lines 1,4 use the same idiom, lines 2,4,6,8 use the same idiom and lines 3,7 use the same idiom The idioms of Taphon and Klong Thad are as follows: front note over line 1,5,9 use the same idiom, lines 2,4,6,8 use the same idiom, and lines 3,7 use the same idiom. The donkey will be on the next line of every song when the stick is complete. The donkey will hit to say that the song will end a paragraph or end the chapter, while the stick will hit to say that the paragraph or song will end. From the study, it was revealed the importance of the function of the na-thap, which is the heart of composing Thai songs.

Keywords: Na tab/ the naphat song/ Kru Samran Kerdphol

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีไทยและเครื่องดนตรีไทยเป็นสิ่งที่ปรัมครทางด้านดนตรีไทยได้สั่งสมความเป็นรากเหง้าของความเป็นไทยให้กับชนรุ่นหลังได้สืบทอดศิลปวัฒนธรรม ซึ่งดนตรีได้เข้ามามีความเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมต่าง ๆ ของไทย และมีความเชื่อว่าดนตรีเป็นสิ่งที่สามารถสื่อสารหรือส่งสารถึงเทพเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นับถือได้ ดนตรีจึงเข้ามามีบทบาทกับสังคมและได้รับใช้สังคม ครูดนตรีไทยสร้างสรรค์ผลงานทางดนตรีไทยไว้มากมายไม่ว่าจะเป็น บทเพลง กลวิธีในการบรรเลง วิชาการทางด้านดนตรีไทย จนกลายเป็นวัฒนธรรมจากภูมิปัญญาของครูดนตรีไทย ซึ่งได้แบ่งตามวิธีการเกิดเสียงของเครื่องดนตรีอันได้แก่ ดิด สี ตี เป่า และการขับร้อง วิถีชีวิตของชาวไทยทุกชนชั้นมีความสัมพันธ์กับดนตรีไทยมาตั้งแต่โบราณ ศิลปะจำเป็นจะต้องมีโครงสร้างแต่โครงสร้างนั้นไม่ได้อยู่ที่ตัวมันเอง ซึ่งเราสามารถเข้าถึงได้โดยศึกษาทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมของมนุษย์ผู้ซึ่งเป็นผู้สร้างศิลปะ โดยดนตรีนั้นจำเป็นจะต้องศึกษาถึงเหตุผล วิธีการแนวคิด คติของดนตรีนั้น ๆ เพื่อที่เราจะได้เข้าถึงความไพเราะของดนตรีอันเป็นที่ยอมรับในสังคมนั้น ๆ ดนตรีไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติอย่างหนึ่งที่เรควรหวงแหนและอนุรักษ์ไว้ให้ยั่งยืน

สังคมไทยผูกพันกับความเคารพนับถือพระคุณพ่อแม่ ครูอาจารย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ ความผูกพันนี้เป็นสิ่งสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยให้คงามควบคู่กันมากับความเป็นคนไทย โดยสอดแทรกอยู่ในวิถีชีวิต คติธรรม คำสอน ความเชื่อ ตลอดจนพิธีกรรมต่าง ๆ การถ่ายทอดศาสตร์ทางด้านดนตรีไทยนั้น ครูจะถ่ายทอดให้ศิษย์ ด้วยคำสอน การฝึกฝน ความเชื่อ และพิธีกรรม อันเป็นภูมิปัญญาของครู ซึ่งเป็นการสอนแบบมุขปาถะ ตัวต่อตัว ทำให้ศิษย์ได้รับการประสิทธิ์ประสาทวิชาได้รับการถ่ายทอดจิตวิญญาณและตัวตนของครูไป ครูจึงเป็นที่ยำเกรงอย่างสูงของศิษย์ เครื่องดนตรีที่ครูใช้สอนทำหน้าที่ถ่ายทอดวิชาความรู้จากครู จึงมีคุณค่าและความสำคัญไม่น้อยไปกว่าตัวครูเอง ความเชื่อที่จะต้องให้ความเคารพนับถือเครื่องดนตรีไทยด้วยการกราบไหว้ น้อมจิตรำลึกถึงครูอาจารย์ในทุกครั้งที่หยิบเครื่องดนตรีนั้นขึ้นมาเล่นจึงเป็นที่แพร่หลายไปในหมู่ผู้เล่นดนตรีไทย (มานพ ถนอมศรี. 2546: 33)

ในการเรียนศิลปะวิทยาการต่าง ๆ มีกระบวนการความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอยู่ระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ได้แก่ ครูและศิษย์ ในวัฒนธรรมไทยให้ความสำคัญกับครูเปรียบเสมือนบุพการีโดยที่ได้ให้ความสำคัญรองมาจากบิดาและมารดา ในทุก ๆ ครั้งที่จะทำกิจกรรมใด ๆ เช่น งานแกะสลัก งานปั้น รวมทั้งงานศิลปะการแสดงทุกแขนง เมื่อก่อนถึงเวลาลงมือทำหรือทำการแสดงก็ต้องทำการไหว้ครูทุกครั้ง ในการสักการะครูก่อนที่จะทำกิจกรรมใด ๆ นั้นนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะคนไทยสมัยโบราณนับถือว่าครูบาอาจารย์มีความสำคัญผู้ที่จะฝึกถึงครูก็จะมีแต่ความรู้เรื่อง ในการประกอบพิธีไหว้ครูที่เป็นพิธีการใหญ่จะประกอบด้วยเครื่องสังเวย มีครูผู้อ่านโองการไหว้ครูตามแบบแผนการไหว้ครูเช่นนี้นิยมทำเป็นประจำทุกปี ปีละครั้ง เพื่อความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า (ณรงค์ชัย ปิฎกธวัช. 2534: 32-35)

ตะโพนเป็นเครื่องดนตรีไทยได้รับแบบแผนมาจากอินเดียโดยเป็นเครื่องดนตรีที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนาที่ใช้ประกอบในพิธีกรรม อินเดียจะเรียกตามคัมภีร์บาลีว่า “ปัญจคิยะ” ส่วนในหนังสือไตรภูมิพระร่วงใช้ว่า “ปัญจดุริยางค์” แล้วจึงแผลงเป็นแบบไทยว่า “เบญจดุริยางค์” แปลว่า ดุริยางค์ที่ประกอบด้วยองค์ 5 ได้แก่ อาตตะ วิตตะ อาตตะ วิตตะ ฆนะ และสุสิระ วงดนตรีประเภทนี้มีหน้าที่บรรเลงเป็นสัญญาณอัญเชิญเทพเจ้า และเพื่อเป็นการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ให้เกิดสิริมงคลแก่พิธีกรรมนั้น ๆ ตะโพนจึงเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญมากที่สุดที่นักดนตรีไทยต้องเคารพบูชา ทั้งนี้เพราะเชื่อว่าตะโพนเป็นเครื่องดนตรีซึ่งเป็นตัวแทนของเทพเจ้าที่ชื่อว่า พระพรคนธรรพ เกิดจากพระนลาฏ (หน้าผาก) ของพระพรหม เป็นเทพเจ้าที่เป็นฤๅษีและเป็นที่เคารพรักของเทพเจ้าทั้งมวลรวมทั้งคนธรรพ เป็นผู้นำที่ก่อกำเนิดต่าง ๆ บนสวรรค์ และมีความชำนาญในการขับกล่อมและเล่นดนตรี ในวงดนตรีไทยมีเครื่องดนตรีที่ได้รับการยกย่องให้เป็นตัวแทนของพระพรคนธรรพ คือ ตะโพน สาเหตุที่ยกย่องให้พระพรคนธรรพมีตัวแทนเป็น

ตะโพนนั้นเพราะว่า พระองค์ทรงเป็นครูใหญ่ทางการดนตรีและควบคุมการบรรเลงโดยเฉพาะในเรื่องของจังหวะหน้าทับ (สหัสวัฒน์ ปฐมปรีชา. 2560: 47-49)

ความสำคัญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากเศษอิฐ เศษปูน ร่องรอยเมืองเก่า ทั้งสถาปัตยกรรม กำแพงเมือง พระพุทธรูป ฯลฯ ที่ทำให้ได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกขึ้นทะเบียนให้เป็น “มรดกโลก” จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังเป็นศูนย์รวมศิลปวัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ ที่ทรงคุณค่า รวมทั้งเป็นคลังความรู้ด้านดนตรีปี่พาทย์มาแต่โบราณ เพราะเป็นถิ่นกำเนิดครูดนตรีไทยที่มีชื่อเสียงหลายท่าน และเป็นสถานที่ตั้งวงปี่พาทย์คณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวงปี่พาทย์นายวัน คล้ายทิม วงปี่พาทย์ศรทอง วงปี่พาทย์จรรยาวัฏ วงปี่พาทย์นายถึก ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่มีเอกลักษณ์เฉพาะที่สั่งสมมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ ทั้งนี้ ยังมีวงปี่พาทย์ที่สำคัญยิ่งอีกวงหนึ่ง คือ วงปี่พาทย์บ้านใหม่ทางกระบะ (พาทย์รัตน) นำเสียงหนักแน่นของครูสำราญ เกิดผล ครูดนตรีไทยหนึ่งในครูดนตรีอาวุโสวงปี่พาทย์บ้านใหม่ฯ กล่าวอย่างภูมิใจในฐานะที่ตนสามารถสืบทอดและส่งต่อมรดกที่บรรพบุรุษได้ฝากไว้ ซึ่งหาใช่ทรัพย์สินมีค่าในรูปวัตถุ หากแต่เป็นปณิธานที่ปรารถนาให้อาชีพ “ร้องรำทำเพลง” อยู่คู่ตระกูล “เกิดผล” ไปช้านาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพและความรู้ด้าน “ปี่พาทย์” ที่เกิดขึ้นและดำเนินกิจการจวบจนปัจจุบัน ผ่านร้อนผ่านหนาวมาพร้อมกรุงรัตนโกสินทร์ ยืนยันได้จากคำให้การของครูสำราญ เกิดผล พร้อมทั้งครูดนตรีอาวุโสวงปี่พาทย์บ้านใหม่ฯ อีก 6 ท่าน ประกอบด้วย ครูสำราญ เกิดผล ครูจำลอง เกิดผล ครูวิเชียร เกิดผล ครูมาลี สุขเสียงศรี (เกิดผล) ครูแสง ตันทะตะนัย (เกิดผล) และครูเบญจา เกิดผล ภูมูแฉ 7 ดอกสำคัญที่จะไขเรื่องราวต่าง ๆ อันเกี่ยวเนื่องกับวงปี่พาทย์บ้านใหม่ฯ ที่ซ่อนเร้นผ่านกาลเวลามากว่าศตวรรษ ต่างกล่าวตรงกันว่า “วงปี่พาทย์บ้านใหม่ฯ มีต้นกำเนิดมาตั้งแต่ต้นกรุงรัตนโกสินทร์” (พิชชาณัฐ คุ้มจินดา. 2553)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความอัจฉริยภาพทางด้านดนตรีและความเป็นเอกลักษณ์ ของครูสำราญ เกิดผล ในการประพันธ์เพลงหน้าพาทย์ โดยเฉพาะเพลงหน้าพาทย์ ที่ครูสำราญ เกิดผล ได้ประพันธ์ขึ้นมาใหม่ และได้ถ่ายทอดเพลงหน้าพาทย์นั้นให้กับลูกศิษย์ จากผลงานการประพันธ์เพลงหน้าพาทย์ของครูสำราญ เกิดผล ทำให้ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับหน้าทับกับเพลงหน้าพาทย์และความสำคัญในการบรรเลงหน้าทับในเพลงหน้าพาทย์ จากบ้านพาทย์รัตน เพื่อบันทึกไว้เป็นหลักฐานทางวิชาการ และเป็นการสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติสืบต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระ
2. เพื่อศึกษาหน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ตระ

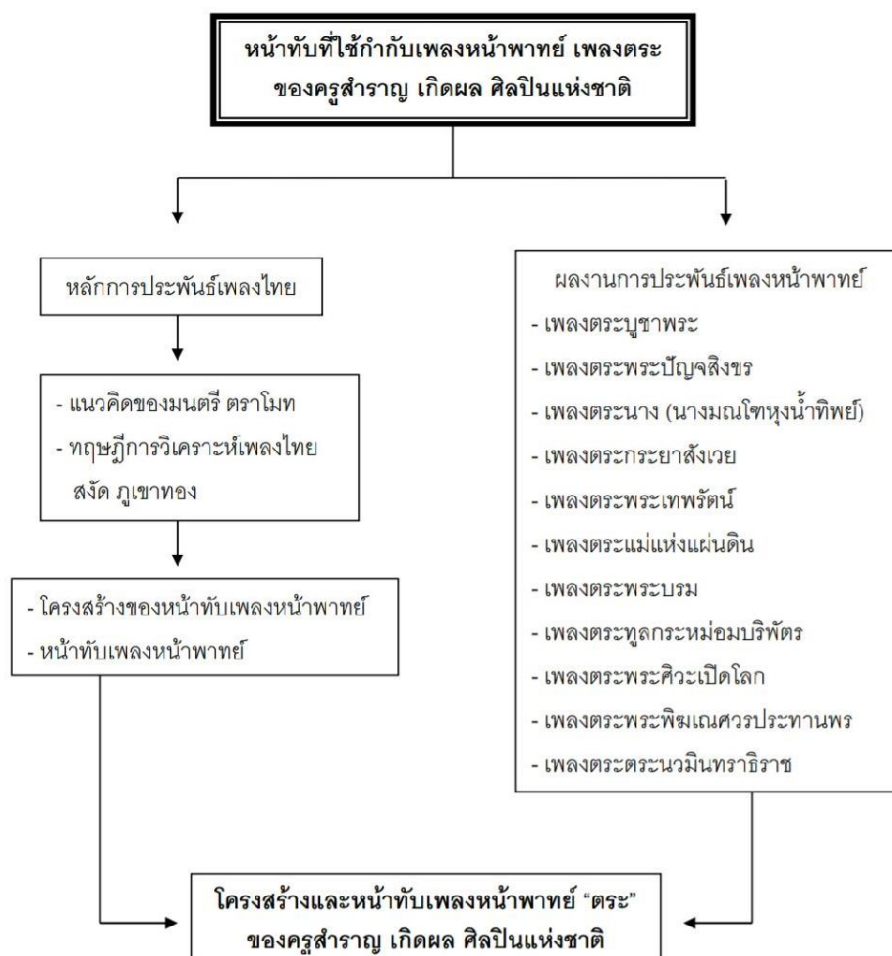
คำถามในการวิจัย

1. อะไรคือตัวกำหนดโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระ
2. หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ “ตระ” มีโครงสร้างอย่างไร
3. โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ “ตระ” ที่ครูสำราญ เกิดผล ได้คิดประพันธ์
4. สาเหตุและวัตถุประสงค์ในการประพันธ์เพลงหน้าพาทย์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ เพลงตระ ในลักษณะต่าง ๆ สามารถนำไปเป็นองค์ความรู้ทางการศึกษาได้
2. หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ เพลงตระ ในลักษณะต่าง ๆ สามารถนำไปเป็นแบบอย่างในการสร้างสรรค์บทเพลงได้

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ เพลงตระ ของครูสำราญ เกิดผล ศิลปินแห่งชาติ” ดำเนินการวิจัยเชิงลึกตามรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีเป้าหมายเพื่อศึกษาหน้าทับเพลงหน้าพาทย์ตระ ของครูสำราญ เกิดผล เป็นหลัก โดยเก็บข้อมูลเพลงหน้าพาทย์ทั้งหมด 11 เพลง จากการสัมภาษณ์บุคคลซึ่งเป็นผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย และการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ

รวมทั้งใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม ที่ได้ปฏิบัติจริงกับวงดนตรี ที่บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู เพราะการวิจัยครั้งนี้ต้องใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่นำมาใช้ประกอบในการศึกษาวิจัย เรื่อง หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ เพลงตระ ของครูสำราญ เกิดผล ศิลปินแห่งชาตินี้ ผู้วิจัยได้กำหนดข้อมูลจากการศึกษาไว้ 4 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ ข้อมูลที่มีการบันทึกในรูปแบบเอกสาร ภาพถ่ายที่มีการบันทึกไว้ และภาพถ่ายช่วงปฏิบัติงานวิจัย
2. ข้อมูลด้านดนตรี เช่น โน้ตเพลง เทปบันทึกเสียงเพลง ซีดีเพลง สื่อบันทึกรูปแบบอื่น ๆ ภาพถ่ายประเภทภาพเคลื่อนไหว เช่น วีดิทัศน์ ซีดี ดีวีดี เป็นต้น
3. ข้อมูลจากการปฏิบัติงานภาคสนาม และสถานที่อื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
4. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีไทยบ้านพาทย์รัตน จำนวน 3 คน

โดยนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษาและจัดเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาจัดเป็นกลุ่มแบ่งเป็นส่วนย่อยในแต่ละส่วน จากนั้นจึงจัดระเบียบด้วยการจำแนกตามประเด็น เพื่อวิเคราะห์

การจัดระเบียบข้อมูล

การจัดระเบียบข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาจากการศึกษา นำมาจัดระเบียบข้อมูล โดยนำมาจัดแบ่งเป็นกลุ่มของข้อมูล ให้เป็นส่วนย่อย จากนั้นจึงจัดระเบียบด้วยการจำแนกตามประเด็น ตามคำถามวิจัย ประกอบด้วยกรอบข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หน้าทับเพลงหน้าพาทย์ ผลงานการประพันธ์ของครูสำราญ เกิดผล ศิลปินแห่งชาติ 3 ประเด็น คือ

1. เพลงหน้าพาทย์ที่มีลักษณะไม้กลองแบบ 4 ไม้+ไม้ลา (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น) จำนวน 4 เพลง
2. เพลงหน้าพาทย์ที่มีลักษณะไม้กลองแบบ 8 ไม้+ไม้ลา (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น) จำนวน 6 เพลง
3. เพลงหน้าพาทย์ที่มีลักษณะไม้กลองแบบ 9 ไม้+ไม้ลา (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น) จำนวน 1 เพลง

การตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์

การตรวจสอบข้อมูลก่อนนำมาวิเคราะห์นั้น เป็นสิ่งที่พึงกระทำทุกครั้งในการทำงานวิจัย กรอบข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนัยสำคัญของหน้าทับเพลงหน้าพาทย์ ที่ผู้วิจัยได้แบ่งไว้ทั้ง 3 ประเด็น ที่ทำการจัดระเบียบข้อมูลแล้วเป็นข้อมูลการศึกษาเบื้องต้นที่ผู้วิจัยเชื่อมโยง ให้ข้อมูลปรากฏอยู่ในกรอบข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบพิจารณาส่วนย่อย เมื่อตรวจพบว่าบางประเด็นของข้อมูลที่ศึกษามีข้อบกพร่อง ผู้วิจัยทำการเสริมความถูกต้องให้ครบถ้วน ต่อจากนั้นจึงนำส่วนของข้อมูลที่ต้องทำการวิเคราะห์ส่งมอบให้ นายวรเทพ บุญจำเริญ เพื่อตรวจสอบก่อนการวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่เหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลทั้งหมดนั้น มาแยกส่วนวิเคราะห์ตามประเด็นศึกษาให้เห็นภาพส่วนย่อย จากนั้นจึงวิเคราะห์รวบประเด็นให้เห็นภาพรวม ด้วยวิธีวิเคราะห์ความเหมือน ความแตกต่าง ความเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ เป็นต้น วิธีการนี้หากพบข้อมูลที่ยังขาดความสมบูรณ์ก็จะย้อนกลับไป

กระบวนการตรวจสอบข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นจึงทำการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของแต่ละกรอบข้อมูลทั้ง 3 กรอบ ตีความที่ได้จากการศึกษา พร้อมทั้งอธิบายผลด้วยความเรียงเชิงพรรณนา และจัดระเบียบองค์ความรู้ เพื่อตอบทุกคำถามวิจัยที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อการดำเนินการดังนี้

1. การจำแนกข้อมูล เพื่อจัดกลุ่มของข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้า
2. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
3. นำเสนอรายงานผลการวิจัยด้วยการเขียนวิเคราะห์

ผลการวิจัย

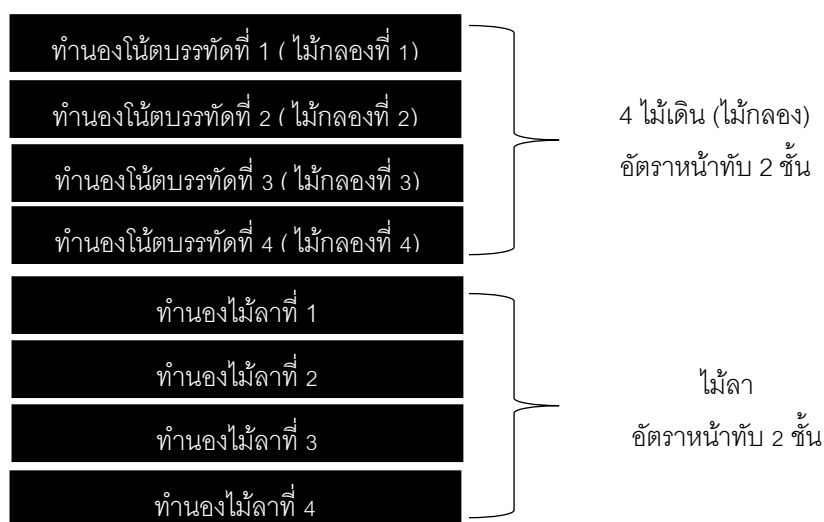
ผลจากการวิเคราะห์โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ เพลงหน้าพาทย์ตระที่ครูสำราญ เกิดผล ได้ประพันธ์ขึ้น (ดังแผนภูมิที่ 1-3) ที่มีหน้าทับไม้กลองแบบ 4 ไม้+ไม้ลา (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น), 8 ไม้+ไม้ลา (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น), และ 9 ไม้+ไม้ลา (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น) เพียง 3 เพลง คือ

1. เพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 4 ไม้เดิน+ไม้ลา
2. เพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 8 ไม้เดิน+ไม้ลา
3. เพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 9 ไม้เดิน+ไม้ลา

โดยผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อในการวิเคราะห์โครงสร้างของ เพลงหน้าพาทย์ตระ ไว้ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 4 ไม้เดิน+ไม้ลา

จากการศึกษาโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 4 ไม้เดิน+ไม้ลา ที่ครูสำราญ เกิดผล ได้ประพันธ์ขึ้นนั้น ผู้วิจัยพบว่า โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 4 ไม้เดิน+ไม้ลา มีโครงสร้างของเพลงดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 4 ไม้เดิน+ไม้ลา

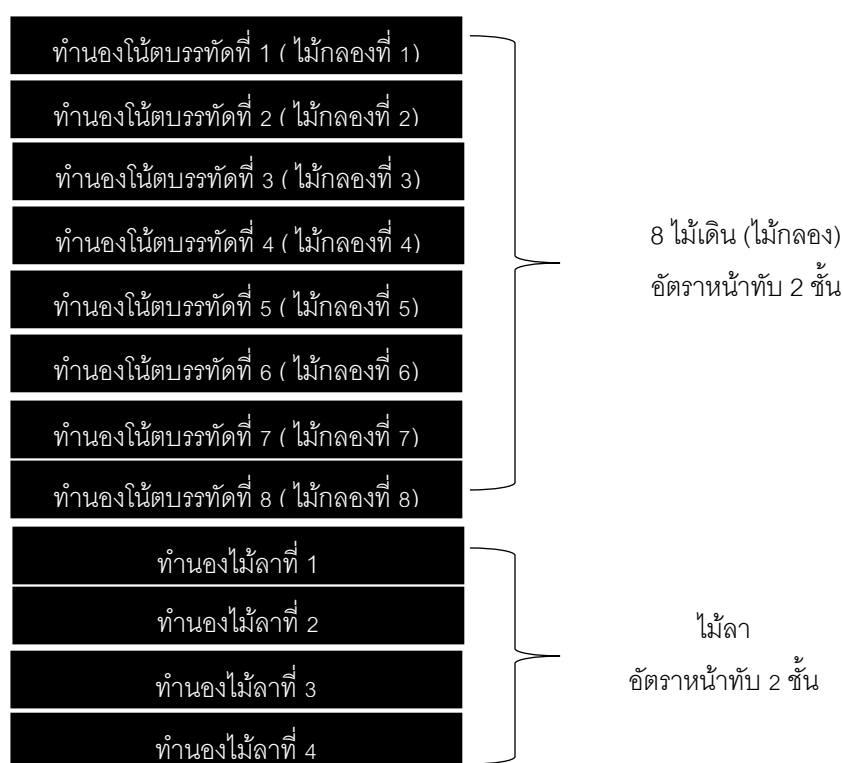
ที่มา: ผู้วิจัย

เพลงตระ ใช้ไม้เดินแบบอัตราหน้าทับตระ 2 ชั้น ไม้เดินแต่ละไม้จะลงในอัตราจังหวะสามเสมและคองที่ ไม้เดินไม้ที่ 1 ใช้ความยาวของโน้ตเพลง 1 บรรทัด หรือ 8 ห้องเพลง ลงท้ายห้องเพลงนับ 1 ไม้เดินรวม 4 ไม้เดินหรือเท่ากับทำนองโน้ตทั้ง 4 บรรทัด

ไม้ลาเพลงตระ มีการใช้ไม้กลองแบบไม้ลัก โดยที่จังหวะของไม้กลองที่ลงนั้นจะไม่สามเสมเหมือนกับไม้เดิน

2. โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 8 ไม้เดิน+ไม้ลา

จากการศึกษาโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 8 ไม้เดิน+ไม้ลา ที่ครูสำราญ เกิดผล ได้ประพันธ์ขึ้นนั้น ผู้วิจัยพบว่า โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 8 ไม้เดิน+ไม้ลา มีโครงสร้างของเพลงดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 8 ไม้เดิน+ไม้ลา

ที่มา: ผู้วิจัย

เพลงตระ ใช้ไม้เดินแบบอัตราหน้าทับตระ 2 ชั้น ไม้เดินแต่ละไม้จะลงในอัตราจังหวะสามเสมและคองที่ ไม้เดินไม้ที่ 1 ใช้ความยาวของโน้ตเพลง 1 บรรทัด หรือ 8 ห้องเพลง ลงท้ายห้องเพลงนับ 1 ไม้เดินรวม 8 ไม้เดินหรือเท่ากับทำนองโน้ตทั้ง 8 บรรทัด

ไม้ลาเพลงตระพระเทพรัตน์ มีการใช้ไม้กลองแบบไม้ลัก โดยที่จังหวะของไม้กลองที่ลงนั้นจะไม่สามเสมเหมือนกับไม้เดินและจะนำไปอธิบายต่อในข้อ 4.2.2 ต่อไป

3. โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 9 ไม่เดิน+ไม้ลา

จากการศึกษาโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ประเภท 9 ไม่เดิน+ไม้ลา ที่ครูสำราญ เกิดผล ได้ประพันธ์ขึ้นนั้น ผู้วิจัยพบว่า โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 9 ไม่เดิน+ไม้ลา มีโครงสร้างของเพลง ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 4 โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระประเภท 9 ไม่เดิน+ไม้ลา

ที่มา: ผู้วิจัย

เพลงตระ ใช้ไม้เดินแบบอัตราหน้าทับตระ 2 ชั้น ไม้เดินแต่ละไม้จะลงในอัตราจังหวะสม่าเสมอและคงที่ ไม้เดินไม้ที่ 1 ใช้ความยาวของโน้ตเพลง 1 บรรทัด หรือ 8 ห้องเพลง ลงท้ายห้องเพลงนับ 1 ไม้เดินรวม 9 ไม้เดินหรือเท่ากับทำนองโน้ตทั้ง 9 บรรทัด

ไม้ลาเพลงตระ มีการใช้ไม้กลองแบบไม้ลัก โดยที่จังหวะของไม้กลองที่ลงนั้นจะไม่สม่ำเสมอเหมือนกับไม้เดิน

จากการศึกษาพบว่า โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระที่ผู้วิจัยได้ยกมานี้ มีโครงสร้างหน้าทับแบบไม้เดิน + ไม้ลา โดยมีไม้เดินที่มีจำนวนที่แตกต่างกันไปตามความประสงค์ของผู้ประพันธ์ โดยผู้ประพันธ์ได้ยึดหลักของหน้าทับที่ใช้กำกับเพลงตระประเภท 2 ชั้นเป็นหลัก ดังนั้นหน้าทับเพลงหน้าพาทย์ที่ผู้วิจัยได้ยกมานี้เป็นโครงสร้างหลักของการประพันธ์เพลงของครูสำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ) ได้ประพันธ์ขึ้นใหม่ และประพันธ์เพิ่มเติมขึ้นทั้งหมด 11

เพลง จึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ เพลงตระ ของครูสำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ)

ผลจากการวิเคราะห์หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ตระนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ หน้าทับตระ ที่ครูสำราญ เกิดผล ได้ประพันธ์ขึ้น โดยหน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ได้แก่

1. หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ตระ ประเภท 4 ไม่+ไม้ลา (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น)
 - 1.1 เพลงตระบูชาพระ
 - 1.2 เพลงตระพระปัญจสิงขร
 - 1.3 ตระนาง (นางมณฑาทิพย์)
 - 1.4 เพลงตระกระยาสังเว
2. หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ตระ ประเภท 8 ไม่+ไม้ลา (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น)
 - 2.1 เพลงตระพระเทพรัตน์
 - 2.2 เพลงตระแม่แห่งแผ่นดิน
 - 2.3 เพลงตระพระบรม
 - 2.4 เพลงตระทูลกระหม่อมบริพัตร
 - 2.5 เพลงตระพระศิวะเปิดโลก
 - 2.6 เพลงตระพระพิฆเนศวรประทานพร
3. หน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ตระ ประเภท 9 ไม่+ไม้ลา (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น)
 - 3.1 เพลงตระนมวิมลราช

สรุปผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระ

โครงสร้างหน้าทับเพลงหน้าพาทย์ ผลงานการประพันธ์ของครูสำราญ เกิดผล (ศิลปินแห่งชาติ) สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. เพลงที่มีโครงสร้างหน้าทับแบบไม่เดิน + ไม้ลา ในอัตราหน้าทับ 2 ชั้น แบบ 4 ไม่ จำนวน 4 เพลง ได้แก่

- เพลงตระบูชาพระ
- เพลงตระพระปัญจสิงขร
- เพลงตระนาง (นางมณฑาทิพย์)
- เพลงตระกระยาสังเว

2. เพลงที่มีโครงสร้างหน้าทับแบบไม่เดิน + ไม้ลา ในอัตราหน้าทับ 2 ชั้น แบบ 8 ไม่ จำนวน 6 เพลง ได้แก่

- เพลงตระพระเทพรัตน์
- เพลงตระพระแม่แห่งแผ่นดิน
- เพลงตระพระบรม
- เพลงตระทูลกระหม่อมบริพัตร

- เพลงตระพระศิวะเปิดโลก

- เพลงพระพิฆเนศวรประทานพร

3. เพลงที่มีโครงสร้างหน้าทับแบบไม้เดิน + ไม้ลา ในอัตราหน้าทับ 2 ชั้น แบบ 9 ไม้ จำนวน 1 เพลง ได้แก่

- เพลงตระนวมินทราราช

ผู้วิจัยได้เลือกหน้าทับเพลงหน้าพาทย์ ผลงานการประพันธ์ของครูสำราญ เกิดผล ออกมาประเภทละ 1 เพลง ได้แก่ เพลงตระบูชาพระ เพลงตระพระเทพรัตน์ และเพลงตระนวมินทราราช ซึ่งจะทำให้ได้เห็นโครงสร้างของหน้าทับตระได้อย่างชัดเจน

2. เพื่อศึกษาหน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ตระ

จากการศึกษาหน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ตระ ทั้ง 3 เพลงนั้น ผู้วิจัย พบว่า กลวิธีในการประพันธ์เพลงของครูสำราญ เกิดผล ศิลปินแห่งชาติ ได้ยึดหลักของการนำหน้าทับเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการวางกรอบของเพลง โดยมีรูปแบบอยู่ด้วยกันดังนี้

1. เพลงตระที่มีอัตราหน้าทับ 2 ชั้น ประเภทไม้เดิน + ไม้ลา แบบ 4 ไม้

สำนวนตะโพน และไม้กลองที่สอดคล้องกันในเพลงตระบูชาพระมากที่สุด มีอยู่ด้วยกัน 2 สำนวน ได้แก่ สำนวนที่ 2 และ 4 ในเพลง ซึ่งเป็นลักษณะของไม้เดิน ในบรรทัดที่ 2 และบรรทัดที่ 4 ส่วนไม้ลาจะตีเพื่อบอกว่าเพลง เพลงนั้นจะจบวรรค หรือจะจบท่อน หากไม้กลอง จะทำให้รู้ว่าเพลงจบวรรค หรือจบเพลงนั่นเอง

2. เพลงตระที่มีอัตราหน้าทับ 2 ชั้น ประเภทไม้เดิน + ไม้ลา แบบ 8 ไม้

สำนวนตะโพน และไม้กลองที่สอดคล้องกันในเพลงตระพระเทพรัตน์ มีดังนี้

สำนวนที่ 1 สำนวนที่ 5 สอดคล้องกัน

สำนวนที่ 2 สำนวนที่ 4 สำนวนที่ 6 และสำนวนที่ 8 สอดคล้องกัน

สำนวนที่ 3 และสำนวนที่ 7 สอดคล้องกัน

ซึ่งสำนวนที่กล่าวมานี้เป็นลักษณะของไม้เดิน ในบรรทัดที่ 1 ถึงบรรทัดที่ 8 ในบรรทัดที่ 9 ถึงบรรทัดที่ 12 เป็นไม้ลาจะตีในลักษณะที่มีจังหวะหลักเหมือนกันไป เพื่อบอกว่าเพลงเพลงนั้นจะจบวรรค หรือจะจบท่อน หากไม้กลอง จะทำให้รู้ว่าเพลง จบวรรค หรือจบเพลงนั่นเอง

3. เพลงตระที่มีอัตราหน้าทับ 2 ชั้น ประเภทไม้เดิน + ไม้ลา แบบ 9 ไม้

สำนวนตะโพน และไม้กลองที่สอดคล้องกันในเพลงตระพระเทพรัตน์ มีดังนี้

สำนวนที่ 1 สำนวนที่ 5 และสำนวนที่ 9 สอดคล้องกัน

สำนวนที่ 2 สำนวนที่ 4 สำนวนที่ 6 และสำนวนที่ 8 สอดคล้องกัน

สำนวนที่ 3 และสำนวนที่ 7 สอดคล้องกัน

ซึ่งสำนวนที่กล่าวมานี้เป็นลักษณะของไม้เดิน ในบรรทัดที่ 1 ถึงบรรทัดที่ 9 ในบรรทัดที่ 10 ถึงบรรทัดที่ 13 เป็นไม้ลาจะตีในลักษณะที่มีจังหวะหลักเหมือนกันไป เพื่อบอกว่าเพลงเพลงนั้นจะจบวรรค หรือจะจบท่อน หากไม้กลอง จะทำให้รู้ว่าเพลง จบวรรค หรือจบเพลงนั่นเอง

อภิปรายผล

จากการศึกษาหน้าทับเพลงหน้าพาทย์ ผลงานการประพันธ์ของครูสำราญ เกิดผล ศิลปินแห่งชาติ พบประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญผู้วิจัยขอนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระ

จากการศึกษาโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ตระ ผลงานการประพันธ์ของครูสำราญ เกิดผล ศิลปินแห่งชาติ พบว่า หน้าทับเพลงหน้าพาทย์ตระเป็นหัวใจหลักในการประพันธ์เพลงของครูสำราญ เกิดผล โดยได้วางกรอบความสั้น ยาว ของเพลงจากหน้าทับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมนตรี ตราโมท (จากหนังสือ คำบรรยายวิชาดุริยางคศาสตร์ กรมศิลปากร. 2545) ได้กล่าวไว้ว่า การบรรเลงถ้าผู้บรรเลงไม่รู้จักจังหวะหน้าทับ ว่าเป็นอย่างไรแล้วลองนึกดูว่าการบรรเลงนั้นจะรุ่งรังกูเพียงไร เพลงนั้นมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงตลอดเวลาอยู่ 2 อย่าง คือ 1) ทำนอง และ 2) จังหวะ โดยเฉพาะเรื่องของ “จังหวะหน้าทับ” ซึ่ง 2 ส่วนนี้ มีความสำคัญในการประพันธ์เพลง เพราะเป็นหลักการและหลักเกณฑ์ในการสร้างงานประพันธ์เพลง และสอดคล้องกับ หลักการวิเคราะห์เพลงไทย (สัจด์ ภูเขาทอง. 2539) ได้กล่าวไว้ว่า การวิเคราะห์เพลงไทย หมายถึงการนำเอาบทเพลงซึ่งอาจจะเป็นบทร้องหรือบทบรรเลงมาจำแนกส่วนต่าง ๆ หรือรายละเอียดที่อยู่ในเพลงแสดงออกให้เห็นรายละเอียดต่าง ๆ ที่ว่านี้ อาจเป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ใน ตัวบทเพลงเองหรืออาจเป็นส่วนประกอบสำหรับบทเพลงที่เกิดจากความนิยม และได้ปฏิบัติสืบเนื่องมาจนเป็นจารีตประเพณี บทเพลงที่จะนำมาวิเคราะห์นี้อาจเป็นเสียงที่เกิดจากการบรรเลง หรือบทเพลงที่เกิดจากการบันทึกเป็นตัวโน้ตอันบทเพลงต่าง ๆ ย่อมประกอบขึ้นด้วยส่วนสำคัญที่ถือ ว่าเป็นหลัก คือ ส่วนที่ทำให้เกิดเป็นเสียงที่สามารถสร้างสัญลักษณ์ขึ้นแทนเสียงได้กับส่วนที่เป็นระเบียบหรือหลักการ หรือไวยากรณ์ของเพลง ซึ่งคล้ายกับภาษาพูดของเราที่ประกอบด้วยเสียงอันเป็นส่วนทำให้เกิดคำพูดและไวยากรณ์ สิ่งที่ควรนำมาวิเคราะห์ในบทเพลงไทย ประกอบด้วยสิ่งดังนี้ “...ว่าด้วยเรื่องทำนองหลักหรือทางซ้อง, เรื่องอัตราจังหวะของเพลง, และเรื่องลักษณะและอัตราของหน้าทับ...”

2. เพื่อศึกษาหน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ตระ

จากการศึกษาหน้าทับที่ใช้กำกับเพลงหน้าพาทย์ตระ ผลงานการประพันธ์ของครูสำราญ เกิดผล ศิลปินแห่งชาติ พบว่า หน้าทับตระที่ครูสำราญ เกิดผล ใช้เป็นหัวใจหลักในการประพันธ์เพลงหน้าพาทย์ต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี (หนังสือ อักษรศาสตร์ทางซ้องวงใหญ่. 2550) ได้กล่าวไว้ว่า ลีลาของผู้ประพันธ์เพลงนั้นรู้จักกันในหมู่นักดนตรีไทยว่า “ทางครู” หรือลีลาการประพันธ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของครูผู้ประพันธ์เพลง คนใดคนหนึ่ง ฉะนั้น “ทางครู” ในดนตรีไทย สามารถเปรียบเทียบได้กับ “สำนวนประพันธ์” ในส่วนของงานสร้างสรรค์ด้านวรรณกรรมนั่นเอง ปรากฏการณ์ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาในเชิงดนตรีของคนไทยในอดีต นอกเหนือจากรูปพรรณสัณฐานของเครื่องดนตรี การประสมวง เทคนิคการบรรเลงและอื่น ๆ แล้ว ทางของเพลง หรือทางครู นับเป็นภูมิปัญญาที่เด่นชัดอีกประการหนึ่ง และหลักการประพันธ์เพลงหน้าพาทย์ของครูสำราญ เกิดผล ประกอบไปด้วยหน้าทับเป็นหลัก คือ หน้าทับตระ อัตราหน้าทับ 2 ชั้น แบบ ไม่เดิน + ไม่ลา ซึ่งมีลักษณะสอดคล้องกับ หนังสือเครื่องหนัง: หน้าทับที่ใช้กับเพลงไทย (สหวัดน์ ปลื้มปรีชา. 2560) ได้กล่าวไว้ว่า หน้าทับในอัตราหน้าทับ 2 ชั้น จะใช้กับเพลงหน้าพาทย์ตระเท่านั้น จะไม่ใช้กับเพลงหน้าพาทย์อื่น ๆ และพบว่าหน้าทับนี้ เป็นหน้าทับพิเศษ ที่มีหน้าทับประกอบด้วย ไม่กลองเดิน 4 ไม่+ไม่ลา ในอัตราหน้าทับ 2 ชั้นและยังพบว่าเพลงหน้าพาทย์ที่เป็น “เพลงตระ” นั้นจะใช้กับเทพเจ้าเท่านั้น ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 3 ได้เกิดเพลง 3 ชั้นขึ้น จึงได้มีการประพันธ์เพลงหน้าพาทย์ 3 ชั้น เช่นตระไหมโรง ซึ่งเพลงนี้ไม่ได้นำมาใช้ในพิธีกรรม แต่นำมาใช้แทนเพลงหน้าพาทย์ตระสันนิบาต ในเพลงชุดไหมโรงเย็นเท่านั้น เพื่อให้เห็นความสามารถของผู้ประพันธ์ นอกจากนั้นโครงสร้างหน้าทับแบบนี้ยังพบว่าอัตราหน้าทับชั้นเดียวอีก

ที่ใช้กำกับเพลงลา เพลงเสมอ เพลงบาสุณี และเพลงองค์พระพิราพ ซึ่งเป็นโครงสร้างเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง บทบาทหน้าที่ของเพลงตระในพิธีไหว้ครูดนตรี (นัฐพงษ์ ไสวตร. 2538) ได้กล่าวไว้ว่า โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ที่เกี่ยวกับเพลง "ตระ" ไหว้ครูทางด้านดนตรีไทย ไว้ว่าเพลงตระที่ใช้ในพิธีไหว้ครูดนตรีไทยประกอบด้วยส่วนสำคัญ ที่บ่งบอกถึงความเป็นเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง เพลงตระจะมีทำนองหน้าทับ คือจังหวะหน้าทับ (ไม้เดิน+ไม้ลา) และทำนองของเพลงตระ ควบคู่กันไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. หน้าทับต่าง ๆ ของสำนักพาทย์รัตน หากมีการเก็บข้อมูลทางวิชาการ และนำมาเผยแพร่อย่างเหมาะสม จะมีประโยชน์อย่างยิ่งแก่วงการดนตรีไทย
2. เพลงของสำนักพาทย์รัตน หากมีการเก็บข้อมูลในเชิงวิชาการ และนำเผยแพร่อย่างเหมาะสม จะมีประโยชน์อย่างยิ่งแก่วงการดนตรีไทย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาหน้าทับ และกลเม็ดต่าง ๆ ในการบรรเลงเครื่องกำกับหน้าทับของสำนักพาทย์รัตน เพื่อที่จะรักษาและสืบทอดกลวิธีต่าง ๆ ให้คงอยู่ และไม่สูญหายสืบไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมศิลปากร. (2535). **ดุริยางค์มโหรีศิลป์**. กรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด.
- คณะอาจารย์สำนักวิชาสังคมศาสตร์. (2537). **สุนทรีสร้างสรรค์**. สำนักบริหารและจัดการทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ครูเสนาะ หลวงสุนทร. (2556). **การบรรเลงปี่พาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรี-นาฏศิลป์**.
- เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. (2550). **อักขราดุริยางค์ทางฆ้องวงใหญ่**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอ เอส พริ้นติ้ง.
- ฐิระพล น้อยนิธย์ (2559). **ความสัมพันธ์ของแนวทำนองเพลงและรูปแบบจังหวะที่ปรากฏในเพลงโหมโรงรัตนโกสินทร์**.
- ณรงค์ชัย ปิฎกักรัตน์. (2553). **พิธีไหว้ครูดนตรีไทย**. ปรินญาปริญาดุสิตบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- _____. (2557). **สารานุกรมเพลงไทย**. นครปฐม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นัฐพงษ์ ไสวตร. (2538). **บทบาทและหน้าที่ของเพลงตระไหว้ครูในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญธรรม ตราโมท. (2545). **คำบรรยายวิชา ดุริยางคศาสตร์ไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- บุญสืบ บุญเกิด. (2538). **ศึกษาชีวิตประวัติและวิเคราะห์ ผลงานเพลงของครูสำราญ เกิดผล**. วิทยานิพนธ์.
- พิชชาณัฐ ตูจินดา. (2553). **การถ่ายทอดองค์ความรู้ของวงปี่พาทย์ บ้านใหม่ทางกระเบน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์.
- มนตรี ตราโมท. (2538). **ดนตรีไทยของ มนตรี ตราโมท**. กรุงเทพฯ: ธนาครา กรุงเทพฯ.
- _____. (2540). **ดุริยางคศาสตร์ไทย ภาควิชาการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มติชน.

- มนตรี ตราโมท. (2545). *คำบรรยายวิชาดุริยางคศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- มนตรี พันธุ์รอด. (2559). *แนววิธีการเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ของนักดนตรีสำนักพาทย์รัตน์*. วิทยานิพนธ์.
- มานพ ถนอมศรี. (2546). *ทิพย์วาทีคีตศิลป์*. กรุงเทพฯ: บริษัท โรงพิมพ์กรุงเทพ (1984) จำกัด.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2540). *สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีต-ดุริยางค์*. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วราห์ เทพณรงค์. (2559). *โน้ตเพลงไทย สำนักพาทย์รัตน์*. วิทยานิพนธ์.
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2561). *พิธีไหว้ครู*. วิทยาลัยฯ มหาวิทยาลัย.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2552). *สุนทรีศาสตร์เพื่อชีวิต*. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- สัจด์ ภูเขาทอง. (2481). *หลักการวิเคราะห์บทเพลงไทย*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สหวัดน์ ปลื้มปรีชา. (2554). *เอกสารประกอบการสอนวิชาทักษะเพลงไทย 1. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์*.
- _____. (2558). *เอกสารคำสอนวิชาจังหวะหน้าทับ. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์*.
- _____. (2560). *เครื่องหนัง: หน้าทับที่ใช้กับเพลงไทย*. กรุงเทพฯ: มินิ เซอร์วิซซ์พลาย.
- _____. (ม.ป.ป.). *ความหมายและนัยสำคัญของเพลงองค์พระพิราพ*. โครงการวิจัยทางการศึกษา ด้านศิลปวัฒนธรรม ประจำปี 2558 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม.
- สำราญ เกิดผล. (2548). *เพลงหน้าพาทย์ไหว้ครูตำรับครูทองดี ชูสตัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุรพล สุวรรณ. (2549). *ดนตรีไทยในวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

E0079: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

THE PARENTS' PARTICIPATION IN CHILDHOOD DEVELOPMENT OF SAINT RAPHAEL SCHOOL AT SAMUTPRAKAN PROVINCE IN OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION

ชมพูนุช อารังสมบัติ¹ และกุลจิรา รักชนคร²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และนำผลจากการศึกษาเสนอผู้บริหารโรงเรียนเซนต์ราฟาแอลสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองระดับปฐมวัย

ประชากรที่ศึกษาคือผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จำนวน 175 คน เครื่องมือในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยโรงเรียนเซนต์ราฟาแอลตอบแบบสอบถาม จำนวน 175 คน ส่วนใหญ่เป็นอาชีพรับจ้าง จำนวน 82 คน อาชีพค้าขาย จำนวน 44 คน อาชีพรับราชการ จำนวน 34 คน และอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 15 คน ระดับการศึกษาส่วนมากจบระดับปริญญาตรี จำนวน 95 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/อนุปริญญา จำนวน 40 คน ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 35 คน และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียนเซนต์ราฟาแอล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้านเรียงลำดับจากค่ามากไปหาน้อยดังนี้ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และจิตใจ และด้านร่างกาย

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, พัฒนาคุณภาพผู้เรียน, ปฐมวัย

Abstract

The purposes of this study were to study the parents' participation in childhood development of Saint Raphael School at Samutprakan province in office of the private education commission and presented the result to the administrator of Saint Raphael School for it could be guideline to have the participation from parents.

Population in this study was 175 childhood parents of Saint Raphael School at Samutprakan province. Tool used in this study was a set of questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The study found that 1) The childhood parents of Saint Raphael school the occupation was employee, trade, government service and business. 2) The opinion of respondents to the parents' participation in childhood development of Saint Raphael School at Samutprakan province in overall was in the highest level. When considered to each aspect which all in the highest level could sort from high to low as followed; social development, cognitive physical, emotional development and physical development.

Keywords: Participation, Development, Childhood

บทนำ

สังคมพัฒนาและการขยายการศึกษาให้กับประชากรของประเทศไทยจากการศึกษาเดิม ภาคบังคับ 6 ปี เป็น 9 ปี และการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น 12 ปี เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตและรับผิดชอบต่อสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีและมีคุณภาพของสังคมตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รัฐจึงมุ่งจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐานและเน้นให้สามารถ อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็นโดยให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มี สุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจทำงานเป็นและครองชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมีคุณภาพและชีวิตที่ดี ขึ้นตัวแปรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคงและมีความก้าวหน้าของประเทศชาติ จึงมีการจัดการศึกษา ภาคบังคับซึ่ง เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดซึ่งกระจายอยู่ทุกส่วนของประเทศ ภารกิจหลักของโรงเรียน อยู่ที่ การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักการ โครงสร้างและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น. 1)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนเซนต์ราฟาแอลจึงเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเด็ก เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาดตนเอง ตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพและเต็มตามศักยภาพการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนา เด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องได้รับการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดีมีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย, 2560, น.13)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจว่าการพัฒนาผู้เรียนเป็นหน้าที่ของครูโรงเรียน เซนต์ราฟาแอลเท่านั้นที่ต้องดำเนินงานในด้านการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยเมื่อส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนไปแล้ว ตนเองก็ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องใด ๆ อีก ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง แท้จริงแล้วผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีบทบาท และมีส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียน และตัวผู้ปกครองเองนั้นย่อมให้ความรักความรู้ความเอาใจใส่ความ

ห่วงใยต่อบุตรหลานของตนเอง (บุญเรือง คงสิม, 2552 หน้า 3) ดังนั้นการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมของในการพัฒนาผู้เรียนนั้นเป็นความสำคัญอย่างหนึ่งที่จะนำพาโรงเรียนและบุตรหลานบรรลุสู่ปรัชญาการศึกษาของชาติที่วางไว้ และทำให้การจัดการศึกษาได้พัฒนาคนในชาติได้อย่างแท้จริง

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียน และนำผลจากการศึกษาไปแก้ไขเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลให้โรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ และผู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับประกอบการพิจารณา ส่งเสริมและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ ให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ

สมมติฐานในการวิจัย

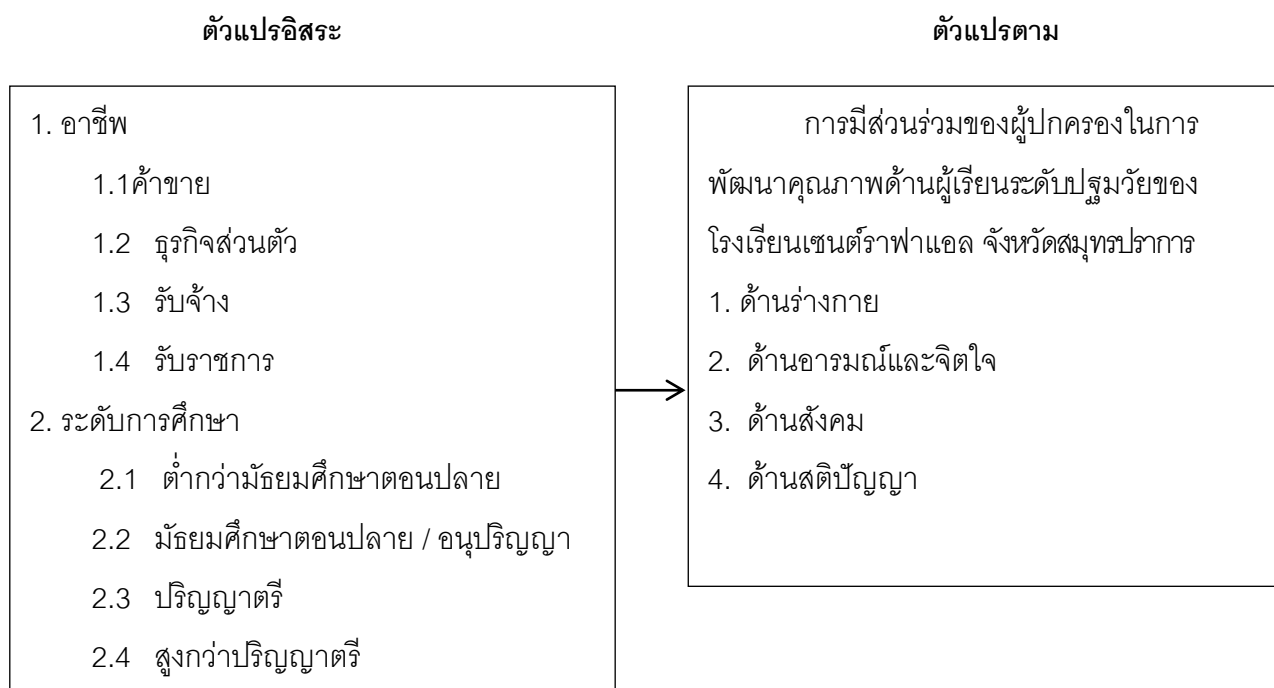
1. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นำข้อมูลไปเป็นแนวทางการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงประสิทธิภาพของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล
2. โรงเรียนเซนต์ราฟาแอลสามารถนำผลวิจัยไปใช้กำหนดวางแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล ในด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักการ และแนวทางการของกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย (ฉบับปรับปรุง 2560 : 13) มาใช้เป็นแนวทางสำหรับงานวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวนทั้งหมด 320 คน คน ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 175 คน

2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2565

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระได้แก่ อาชีพและระดับการศึกษา ตัวแปรตามได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านอารมณ์จิตใจ 3) ด้านสังคม และ 4) ด้านสติปัญญา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 175 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการทดสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน นำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า F-test (One way ANOVA) และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ นนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี จำนวน 80 คน จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จากรายด้านและภาพรวม ดังนี้

การพัฒนาคุณภาพ	ระดับการมีส่วนร่วม		แปลผล	ลำดับ
	(n=175)			
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านร่างกาย	4.66	0.26	มากที่สุด	4
2. ด้านอารมณ์และจิตใจ	4.68	0.24	มากที่สุด	3
3. ด้านสังคม	4.74	0.31	มากที่สุด	1
4. ด้านสติปัญญา	4.69	0.40	มากที่สุด	2
รวม	4.69	0.24	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเรียงจากมากไปหาน้อยสุด ได้แก่ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และจิตใจ และด้านร่างกาย

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ												
การมีส่วนร่วม	ค้าขาย		ธุรกิจส่วนตัว				รับจ้าง		รับราชการ			
			(n=72)		(n=72)				(n=72)		(n=72)	
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านร่างกาย	4.52	0.29	มากที่สุด	4.64	0.14	มากที่สุด	4.71	0.26	มากที่สุด	4.74	0.16	มากที่สุด
2. ด้านอารมณ์และจิตใจ	4.51	0.25	มากที่สุด	4.61	0.17	มากที่สุด	4.74	0.24	มากที่สุด	4.81	0.11	มากที่สุด
3. ด้านสังคม	4.52	0.30	มากที่สุด	4.63	0.21	มากที่สุด	4.80	0.32	มากที่สุด	4.93	0.08	มากที่สุด
4. ด้านสติปัญญา	4.32	0.52	มาก	4.46	0.19	มาก	4.46	0.25	มากที่สุด	4.96	0.06	มากที่สุด
รวม	4.47	0.27	มาก	4.59	0.09	มากที่สุด	4.76	0.19	มากที่สุด	4.85	0.06	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อาชีพรับราชการ อาชีพรับจ้าง อาชีพธุรกิจส่วนตัว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และอาชีพค้าขาย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วม	ระดับการศึกษา											
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่า			มัธยมศึกษาตอนปลาย / อนุปริญญา			ระดับปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	(n=72)		แปลผล	(n=72)		แปลผล	(n=72)		แปลผล	(n=72)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านร่างกาย	4.54	0.26	มากที่สุด	4.52	0.32	มากที่สุด	4.75	0.19	มากที่สุด	4.65	0.24	มากที่สุด
2. ด้านอารมณ์และจิตใจ	4.58	0.28	มากที่สุด	4.54	0.31	มากที่สุด	4.77	0.19	มากที่สุด	4.65	0.23	มากที่สุด
3. ด้านสังคม	4.51	0.23	มากที่สุด	4.48	0.39	มาก	4.91	0.15	มากที่สุด	4.80	0.27	มากที่สุด
4. ด้านสติปัญญา	4.48	0.42	มาก	4.40	0.52	มาก	4.82	0.22	มากที่สุด	4.76	0.27	มากที่สุด
รวม	4.53	0.20	มากที่สุด	4.49	0.27	มาก	4.82	0.12	มากที่สุด	4.71	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยรวมและ

รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / อนุปริญญา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านและจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และจิตใจ และด้านร่างกาย

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ดังนี้ อาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับจ้าง และอาชีพรับราชการ ตามลำดับ จำแนกตามอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ดังนี้ ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / อนุปริญญาระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ จำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ตามลำดับ ได้แก่ 1) ด้านสังคม 2) ด้านสติปัญญา 3) ด้านอารมณ์และจิตใจ และ 4) ด้านการจัดร่างกาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้พัฒนาให้เด็กนักเรียนมีทักษะการใช้ชีวิต การอยู่ร่วมกันกับเพื่อนๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเข้าสังคม การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นเพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน ตามองค์ประกอบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาด้านสังคม ที่มีความสำคัญในการพัฒนาให้เด็กรู้จักการรอคอยผู้อื่น ดูแลรักษาสินของที่ต้องใช้ร่วมกันเป็นอย่างดี รู้จักคำว่าสวัสดิ์ ทักทายแสดงความเคารพผู้ใหญ่ด้วยการไหว้ ใช้คำสุภาพลงท้ายด้วยคำพูดว่า ค่ะ ครับ กล่าวคำขอโทษเมื่อทำผิด กล่าวขอบคุณเมื่อได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่น ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สังคมรอบตัวเด็กนักเรียนสามารถเสริมสร้างพัฒนาการในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ช่วยให้นักเรียนพัฒนาการกระบวนความคิดและพัฒนาการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โรงเรียนจึงควรจัดให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด

การเรียนรู้ให้มีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ด้านร่างกาย ทางด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาของเด็กนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและมีศักยภาพมากยิ่งขึ้นก่อให้เกิดผลสำเร็จทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัย ดวงพร โตทัพ (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลสระพัฒนา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสระพัฒนา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมจำนวนทั้งสิ้น 50 คน ได้ผลการวิจัยพบว่า ความการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลสระพัฒนา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริบังกช เจริญทอง (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สรุปได้ว่า ด้านสังคมปัจจัยพื้นฐานอันสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการศึกษา และมีความสำคัญในการพัฒนาด้านผู้เรียนซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนการพัฒนาาร่างกาย ทางด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา จากข้างต้นดังกล่าวนี้ทำให้พบผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ทางด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้โรงเรียนทราบแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนเซนต์ราฟาแอล จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านร่างกาย ผู้ปกครองควรมีการฝึกให้เด็กวาดภาพตามความคิดอย่างอิสระบนกระดาษเปล่า เพราะเป็นกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่ การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก โดยการใช้นิ้วมือผู้ปกครองส่งเสริมได้โดยให้เด็กจับดินสอวาดภาพบนกระดาษเปล่า นอกจากนี้ผู้ปกครองควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเองอย่างง่าย ๆ เช่น หัดติดกระดุมเสื้อช่วยงานบ้านอย่างง่าย ๆ เช่น รดน้ำต้นไม้ เช็ดจานนอกจากเป็นการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กแล้วยังฝึกเด็กให้มีนิสัยรักการทำงาน ขยัน และมีความรับผิดชอบ

2. ด้านอารมณ์-จิตใจ ผู้ปกครองควรจะเล่านิทานสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม หรือหาเล่านิทาน หนังสือ นิทานที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้เด็กได้ดู ได้ฟัง ได้อ่าน เพื่อเป็นการพัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ เกี่ยวกับการรับรู้ของตนเองและผู้อื่นควบคุมอารมณ์ของตนเองและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม มองโลกในแง่ดี มีคุณธรรมและจริยธรรม

3. ด้านสังคม ผู้ปกครองควรใช้เวลาและมีเวลาอยู่กับบุตรหลานอบรมมารยาทการพูดจาให้ไพเราะโดยใช้คำสุภาพลงท้ายด้วยคำพูดว่าค่ะ ครับ กล่าวคำขอโทษเมื่อทำผิด กล่าวขอบคุณเมื่อได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่น เด็กมีโอกาสนปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัว ในชีวิตประจำวัน แนวทางส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย ผู้ปกครองควรหัดส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือตนเองเรียนรู้ปฏิบัติตัวเพื่อให้สังคมยอมรับทำตัวให้เข้า กลุ่มได้รู้จักให้ รู้จักรับ รู้จักผ่อนปรน รู้จักแบ่งปัน เด็กจะเรียนรู้ได้จากคำสอนของ

พ่อ แม่ ผู้ปกครอง การที่ผู้ปกครองเลี้ยงดูเด็กได้เหมาะสมจะทำให้เด็กพัฒนาไปได้ดี รู้จักการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. ด้านสติปัญญา ครูและผู้ปกครองควรให้เวลากับเด็ก จัดประสบการณ์การเรียนรู้และกิจกรรมที่สำคัญในการฝึกฝน ให้เด็กได้รู้จักการตั้งคำถามและตอบคำถาม ครูผู้ปกครองควรตั้งคำถามแบบปลายเปิดให้เด็กได้คิดได้โต้ตอบอย่างหลากหลาย เช่นคำถามที่ขึ้นต้นคำว่า “ทำไม” “อย่างไร” “ที่ไหน” “เมื่อไร” จัดกิจกรรมให้เด็กได้มีโอกาสสนทนาโต้ตอบ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กในช่วงอายุ 3-6 ปี นั้นมีรากฐานการเรียนรู้จากสิ่งที่ป็นรูปธรรม ตลอดจนช่างซักช่างถาม ทำให้เด็กในวัยนี้มีการพัฒนาการด้านสติปัญญาอย่างรวดเร็ว

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา คุณารักษ์ .(2543). **พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร เล่ม 1** .นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปกร วิทยาลัยเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็ก อายุ 3-5 ปี)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จรรยา สุวรรณทัต .(2545). **จิตวิทยาทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 6, นนทบุรี : สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จรรยาพร ธรนิษฐ์. (2539). **ยุทธศาสตร์การจัดการมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนเอกชน**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- นภาพร พรมจันทร์. (2550). **ผลการใช้เกมการศึกษาที่คัดสรร ต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- นภเนตร ธรรมบวร.(2541) .**บทบาทของครอบครัวกับการศึกษา**: รายงานวิจัยประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- เบญจา แสงมะลิ. (2544). **การพัฒนาเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.
- ประดิษฐา จันทรไทย .(2532). **การศึกษาการปฏิบัติงานของสมาคมผู้ปกครองและครู**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พัฒนา ชัยพงษ์. (2532). **วัยของเค้าที่เรียนระดับอนุบาล อายุ 3-6 ขวบ การอนุบาลศึกษา สอนอะไร**. แผนปฏิบัติราชการแผ่นดินฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2548-2551). มปป.
- ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์. (2531). **การมีส่วนร่วมของประชาชน**. วารสารพัฒนาชุมชน ,71-72.
- รุ่ง แก้วแดง .(2541). **ปฏิวัติการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: เอ พี กราฟฟิคดีไซน์.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2542). **การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). **หน่วยงานการศึกษาเรื่องความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2547). **รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการจัดการศึกษาเอกชน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2547). การวัดประเมินผลแนวใหม่: เด็กปฐมวัย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรพิน สฟโชคชัย. (2538). หลักสำคัญในการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย.

E0080: การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

A STUDY OF THE ACADEMIC LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS IN BASIC SCHOOL UNDER THE TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ณรงค์ชัย กุลพรวพันธ์¹ สมนึก การีเวท²

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1,402 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test Independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.40$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดพันธกิจ ($\bar{X} = 4.49$) ด้านการนิเทศการสอน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .39) ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .38) ด้านการกำหนดติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .38)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและจำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่าง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

The objectives of this research were to study the core competencies of educational institution administrators. Under the Trat Primary Educational Service Area Office and to compare the core competencies of school administrators according to the opinions of teachers under the Trat Primary Education Service Area Office. Classified by educational level work experience and school size The population used in the research was 1,402 people. The samples used in the research were school teachers. Under the Office of Trat Primary Educational Service Area, there were 302 persons. The instrument used for data collection was a questionnaire. The statistics used in the data analysis were Percent, Mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), t-test Independent, One-way ANOVA.

The Research Findings.

The objective of this research is to study The Academic Leadership of Basic Education Administrators under the Trat Primary Educational Service Area Office and to compare the Leadership of Basic Education Administrators according to the opinions of Teachers under the Trat Primary Education Service Area Office. As classified by educational level, work experience and school size, the population used in the research was 1,402 people. The samples used in the research were school teachers under The Office of Trat Primary Educational Service Area, there were 302 people. The instrument used for data collection was a questionnaire. The statistics used in the data analysis were Percent, Mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), t-test Independent, One-way ANOVA.

The research results found that:

1. Academic Leadership of Basic Educational Institution Administrators under the Trat Primary Educational Service Area Office. The performance was at a high level ($\bar{X} = 4.40$) Its Mission setting ($\bar{X} = 4.49$) teaching supervision ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .39) curriculum and teaching management ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .38) progress monitoring of students ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .43), and the side with the lowest mean was Promotion of learning atmosphere ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .38)

2. The results of the comparison of the opinions of the respondents towards The Academic Leadership of the Administrators of the Basic Education institution under the Trat Primary Educational Service Area Office. Classified by educational level, overall result found no difference. But when considering each aspect, setting up and tracking students' progress were visible. There was a statistically significant difference at the .05 level by the bachelor's degree group have a lower average than the postgraduate level group. Classified by work experience and by school size overall, it was found that there were not differences.

Keywords: academic leadership, basic education administrators

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ได้กำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 7 กล่าวว่า ในกระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเองมีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ ทั้งนี้การศึกษาช่วยเสริมสร้างความรู้ ความคิด ทักษะในการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ นำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553: 3-4)

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็งพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตามสถานการณ์การพัฒนาที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อคนและสังคมไทยหลายประการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2555: 1) การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทุกประเทศใช้เป็นนโยบายหลักสำหรับการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติโดยตรง ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นพื้นฐานในการนำพาประเทศไทยก้าวหน้าอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมและยกระดับการศึกษาในทุกช่วงวัย ให้ทุกส่วนบูรณาการการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2558: 1)

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตราด ยึดหลักการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการกระจายอำนาจไปสู่ส่วนกลางไปยังสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ประชาชน องค์กรและหน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นำไปสู่การดำเนินงานด้านการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553: 30) การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณสมบัติของภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรอบรู้ มีวิสัยทัศน์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สามารถจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุ่มเทความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553: 31)

จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการบริหารการศึกษาที่ดีผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการมาใช้ในการบริหารเพื่อให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลแนวทางในการ

พัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะเกิดการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพตลอดจนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการจัดการศึกษาโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับดีมาก
2. ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของโรงเรียน ความแตกต่างกัน

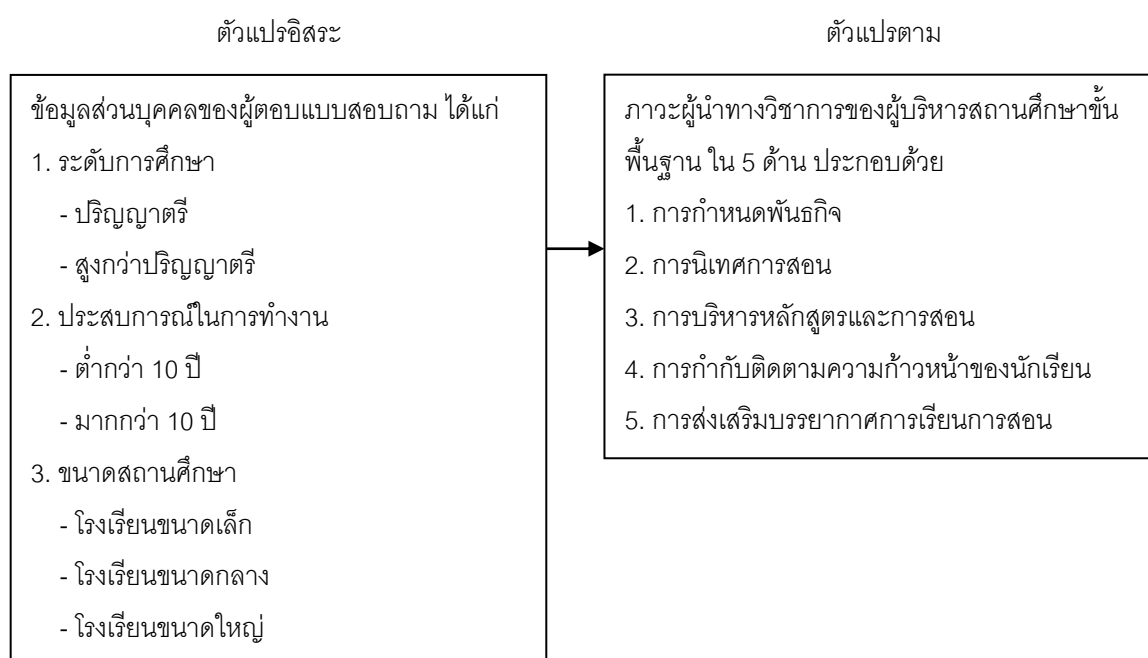
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา และกำหนดนโยบายการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำทางวิชาการซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามกรอบ ประกอบด้วย

- 1) พันธกิจ 2) การนิเทศการสอน 3) การบริหารหลักสูตรและการสอน 4) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน 5) การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 302 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,402 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่ได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามตารางการกำหนดขนาดของ เครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าความถี่ (Frequencies)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)

3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
5. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
6. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
7. การทดสอบค่าที (t-test, Independent Samples)
8. การทดสอบค่าเอฟ (f-test, One-Way Analysis of Variance: ANOVA)

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 302 คน นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	(n = 302)			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านการกำหนดพันธกิจ	4.49	.39	ดีมาก	1
2. ด้านการนิเทศการสอน	4.40	.39	ดีมาก	2
3. ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน	4.38	.38	ดีมาก	3
4. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.37	.43	ดีมาก	4
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน	4.37	.38	ดีมาก	5
รวม	4.40	.26	ดีมาก	

จากตาราง 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .26) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดพันธกิจ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .39) รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการสอน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .39) ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .38) ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .38)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

n = 302

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับการศึกษา				t	P- value
	ปริญญาตรี (N = 226)		สูงกว่า ปริญญาตรี (N = 76)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การกำหนดพันธกิจ	4.48	.39	4.51	.38	-.427	.939
2. การนิเทศการสอน	4.39	.39	4.41	.43	-.266	.559
3. การบริหารหลักสูตรและการสอน	4.37	.38	4.42	.39	-.965	.803
4. การกำหนดติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.42	.44	4.47	.37	-2.590	.009*
5. การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน	4.38	.39	4.35	.35	.634	.454
รวม	4.39	.26	4.43	.26	-.949	.690

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ความเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นที่ดีกว่า และกลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน

n = 302

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประสบการณ์ในการทำงาน				t	P- value
	ต่ำกว่า 10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
	(N = 250)		(N = 52)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การกำหนดพันธกิจ	4.51	.37	4.39	.48	2.070	.034*
2. การนิเทศการสอน	4.40	.39	4.40	.40	-.047	.715
3. การบริหารหลักสูตรและการสอน	4.37	.39	4.44	.34	-1.301	.258
4. การกำหนดติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.35	.44	4.42	.39	-1.056	.484
5. การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน	4.36	.37	4.45	.38	-1.621	.582
รวม	4.40	.25	4.42	.32	-.593	.007*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม พบว่าการกำหนดพันธกิจมีความคิดเห็นดีกว่ากลุ่มอื่น และแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การกำหนดพันธกิจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการปฏิบัติสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การกำหนดพันธกิจ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.133	2.066	14.943*	.000
	ภายในกลุ่ม	299	41.348	.138		
	รวม	301	45.481			
2. การนิเทศการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.573	.287	1.858	.158
	ภายในกลุ่ม	299	46.113	.154		
	รวม	301	46.686			

ตาราง 4 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
3. การบริหารหลักสูตรและ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.934	1.967	14.774*	.000
	ภายในกลุ่ม	299	39.814	.133		
	รวม	301	43.748			
4. การกำหนดติดตาม ความก้าวหน้าของนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.630	1.315	7.383*	.001
	ภายในกลุ่ม	299	53.261	.178		
	รวม	301	55.891			
5. การส่งเสริมบรรยากาศ การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	7.489	3.744	31.877*	.000
	ภายในกลุ่ม	299	35.122	.117		
	รวม	301	42.611			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	2	2.883	1.442	23.962*	.000
	ภายในกลุ่ม	299	17.988	.060		
	รวม	301	20.871			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ความเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การนิเทศการสอน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านที่เหลือแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

1. การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดพันธกิจ รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการสอน ด้านบริหารหลักสูตรและการสอน ด้านการกำหนดความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน

2. ความเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

3. ความเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียนโดยภาพรวม พบว่า แตกต่าง

กันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การนิเทศการสอน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านที่เหลือแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .26) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดพันธกิจ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .39) รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการสอน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .39) ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .38) ด้านการกำหนดติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้การสอน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .38)

2. การเปรียบเทียบความเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ของงานวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างชัดเจน ทำให้ครูมีการยอมรับในความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร จึงทำให้ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของครูและผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ดังคำกล่าวของ ศราวุธ ทองอากาศ (2560) ที่ว่า ผู้บริหารต้องมีการแสดงออกถึงภาวะผู้นำทางวิชาการของตนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รับรู้ เนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารจะช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับครู ทำให้ครูมีความเชื่อ ยอมรับ ศรัทธา และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน อันจะนำมาซึ่งประสิทธิผลของสถานศึกษา แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

3. การเปรียบเทียบความเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ 0.5 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการมีการวางแผนและการแสดงออกถึงบทบาทความเป็นผู้นำของตนเองต่อครูในทุก ๆ ระดับอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีการบริหารโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูให้มีความเป็นมืออาชีพ สมุทธ ชำนาญ (2556) ดังนั้นการศึกษาจะพัฒนาได้ต้องอาศัยผู้นำเป็นผู้สนับสนุนและเป็นผู้นำนวัตกรรมเข้ามาสู่สถานศึกษาและเป็นผู้ผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวหน้าโดยเฉพาะในส่วนการจัดการเรียนการสอนนั้นจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีความรอบรู้ทางด้านวิชาการและผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตอาสา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมสามารถบริหารปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมวิชาการให้ได้ผลดียิ่งขึ้นจะก่อให้เกิดภาพที่เอื้อต่อการทำงานของครูช่วยทำให้คุณภาพการสอนของครูดีขึ้นซึ่งส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในที่สุด สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553) สอดคล้องกับงานวิจัยพัชรภรณ์ จันทพล (2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบ

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยจำแนกตามประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยทางสถิติและสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตติการ์ งามเอนก (2558) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามทัศนคติของครูกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

4. การเปรียบเทียบความเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวม พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงส่งผลให้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งเป็นการขับเคลื่อนให้โรงเรียนบรรลุตามพันธกิจที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา เตียงงา (2556) ได้ศึกษา การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 อยู่ในระดับมาก จำแนกตามขนาดสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัสรา ชูเสน (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประเภทขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ควรวางแผนและกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนด้านการนิเทศการสอน โดยผู้บริหารยกย่อง ชมเชย หรือให้รางวัลกับครูที่มีการจัดการเรียนการสอนดีเด่น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ควรวางแผนส่งเสริมและสนับสนุนด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน โดยผู้บริหารกำหนดนโยบายให้คณะครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ควรกำหนดนโยบาย และวางแผนส่งเสริมและสนับสนุนด้านการกำหนดพันธกิจ โดยผู้บริหารประสานความร่วมมือระหว่างคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาในการกำหนดพันธกิจด้านการสอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
2. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กฤตติการ์ งามเอนก. (2558). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารตามทัศนคติของครูกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นัยนา เตียเงงา. (2556). **การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชราภรณ์ จันทพล. (2559). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก**. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัสรา ชูเสน. (2558). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้.
- ศราวุธ ทองอากาศ. (2560). **การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สมุทร ชำนาญ. (2556). **ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎี และปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ระยอง: พี.เอส.การพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. (2558). **ข้อมูลสารสนเทศ จำนวนครู และนักเรียน ปีการศึกษา 2558**. จันทบุรี: สำนักงานฯ.

E0081: แนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

GUIDELINES FOR PREPARING THE BEEKEEPING BUSINESS LEARNING CENTER FOR TOURISM

ฐิติภัทร์ ไชยธิดาพัชร¹ พัชรา วาณิชวสิน²

¹ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² อาจารย์ประจำ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว โดยสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเลี้ยงผึ้งช่วงระยะเวลา ปี พ.ศ. 2550-2564 และแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 7 แห่ง สถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยแบบวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อสรุปสภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวและรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการเตรียมความพร้อมแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว และสถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้วยแบบแนวทางการเตรียมความพร้อม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการเตรียมความพร้อมแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

ผลการวิจัย พบว่า

สภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวนั้น สรุปได้ 10 ข้อ คือ 1) ด้านปฏิบัติงาน 2) ด้านการบริหารงาน 3) ด้านการวางแผนกำลังคน 4) ด้านการผลิต 5) ด้านการตลาด 6) ด้านการจัดกิจกรรม 7) ด้านการบริการ 8) ด้านการประเมินผลการดำเนินการ 9) ด้านการพัฒนาและการสนับสนุน และ 10) ด้านสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ และแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว ควรมีการดำเนินการตามแนวทาง 8 ด้าน คือ 1) ด้านสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ 2) ด้านการพัฒนาและการสนับสนุน 3) ด้านการตลาดและการจัดกิจกรรม 4) ด้านการประเมินผลการดำเนินการ 5) ด้านการบริหารงาน 6) ด้านการวางแผน 7) ด้านการผลิต และ 8) ด้านการปฏิบัติงาน

ความเหมาะสมของแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิ ระบุว่า ด้านการวางแผนควรมีการประเมินรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ โดยการประเมินรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสำหรับธุรกิจนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งและควรต้องวางแผนก่อนลงมือทำ เนื่องจากผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญต่อวิธีการสร้างรายได้ รูปแบบการสร้างรายได้ และกลยุทธ์การกำหนดราคา ซึ่งนับเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่สามารถสร้างความแตกต่างไม่ด้อยไปกว่านวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ ควรเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับเส้นทางของผู้บริโภค หรือที่เรียกว่า Customer Journey โดยเริ่มต้นตั้งแต่เส้นทางของผู้บริโภคก่อนจะเป็นลูกค้า จนตัดสินใจซื้อสินค้าหรือใช้บริการ รวมถึงการกลับมาซื้อสินค้าหรือใช้บริการนั้นซ้ำ ซึ่งนับเป็นแนวปฏิบัติที่สำคัญสำหรับผู้ประกอบการเนื่องจากสามารถช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมของลูกค้าและวางแผนการตลาดได้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: แนวทางการเตรียมความพร้อม แหล่งเรียนรู้ ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the current condition of the beekeeping business learning center for tourism 2) to present guidelines for preparing the beekeeping business learning center for tourism by synthesizing researches related to beekeeping business during the period 2007-2021 and 7 the beekeeping business learning center for tourism. The statistics used were content analysis with an analysis form of current condition and guidelines to summarize the current condition and obtain guidelines while Mean and Standard Deviation with an appropriate questionnaire to examine the appropriateness of guidelines for preparing the beekeeping business learning center for tourism.

The results of the research were as follows:

1. The current condition of the beekeeping business learning center for tourism can be summarized in 10 aspects, that is, 1) Operational 2) Management 3) Manpower Planning 4) Production 5) Marketing 6) Activities 7) Service 8) Performance Evaluation 9) Development and Support 10) Environment and Nature and Guidelines for the preparation of learning resources for beekeeping business for tourism should be implemented in 8 areas: 1) Environment and Nature 2) Development and Support 3) Marketing and Activities 4) Performance Evaluation 5) Management 6) Planning 7) Production and 8) Operations.

2. The suitability of the preparation approach of the beekeeping business learning center for tourism as a whole was at a high level

Additional recommendations from experts stated that the planning aspect should be assessed for revenue and operating expenses. Assessing revenues and operating expenses for a business is imperative and should be planned before taking action. Because entrepreneurs should focus on how to make money. monetization model and pricing strategy This is one of the key factors that can make a difference not inferior to product innovation. In addition, more details about the consumer journey should be added. Also known as Customer Journey, starting from the consumer's journey before becoming the customer. until making a decision to buy a product or use a service including returning to buy products or use that service repeatedly This is an important practice for entrepreneurs as it can help them understand customer behavior and make better marketing plans.

Keywords: guidelines for preparing, learning resources, the beekeeping business learning center for tourism

บทนำ

ทั้งนี้ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-tourism) เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่ได้ทั้งความเพลิดเพลินและความรู้ นำกลับไปประยุกต์ใช้หรือประกอบอาชีพได้ เหนืออื่นใดคือการได้กลับไปค้นหา เรียนรู้ เข้าใจ ภาควิชาภูมิศาสตร์ รากฐานของแผ่นดินไทยที่เปี่ยมไปด้วยคุณค่า ภายใต้แนวคิด ปรัชญา องค์ความรู้ ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษเกษตรกรไทย ได้สัมผัสกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชนบท ชนบวรธรรมนิยม วัฒนธรรม ประเพณี รูปแบบกิจกรรม และการประกอบอาชีพทางการเกษตรที่หลากหลาย ทั้งวิถีดั้งเดิมจนถึงการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ท่ามกลางทัศนียภาพธรรมชาติที่สวยงาม บริหารจัดการโดยเกษตรกรและชุมชน ความประทับใจที่เกิดจากการได้ชม ชิม ชื้อ ผลิตภัณฑ์ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ก่อเกิดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์แก่ผู้มาท่องเที่ยว ทั้งยังส่งผลให้เกิดรายได้แก่ชุมชน จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์แปรรูป ค่าตอบแทนจากการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2545)

ธุรกิจเชิงการเกษตรที่นำมาผนวกกับการท่องเที่ยวนั้นมีหลากหลาย ทั้งการทำฟาร์ม ทำสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ หรือทำร้านอาหารที่มีกิจกรรมทางการเกษตรเพื่อดึงดูดความสนใจกับคนในปัจจุบันที่ต้องการการผ่อนคลายจากธรรมชาติหลังจากการทำงานที่เผชิญหน้ากับการแข่งขันและการเร่งรีบในวันธรรมดา ซึ่งการดำเนินการธุรกิจการท่องเที่ยวที่น่าสนใจและเป็น 1 ในแหล่งเศรษฐกิจของประเทศไทย ก็คือ การเลี้ยงผึ้ง ทั้งนี้ มติชนออนไลน์ (2563) ระบุว่า ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเป็นหนึ่งในธุรกิจภาคการเกษตรที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของไทยเนื่องจากเป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้เป็นอย่างมาก โดยมูลค่าการส่งออกน้ำผึ้งในปี พ.ศ. 2564 ไทยเป็นประเทศที่มีการเลี้ยงผึ้งในระดับอุตสาหกรรม ผลิตน้ำผึ้งมากเป็นอันดับที่ 366 ของโลก และเป็นอันดับ 2 ของอาเซียน รองจากเวียดนาม โดยไทยผลิตน้ำผึ้ง ได้ 10,110 ตัน มีเกษตรกรผู้เลี้ยง 1,215 ราย ผึ้ง 353,724 รัง เก็บน้ำผึ้งจากดอกลำไย ลิ้นจี่ กาแฟ ทานตะวัน และสาบเสือ ได้มากกว่า 12,203 ตัน มีการส่งออกน้ำผึ้งไปยังประเทศต่าง ๆ เช่น ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา อินโดนีเซีย แคนาดา และจีน จำนวน 7,907,95 ตัน คิดเป็นมูลค่า 615.59 ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีผลพลอยได้จากการผลิตไขผึ้ง เกสร และนมผึ้ง อีกด้วย ซึ่งการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นทุกปี

การเลี้ยงผึ้งนับวันจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเนื่องจากผึ้งได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเกษตรกรสามารถนำมาประกอบเป็นอาชีพเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว เป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มผลผลิตพืชในการเกษตร เป็นผลิตภัณฑ์บำรุงสุขภาพร่างกาย ผลิตภัณฑ์ หลายชนิดถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ และเกิดผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง ตลอดจนมีการส่งออกน้ำผึ้งได้เข้าประเทศจำนวนมาก ผึ้งสามารถนำมาส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับเกษตรกรเนื่องจากธรรมชาติเป็นสิ่งไม่แน่นอนและอาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตของน้ำผึ้ง ซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้การเลี้ยงผึ้งมีอุปสรรคต่าง ๆ ที่ทำให้การเลี้ยงผึ้งไม่ได้ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง อุณหภูมิสูงขึ้น ฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาล พืชอาหารผึ้งไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร ไม่ออกดอกออกผลตามปกติ หรือออกดอกก็ออกในปริมาณที่น้อย มีการบานของดอกสั้นลง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการหาอาหารและเก็บสะสมอาหารของผึ้ง ทำให้ผู้เลี้ยงผึ้งไม่สามารถได้เก็บเกี่ยวผลผลิตจากผึ้งได้ อีกทั้งความแปรปรวนของตลาดอาจส่งผลกระทบต่อรายได้หากพึ่งพาแต่เพียงผลผลิตของน้ำผึ้งเป็นหลักเนื่องจากกระบวนการตลาดที่มีอยู่เป็นระบบการตลาดแบบแข่งขันเสรีกึ่งผูกขาด เพราะเกษตรกรไม่สามารถกำหนดอะไรได้มากนัก ไม่ว่าจะเป็นตลาดที่เกษตรกรต้องซื้อปัจจัยการผลิตและตลาดที่เกษตรกรขายผลผลิต ส่วนใหญ่จะอยู่ภายใต้อิทธิพลของพ่อค้าที่กำหนดราคาในการขายปัจจัยการผลิตหรือซื้อผลผลิตจากเกษตรกร (อรสา เสนิงค์ ณ อยุธยา. 2557)

อย่างไรก็ตาม การจะต่อยอดธุรกิจเลี้ยงผึ้งไปเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อการท่องเที่ยวได้นั้นจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในระบบการเลี้ยงผึ้งที่ดีเสียก่อนเปิดให้ผู้สนใจเข้ามาเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ เนื่องจากปัญหาหนึ่งของการเลี้ยงผึ้ง คือ การไม่มีความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาทำให้การเลี้ยงผึ้งไม่มีความก้าวหน้า ไม่บรรลุตามเป้าหมาย และต้องประสบกับภาวะขาดทุนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงผึ้ง จนอาจทำให้การต่อยอดธุรกิจเลี้ยงผึ้งไปเป็นแหล่งเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จอย่างที่มุ่งหวัง อีกทั้งในปัจจุบันยังพบอีกด้วยว่า มีงานวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจการเลี้ยงผึ้งจำนวนไม่มากนักที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว ทั้ง ๆ ที่ธุรกิจเลี้ยงผึ้งมีความเป็นไปได้สูงที่จะสร้างรายได้หากได้ต่อยอดเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อการท่องเที่ยว เนื่องด้วยคุณภาพและชื่อเสียงของผึ้งของประเทศไทย ดังนั้น แนวทางเตรียมความพร้อมที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมจะช่วยให้ผู้ประกอบการมีความเข้าใจและสามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวได้อย่างถูกทางและยั่งยืนยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยต่อยอดธุรกิจและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยในหัวข้อเรื่อง แนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว ด้วยความคาดหวังว่า จะสามารถระบุแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อให้เกษตรกรที่ทำธุรกิจเลี้ยงผึ้งสามารถต่อยอดธุรกิจเลี้ยงผึ้ง นอกเหนือจากการผลิตและการขายไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้อีกช่องทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

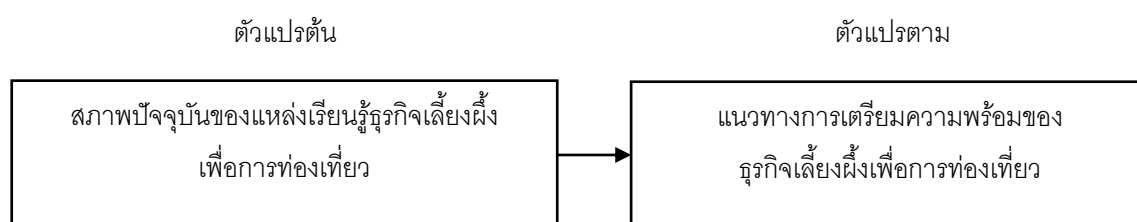
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้นำข้อมูลสภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวที่ได้ไปกำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมมุ่งสู่การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว
2. ได้รับทราบแนวทางการเตรียมความพร้อมมุ่งสู่การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวที่สามารถนำไปสร้างเป็นคู่มือเป็นแนวปฏิบัติเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยให้มีคุณภาพและยั่งยืนต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “แนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว” ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังนี้

1. สืบค้นเอกสารทางอินเทอร์เน็ต
2. สภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว
3. แนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาครอบคลุมสภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวและแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว
2. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาที่ใช้ทำการวิจัยเริ่มจากเดือนสิงหาคม - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ประกอบด้วย 1) บริษัท บีฟาร์ม 1973 2) ศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับผึ้ง (Bee Learning Center) ภาควิชาที่ 1 ภาควิชา คณະเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี (ศูนย์ผึ้งจันทบุรี) 4) ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ 5) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดอุดรธานี 6) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดขอนแก่น (ผึ้ง) 7) ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดชุมพร

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวและแนวทางการเตรียมความพร้อมของธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวจากฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ต ในช่วงปี พ.ศ. 2550-2564 โดยใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกเอกสารของ Scott (2006) คือ คัดเลือกเอกสารที่ 1) มีความถูกต้อง 2) มีความน่าเชื่อถือ 3) มีความเป็นตัวแทน และ 4) มีความชัดเจน และใช้ตารางบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) จากฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ตที่ค้นพบ และจัดทำเอกสารขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการเตรียมความพร้อมแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวด้วยแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาให้ครบถ้วน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอในรูปแบบการบรรยายเพื่อสรุปสภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวและรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการเตรียมความพร้อมแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว และใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการเตรียมความพร้อมแหล่งเรียนรู้ธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและแนวทางการเตรียมความพร้อม

1. สภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว พบว่า สภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวนั้นสามารถสรุปได้ 10 ข้อ คือ 1) ด้านปฏิบัติงาน ได้แก่ ไม่มีเวลาขาดความรู้และประสบการณ์ ขาดการวางแผนและจัดสรรการดำเนินการที่ดี ไม่เชี่ยวชาญด้านการดูแลรักษาผึ้ง ขาดความรู้ทางด้านวิชาการในการเลี้ยงที่ถูกต้อง มีการนำสารเคมีมาใช้ในแปลงเพาะปลูกทำให้ผึ้งตาย ไม่มีเกษตรผสมให้ผึ้งตามฤดูกาล ราคาอาหารผึ้ง (น้ำตาลทรายและเกสรผึ้ง) มีราคาแพง และประสบปัญหาผึ้งตายยกรัง 2) ด้านการบริหารงาน ได้แก่ ความไม่คล่องตัวในการบริหารงานงบประมาณมีจำนวนจำกัด ประสบกับภาวะขาดทุนในการประกอบอาชีพ ธุรกิจหรือกิจการต้องสู้กับคู่แข่งขั้นที่เหนือกว่า บริหารจัดการผึ้งได้ไม่ถูกวิธี ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มผึ้ง และไม่เห็นความสำคัญของมาตรฐานฟาร์มผึ้ง 3) ด้านการวางแผนกำลังคน ได้แก่ ไม่มีการวางแผนกำลังคนในระยะยาว ไม่มีบุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน อัตรากำลังคนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และไม่สามารถเข้าถึงตัวเกษตรกรในพื้นที่ 4) ด้านการผลิต ได้แก่ ต้นทุนทางการผลิตทำให้ประสิทธิภาพของผลผลิตแตกต่างกัน สภาพแวดล้อมทำให้ผลผลิตที่เกิดขึ้นไม่มีความแน่นอนปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวข้องที่ควบคุมไม่ได้ และสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลให้ขายผลผลิตได้ลดลง 5) ด้านการตลาด ได้แก่ การกำหนดราคามีปัจจัยจากพ่อค้าคนกลางเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่มีเวลาจัดการด้านการตลาดให้มีประสิทธิภาพ การตัดราคาเพื่อแย่งชิงฐานลูกค้า สินค้าราคาตก ขายไม่ได้ ได้ผลผลิตน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ไม่มีความรู้ด้านการหาแหล่งวางจำหน่าย และราคารับซื้อผลผลิตน้ำผึ้งดิบจากเกษตรกรต่ำ 6) ด้านการจัดกิจกรรม ได้แก่ ไม่มีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม และไม่มีความสนใจในพื้นที่และไม่มีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง 7) ด้านการบริการ ได้แก่ ระบบอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ระบบความปลอดภัยไม่ดี และโรงอาหารและห้องเรียนรู้ไม่มีความพร้อมและไม่เพียงพอ 8) ด้านการประเมินผลการดำเนินการ ได้แก่ ขาดการประเมินผล ติดตาม เพื่อนำไปพัฒนาต่อ ขาดการวิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินการ และไม่มีมีการประเมินการดำเนินงานของบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญ 9) ด้านการพัฒนาและการสนับสนุน ได้แก่ ขาดการพัฒนาต่อยอดจากผลผลิตเดิม ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ขาดการรับข่าวสารต่าง ๆ เรื่องมาตรฐานฟาร์มผึ้ง และขาดการช่วยเหลือด้านราคาน้ำผึ้งดิบให้สูงขึ้น และ 10) ด้านสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ ได้แก่ ผลกระทบจากภัยแล้ง ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การเผาและทำลายแหล่งอาหารตามธรรมชาติ ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป และโรคระบาดในผึ้งเลี้ยง

2. แนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

จากผลการสังเคราะห์แนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว พบว่า แนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวนั้น ควรมีการดำเนินการตามแนวทาง 8 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน ได้แก่ ควรพัฒนาเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจการเลี้ยงผึ้งให้เป็นวิทยากรเพื่อให้สามารถให้ความรู้และให้คำปรึกษาได้ ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตและการจัดการผลผลิตให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจการเลี้ยงผึ้งให้สามารถผลิตและจำหน่ายสินค้าจากผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว 2) ด้านการผลิต ได้แก่ ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว กำหนดราคาขายปลีกและแปรรูปสินค้าจากผึ้งให้เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว ควรมีการจำหน่ายสินค้าและผลผลิตที่ยังไม่ผ่านการแปรรูป ณ แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เลือกสรรสินค้าได้หลากหลายตามความต้องการ 3) ด้าน

การปฏิบัติงาน ได้แก่ ควรเลี้ยงผึ้งช่วงก่อนและหลังฤดูดอกไม้บาน ดูแลสุขภาพผึ้งอย่างต่อเนื่อง ดูแลสิ่งแวดล้อมของผึ้งอย่างเหมาะสม มีการบริหารจัดการผลผลิตของสินค้าแปรรูปอย่างเหมาะสม และควรมีการอบรมการจัดทำมาตรฐานฟาร์มผึ้งให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ 4) ด้านการตลาดและการจัดกิจกรรม ได้แก่ ควรใช้การตลาดแบบบูรณาการด้วยเครื่องมือทางการตลาดอย่างหลากหลายผสมผสานกันอย่างเหมาะสม เน้นกิจกรรมที่สร้างการมีส่วนร่วมเพื่อดึงดูดการมีส่วนร่วมจากนักท่องเที่ยว บูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนเพื่อส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง มีการสาธิตขั้นตอนการผลิตและให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงผึ้งกับนักท่องเที่ยว และมีการจัดเตรียมกิจกรรมหลากหลายรูปแบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง รวมทั้งพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 5) ด้านการบริหารงาน ได้แก่ ควรจัดสรรขนาดพื้นที่ของแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเปิดรับนักท่องเที่ยว จัดแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจเพื่อให้เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยว เตรียมความพร้อมด้านเงินทุนของเจ้าของกิจการในการจัดเตรียมพื้นที่และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม จัดจำหน่ายสินค้าชุมชนควบคู่กับการแนะนำธุรกิจการเลี้ยงผึ้งให้กับนักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม ควรมีการรวมกลุ่มเกษตรกร วิชาหกิจชุมชน และศูนย์การเรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชนเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น รักษามาตรฐานฟาร์มผึ้งให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ให้พร้อมบริการและเพียงพออยู่เสมอ 6) ด้านการพัฒนาและการสนับสนุน ได้แก่ พัฒนาและสนับสนุนเจ้าหน้าที่ภายในแหล่งเรียนรู้เพื่อให้สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงผึ้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างจุดเด่นให้กับจุดขายของที่ระลึก จุดการแสดงและจุดการผลิต และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งตามข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ใช้บริการอย่างต่อเนื่อง 7) ด้านการประเมินผลการดำเนินการ ได้แก่ ตรวจสอบผลลัพธ์การดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนด ตรวจสอบยอดขายผลิตภัณฑ์สินค้าแปรรูปและไม่ผ่านการแปรรูป และ ตรวจสอบยอดขายผู้ชม ผู้สนใจ และผู้ติดต่อแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง และ 8) ด้านสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ ได้แก่ ควรมีการอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตรให้อยู่กับแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง ควรนำนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง และควรเพิ่มการเรียนรู้วัฒนธรรมชนบทและการสัมผัสธรรมชาติให้เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว นอกเหนือจากการเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง

ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

ตาราง 1 แบบแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

รายการประเมินความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านการวางแผน	4.28	0.57	มาก
2. ด้านการผลิต	4.20	0.77	มาก
3. ด้านการปฏิบัติงาน	4.00	0.69	มาก
4. ด้านการตลาดและการจัดกิจกรรม	4.33	0.66	มาก
5. ด้านการบริหารงาน	4.30	0.70	มาก
6. ด้านการพัฒนาและการสนับสนุน	4.44	0.73	มาก

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการประเมินความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
7. ด้านการประเมินผลการดำเนินการ	4.33	0.71	มาก
8. ด้านสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ	4.89	0.33	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.35	0.68	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.68) โดยด้านสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.33) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาและการสนับสนุน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.73) ด้านการตลาดและการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.66) ด้านการประเมินผลการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.71) ด้านการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.70) ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.57) ด้านการผลิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.77) และด้านการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิ ระบุว่า ด้านการวางแผนควรมีการประเมินรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ โดยการประเมินรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสำหรับธุรกิจนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งและควรต้องวางแผนก่อนลงมือทำ เนื่องจากผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญต่อวิธีการสร้างรายได้ รูปแบบการสร้างรายได้ และกลยุทธ์การกำหนดราคา ซึ่งนับเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่สามารถสร้างความแตกต่างไม่ด้อยไปกว่านวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ ควรเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับเส้นทางของผู้บริโภค หรือที่เรียกว่า Customer Journey โดยเริ่มต้นตั้งแต่เส้นทางของผู้บริโภคก่อนจะเป็นลูกค้า จนตัดสินใจซื้อสินค้าหรือใช้บริการ รวมถึงการกลับมาซื้อสินค้าหรือใช้บริการนั้นซ้ำ ซึ่งนับเป็นแนวปฏิบัติที่สำคัญสำหรับผู้ประกอบการเนื่องจากสามารถช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมของลูกค้าและวางแผนการตลาดได้ดียิ่งขึ้น

สรุปผล

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวนั้น สรุปได้ 10 ข้อ คือ 1) ด้านปฏิบัติงาน 2) ด้านการบริหารงาน 3) ด้านการวางแผนกำลังคน 4) ด้านการผลิต 5) ด้านการตลาด 6) ด้านการจัดกิจกรรม 7) ด้านการบริการ 8) ด้านการประเมินผลการดำเนินการ 9) ด้านการพัฒนาและการสนับสนุน และ 10) ด้านสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ และแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว ควรมีการดำเนินการตามแนวทาง 8 ด้าน คือ 1) ด้านสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ 2) ด้านการพัฒนาและการสนับสนุน 3) ด้านการตลาดและการจัดกิจกรรม 4) ด้านการประเมินผลการดำเนินการ 5) ด้านการบริหารงาน 6) ด้านการวางแผน 7) ด้านการผลิต และ 8) ด้านการปฏิบัติงาน

ความเหมาะสมของแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) โดยด้านสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด, ด้านการพัฒนาและการสนับสนุน อยู่ในระดับมาก, ด้านการตลาดและการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมาก, ด้านการประเมินผลการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก, ด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก, ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก, ด้านการผลิต อยู่ในระดับมาก และด้านการปฏิบัติงาน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.89$, $\bar{X} = 4.44$, $(\bar{X}) = 4.33$, $(\bar{X}) = 4.33$, $(\bar{X}) = 4.30$, $(\bar{X}) = 4.28$, $(\bar{X}) = 4.20$ และ $(\bar{X}) = 4.00$) ตามลำดับ

ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิ ระบุว่า ด้านการวางแผนควรมีการประเมินรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ โดยการประเมินรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสำหรับธุรกิจนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งและควรต้องวางแผนก่อนลงมือทำ และควรเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับเส้นทางของผู้บริโภค หรือที่เรียกว่า Customer Journey โดยเริ่มต้นตั้งแต่เส้นทางของผู้บริโภคก่อนจะเป็นลูกค้า จนตัดสินใจซื้อสินค้าหรือใช้บริการ รวมถึงการกลับมาซื้อสินค้าหรือใช้บริการนั้นซ้ำ

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษาวิจัย แนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารที่มีประสิทธิภาพของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว ที่ได้ค้นพบมีทั้งหมด 10 ด้าน โดยสภาพปัญหาที่ค้นพบนั้นมีลักษณะปัญหาหลากหลายด้าน เนื่องด้วยผู้ประกอบการไม่มีเวลาขาดความรู้และประสบการณ์ ขาดการวางแผนและจัดสรรการดำเนินการที่ดีงบประมาณมีจำนวนจำกัด ประสบกับภาวะขาดทุนในการประกอบอาชีพ และธุรกิจหรือกิจการต้องสู้กับคู่แข่งที่เหนือกว่า ไม่มีการวางแผนกำลังคนในระยะยาว ไม่มีบุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน อัตรากำลังคนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และคำตอบแทนที่ไม่เป็นธรรม หากมองถึง ต้นทุนทางการผลิตทำให้ประสิทธิภาพของผลผลิตแตกต่างกัน สภาพแวดล้อมทำให้ผลผลิตที่เกิดขึ้นไม่มีความแน่นอน ปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวข้องที่ควบคุมไม่ได้ และสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลให้ขายผลผลิตได้ลดลง นอกจากนี้ ระบบการตลาดแบบแข่งขันเสรีก็ยิ่งผูกขาด การกำหนดราคามีปัจจัยจากพ่อค้าคนกลางเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่มีเวลาจัดการด้านการตลาดให้มีประสิทธิภาพ การตัดราคาเพื่อแย่งชิงฐานลูกค้า และการเข้ามาของคู่แข่งอาจจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของกิจการ การขาดประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ขาดการประเมินผลติดตาม เพื่อนำไปพัฒนาต่อ ขาดการวิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินการ รวมถึงขาดการพัฒนาต่อยอดจากผลผลิตเดิม และไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ

1.2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพกร ณ สงขลา (2556) ในช่วงที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภอช้างกลางได้รับความนิยม แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีกิจกรรมการสาธิต/ให้ความรู้การเกษตร การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และการแนะนำธุรกิจการเกษตร โดยกิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มทรัพยากรเกษตร ต่อมาเมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวลดลง ส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวมีการปรับกิจกรรมการท่องเที่ยวในลักษณะไม่ต้องพึ่งพาธุรกิจท่องเที่ยวมากนัก การท่องเที่ยวเชิงเกษตรของอำเภอช้างกลางมีความยั่งยืนในด้านการ

อนุรักษ์ทรัพยากรเกษตร แต่ไม่มีความยั่งยืนในด้านการเป็นธุรกิจบริการที่มีผลกำไรและการมีนักท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ การสร้างความยั่งยืนให้ท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชน ควรมีการจัดการทรัพยากรเกษตรที่เน้นกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการเกษตร การเรียนรู้วัฒนธรรมชนบท และการสัมผัสธรรมชาติ ซึ่งทำให้เห็นว่า การดำเนินการต้องมีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อเนื่องและยั่งยืน

2. แนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวที่ค้นพบทั้งหมด 8 ด้านระบุได้ว่า 1) ด้านการวางแผน ได้แก่ ควรพัฒนาเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจการเลี้ยงผึ้งให้เป็นวิทยากรเพื่อให้สามารถให้ความรู้และให้คำปรึกษาได้ ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตและการจัดการผลผลิตให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจการเลี้ยงผึ้งให้สามารถผลิตและจำหน่ายสินค้าจากผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว 2) ด้านการผลิต ได้แก่ ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว กำหนดราคาขายปลีกและแปรรูปสินค้าจากผึ้งให้เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว ควรมีการจำหน่ายสินค้าและผลผลิตที่ยังไม่ผ่านการแปรรูป ณ แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เลือกสรรสินค้าได้หลากหลายตามความต้องการ 3) ด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ ควรเลี้ยงผึ้งช่วงก่อนและหลังฤดูออกไม้บาน ดูแลสิ่งแวดล้อมของผึ้งอย่างเหมาะสม มีการบริหารจัดการผลผลิตของสินค้าแปรรูปอย่างเหมาะสม และควรมีการอบรมการจัดทำมาตรฐานฟาร์มผึ้งให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ 4) ด้านการตลาดและการจัดกิจกรรม ได้แก่ ควรใช้การตลาดแบบบูรณาการด้วยเครื่องมือทางการตลาดอย่างหลากหลายผสมผสานกันอย่างเหมาะสม เน้นกิจกรรมที่สร้างการมีส่วนร่วมเพื่อดึงดูดการมีส่วนร่วมจากนักท่องเที่ยว บูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนเพื่อส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง และมีการจัดเตรียมกิจกรรมหลากหลายรูปแบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง รวมทั้งพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 5) ด้านการบริหารงาน ได้แก่ ควรจัดสรรขนาดพื้นที่ของแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเปิดรับนักท่องเที่ยว จัดแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจเพื่อให้เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยว เตรียมความพร้อมด้านเงินทุนของเจ้าของกิจการในการจัดเตรียมพื้นที่และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม จัดจำหน่ายสินค้าชุมชนควบคู่กับการแนะนำธุรกิจการเลี้ยงผึ้งให้กับนักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม รักษามาตรฐานฟาร์มผึ้งให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ให้พร้อมบริการและเพียงพออยู่เสมอ 6) ด้านการพัฒนาและการสนับสนุน ได้แก่ พัฒนาและสนับสนุนเจ้าหน้าที่ภายในแหล่งเรียนรู้เพื่อให้สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงผึ้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างจุดเด่นให้กับจุดขายของที่ระลึก จุดการแสดงและจุดการผลิต และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งตามข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ให้บริการอย่างต่อเนื่อง 7) ด้านการประเมินผลการดำเนินการ ได้แก่ ตรวจสอบผลลัพธ์การดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนด ตรวจสอบยอดขายผลิตภัณฑ์สินค้าแปรรูปและไม่ผ่านการแปรรูป และ ตรวจสอบยอดขายผู้ชม ผู้สนใจ และผู้ติดต่อแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง และ 8) ด้านสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ ได้แก่ ควรมีการอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตรให้อยู่กับแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง ควรนำนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง และควรเพิ่มการเรียนรู้วัฒนธรรมชนบทและการสัมผัสธรรมชาติให้เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว นอกเหนือจากการเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งสอดคล้องกับ พิชัย คงพิทักษ์ (2558) ได้กล่าวว่า เกษตรกรสามารถส่งจำหน่ายให้แก่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและนักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด แต่ต้องใช้หลักปฏิบัติในการเลี้ยงผึ้งและการเก็บผลผลิตที่ดีในการรักษาคุณภาพของน้ำผึ้ง ส่วนการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผึ้งในระดับชุมชน/ครัวเรือน พบว่าผลิตภัณฑ์ผึ้งที่ผึ้งผลิตได้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพอยู่แล้ว ผู้เลี้ยงผึ้งจะรักษาคุณภาพได้ ต้องใช้หลักการปฏิบัติที่ดีในการเลี้ยงผึ้งเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ผึ้ง และยังคงสอดคล้องกับ จรรยาลักษณ์ อินต้อย (2561) ที่ระบุว่า ควรเน้นให้ความรู้และใช้ความรู้ทางการเกษตร รูปแบบกิจกรรม

ทางการเกษตร ที่หลากหลายและเน้นการส่งเสริมสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้นักท่องเที่ยวที่ไม่มีประสบการณ์ รวมทั้งให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร การประชาสัมพันธ์ให้แก่บุคคลที่สนใจและบุคคลทั่วไปให้ได้รับรู้ถึงความน่าสนใจในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

3. ความเหมาะสมของแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว

ความเหมาะสมของแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว โดยด้านสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ เป็นด้านที่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ควรมีการอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตรให้อยู่กับแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง, ควรเพิ่มการเรียนรู้วัฒนธรรมชนบทและการสัมผัสธรรมชาติให้เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว นอกเหนือจากการเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง และควรมีนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง โดยสอดคล้องกับ คมกฤษ จันทักษ์วร (2551) ที่ได้กล่าวถึงแหล่งความรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติในวิถีชีวิต เป็นแหล่งความรู้ตามสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ได้แก่ ครอบครัวยุคใหม่ สถานที่ทำงาน และแหล่งชุมชนที่มีอยู่ตามธรรมชาติทางสังคม ได้แก่ ร้านค้า ตลาด ห้างสรรพสินค้า สถานบริการต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีแหล่งชุมชนอื่น ๆ ที่แตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไกรวุฒิ หีบแก้ว (2552) ที่ระบุว่า การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรคือเพิ่มการติดตั้งป้ายสัญลักษณ์บอกเส้นทางการเดินทางมายังตลาดน้ำท่าคา เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางมาตลาดน้ำท่าคาของนักท่องเที่ยว เพิ่มการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวตามสื่อต่าง ๆ ศึกษารั้ววัฒนธรรมชุมชนให้คงอยู่เหมือนในอดีตรวมถึงการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของชุมชนเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

สำหรับความเหมาะสมของแนวทางการเตรียมความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว โดยด้านการปฏิบัติงาน เป็นด้านที่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ควรมีการอบรมการจัดทำมาตรฐานฟาร์มผึ้งให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจการเลี้ยง, ควรดูแลสุขภาพผึ้งอย่างต่อเนื่อง, ควรดูแลสิ่งแวดล้อมของผึ้งอย่างเหมาะสม, ควรรักษาระบบนิเวศของผึ้งให้สมดุลอยู่เสมอ, ควรเลี้ยงผึ้งช่วงก่อนและหลังฤดูดอกไม้บาน และควรมีการบริหารจัดการผลผลิตของสินค้าแปรรูปอย่างเหมาะสม โดยสอดคล้องกับ รุ่งอรุณ อันสุตใจ; เฉลิมศักดิ์ คุ้มศิริบุญ; และจินดา ขลิบทอง (2561) ระบุว่า เกษตรกรมีความต้องการส่งเสริมความรู้เทคโนโลยีการเลี้ยงผึ้งในเรื่องด้านการตลาด การจัดทำมาตรฐานฟาร์มผึ้ง และการจัดการเลี้ยงผึ้งในฤดูดอกไม้บาน ประเด็นปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ การจัดการเลี้ยงผึ้งช่วงหลังฤดูดอกไม้บาน ช่วงฤดูดอกไม้บาน และช่วงก่อนฤดูดอกไม้บาน ข้อเสนอแนะในการเลี้ยงผึ้งพันธุ์ คือ ให้ภาครัฐประชาสัมพันธ์การบริโภคน้ำผึ้ง ประโยชน์ของน้ำผึ้ง และประชาสัมพันธ์ใช้สารเคมีในการฉีดป้องกันศัตรูพืชที่ถูกต้อง เพื่อลดการใช้สารเคมีในพืชอาหารของผึ้ง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธิวีร์ มะโนวรรณ; และ รุจ ศิริสัญลักษณ์ (2560) พบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้มาตรฐานฟาร์มผึ้ง ได้แก่ รายได้ในครัวเรือน ภาระหนี้สิน จำนวนรังผึ้งที่เลี้ยง และแหล่งข่าวสารเรื่องมาตรฐานฟาร์ม ซึ่งมีตัวแปรอิสระ 3 ตัว ที่ส่งผลเชิงบวกต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม ได้แก่ รายได้ในครัวเรือน ภาระหนี้สิน และแหล่งข่าวสารเรื่องมาตรฐานฟาร์ม ส่วนจำนวนรังผึ้งที่เลี้ยงส่งผลเชิงลบต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม ข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง คือ ต้องการให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานเกี่ยวกับมาตรฐานฟาร์มผึ้งเข้าให้คำแนะนำเพิ่มเติมตลอดจนต้องการเงินทุนในการสนับสนุนสำหรับผู้เลี้ยงผึ้ง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อจำกัดสำหรับการค้นหาข้อมูล เนื่องจากการค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตมีทั้งข้อมูลที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับการวิจัย โดยผู้วิจัยดำเนินการคัดกรองส่วนที่ต้องคัดกรองข้อมูลและค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมหลายครั้ง จนกว่าจะครบถ้วน ทำให้การเก็บข้อมูลการวิจัยล่าช้ากว่าที่ผู้วิจัยตั้งเป้าหมาย ควรเพิ่มจำนวนแหล่งเรียนรู้ธุรกิจการเลี้ยงผึ้งเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการเตรียมความพร้อมที่สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจการเลี้ยงผึ้ง หรือควรศึกษาข้อมูลเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษประกอบเพื่อให้ได้ภาพรวมที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เป็นต้น ในการวิจัยครั้งถัดไป ควรค้นหาข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจงและใช้เทคนิคการค้นหาข้อมูลสารสนเทศเข้ามาประกอบจะทำให้การค้นหาข้อมูลชัดเจนและตรงประเด็นมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาของธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยว โดยเพิ่มการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์และลงพื้นที่เก็บข้อมูลประกอบ เพื่อจะได้มองเห็นแนวทางการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาธุรกิจเลี้ยงผึ้งเพื่อการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). **การท่องเที่ยวเชิงเกษตร**. สืบค้นเมื่อ 29 กันยายน 2564, จาก <http://agrotourismtavaravadee.com/การท่องเที่ยวเชิงเกษตร>.
- ไกรวุฒิ หีบแก้ว. (2556). **การศึกษาธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลท่าคา อำเภอบ้านแพ้วจังหวัดสมุทรสงคราม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการเกษตร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คมกฤษ จันทน์จร. (2551). **การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยาลักษณ์ อินต้อย. (2561). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจและความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดพิษณุโลก**. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการเกษตร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เทพกร ณ สงขลา. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการใช้ทรัพยากรเกษตรของชุมชน: กรณีศึกษาท่องเที่ยวเชิงเกษตรข้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเกษตรเขตร้อน. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธนาคารประเทศไทย. (2562). **รายงานประจำปี ธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2562**. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2564, จาก <https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/Report/AnnualReport/Documents/AnnualReport2019.pdf>.
- พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ 9. (2507). **ความเจริญของประเทศ ต้องอาศัยความเจริญของการเกษตรเป็นสำคัญ**. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2564, จาก <https://www.kasetkaoklai.com/home/2017/10/ความเจริญของการเกษตร/>.

พันธุ์วีร์ มะโนวรรณ; และ รุจ ศิริสัญลักษณ. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้มาตรฐานฟาร์มเลี้ยงของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง ในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารแก่นเกษตร. 45(1): 1540-1546.

พิชัย คงพิทักษ์. (2558). รายงานการวิจัยโครงการวิจัยและพัฒนาการเลี้ยงผึ้งเพื่อสร้างรายได้แก่ชุมชนพื้นที่ราบสูง. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์มหาชน) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มติชนออนไลน์. (2563). กรมส่งเสริมการเกษตร เผยอุตสาหกรรมเลี้ยงผึ้งไทยยังแข็งแกร่ง. สืบค้นเมื่อ 29 กันยายน 2564, จาก https://www.matichon.co.th/publicize/news_2194877.

รุ่งอรุณ อันสุดใจ; เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ; และ จินดา ขลิบทอง. (2561). การส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งพันธุ์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง ในจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสระบุรีและจังหวัดลพบุรี. การประชุมเสนอผลงานระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8. 1829-1842.

อรสา เสนิงส์ ณ อยุธยา. (2557). การทำธุรกิจอาชีพการเลี้ยงผึ้งอย่างยั่งยืน. สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2564, จาก http://www.agriman.doae.go.th/home/news2/JOB/294_58-008.pdf.

Scott, J. (2006). *Social Research and Documentary Sources. Sage Benchmarks in Social Research Methods. Documentary Research Volume 1*. California: SAGE Publication.

E0082: การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1

THE PARTICIPATION OF TEACHERS IN PERSONNEL ADMINISTRATION IN SCHOOLS OF SRI MAHA PHOT QUALITY AREA UNDER THE PRACHINBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

กรรณิการ์ ประเสริฐพรม¹ พรพิมล ประวัตรุ่งเรือง² กุลจิรา รักษนคร³

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำนวน 205 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 และค่าความเที่ยงตรง (IOC) ระหว่าง 0.8-1.0 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านวินัยและการรักษาวินัย ด้านการประเมินบุคลากร ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ส่วนเพศไม่แตกต่าง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมครู, การบริหารงานบุคคล, ของโรงเรียน

Abstract

This research aimed to study and compare the participation of Teachers in personnel administration in schools of Srimahaphot quality area under the Prachinburi primary education service area office 1 by sex, age, education background, work experience and size of school sample the administrators and teacher under the Prachinburi Primary Education Service Area Office 1 205 people by stratified random sampling educational personnel, were used in this study is investigate if the 5 level scale. A confidence value 0.97 by analysis of the average. Standard Deviation, t-test, one-way ANOVA and the average value pairs by means of Scheffe' method.

The results revealed that:

1. Study the participation of Teachers in personnel administration in schools of Srimahaphot quality area under the Prachinburi Primary Education Service Area Office 1 as follow: 1) discipline, 2) evaluating personnel, 3) development, 4) to appoint 5) Human Resource planning.
2. A comparison of the administration of the teacher involved. Under the office of the Element Lop overall difference is statistically significant at the .05 level. When classified by education background, work experience and size of school sample the administrators. but sex is not-significance.

Keywords: The participation of Teachers, Personnel administration, Of school

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ได้กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งเป็นผลให้ภารกิจ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารบุคลากรปรับเปลี่ยนไปเช่นกัน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง โดยให้อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาและของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นอำนาจโดยแท้ตามกฎหมายกำหนด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในภารกิจของสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป โดยที่การบริหารงานบุคคลตามแนวการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของโรงเรียน อยู่ในภารกิจงานของสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียส่วนทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาบุคลากร รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2559)

คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์กรโดยเฉพาะสถานศึกษาที่มุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาความรู้ ทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ แก่ผู้เรียน บุคลากรซึ่งรวมไปถึงความรู้ ทักษะและคุณลักษณะของแต่ละบุคคล เป็นทุนและเป็นทรัพยากรที่มีค่าขององค์กร การบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ (จอมพงศ์ มงคลวนิช. 2556: 115) กล่าวคือ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหาร ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการในภารกิจหลัก คือ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัยและการออกจากราชการ แต่งานบริหารบุคคลเป็นงานที่ยุ่ยากและซับซ้อน เพราะต้องทำงานเกี่ยวข้องกับบุคคล ซึ่งมีความรู้ความสามารถตลอดจนมีความสำนึกแตกต่างกัน และที่สำคัญบุคคลเป็นสิ่งที่มีชีวิตจิตใจ มีอารมณ์ ผู้บริหารจึงต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารงานบุคคล ซึ่งปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาการวางแผน การบริหารงานบุคคล ปัญหาการสรรหาและการแต่งตั้ง ปัญหาการพัฒนาบุคคล ปัญหาการประเมินผลการปฏิบัติงาน ปัญหาการให้บุคคลพ้นจากงาน และปัญหาการควบคุมกำกับ ติดตามและการนิเทศบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557)

นับจากการปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ทำการปรับระบบโครงสร้างการบริหารงานบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้ระยะหนึ่งแต่การบริหารจัดการโครงสร้างการบริหารงานบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ยังมีปัญหาที่ไม่ชัดเจนหรือลงตัวดังเห็นได้จากรายงานการบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า มีปัญหาตามอันดับ ดังนี้ 1) การขาดแคลนอัตรากำลังในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา หรือการเกลี่ยอัตรากำลังในโรงเรียนที่เกินและต่ำกว่าเกณฑ์ รวมทั้งปัญหาครูต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) หลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลและการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย ยังมีความสับสนไม่ชัดเจน ทำให้อนุกรรมการบางคนไม่เข้าใจในการพิจารณาทำให้บางเรื่องมีความล่าช้า การตีความยังไม่ชัดเจน 3) การดำเนินการจัดกรอบอัตรากำลังข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค (2) มีปัญหา มีขั้นตอนมากทำให้ล่าช้าไม่ได้รับความเป็นธรรม สำหรับปัญหาขาดแคลนครู คณาจารย์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม ไม่ได้คนเก่ง คนดีและคนที่ใจรักมาเป็นครู คณาจารย์ในด้านการบริหารจัดการ พบว่า ยังไม่มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552: 2) ปัญหาอัตรากำลังครูไม่เพียงพอครูสอนไม่ตรงวุฒิและการขาดแคลนอัตรากำลังครูในบางพื้นที่ทำให้มีการขาดแคลนครูในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง อันส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ปัญหาด้านการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู พบว่า ผู้เข้าสู่วิชาชีพครูมักจะเลือกเรียนคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์เป็นอันดับท้าย ๆ ทำให้ไม่ได้คนเก่ง มีใจรักมาเป็นครู ปัญหาด้านการพัฒนาครู พบว่า ขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพต่อเนื่องและขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง ทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบอย่างเพียงพอ ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เช่น การมอบหมายงาน รับผิดชอบ กำกับ ดูแล กลุ่มบริหารงานบุคคลให้รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบางแห่ง

มอบหมายงานรับผิดชอบเพียงคนเดียว บางแห่งสองคน ปัญหาการขาดระบบสารสนเทศด้านการบริหารงานบุคคล ขาดการวิจัยการบริหารงานบุคคล เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553: 5)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีเทคนิค และวิธีการบริหารหลากหลายรูปแบบ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุดและเกิดผลสำเร็จขององค์กร การปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องใช้ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะนำโรงเรียนบรรลุความสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน การเป็นผู้บริหารมืออาชีพจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะ และอาศัยกระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและทุกฝ่ายทุกสถาบัน ทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษาและการบริหารโดยใช้องค์คณะบุคคล (ธีระ รุญเจริญ. 2559: 1) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเมตต์ เมตต์การุณจิต (2553: 52) ที่กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมภายในองค์กรจะช่วยสร้างความสามัคคี ช่วยให้การปฏิบัติงานต้องการของบุคลากรทั้งหมด และช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้น ลดความเฉื่อยชาในการทำงาน การย้ายงานและการหยุดงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการช่วยลดความขัดแย้ง และการต่อต้านจากพนักงานระดับล่าง และช่วยสร้างบรรยากาศในการทำงานและทำให้สุขภาพจิตในองค์กรดีขึ้น ทั้งนี้ยังเป็นการช่วยเพิ่มผลผลิตในองค์กร เป็นการสร้างหลักประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในองค์กร และยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและทะนุถนอม รวมทั้งทำให้พนักงานรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร จึงเกิดความรู้สึกหรือร้อนขึ้นในสถานศึกษาที่ผู้บริหารได้ให้มีส่วนร่วมในการทำงานในครั้งนี้ ดังนั้นการที่องค์กรจะประสบความสำเร็จได้นั้นผู้บริหารจะต้องจัดองค์กรให้มีความรับผิดชอบในหน้าที่และในสถานศึกษา การจัดการศึกษาจะต้องมีการจัดโดยการกระจายอำนาจให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบได้ทำงานในหน้าที่ของตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาในการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

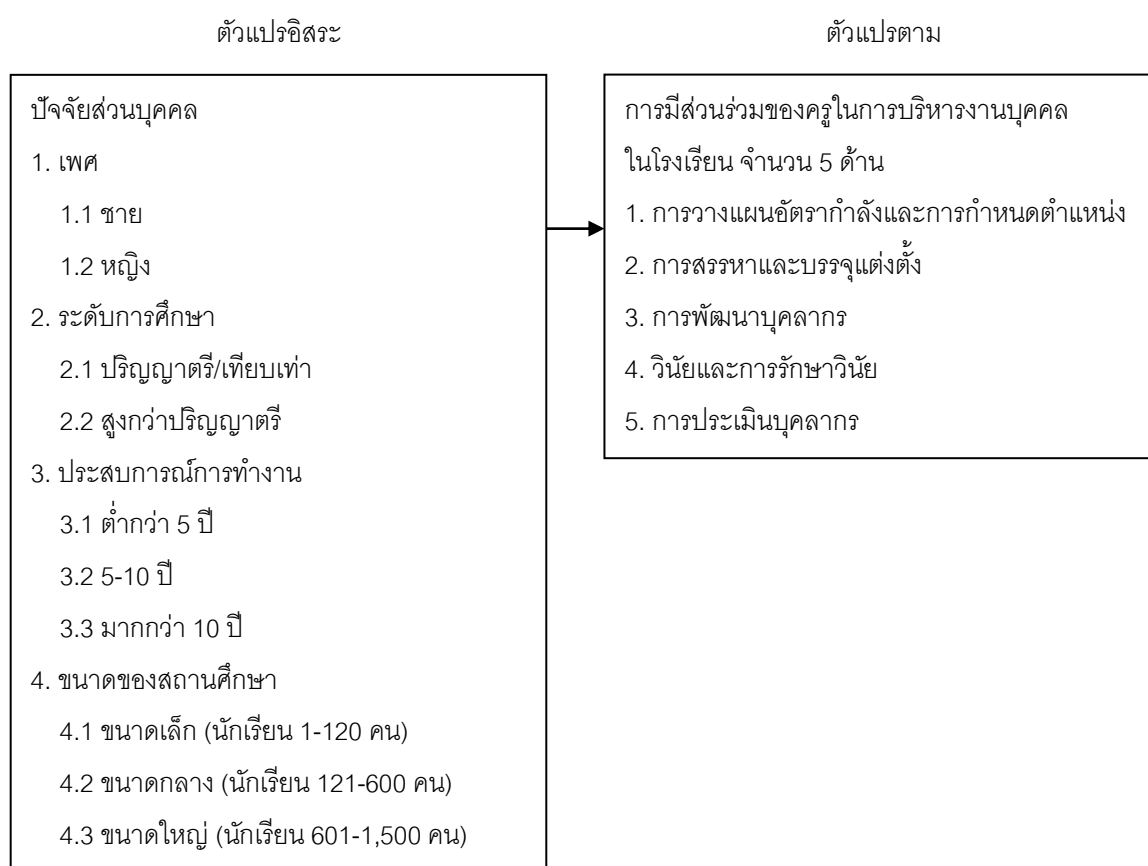
ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักวิชาการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาแนวความคิดของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลของครูของนักวิชาการ และหน่วยงานทางการศึกษา และได้นำมาสังเคราะห์ตามแนวคิดทฤษฎีของนักวิจัย เพื่อสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้แก่ วิชาดา สารมย์ (2562), พัฒนกุล สุขสานต์; จันทรัตน์ ภคมาศ; และ สมหญิง จันทฤทธิ์ (2564) และ ศศิวิมล คนเสียม; และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2564) เป็นต้น

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โรงเรียนเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน มกราคม พ.ศ. 2565
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน จำแนกออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 3) การพัฒนาบุคลากร 4) วินัยและการรักษาวินัย และ 5) การประเมินบุคลากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 205 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำนวน 31 โรงเรียน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ เครซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) และสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ได้จำนวนทั้งสิ้น 205 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-test (Independent) F-test (one-way ANOVA) และเชฟเฟ (Scheffe' method)

ผลการศึกษา

ตาราง 1 การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง	4.03	0.82	มาก	5
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	4.06	0.78	มาก	4
3. การพัฒนาบุคลากร	4.08	0.77	มาก	3
4. วินัยและการรักษาวินัย	4.20	0.72	มาก	1
5. การประเมินบุคลากร	4.12	0.81	มาก	2
รวม	4.09	0.78	มาก	

ผลการศึกษา ลำดับที่ 1 ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวินัยและการรักษาวินัย ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.72) ด้านการประเมินบุคลากร ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.81) ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.77) ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.78) และด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.82)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคล	เพศ				t	p
	ชาย (n = 87)		หญิง (n = 118)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง	3.92	0.88	4.10	0.76	-1.55	.122
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	3.97	0.90	4.12	0.69	-1.33	.183
3. การพัฒนาบุคลากร	3.96	0.86	4.16	0.68	-1.81	.071
4. วินัยและการรักษาวินัย	4.16	0.66	4.24	0.77	-0.74	.457
5. การประเมินบุคลากร	4.03	0.86	4.19	0.76	-1.40	.163
รวม	4.01	0.77	4.16	0.66	-1.51	.131

ผลการศึกษา ลำดับที่ 2 ศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคล	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี/เทียบเท่า		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n = 331)		(n = 222)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง	4.16	0.77	3.53	0.79	4.79*	.000
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	4.16	0.79	3.68	0.64	3.66*	.000
3. การพัฒนาบุคลากร	4.20	0.77	3.65	0.59	4.35*	.000
4. วินัยและการรักษาวินัย	4.33	0.65	3.73	0.79	5.13*	.000
5. การประเมินบุคลากร	4.24	0.77	3.69	0.80	4.15*	.000
รวม	4.22	0.68	3.65	0.66	4.84*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา ลำดับที่ 3 คือ ครูผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง	ระหว่างกลุ่ม	8.82	2	4.41	6.88*	.001
	ภายในกลุ่ม	129.31	202	0.64		
	รวม	138.13	204			
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	12.18	2	6.09	10.70*	.000
	ภายในกลุ่ม	114.98	202	0.56		
	รวม	127.16	204			

ตาราง 4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของครูในการ บริหารงานบุคคล	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
3. การพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	11.02	2	5.51	10.02*	.000
	ภายในกลุ่ม	111.01	202	0.55		
	รวม	122.03	204			
4. วินัยและการรักษาวินัย	ระหว่างกลุ่ม	5.08	2	2.54	4.98*	.008
	ภายในกลุ่ม	102.99	202	0.51		
	รวม	108.07	204			
5. การประเมินบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	12.33	2	6.16	10.18*	.000
	ภายในกลุ่ม	122.36	202	0.60		
	รวม	134.70	204			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	9.40	2	4.70	9.84*	.000
	ภายในกลุ่ม	96.44	202	0.47		
	รวม	105.84	204			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe' method)

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมของครูในการ บริหารงานบุคคล	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. การวางแผนอัตรากำลังและ การกำหนดตำแหน่ง	ระหว่างกลุ่ม	19.29	2	9.64	16.39*	.000
	ภายในกลุ่ม	118.84	202	0.58		
	รวม	138.13	204			
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	21.83	2	10.91	20.93*	.000
	ภายในกลุ่ม	105.33	202	0.52		
	รวม	127.16	204			

ตาราง 5 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของครูในการ บริหารงานบุคคล	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
3. การพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	24.79	2	12.39	25.75*	.000
	ภายในกลุ่ม	97.23	202	0.48		
	รวม	122.03	204			
4. วินัยและการรักษาวินัย	ระหว่างกลุ่ม	21.26	2	10.63	24.73*	.000
	ภายในกลุ่ม	86.81	202	0.43		
	รวม	108.07	204			
5. การประเมินบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	19.85	2	9.92	17.46*	.000
	ภายในกลุ่ม	114.84	202	0.56		
	รวม	134.70	204			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	21.19	2	10.60	25.29*	.000
	ภายในกลุ่ม	84.64	202	0.41		
	รวม	105.84	204			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe' method)

สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวินัยและการรักษาวินัย ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.72) ด้านการประเมินบุคลากร ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.81) ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.77) ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.78) และด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.82)

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ส่วนเพศไม่แตกต่าง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยมีหัวข้อในการอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โรงเรียนเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวินัยและการรักษาวินัย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการประเมินบุคลากร ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้ กฎหมายระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครู และถูกจ้างได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีราพร จริตเพชร (2557: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า การมีส่วนร่วมบริหารงานบุคคลของครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาดา สารมัย. (2562: 93-96) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า ระดับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า

2.1 เพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่างเห็นความสำคัญของการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สีวรรณ ไชยกุล (2562: 68-69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 3 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพรัตน์ ดาวเรือง (2560: 88) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอยะหา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 3 พบว่า ครูที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานบุคคล คือ การจัดการบุคคล โดยจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้คนดี คนเก่ง มีความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งงาน เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล กับงาน หรือองค์กร ตลอดจนส่งเสริม หรือสนับสนุนให้ บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จในการทำงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราพร พรหมแก้วพันธ์ (2557: 84) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระดับการบริหารงานบุคคล ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอมาบตาพุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานบุคคลของระดับการบริหารงานบุคคล ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอมาบตาพุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ หาญณรงค์ชัยกิจ (2561: 142) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.3 ประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานบุคคลมีลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพและทักษะของผู้บริหารแต่ละคนที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการประยุกต์เอาความรู้หลักการและทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาประยูร ธีรวิโร (2555: 104) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ หาญณรงค์ชัยกิจ (2561: 143) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.4 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ขนาดของโรงเรียนมีผลต่อปริมาณงาน ปริมาณคน และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ถูกวางแผนและกำหนดไว้อย่างเป็นระเบียบชัดเจน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีราพร จริตเพ็ชร (2557: 102) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมบริหารงานบุคคลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี พบว่า ครูที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมบริหารงานบุคคลของครู ภาวรวม แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริณภาวรรณ ทุ่มคำ (2559: 148) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคล สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง พบว่า รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในปัจจุบัน เพื่อกำหนดความต้องการบุคลากรในอนาคต
2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง พบว่า รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบรรจุบุคลากรเข้ารับราชการตรงตามความต้องการที่กำหนดตำแหน่งไว้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรให้เหมาะสมตามความต้องการและตามเกณฑ์การบรรจุแต่งตั้ง
3. ด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่า รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดหาข้อมูลเพื่อประเมินความต้องการในการพัฒนาบุคลากร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการเพิ่มพูนความรู้ และให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาเพื่อหาข้อมูลนำมาประเมินความต้องการในการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัยการ พบว่า รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สอดส่องสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติตนของบุคลากรเพื่อป้องกันการกระทำผิดวินัยและถูกกักขังแกล้ง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดกฎระเบียบที่ในสถานศึกษาที่ชัดเจน เพื่อป้องกันการกระทำผิดทางวินัยของบุคลากร
5. ด้านการประเมินบุคลากรการ พบว่า รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำหนดหลักเกณฑ์ ตัวชี้วัดพฤติกรรมปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรไว้ชัดเจน ดังนั้นผู้บริหารควรกำหนดจุดมุ่งหมายในด้านการประเมินบุคลากรที่ชัดเจน ก่อนการประเมินบุคลากรทุกคนควรมีสิทธิทราบในเรื่องหลักเกณฑ์ของการประเมินผล เพื่อเกิดการยอมรับร่วมกัน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน ทุกเขตคุณภาพในจังหวัดปทุมธานี
2. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกและได้รายละเอียดเพิ่มมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ตซินดิเคท จำกัด.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). **การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จีราพร จิตพิเชฐ. (2557). การมีส่วนร่วมบริหารงานบุคคลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เทพรัตน์ ดาวเรือง. (2560). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอยะหา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ยะลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2559). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- พระมหาประยูร ธีรวโร. (2555). การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตบางกอกใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัฒนกุล สุขสันต์; จันทรัตน์ ภาคมาศ; และ สมหญิง จันทรู้ไทย. (2564). การศึกษาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายการจัดการศึกษา ศรีณรงค์ 2. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครสวรรค์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- วราพร พรมแก้วพันธ์. (2557) การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอมายอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ยะลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วารุณี เขียวริลา. (2555). การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วิภาดา สารมัย. (2562). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศศิวิมล คนแสงยม; และ พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ. (2564). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สมหวัง ขุนพรหม. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานบุคคลสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- _____. (2553). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- สีวรรณ ไชยกุล. (2562). การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. หาดใหญ่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุภาภรณ์ หาญนงชัยกิจ. (2561). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สุราษฎร์ธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0083: การพัฒนาครูผู้สอนรายวิชาศิลปะ เครือข่ายพัฒนาคุณภาพป่อหลวง: โครงการอบรมครูผู้สอนโดยใช้รูปแบบ Zentangle

DEVELOPING ART TEACHERS OF BO LUANG QUALITY DEVELOPMENT NETWORK: TEACHER TRAINING PROJECT USING ZENTANGLE MODEL

รพีพรรณ ธนาเสถียร¹ พัชรวิพรรณ กิจมี²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

² อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนรายวิชาศิลปะในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle 2) เพื่อศึกษาผลการประเมินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle 3) เพื่อศึกษาผลการประเมินผลการนิเทศการสอนของครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอนรายวิชาศิลปะ เครือข่ายพัฒนาคุณภาพป่อหลวง จำนวน 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle 2) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ 3) แบบประเมินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และ 4) แบบนิเทศการสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

ผลการพัฒนาครูผู้สอนรายวิชาศิลปะ เครือข่ายพัฒนาคุณภาพป่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle พบว่า เมื่อทำการทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการอบรม ครูที่เข้ารับการอบรม จำนวน 22 คน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle อยู่ในระดับคุณภาพดี คิดเป็นร้อยละ 87.73 ส่วนผลการประเมินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน พบว่า 1) ด้านส่วนนำ ข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือ มีสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และมีจุดประสงค์การเรียนรู้ 2) ด้านหน่วยการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือ มีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และมีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ และ 3) ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือ มีการบันทึกหลังการสอนตรงกับจุดประสงค์ และมีเอกสารท้ายแผน สำหรับการนิเทศการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบถูกต้อง

คำสำคัญ: การพัฒนาครู รูปแบบ Zentangle ครูผู้สอนศิลปะ

Abstract

The objectives of the research were to 1) study the knowledge and understanding of art teachers in learning management using the Zentangle model, 2) study the results of the assessment of art teacher learning management plans using the Zentangle model, 3) and study the results of art teacher supervision evaluation using the Zentangle model. The sample group was 22 Art teachers. The research instruments

consisted of 1) the practical training project that focuses on art teachers using the Zentangle model, 2) a comprehension test, 3) an assessment form for learning management plans, and 4) a teaching supervision form. The data was analyzed using percentage, mean and Standard Deviation.

The research results were as follows:

First, after taking a comprehensive test of the workshop, the finding indicated that there were 22 teachers that had an understanding of learning management. It was statistically significant at 87.73 percent using the Zentangle model. Second, based on the assessment of the learning management plan, it was found that 1) in terms of the introduction, the items with the highest percentage were learning contents and learning standards, indicators, and learning objectives; 2) in terms of learning unit, items with the highest percentage were unit design and learning goals; and 3) in terms of learning management plans, the item with the highest percentage was taking notes after teaching that matched the purpose and including appendices at the end of the plan. In addition, teaching supervision by experts revealed that overall and each item was significantly at a good level. The item with the highest mean was the learning management plan that had the correct components.

Keywords: Teacher development, Zentangle model, Art teachers

บทนำ

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551) โดยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงกระบวนการทำงานของสมองให้ประสานสัมพันธ์กันของสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา ซึ่งกระบวนการทำงานของสมองซีกซ้ายนั้นควบคุมความมีเหตุผล เป็นการเรียนด้านภาษา การเขียน การอ่าน จำนวน ตัวเลข วิทยาศาสตร์ ตรรกศาสตร์ การคิดวิเคราะห์ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในขณะที่กระบวนการทำงานของสมองซีกขวาเป็นด้านศิลปะ สุนทรีย จินตนาการ ดนตรี ละคร/ มติ และการเคลื่อนไหว ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งหากผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ ความคิด ผสมผสานความสามารถของการใช้สมองทั้งสองซีกเข้าด้วยกัน ให้สมองทั้งสองซีกเสริมส่งซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. 2560)

แต่ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมา การจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระในโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีนักเรียนไม่ถึง 120 คนนั้น ประสบปัญหาขาดความพร้อมในด้านปัจจัย เช่น บุคลากรครูไม่ครบชั้น ขาดสื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งงบประมาณในการบริหารจัดการมีไม่เพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากมีข้อจำกัดเกี่ยวกับเกณฑ์ในการจัดอัตราค่าจ้างข้าราชการครูและข้อจำกัดในด้านงบประมาณโดยอัตราครูได้ตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียน แต่จำนวนครูไม่ครบชั้น และไม่ครบสาระวิชาตามหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550) ซึ่งอัตราครูส่วนใหญ่ที่ได้รับมาจะเป็นครูกลุ่มสาระวิชาหลัก ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพราะกลุ่มสาระวิชาหลักเป็นวิชาที่นำไปทดสอบวัดความรู้ระดับชาติ และสามารถนำไปสอบเข้าเรียนในระดับที่สูงขึ้นได้ ในขณะที่กลุ่มสาระวิชารอง ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีนั้น ไม่นำไปสอบวัดความรู้ระดับชาติ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. 2663) จึงทำให้สถานศึกษาต้องหากครูในกลุ่มสาระวิชาหลักอื่น ๆ ที่ไม่ตรงวุฒิการศึกษา มาสอนวิชาของกลุ่มสาระวิชารอง สาเหตุดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงไปถึงคุณภาพของผู้เรียน เนื่องจากผู้สอนไม่มีความรู้และความถนัดพอในวิชาที่จะสอนทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับความรู้ตามมาตรฐาน เพราะผู้สอนไม่ได้สอนตามสาขาที่เรียนมา (Bio HiSo. 2555) ดังนั้นจึงต้องเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาครูที่ขาดแคลน เพื่อให้ครูมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในการพัฒนาครูนั้นเป็นสิ่งจำเป็น เพราะสามารถทำให้ครูมีความรู้ ความชำนาญเพิ่มขึ้น สามารถติดตามวิทยาการใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาได้ทันทั่วทั้ง นอกจากจะช่วยให้ตนเองก้าวหน้าในการงานขึ้นแล้ว ยังทำให้หน่วยงานได้รับผลดีเพิ่มขึ้น และลดความสิ้นเปลืองที่จะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของทุก ๆ หน่วยงาน (บัญญัติ โพรเสนา. 2548)

โรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพบ่อหลวง ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ มีโรงเรียนในเครือข่ายทั้งหมด 10 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านกัวลม โรงเรียนบ้านขุน โรงเรียนบ้านพุย โรงเรียนบ้านวังทอง โรงเรียนบ้านบ่อหลวง โรงเรียนบ้านนาฟอน โรงเรียนบ้านแม่ลายเหนือ โรงเรียนบ้านแม่ลาย โรงเรียนบ้านเตียนอาจ และโรงเรียนบ้านแม่สะนาม ปัจจุบันโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพบ่อหลวง มีอัตราครูตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียน แต่จำนวนครูไม่ครบชั้น และไม่ครบสาระวิชาตามหลักสูตร โดยเฉพาะในรายวิชาศิลปะ ซึ่งจากการตรวจสอบข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษานุเคราะห์ของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพบ่อหลวง ประจำปี 2564 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2564) พบว่า ขาดครูศิลปะ จำนวน 22 คน การขาดครูผู้สอนในรายวิชาศิลปะนั้น ทำให้การจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการทางศิลปะ ส่งผลต่อจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ของผู้เรียนในอนาคต ดังนั้น เมื่อไม่สามารถหาครูมาสอนในรายวิชาศิลปะได้ จึงจำเป็นต้องส่งเสริม พัฒนาความรู้ ทักษะและประสบการณ์ให้ครูที่รับผิดชอบในรายวิชาศิลปะ เพื่อให้ครูสามารถจัดทำแผนกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมอันจะเป็นการยกระดับคุณภาพของผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ Zentangle ซึ่งเป็นรูปแบบศิลปะนามธรรมสมัยใหม่ที่ถูกคิดค้นโดยริค โรเบิร์ต (Rick Robert) และมาเรีย โทมัส (Maria Thomas) เป็นศิลปะที่ไม่มีรูปแบบที่ตายตัว เกิดจากการนำเอาทัศนธาตุพื้นฐานทั้งหมด อันได้แก่ จุด เส้น รูปทรง พื้นผิว ที่ว่าง น้ำหนักอ่อนแก่ และสี มาสร้างเป็นลวดลายต่าง ๆ ที่ต่อ ๆ กัน เข้า ๆ และเปลี่ยนลวดลายไปเรื่อย ๆ มาประกอบเข้าด้วยกัน แล้วสร้างเป็นงานศิลปะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ และสื่อผสม ให้สอดคล้องตามตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยครูที่สร้างสรรค์ผลงาน Zentangle ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องของงานศิลปะก็สามารถสร้างผลงานศิลปะได้อย่างถูกต้องและสวยงาม ซึ่งการใช้รูปแบบ Zentangle

เข้ามาช่วยในการจัดการเรียนรู้นั้น จะทำให้ครูที่รับผิดชอบสอนวิชาศิลปะ มีความรู้พื้นฐานในรายวิชาศิลปะ และสามารถสอนวิชาศิลปะได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ศศิ ธนาดีโรจน์กุล. 2557)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาครูผู้สอนที่ได้รับผิดชอบสอนในรายวิชาศิลปะ โดยการจัดทำโครงการ การอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle เครื่องช่วยพัฒนาคุณภาพปอหลวง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาครูที่รับผิดชอบสอนในรายวิชาศิลปะมีความพร้อมและมั่นใจที่จะปฏิบัติงานสอน ซึ่งจะส่งผลทำให้นักเรียนได้รับความรู้ที่ถูกต้อง สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดได้ และยังช่วยลดภาระของผู้บริหาร เนื่องจากบุคลากรมีความเชื่อมั่นปฏิบัติงานเองได้ เป็นการประหยัดเวลาและงบประมาณของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

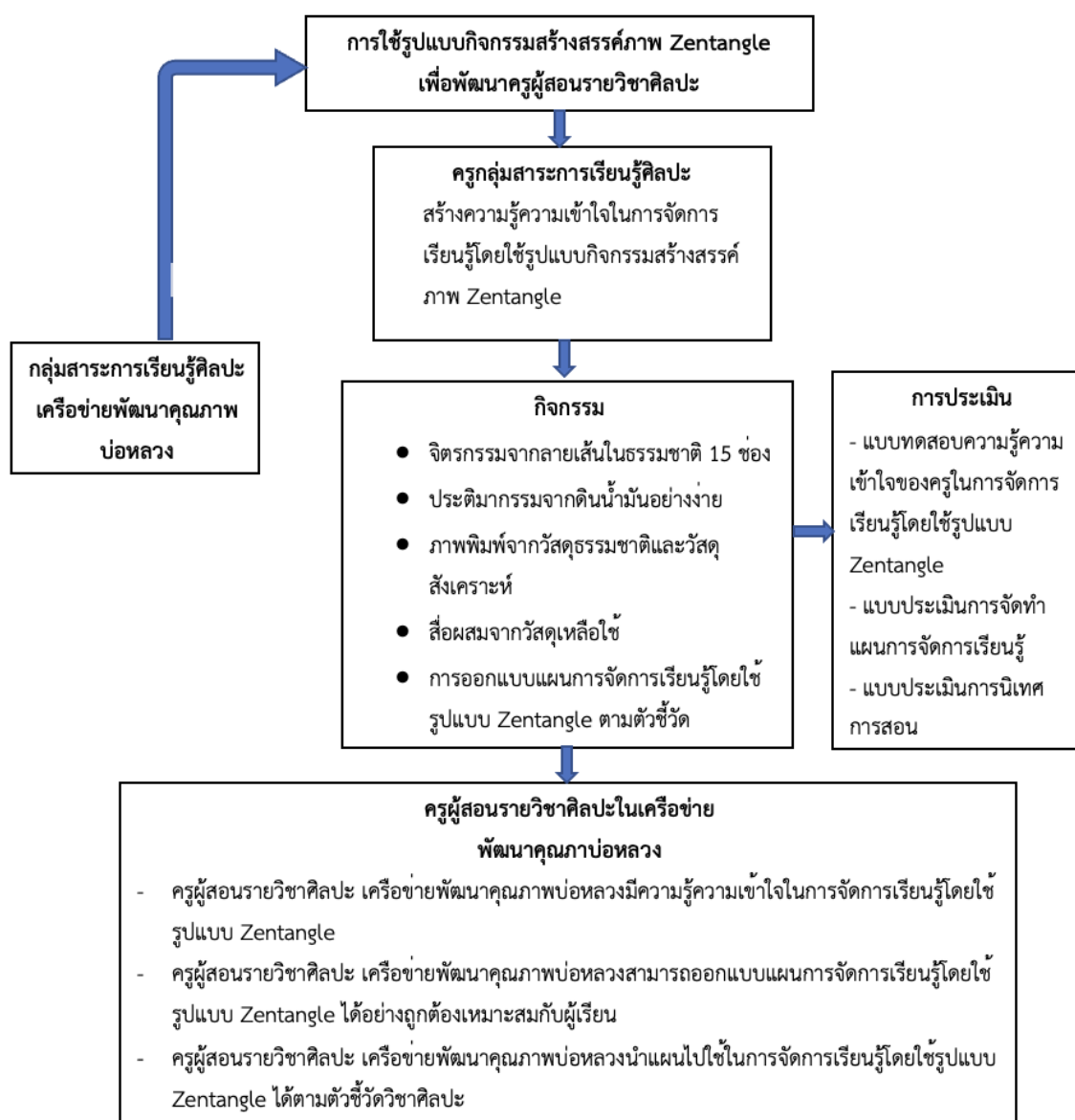
1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนรายวิชาศิลปะในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle
2. เพื่อศึกษาผลการประเมินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle
3. เพื่อศึกษาผลการประเมินผลการนิเทศการสอนของครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูผู้สอนรายวิชาศิลปะ เครื่องช่วยพัฒนาคุณภาพปอหลวงมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle
2. ครูผู้สอนรายวิชาศิลปะ เครื่องช่วยพัฒนาคุณภาพปอหลวงสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียน
3. ครูผู้สอนรายวิชาศิลปะ เครื่องช่วยพัฒนาคุณภาพปอหลวงนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle ได้ตามตัวชี้วัดวิชาศิลปะ

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูผู้สอนรายวิชาศิลปะ เครื่องช่วยพัฒนาคุณภาพปอหลวง: โครงการอบรมครูผู้สอนโดยใช้รูปแบบ Zentangle ผู้ศึกษากำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ดังนี้

วิธีดำเนินการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพบ่อหลวงที่อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพบ่อหลวง
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 13 พฤศจิกายน - 15 ธันวาคม 2564
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ การสร้างสรรค์งานศิลปะ Zentangle ซึ่งเป็นรูปแบบศิลปะสมัยใหม่ คิดค้นโดย ริค โรเบิร์ต (Rick Robert) และมาเรีย โทมัส (Maria Thomas) พ.ศ. 2549 เป็นศิลปะที่ไม่มีรูปแบบที่ตายตัว เกิดจากการนำเอาทัศนธาตุพื้นฐานทั้งหมดอันได้แก่ จุด เส้น รูปร่างรูปทรง พื้นผิว ที่ว่าง น้ำหนักอ่อนแก่ และสี มาสร้างเป็นลวดลาย ต่าง ๆ ที่ต่อ ๆ กัน เข้า ๆ และเปลี่ยนลวดลายไปเรื่อย ๆ มาประกอบเข้าด้วยกัน แล้วสร้างเป็นงานศิลปะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ และสื่อผสม ให้สอดคล้องตามตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยครูที่สร้างสรรค์ผลงาน Zentangle ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องของงานศิลปะก็สามารถสร้างผลงานศิลปะได้

อย่างถูกต้องและสวยงาม ซึ่งการใช้รูปแบบ Zentangle เข้ามาช่วยในการจัดการเรียนรู้นั้น จะทำให้ครูที่รับผิดชอบสอนวิชาศิลปะ มีความรู้พื้นฐานในรายวิชาศิลปะ และสามารถสอนวิชาศิลปะได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ มีเครื่องมือที่ใช้ ดังนี้คือ

1. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle เครือข่ายพัฒนาคุณภาพปอหลวง จังหวัดเชียงใหม่
2. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle คือ ข้อคำถามแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ มีจำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน ตอบผิดข้อละ 0 คะแนน
3. แบบประเมินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีทั้งหมด จำนวน 3 ด้าน คือ 1) ส่วนนำ จำนวน 3 ข้อ 2) หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 4 ข้อ และ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 13 ข้อ คะแนนเต็ม 13 คะแนน ตอบมีข้อละ 1 คะแนน ตอบไม่มีข้อละ 0 คะแนน
4. แบบประเมินการนิเทศการสอน หลังจากที่คุณครูนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูสร้างขึ้นไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้เรียนในชั้นเรียนไปแล้ว 1 เดือน โดยผู้เชี่ยวชาญได้มาทำการประเมินว่าครูสามารถสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้ในระดับใด

โดยเครื่องมือในการศึกษานี้มีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67-1.00

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในรายวิชาศิลปะ เครือข่ายพัฒนาคุณภาพปอหลวง จำนวน 22 คน อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา

การศึกษานี้ ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตาราง 1 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ

ผู้เข้าอบรมลำดับที่	คะแนนทดสอบความรู้ความเข้าใจ (หลังการอบรม)	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1	8	80	ดี
2	8	80	ดี
3	8	80	ดี
4	8	80	ดี

ตาราง 1 (ต่อ)

ผู้เข้าอบรมลำดับที่	คะแนนทดสอบความรู้ความเข้าใจ (หลังการอบรม)	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
5	8	80	ดี
6	10	100	ดี
7	10	100	ดี
8	8	80	ดี
9	9	90	ดี
10	8	80	ดี
11	8	80	ดี
12	9	90	ดี
13	9	90	ดี
14	8	80	ดี
15	10	100	ดี
16	9	90	ดี
17	9	90	ดี
18	9	90	ดี
19	9	90	ดี
20	9	90	ดี
21	10	100	ดี
22	9	90	ดี
โดยรวม		87.73	ดี

จากตาราง 1 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยรวมพบว่า ครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle อยู่ในระดับคุณภาพดีผ่านตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

ตาราง 2 ผลการประเมินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle เครื่องช่วยพัฒนาคุณภาพบ่อหลวง จังหวัดเชียงใหม่ ของระดับชั้น ป.1-ม.3 จำนวน 9 กลุ่ม

ข้อที่	รายการ	ผลการประเมิน (N = 9)		ร้อยละ
		มี	ไม่มี	
1	มีสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	9	0	100
2	มีจุดประสงค์การเรียนรู้	9	0	100
3	มีคำอธิบายรายวิชา	8	1	88.89
4	มีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้	9	0	100
5	มีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้	9	0	100
6	มีการกำหนดหลักฐานการเรียนรู้	8	1	88.89
7	มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้	8	1	88.89
8	มีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ครบตามองค์ประกอบที่สำคัญทุกหน่วยการเรียนรู้	8	1	88.89
9	มีกิจกรรมการสอนที่เน้น Active Learning	8	1	88.89
10	มีการระบุสื่อการสอนทุกหน่วยหรือทุกแผน	7	2	77.78
11	มีการระบุวิธีการวัดประเมินผลพร้อมเกณฑ์การประเมินทุกหน่วยหรือทุกแผน	8	1	88.89
12	มีการบันทึกหลังการสอน ตรงกับจุดประสงค์	9	0	100
13	มีเอกสารท้ายแผน เช่น ใบงาน ใบความรู้ แบบประเมินตรงกับแผนการจัดการเรียนรู้	9	0	100

จากตาราง 2 ผลการประเมินในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle เครื่องช่วยพัฒนาคุณภาพบ่อหลวง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกือบทุกข้อครูทั้ง 9 กลุ่ม มีความสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือ ข้อที่ 1,2,4,5,12, และ 13 รองลงมา คือ ข้อที่ 3,6,7,8,9, และ 11 ยกเว้นข้อ 10 พบว่า มีครูจำนวน 2 กลุ่มไม่มีการระบุสื่อการสอนทุกหน่วยหรือทุกแผน ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือ 77.78

ตาราง 3 ผลการประเมินการนิเทศการสอนของครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle เครื่องช่วยพัฒนาคุณภาพปอหลวง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อที่	รายการ	ระดับคุณภาพ (N = 22)		การ แปลผล
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
1	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบถูกต้อง	3.00	0	ดี
2	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	2.91	0.29	ดี
3	แบบประเมินผลการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับตัวชี้วัด/ ผลการเรียนรู้	2.68	0.48	ดี
4	ครูจัดกิจกรรมได้ถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้	2.68	0.48	ดี
5	ครูจัดกิจกรรมที่มีประโยชน์ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจนเกิด ทักษะต่าง ๆ	2.55	0.51	ดี
6	ครูใช้การเสริมแรงทางบวกที่มีความเหมาะสมกับการจัดการ เรียนรู้	2.59	0.50	ดี
7	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีประโยชน์ อย่างทั่วถึง	2.55	0.51	ดี
8	สื่อมีความเหมาะสม เข้าใจและกระตุ้นความสนใจในการ เรียนรู้	2.50	0.51	ดี
9	สื่อเทคโนโลยีสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	2.86	0.35	ดี
10	ครูให้คำแนะนำที่มีประโยชน์และแก้ไขปัญหาแก่ผู้เรียน	2.73	0.46	ดี
โดยรวม		2.70	0.41	ดี

จากตาราง 3 ผลการประเมินการนิเทศการสอนของครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle เครื่องช่วยพัฒนาคุณภาพปอหลวง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบถูกต้อง รองลงมา คือ ข้อที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และข้อที่ 9 สื่อเทคโนโลยีสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้

สรุปผลการศึกษา

การพัฒนาครูผู้สอนรายวิชาศิลปะ เครือข่ายพัฒนาคุณภาพปอหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle เครือข่ายพัฒนาคุณภาพปอหลวง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 13-14 พฤศจิกายน 2564 ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle การประเมินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินการนิเทศการสอน ซึ่งผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการพบว่า ครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle อยู่ในระดับคุณภาพดี ส่วนผลการประเมินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า เกือบทุกข้อครูทั้ง 9 กลุ่ม มีความสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับดี ยกเว้นข้อ 10 พบว่า มีครูจำนวน 2 กลุ่มไม่มีการระบุสื่อการสอนทุกหน่วยหรือทุกแผนสำหรับผลการประเมินการนิเทศการสอน หลังจากที่ได้ครูนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูสร้างขึ้นไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้เรียนในชั้นเรียนไปแล้ว 1 เดือน ผู้เชี่ยวชาญได้มาทำการประเมิน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบถูกต้อง

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาพบประเด็นที่น่าสนใจจึงนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle อยู่ในระดับคุณภาพดีผ่านตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลังจากที่ได้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle เครือข่ายพัฒนาคุณภาพปอหลวง จังหวัดเชียงใหม่ แล้ว ทำให้ครูมีความรู้ทางด้านการสอนวิชาศิลปะเพิ่มขึ้นจากเดิม และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมโดยใช้รูปแบบ Zentangle ไปใช้ในการจัดการเรียนสอนในวิชาศิลปะได้ โดยใช้หลักการวาดภาพ Zentangle ของ Linda Farmer (2553); Cathy Malchiodi (2557); Wikihow (ม.ป.ป.) กล่าวสรุป คือ ครูที่รับผิดชอบสอนวิชาศิลปะไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางด้านศิลปะก็สามารถงานศิลปะ และสอนศิลปะได้ โดยใช้รูปแบบของ Zentangle ซึ่งเป็นรูปแบบการใช้ลวดลายของเส้นรูปร่าง รูปทรงเรขาคณิต-อิสระขั้นพื้นฐาน เป็นการนำเอาทัศนธาตุขั้นพื้นฐานมาสร้างงานศิลปะออกมาในเชิงงานศิลปะนามธรรม ทำให้ครูมีความเพลิดเพลินกับการสอนและสร้างงานศิลปะ เกิดความสุนทรีย์ มีสมาธิ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัฐจิรา บุศยดี; และคณะ (2559: 79-80) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะของครูคณิตศาสตร์ในการบูรณาการ การเรียนการสอนกับเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่า 1) แนวทางในการพัฒนาครูทางด้านทักษะการบูรณาการการเรียนการสอนกับเทคโนโลยีเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วยการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม การอบรมการออกแบบกิจกรรมที่เน้นการบูรณาการการเรียนการสอน วิชาคณิตศาสตร์กับเทคโนโลยีการให้ครูสร้างและออกแบบสื่อ/เทคโนโลยีที่เหมาะสมและกิจกรรมที่เน้นการบูรณาการการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์กับเทคโนโลยี โดยมีผู้เชี่ยวชาญช่วยประเมิน จากนั้นให้ครูนำกิจกรรมไปใช้ โดยมีผู้เชี่ยวชาญนิเทศติดตาม 2) ครูกลุ่มเป้าหมายสามารถพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ จำนวน 20 ชิ้น คุณภาพเฉลี่ยอยู่ในระดับดี และ 3) ครูกลุ่มเป้าหมายสามารถออกแบบกิจกรรมที่เน้นการบูรณาการการเรียนการสอนกับ เทคโนโลยีของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน จำนวน 28 แผน คุณภาพเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก

ประเด็นที่ 2 การประเมินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนรายวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle เครือข่ายพัฒนาคุณภาพปอหลวง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีครูจำนวน 2 กลุ่ม ไม่มีการระบุสื่อการสอนทุกหน่วยหรือทุกแผน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ยังมีครูผู้สอนบางกลุ่มไม่ให้ความสำคัญกับสื่อการเรียนการสอน ซึ่งในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ควรมีการระบุสื่อการสอนทุกแผนให้ชัดเจน เพราะสื่อการสอนจะช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายยิ่งขึ้น โดย ศิริวรรณ ว. นิพนธ์นรชัย (2558: 347-348) ได้ให้ความสำคัญกับการระบุสื่อการสอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ว่า สื่อการสอนเป็นหลักฐานที่แสดงถึงการเป็นครูมืออาชีพ มีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่ตนเองสอนอยู่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์ (2559) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์สำหรับครูวิชาเอกวิทยาศาสตร์ พบว่า 1) ได้แบบฝึกการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ที่มีส่วนประกอบตามลำดับ คือ (1) การให้ข้อมูลความรู้ที่สำคัญเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ (2) การนำเสนอตัวอย่างการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เน้นส่วนที่เป็นปัญหาของนักศึกษา (3) การกำหนดงานให้ทำแบบฝึกหัด (4) แนวตอบเพื่อให้ผู้เรียนตรวจสอบความถูกต้องของงานด้วยตนเอง และมีโครงสร้างเนื้อหา 3 หัวข้อ คือ (1) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ (2) การเขียนสาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ และ (3) การเขียนกิจกรรมการเรียนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ 2) ความคิดเห็นในภาพรวมของนักศึกษาวิชาเอกวิทยาศาสตร์ศึกษา ที่มีต่อการใช้แบบฝึกฯ อยู่ในระดับดีเป็นผลเชิงปริมาณและนักศึกษามีความก้าวหน้าในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์เป็นผลเชิงคุณภาพ

ประเด็นที่ 3 ผลการประเมินการนิเทศการสอนหลังจากที่ครูนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูสร้างขึ้นไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้เรียนในชั้นเรียนไปแล้ว 1 เดือน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบถูกต้องมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูได้ผ่านการอบรมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Zentangle และนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีองค์ประกอบถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์จะช่วยให้ครูผู้สอนมีคู่มือการจัดการเรียนรู้ที่เตรียมไว้ล่วงหน้าด้วยตนเอง และทำให้ครูผู้สอนมีพร้อมและความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย โดย นรวิทย์ ผันเขียว (2563) ได้กล่าวว่า การพัฒนาครูโดยการอบรมทำให้ครูผู้สอนได้พัฒนาขีดความสามารถของตนเอง เนื่องจากได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น หลังจากที่ได้รับอบรม ทำให้สามารถนำทักษะและความรู้ที่ได้ไปเพิ่มประสิทธิภาพในการการสอน ซึ่งจะส่งผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีมากยิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับการค้นคว้าอิสระของ ภวกร วิริยา (2564: 44) ทำการศึกษาเรื่องการใช้แพลตฟอร์มติปสำหรับครูโรงเรียนบ้านโป่งแม่ลูก อำเภอมะนัง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า การทดสอบความรู้หลังการอบรมโดยใช้แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือกพบว่า ผู้เข้าอบรมทุกคนมีความรู้ในการใช้แพลตฟอร์มติป ในระดับคุณภาพดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.25 คะแนน คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.25 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80 กับคะแนนทดสอบความรู้หลังการอบรมของผู้เข้าอบรม พบว่า คะแนนทดสอบหลังการอบรมของผู้เข้าอบรมทุกคนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ส่วนการสังเกตพฤติกรรมการใช้แพลตฟอร์มติปหลังการอบรม พบว่า โดยรวมและรายข้อครูทุกคนมีความรู้สามารถใช้แพลตฟอร์มติป ส่วนใหญ่สามารถเข้าใช้แพลตฟอร์มติปได้ โดยส่วนน้อยหากได้รับการฝึกปฏิบัติและใช้แพลตฟอร์มติปประจำสม่ำเสมอจะสามารถใช้แพลตฟอร์มติปได้ และผลการนำแพลตฟอร์มติปสำหรับครูโรงเรียนบ้านโป่งแม่ลูก อำเภอมะนัง จังหวัดลำพูนไปใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูโรงเรียนบ้านโป่งแม่ลูกทุกคนได้นำแพลตฟอร์มติปมาใช้จัดการเรียนการสอน สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มติปออนไลน์

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา**

1. ในการอบรมครูทางออนไลน์ ถ้าหากมีการใช้สื่อที่น่าสนใจและเทคนิคการอบรมที่ดี สามารถทำให้การอบรมออนไลน์นั้นประสบความสำเร็จได้
2. ควรเพิ่มเวลาในการอบรมอย่างน้อยจำนวน 3 วัน เพื่อให้ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมได้มีการฝึกปฏิบัติและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการสอนวิชาศิลปะโดยใช้รูปแบบ Zentangle
3. หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 กลับเข้าสู่เหตุการณ์ปกติ ควรมีการจัดฝึกอบรมครูผู้สอนโดยใช้รูปแบบ Zentangle เพื่อให้ครูเกิดความมั่นใจและมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานสอนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการติดตามผลการนำรูปแบบ Zentangle ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนรายวิชาศิลปะ เครือข่ายพัฒนาคุณภาพปอหลวง
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูผู้สอนในรายวิชาอื่นที่ขาดแคลน เช่น วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี วิชาพลศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมชนมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สนธิรัตน์ เกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- นวัชร ฝันเขียว. (2563). **ประโยชน์ของการฝึกอบรมครู**. สืบค้นจาก <https://www.truelookpanya.com/education/content/80328>.
- นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์. (2559). การพัฒนาแบบฝึกการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์สำหรับครูวิชาเอกวิทยาศาสตร์. **วารสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. 9(3): 1906-3431. สืบค้นจาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/download/74445/60008>.
- นัฐจิรา บุศยดี; และคณะ. (2559). **การพัฒนาทักษะของครูคณิตศาสตร์ในการบูรณาการ การเรียนการสอนกับเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน**. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติและสำนักงานกองทุนสนับสนุนวิจัย.
- บัญญัติ โพธิ์เสนา. (2548). **ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี**. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภูวกร วิริยา. (2564). **การส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มติปสำหรับครูโรงเรียนบ้านปางแม่ลอบ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน**. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- ศศิ ธนาดีโรจน์กุล. (2014). **ZENTANGLE INSPIRE ศิลปะที่ทำให้เกิดสมาธิ**. สืบค้นจาก <https://illustcourse.wordpress.com/2014/12/01/zentangle-inspire/>.
- ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย. (2558). **วิธีสอนทั่วไป**. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2663). **ระบบการทดสอบ**. สืบค้นจาก <https://www.niets.or.th/th/>.

- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2560). **การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก**. สืบค้นจาก <https://www.kidactiveplay.com/>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). **ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา**. สืบค้นจาก <https://data.bopp-obec.info/emis/>.
- Bio HiSo. (2555). **ปัญหาสุขภาพแคลน เรื่อง "ครูไทยวันนี้"**. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org/posts/302731>.
- Cathy Malchiodi. (2557). **สงบสติอารมณ์และเปิด Zentangle ของคุณ**. สืบค้นจาก <https://www.psychologytoday.com/us/blog/arts-and-health/201403/>.
- Linda Farmer. (2553). **Zentangles**. สืบค้นจาก <https://tanglepatterns.com/zentangles>.
- WikiHow. (n.d.). **วิธีการ วาดภาพเซนแทงเกิล**. สืบค้นจาก <https://th.wikihow.com/>.

E0084: การส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

PROMOTING TEACHERS IN CREATING A LEARNING MANAGING PLAN FOCUSING ON THINKING PROCESS OF SMALL SCHOOLS UNDER THE CHIANG MAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

เอกลักษณ์ คำอ่อน¹ ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน² จิตติมา ญาณะวงษา³

¹ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

² อาจารย์ ดร.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

³ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการส่งเสริมครูผู้สอนตามแนวคิดของ Kemmis & Mc Taggart ได้แก่ 1) ขั้นการวางแผน 2) ขั้นการปฏิบัติการ 3) ขั้นสังเกตการณ์ และ 4) ขั้นการสะท้อนกลับ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 30 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด 2) แบบประเมินความพึงพอใจต่อแนวทางในการส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด 4) แบบสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด

1.1 สภาพ พบว่า การส่งเสริมครูมีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.66, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.41) ด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดของครู คือ ด้านความจำเป็นในการส่งเสริม ตลอดจนการส่งเสริมหรือพัฒนาในด้านการออกแบบและการจัดการเรียนรู้กระบวนการคิด

2. แนวทางการส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด พบว่า ผลการประเมินต่อแนวทางในการส่งเสริมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.58, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.42) ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านรูปแบบแนวทางส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดให้กับผู้เรียนและการทำแผนการจัดการเรียนรู้

3. ผลการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด พบว่า หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการครู จำนวน 30 คน มีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.37, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.33) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมมีกิจกรรมที่หลากหลายวิธีเพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนการประเมินแบบสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้

ของครู พบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.50, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.20) จะเห็นได้จาก
ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดได้อย่างดี ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน

คำสำคัญ: แนวทางการส่งเสริมครู, ความพึงพอใจ, แผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด

Abstract

This research aimed to promoting teachers in creating a learning management plan, focusing on thinking process of small schools under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2. The method of action research was implemented to promote teachers according to the concepts of Kemmis and Mc Taggart, including the following steps: 1) planning stage, 2) operational stage, 3) observation stage, and 4) reflection stage. The target group were 30 teachers in small schools chosen by a specific purpose. Four research instruments were used to conduct the data including 1) a questionnaire on teacher preparation learning managing plan 2) a satisfaction evaluation form for teacher support guidelines of a learning managing plan, 3) an assessment form for a learning managing plan focusing on thinking process, and 4) an observation form for teacher leaning activities. The data was analyzed using mean and Standard Deviation.

The results were as follows:

1. Teachers in creating a learning management plan that emphasizes the process of thinking

1.1 It was found that the overall teacher preparation was at a moderate level (mean = 2.66, standard deviation = 0.41).

2. The least practical aspect of teachers was the need for encouraging, including developing in the field of designing and learning management thinking process. As a result, the evaluation has shown that the guidelines for promotion were at a highest level, completed with detailed descriptions and research objective (mean = 4.58, standard deviation = 0.42). The most satisfying aspect was a guideline to promote teachers in creating a leaning management plan by organizing workshop, focusing on learning management that underlines the process of thinking for students as well as creates a learning management plan.

3. After conducting this research, the outcome of encouraging teachers to perform a learning management plan, emphasizing the process of thinking was that 30 teachers who were participated the workshop had ability to significantly create a learning management plan that highlights the thinking process at a high level (mean = 4.37, standard deviation = 0.33). Moreover, teachers were able to perform well in creating a learning management plan with different activities in order to draw in students' attention in leaning activities. In observational assessment learning activity section, the study found that the results were at the highest level (mean = 4.50, standard deviation = 0.20). It was also found that the

teachers organized learning activities focusing on the thinking process very well. Students were involved in every step of the teaching activities.

Keywords: Guidelines for promoting teachers, Satisfaction, A Learning Management Plan Focusing on the Thinking Process

บทนำ

การพัฒนาประเทศอยู่บนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง อันนำไปสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดยการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด นำไปสู่การยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนานักให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัยและจิตสาธารณะพัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ส่งเสริมผู้เรียนให้มีการพัฒนาทักษะทางสมองและทางสังคมที่เหมาะสม มีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิตและส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนเข้าถึงได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560. ม.ป.ป.: 65-67) ในขณะเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการได้มีการปรับเปลี่ยนแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ให้มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยส่งเสริมเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการวางกลยุทธ์เพื่อให้เกิดระบบหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ องค์ความรู้ และฐานข้อมูลที่เกิดขึ้นจากระบบการศึกษา โดยพัฒนาระบบคิดแก้ปัญหาและความคิดเชิงสร้างสรรค์ให้ผู้เรียน เพื่อให้เกิดคุณภาพในองค์ความรู้และทักษะต่าง ๆ สอดคล้องในแนวทางเดียวกับการพัฒนาของประเทศอื่น ๆ ที่ใช้ OECD-PISA กำหนดไว้เป็นหลักสูตรสากลปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนจากการบอกเล่าโดยครูมาเป็นกระบวนการออกแบบวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับศักยภาพผู้เรียน เพื่อให้เกิดกระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างดีสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) สอดคล้องกับ สุภมาศ อังคุชิต (2560) พบว่ามีข้อเสนอแนะจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ความเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไประดับประถมศึกษาควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระ โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการคิดเป็นระบบ สม่่าเสมอและต่อเนื่อง

จากสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมรวมถึงการแข่งขันในสภาวะการปัจจุบัน ทำให้ผู้เรียนต้องมีทักษะกระบวนการคิดขั้นสูงเพื่อที่จะใช้ในการดำเนินชีวิตและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ ส่งผลถึงการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก จำเป็นต้องมีการปรับตัวมีการพัฒนารูปแบบให้สอดคล้องกับสถานการณ์และนโยบายของรัฐบาล มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์และสามารถสะท้อนระดับคุณภาพของผู้เรียน

เป็นสำคัญ ซึ่งบริบทโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 มีจำนวนทั้งหมด 57 โรงเรียน พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถทางด้านทักษะกระบวนการคิดขั้นสูงยังอยู่ในระดับต่ำ จากแผนการรายงานประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ปีการศึกษา 2563 ทั้งนี้อาจเกิดจากมีจำนวนครูไม่เพียงพอ ครูจัดการเรียนการสอนพร้อมกันหลายระดับชั้น และสมรรถนะของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดยังขาดความรู้ความเข้าใจ โดยส่วนใหญ่ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กยังไม่ได้รับการส่งเสริมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการอบรมกระบวนการคิดขั้นสูง เนื่องจากเป็นช่วงของการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) ทำให้การอบรมพัฒนาศักยภาพครูได้ ถูกปรับเปลี่ยนรูปแบบใช้วิธีการอบรมผ่านระบบออนไลน์ และการอบรมรูปแบบการบรรยายประกอบการใช้เทคโนโลยี โดยผู้เข้าร่วมอบรมไม่ได้รับการปฏิบัติจริง (อาภรณ์ ภูววิทยพันธุ์, 2563)

การส่งเสริมครูผู้สอนเป็นกระบวนการที่เพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เพื่อให้มีทักษะในการพัฒนาการคิดของผู้เรียน ควรดำเนินกระบวนการนี้อย่างค่อยเป็นค่อยไป จนครูเกิดความมั่นใจและนำทักษะดังกล่าวไปพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Beyer, 1987) ซึ่งภารกิจในการบริหารสถานศึกษาที่สำคัญด้านหนึ่ง คือ การส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านวิชาการโดยมีภารกิจย่อยประกอบไปด้วย การพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ งบประมาณสนับสนุนหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารหลักสูตรแบบมีส่วนร่วม และการส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ เพราะบุคลากรถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงควรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม (สมเกียรติ อินทสิงห์, 2563: 160) สอดคล้องกับ ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ในส่วนของวิชาชีพครูเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและทิศทางการศึกษาของชาติโดยกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานที่สำคัญด้านการจัดการเรียนรู้ คือ บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนในการวางแผน การจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิดและมีความเป็นนวัตกรรม ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรมกรปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษารวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และข้อ 11 เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ครู โดยมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณครูส่งเสริมเอาใจใส่สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ (คุรุสภา, 2562: 18-20) ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาด้านวิชาการนั้นต้องเริ่มจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาบุคลากรแล้วจะนำไปสู่การออกแบบการพัฒนาที่เป็นกลุ่มได้ (Young, 2008) โดยกลุ่มนั้นอาจจะเป็นในลักษณะของทั้งองค์กรหรือสถานศึกษาเป็นกลุ่มย่อยรวมทั้งอาจเป็นรายบุคคล

ดังนั้น ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องตระหนักถึงการมุ่งเน้นการพัฒนาครู (Heneman, 1983: 351) เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพราะแผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สำคัญจะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียนตามจุดหมายของหลักสูตรได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ แผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นหลักฐานที่แสดงถึงการเป็นครูมืออาชีพ มีการเตรียมล่วงหน้า สะท้อนให้เห็นถึงการใช้เทคนิคการสอนช่วยส่งเสริมให้ผู้สอนได้ศึกษาค้นคว้าสามารถปฏิบัติการสอนได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ (ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย, 2558: 347-348) และการที่ผู้เรียนมีสมรรถนะในการรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิด

อย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดเป็นระบบ จะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้การตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม (สุวิทย์ มูลคำ, 2550)

การส่งเสริมการเรียนรู้ของครู ส่งเสริมให้เป็นครูมืออาชีพ นับว่าเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีความสำคัญต่อครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องแสวงหานวัตกรรมเพื่อใช้ส่งเสริมครูผู้สอนให้สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดที่ส่งผลต่อของผู้เรียนมากที่สุด (อรรถัย มูลคำ; และ สุวิทย์ มูลคำ, 2544) เพราะผู้บริหารเปรียบเสมือนผู้นำทางด้านวิชาการให้แก่ครู โดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมครูด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรเร่งรัดส่งเสริมครูอย่างเป็นระบบและนิเทศติดตามครูผู้สอนเพื่อพัฒนาแนวทางการสอนของครู (ธีระ รุญเจริญ, 2550: 10)

ทั้งนี้จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดในตัวผู้เรียน ให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น วิชาทศวรรษิจารณ์เป็นอย่างสร้างสรรค์ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งเป้าหมายไว้ ผู้บริหารจึงต้องศึกษากระบวนการส่งเสริมครูผู้สอนให้สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นที่เน้นกระบวนการคิดสามารถปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนปฏิบัติงานได้อย่างมีความรู้ความเข้าใจและมีความถูกต้อง โดยผ่านการออกแบบวิธีการเก็บข้อมูลเพื่อตอบคำถามในการวิจัยด้วยการศึกษาสภาพของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดและส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการที่เน้นกระบวนการคิดได้อย่างเหมาะสมพร้อมสามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ได้ศึกษาและนำมาใช้ประกอบการวางแผน แสวงหา เทคนิค แนวทางที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมครูผู้สอนด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา เรื่อง การส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เพื่อให้ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดและนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดไปใช้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

โดยการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยคำถามการวิจัย

1. สภาพของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เป็นอย่างไร
3. ผลการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เป็นอย่างไร

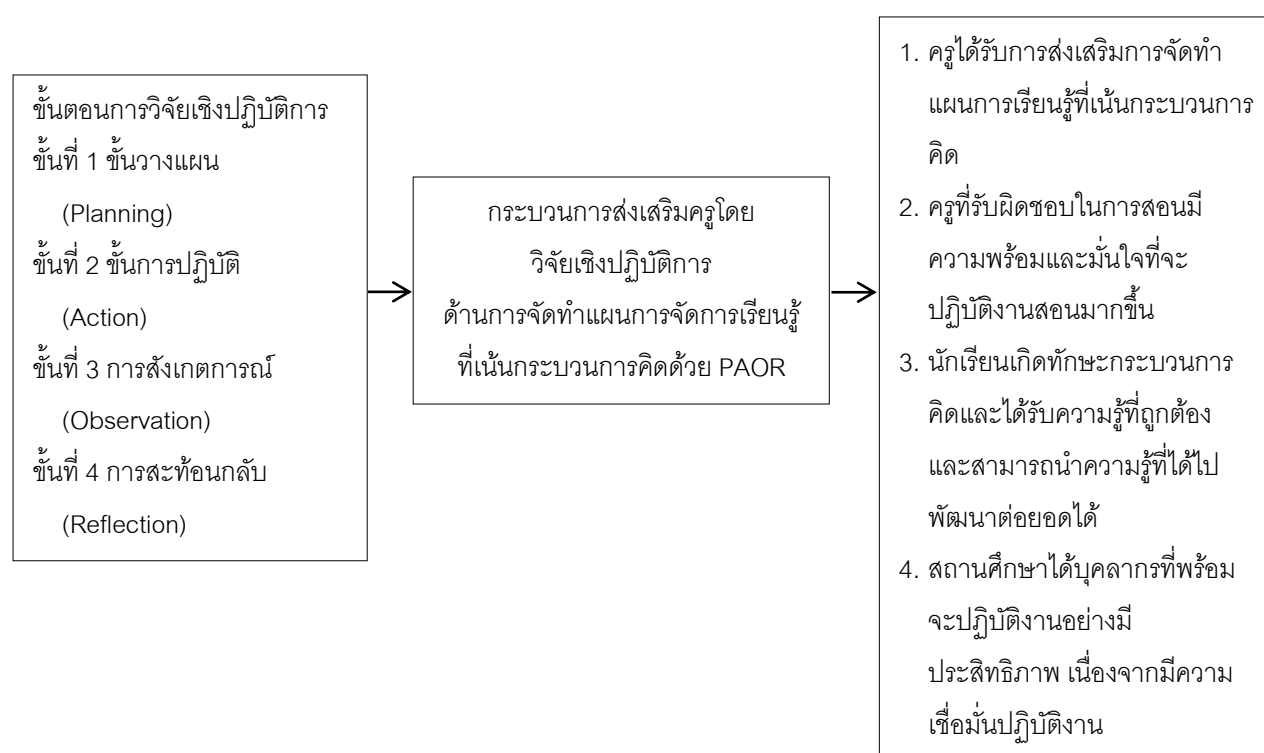
ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

ครูได้รับการส่งเสริมให้มีความสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 มีความพร้อมและมั่นใจที่จะปฏิบัติงานสอน

เพื่อนำไปใช้กับผู้เรียนให้เกิดทักษะกระบวนการคิดแล้วนำผลที่ประสบความสำเร็จจากการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้อย่างกว้างขวางและพัฒนาต่อยอดอันก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เพิ่มขึ้นด้านทักษะการคิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 โดยใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการตามแผนการกระบวนการส่งเสริมครูผู้สอน ตามแนวคิดของ Kemmis & Mc Taggart (1988; อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์. 2551: 301-303) ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด โดยใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการตามแผนการกระบวนการส่งเสริมครูผู้สอน ตามแนวคิดของ Kemmis & Mc Taggart (1988; อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์. 2551: 301-303)

กิจกรรม	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	การเก็บข้อมูล	สถิติที่ใช้ในการวิจัย
ขั้นการวางแผน (P) 1-10 พ.ย. 64 1. สภาพของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด	ทราบถึงสภาพของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ร่วมกันหาทางส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด	ครูผู้สอน จำนวน 30 คน	การบันทึกผลลงในแบบสอบถามสภาพของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือในการวิจัย: แบบสอบถามสภาพของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ขั้นปฏิบัติการ (A) 17-18 พ.ย. 64 2. การให้ความรู้ของวิทยากร เรื่อง การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด	วิทยากรบรรยายทบทวนความรู้เกี่ยวกับทักษะการคิดและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งนำเสนอผลงานตามที่ออกแบบไว้	1. ครูผู้สอน จำนวน 30 คน 2. วิทยากร จำนวน 1 คน 3. ศิษยานุศิษย์ จำนวน 1 คน	การบันทึกผลการประเมินความพึงพอใจในขณะร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เครื่องมือในการวิจัย: แบบประเมินความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ขั้นสังเกตการณ์ (O) 18-23 พ.ย. 64 1. การสังเกตการณ์ให้แผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน	เพื่อติดตามผลการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดของครูผู้สอน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้	1. ครูผู้สอน จำนวน 30 คน 2. ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 คน	การบันทึกผลลงในแบบประเมินแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด เครื่องมือในการวิจัย: แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ขั้นการสะท้อนกลับ (R) 23 พ.ย. - 27 ธ.ค. 64 1. ผลการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนฯ	1. เพื่อเป็นข้อมูลในการสะท้อนผลการส่งเสริมและปรับปรุงแก้ไขต่อไป 2. สรุปผลการดำเนินงาน	1. ครูผู้สอน จำนวน 30 คน 2. ครูวิชาการในการประเมิน จำนวน 8 คน	การบันทึกผลลงในสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู เครื่องมือในการวิจัย: แบบประเมินสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลของสภาพของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความจำเป็นในการส่งเสริม 2) ด้านการวางแผนการส่งเสริม 3) ด้านการดำเนินการพัฒนา 4) ประเมินผลการพัฒนา พบว่า สภาพของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยรวมและรายด้านของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการปฏิบัติงานของครูผู้สอนอยู่ในระดับ ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.66, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.41)

2. ผลของแนวทางในการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด พบว่า ความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.58, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จำนวน 3 ด้าน 1) ด้านรูปแบบแนวทางส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านประสิทธิภาพของแนวทางส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้

ปฏิบัติงาน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดและด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ คือ ด้านรูปแบบแนวทางส่งเสริมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 4.60, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.43)

3. การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเพื่อให้ได้ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในส่วนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมีกิจกรรมที่หลากหลายวิธีเพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน โดยมีผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนด้วยการใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.37, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 8 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านภาพรวมในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.47, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.43)

4. การประเมินแบบสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด โดยมุ่งเน้นการด้านจัดกิจกรรมการ มีกิจกรรมที่หลากหลายวิธีเพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน โดยมีผู้ครูวิชาการประเมินสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.50, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.58, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.22)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า สภาพของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยภาพรวมของครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง
2. แนวทางในการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด พบว่า ความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเพื่อให้ได้ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก
4. ผลการประเมินแบบสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นการค้นพบการวิจัย โดยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ประเด็นที่ 1 สภาพของครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ตามขอบเขตด้านเนื้อหา พบว่า การส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด โดยรวมสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าเป็นขั้นตอนที่มีระดับการปฏิบัติเป็นจริงน้อยที่สุด คือ ด้านความจำเป็นในการ

ส่งเสริมการคิดที่เน้นให้ผู้เรียนคิดขั้นสูง ดังนั้น การส่งเสริมการคิดขั้นสูงจึงมีความจำเป็นในการพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัย จิราภรณ์ มีสง่า; และ ชนกานต์ ขาวสำลี (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการสืบสอบเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาครู พบว่า หลังการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการสืบสอบนักศึกษาครูมีทักษะการคิดขั้นสูง สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัย สุชีรา จันครา; บุญเรียง ขจรศิลป์; และ ชานนท์ จันทรา (2561) ทำ การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้กระบวนการ GPAS และการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดดอนเมือง (ทหารอากาศอุทิศ) สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองการใช้ กระบวนการ GPAS และการประเมินเพื่อการเรียนรู้ พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ซึ่งการสะท้อนข้อมูลจากการประเมินไปยังนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ทำให้นักเรียนได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์กับตัวเองในการนำข้อมูลต่าง ๆ ไปปรับปรุงแก้ไขการทำงานของนักเรียนได้ดีขึ้น โดยมีค่าดัชนีประสิทธิผลของคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 0.487 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.77 และทักษะการคิดวิเคราะห์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และรวมถึงการให้ความสำคัญกับความจำเป็นในการส่งเสริมการวางแผนส่งเสริมครู การประสานความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เพ็ญฤทัย วิโครต (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านการคิดวิเคราะห์การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านการคิดวิเคราะห์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4: กรณีศึกษากลุ่มเครือข่ายโรงเรียนโนนทองหายโคก โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการซึ่งประยุกต์ใช้เทคนิคแผนภูมิต้นไม้ พบว่า ปัญหาที่ต้องการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านครู เพราะครูไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ด้านการคิดวิเคราะห์แก่ผู้เรียน ครูขาดการใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์และครูขาดการเตรียมการสอนที่ต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ยังขาดการกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเองด้วยการเพิ่มพูนความรู้หรือจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ดังนั้น สถานศึกษาคควรมีการศึกษาความต้องการและความจำเป็นในการส่งเสริมครูร่วมกันวางแผนและดำเนินการส่งเสริมเพื่อนำแนวทางไปพัฒนาตามขั้นตอนการส่งเสริมที่กำหนด

ประเด็นที่ 2 ความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ตามขอบเขตด้านเนื้อหา พบว่า ความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยรวมสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยประเด็นที่ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นว่ามี ความพึงพอใจมากที่สุดต่อแนวทางการส่งเสริม คือ ด้านรูปแบบแนวทางส่งเสริมครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงกรานต์ คำบึงกลาง (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนสกลทวาปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร พบว่า 1) มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยมีร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 79 2) ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็น สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนสกลทวาปีได้อยู่ในระดับมากที่สุด 3) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนสกลทวาปี อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาคควรมีรูปแบบแนวทางการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด โดยร่วมพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และสรุปผลการ

ดำเนินงานส่งเสริมครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูผู้สอนได้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยความพร้อมและมั่นใจที่จะปฏิบัติงานสอน

ประเด็นที่ 3 ผลประเมินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ตามขอบเขตด้านเนื้อหา โดยมีองค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากได้เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจนและมีการยกตัวอย่างกิจกรรมจากเอกสารประกอบคำบรรยาย นอกจากนั้นการบรรยายในการอบรมเชิงปฏิบัติการยังเป็นที่ไปด้วยความเรียบง่าย เป็นกันเอง ทำให้ความรู้สึกผ่อนคลาย เมื่อครูเกิดคำถามวิทยากรก็สามารถตอบคำถามได้ตรงประเด็น ไม่เน้นเพียงแค่บรรยาย แต่ยังให้ครูได้ลองฝึกออกแบบการจัดกิจกรรมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง โดยที่ สบลักษณะ (2533) ได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการสอนที่ดีไว้ ดังนี้ 1) เป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุดโดยครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้กิจกรรมดำเนินไปตามความมุ่งหมาย 2) เป็นแผนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง 3) เน้นทักษะกระบวนการมุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และนำ กระบวนการไปใช้ได้จริงและเน้นการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่วนงานวิจัยของ กัญณภัทร แสนพวง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยที่พัฒนาขึ้น “RECSEA Model” มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.76, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50) แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 83.31/82.08 นักเรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงก่อน เรียนสูงกว่าหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.50, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.55) โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิณี เพ็ชรธรรม; วาไร เพ็งสวัสดิ์; และ ศิวนาถ ไชยมาศ (2562) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับครูโรงเรียน พบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) จุดประสงค์ 2) สารความรู้ ประสบการณ์ 3) กระบวนการเรียนการสอน 4) การประเมินผล ผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรโดยการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.92, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.10) และมีค่าความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ในหลักสูตร เท่ากับ 1.00 2) ครูผู้เข้าอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความสามารถในการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับดีมาก 4) ความพึงพอใจของครูผู้เข้าอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยสถานศึกษาได้บุคลากรที่พร้อมจะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีความเชื่อมั่นปฏิบัติงานเองได้ เป็นการประหยัดเวลาและงบประมาณของสถานศึกษาแล้วนำผลที่ประสบความสำเร็จจากการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้อย่างกว้างขวาง

ประเด็นที่ 4 ผลการประเมินสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ตามขอบเขตด้านเนื้อหา พบว่า การประเมินสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยประเด็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้ ดังนั้นครูต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับด้านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและสอดคล้องกระบวนการคิดขั้นสูง ในขณะที่ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนของครูผู้สอนเพื่อเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้นและเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้นและควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณตพันธ์ เถียรประภากุล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงผ่านการสอน โดยให้ห้องเรียนกลับด้านในรายวิชาปรัชญาการศึกษา พบว่า ทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาในรายวิชาปรัชญา การศึกษาดูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักศึกษาที่ผ่านการสอนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านมีทักษะการคิดขั้นสูง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้นทำให้เห็นว่าครูผู้สอนได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมจากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดไปใช้ ทำให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดและได้รับความรู้ที่ถูกต้องและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กควรมีมีแต่งตั้งคณะกรรมการการสำรวจความต้องการส่งเสริมครูวางแผนการส่งเสริมครู การดำเนินการส่งเสริมครู และประเมินผลการส่งเสริมครู โดยมีการกำหนดหน้าที่ของผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ตลอดจนจัดให้มีการสังเกตการณ์สอนของครู นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบจากผู้อำนวยการสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง
2. ผู้อำนวยการสถานศึกษานำแนวทางการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดไปดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาครูและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง
3. สถานศึกษาควรดำเนินการส่งเสริมครูให้มีความรู้ความสามารถด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดและพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของตนให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
4. การส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในทางปฏิบัติจริงควรมีการยืดหยุ่นไปตามสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ จึงจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดให้กับผู้เรียนในรูปแบบอื่น ๆ ด้วย
2. ควรติดตามกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในครั้งนี้ว่ามีการนำความรู้ที่ได้รับมาไปจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร
3. ควรต่อยอดหลังจากการประเมินสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน ไปประเมินผู้เรียนในห้องเรียนเพื่อวัดและประเมินผลทักษะการคิดของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. 11 ตุลาคม 2559. สืบค้นจาก <https://www.wattana.ac.th/www/news/moe2-2559.pdf>.
- _____. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของ สป. ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). สืบค้นจาก <http://www.reo2.moe.go.th/home/images/pdf/EducationPlanBook12MOE-2560-2564.pdf>.
- กัญณภัทร แสงพวง. (2562). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์. 6(3): 364-382. สืบค้นจาก https://so05.tci-thaijo.org/index.php/Praewa-ksu_Journal/article/view/232710/159159.
- ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562, มีนาคม 20). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 68 ง. หน้า 18-20. สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/E/068/T_0018.PDF.
- จิราภรณ์ มีสง่า; และ ชนกานต์ ขาวสำลี. (2563). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการสืบสอบเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของศึกษาคู. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 26(2): 104-118. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemmsu/article/download/225230/166700>.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ปณตนนท์ เกียรติประภากุล. (2564). การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงผ่านการสอนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านในรายวิชาปรัชญาการศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา. 9(2): 72-86. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/Humanties-up/article/view/215826/170596>.
- เฟื่องฤทัย วิโคตร. (2559). การพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านการคิดวิเคราะห์สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4: กรณีศึกษากลุ่มเครือข่ายโรงเรียนในทองทรายโคก. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภาวณิ เพ็ชรธรรม; วาโร เพ็งสวัสดิ์; และ ศิวนาถ ไชยมาศ. (2562). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับครูโรงเรียน สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม. 9(2): 86-93. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/npuj/article/view/156420/146177>.
- ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย. (2558). วิธีสอนทั่วไป. นครปฐม. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สงกรานต์ คำบึงกลาง. (2558). การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนสกลทวาปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สงบ ลักษณะ. (2533). การเพิ่มคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนในการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- สมเกียรติ อินทสิงห์. (2563). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา. หน่วยพิมพ์เอกสาร คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2560**. สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/download/article/article_20160323112431.pdf.

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2562). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-580**. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สืบค้นจาก <http://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer2300/web/viewer.php>.

สุชีรา จันครา; บุญเรียง ขจรศิลป์; และ ชานนท์ จันทรา. (2561). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้กระบวนการ GPAS และการประเมินเพื่อการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดดอนเมือง (ทหารอากาศอุทิศ) สังกัดกรุงเทพมหานคร. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**. 20(1): 196-210. สืบค้นจาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/115564/89222.

สุภามาส อังคุโชติ (2560). การสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม**. 8(2): 182-201. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/e-jodil/article/view/214010>.

สุวิทย์ มูลคำ. (2550). **ครบเครื่องเรื่องการคิด**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.

องอาจ นัยพัฒน์. (2551). **การออกแบบการวิจัย: วิธีเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธีการ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรทัย มูลคำ; และ สุวิทย์ มูลคำ. (2544). **การเรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

อาภรณ์ ภูววิทยพันธุ์. (2563). รูปแบบใหม่ในการพัฒนาบุคลากร. **วารสาร HR Society Magazine**. 18(211).

Beyer, B. (1987). *Practical Strategies for the Teaching of Thinking*. Allyn and Bacon.

Heneman, H. G.; Schwab, D. P.; Fossum, J. A.; & Dyer, L. D. (1983). *Personnel/Human Resource Management*. Irwin.

Young, I. P. (2008). *The Human Resource Function in Education Administration*. 9th ed., New Jersey: Pearson Education, Inc.

E0085: การศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ
A STUDY ON READING AND WRITING THAI SPELLING WORDS ABILITIES OF KINDERGARTEN 3 AT BFS SCHOOL THROUGH LEARNING EXPERIENCE MANAGENT WFITH ILLUSTRATED MEDIA CARD

สุธัญญา มองทรัพย์¹ สุนันท์ ศลโกสุม²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อการศึกษาความสามารถการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดและเปรียบเทียบความสามารถการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส ก่อนและหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ และการศึกษาพัฒนาการความสามารถการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนบี เอฟ เอส โดยใช้ทั้งหมด 1 ห้องเรียน จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1) แผนการจัดประสบการณ์ใช้สื่อบัตรภาพประกอบ จำนวน 24 แผน 2) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านและแบบทดสอบความสามารถในการเขียนคำ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ .92 และเท่ากับ .87 ตามลำดับ และ 3) แบบบันทึกการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกด ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 3 วัน/สัปดาห์ วันละ 50 นาที จำนวน 8 สัปดาห์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และใช้สถิติทดสอบ Non Parametric

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส ก่อนและหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. พัฒนาการความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยมีพัฒนาการการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดสูงขึ้นตามลำดับ

คำสำคัญ: การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ

Abstract

The purpose of this research was to study the reading and writing spelling words abilities and to compare the reading and writing Thai spelling words abilities of kindergarten 3 students at BFS School before and after experience management with illustrated media card, and to study the development of reading and writing Thai spelling words abilities of kindergarten 3 students. The sample used in this research was kindergarten 3 students in the second semester of the 2021 academic year of BFA School, a total of 16 students were used in 1 classroom. The instruments used in the research were 1. 24 plans for experience management illustrated media cards. 2. Reading ability test and writing ability test, which has a reliability coefficient of .92 and .87 respectively. The duration of the experiment was 3 days/week, 50 minutes per day, 8 weeks. The statistics used were the median, Interquartile range and using Non Parametric test statistics.

The results of the research were as follows:

1. The reading and writing Thai spelling ability of Kindergarten 3 students after the experience management with illustrated media card were in good and high level than the threshold with statistically significant at the .05 level
2. The reading and writing Thai spelling words abilities of kindergarten 3 students at BFS School before and after the experience management with illustrated media card were statistically significantly higher at the .05 level.
3. Developing the ability to read and write Thai spelling words was higher.

Keywords: organization of experiences using illustrated card media

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรสำหรับสถานศึกษา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามจุดหมาย มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเรียนรู้ จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยดังนี้ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยแข็งแรงและมีสุขนิสัยที่ดี สุขภาพจิตดีมีสุนทรียภาพมีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีวินัยและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีทักษะการคิดการใช้ภาษาสื่อสารและการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 26) และสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสำคัญอย่างยิ่งส่งผลดีต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในการปรับตัวรับความเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดีสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น เป็นการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 46) เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบี เอฟ เอส โรงเรียนจัดการพัฒนาเด็กอายุ 3-6 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาทางสมองของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ผ่านการเล่นการช่วยเหลือตนเองมีทักษะในการดำรงชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยความรักความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตและพัฒนาเด็กมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญา จุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งเด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเรียนรู้

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของโรงเรียนบี เอฟ เอส พัฒนาการด้านสติปัญญา ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 ตามมาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ตัวบ่งชี้ที่ 9.2 อ่าน เขียนภาพสัญลักษณ์ได้ สภาพที่พึงประสงค์ 9.2.1 อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ ด้วยการใช้หรือวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ ประสพการณ์สำคัญการสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำ ผ่านการอ่านและเขียนของผู้ใหญ่ 9.2.2 เขียนชื่อตนเองตามแบบเขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดค้นขึ้นเอง ประสพการณ์สำคัญการอ่านสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ (หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบี เอฟ เอส พุทธศักราช 2562: 34) ไม่เป็นไปตามที่หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบี เอฟ เอส พุทธศักราช 2562 กำหนดไว้ เนื่องจากคะแนนการอ่านและการเขียนด้านภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 ของโรงเรียนบี เอฟ เอส จำนวน 13 คน ในปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมา เด็กมีทักษะด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยที่ควรได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น จากการให้มีการฝึกทักษะในด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย ดังนั้นเด็กควรได้รับการพัฒนาและปลูกฝังเด็กมีทักษะการอ่าน การเขียนภาษาไทยให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามที่หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบี เอฟ เอส พุทธศักราช 2562 กำหนดไว้และเด็กได้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ว่าเป็นการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 46)

การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ มาพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส บัตรภาพช่วยให้เด็กเกิดการรับรู้ได้ง่ายมากกว่าตัวหนังสือบัตรภาพช่วยสร้างความเข้าใจได้เร็วขึ้นและเป็นการสร้างจินตนาการให้กับเด็กในเรื่องของการอ่านและการเขียนเพราะบัตรภาพมีสีสันสวยงามสื่อความหมายได้ชัดเจนทำให้เด็กอยากรู้ อยากเห็น และสามารถคล้อยตามได้ การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบเป็นการนำภาพมาช่วยส่งเสริมการอ่านและการเขียนทำให้เด็กจดจำได้ง่ายขึ้นทำให้เด็กมีความสนใจที่จะเรียนรู้และเป็นการพัฒนาความสามารถการอ่านและเขียนของเด็กโดยใช้สื่อที่เป็นรูปภาพ ซึ่งเป็นจุดเน้นสำคัญในการพัฒนาเด็กให้สามารถอ่านและเขียนมาตราตัวสะกด เมื่อครูผู้สอนใช้สื่อบัตรภาพประกอบการอ่านและการเขียนคำศัพท์ตามมาตราตัวสะกด เป็นการฝึกให้เด็กได้ใช้ทักษะกระบวนการคิด เพื่อให้มีความสามารถในการอ่านและการเขียนมาตราตัวสะกดที่ดีได้ หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบประกอบ เด็กเกิดเรียนรู้และกระบวนการคิดจดจำคำมาตราสะกดได้อย่างแม่นยำ เมื่อคุณครูหยิบบัตรภาพขึ้นมาให้เด็กดู เด็กสามารถอ่านและเขียนคำศัพท์ได้และยังสามารถแต่งประโยคสั้น ๆ เกี่ยวกับบัตรภาพได้อีกด้วย (ฝ่ายวิชาการภาษาอังกฤษ บริษัท ซีอีดูเคชั่น จำกัด. 2562) จึงได้นำบัตรภาพมาเป็นสื่อในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 เพื่อศึกษาความสามารถทางอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย

วัตถุประสงค์

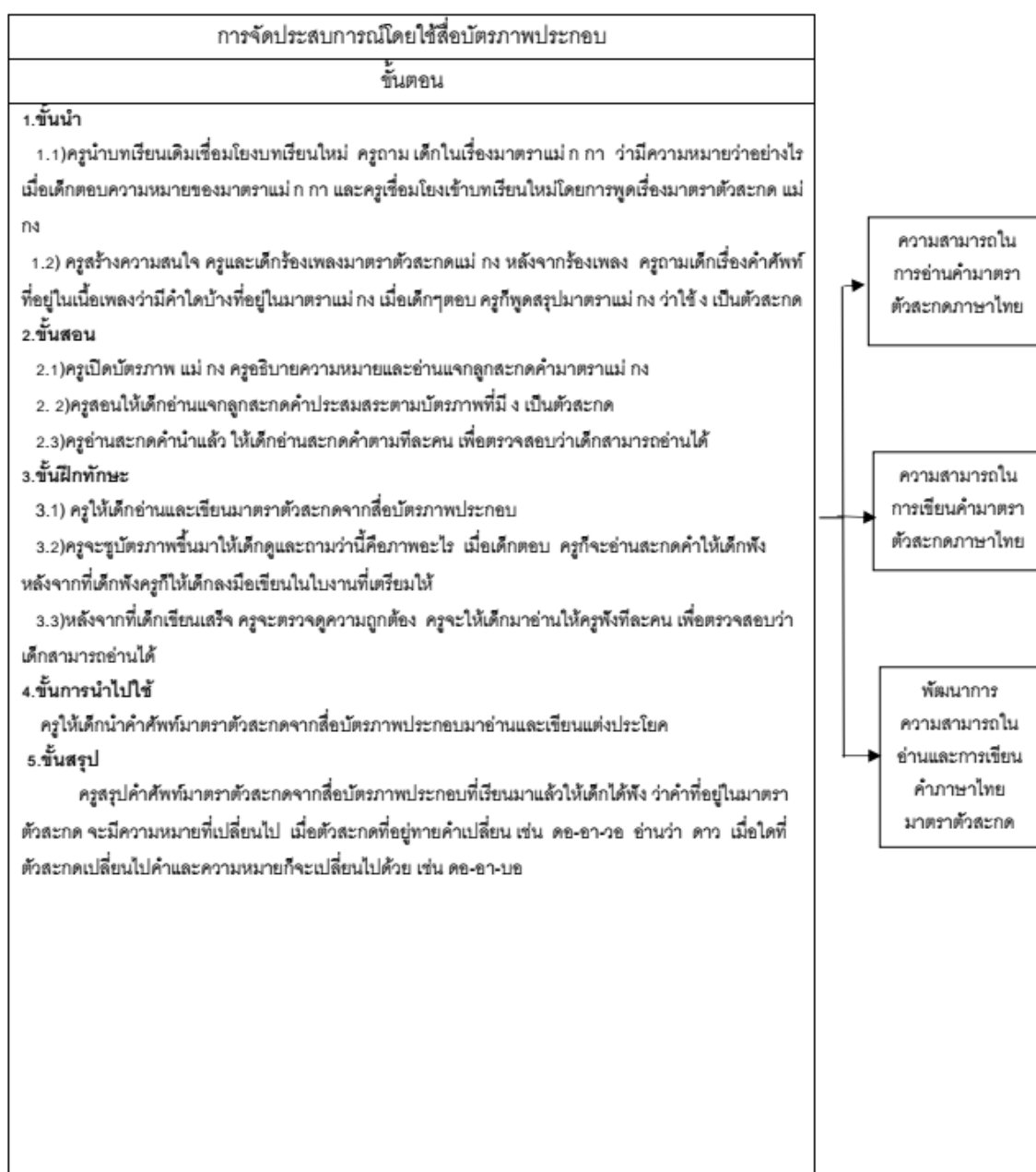
1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนปี เอฟ เอส จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนปี เอฟ เอส ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ
3. เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนปี เอฟ เอส จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ความสามารถพัฒนาการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนปี เอฟ เอส พัฒนาขึ้นหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ
2. เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์ในรายวิชาภาษาไทยในเรื่องการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพื้นฐานในการเรียนรู้และพัฒนาการที่ดีในระดับชั้นต่อไป
3. สามารถนำการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อภาพประกอบในการจัดประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อน

กรอบแนวคิด

การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ แนวคิดของ รุ่งอรุณ ไรจน์รัตนดำรง (2552) และทฤษฎีของ ชนิษฐา บุญนาค (krumam2562) มากำหนดเป็นการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ ดังกรอบแนวคิดการวิจัยนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนปี เอฟ เอส จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนปี เอฟ เอส จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564
1 ห้อง จำนวน 16 คน โดยใช้ทั้งหมดของประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย มี 4 ชนิด คือ 1) แผนการจัดประสบการณ์การอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ มีทั้งหมด 8 หน่วย จำนวน 24 แผน แผนละ 50 นาที รวมทั้งหมด 20 ชั่วโมง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (CVI) ของแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ มีค่าเฉลี่ยของแผน 4.6 2) แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยจากภาพ จำนวน 1 เล่ม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (CVI) ของแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ มีค่าเฉลี่ยของแผน 4.51 3) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย 2 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย ฉบับละ 10 ข้อ โดยฉบับที่ 1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .42-.75 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .92 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .27-.97 ฉบับที่ 2 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .50-.75 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .87 ค่าอำนาจจำแนก จำนวน ระหว่าง .31-.82 และ 4) แบบบันทึกพัฒนาการการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย

3. วิธีการทดลอง ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (One group pretest - posttest design) ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2564 ตามลำดับขั้นตอน คือ 1) ทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย แล้วบันทึกผลคะแนนการสอบไว้เป็นคะแนนความสามารถก่อนเรียน 2) ทำการสอนอ่านและเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยตามแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ จำนวน 8 หน่วย 24 แผน กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง และ 3) ทดสอบ ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย ฉบับที่ใช้ทดสอบก่อนการสอน แล้วบันทึกผลคะแนนการสอบไว้เป็นคะแนนความสามารถหลังเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ จำนวน ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน (Mdn) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) The Sign Test for Median: One Sample และ The Wilcoxon Matched-Pairs Signed-Rank Test

ผลการวิจัย

1. การศึกษาความสามารถการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนปี เอฟ เอส จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ มีผลการวิจัย ดังตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่ามัธยฐานคะแนนการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 หลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบกับเกณฑ์ระดับดี (8 คะแนน ขึ้นไป)

เด็ก คนที่	การอ่านคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย				การเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย			
	คะแนนหลังเรียน (10 คะแนน)	ค่าคะแนน มัธยฐานที่เป็น เกณฑ์ระดับดี	เครื่องหมาย		คะแนนหลังเรียน (10 คะแนน)	ค่าคะแนน มัธยฐานที่เป็น เกณฑ์ระดับดี	เครื่องหมาย	
			Q+	Q-			Q+	Q-
1	10	8 - 10	1	10	8-10	1	10	8 - 10
2	10		2	10		2	10	
3	10		3	10		3	10	
4	10		4	10		4	10	
5	10		5	10		5	10	
6	7		6	7		6	7	
7	10		7	10		7	10	
8	10		8	10		8	10	
9	10		9	10		9	10	
10	10		10	10		10	10	
11	10		11	10		11	10	
12	8		12	8		12	8	
13	8		13	8		13	8	
14	10		14	10		14	10	
15	8		15	8		15	8	
16	9		16	9		16	9	
Mdn	10	≥ 8	Mdn	10	≥ 8	Mdn	10	≥ 8
IQR	10		IQR	10	10	IQR	10	
The Sign Test for Median:		คะแนนเกณฑ์	8 - 10		The Sign Test for Median:		คะแนนเกณฑ์	
One Sample		ระดับดี			One Sample		ระดับดี	
		t	15				t	
		P-Value	1.0000				P-Value	

จากตาราง 1 พบว่า 1) ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส หลังจากจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบต่างก็อยู่ในเกณฑ์ระดับดี (Mdn = 10 คะแนน) ตามเกณฑ์ ค่ามัธยฐานคะแนนความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย หลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบที่เป็นเกณฑ์ระดับดี (8-10 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ให้ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส หลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบอยู่ในระดับดี

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ มีผลการวิจัย ดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ

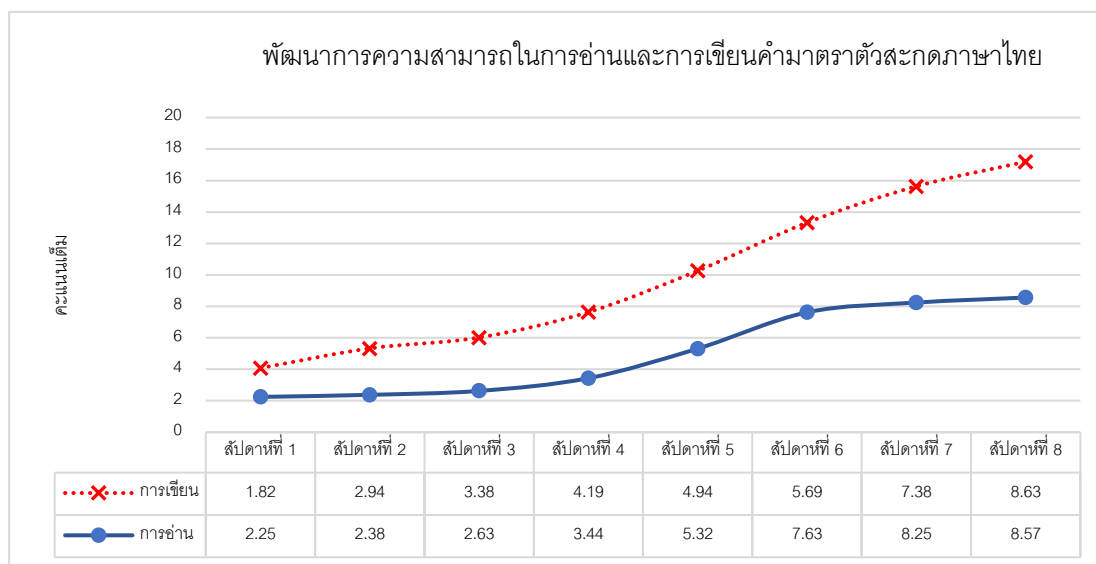
เด็กคนที่	คะแนนความสามารถในการอ่าน				คะแนนความสามารถในการเขียน			
	คะแนน		ผลต่าง ของ D = Y-X	ลำดับที่ ของความ แตกต่าง	คะแนน		ผลต่าง ของ D = Y-X	ลำดับที่ ของความ แตกต่าง
	X (ก่อน)	Y (หลัง)			X (ก่อน)	Y (หลัง)		
1	7	10	3	+ 8	9	10	1	+2
2	8	10	2	+ 4	8	10	2	+4.5
3	8	10	2	+4	6	10	4	+7.5
4	8	10	2	+ 4	6	9	3	+6
5	8	10	2	+4	10	10		-
6	2	7	5	+ 11		10	10	+12.5
7	0	10	10	+ 12	6	10	4	+7.5
8	10	10		-	10	10		-
9	10	10		-	9	10	1	+2
10	6	10	4	+10	10	10		-
11	10	10		-	9	10	1	+2
12	5	8	3	+ 8	3	9	6	+9
13	8	8		-	3	10	7	+10.5
14	9	10	1	+ 1	7	9	2	+4.5
15	5	8	3	+8	3	10	7	+10.5
16	7	9	2	+4		10	10	+12.5
The Wilcoxon Matched-Pairs			N = 12				N = 13	
Signed-Rank Test:			T = 0*				T = 0*	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 2 พบว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ ต่างก็สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3 และข้อที่ 4 ที่ว่าความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบสูงขึ้น

3. การศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 กราฟแสดงพัฒนาการความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 หลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 กราฟแสดงพัฒนาการความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย

จากภาพประกอบ 2 แสดงค่าเฉลี่ยพัฒนาการความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สรุปได้ว่าเด็กมีพัฒนาการการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดสูงขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส หลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบอยู่ในระดับดี โดยความสามารถในการอ่านมีค่ามัธยฐาน เท่ากับ 10, IQR = 10, $t = 15$, P-Value = 1.0000 และความสามารถในการเขียน มีค่ามัธยฐาน เท่ากับ 10, IQR = 10, $t = 16$, P-Value = 1.0000

2. ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. พัฒนาการความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบมีพัฒนาการการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยสูงขึ้น

อภิปรายผล

ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่างก็อยู่ในระดับดี ($Mdn = 10$) ทั้งนี้เป็นเพราะการใช้สื่อบัตรภาพประกอบการสอนเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 เด็กสามารถอ่านคำและเขียนคำที่ครูกำหนดให้ได้ตามระยะเวลา อ่านแจกลูกสะกดคำ เขียนคำมาตราตัวสะกด มีความเข้าใจใน เรื่องมาตราตัวสะกด ในแต่ละมาตราว่าอ่านออกเสียง และเขียนคำได้ถูกต้อง และเกิดการเรียนรู้จากบัตรภาพที่ครูใช้เป็นสื่อการจัดประสบการณ์ บัตรภาพ เป็นเครื่องมือช่วยปูพื้นฐานการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กตั้งแต่ยังเล็ก เน้นให้เด็กมีการมองเห็น ตาดูภาพเห็นตัวสะกด หูฟังเสียงอ่านและคิดตาม จำความหมายของคำได้ (ฝ่ายวิชาการภาษาอังกฤษ บริษัท ซีอีดูเคชั่น (มหาชน). 2562) เด็กเกิดเรียนรู้ที่เห็นได้ชัด คือ สามารถอ่านและเขียนได้ขึ้นตามจุดประสงค์ที่กำหนด และมีพื้นฐานการเรียนรู้ มีความพร้อม ความสามารถที่ดีในเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ เปรมฤทัย บริรักษ์; จันทริจิรา ทองหล่อ; และ ปาริชาติ เตชะ (2561) การอ่านและเขียนคำที่สะกดตรงตามมาตราตัวสะกด หลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง การอ่านและการเขียนคำที่สะกดตรงตามมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความสามารถในการอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส จากการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบต่างก็สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะแผนการสอนมีคุณภาพ ได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แผนมีการจัดลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน สะดวกต่อการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ มาพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบี เอฟ เอส บัตรภาพช่วยให้เด็กเกิดการรับรู้ได้ง่ายมากกว่าตัวหนังสือ บัตรภาพช่วยสร้างความเข้าใจได้เร็วขึ้นและเป็นการสร้างจินตนาการให้กับเด็กในเรื่องของการอ่านและการเขียน เพราะบัตรภาพมีสีสันสวยงามสื่อความหมายได้ชัดเจนทำให้เด็กอยากดูอยากเห็นและสามารถคล้อยตามได้ การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบเป็นการนำภาพมาช่วยส่งเสริมการอ่านและการเขียนทำให้เด็กจดจำได้ง่ายขึ้นทำให้เด็กมีความสนใจที่จะเรียนรู้และเป็นการพัฒนาความสามารถการอ่านและการเขียนของเด็กโดยใช้สื่อที่เป็นรูปภาพ (krumam. 2562) ซึ่งเป็นจุดเน้นสำคัญในการพัฒนาเด็กให้สามารถอ่านและเขียนมาตราตัวสะกด เมื่อครูผู้สอนใช้สื่อบัตรภาพประกอบการอ่านและการเขียนคำศัพท์ตามมาตราตัวสะกด เป็นการฝึกให้เด็กได้ใช้ทักษะกระบวนการคิด เพื่อให้เกิดความสามารถการอ่านและการเขียนมาตราตัวสะกดที่ดีได้ หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ เด็กเกิดเรียนรู้และกระบวนการคิด จดจำคำมาตราสะกดได้อย่างแม่นยำ เมื่อคุณครูหยิบบัตรภาพขึ้นมาให้เด็กดู เด็กสามารถอ่านและเขียนคำศัพท์ได้ และยังสามารถแต่งประโยคสั้น ๆ เกี่ยวกับบัตรภาพได้อีกด้วย จึงได้นำบัตรภาพมาเป็นสื่อในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 เพื่อศึกษาความสามารถทางอ่านและการเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทย

ข้อเสนอแนะ

การประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบ ครูผู้สอนควรมีเทคนิคในการจัดภาพให้หลากหลายและความสวยงามให้เหมาะสมกับวิธีการอ่านและเขียนคำมาตราตัวสะกดระดับปฐมวัย เป็นการกระตุ้นความสนใจส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้และสามารถอ่านและเขียนคำมาตราตัวสะกดภาษาไทยได้ดีมากขึ้น

ครูควรจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อบัตรภาพประกอบเคลื่อนไหวได้ เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนของเด็กในระดับอนุบาลชั้นปีที่ 3 ให้มีความสนใจและมีการเขียนคำไปพร้อมกับการอ่านคำเป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กก่อนขึ้นเรียนในประถมศึกษาปีที่ 1

เอกสารอ้างอิง

ชนิษฐา นูนาค. (2562). Flash Cards (บัตรคำ) สื่อการสอน ส่งเสริมทักษะการจดจำสำหรับเด็กปฐมวัย.

สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2565, จาก <https://www.hu.ac.th/conference/conference2021/doc/.pdf>.

เปรมฤทัย บริรักษ์; จันทริจิรา ทองหล่อ; และ ปาริชาติ เตชะ. (2561). การอ่านและการเขียนคำที่สะกดตรงตามมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ.

กำแพงเพชร: โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

ฝ่ายปฐมวัย. (2562). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบี เอฟ เอส พุทธศักราช 2562. โรงเรียนบี เอฟ เอส.

ฝ่ายวิชาการภาษาอังกฤษ บริษัท ซีอีดูเคชั่น จำกัด. (2562). บัตรคำศัพท์ 2 ภาษา พานูน้อยเก่งอังกฤษ. สืบค้น

เมื่อ 22 มกราคม 2565, จาก <https://images-se-ed.com/ws/Storage/PDF/978616/081/9786160811359PDF.pdf>.

รุ่งอรุณ โรจน์รัตนดำรง. (2552). การสร้างสื่อบัตรภาพประกอบคำศัพท์สำหรับผู้เขียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ

การสอนต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กระทรวงศึกษาธิการ.

E0086: ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

THE RELATIONSHIP BETWEEN ETHICAL LEADERSHIP AND CONFLICT MANAGEMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN CENTER KHUNG DISTRICT CHANTHABURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2

กฤษดากร ตาคำ¹ ปราศรัย ประวิตรุ่งเรือง² ทรงยศ แก้วมงคล³

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 2) การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครซี่; และ มอร์แกน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และการสุ่มแบบง่าย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับวิธีการจัดการความขัดแย้งแบบผสมผสาน อยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ยังพบว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับวิธีการจัดการความขัดแย้งแบบยอมตาม แบบประนีประนอม อยู่ในระดับปานกลาง และภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับวิธีการจัดการความขัดแย้งแบบเอาชนะ เป็นไปในทิศทางตรงข้ามกัน อยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยงมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม การจัดการความขัดแย้ง

Abstract

The purposes of this study were to study 1) ethical leadership of school administrators in center Khung District Chanthaburi Primary Education Service Area Office 2; 2) conflict management of school administrators in center Khung District Chanthaburi Primary Education Service Area Office 2; and 3) the relationship between ethical leadership and conflict management of school administrators in center

Khung District Chanthaburi Primary Education Service Area Office 2, The population sample of 140 people using the table Krejcie & Morgan the statistics randomization and simple randomization.

The research finding.

Research findings revealed that 1) ethical leadership of school administrators were rated at the high level; 2) conflict management of school administrators were rated at the high level; and 3) regarding the relationship between ethical leadership and conflict management of school administrators, it was found that ethical leadership of school administrators had high correlation with their mixed-method conflict management; furthermore, their ethical leadership had moderate correlations with their obliging and compromising conflict management, had low correlations with dominating conflict management; also, correlations was significant at the .05 level of statistical significance and correlations with avoiding conflict management correlations was not significant, and in opposite directions.

Keywords: Ethical leadership, Conflict management

บทนำ

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อคนและสังคมไทยหลายประการ อาทิ สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีแนวโน้มเป็นสังคมปัจเจกมากขึ้น ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การแพร่ระบาดของยาเสพติด และการเพิ่มขึ้นของการพนันเป็นปัญหาสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน คนไทยได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกช่วงวัย แต่ยังมีปัญหาด้านสติปัญญา คุณภาพการศึกษาและมีพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเสื่อมถอยทางคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมไทย ส่งผลให้สถาบันทางสังคมมีแนวโน้มอ่อนแอ จนกลายเป็นปัญหาสังคมตามมา ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศในอนาคต (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564)

เด็กและเยาวชนในปัจจุบัน มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคมมากมาย เช่น ติดการพนัน ติดเกม การมั่วสุมในหอพัก การไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทะเลาะ ชกต่อย หมกมุ่นกับสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยดังนี้ 1) ปัจจัยเสี่ยงจากสภาพครอบครัว อันเนื่องมาจากการเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมให้แสดงออกในทางที่ไม่ถูกต้อง 2) ปัจจัยเสี่ยงจากโรงเรียน โรงเรียนจำนวนไม่น้อยยังขาดความพร้อมที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเป็นคนที่มีสมรรถนะตามความมุ่งหวังของสังคม 3) ปัจจัยเสี่ยงจากชุมชนและสังคมสังคมไทยยังละเลยต่อการจัดระเบียบแบบแผนในชุมชน ชุมชนอ่อนแอขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในสังคม 4) ปัจจัยเสี่ยงจากเพื่อน การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมโน้มเอียงไปในทางก้าวร้าว เสี่ยงภัย มั่วสุม เบี่ยงเบน การได้รับแรงบีบบังคับกดดัน ข่มขู่ หรือการไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน 5) ปัจจัยเสี่ยงจากบุคลิกภาพหรือตัวนักเรียน เด็กและเยาวชนแต่ละคนมีภาวะด้านพัฒนาการ

แตกต่างกันมีบุคลิกภาพภายในและภายนอกตามสภาพความเป็นตัวตนที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น มีข้อจำกัดเกี่ยวกับพัฒนาการทางสมองและการรับรู้ ขาดความตระหนักในคุณค่าของความสำคัญของตน รวมทั้งการมีปัญหาด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดนโยบายที่ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทยโดยเป้าประสงค์เชิงนโยบายคือ ระบบการบริหารงานภาครัฐมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีธรรมาภิบาล ได้รับความเชื่อมั่นความเชื่อมั่นศรัทธาจากประชาชน บุคลากรภาครัฐมีขีดความสามารถสูงขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ ได้รับความเป็นธรรมในการปฏิบัติราชการ อีกทั้งยังมีการกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และพัฒนาความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ พร้อมทั้งป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างจริงจัง เพื่อให้ข้าราชการเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของประชาชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายแผนยุทธศาสตร์ตามนโยบายสถานศึกษา 3 ดีให้สถานศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม ความดีงาม และเกิดปัญหาทางวิกฤตการณ์ด้านคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมไทย แต่การที่จะอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนที่มีคุณธรรมได้นั้น ตัวครู โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีเสียก่อน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 2-7) ชุมชน หน่วยงาน องค์กรระดับต่าง ๆ หรือแม้แต่ประเทศชาติ จำเป็นต้องมีผู้นำที่กำหนดทิศทางการทำงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงานหรือองค์กรของตน ผู้นำมีอยู่ทุกระดับ ตั้งแต่สังคมหรือหน่วยงานขนาดเล็กไปจนถึงองค์กรขนาดใหญ่หรือหน่วยงานระดับชาติ ภาวะผู้นำ (leadership) ถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งและมีส่วนต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลว หากองค์กรใดที่มีผู้บริหารที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถ ประสพการณ์ ความเชี่ยวชาญ ฯลฯ องค์กรหรือหน่วยงานนั้น ก็จะสามารถแข่งขันกับผู้อื่นและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ (globalization) ความอยู่รอดของประเทศชาตินั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบที่หลากหลาย และไม่สามารถที่จะแบ่งมอบหรือระบุให้ใครคนใดคนหนึ่ง หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งรับผิดชอบ ที่ผ่านมามีเหตุการณ์หลายอย่างที่เกิดขึ้นและทำให้คนไทยได้เรียนรู้มีประสบการณ์และเกิดความตระหนักแล้วว่า “ภาวะผู้นำ (leadership) คุณธรรม และจริยธรรม (virtue and ethical)” มีความจำเป็นและมีความสำคัญมากเพียงใดต่อการบริหารและการพัฒนาชาติบ้านเมือง ปัญหาดังกล่าวมีความรุนแรง และขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างน่าวิตก เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการเกิด ปัญหาทำให้เราทราบว่าเกิดจากการที่ผู้บริหารขาดจริยธรรม ทั้งทางด้านจิตใจ ความคิดการแสดงออกทาง พฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัตน์ ไชยชมพู่ (2557) กล่าวว่า หากผู้บริหารไม่มีภาวะผู้นำเชิง จริยธรรมแล้ว ความน่าเชื่อถือความศรัทธาก็จะเสื่อมลง เมื่อหมดศรัทธาในตัวผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษาจะไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ขาดการทำงานเป็นทีม วัตถุประสงค์ที่วางไว้วัตถุประสงค์ที่วางไว้ก็ไม่บรรลุ ดังนั้นกระบวนการพัฒนาจริยธรรมสำหรับผู้บริหารจึงเป็นการสร้าง วิธีการพัฒนาตนเองของผู้บริหารเพื่อทำให้เกิดคุณธรรมจริยธรรมอย่างยั่งยืนกับผู้บริหารต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้กำกับของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 36 และ มาตรา 37 แห่งระเบียบ บริหารราชการ และมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 กำหนดให้มี เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งจังหวัดจันทบุรีแบ่งออกเป็น 2 เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอท่าใหม่ อำเภอนายายอาม และอำเภอแก่งหางแมวและสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น (เฉพาะโรงเรียนขยายโอกาส) จำนวน 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอขลุง อำเภอแหลมสิงห์อำเภอมะขาม อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอสอยดาว และอำเภอเขาคิชฌกูฏ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณ เงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงาน ในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน ดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

สถานศึกษาในอำเภอขลุง ในสังกัดมีทั้งหมด จำนวน 25 โรง แบ่งเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 15 โรง และสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 10 โรง

ในการบริหารสถานศึกษา นอกจากปัจจัยด้านเงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการจัดการแล้วปัจจัยด้านคน นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะช่วยให้กลไกต่าง ๆ ขององค์การดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารคนจึงเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและละเอียดอ่อน เพราะคนมีบุคลิกภาพที่เป็นตัวของตัวเองไม่เหมือนใคร กล่าวคือ คนมีชีวิตจิตใจ มีทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี แบบแผนการดำเนินชีวิตต่างกัน มีการศึกษา มีความรู้ ความสามารถในการทำงาน มีความต้องการ และมีความคาดหวังในชีวิตที่แตกต่างกัน สถานศึกษาในอำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีประเด็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน เช่น ความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารกับกลุ่มครูบางกลุ่ม ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มครู ทั้งในเรื่องปัญหาการจัดการเรียนการสอน ปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียน รวมถึงปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งส่วนบุคคล ซึ่งความขัดแย้งดังกล่าวที่เกิดขึ้น หากไม่ได้รับการบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่ถูกต้องจะก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบที่ตามมาอีกหลายประการ สาเหตุที่มาของความขัดแย้งในองค์กรยังอาจเกิดจากการที่แต่ละฝ่ายที่ทำงานร่วมกันในองค์กรจะต้องจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของฝ่ายหรือแผนกของตนเอง นอกจากนี้สาเหตุสำคัญยังสามารถเกิดจากความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ต้องมาทำงานร่วมกัน การแย่งชิงความดีความชอบ การต้องพึ่งพาหรือขึ้นต่อกันในการปฏิบัติงาน ความไม่ชัดเจนด้านขอบเขตหน้าที่ ความรับผิดชอบและอำนาจตัดสินใจ ความแตกต่างด้านอำนาจของบุคคลในองค์กร (Greenberg; & Baron. 1997) ผู้บริหารทุกระดับจึงต้องเผชิญกับปัญหา “ความขัดแย้ง” ที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าความขัดแย้งดังกล่าวจะรุนแรง หรือเล็กน้อยเพียงใดก็ตาม ถือว่าเป็นภาระหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงของผู้บริหาร ที่จะต้องตัดสินใจดำเนินการแก้ไข หรือบริหารความขัดแย้งที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสมเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาการจัดการความขัดแย้งของสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการความขัดแย้งในสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

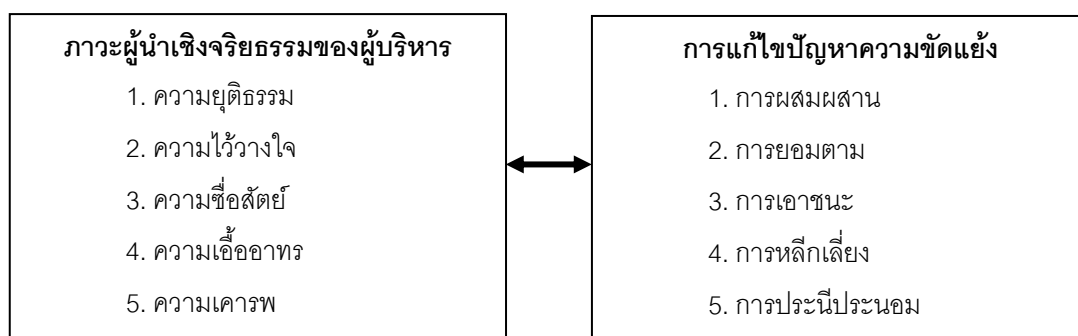
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 อยู่ในระดับสูง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้ทราบถึงภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 สามารถนำไปปรับใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษาได้
2. ทำให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้ทราบถึงการจัดการความขัดแย้งในสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 สามารถนำไปปรับใช้ในการจัดการความขัดแย้งในสถานศึกษาได้
3. ทำให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการความขัดแย้งในสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 สามารถนำข้อมูลความสัมพันธ์ที่ได้มาปรับใช้ในการเป็นแบบอย่างในการบริหารงานและการจัดการความขัดแย้งในสถานศึกษาได้
4. ผลการวิจัยเป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้บุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้เรียนมีต้นแบบที่ดีในด้านจริยธรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการครองตน ครองคน และครองงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความขัดแย้ง โดยใช้กรอบเนื้อหาตามทฤษฎีของ Rahim (1985; อ้างถึงใน ทิพย์รัตน์ จิตตเดชาธร. 2559: 8) ซึ่งได้เสนอ พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งใน 5 ลักษณะ คือ 1) การผสมผสาน 2) การยอมตาม 3) การเอาชนะ 4) การหลีกเลี่ยง 5) การประนีประนอม แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขต ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน ในโรงเรียน อำเภอขลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 140 คน โดยอาศัยหลักการของ เครจซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนที่กำหนด (Proportion Random Sampling) และการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 จำแนกครูแต่ละโรงเรียน

2.2 เทียบสัดส่วนครูแต่ละโรงเรียนกับครูทั้งหมด

2.3 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของครูแต่ละโรงเรียนในอำเภอขลุง

3. ด้านระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 - เดือนมีนาคม 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดให้เลือกตอบ (Check-list) โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งของสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

การสร้าง และหาคุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยใช้กรอบเนื้อหาของ Starratt (1991), Taylor (2002), Brown; & Trevino (2006), Lashway (2006), Josephson (2009), Resick; Hanges; Dickson; & Mitchelson (2006) และ Berghofer; & Schwartz (2008) ซึ่งสังเคราะห์ได้ ดังนี้ 1) ความยุติธรรม 2) ความไว้วางใจ 3) ความซื่อสัตย์ 4) ความเอื้ออาทร 5) ความเคารพ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาจากแบบสอบถามของราฮิม (Rahim, ROCI-II) (Goodwin. 2000: 34) เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่นำไปใช้ โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยสัมพันธ์กับกรอบแนวคิดพฤติกรรมการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของ ราฮิม (Rahim. 1985; อ้างถึงใน ทิพย์รัตน์ จิตตเดชาธร. 2559: 8) ซึ่งแบบของการจัดการความขัดแย้งมี 5 แบบ คือ 1) การผสมผสาน 2) การยอมตาม 3) การเอาชนะ 4) การหลีกเลี่ยง 5) การประนีประนอม เป็นเครื่องมือวัดพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 40 ข้อ แต่ละข้อเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. หาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Comgruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้ดังนี้

ถ้าเห็นว่า สอดคล้อง ให้คะแนน +1

ถ้าเห็นว่า ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

ถ้าเห็นว่า ไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

คำนวณค่า IOC จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง

R คือ คะแนนความคิดเห็น

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าได้ค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่า 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ถ้าต่ำกว่านั้นจะต้องนำมาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1. ปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญโดยผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับค่าในแบบทดสอบ ให้สอดคล้องกับด้านที่ประเมิน ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าตั้งแต่ 0.6-1.0 ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.89 ซึ่งถือว่านำไปใช้ได้

2. ทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ได้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง กับครู จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล แต่มีคุณลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างแล้ววิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Conbach) ของ Conbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบผสมผสาน .87 พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบยอม ตาม .92 พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบเอาชนะ .92 พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบ หลีกเลียง .74 และพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบประนีประนอม .91

3. ปรับปรุงเครื่องมือหากพบว่ามีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือมีค่าความเชื่อมั่นต่ำกว่า 0.80

4. จัดพิมพ์เครื่องมือเพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ข้อมูลด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 โดยใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (ทูศรี วงศ์รัตนะ. 2550: 316) เป็นค่าที่วัดความสัมพันธ์โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 นำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ขอบเขตค่าเฉลี่ยตามแนวความคิดของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540: 144) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .81 ขึ้นไป มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .61-.80 มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .41-.60 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ .21-.40 มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าต่ำกว่า .20 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความ
1. ด้านความยุติธรรม	4.22	0.56	มาก
2. ด้านความไว้วางใจ	4.28	0.58	มาก
3. ด้านความซื่อสัตย์	4.37	0.61	มาก
4. ด้านความเอื้ออาทร	4.25	0.64	มาก
5. ด้านความเคารพ	4.33	0.64	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.29	0.55	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.55) และทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.61) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความเคารพ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.64) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความไว้วางใจ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.58) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความเอื้ออาทร ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.64) และภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.56)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้ง	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความ
1. แบบการผสมผสาน	4.24	0.62	มาก
2. แบบการยอมตาม	4.00	0.65	มาก
3. แบบการเอาชนะ	2.81	1.11	ปานกลาง
4. แบบการหลีกเลี่ยง	2.95	1.00	ปานกลาง
5. แบบการประนีประนอม	3.98	0.61	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.60	0.52	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ปฏิบัติอยู่

ในระดับมาก คือ พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบการผสมผสาน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.62) รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบการยอมตาม ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.65) และพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบการประนีประนอม ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบการเอาชนะ ($\bar{X} = 2.81$, S.D. = 1.11)

ตาราง 3 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา
ในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

	(Y1)	(Y2)	(Y3)	(Y4)	(Y5)
ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	แบบการ ผสมผสาน	แบบการ ยอมตาม	แบบการ เอาชนะ	แบบการ หลีกเลี่ยง	แบบการ ประนีประนอม
1. ความยุติธรรม (X1)	.556**	.488**	-.187*	-.102	.414**
2. ความไว้วางใจ (X2)	.617**	.548**	-.197*	-.162	.497**
3. ความซื่อสัตย์ (X3)	.705**	.617**	-.173*	-.108	.479**
4. ความเอื้ออาทร (X4)	.727**	.691**	-.173*	-.077	.525**
5. ความเคารพ (X5)	.761**	.733**	-.161	-.062	.533**
6. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (X)	.740**	.678**	-.194*	.110	.537**

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 3 พบว่า การจัดการความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยงและการจัดการความขัดแย้งแบบเอาชนะจะเป็นวิธีการที่ผู้บริหารจะหลีกเลี่ยงในการใช้ ส่วนภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งแบบผสมผสาน การจัดการความขัดแย้งแบบยอมตาม และการจัดการความขัดแย้งแบบประนีประนอม จะเป็นวิธีการที่ผู้บริหารเลือกใช้ และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงและเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก

สรุปผลการศึกษา

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความเคารพ และภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความไว้วางใจ ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมด้านความยุติธรรม

2. การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมปฏิบัติระดับมาก แล้วเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบการผสมผสาน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.62) รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบการยอมตาม ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.65) และพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้งแบบการประนีประนอม ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ ซึ่งส่วนมากผู้บริหารจะไม่นิยมจัดการความขัดแย้งโดยวิธีการแบบหลีกเลี่ยงและวิธีการแบบเอาชนะ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในแบบต่าง ๆ เมื่อเรียงลำดับจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากมากไปหาน้อย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (X) กับการจัดการความขัดแย้งแบบแบบผสมผสาน (Y1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ .740 และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (X) กับการจัดการความขัดแย้งแบบยอมตาม (Y2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างมาก เท่ากับ .678 และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (X) กับการจัดการความขัดแย้งแบบประนีประนอม (Y5) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ .537 และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (X) กับการจัดการความขัดแย้งแบบเอาชนะ (Y3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ -.194 และเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (X) กับการจัดการความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยง (Y4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ -.110 และเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

ผลการวิจัยโดยรวม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านความซื่อสัตย์ โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมที่จำเป็นต่อบุคคลในทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็นความซื่อสัตย์ในระดับใดก็ตาม ทั้งนี้เพราะหากคนในสังคมขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ สังคมก็จะวุ่นวาย ไม่สงบ คนจะเอาตัวเขาเปรียบกัน และเห็นแก่ตัวมากขึ้น จนก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย พฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์จึงเป็นพฤติกรรมที่บุคคลพึงมี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนที่ประพฤติปฏิบัติตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ ในหมวดที่ 2 ที่กล่าวว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ได้กำหนดนโยบายที่ 8 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเป้าประสงค์เชิงนโยบาย คือ ระบบการบริหารงานภาครัฐมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีธรรมาภิบาล ได้รับความเชื่อมั่นศรัทธาจากประชาชน บุคลากรภาครัฐมีขีดความสามารถสูงขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ ได้รับความเป็นธรรมในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งยังสอดคล้อง

กับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 8 (2) ให้การปฏิบัติตามภารกิจของรัฐและส่วนราชการต้องเป็นไปโดยซื่อสัตย์สุจริต สามารถตรวจสอบได้และมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐและพัฒนาความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐพร้อมทั้งป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างจริงจัง เพื่อให้ข้าราชการเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของประชาชน ดังนั้น ผู้บริหารสถานจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้ในสถานศึกษาเพราะผู้บริหารโรงเรียน คือ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่จะต้องเป็นตัวอย่างของการปฏิรูปปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้และการบริหารให้กับครู นักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน ถ้าผู้บริหารไม่เอาจริงเอาจัง ไม่ตั้งใจบริหาร ไม่มีทักษะการบริหาร ทำงานไม่มีระบบ ขาดคุณธรรม จริยธรรม การปฏิรูปสถานศึกษาก็คงจะประสบผลสำเร็จได้ยาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกวรรณ กิตติผดุงชัย (2551) ที่พบว่า พฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรศักดิ์ ทับทิมหิน (2551) ได้ศึกษาการปฏิบัติตนตามคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า 1. การปฏิบัติตนตามคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. การจัดการความขัดแย้ง

จากผลการวิจัย พบว่า การจัดการความขัดแย้งแบบผสมผสาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความขัดแย้งในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีหลากหลายลักษณะ รวมทั้งบุคคลในสถานศึกษามีความแตกต่างกัน ทั้งด้านเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยจากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 71.40 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60 ส่วนวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 และระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70 และวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิด เป็นร้อยละ 1.40 สำหรับประสบการณ์การทำงานระยะเวลา มากกว่า 10 ปี จำนวน 73คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 รองลงมาระยะเวลาน้อยกว่า 6 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 25 คน คิด เป็นร้อยละ 17.90 ตามลำดับ ดังนั้นผู้บริหารในสถานศึกษาอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จะเลือกใช้วิธีการใดการหนึ่งไม่ได้ จึงเลือกใช้วิธีการจัดการความขัดแย้งแบบผสมผสาน ซึ่งการจัดการความขัดแย้งแบบผสมผสาน เป็นแบบที่จำเป็นต้องมีความเปิดเผย มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน และเป็นการตรวจสอบความคิดเห็นที่แตกต่าง เพื่อที่จะบรรลุถึงวิธีแก้ปัญหาที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับ เป็นแบบที่ต้องใช้วิธีการแก้ปัญหา (problem solving) และเป็นแบบที่มีประสิทธิภาพมากกว่าแบบอื่น ๆ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2546: 407) ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ Goodwin (2000) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานส่วนใหญ่ใช้รูปแบบพฤติกรรมกรรมการผสมผสานอย่างสม่ำเสมอและอยู่ในระดับสูงกว่ารูปแบบอื่น เพื่อแก้ไขข้อพิพาทในสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Henkin; et al. (1999) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับยุทธวิธีการจัดการความขัดแย้งของครูใหญ่ในโรงเรียนที่บริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจากโรงเรียนขนาดใหญ่ในเมืองอุบาน โดยศึกษาถึงยุทธวิธีการจัดการความขัดแย้งของครูใหญ่ และพฤติกรรมของครูใหญ่ในการแก้ปัญหความขัดแย้ง

พบว่า ผู้บริหารใช้ยุทธวิธีการจัดการความขัดแย้ง แบบการร่วมมือร่วมใจและแบบผสมผสานหรือบูรณาการในการแก้ปัญหา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสัมพันธ์กับการจัดการความขัดแย้งแบบผสมผสานอยู่ในระดับสูง แบบยอมตาม และแบบประนีประนอม อยู่ในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสูง จะเลือกใช้การจัดการความขัดแย้งแบบผสมผสาน แบบยอมตาม และแบบประนีประนอม กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะครูได้ทำงานเต็มศักยภาพ โดยใช้ทางสายกลางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน มีการนำมติกลุ่มไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งจะช่วยลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการจัดการความขัดแย้งแบบผสมผสานของ Afzalur M. Rahim (2010; อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. 2546: 407) เป็นการมุ่งตนเองในระดับสูงและมุ่งผู้อื่นในระดับสูงเช่นกัน เป็นแบบที่จำเป็นต้องมีความเปิดเผย การแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน และเป็นการตรวจสอบความคิดเห็นที่แตกต่าง เพื่อที่จะบรรลุถึงวิธีแก้ปัญหาที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับ เป็นแบบที่ต้องใช้วิธีการแก้ปัญหา (problem solving) และเป็นแบบที่มีประสิทธิภาพมากกว่าแบบอื่นๆ ในการผสมผสานความแตกต่างเข้าด้วยกัน ยังสอดคล้องกับ Krech; Crutchfield; & Ballachey (1962; อ้างถึงใน วิเชียร วิทยอุดม. 2550: 32-33) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้นำในการทำงานกลุ่ม โดยการจัดระเบียบและควบคุมระเบียบของกลุ่ม เพื่อช่วยให้ทุกคนได้มีโอกาสทัดเทียมกันในการแสดงความคิดเห็นหรือการทำงานดูแลเอาใจใส่สมาชิกกลุ่ม ให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือแสดงความสามารถอย่างทั่วถึง เพื่อช่วยให้ทุกคนรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองมีประโยชน์ต่อกลุ่ม เกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มรับฟังและพิจารณาความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มอย่างทั่วถึง การที่ผู้นำรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกคนและนำมาพิจารณาไม่ละทิ้งไปเฉย ๆ จะทำให้ผู้ที่เสนอความคิดเกิดความพอใจและมีความต้องการที่จะช่วยเหลือกลุ่มให้มากขึ้น และโดยเฉพาะการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นมิตรให้เกิดขึ้นในกลุ่ม บรรยากาศที่ดีเป็นมิตรเป็นกันเอง ไม่ต้องกลัวว่าจะถูกตัดสินและมองไปในทางที่ไม่ดี จะช่วยสร้างความรู้สึกลดภัย สามารถที่จะเสนอความคิดเห็นหรือทำงานต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ และมีความรู้สึกว่าตนเองได้รับความรัก เป็นที่ต้องการของกลุ่มทำให้เกิดความต้องการที่จะช่วยเหลือ และพร้อมที่จะนำกลุ่มให้สามารถทำงานตามที่กลุ่มต้องการให้เป็นผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ชาณิดา สามะเต็ง (2554: 37) ศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นแบบการผสมผสานและแบบการประนีประนอมซึ่งปฏิบัติในระดับบ่อยครั้ง รองลงมา คือ พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งแบบการยอมตาม แบบการหลีกเลี่ยง และแบบการเอาชนะ ซึ่งปฏิบัติในระดับเป็นบางครั้ง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Gibbs (1997: 249; อ้างถึงใน สายัน ปิลาผล. 2555: 68) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประนีประนอมความขัดแย้ง โดยได้สำรวจข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนที่มีความขัดแย้งในชนบท ซึ่งโรงเรียนนี้ประกอบไปด้วยนักเรียนในความขัดแย้งอาจจะมีประสิทธิภาพ และสร้างสรรค์ให้เกิดภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัย ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน มีผลมาจากอิทธิพลประเพณีและวัฒนธรรม ควรใช้การประนีประนอมในการแก้ปัญหความขัดแย้งเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยยังพบอีกว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสัมพันธ์กับการจัดการความขัดแย้งแบบแบบเอาชนะอยู่ในระดับต่ำ เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกัน และภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยงมีค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 อาจเลือกใช้การจัดการความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยง และแบบเอาชนะหรืออาจไม่ใช้เลยก็ได้ ซึ่งการจัดการความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยง เป็นการทำให้ผู้อื่นเห็นใจความขัดแย้ง ไม่มีการเผชิญหน้า ประเด็นปัญหาไม่ได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง ทำให้เกิดปัญหาในการติดต่อสื่อสารที่นำไปสู่ความล้มเหลวในการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงไม่เลือกใช้การจัดการความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยง (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2546: 407) ส่วนการจัดการความขัดแย้งแบบเอาชนะ เป็นการจัดการความขัดแย้งที่ผู้บริหารโรงเรียน มุ่งตนเองในระดับสูง แต่มุ่งผู้อื่นในระดับต่ำ โดยใช้อำนาจหรือกำลังเพื่อการมีชัย บุคคลที่แก้ปัญหความขัดแย้งแบบเอาชนะ จะใช้ทุกวิธีที่จะทำให้ตนเองเป็นฝ่ายชนะ โดยไม่สนใจความต้องการหรือความคาดหวังของผู้อื่น ซึ่งอาจส่งผลต่อความร่วมมือของเพื่อนร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชา (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2546: 407) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กำจัด คงหนู (2537: 52) ได้ศึกษาวิธีการจัดการความขัดแย้งของศึกษานิเทศก์อำเภอ เขตการศึกษา 5 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการแบบเอาชนะอยู่ในระดับต่ำ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัย Goodwin (2000; อ้างถึงใน ชานีตา สามะเต็ง. 2554: 37) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการความขัดแย้งที่ใช้โดยผู้ตรวจสอบบัญชีเมื่อต้องการแก้ปัญหาความขัดแย้งกับลูกความ โดยใช้เครื่องมือวัดพฤติกรรมความขัดแย้งของราฮิม พบว่า ผู้ตรวจสอบบัญชีส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการบริหารแบบเอาชนะจะใช้น้อยกว่า ในขณะที่แบบยอมตามและแบบหลีกเลี่ยงไม่ค่อยได้ใช้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ปฏิบัติระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ส่วนใหญ่ปฏิบัติระดับมาก เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารโรงเรียน

1. การเลือกใช้การจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคำนึงถึงการบริหารที่ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ในการครองงานและครองคน ดังนั้น การใช้การจัดการความขัดแย้งแบบผสมผสานนอกจากก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานแล้ว ยังทำให้การทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานร่วมกันส่งผลถึงความสำเร็จของงานในภาพรวม
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาศักยภาพครูให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อกำหนดหมายภาระงานที่เท่าเทียม เสมอภาค สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับอย่างเต็มตามศักยภาพ เพื่อให้ผู้บริหารเกิดความมั่นใจในการทำงานของบุคลากรที่มีศักยภาพสูง ส่งผลให้เกิดการมอบหมายงานอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม และเป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา
3. ผู้บริหารสถานควรเลือกใช้การจัดการความขัดแย้งแบบผสมผสาน แบบยอมตาม และแบบประนีประนอม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะครูได้ทำงานเต็มศักยภาพ โดยใช้ทางสายกลางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน มีการนำมติกลุ่มไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งจะช่วยลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี

หน่วยงานระดับนโยบายและหน่วยงานต้นสังกัด

4. หน่วยงานระดับนโยบายและหน่วยงานต้นสังกัด ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนในหลักสูตรที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งนำเทคนิควิธีการที่ก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติโดยตรง เช่น การให้คำแนะนำปรึกษา (coaching) การใช้ Best practices เป็นต้น มาใช้ในการพัฒนาดังกล่าว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา
2. ควรมีการวิจัยถึงรูปแบบการจัดการความขัดแย้งรูปแบบต่างๆ กับลักษณะของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
3. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ กิตติตุงชัย. (2551). **พฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัจจิด คงหนู. (2537). **การจัดการกับความขัดแย้งของศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2550). **สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาณิดา สามะเต็ง. (2554). **พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิพย์รัตน์ จิตตเดชาธร (2559). **การบริหารความขัดแย้งในโรงเรียนวัดพระปฐมเจดีย์ (มหินทรศึกษาการ)**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- พรศักดิ์ ทับทิมหิน. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1**. วารสารมหาจุฬานาครทรรค์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- พิมภินันท์ ดารา. (2556). **ระดับความไว้วางใจที่มีต่อผู้บังคับบัญชาและความเครียดระหว่างข้าราชการส่วนท้องถิ่นและพนักงานราชการส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่**. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- วิเชียร วิทย์อุดม. (2550). **ภาวะผู้นำ LEADERSHIP**. กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์ม.
- วิภาภรณ์ พึ่งอารมณ. (2551). **พฤติกรรมการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สายัน ปิลผล. (2555). **ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุชุม นวลสกุล. (2539). **ทฤษฎีการเมืองสมัยโบราณและสมัยกลาง**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุบันย์ ราสุวรรณ. (2540). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรัตน์ ไชยชมภู. (2557, เมษายน-กันยายน). **ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา**. **วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา**. 8(2).
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2536). **ภาวะผู้นำและความขัดแย้ง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2553). **“การบริหารความขัดแย้ง” ในประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 7**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อดุลย์ วรรณคำ. (2552). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0087: การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ TEACHER TEAMWORK IN CHUMCHON BANWANGJOM SCHOOL, CHIANGDAO DISTRICT, CHIANGMAI PROVINCE

อดิศักดิ์ ต๊ะคำ¹ พนมพร จันทรปัญญา²

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มศึกษา ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษา คือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ด้านบทบาทที่สมดุล ด้านการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และการตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม ด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการสนับสนุนและความไว้วางใจต่อกัน ด้านภาวะผู้นำที่เหมาะสม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ด้านความร่วมมือและการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์ ด้านการพบทบทวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ด้านการสื่อสารที่ดี ด้านวัตถุประสงค์ชัดเจนและเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน และด้านการเปิดเผยต่อกัน และเผชิญหน้า เพื่อแก้ปัญหาอยู่ในระดับมาก

แนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จากการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ โดยรวมพบว่า ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่ดี และสร้างทีมงานที่รู้จักหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แลกเปลี่ยนความคิด สร้างขวัญกำลังใจให้ทีมงาน วางตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ผลัดเปลี่ยนคนที่มีความสามารถได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ หมั่นติดตามงานอยู่ เสมอ เพื่อชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง มีทักษะในการสื่อสารที่ดี ชัดเจน จริงใจ และตรงเป้าหมาย

คำสำคัญ: การทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน แนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียน

Abstract

The objective of the study is to study about Teacher Teamwork In Chumchon Banwangjom School, Chiangdao District, Chiangmai Province The study's populationThe study's population is 20 Chumchon Banwangjom school teachers. The study instrument are including of questionnaire and interview. Research data was analyzed by average, Standard Deviation and data analyzing.

As from the study found that, teamwork processing of Chumchon Banwagjom school teachers, Chiang Dao district, Chiang Mai province are in satisfied, consist of working, making decision, self improvement. Teamwork supporting. Leadership, relationship, communication, working revising, making target and solve the problem in the method of face to face.

As from the result of the study analyzing are the characteristic of leadership administrator including of teamwork supporting, making decision, sharing idea in teamwork, being an effective administrator, solve the problem and having a good communicate in teamwork.

Keywords: Teamwork

บทนำ

ผู้นำองค์กรหรือผู้บริหารนั้นมุ่งที่จะพัฒนาองค์การของตนให้ประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ หลักในการพัฒนาองค์การคือหาวิธีที่การดำเนินงานที่ดีกว่า มาใช้ในการดำเนินงานให้สำเร็จ ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเอาความรู้ความสามารถของบุคลากรในองค์กรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทรัพยากรบุคคลคือสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์การ ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรก็เป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่จะทำให้องค์กรไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรแต่ละองค์กรนั้นจะประกอบไปด้วยบุคลากรที่มีความหลากหลาย ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน การทำงานของบุคลากรภายในองค์กร จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรภายในองค์กร จึงจำเป็นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร ให้มีความร่วมมือ สร้างทัศนคติในการทำงานที่ดี ทำงานอย่างมีแบบแผน สื่อสารกันอย่างเข้าใจ มีเป้าหมายร่วมกัน ความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับปัจจัยในการทำงานเป็นทีม ภารกิจสำคัญที่สุดของนักบริหารจัดการ คือ การพยายามทำความเข้าใจกับส่วนประกอบของทีมงาน การกำหนด วัตถุประสงค์ของทีมงานให้ชัดเจน และการทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามเป้าหมายขององค์กร (ยงยุทธ เกษสาคร. 2552: 178)

การทำงานเป็นทีม มีลักษณะการทำงานที่เปิดโอกาสให้บุคคลหรือทีมงานร่วมมือร่วมใจกันทำงานอย่างใกล้ชิด สามารถประสานความสามารถระหว่างกันอย่างมีประสิทธิภาพมีการติดต่อสื่อสารอย่างเป็นเอกภาพเห็นพ้องต้องกันในการกิจโดยถือว่าเป็นเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่ความสำเร็จของทีมที่มีความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน ประสิทธิภาพของงานและผลผลิตจะเพิ่มขึ้น การทำงานเป็นทีมมีความจำเป็นควรให้ความสำคัญในหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ด้วยเหตุผลว่า การทำงาน บางอย่าง เราไม่สามารถทำให้สำเร็จได้โดยบุคคลเพียงคนเดียว งานบางอย่างต้องใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์จำเป็นต้องอาศัยความรู้ความสามารถจากบุคคลหลายฝ่ายงาน บางอย่างเป็นงานที่ต้องทำ โดยเร่งด่วนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ทันเวลาที่กำหนด และบางอย่างเป็นงานที่หลายหน่วยงานรับผิดชอบ หากได้มีการร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย มาร่วมความคิด ทำงานร่วมกันจะทำให้การ ทำงานนั้น ๆ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ (สมชาติ กิจยรรยง; และ จีรชา ใจเปี่ยม. 2552: 57) และถ้าหากว่าทีมงานได้ผ่านการเตรียมตัวการฝึกฝน โดยมีการทำงานร่วมกันจนเกิดความชำนาญ ในการทำงานและมีการประสานงานที่ดี สมาชิกทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกัน มากกว่าการที่สมาชิกแต่ละคนจะแยกกันทำในบทบาทของตนเอง พยายามที่จะแสดงความโดดเด่นของตนเพียงคนเดียวโดยไม่สนใจสมาชิกอื่นในทีม จะทำให้การทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ณัฐรุพันธ์ เขจรนันท์; และคณะ. 2545: 22)

การทำงานเป็นทีมของครู ในโรงเรียนนั้น ก็เปรียบเสมือนกับการทำงานในองค์กร องค์กรหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยทีมงานที่ต้องมีความร่วมมือในการทำงานทั้งผู้บริหารและครู ซึ่งจะต้องพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ในส่วนที่มีความสำคัญคือต้องมีบุคลากรที่มีศักยภาพในการทำงาน การทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนนั้น ทุก ๆ ฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย กำหนดความชัดเจนของเป้าหมาย เข้าใจในเป้าหมาย และให้ความสำคัญกับเป้าหมาย มีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน รับผิดชอบต่อหน้าที่ โครงสร้างการทำงาน การรับรู้ขอบเขตของการทำงาน และการปฏิบัติหน้าที่ เปิดกว้างในการแสดงความคิดเห็น มีบรรยากาศในการทำงานที่ดี ประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก การยอมรับและไว้วางใจ และการรับฟังความคิดเห็น ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ สมาชิกแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตาม การปรับตัว การพัฒนาตนเอง มีการสร้างแรงจูงใจ และการจัดการความขัดแย้งในโรงเรียนอย่างเหมาะสม (ณัฐวดี ใจช่วงโชติ; และ เพ็ญวรา ชูประวัติ. 2561) ในการทำงานในโรงเรียนซึ่งมีบุคลากรหลายคนต้องมีการทำงานเป็นทีมต้องร่วมกันทำงานร่วมกันวางแผน ไม่ว่าจะเป็นการร่วมกันในการทำงานเพื่อพัฒนาโรงเรียน การพัฒนาผู้เรียนร่วมกันและสำคัญครูต้องเรียนรู้การทำงานเป็นทีมเพื่อพัฒนาและผู้เรียนรู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ภาระงานหลักคืองานสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายในการสอน อีกทั้งยังมีภาระงานด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนที่เป็นงานหลักคืองานพิเศษ ยกตัวอย่างเช่น งานวิชาการ งานบุคคล งานพัสดุการเงิน งานบริหารทั่วไป งานกิจการกิจกรรมนักเรียนซึ่งครูแต่ละท่านมีความถนัดที่แตกต่างกันออกไป ในการทำงานแต่ละครั้งต้องอาศัยความร่วมมือ ช่วยเหลือ ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน อย่างไรก็ตาม การทำงานตามกระบวนการบริหารไม่อาจประสบความสำเร็จได้หารปราศจากการร่วมมือกับบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ซึ่งกระบวนการทำงานเป็นทีมที่ดี ตามแนวคิดของ Mick Woodcock มีลักษณะดังนี้ 1) บทบาทที่สมดุล 2) วัตถุประสงค์ชัดเจนและเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน 3) การเปิดเผยต่อกันและการ เสนอแนะเพื่อแก้ปัญหา 4) การสนับสนุนและความไว้วางใจต่อกัน 5) ความร่วมมือและการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์ 6) การปฏิบัติงานที่ชัดเจนและการตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม 7) ภาวะผู้นำที่เหมาะสม 8) การทบทวนการปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอ 9) การพัฒนาตนเอง 10) ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม 11) การสื่อสารที่ดี (Mick Woodcock, Team Development Manual, (Great Britain: Gower Publishing Co. 1989: 75-116; อ้างถึงใน พลอยอัมพัน มาพิจาร. 2559: 8)

โรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีนักเรียน จำนวน 297 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 20 คน เป็นโรงเรียนขนาดกลางที่มีภาระงานไม่ต่างจากโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ การทำงานจึงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างบุคลากร ถ้าขาดการร่วมมือกันในการทำงานเป็นทีมไปงานในองค์กรยากที่จะประสบความสำเร็จ เกิดปัญหาในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง และเกิดช่องว่างในความสัมพันธ์ภายในองค์กรก็เป็นได้ ปัญหาที่พบคือครูแต่ละท่านมีภาระงานหลักคืองานสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายในการสอน บางครั้งก็ไม่ตรงกับวิชาเอกที่จบมาเนื่องจากจำกัดด้วยจำนวนครูและยังได้สอนหลายระดับชั้น มีชั่วโมงสอนที่ค่อนข้างมาก อีกทั้งยังมีภาระงานด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนที่เป็นงานหลักคืองานพิเศษ ยกตัวอย่างเช่น งานวิชาการ งานบุคคล งานพัสดุการเงิน งานบริหารทั่วไป งานกิจการกิจกรรมนักเรียนซึ่งครูแต่ละท่านมีความถนัดที่แตกต่างกันออกไป บางครั้งงานที่ได้รับมอบหมายก็ไม่ตรงตามความถนัดของบุคคล เนื่องจากข้อจำกัดของบุคลากร ตามโครงสร้างการบริหารงานของภาครัฐ ซึ่งผู้บริหารไม่สามารถคัดเลือกครูที่จะมาทำงานในโรงเรียนได้ด้วยตนเอง จำกัดด้วยหลักเกณฑ์การย้าย จำกัดด้วยหลักเกณฑ์การเลือกวิชาเอก ซึ่งการทำงานร่วมกันนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จากผลการรายงานการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม

ประจำปีการศึกษา 2563 นั้น ปรากฏถึงผลการไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในแต่ละด้าน โครงการต่าง ๆ ไม่ประสบความสำเร็จ บางโครงการไม่ได้ดำเนินกิจกรรม บางครั้งมีปัญหาในการทำงานร่วมกัน มีการสื่อสารที่ผิดพลาด ซึ่งการทำงานแต่ละงานจะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากร ทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย ภายในองค์กรที่จะมีส่วนช่วยผลักดันไปในทิศทางตามที่ได้วางเป้าหมายไว้ ภายใต้สภาพแวดล้อมปัจจุบัน มีการร่วมมือร่วมใจในการทำงาน บุคลากร แต่ละท่านนั้นมีงานที่ค่อนข้างมากอยู่แล้วนั้น ในการทำงานแต่ละครั้งต้องอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือ ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน โดยแต่ละบุคคลจะมีสมรรถนะ ความสามารถทางปัญญา และทางกายไม่เท่ากัน ดังนั้น เมื่อบุคคลมาอยู่รวมกันเพื่อปฏิบัติงานหรือทำกิจกรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของ องค์กร จะเกิดขึ้นได้โดยบุคคลเพียงคนเดียวไม่ได้ รวมถึงการมี ผู้บังคับบัญชาที่คอยสนับสนุนงาน และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่มงาน ในองค์กร รวมทั้งการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ในการทำงานร่วมกันนั้นบางครั้งก็มีความขัดแย้งกันระหว่างสมาชิกอาจจะมีความปัญหาในการทำงานบ้างไม่ว่าองค์กรใดก็ตามเมื่อมีการทำงานร่วมกันแล้วย่อมพบปัญหาอยู่เสมอไม่มากก็น้อย สิ่งเหล่านี้อาจเป็นปัจจัยในหลาย ๆ ตัวที่จะมีผลต่อการ ทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม

จากความสำคัญของการทำงานเป็นทีมมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษาซึ่งเป็นบทบาทที่ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องดำเนินงานในสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานในสถานศึกษาสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ผู้ศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เห็นว่าการทำงานเป็นทีมที่ดีนั้นควรจะต้องมีและพัฒนาในส่วนที่มีให้ดียิ่งขึ้น จึงมีความสนใจที่ศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำผลไปใช้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการการทำงานเป็นทีมสำหรับใช้เป็นแนวปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

คำถามการศึกษา

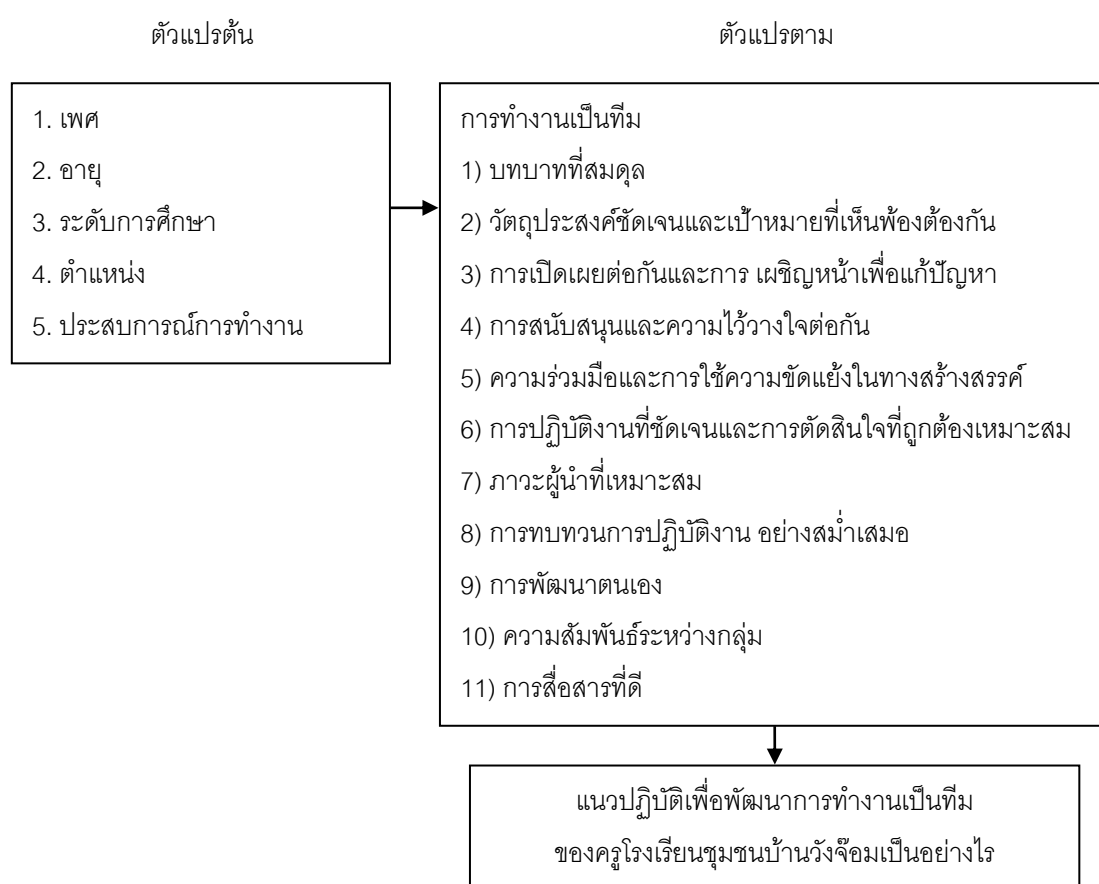
1. การทำงานของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับใด
2. แนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อมเป็นอย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม
2. เป็นแนวปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงทักษะการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถานศึกษาต่อไป

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดการทำงานเป็นทีมของ Mick Woodcock มีลักษณะดังนี้ 1) บทบาทที่สมดุล 2) วัตถุประสงค์ชัดเจนและเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน 3) การเปิดเผยต่อกันและการ เคารพซึ่งกันและกัน 4) การสนับสนุนและความไว้วางใจต่อกัน 5) ความร่วมมือและการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์ 6) การปฏิบัติงานที่ชัดเจนและการตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม 7) ภาวะผู้นำที่เหมาะสม 8) การทบทวนการปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอ 9) การพัฒนาตนเอง 10) ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม 11) การสื่อสารที่ดี (Mick Woodcock, Team Development Manual, (Great Britain: Gower Publishing Co. 1989: 75-116; อ้างถึงใน พลอยอัมพัน มาพิจารณา. 2559: 8) นำมาศึกษาเพื่อทำแบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยศึกษาเปรียบเทียบและแนะแนวทาง จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน ซึ่งสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ดังภาพประกอบ 1

วิธีดำเนินการศึกษา

กลุ่มศึกษา

กลุ่มศึกษาที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ครู โรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็น แบบสอบถามเพื่อการศึกษาเรื่อง การทำงาน เป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

Scale) 5 ระดับ แบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Item-Objective Congruence (IOC) และผู้ศึกษาพิจารณาข้อที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 เป็นต้นไป และนำแบบสอบถามเพื่อการศึกษาเรื่อง การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธี Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และแบบสัมภาษณ์ แนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาการทำงาน เป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ แนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ลักษณะการสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง โดยกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้าแล้ว

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัย ฟาร์อีสเทิร์นไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอ เชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแนะนำตัวผู้ศึกษา และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้มาแปลผลของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ดังนี้
 - คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 แปลความว่า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 แปลความว่า มีระดับความคิดเห็นมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 แปลความว่า มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
 - คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 แปลความว่า มีระดับความคิดเห็นน้อย
 - คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 แปลความว่า มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
3. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาตอบแบบสัมภาษณ์
4. นัดหมายการสัมภาษณ์ วัน เวลา และสถานที่ไว้ล่วงหน้า ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง
5. นำแบบสัมภาษณ์ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาด้วยตนเอง เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล.

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ
 - 1.1 ค่าความถี่และค่าร้อยละใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย μ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ ใช้ในการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงาน เป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์ และบันทึกเสียงหลังจากนั้นจึงทำวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความ

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่พบรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	5	25
หญิง	15	75
รวม	20	100
2. อายุ		
20-30 ปี	7	35
31-40 ปี	9	45
41-50 ปี	2	10
51 ปีขึ้นไป	2	10
รวม	20	100
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	10
ปริญญาตรี	12	60
ปริญญาโท	6	30
ปริญญาเอก	0	0
รวม	20	100
4. ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	1	5
หัวหน้าฝ่ายงาน	4	20
ครูผู้สอน	15	75
รวม	20	100
5. ประสบการณ์การทำงาน (ปัจจุบัน)		
น้อยกว่า 10 ปี	10	50
10-20 ปี	9	45
21-30 ปี	0	0
30 ปีขึ้นไป	1	5
รวม	20	100

จากตาราง 1 พบว่า สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และเป็นเพศชายจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 31-40 ปี มีมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมาคือ อายุ 20-30 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ลำดับสาม คือ อายุ 41-50 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ระดับการศึกษา พบว่า ปริญญาตรี มีมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ลำดับที่สาม คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และลำดับสุดท้าย คือ ระดับปริญญาเอก ไม่มีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 0.00 สำหรับตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันพบว่า ตำแหน่งครูผู้สอน มีมากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75 รองลงมาคือ ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายงาน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ลำดับสุดท้ายมีน้อยที่สุด คือ ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี มีมากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ลำดับรองลงมาคือ ประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ลำดับสาม คือ มีประสบการณ์การทำงาน 30 ปี ขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ลำดับสุดท้าย คือ มีประสบการณ์การทำงาน 21-30 ปี ไม่มีผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.00

ตอนที่ 2 การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม

การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้าน วังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	μ	σ	ระดับ
1. บทบาทที่สมดุล	4.41	0.61	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ชัดเจนและเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน	4.10	0.66	มาก
3. การเปิดเผยต่อกันและเผชิญหน้า เพื่อแก้ปัญหา	3.90	0.73	มาก
4. การสนับสนุนและความไว้วางใจต่อกัน	4.18	0.68	มาก
5. ความร่วมมือและการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์	4.14	0.65	มาก
6. การปฏิบัติงานที่ชัดเจน และการตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม	4.23	0.62	มากที่สุด
7. ภาวะผู้นำที่เหมาะสม	4.17	0.67	มาก
8. การพบทวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	4.13	0.68	มาก
9. การพัฒนาตนเอง	4.23	0.62	มากที่สุด
10. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม	4.15	0.75	มาก
11. การสื่อสารที่ดี	4.13	0.72	มาก
รวม	4.16	0.67	มาก

จากตาราง 2 พบว่า การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด อยู่ 3 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ บทบาทที่สมดุล ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.61$) การปฏิบัติงานที่ชัดเจน และการตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.62$) การพัฒนาตนเอง ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.62$) อยู่ในระดับมากอยู่ 8 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การสนับสนุนและความไว้วางใจต่อกัน ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.68$) ภาวะผู้นำที่เหมาะสม ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.67$) ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.75$) ความร่วมมือและการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์ ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.65$) การทบทวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.68$) การสื่อสารที่ดี ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.72$) วัตถุประสงค์ชัดเจนและเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.66$) การเปิดเผยต่อกัน และเผชิญหน้า เพื่อแก้ปัญหา ($\mu = 3.90$, $\sigma = 0.73$) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.16$, $\sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่าอยู่ในระหว่าง 0.61-0.75 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ผลการศึกษาแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากคำตอบในแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 3 คน โดยผู้ศึกษาได้พิจารณาจากประเด็นที่แปลผลออกมาอยู่ระดับมากและนักศึกษาสนใจศึกษาเพิ่มเติม ซึ่งประกอบด้วย 9 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. แนวทางปฏิบัติพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่ดี และสร้างทีมงานที่รู้จักหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน สมาชิกในทีมให้เกียรติซึ่งกันและกัน ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง

2. ด้านวัตถุประสงค์ชัดเจนและเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน พบว่า ผู้บริหาร ต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีความสามารถสื่อสารให้ทีมงาน ให้เข้าใจถึง วัตถุประสงค์ และสาเหตุ ของวัตถุประสงค์ และมีความคิดเห็นที่ตรงกัน รู้ถึงบทบาทหน้าที่ของครูในตำแหน่งต่าง ๆ ประชุมหารือกับคณะครูเพื่อกำหนดแนวทาง และรับฟังความคิดเห็นของทีมงาน เพื่อพัฒนาแนวทางที่มีผลประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้น

3. ด้านการเปิดเผยต่อกันและเผชิญหน้าเพื่อแก้ปัญหา พบว่าต้องมีเวทีที่จะให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เปิดเผยความคิดที่แท้จริงของตนเอง แต่ต้องควบคุมให้เป็นการแสดงความคิดเห็นเพื่อส่วนรวม ไม่ใช้การแสดงความคิดเห็นจากอารมณ์ ของตนเอง สร้างความเข้าใจและข้อตกลงร่วมกันว่า สามารถพูดความจริงได้ทุกเรื่อง ไม่ว่าจะในเรื่องของเนื้องาน หรือเรื่องอื่น ๆ

4. ด้านการสนับสนุนและความไว้วางใจต่อกัน พบว่า ผู้บริหารควรจะมีมอบหมายงาน ที่แต่ละคนต้องทำร่วมกัน โดยร่วมการสนับสนุนกัน มีการแบ่งภาระงานที่ไม่ตกอยู่ในความรับผิดชอบของ ใครคนใดคนหนึ่ง โดยผู้บริหาร ควรสนับสนุนและสังเกตการณ์ สามารถมองเห็นปัญหาได้ สามารถเป็นที่ปรึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม มีการพูดคุย สื่อสาร เชิงบวกจนเกิดความไว้วางใจและความเข้าใจที่ดี และควรจะมี กิจกรรมที่ละลายพฤติกรรม ให้วางเว้นจากความเครียดต่างๆเป็นกิจกรรมที่เน้นการทำงานร่วมกัน อันจะทำให้เกิดความเข้าใจ ไว้นื้อเชื่อใจกัน

5. ด้านความร่วมมือและการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์ พบว่าผู้บริหารจะต้องสร้างความเข้าใจของทีมงานที่ร่วมกันทำงาน เพื่อลดความขัดแย้ง เพื่อเป็นไปทางที่พัฒนาองค์กร จนเกิดเป็นความขัดแย้งเชิงสร้างสรรค์ ไม่นำมาเป็นการขัดแย้งจากการใช้อารมณ์ส่วนตัว สามารถอธิบายความขัดแย้งว่าเกิดผลดีหรือผลเสีย หรืออาจทำให้เกิดแนวคิดหรือแนวทางปฏิบัติ รูปแบบใหม่ ที่สามารถอยู่ร่วมกันได้ และสามารถพัฒนาองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด สร้างขวัญกำลังใจให้ทีมงานจะทำให้ทีมงานเกิดความร่วมมือกัน ขวัญกำลังใจที่ดีทำให้ทีมงานทำงานอย่างมีความสุข มีกิจกรรมรวมกลุ่มเพื่อสร้างความสนิทสนม

6. ด้านภาวะผู้นำที่เหมาะสม พบว่า ผู้บริหารควรวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับทีมงานทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ของบุคลิกภาพ ท่าทาง การพูด การวางตัว การมอบหมายงาน เลือกคนให้ถูกกับงาน การพัฒนาตนเอง การพัฒนาวิชาชีพ และการพัฒนาโรงเรียน ควรที่จะมีข้อผิดพลาดให้น้อยที่สุด เปิดโอกาสให้ทีมงาน เป็นผู้นำ ผลัดเปลี่ยนคนที่มีศักยภาพ ได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ในการทำงาน ทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นการสร้างภาวะความเป็นผู้นำให้กับทีมงาน มีการกระจายงานให้ครูได้รับผิดชอบตามความรู้ความสามารถของผู้รับผิดชอบ มีการส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม มีการพัฒนานักวิชาการและทีมงานอยู่เสมอ

7. ด้านการทบทวนการปฏิบัติงานอย่าง พบว่า ผู้บริหารต้องเป็นคนที่มีมันติดตามงานอยู่เสมอ เพื่อชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง จะรู้ถึงปัญหา และสามารถแก้ไขได้ทันช่วงเวลา และสามารถแนะนำแนวทาง ว่าสิ่งที่ทำอยู่นั้นควรแก้ไข มีปัญหา อย่างไรบ้าง ต้องให้สมาชิกได้ทบทวนอย่างสม่ำเสมอ รายงานปัญหาต่าง ๆ เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาต่าง ๆ ของการทำงานอีก และต้องให้โอกาสในการที่จะต้องแสดงความคิดเห็น เพื่อแก้ปัญหาด้วย

8. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม พบว่า ต้องมีกิจกรรมที่ทำร่วมกันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ มีกิจกรรมที่สร้างขวัญกำลังใจ มีการสื่อสารกันระหว่างกลุ่มต่าง ๆ งานที่ทำภายในโรงเรียนต้องเป็นงานที่มีการร่วมมือกัน วางเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ทั้งในฝ่ายงาน และต่างฝ่ายงาน

9. ด้านการสื่อสารที่ดี พบว่า ผู้บริหาร ควรต้องมีทักษะในการสื่อสารที่ดี เพราะต้องถ่ายทอด ส่งต่อความคิดในเรื่องของเป้าหมาย ที่ชัดเจน ต่อทีมงาน จริงใจ สื่อสารด้วยความจริงและตรงเป้าหมาย เพื่อที่จะให้ทีมงานทำงานไปในทิศทางเดียวกันไม่ว่าจะเป็นการใช้โทรศัพท์ การส่งข้อความ หรือการพูดคุยกันต่อหน้า ต้องมีความชัดเจน และตรงประเด็น

สรุปผลการศึกษา

การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบทบาทที่สมดุล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และการตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการสนับสนุนและความไว้วางใจต่อกัน อยู่ในระดับมาก ด้านภาวะผู้นำที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอยู่ในระดับมาก ด้านความร่วมมือและการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ด้านการทบทวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ด้านการสื่อสารที่ดี อยู่ในระดับมาก ด้านวัตถุประสงค์ชัดเจนและเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน อยู่ในระดับมากและด้านการเปิดเผยต่อกันและเผชิญหน้าเพื่อแก้ปัญหาอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

แนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จากการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ โดยรวมพบว่า ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่ดี และสร้างทีมงานที่รู้จักหน้าที่ของ

ตนเองอย่างชัดเจน สมาชิกในทีมให้เกียรติซึ่งกันและกัน ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สื่อสารให้เข้าใจ รู้ถึงบทบาทหน้าที่ของครู รับฟังความคิดเห็นของทีมงาน ให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างสร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนความคิด มอบหมายงาน ที่ไม่ตกอยู่ในความรับผิดชอบของ ใครคนใดคนหนึ่ง มองเห็นปัญหาได้ เป็นที่ปรึกษา สร้างขวัญกำลังใจให้ทีมงาน ผู้บริหารควรวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น เรื่อง ของบุคลิกภาพ ท่าทาง การพูด การวางตัว การพัฒนาตนเอง การพัฒนาวิชาชีพ เปิดโอกาสให้ทีมงาน เป็นผู้นำ ผลัดเปลี่ยนคนที่มีศักยภาพ ได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการทำงาน หมั่นติดตามงานอยู่เสมอ เพื่อชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง จะรู้ถึงปัญหา และสามารถแก้ไขได้ทันช่วงเวลา มีทักษะในการสื่อสารที่ดี ชัดเจน จริงใจ และตรงเป้าหมาย

อภิปรายผล

การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานของโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อมให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม กระจายหน้าที่ให้ทุกคนอย่างเหมาะสม ในปัจจุบันมีลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่ดี และต้องการพัฒนาการทำงานเป็นทีมให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริศรา อุ่มสิน (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ผลการวิจัยพบว่า 1) การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ช้างเยาว์ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนระยองวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนระยองวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับระดับมาก และเมื่อพิจารณา รายด้านเรียงจากมากไปน้อย การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครู ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ด้านการยอมรับนับถือ

แนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จากการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ โดยรวมพบว่า ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่ดี และสร้างทีมงานที่รู้จักหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน สมาชิกในทีมให้เกียรติซึ่งกันและกัน ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สื่อสารให้เข้าใจ รู้ถึงบทบาทหน้าที่ของครู รับฟังความคิดเห็นของทีมงาน ให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างสร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนความคิด มอบหมายงาน ที่ไม่ตกอยู่ในความรับผิดชอบของ ใครคนใดคนหนึ่ง มองเห็นปัญหาได้ เป็นที่ปรึกษา สร้างขวัญกำลังใจให้ทีมงาน ผู้บริหารควรวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น เรื่อง ของบุคลิกภาพ ท่าทาง การพูด การวางตัว การพัฒนาตนเอง การพัฒนาวิชาชีพ เปิดโอกาสให้ทีมงาน เป็นผู้นำ ผลัดเปลี่ยนคนที่มีศักยภาพ ได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ส่งเสริมบรรยากาศที่ดีในการทำงาน หมั่นติดตามงานอยู่เสมอ เพื่อชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง จะรู้ถึงปัญหา และสามารถแก้ไขได้ทันช่วงเวลา มีทักษะในการสื่อสารที่ดี ชัดเจน จริงใจ และ

ตรงเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ ทองใบ; และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2563) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้ประเมิน ผู้อำนวยการ ผู้ส่งเสริม สนับสนุน และผู้ให้คำปรึกษา ตามลำดับ 2) การทำงานเป็นทีมของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่า การทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การสื่อสารที่ดี ภาวะผู้นำที่เหมาะสม วัตถุประสงค์ชัดเจนและเป้าหมายเป็นที่ยอมรับ การทบทวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ความร่วมมือและความขัดแย้ง บทบาทที่สมดุล การสนับสนุนและการไว้วางใจซึ่งกันและกัน การปฏิบัติงานที่ชัดเจน และการตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม การเปิดเผยและการเผชิญหน้า ตามลำดับ 3) บทบาทผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีมของครู โดยภาพรวมในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 กรวิภา งามวุฒิจิวิงส์ (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม ภายในสำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า จากผลการศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม จะเห็นได้ว่าทั้ง คณะกรรมการเฉพาะกิจ (Ad hoc Committee) และคณะกรรมการประจำ ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยใน ระดับมากที่สุด 2 ประเภทคณะทำงานและปัจจัยด้านที่มีค่ามากที่สุดของทั้ง 2 คณะทำงาน คือ ด้านภาวะผู้นำทีม ซึ่งสอดคล้องกับภาวะผู้นำทีมส่งผลต่อความสำเร็จของทีม และ ปลื้มจิตร บุญพึ้ง (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพรวมของพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของพนักงานสายปฏิบัติการวิชาชีพ และบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ผลการวิจัยพบว่า ที่พบว่า ภาพรวมของพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของพนักงานสายปฏิบัติการวิชาชีพ และบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีอยู่ในระดับมาก โดยพนักงานส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของสมาชิก รับฟังความคิดเห็น พร้อมยอมรับและปฏิบัติตามการตัดสินใจของทีมด้วยความเต็มใจ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Woodcock (1989) เกี่ยวกับองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ในด้านการกำหนดบทบาทที่ชัดเจน และสมดุล ด้านการสนับสนุน การไว้วางใจต่อกัน และด้านสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีบางประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุงพัฒนา ผู้ศึกษาจึงนำมาเป็นข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จัดการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อปลูกฝังความเสียสละบุคลากรของโรงเรียน ให้เกิดความรักความผูกพันกับองค์กร โดยให้ยึดมั่นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน สร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจ รับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และมีศักยภาพเต็มที่เพื่อการพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าประสงค์ขององค์กร สร้างข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านอย่างแท้จริงในการปฏิบัติงาน สร้างความสามัคคี ความเชื่อใจและไว้วางใจ ให้กับบุคลากร เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม

2. ข้อเสนอแนะการศึกษาในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม กับประสิทธิผลของโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ ทองใบ; และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2564). บทบาทผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. **วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 4(1). https://so04.tcithaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/243260.

กรวิภา งามวุฒิจวงศ์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมภายในสำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:90019.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545**. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กาญจนา ช้างเยาว์. (2561). การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนระยองวิทยาคม อำเภอเมืองจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/58920808.pdf.

กิตติทัช เขียวจะอ่อน. (2560, มกราคม-เมษายน). การทำงานเป็นทีมสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน. **วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี**. 11(1). <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/journaldte/article/download/135704/101384/>.

จันทร์จิรา จิตนาวสาร. (2559). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/57950044.pdf.

จารุวรรณ สะอาดลออ. (2556). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถานศึกษา อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

จีรวัจน์ วงศาโรจน์. (2547). **พัฒนางานด้วยการสร้างทีมงาน**. ไทยวัฒนาพานิช.

ฉันทนา จันทร์บรรจง. (2543) การศึกษาวิจัยการพัฒนาทางสังคมของกลุ่มชนพื้นเมืองเชื้อสายไทย-ลาว ซึ่งตั้งถิ่นฐานอยู่แถบพื้นที่ชายขอบประเทศไทย ในจังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์และจังหวัดเลย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

- ชัยรินทร์ ไชยวัฒน์วี. (2559). การทำงานเป็นทีม ความไว้วางใจในองค์กร อิสระในการทำงาน การให้อำนาจในการตัดสินใจ และการฝึกอบรมพนักงานที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานเอกชนในกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. <http://dspace.bu.ac.th/jspui/handle/123456789/2862>.
- ณัฐพรพันธ์ เขจรนันท์. (2545). การจัดการทรัพยากรมนุษย์. ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ณัฐวดี ใจช่วงโชติ; และ เพ็ญวรา ชูประวัติ. (2561). การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนวัดหลักสี่พัฒนาราษฎร์อุปถัมภ์. 12(4): 438-451. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/161420>.
- ทรงวุฒิ ทาระสา. (2549). การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ธนาญ ภูวิทยาร. (2561). การทำงานเป็นทีมส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/mbs>.
- ธีรเดช รุ่งมงคล. (2556). การทำงานเป็นทีม. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- น้ำฟ้า ดิสภักดี. (2559). ทีมงานคุณภาพที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สังกัดสำนักงานเขตพระปิ่นเกล้า. วารสารเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jkbu/article/view/73777>.
- นิภาพร ทองดำ. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม). การบริหารคุณภาพกับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 8(1). <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/992>.
- นรินทร์ จุลทรัพย์. (2542). กลุ่มสัมพันธ์สำหรับการฝึกอบรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นุชนาฏ จันทรา. (2552). รูปแบบภาวะผู้นำของคณบดีตามทัศนคติและความคาดหวังของบุคลากร: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. <http://www.research.rmutt.ac.th/?p=1264>.
- บุษยมาศ แสงเงิน. (2553). ลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ. สืบค้นเมื่อ 9 กรกฎาคม 2564, จาก www.gotoknow.org/posts/385878g.
- ปฐมจิตร บุญพึง. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของพนักงานสายปฏิบัติการ วิชาชีพ และบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (รายงานวิจัยสถาบัน). สาขาวิชาชีววิทยา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. <https://hujmsu.msu.ac.th/Eng/pdfsplitE.php?p=MTU5OTAxMzUwMS5wZGZ8MTQzLTE1NQ==>.
- พรมณี พุ่มอิม. (2547). การพัฒนาการทำงานเป็นทีมของสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคม. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- พรรณพิตรว เสริมสร. (2559). การศึกษาความคิดเห็นลักษณะการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ กรณีศึกษา **ข้าราชการสำนักกรมการ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร**. การค้นคว้าอิสระปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ. บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2016/TU_2016_5803010270_5468_4894.pdf.
- พลอยอัมพัน มาพิจาร. (2559). การทำงานเป็นทีมของกลุ่มโรงเรียนสุวรรณสาธุกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. มหาวิทยาลัยศิลปากร, การบริหารการศึกษา. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา**. 10(1). <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EdAd/article/view/210322>.
- พิชชาภา เกาเต้น. (2563). ผลกระทบของการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร ที่ส่งผลต่อความผูกพัน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้านครธน จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศิลปากร. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3462/1/621220079.pdf>.
- มัลลิกา วิชชุกรังสรรค์. (2553). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยงยุทธ เกษสาคร (2552). ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: วี.เจ.ปรีนซ์.
- รุ่งเพชร ทวีทรัพย์เจริญ. (2560). การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในสถานศึกษาอำเภอบางน้ำเปรี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม. (2563). รายงานการปฏิบัติงานประจำปีโรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม ปีการศึกษา 2563 [เอกสารไม่เผยแพร่].
- ลำเทียน เฝ้าอาจ. (2559). การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอเมืองตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/57950044.pdf.
- วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. (2550). การทำงานเป็นทีม. ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สงวน ช้างฉัตร. (2542). พฤติกรรมองค์การ = Organizational behavior. พิษณุโลก: ภาควิชาบริหารธุรกิจและสหกรณ์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. อักษรพัฒนา.
- สมชาติ กิจยรรจง. (2540). เกมและกิจกรรมเพื่อพัฒนาคนและองค์กร. ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สมชาติ กิจยรรจง; และ จีรชา ใจเปี่ยม. (2552). เกมกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทีมงาน. พาวเวอร์ฟูลไลฟ์.
- สันติ บางอ้อ. (2541). การบริหารทีมงานสู่ความเป็นเลิศ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

- สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม. (2563). การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. <https://jeal.snru.ac.th/ArticleView?ArticleID=887>.
- สุนทร พลวงศ์. (2551). การศึกษาการทำงานเป็นทีมโดยใช้กิจกรรม 5 ส. ในการบริหารงานอาคารสถานที่ของโรงเรียนบ้านหนองหัวหมู อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนันทา เลานันทน์. (2549). การสร้างทีมงาน. แอนด์เมตสติกเกอร์แอนดีไซน์.
- สุเมธ งามกนก. (2551). การสร้างทีมงาน (Team building). วารสารศึกษาศาสตร์. 19: 1.
- สุริพร พิงพุททคุณ. (2550). การบริหารจัดการทีมงาน. เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- สุวรรณี คชเดช. (2559). ภาพรวมของพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของพนักงานสายปฏิบัติการวิชาชีพ และบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- หลุย จำปาเทศ. (2540). จิตวิทยาการบริหาร. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อภิศักดิ์ อาจนันท์; และ อภิรดา สุทธิสานนท์. (2559). ผลกระทบของการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรกับการทำงานเป็นทีมที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานไอที เขตกรุงเทพฯ. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 6(3): 101-110. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/EAUHJSocSci/article/view/70901>.
- อริศรชา อุ่มสิน. (2560). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. <http://www.etheses.rbru.ac.th/pdf-uploads/allfile-232-file01-2017-09-15-10-56-21.pdf>.

E0089: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากล และกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน

THE STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT IN LEARNING AREA OF HEALTH AND PHYSICAL EDUCATION ENTITLE PLAYING THAI SPORTS GAMES INTERNATIONAL SPORTS AND FOLK SPORTS (LOCAL CONTENT) AND LIFE SAFTY STUDYING OF GRADE 4 STUDENTS OF WATRATNIYOMTHAM (PIBOONSONGKRAM) SCHOOL FOLLOWING TEAM GAME TOURNAMENT LEARNING MANAGEMENT.

นฤชิต เกกนิชะ¹ เบญจรัตน์ ราชขวาง² สรวิศ ลามธนชัย³

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากลและกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ ห้อง ป.4/1 จำนวนนักเรียน 30 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มด้วยวิธีจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากลและกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิต 2) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิจัย พบว่า 1) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน มีคะแนนอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 78.33 2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากลและกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิต จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research aims 1) to study the learning achievement 2) to compare the learning achievement in learning area of health and education entitle playing Thai sports games international sports and folk

sports (local content) and life safty studying of Grade 4 students Watratniyomtham (Piboonsongkram) School following Team Game Tournament learning management before and after. The sample group in this study was Grade 4 students at Watratniyomtham (Piboonsongkram) School Semester 2 Academic Year 2020 4/1. A total of 30 students took by a simple random sampling (drawing). The tools was used for collecting data were 1) a learning management plan for entitling playing Thai sports games international sports and folk sports (local content) and life safty 2) a practice skill assessment for entitling playing Thai sports games international sports and folk sports (local content) and life safty and 3) a learning achievement test for entitling playing Thai sports games international sports and folk sports (local content) and life safty.

The results of the research were as follows: 1) From learning achievement of Grade 4 students Watratniyomtham (Piboonsongkram) School following Team Game Tournament learning management, there were 78.33 percent of students that achieved at good level. 2) Comparison the learning achievement before and after studying, it was found that the learning achievement in learning area of health and education entitling playing Thai sports games international sports and folk sports (local content) and life safty studying of Grade 4 students Watratniyomtham (Piboonsongkram) School following Team Game Tournament learning management after studying was significantly higher than before at the .05 level.

Keywords: Team Game Tournament learning management, Learning achievement

บทนำ

ในปัจจุบันการพัฒนาประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้า ปัจจัยสำคัญก็คือการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ นอกจากเรื่องวิชาความรู้แล้ว สุขภาพ พลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บก็เป็นเรื่องที่ต้องตระหนักเช่นกัน การจะสร้างให้สุขภาพ พลานามัยสมบูรณ์แข็งแรงได้นั้น ต้องอาศัยการออกกำลังกายเข้ามาช่วยเสริมสร้างและการที่คนในสังคมตระหนักถึงประโยชน์ของการออกกำลังกาย จึงส่งผลให้ชาวพลศึกษามีความสำคัญตามไปด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 164-165)

พลศึกษา เป็นเนื้อหาวิชาหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นสาระหนึ่งใน 8 สาระของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกลุ่มสาระที่มีความหมายและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนแต่ละคน โดยมุ่งพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านสาระความรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่จำเป็นที่ผู้เรียนต้องรู้ด้านการสร้างเจตคติและค่านิยมที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การเคารพในสิทธิของผู้อื่น และกฎกติกาของสังคม เป็นต้น และด้านทักษะกระบวนการปฏิบัติในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพที่ยั่งยืน พลศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาโดยรวมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา และสังคม ด้วยการเข้าร่วมในกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬา และกิจกรรมเหล่านั้นได้รับการคัดสรรมาเป็นอย่างดีแล้ว (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 166-169)

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาในปัจจุบัน ปัญหาใหญ่ที่มักเกิดขึ้นคือ ครูผู้สอนเป็นจุดศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอน ไม่มีความหลากหลายในการจัดกิจกรรม และไม่มีรูปแบบของการแข่งขัน

จึงไม่สามารถกระตุ้นความสนใจในตัวผู้เรียนได้ตลอดเวลา อีกทั้งไม่ได้มีการให้ความรู้ในเรื่องของการดูแลร่างกาย ในขณะที่เล่นกีฬาหรือการดูแลสุขภาพของตนเองควบรวมเข้าไป ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำสองวิชานี้มาบูรณาการความรู้เข้าด้วยกัน จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นควรให้ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาในรูปแบบใหม่ที่เกิดจากนโยบายปฏิรูปการศึกษา โดยนำหลักการจัดการเรียนการสอนการบูรณาการแบบสอดแทรกมาผสมผสาน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบนี้จะนำเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ มาสอดแทรกในรายวิชาของตนเองเป็นการวางแผนการสอนและทำการสอนโดยครูเพียงคนเดียว และจากคุณลักษณะของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การเรียนแบบทีมแข่งขัน (Team Games Tournament: TGT) เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้รวมกลุ่ม เพื่อทำงานร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกในแต่ละทีมจะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน คือ ความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ มารวมกลุ่มกันในอัตรา 1:2:1 ซึ่งสมาชิกของทีมจะได้แข่งขันในเกมเชิงวิชาการ โดยความสำเร็จของทีมจะขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ สลาวิน (Slavin, 1987: 23-26) อธิบายไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบทีมแข่งขันจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกัน ได้เรียนรู้ร่วมกัน ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ และทำให้ผู้เรียนมีความตื่นตัว สนุกสนานกับการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลดีกับผู้เรียนทั้งในด้านการเรียนและในด้านสังคม กล่าวคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น เนื่องจากมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชา และผู้เรียนสามารถเข้าสังคมกับคนอื่น ๆ ได้ เนื่องจากฝึกและเรียนรู้ทักษะมาแล้ว ส่วนผลดีที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอนนั้น ทำให้สามารถจำแนกความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะมีผลต่อการวางแผนพัฒนาตัวผู้เรียนในอนาคต

ดังนั้น การเรียนแบบทีมแข่งขัน (Team Games Tournament: TGT) เป็นอีกหนึ่งวิธีการเรียนรู้ที่จะช่วยแก้ปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาในปัจจุบัน ให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ความสามารถไปถึงจุดหมายได้ โดยการเรียนรู้แบบทีมแข่งขันนั้น จะกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น เกิดการพัฒนาตนเองและสมาชิกในทีม เกิดความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย ระหว่างการจัดการเรียนการสอน และที่สำคัญผู้เรียนจะเข้าใจถึงการรู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย และความมีน้ำใจนักกีฬาได้อย่างถ่องแท้ หากผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองในวิชาพลศึกษาที่ต้องใช้ทักษะทางร่างกายเป็นสำคัญได้ ก็จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เช่นกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากล กีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรณีนุชนิมิตธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากลและกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรณีนุชนิมิตธรรม (พิบูลสงคราม) ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน

สมมติฐานในการวิจัย

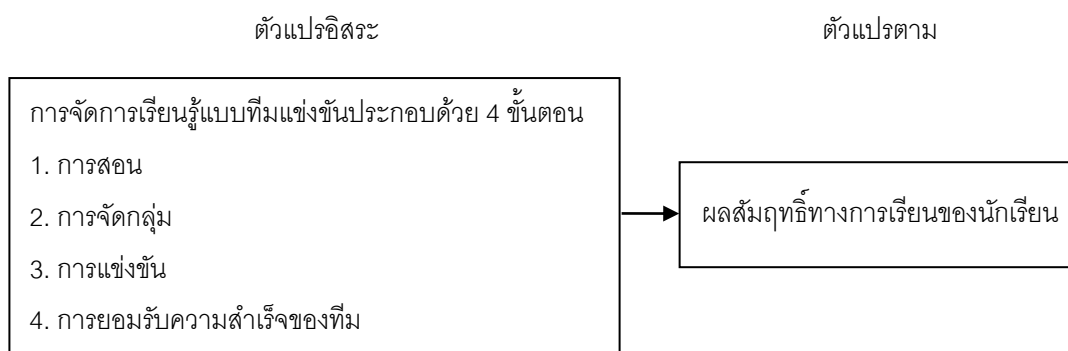
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากล และกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากล และกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการเรียนรู้สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามากขึ้น และสามารถทำงานเป็นทีมได้
2. ครูผู้สอนสามารถนำการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน ไปบูรณาการกับรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากล และกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน จึงได้เสนอกรอบแนวคิดตามหลักการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน (Team Games Tournament: TGT) ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากล และกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิต
2. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติระหว่างเรียน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เกม กีฬาไทย กีฬาสากล และกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิต

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็น นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 120 คน โดยทุกห้องเรียนมีสภาพเหมือนกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ ห้อง ป.4/1 จำนวนนักเรียน 30 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มด้วยวิธีจับฉลาก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรง การหาค่าความยาก การหาค่าอำนาจจำแนก และการหาค่าความเชื่อมั่น
3. สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติพารามิเตอร์ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มเดียว (One Sample) โดยใช้สูตร t-test

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเรียนรู้ เกม กีฬาไทย กีฬาสากล กีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเรียนรู้ เกม กีฬาไทย กีฬาสากล กีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ได้นำผลมาจากการทดสอบหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน โดยเป็นคะแนนรวมจากคะแนนทักษะการปฏิบัติระหว่างเรียนและคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
33-40	80-100	ดีเยี่ยม	8	26.67
25-32	70-79	ดี	18	60.00
17-24	60-69	พอใช้	4	13.33
9-16	50-59	ผ่าน	-	-
0-8	0-49	ไม่ผ่าน	-	-

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 25-32 อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 33-40 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีเยี่ยม มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 และจำนวนที่น้อยที่สุด คือ นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 17-24 อยู่ในเกณฑ์ 60-69 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเรียนรู้ เกม กีฬาไทย กีฬาสากล กีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน ระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยเป็นคะแนนรวมจากคะแนนทักษะการปฏิบัติระหว่างเรียนและคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน ระหว่างก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	30	40	24.27	1.28	13.93	0.000*
หลังเรียน	30	40	31.33	3.88		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน เท่ากับ 24.27 คะแนนหลังเรียน เท่ากับ 31.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียน เท่ากับ 1.28 หลังเรียน เท่ากับ 3.88 โดยมีค่า p-value เท่ากับ .000 จึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเรียนรู้ เกม กีฬาไทย กีฬาสากล กีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเรียนรู้ เกม กีฬาไทย กีฬาสากล และกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน โดยมีนักเรียนจำนวน 26 คน มีคะแนนอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 78.33 ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวคิดที่ว่า การจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขันจะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเรียนรู้ เกม กีฬาไทย กีฬาสากล และกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม)

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากลและกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ก่อนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากลและกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิต จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวคิดที่ว่า การจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขันจะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากล และกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม)

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากล และกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากล กีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน โดยมีนักเรียนจำนวน 26 คน มีคะแนนอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 78.33 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะเนื้อหาวิชาของพลศึกษาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับกีฬา ซึ่งจะหลีกเลี่ยงในเรื่องของการปฏิบัติไม่ได้ การที่ผู้วิจัยมีใบงานที่แสดงถึงขั้นตอนการปฏิบัติอย่างชัดเจน ทำให้ผู้เรียนสามารถทำตามได้อย่างถูกต้อง รวมไปถึงการมีแบบทดสอบที่เหมาะสมกับผู้เรียน จึงส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจพลศึกษาในทางทฤษฎีมากยิ่งขึ้น อีกทั้งผู้วิจัยยังได้มีวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ลงแข่งขันจริงโดยการแบ่งเป็นทีม ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานระหว่างเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องงานวิจัยของ พนิดา นิรมาณ; และ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2561: 168-170) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีวิทยา 2 ในพระราชูปถัมภ์ฯ ระหว่างวิธีการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT และวิธีการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 10.42 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 34.73 และคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 26.91 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.70 และสอดคล้องงานวิจัยของ สารสิน เล็กเจริญ (2554: 67-68) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT กับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 8.20 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 41.00 และคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 16.81 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.05

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากลและกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน ก่อนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาหน่วยการเล่นเกม กีฬาไทย กีฬาสากลและกีฬาพื้นบ้าน (สาระท้องถิ่น) และความปลอดภัยในชีวิต

ปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องงานวิจัยของ วรณวิไล ภักดิ์รักษ (2562: 145-146) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคกลุ่มเกมแข่งขันและเทคนิคกลุ่มช่วยเรียนรายบุคคลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาออลเลย์บอล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 46 จังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาออลเลย์บอลระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องงานวิจัยของ สุพัทธยา ปาตา (2554: 80-82) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT และการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบทีมแข่งขัน (TGT) มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยสามารถกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากในกระบวนการเรียนรู้แบบทีม ทำให้นักเรียนได้มีบทบาทในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้เรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ในทีม ได้เรียนรู้กระบวนการ ควบคู่กับการแข่งขัน สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง มีทักษะในการปฏิบัติเป็นไปตามขั้นตอน ซึ่งส่งเสริมกระบวนการคิดให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและมีความหมาย ส่งเสริมการจดจำความรู้ระยะยาวของสมองและสามารถเรียกกลับมาใช้ได้ อีก ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- พนิดา นิรมาน; และ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2561). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำยืมภาษาต่างประเทศในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีวิทยา 2 ในพระราชูปถัมภ์ฯ ระหว่างวิธีการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT และวิธีการสอนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วรรณวิไล ภักดิ์รักษ. (2562). **ผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคกลุ่มแข่งขันและเทคนิคกลุ่มช่วยเรียนรายบุคคลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาออลเลย์บอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 46 จังหวัดชัยนาท**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สารสิน เล็กเจริญ. (2554). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT กับการสอนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุพัชยา ปาทา. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT และการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Slavin, Robert E. (1987, November). Cooperatives Learning and Cooperatives Schools. *Education Leadership*. 45(3): 23-26.

E0090: การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนรปปาปอร์ต (ตชด.บำรุงที่ 92) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

TEACHER DEVELOPMENT OF RUPPAPORT (BORDER PATROL POLICE BUMRUNG NO.92) SCHOOL UNDER CHIANGMAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

พิมพ์ไฉ่ ใจแก้ว¹ พัชรวิวรรณ กิจมี²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

² อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรปปาปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92) หลังการอบรม และ 2) เพื่อศึกษาผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรปปาปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูโรงเรียนรปปาปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92) จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบทดสอบหลังการอบรม และแบบประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสมบูรณ์ ระดับค่อนข้างสมบูรณ์ และระดับไม่สมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า เมื่อทำการทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการอบรม ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 87.22 ส่วนผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรปปาปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92) จำแนกเป็นรายบุคคล พบว่า ครู จำนวน 7 คน มีผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 77.78 และจำนวน 2 คน มีผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 22.22

คำสำคัญ: วิจัยในชั้นเรียน, การพัฒนาครู

Abstract

The objectives of the research were to 1) study the knowledge and understanding after training of teachers about classroom research and 2) study the assessment results of classroom research report. The target group were 9 teachers of Ruppaport (Border Patrol Police Bumrung No.92) School. The research instruments consisted of 1) the practical training project of classroom research for teachers of Ruppaport (Border Patrol Police Bumrung No.92) School 2) a comprehensive test with 20 and 3) an assessment form for classroom research report with 3 level of criteria (complete, near-complete and incomplete). The data was analyzed using percentage, mean and Standard Deviation.

The research results were as follows.

First, after taking a comprehensive test of the workshop, the finding indicated that the teachers had an understanding about classroom research at a good level (87.22%). Second, the assessment

results of classroom research report classified by individual showed that 7 teachers had complete level (77.78%) and 2 teachers had near-complete level (22.22%).

Keywords: Classroom Research, Teacher development

บทนำ

หัวใจสำคัญของการก้าวสู่ประเทศไทยในยุค 4.0 คือการพัฒนาคนไทยให้มีความสามารถเชิงนวัตกรรมและการพัฒนาด้านการศึกษา ซึ่งครูเป็นบุคคลสำคัญในการสร้างและพัฒนาคุณภาพของเยาวชน สำหรับครูในยุคการศึกษาไทย 4.0 ต้องเป็นครือมืออาชีพ มีความรู้ในศาสตร์ด้านเนื้อหาและศาสตร์ด้านการสอน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้ดี มีความสามารถในการด้าน ICT เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และเป็นผู้ที่พัฒนาความรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอจึงจะสามารถพัฒนาผู้เรียนในยุคการศึกษา 4.0 ให้เป็นบุคลากรของประเทศที่มีศักยภาพเพียงพอในการสร้างนวัตกรรม (ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. 2560: 16) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องได้รับการพัฒนา ซึ่ง พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์; และ พเยาว์ ยินดีสุข (2561) ได้เสนอทักษะสำหรับครูยุคใหม่ (ทักษะ 7Cs) ไว้อย่างน่าสนใจ 7 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการสร้างหลักสูตร ทักษะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ทักษะการประเมินการเรียนรู้ ทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ทักษะการจัดการในชั้นเรียน และทักษะการพัฒนาลักษณะนิสัย นอกจากนี้หน่วยงานด้านการจัดการศึกษา และภาคีเครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ก็ยังได้เสนอแนะกรอบแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนให้เป็นไปตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครูที่เน้นสมรรถนะ โดยครูต้องมีความรอบรู้และเข้าใจในเรื่องการวัด ประเมินผล การเรียนรู้ และวิจัยเพื่อแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาผู้เรียน (สมเกียรติ อินทสิงห์. 2563: 165)

สำหรับแนวคิดการวิจัยในชั้นเรียนถูกนำมาใช้ในวงการการศึกษาของประเทศไทยตั้งแต่เริ่มมีการปฏิรูปการศึกษา และการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยได้กำหนดสาระสำคัญไว้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 25 (5) ที่กำหนดให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ มาตรา 30 ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าให้สถานศึกษามีหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ นอกจากนี้ในหมวด 6 เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานการศึกษา กำหนดให้สถานศึกษาต้องมีการประเมินผลภายในทุกปี และต้องพร้อมรับการประเมินภายนอกทุก 5 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542: 14) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนโดยอาศัยกระบวนการวิจัย รวมไปถึงการพัฒนาวิชาชีพครูที่ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ต้องใช้ทั้งความรู้ความสามารถ การขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติม ตลอดจนการสร้างสรณ์นวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นบทบาทของครูในการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน โดยทำไปพร้อม ๆ กันกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญทั้งในด้านการบริหารจัดการและด้านการเรียนการสอน แต่ยังคงพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคตลอดมาในแง่ที่ว่าครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องระเบียบวิธีวิจัย และเข้าใจว่างานวิจัยมีกระบวนการที่ยู้งยาก ใช้ภาษา คำศัพท์ที่คนทั่วไป

ไม่สามารถเข้าใจได้ โดยเฉพาะการเลือกใช้สถิติที่มีสูตรและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ซับซ้อน (พิสนุ พงศ์ศรี, 2551: 5) นอกจากนี้ การทำวิจัยของครูไม่พัฒนาและก้าวหน้าเท่าที่ควรเพราะความรู้ของครูที่ได้จากการอบรมไม่เพียงพอที่จะทำให้ครูสามารถทำวิจัยแบบเป็นทางการได้โดยลำพัง ส่งผลให้ครูทำวิจัยไม่เสร็จและเกิดความท้อถอย ไม่เกิดแรงจูงใจในการทำวิจัยและสุดท้ายก็เกิดทัศนคติทางลบต่อการวิจัย (สุวิมล ว่องวานิช, 2555: 5)

โรงเรียนรับป่าปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92) เป็นโรงเรียนที่อยู่ในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งทางผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเสมอมา แต่ยังพบว่า มีการทำวิจัยค่อนข้างน้อย เนื่องจากครูประสบปัญหาในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนหลายเรื่อง ได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบกับมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบจำนวนมาก ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร นอกจากสาเหตุที่กล่าวไปแล้วเมื่อผู้ศึกษาได้ทบทวนในเอกสารทางวิชาการของโรงเรียน ก็ยังพบว่าครูแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่เกิดขึ้นไม่ตรงจุด งานวิจัยที่ทำขาดความหลากหลาย (โรงเรียนรับป่าปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92), 2563) ซึ่งคุณลักษณะที่ดีของงานวิจัยต้องเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญ ความมีระบบ มีเหตุผล มีจุดมุ่งหมายชัดเจน ไม่กระทำการอย่างรีบร้อน ใช้ความซื่อสัตย์ กล้าที่จะสรุปผลการวิจัยตามความเป็นจริง ไม่ลำเอียง และเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจง่าย (เกียรติสุดา ศรีสุข, 2552: 3)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนโรงเรียนรับป่าปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92) ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรับป่าปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92) โดยการจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ครูสามารถทำวิจัยควบคู่ไปกับการสอน เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนรับป่าปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92) ต่อไป

วัตถุประสงค์

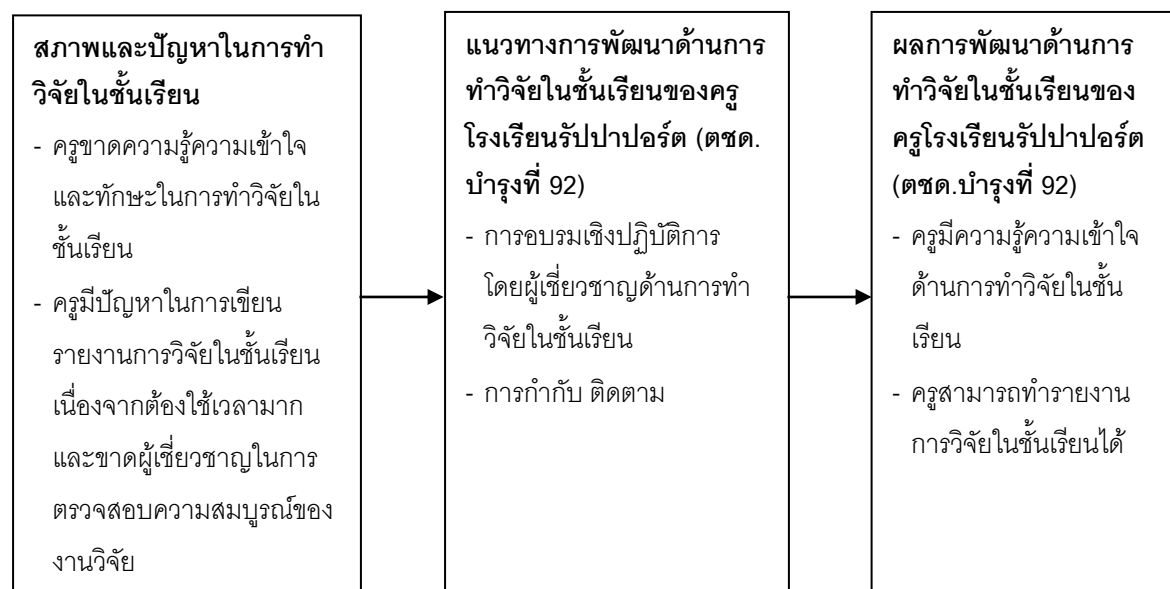
1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรับป่าปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92) หลังการอบรม
2. เพื่อศึกษาผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรับป่าปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานศึกษามีบุคลากรที่มีความรู้และมีทักษะเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนและสามารถขยายผลไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้
2. ครูสามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนได้ตรงประเด็น
3. นักเรียนได้รับการแก้ปัญหาและมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนรพีปาปอร์ต (ตชด.บ่ารุงที่ 92) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านประชากร คือ ครูโรงเรียนรพีปาปอร์ต (ตชด. บ่ารุงที่ 92) อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 8 ธันวาคม 2564 - 23 มกราคม 2565
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ การทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย ความรู้เบื้องต้น การกำหนดปัญหา การกำหนดตัวแปร การพัฒนานวัตกรรม การเลือกแบบวิจัยหรือกำหนดตัวอย่าง การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบทดสอบหลังการอบรมเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน ตอบผิดข้อละ 0 คะแนน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้
 - 1.1 ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.2 กำหนดเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ
 - 1.3 สร้างแบบทดสอบหลังการอบรม เรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปาปอร์ต (ตชด. บ่ารุงที่ 92) จำนวน 20 ข้อ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของครู ว่าเป็นอย่างไร หลังจากการอบรม

1.4 นำแบบทดสอบหลังการอบรม เรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปอาร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องกับเนื้อหาการอบรม

1.5 นำแบบทดสอบหลังการอบรม เรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปอาร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.6 นำแบบทดสอบหลังการอบรม เรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปอาร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) ที่ปรับปรุงแล้วมาจัดทำพิมพ์ให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2. แบบประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.2 จัดทำแบบประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปอาร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 26 ข้อ

2.3 นำแบบประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปอาร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องกับเนื้อหา และเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.4 นำแบบประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปอาร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) ที่ปรับปรุงแล้วมาจัดทำพิมพ์ให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา คือ ครูโรงเรียนรพีปอาร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) จำนวน 9 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนรพีปอาร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการตามโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยครู จำนวน 9 คน เข้ารับการอบรมจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน จากนั้นผู้ศึกษานำแบบทดสอบหลังการอบรมให้ครูทำเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของครู

2. หลังจากนั้นครูโรงเรียนรพีปอาร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) ทำงานวิจัยในชั้นเรียนคนละ 1 เรื่อง ใช้ระยะเวลา 45 วัน เมื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูได้ดำเนินการเสร็จสิ้นตามระยะเวลาที่กำหนด ผู้ศึกษารวบรวมรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูทั้ง 9 เรื่อง ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 3 ท่าน ประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้แบบประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปอาร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนรพีปาปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตาราง 1 ผลการทดสอบหลังการอบรมเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปาปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92)

ลำดับผู้เข้าอบรม	คะแนนการทดสอบ	ร้อยละ	การแปลผล
1	15	75.00	พอใช้
2	19	95.00	ดี
3	20	100.00	ดี
4	16	80.00	ดี
5	17	85.00	ดี
6	15	75.00	พอใช้
7	19	95.00	ดี
8	18	90.00	ดี
9	18	90.00	ดี
คะแนนเฉลี่ย	17.44	87.22	ดี

ผลการทดสอบหลังการอบรมเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปาปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92) โดยรวมพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า ครูจำนวน 2 คน มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับพอใช้

ตาราง 2 ผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปาปอร์ต (ตชด. บำรุงที่ 92) จำแนกเป็นรายบุคคล

ลำดับผู้เข้าอบรม	μ	σ	การแปลผล
1	2.49	0.49	ค่อนข้างสมบูรณ์
2	2.96	0.14	สมบูรณ์
3	2.96	0.14	สมบูรณ์
4	2.88	0.26	สมบูรณ์

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับผู้เข้าอบรม	μ	σ	การแปลผล
5	2.90	0.18	สมบูรณ์
6	2.49	0.58	ค่อนข้างสมบูรณ์
7	2.97	0.09	สมบูรณ์
8	2.95	0.12	สมบูรณ์
9	2.90	0.24	สมบูรณ์

ผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปออร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) จำแนกเป็นรายบุคคล พบว่า ครูจำนวน 7 คน มีผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 77.78 และจำนวน 2 คน มีผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 22.22

สรุปผลการศึกษา

การพัฒนาครูผู้สอนโรงเรียนรพีปออร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) ด้วยการอบรมตามโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยรวมพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า ครูจำนวน 2 คน มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนรพีปออร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) จำแนกเป็นรายบุคคล พบว่า ครูจำนวน 7 คน มีผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 77.78 และจำนวน 2 คน มีผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 22.22

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนรพีปออร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผู้ศึกษามีข้อค้นพบที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นแรก หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ ครูโรงเรียนรพีปออร์ท (ตชด. บำรุงที่ 92) พบว่า ผู้เข้าอบรม 7 คน จากทั้งหมดจำนวน 9 คน มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน ในระดับดี บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาสาระในการอบรมมีความครอบคลุมทั้ง ความรู้ ความเข้าใจ ขั้นตอนและกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน และการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนประกอบกับการอบรมที่มีการปฏิบัติจริงทำให้ผู้เข้ารับการอบรม สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ รวมถึงการบรรยายของวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยในชั้นเรียนอย่างแท้จริง การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การฝึกปฏิบัติทุกขั้นตอนตามกระบวนการ และมีกิจกรรมที่หลากหลายในการอบรม ส่งผลทำให้สามารถพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนด้วยวิธีการอบรมเป็นผลสำเร็จ ซึ่งเป็นไปตามที่ นรวิทย์ ผันเขียว

(2563) กล่าวถึงประโยชน์ของอบรมครูว่า ทำให้ครูได้พัฒนาตนเองเนื่องจากได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น หลังจากที่ได้รับการอบรม ทำให้สามารถนำทักษะและความรู้ที่ได้ไปเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และทำให้ครูผู้สอนมีโอกาสในการปรึกษาหารือระหว่างกัน ซึ่งทำให้ทราบรูปแบบแนวคิด รวมถึงวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในมุมมองที่แตกต่างกันไปของแต่ละบุคคล นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะภรณ์ ภูขาว (2558) ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขาดความรู้ในการวิเคราะห์ข้อมูลรวมถึงการสรุปผล และการเขียนรายงานการวิจัย โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดแนวทางในการพัฒนา คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ให้คำปรึกษาแนะนำจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัยในชั้นเรียนอย่างใกล้ชิด สม่่าเสมอ ผลการพัฒนา พบว่า กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผลการทดสอบก่อนการอบรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ได้คะแนนเฉลี่ย 13.25 หรือคิดเป็นร้อยละ 44.17 ภายหลังการพัฒนา มีผลการทดสอบหลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสูงขึ้น ได้คะแนนเฉลี่ย 22.00 หรือคิดเป็นร้อยละ 73.33 แสดงว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนหลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการอยู่ในเกณฑ์ดี ผลการพัฒนาเพิ่มขึ้น 8.87 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 23.67 การพัฒนาความรู้ความสามารถในการเขียนเค้าโครงการวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.58 และผลการประเมินรายงานการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.54 และยังสอดคล้องกับ ภัทรพล ชัยสีดา (2559) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนเทศบาลชำนานูอนุเคราะห์ สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูครูโรงเรียนเทศบาล 2 ชำนานูอนุเคราะห์ ครูไม่ได้นำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน ครูไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน แม้ว่าครูบางคนจะเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนมาบ้าง แต่เป็นเพียงการได้รับฟังการบรรยายและไม่ได้ทำการปฏิบัติอย่างจริงจัง ไม่สามารถทำวิจัยให้ประสบผลสำเร็จ การดำเนินการพัฒนากลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้เป็นผลสำเร็จ โดยพิจารณาจากผลการประเมินโครงการวิจัยในชั้นเรียนที่มีค่าเฉลี่ย 4.35 ซึ่งมีระดับคุณภาพมาก ส่วนผลการประเมินรายงานการวิจัยในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ซึ่งอยู่ในระดับคุณภาพมากเช่นกัน 2) ครูพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนตามกระบวนการแก้ปัญหา 5 ขั้นตอนของกรมวิชาการที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มผู้วิจัยได้มีการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ และบรรยากาศการให้คำแนะนำหรือการนิเทศเป็นกันเอง ซึ่งเป็นไปด้วยความช่วยเหลือแนะนำ และ 3) จากการศึกษาข้อเสนอแนะ พบว่า การนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่องทำให้ครูทำการพัฒนาปรับปรุงการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีคุณภาพได้ ดังนั้น โรงเรียนควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และมีการกำกับ นิเทศติดตามโดยผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็นที่สอง หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการได้ดำเนินการเสร็จสิ้น โรงเรียนรับป่าปอร์ต (ตชด. บำรุง ที่ 92) ได้มอบหมายครูทำวิจัยในชั้นเรียนคนละ 1 เรื่อง จากนั้นได้มีการประเมินรายงานการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เข้าอบรมทุกคน สามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้สมบูรณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความรู้ความเข้าใจ หลังจากการอบรม และได้รับการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นการกระตุ้นและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่จัดกระบวนการบริหารให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน อำนวยความสะดวกด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง บุญมา (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาแม่ทะ 4 อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า สภาพบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาแม่ทะ 4 อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการทำงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน สำหรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ พบว่า ควรมีการกำหนดนโยบายในส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน มีการประชุมชี้แจงเพื่อให้คณะครูทราบ นโยบาย วัตถุประสงค์ และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน และจัดหา เอกสาร ตำรา อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เชนจิรา ยะตัน (2560) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนโป่งกลางน้ำประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ด้านการวางแผน ผู้บริหารควรให้การส่งเสริมให้เห็นความสำคัญควรชี้แนะและกระตุ้นให้เห็นความสำคัญ การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีการจัดทำโครงการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง และทุกคนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดรายละเอียดโครงการหรือการวางแผน ด้านการจัดการองค์การ ผู้บริหารควรจัดหาตำรา สารสนเทศและเอกสาร ที่เกี่ยวข้องให้ครูได้ศึกษา ควรสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์งบประมาณ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดสนทนาเชิงวิชาการ จัดคลินิกงานวิจัยและสนับสนุนให้ครูศึกษาค้นคว้าหาความรู้ นำเทคนิคและวิทยาการใหม่ ๆ มาใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการบังคับบัญชา ผู้บริหารควรสร้างขวัญกำลังใจ แรงจูงใจให้ครูได้ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน และให้ผลงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ ควรมีโครงการยกย่อง และให้รางวัลแก่ครูที่มีผลงานวิจัยการทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ และให้คำแนะนำที่ถูกต้องในการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดระบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ไม่จับผิดหรือซ้ำเติมครูหากทำการวิจัยในชั้นเรียนไม่ถูกต้อง
2. ผู้บริหารควรมีการควบคุม กำกับ ติดตามผลการดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการติดตามผลการนำแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). **ระเบียบวิธีวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. เชียงใหม่: บริษัท ครองช้างพรินต์ติ้ง จำกัด.
- เจนจิรา ยะตัน. (2560). **แนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนโป่งกลางน้ำ ประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2. การค้นคว้าอิสระ ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.**
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2560). **ครูและนักเรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0 [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม. 7(2): 14-29.**
- นรวิทย์ ผันเขียว. (2563). **ประโยชน์ของการฝึกอบรมครู**. สืบค้นเมื่อ 6 มีนาคม 2565, จาก <https://www.trueplookpanya.com/education/content/80328>.
- บรรจง บุญมา. (2559). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาแม่ทะ 4 อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- ปิยะกรณ์ ภูขาว. (2558). **การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.**
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์; และ เพียว ยินดีสุข. (2561). **ทักษะ 7C ของครู 4.0. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- พิสนุ พองศรี. (2551). **วิจัยในชั้นเรียนหลักการและเทคนิคปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.**
- ภัทรพล ชัยสีดา. (2559). **การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนเทศบาล 2 ชำนาญอนุเคราะห์ สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.**
- โรงเรียนร่ำป่าปอร์ต (ตชด.บำรุงที่ 92). (2563). **แบบนิเทศภายใน. (เอกสารสำเนา).**
- สมเกียรติ อินทสิงห์ (2563). **การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา. เชียงใหม่: หน่วยพิมพ์เอกสาร คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- สุวิมล ว่องวานิช. (2555). **การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

E0091: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศีลวุฒาจารย์ จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

A STUDY ON LEARNING ACHIEVEMENT IN THE AYUTTHAYA KINGDOM OF PHATHOM SUKSA 5 STUDENTS AT ANUBANNONGSEANGSILLAWUTAJAN SCHOOL THROUGH COOPERATIVE LEARNING MANAGEMENT

นภา รวงแดง¹ สุนันท์ ศลโกสุม²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง อาณาจักรอยุธยา และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศีลวุฒาจารย์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศีลวุฒาจารย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด 1 ห้องเรียน จำนวน 21 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 20 แผน ใช้เวลาสอน 20 ชั่วโมง และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ .96 ทำการทดลองระหว่างวันที่ 1-29 ธันวาคม 2564 สถิติที่ใช้ คือ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: อาณาจักรอยุธยา, การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Abstract

The research aimed to study the learning achievement in Ayutthaya Kingdom and compare the learning achievement in Ayutthaya Kingdom of prathomsuksa 5 students, Nong Seang Sillawutajan School between before and after cooperative learning management. The sample consisted of 21 prathomsuksa 5 students in 1 classroom, Nong Seang Sillawutajan School, semester 2 of the academic year 2021, obtained by Simple Random Sampling. The research instruments were 1) the management plan. Cooperative learning, 20 plans, 20 hours of teaching time, and 2) a learning achievement test on the Ayutthaya kingdom,

which has a reliability coefficient of .96. The experiment was conducted during December 1-29, 2021. The statistics used were the number, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test statistics (One-sample t-test, paired t-test)

The results of the research found that:

1. The learning achievement in Ayutthaya Kingdom of prathomsuksa 5 students after cooperative learning management was at a good level and higher at statistics significantly of .05 level.
2. The learning achievement in Ayutthaya Kingdom of prathomsuksa 5 students after cooperative learning management was statistics significantly higher at the .05 level.

Keywords: Ayutthaya Kingdom, cooperative learning management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิชาประวัติศาสตร์เป็นสาระที่ 4 ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้เริ่มประกาศใช้ในโรงเรียนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 เป็นต้นมา ประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มนุษย์คิดและกระทำ ตามมิติของเวลา ประวัติศาสตร์จึงเป็นศาสตร์ที่ศึกษาประสบการณ์ของมนุษย์ได้ดีกว่าศาสตร์แขนงอื่น ทั้งยังเป็นวิชาพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ โดยทำหน้าที่เชื่อมศาสตร์ทั้งสามสาขา คือ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า พื้นฐานความรู้และความเข้าใจทางประวัติศาสตร์ จะเป็นรากฐานสำคัญของการเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรมีเหตุผล มาตรการในการแก้ไขปัญหา ก็จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมมากขึ้น ในขณะเดียวกันการกระทำหรือการตัดสินใจใด ๆ ที่มิได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้ทางประวัติศาสตร์แล้วมักจะผิดพลาดได้ง่าย ประวัติศาสตร์จึงเป็นศาสตร์ที่สำคัญยิ่งในการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในด้านเนื้อหา การสอนประวัติศาสตร์ที่ดีจะเท่ากับการวางรากฐานให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักถึงผลกระทบของอดีตที่มีต่อปัจจุบันทั้งในระดับชุมชนและระดับสังคมโลก

ธรรมชาติของวิชาประวัติศาสตร์หากจะมองโดยผิวเผินก็คงจะเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ เพราะมีแต่อดีต ซึ่งต้องอาศัยการจดจำจากเหตุการณ์มากมาย จดจำเรื่องราว จนทำให้นักเรียนมีความรู้สึกไม่น่าสนใจ และไม่มีสิ่งเร้าที่จูงใจได้เลย จากรายงานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) มีข้อมูลที่สุดอดคล้องกับการสำรวจสภาพปัญหาการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา โดยได้ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร หนังสือเรียน การสัมภาษณ์ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิทางประวัติศาสตร์ พบว่า ปัญหาการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย 1) ปัญหาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา เนื่องจากสาระประวัติศาสตร์รวมอยู่ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งมีข้อมูลและเนื้อหาที่ต้องเรียนจำนวนมาก เป็นผลให้การเรียนการสอนส่วนใหญ่มีลักษณะการท่องจำข้อมูล ยังขาดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อื่น ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด การสืบค้นความรู้ การตั้งคำถาม เป็นต้น 2) ปัญหาจากสื่อการเรียนรู้อย่างน้อยส่วนใหญ่ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนคือ หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเนื้อหา เป็นผลให้การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นที่ข้อมูลเนื้อหาเป็นหลัก แต่สื่อการเรียนด้านอื่น ๆ เช่น สื่อบุคคล (นักวิชาการในท้องถิ่น ปราชญ์ และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภูมิปัญญาและ

วัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้เฒ่า พระสงฆ์ นักบวช) แหล่งการเรียนรู้ท้องถิ่น (ศูนย์วัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์) ไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ทั้งวิธีการสอน และสื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ยังไม่น่าสนใจ ขาดสีสันและไม่น่าเรียนรู้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2558: 20)

จากปัญหาการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ที่กล่าวมาข้างต้น การศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ควรนำวิธีการที่หลากหลายมาใช้ ดังเช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งการเรียนรู้อย่างร่วมมือ เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม โดยที่ในกลุ่มจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันทรัพยากร ให้กำลังใจแก่กันและกัน คนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อผลการเรียนของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของบุคคล คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน ซึ่งจะทำให้การเรียนวิชาประวัติศาสตร์น่าสนใจมากยิ่งขึ้น (Johnson, D.; & Johnson Roger. 1994)

วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีขั้นตอนที่สำคัญคือ ขั้นเตรียม เป็นการแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 2-6 คน แนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกัน ระเบียบของกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม หรืออาจจะฝึกทักษะพื้นฐานของนักเรียนบางอย่าง ขั้นสอน ครูนำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูล และมอบหมายภาระงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยใช้ใบงาน ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามใบงาน โดยแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อกันรับผิดชอบ เพื่อร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานกลุ่ม และขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ เป็นการสรุปความรู้รวบยอด และแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นกันระหว่างครูกับนักเรียน มีประโยชน์ต่อกันทั้งสองฝ่าย ซึ่งสามารถนำมาแก้ปัญหาในการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดความคิด วิเคราะห์แก้ปัญหา โดยพิจารณาจากหลักฐานที่มีอยู่แล้ว จะทำให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขง ศีลวุฒาจารย์ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ เป็นข้อมูลในการเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมอาชีพครูในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขง ศีลวุฒาจารย์ จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขง ศีลวุฒาจารย์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

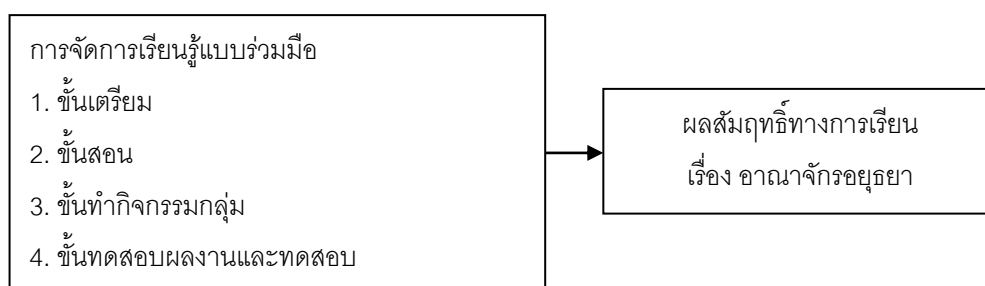
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขง ศีลวุฒาจารย์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ดีขึ้น
2. ครูผู้สอนได้แนวทางในการจัดการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3. ครูผู้สอนมีข้อมูลจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อใช้ในการพัฒนาการสอนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศรีสุตมาจารย์ จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของ สลาวิน เดวิด จอห์นสัน; และ รอเจอร์ จอห์นสัน (Johnson, D.; & Johnson Roger. 1994)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศรีสุตมาจารย์ จังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เลือกมาจากประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศรีสุตมาจารย์ จังหวัดสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 43 คน จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ได้ 1 ห้องเรียน จำนวน 21 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบแผนการทดลอง ใช้แบบแผนการทดลอง Weak Experimental Research Designs แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (One-group Pretest- Posttest Designs) ดำเนินการทดลองตั้งแต่วันที่ 1-29 ธันวาคม 2564 ตามลำดับขั้นตอนดังนี้ 1) ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2564 2) ทำการสอนนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ตั้งแต่วันที่ 2-28 ธันวาคม 2564 เป็นเวลา 20 ชั่วโมง 3) ทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2564

4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (One-sample t-test, paired t-test)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศรีจุฬาจารย์ จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตาราง 1 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กับเกณฑ์ระดับดี (28 คะแนน ขึ้นไป)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (40)	จำนวน (21)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80-100	ดีมาก	32-40	17	80.95	80.95
70-79	ดี	28-31	4	19.05	100.00
N = 21	SD = 2.84	$\bar{X} = 34.43$	$\mu \geq 28$		
df = 20	t = 25.80	p-value (1-tailed) = .00			

จากตาราง 1 แสดงว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปและสูงกว่าเกณฑ์ตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และมีนักเรียนร้อยละ 100 ที่ผ่านเกณฑ์ระดับดี สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภายหลังการทดสอบมีความรู้ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา อยู่ในเกณฑ์ดี ตามการวัดผลของหลักสูตรแกนกลาง จำนวนร้อยละ 80

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศรีจุฬาจารย์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศรีจุฬาจารย์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง อาณาจักรอยุธยา	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value (1-tailed)
ก่อนการจัดการเรียนรู้	21	23.95	4.19	20	25.80	0.00
หลังการจัดการเรียนรู้	21	34.43	2.84			

จากตาราง 2 แสดงว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

ข้อที่ 2 ที่ว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงขึ้น

ผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศรีจุฬาจารย์ จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศรีจุฬาจารย์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($\mu = 28$) อยู่ในระดับดี ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คิดเป็นร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด เป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative or Collaborative Learning) แนวคิดของทฤษฎีนี้คือการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม โดยผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะแข่งขันกัน ต่างคนต่างเรียนและร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จะเน้นให้ผู้เรียนช่วยกันในการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้ มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีการสัมพันธ์กัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานร่วมกัน ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ควรมีการประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวิธีการที่หลากหลายและควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐาปณี เพ็งสุข (2561) เรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการบริหารฐานข้อมูล เพื่องานธุรกิจ เรื่องแบบจำลองอธิบายโครงสร้างฐานข้อมูล ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ผลการวิเคราะห์พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together: LT) และการจัดกิจกรรมกลุ่มแข่งขันด้วยเกม (Teams-Games-Tournaments: TGT) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 พบว่า หลังการจัดกิจกรรมนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก จึงควรนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ มาบูรณาการกับการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชาต่อไป

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง อาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหนองแขงศรีจุฬาจารย์ หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะแผนการสอนมีคุณภาพ ได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แผนมีการจัดลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน สะดวก

ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน มีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน เกิดการความผูกพันที่มากขึ้นของสมาชิกภายในกลุ่ม ทั้งในด้านการงานและการจัดการที่เป็นระบบ ช่วยปรับปรุงความสัมพันธ์ของบุคคลผ่านกระบวนการพึ่งพาอาศัยกัน การทำงานร่วมกัน และการยอมรับฟังความคิดเห็นที่มากขึ้น ตลอดจนทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจและตระหนักถึงคุณค่าของตนเองของนักเรียน ผ่านการยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่มและผลสำเร็จของกลุ่ม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดูบอยส์ (Dubois, 1990: บทคัดย่อ) เกี่ยวกับการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบร่วมมือแบบ STAD กับการเรียนแบบแข่งขันเป็นกลุ่ม TGT โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 2,175 คน ครู 26 คน ที่มาจากชั้นเรียนจำนวน 86 ชั้นเรียน จำนวน 11 โรงเรียน ในมลรัฐหลุยเซียน่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยครูที่สอนกลุ่มนี้ผ่านการอบรม กลุ่มที่สอง ครูผ่านการอบรมแต่ไม่ใช้การเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ และกลุ่มที่สามไม่ผ่านการอบรม และไม่ใช้การเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ผลการทดลองพบว่านักเรียนในกลุ่มที่ผ่านการอบรม และใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่มีการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ แต่ไม่พบความแตกต่างด้านเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ เบสท์ (Best, 1995: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนในเมือง จำนวน 74 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 ถึง เกรด 12 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ 1 ภาษาอังกฤษ 2 ภาษาสเปนและวิทยาศาสตร์ กลุ่มทดลองใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ 6 ห้องเรียน พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนของทุกวิชาและการเห็นคุณค่าตนเอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญแต่คะแนนมาตรฐานในการเรียนแบบร่วมมือ และเกณฑ์ที่ใช้ข้อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สรุปได้ว่าการเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเรียน และ โฮลกิน (Holguin, 1997: 58) ได้วิจัยเกี่ยวกับผลของการเรียนแบบร่วมมือ ต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของนักเรียนเกรด 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 3 จำนวน 20 คน เป็นกลุ่มควบคุม 10 คน และกลุ่มทดลอง 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอน โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือทุกวันวันละ 1 ชั่วโมง 50 นาที ตลอดระยะเวลา 6 เดือน ศึกษาตามสมมติฐาน 3 ข้อ ได้แก่ ด้านการฟัง พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ด้านทักษะสังคม และด้านการยอมรับนับถือตนเอง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคะแนนทดสอบก่อนและหลังสอน โดยใช้แบบทดสอบ IDEA Proficiency Test และศึกษาข้อมูลด้านทักษะสังคม และการยอมรับนับถือตนเอง โดยใช้แบบวัดเจตคติต่อการเรียนแบบร่วมมือ และสิ่งแวดล้อมด้านการอ่าน (CARE) ผลการวิจัยพบว่าคะแนนหลังการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง รวมทั้งมีเจตคติที่ดีขึ้น ส่วนคะแนนก่อนและหลังการเรียนของกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

1. การสอนผู้สอนควรกระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในกลุ่ม และสนับสนุนให้มีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม
2. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับวิชาในกลุ่มสังคมศึกษาในสาขาอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

ฐานปณี เพ็งสุข (2561). ผลการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการบริหารฐานข้อมูล เพื่องานธุรกิจ เรื่องแบบจำลองอธิบายโครงสร้างฐานข้อมูล ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558). **แนวการสอนประวัติศาสตร์: ประวัติศาสตร์ไทยหลากหลาย วิธีเรียน**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

Best, J. W. (1995). **Research in Education**. 5th ed., New Jersey: Prentice-Hall.

Dubois, D. J. (1990, August). The Relationship between Selected Student Team Learning Strategies and Student Achievement and Attitude in Middle School Mathematics Cooperative Learning, Learning Strategies. **Dissertation Abstracts International**. 52: 408-A.

Johnson, D.; & Johnson Roger. (1994). **Cooperative in the Classroom**. Minnesota: Interaction Book.

Kagan, S. (1995). **Cooperative Learning & Wee Science**. San Clemente: Kagan Cooperative Learning.

E0092: การศึกษาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษและความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น

A STUDY OF THE MEMORIZATION ABILITY AND RETENTION OF ENGLISH VOCABULARY OF PRATHOMSUKSA 3 STUDENTS USING LEARNING MANAGEMENT THROUGH PLAY AND LEARN METHOD

ปิยพร พิมเสน¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น 2) เปรียบเทียบความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น และ 3) เปรียบเทียบความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างหลังเรียนและภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เป็นเวลา 2 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ห้องเรียนพิเศษ English Program โรงเรียนสฤติเดช อำเภอมะนัง จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 และ 3) แบบทดสอบวัดความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 96.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หลังเรียนและภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เป็นเวลา 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น, ความสามารถในการจำ, ความคงทนในการจำ

Abstract

The purpose of this research were 1) to study the memorization ability of English vocabulary of Prathomsuksa 3 students using learning management through Play and Learn method 2) to compare the students' English vocabulary the memorization ability between before and after using learning management through Play and Learn method and 3) to compare the students' the retention of English vocabulary between after learning management and after using learning management through Play and Learn method 2 weeks. The sample consisted of 30 students studying in Prathomsuksa 3, English Program, at Saritdidet school in Chanthaburi during the first semester of the 2021 academic year. They were selected by Cluster Sampling and use the classroom as a random unit. Research instruments included 1) 12 English lesson plans, which was 1 hour per each plan (total 12 hours), 2) 40 items of an English vocabulary memorization ability test were multiples choices test, which reliability was .90, and 3) 40 items of an English vocabulary retention test were multiples choices test, which reliability was .94. The statistics were mean, percentage, Standard Deviation, and t-test for Dependent Samples.

The results were as follows:

1. The memorization ability of English vocabulary of Prathomsuksa 3 students using learning management through Play and Learn method was higher than good rate at 96.67 percent from all of the students.
2. The memorization ability of English vocabulary of Prathomsuksa 3 students, after using learning management through Play and Learn method was higher than before learning at the statistical significance level of .05.
3. The retention of English vocabulary of Prathomsuksa 3 students after learning management and after using learning management through Play and Learn method 2 weeks was not different.

Keywords: Play and Learn Method, memorization ability, retention

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในศตวรรษที่ 21 มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ภาษาอังกฤษเป็นหนึ่งในภาษาสำคัญของโลกในศตวรรษที่ 21 มนุษย์ติดต่อสื่อสารกันโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน (อรรชนิดา หวานคง. 2559: 309) การเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไปให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เนื่องด้วยทักษะทั้ง 4 ประการนี้เป็นกุญแจสำคัญ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาของตนเองจนประสบความสำเร็จ ในการเรียนภาษาอังกฤษความรู้เรื่องคำศัพท์มีความสัมพันธ์กับทักษะทั้ง 4 ด้าน และการที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ได้ดีนั้น ผู้เรียนที่รู้คำศัพท์มาก จำคำศัพท์ได้ดี และสามารถนำมาใช้ได้ถูกต้อง ย่อมเรียนได้ผลดียิ่งขึ้น

จากการจัดการเรียนการสอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2563 พบว่า นักเรียนขาดความรู้ในด้านคำศัพท์ จดจำคำศัพท์ได้ในช่วงระยะเวลาสั้น นักเรียนไม่ตระหนักถึงความสำคัญของคำศัพท์เท่าที่ควร มีความกระตือรือร้นในการเรียนน้อย ขาดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นผลกระทบต่อการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนที่ครูอธิบายได้ชัดเจน นำคำศัพท์มาใช้ไม่ถูกต้อง สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในด้านคำศัพท์ของ นักเรียนควรได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น นักเรียนที่สามารถเรียนรู้คำศัพท์และมีความคงทนในการจำคำศัพท์ สามารถนำมาใช้ได้ถูกต้อง ทำให้มีคำศัพท์สะสมเพื่อใช้ในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น จากสภาพปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนส่วนใหญ่ เป็นการให้นักเรียนท่องจำคำศัพท์และค้นคว้าหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม ถึงแม้ว่าจะเป็นวิธีที่สะดวกและรวดเร็ว แต่ไม่สามารถช่วยให้นักเรียนจดจำคำศัพท์ได้คงทน และทำให้การเรียนนั้นไม่น่าสนใจ

จากปัญหาดังกล่าวครูผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ที่มีความสนุกสนาน น่าสนใจผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย และผ่อนคลายความตึงเครียดของนักเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกพัฒนาทักษะทางภาษา การจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่นำเอาเนื้อหาบทเรียนสอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมการเล่น เพื่อให้เด็กมีความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และได้รับความรู้ในเนื้อหาที่ครูต้องการถ่ายทอด ผ่านการเล่นจากกิจกรรมที่กำหนด ครูต้องคอยควบคุมดูแลไม่ให้เล่นมากเกินไปได้รับสาระตามที่กำหนดไว้ (ชาญชัย ศรีไสยเพชร, 2525: 153-154) เนื่องจากผู้เรียนเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งยังเป็นนักเรียนที่อยู่ในระดับเด็กเล็กที่ชื่นชอบการเล่นอยู่แล้ว การจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้เล่น ได้แสดงออก ได้ร้องเพลง ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน อยากเรียนมากยิ่งขึ้น เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนและขยายช่วงความสนใจเรียนของผู้เรียนให้ได้ยาวนานขึ้น เบอร์กิน (Bergen, 1998: 19) กล่าวว่า การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมโดยการเล่น เป็นตัวช่วยพัฒนาการในเด็ก เพราะการเล่นช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง ทำให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด และยังช่วยพัฒนาการเข้าสังคมในหมู่เพื่อนอีกด้วย นอกจากนี้การเล่นยังช่วยให้ผู้เรียนได้ความรู้ที่จำเป็นต้องได้รับเพิ่มขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนแสดงความคิดที่แปลกใหม่ เนื่องจากการเล่นทำให้เกิดการเรียนรู้ จากการศึกษา งานวิจัยของ พิจิตรา พิสุทธิสกุลรัตน์ (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนสำหรับครูร่วมกับกิจกรรมแบบเรียนปนเล่น วิชาภาษาอังกฤษ เรื่องคำศัพท์รอบตัวเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประถมฐานบินกำแพงแสน ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมแบบเรียนปนเล่นส่งผลให้ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เรื่องคำศัพท์รอบตัวเรา มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การจัดกิจกรรมแบบเรียนปนเล่น ทำให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เกิดความสนุกสนาน รวมไปถึงการเรียนรู้ขณะที่เล่นอีกด้วย เมื่อถึงเวลาเล่นเกมนักเรียนมีความกระตือรือร้นและตื่นตัวที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งจากการศึกษา งานวิจัยของ รัตนภรณ์ ไชยทน; ศุภวรรณ เล็กวิไล; และ บรรเจอดพร สุแสนสุข (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำ โดยใช้วิธีสอนแบบเล่นปนเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่านสะกดคำ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังใช้การจัดการเรียนการสอนแบบเล่นปนเรียน

จากข้อมูลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษและความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เพื่อพัฒนาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษและความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น
3. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างหลังเรียนและภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เป็นเวลา 2 สัปดาห์

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หลังเรียนและภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เป็นเวลา 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

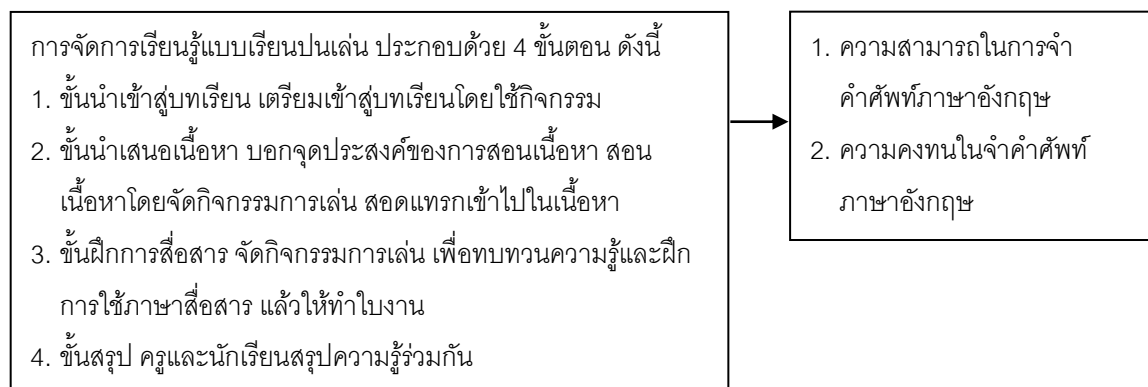
1. เป็นแนวทางสำหรับครูในการปรับปรุงการสอนในเนื้อหาสาระกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่องอื่น ๆ จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น
2. เป็นแนวทางสำหรับครูในการนำการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น ไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อไป
3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงขึ้น และมีความคงทนในการจำคำศัพท์เป็นระยะเวลานานขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ศึกษาความหมายและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นจากหลาย ๆ ท่าน ศึกษาความสามารถในการจำและวิธีการทดสอบความจำ ศึกษาความหมายและวิธีการทดสอบความคงทนในการจำ รวมทั้งศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤษภาคม 2564 ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2564
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง 1) ครอบครัวของฉัน เรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพของคนรอบตัวและอาชีพในฝัน 2) อาหารและเครื่องดื่ม เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ a/an และคำนามนับได้และคำนามนับไม่ได้ 3) สถานที่ต่าง ๆ ในเมืองของเรา เรียนรู้เกี่ยวกับการบอกตำแหน่งสถานที่ตั้ง และการบอกทิศทาง และ 4) คำศัพท์ในหมวด อาชีพ งานอดิเรก อาหารและเครื่องดื่ม รสชาติของอาหาร และสถานที่ต่าง ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .45-.73 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21-.65 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 และ 3) แบบทดสอบวัดความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .32-.57 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .30-.51 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ห้องเรียนพิเศษ English Program โรงเรียนสฤติเดช อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4 ห้องเรียน ซึ่งทั้ง 4 ห้อง จัดนักเรียนแบบคละความรู้ความสามารถและมีจำนวนใกล้เคียงกัน จำนวนนักเรียนรวม 120 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/12 ห้องเรียนพิเศษ English Program โรงเรียนสฤ-
ดิเดช อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วย
ของการสุ่ม จำนวนนักเรียน 30 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบ
สมมติฐาน ได้แก่ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย

1. การศึกษาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการ
จัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาความสามารถในการจำ
คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น

คะแนน	เกณฑ์*	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละ สะสม	$\bar{X}$	S.D.
36-40	90-100	ดีมาก	16	53.33	53.33	38.69	1.35
32-35	80-89	ดี	13	43.34	96.67	33.77	1.24
28-31	70-79	พอใช้	1	3.33	100.00	30.00	0.00
24-27	60-69	ผ่านเกณฑ์	-	-	-	-	-
0-23	0-59	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-
รวม			30	100	100		

*ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์ของสำนักทดสอบงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2544: 126) มาปรับใช้

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 36-40 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 90-100 ซึ่งอยู่
ในระดับดีมาก มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 38.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.35
มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 32-35 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-89 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ
43.34 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 33.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.24 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 28-31 คะแนน
อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 30.00 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน เท่ากับ 0 ดังนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนระดับดีขึ้นไป มีค่าร้อยละสะสมเท่ากับ 96.67

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	12	24	18.50	3.61	28.45*	.00
หลังเรียน	30	40	36.27	2.99		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ก่อนการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 12 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 24 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.61 ส่วนความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หลังจากการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 30 คะแนน คะแนนสูงสุด 40 เท่ากับ คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 36.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.99 ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 28.45$)

3. การเปรียบเทียบความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างหลังเรียนและภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เป็นเวลา 2 สัปดาห์

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างหลังเรียนและภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เป็นเวลา 2 สัปดาห์

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
หลังเรียน	30	40	36.27	2.99	3.75	1.00
หลังเรียน 2 สัปดาห์	28	40	35.77	3.28		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หลังการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 30 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 40 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 36.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.99 ส่วนความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ภายหลังการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น 2 สัปดาห์ มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 28 คะแนน คะแนนสูงสุด 40 เท่ากับ คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.28 ความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างหลัง

เรียนและภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกัน ($t = 3.75$) แสดงว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เป็นเวลา 2 สัปดาห์

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 96.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หลังเรียนและภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 96.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นสามารถส่งเสริมความสามารถในการจำคำศัพท์ของนักเรียน อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนตอบสนองต่อการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพราะการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นเป็นการจัดการเรียนที่สอดแทรกกิจกรรมการเล่นควบคู่ไปกับการเรียน เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น ในการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นใช้เวลาในการทดลองครั้งละ 1 ชั่วโมง ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้มี 4 ขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เตรียมเข้าสู่บทเรียนโดยใช้กิจกรรม ช่วยให้นักเรียนมีความคุ้นเคยกับคำศัพท์ก่อนเข้าสู่เนื้อหา กิจกรรมที่นำเสนอจะเป็นจุดเริ่มต้นของการจำคำศัพท์ในระยะสั้นของนักเรียน ในขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอเนื้อหา บอกจุดประสงค์ของการสอนเนื้อหา สอนเนื้อหาโดยจัดกิจกรรมการเล่น สอดแทรกเข้าไปในเนื้อหา ในขั้นนี้มีการจัดกิจกรรมการเล่น ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาอย่างผ่อนคลาย ไม่เครียดกับเนื้อหาใหม่มากเกินไป แม้ว่าเนื้อหานั้นจะมีความยาก แต่กิจกรรมการเล่นช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาใหม่และคำศัพท์ใหม่ได้ดี กิจกรรมการเล่นส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพราะนักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมการเล่น ทำให้นักเรียนจดจำคำศัพท์ได้มากขึ้น เปลี่ยนจากความจำระยะสั้น กลายเป็นความจำที่นานขึ้น ช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น ในขั้นที่ 3 ขั้นฝึกการสื่อสาร จัดกิจกรรมการเล่น เพื่อทบทวนความรู้และฝึกการใช้ภาษาสื่อสาร แล้วให้นักเรียนทำใบงาน ในขั้นนี้นักเรียนจะได้เล่นเกมเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ได้เรียนในขั้นนำเข้าสู่บทเรียนและขั้นนำเสนอเนื้อหา เพื่อเป็นการประเมินว่านักเรียนสามารถจำคำศัพท์ได้หรือไม่ นักเรียนส่วนใหญ่จำคำศัพท์ได้ดีเพราะกิจกรรมการเล่นช่วยดึงความสนใจของนักเรียน และขั้นสุดท้ายขั้นสรุป ครูและนักเรียนสรุปความรู้ร่วมกัน เพราะนักเรียนเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นนักเรียนที่อยู่ในระดับเด็กเล็ก และยังไม่สามารถใช้สมาธิกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ในระยะเวลานาน จึงต้องหาสิ่งมากระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้สนใจในการเรียนมากขึ้น การจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นช่วยกระตุ้นให้นักเรียนจดจำคำศัพท์ สนใจในบทเรียน มีสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับคำกล่าวของ พิจิตรา พิสุทธิสกุลรัตน์ (2557: 20) ที่ได้สรุปไว้ในงานวิจัยว่า การที่นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียน โดยจัดกิจกรรมที่เหมือนการเล่น ทำให้การเล่นเป็นจุดสำคัญของการเรียนรู้และช่วยพัฒนาให้นักเรียนได้รับความรู้ที่จำเป็นต้องได้รับเพิ่มขึ้น นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบเรียน

ป็นเล่นช่วยให้นักเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลิน ไม่เครียดกับการเรียน เมื่อนักเรียนมีความสนุกสนาน ทำให้นักเรียนมีแรงกระตุ้น สนใจการเรียนมากยิ่งขึ้น และสามารถจดจำคำศัพท์ต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมการเล่นโดยที่นักเรียนไม่รู้ตัว ส่งผลต่อความสามารถในการจำของนักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามลำดับ ดังคำกล่าวของ พิมพ์พร ครอบครอง (2559: 34) ได้สรุปไว้ในงานวิจัยว่า การจัดการเรียนรู้แบบเรียนป็นเล่นมุ่งเน้นให้นักเรียนได้รับความรู้และพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ ในขณะที่เล่นนักเรียนจะได้รับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ นักเรียนจะไม่รู้สึกเครียดต่อการเรียน แต่กลับเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน การจัดการเรียนรู้แบบเรียนป็นเล่นนี้จึงเหมาะกับนักเรียนในระดับชั้นปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาตอนต้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การเล่นเป็นส่วนใหญ่ในการจัดการเรียนรู้แบบเรียนป็นเล่น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เดลฟิน (Delphine. 2016: 172-174) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบเรียนป็นเล่นในการสอนภาษาอังกฤษกับนักเรียนเกรด 9 ผลการวิจัยพบว่าระดับความชำนาญในภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นหลังจากใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียนป็นเล่น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชเนตตี พิชัย (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบทเรียนแบบเรียนป็นเล่น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษและแรงจูงใจของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์สูงขึ้นหลังการใช้บทเรียนแบบเรียนป็นเล่น จากระดับควรปรับปรุงเป็นระดับดี

2. ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนป็นเล่น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบเรียนป็นเล่นมีลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ หลากหลาย ดังนี้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้เพลงที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ในเนื้อหาในรายชั่วโมงนั้น ช่วยกระตุ้นนักเรียนก่อนเข้าสู่เนื้อหาและช่วยให้นักเรียนคุ้นเคยกับคำศัพท์ก่อนเรียนเนื้อหา หลังจากนั้นเข้าสู่ขั้นนำเสนอเนื้อหา ผู้วิจัยเริ่มต้นสอนคำศัพท์ก่อนเรียนเนื้อหาไวยากรณ์ เพื่อให้นักเรียนจดจำคำศัพท์เตรียมพร้อมสำหรับการเรียนไวยากรณ์ โดยจัดกิจกรรมการเล่น เช่น เกมปริศนาจากภาพ ทายคำศัพท์ เกม Hang man เป็นต้น และขั้นฝึกการสื่อสารเป็นขั้นการจัดกิจกรรมการเล่นเพื่อทบทวนความรู้ และคำศัพท์ที่ได้เรียนในรายชั่วโมงนั้น ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้ใช้เกมเป็นส่วนใหญ่ในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นการเรียนแบบออนไลน์ นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจเรียนทุกครั้ง เพราะท้ายชั่วโมงเรียนซึ่งเรียนครั้งละ 1 ชั่วโมง จะมีการเล่นเกมเพื่อทดสอบความจำเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนสนุกสนาน ตื่นเต้นเวลาที่ได้เล่นเกม และมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น ความสามารถในการจำคำศัพท์นั้นเกิดมากที่สุดที่ขั้นฝึกการสื่อสาร เพราะนักเรียนได้มีโอกาสฝึกสนทนา-ถามตอบ และเล่นเกม ผ่านกิจกรรมการเล่น ทำให้มีการฝึกใช้คำศัพท์สม่ำเสมอ หากนักเรียนยังไม่คล่องจะมีการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม การจัดการเรียนรู้แบบเรียนป็นเล่นแบบออนไลน์นั้น เกมบางเกมเมื่อมีผู้เล่นเข้าไปร่วมเล่นเกมจำนวนมาก ทำให้เกมไม่เสถียรและไม่สามารถใช้งานได้ หรือใช้งานได้แต่ไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้เสียเวลาในการรอเว็บไซต์ให้สามารถใช้งานได้ ผู้วิจัยจึงจัดหาเกมอื่น และหาเกมสำรองไว้ ถ้าครั้งต่อไปไม่สามารถใช้เกมนี้ได้ก็ใช้เกมสำรอง และผู้วิจัยได้ทำการทดลองเข้าเล่นเกมด้วยจำนวนผู้เข้าเล่นที่มากขึ้น ก่อนนำไปใช้จริงในห้องเรียน และในบางขั้นตอนอาจมีกิจกรรมมากเกินไป และบางกิจกรรมใช้เวลานาน ทำให้เสียเวลาในขั้นตอนจัดการเรียนรู้ขั้นต่อไปผู้วิจัยจึงตัดบางกิจกรรมออก เน้นกิจกรรมที่สำคัญและมีส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถในการจำคำศัพท์ และจัดกิจกรรมให้อยู่ในกำหนดเวลา และขั้นตอนสุดท้าย คือขั้นสรุป ผู้วิจัยจะให้นักเรียนสรุปประเด็นแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และครูสรุปประเด็นสำคัญที่สัมพันธ์กับกิจกรรมการเล่นและเนื้อหาที่สอน การจัดการเรียนรู้แบบเรียนป็นเล่นช่วยให้นักเรียน

พัฒนาทักษะต่าง ๆ แตกต่างจากการจัดการเรียนรู้แบบเก่าที่เรียนตามหนังสือเรียนมีการจัดกิจกรรมการเล่นน้อยมาก ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนุก และไม่กระตือรือร้นในการเรียน แต่การจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นช่วยให้ให้นักเรียนตื่นตัว กระฉับกระเฉง มีพัฒนาการด้านความสามารถในการจำคำศัพท์มากขึ้น อีกทั้งนักเรียนยังมีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการเข้ากลุ่ม และมีพัฒนาการทางด้านร่างกายและอารมณ์เป็นไปตามวัย เรียนรู้อย่างมีความสุข เรียนรู้ที่จะเล่นเกมตามกติกาและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนภรณ์ ไชยทน; ศุภวรรณ เล็กวิไล; และ บรรเจอดพร สูแสนสุข (2556: 2485) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำ โดยใช้วิธีสอนแบบเรียนปนเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่านสะกดคำ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังใช้การจัดการเรียนการสอนแบบเรียนปนเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิจิตรา พิสุทธิสกุลรัตน์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนสำหรับครูร่วมกับกิจกรรมแบบเรียนปนเล่น วิชาภาษาอังกฤษ เรื่องคำศัพท์รอบตัวเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประถมฐานบินกำแพงแสน ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เรื่องคำศัพท์รอบตัวเราที่เรียนด้วยชุดการสอนสำหรับครูร่วมกับกิจกรรมแบบเรียนปนเล่น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หลังเรียนและภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเล่นที่ผู้วิจัยจัดขึ้นในการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นในขั้นนำเสนอเนื้อหาและขั้นฝึกการสื่อสารนั้นเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสทบทวนคำศัพท์อย่างสม่ำเสมอ โดยกิจกรรมการเล่นส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมเกม ช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้ทบทวนคำศัพท์และจดจำคำศัพท์ซ้ำ ๆ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนเล่นเกมทุก ๆ ชั่วโมง เป็นผลให้เกิดความทรงจำระยะยาวและกลายเป็นความคงทนในการจำคำศัพท์ สอดคล้องกับคำกล่าวของ แอทคินสัน; และ ชิฟฟริน (Atkinson; & Shiffrin. 1968: 92-103) ว่าการทำงานของระบบความจำนั้นความจำระยะสั้นถ้าหากไม่ได้รับการทบทวนจะทำให้เกิดการลืมได้ โดยปกติความจำในระยะนี้มีระยะเวลาอยู่ได้ประมาณ 15-30 วินาที ก่อนจะสูญหายไป แต่หากมีการทบทวนซ้ำ ๆ หรือฝึกฝนบ่อย ๆ จะทำให้ความจำระยะสั้นฝังตัวกลายเป็นความจำระยะยาวได้ ในการจัดบทเรียนให้นักเรียนผู้วิจัยเลือกใช้คำศัพท์ที่อยู่ในหมวดหมู่เดียวกันเพื่อให้ง่ายต่อการจดจำคำศัพท์ และจัดกิจกรรมการเล่นที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนได้มีการทบทวนคำศัพท์อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนเกิดความผ่อนคลาย สนุกสนาน เกิดความสนใจในการเรียน หากมีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาก จะทำให้จำเรื่องนั้นได้และกลายเป็นความคงทนในการจำคำศัพท์ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัญจลักษณ์ ถวาย (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่เรียนโดยใช้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ความคงทนในการจำความหมายคำศัพท์ หลังการเรียนโดยใช้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษทันที และหลังการเรียนผ่านไปแล้ว 14 วัน ไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และมีความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเมื่อเวลาผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ การจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นพัฒนานักเรียนทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม การเล่นเกมทำให้ส่งผลต่อสุขภาพร่างกาย ทำให้นักเรียนมีสุขภาพจิตดี ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และจดจำได้ง่ายและมีความคงทน

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้**

1. ในการจัดการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น ควรคำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ควรจัดกิจกรรมการเล่นตามเวลาที่กำหนด
2. ในการจัดกิจกรรมการเล่น ผู้สอนควรศึกษาสื่อที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในช่วงการเรียนรู้แบบออนไลน์ ศึกษาพฤติกรรมของกิจกรรมการเล่นต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนสอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นที่ส่งผลกับทักษะทางภาษาอื่น ๆ เช่น ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน
2. ในการศึกษาเรื่องความคงทนในการจำคำศัพท์อาจมีการทดสอบความคงทนหลังเรียนโดยเพิ่มระยะเวลาเป็น มากกว่า 2 สัปดาห์ ขึ้นไป เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นเมื่อเวลาผ่านไปนานขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชนคดี พิชัย. (2555). การพัฒนาบทเรียนแบบเรียนปนเล่นเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง พูด ภาษา อังกฤษและแรงจูงใจของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. (2525). ทักษะและเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ: พิกษ์อักษร.
- ปัญญาลักษณ์ ถวาย. (2560). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่เรียนโดยใช้เกมคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ (รายงานผลการวิจัย). สมุทรปราการ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พิจิตรา พิสุทธิสกุลรัตน์. (2557). การพัฒนาชุดการสอนสำหรับครูร่วมกับกิจกรรมแบบเรียนปนเล่น วิชา ภาษาอังกฤษ เรื่องคำศัพท์รอบตัวเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประถมฐานบิน กำแพงแสน. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยี การศึกษา. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมพ์พร ครอบครอง. (2559). ผลการใช้วิธีการสอนแบบเรียนปนเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวกและการลบจำนวน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนภรณ์ ไชยทน; ศุภวรรณ เล็กวิไล; และ บรรเจอดพร สู่แสนสุข. (2556). การพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำ โดยใช้วิธีสอนแบบเรียนปนเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 2. การประชุมวิชาการเสนอผลงาน วิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 15 มหาวิทยาลัย ขอนแก่น: The 15th Graduate Research Conferences. 2485-2492.
- สำนักงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2544). การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

- อรรชนิดา หวานคง. (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 English Teaching in the 21st Century. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*. 7(2): 304-314.
- Atkinson, R. C.; & Shiffrin, R. M. (1968). Human Memory. A Proposed System and Its Control Processes in K. W. Spence J. T. Spence (Eds) *The Psychology of Learning and motivation. Advances in Research and Theory*. Vol 2. New York: Academic Press.
- Bergen, Doris. (1998). *Play as a Medium for Learning and Development*. New Hampshire: Heinemann.
- Delphine, A. Mary. (2016, April). Effectiveness of Play-Way Method in Teaching English Language Among IX Standard Students. *Indian Journal of Applied Research*. 6(4): 172-174.

E0093: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์

A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT IN SCIENCE ON EARTH AND SPACE OF
MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS FROM LEARNING MANAGEMENT BY INQUIRY METHOD
WITH CONCEPT MAPPING

พิชญา พลศิริ¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ รยอง จำนวน 33 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ จำนวน 12 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test dependent sample

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 60.60 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้, ผังมโนทัศน์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purpose of research were to study and compare learning achievement in Science on Earth and Space of Mathayomsuksa 3 students between before and after learning management by inquiry method with concept mapping. The sample was 33 students of Mathayomsuksa 3 students at Srinagarindra the Princess Mother School, Rayong. By using the Cluster Sampling method and the classroom as the unit of randomization. Research instruments used in this study were 12 instruction plans and 40 items of learning achievement test in Science on Earth and Space were multiple choice test which reliability was

.94. The statistics for data analysis were Percentage, Mean, Standard Deviation and t-test dependent sample.

The results were as follows:

1. The learning achievement in Science on Earth and Space of Mathayomsuksa 3 students after learning management by inquiry method with concept mapping was higher than good rate 60.60 percent of all students.

2. The learning achievement in Science on Earth and Space of Mathayomsuksa 3 students after learning management by inquiry method with concept mapping was higher than before learning management by inquiry method with concept mapping at the .05 level of significance.

Keywords: learning management by inquiry method, concept mapping, learning achievement

บทนำ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้แนวคิดวิทยาศาสตร์ควบคู่กับการพัฒนาความคิดระดับสูง ด้วยการฝึกปฏิบัติการอย่างหลากหลาย ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และทักษะในศตวรรษที่ 21 จนเกิดสมรรถนะด้านวิทยาศาสตร์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตได้ อย่างเป็นระบบ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2561: 11)

จากผลการประเมิน PISA 2000 ถึง PISA 2018 พบว่า คะแนนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในไทยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยที่องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา กำหนดไว้ที่ 500 คะแนน และมีนักเรียนที่มีความสามารถทางวิทยาศาสตร์ตั้งแต่ระดับพื้นฐานขึ้นไป เพียงร้อยละ 56 ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิกมีนักเรียนประมาณร้อยละ 78 ซึ่งนักเรียนไม่สามารถแยกแยะประเด็นหรือสร้างคำอธิบายปรากฏการณ์เชิงวิทยาศาสตร์ที่อ้างอิงเหตุผลอย่างเหมาะสม ซึ่งให้นิยามว่านักเรียนมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2564) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โลกและอวกาศ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 52.85 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยที่โรงเรียนกำหนดไว้ร้อยละ 60 (งานวิชาการโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง. 2563) จากการปฏิบัติการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในปีการศึกษา 2563 ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ได้อย่างถูกต้องหรือมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงแนวคิดที่คลาดเคลื่อนไปสู่แนวคิดวิทยาศาสตร์เป็นกระบวนการที่ยากและมีความซับซ้อน การสอนโดยการบรรยายไม่สามารถทำให้นักเรียนละทิ้งความเข้าใจเดิมที่เป็นแนวคิดที่คลาดเคลื่อนได้ ครูจึงควรกระตุ้นให้นักเรียนคิดทบทวนความเข้าใจของตนเอง จนเกิดความสงสัยและต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับการปรากฏการณ์นั้นเพิ่มเติม เพื่อหาคำตอบด้วยตนเองมากกว่าการให้คำตอบนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดวิทยาศาสตร์ได้เป็นอย่างดี (ธิดิยา บงกชเพชร. 2554: 206) ทั้งนี้การสอนวิทยาศาสตร์มีหลากหลายวิธี ไม่มีวิธีใดที่ดีที่สุด ครูต้องคำนึงถึงจุดหมายและความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เป็นการสอนวิธีหนึ่งที่เน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และค้นพบความจริงด้วยตนเอง (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2559: 343)

การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเองและพัฒนาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดและสูงกว่าการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจการนำผังมโนทัศน์มาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ เพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เกิดความเข้าใจและจดจำความรู้ได้ง่ายและยาวนาน เพราะผังมโนทัศน์เป็นตัวแทนความคิดที่แสดงถึงโครงสร้างความรู้ที่นักเรียนมี (วนิธร สุภาพ. 2561) ซึ่งการวิจัยของ ปราณีต ช่างสีดา (2559: 138) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาและจิตวิทยาาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมและการตอบสนองต่อสิ่งเร้าของสัตว์ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวิจัยของ อินทิรา เพชรทูล (2561: 78) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ประกอบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ประกอบ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ เพื่อพัฒนา นักเรียนให้เกิดความเข้าใจและสามารถอธิบายปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ได้อย่างถูกต้องชัดเจนจนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์

สมมติฐานในการวิจัย

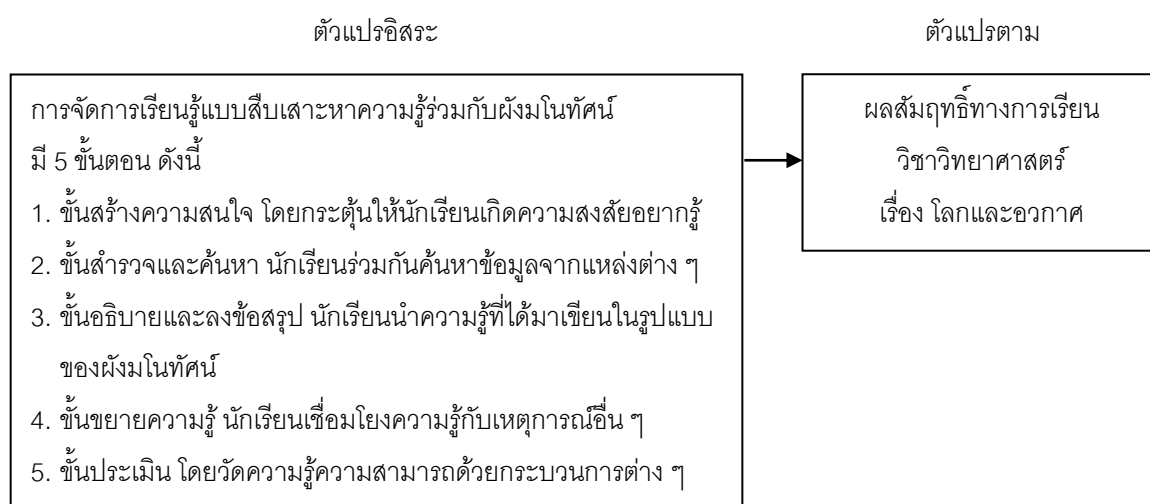
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับนักเรียน ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ จนสามารถอธิบายปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์ได้ถูกต้อง ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับครู ในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) หลักการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ ศึกษาวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย ระหว่างเดือน พฤษภาคม 2564 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2564
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ เรียนรู้เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ภายในระบบสุริยะและเทคโนโลยีอวกาศ ซึ่งประกอบด้วย มวลและน้ำหนัก การโคจรของดาวเคราะห์รอบดวงอาทิตย์ แรงโน้มถ่วง การเกิดฤดูกาลของโลก การขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ การเกิดข้างขึ้นข้างแรม การขึ้นและตกของดวงจันทร์ การเกิดน้ำขึ้นน้ำลง กล้องโทรทรรศน์ ดาวเทียมและยานอวกาศ นักบินอวกาศและโครงการสำรวจอวกาศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โลกและอวกาศ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ ที่มีค่าความยากตั้งแต่ .30-.78 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .22-.53 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 ห้อง รวมจำนวนนักเรียน 222 คน โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง ซึ่งจัดนักเรียนแบบคละความสามารถและ

มีความเท่าเทียมกันทุกห้อง และกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7 จำนวนนักเรียน 33 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ และร้อยละสะสมของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
36-40	90-100	ดีมาก	6	18.18	18.18
32-35	80-89	ดี	14	42.42	60.60
28-31	70-79	พอใช้	11	33.33	93.93
24-27	60-69	ผ่านเกณฑ์	2	6.06	100
0-23	0-59	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-
รวม			33	100	100

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนได้คะแนนระหว่าง 36-40 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 90-100 จำนวน 6 คน ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 18.18 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 32-35 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-89 จำนวน 14 คน ซึ่งอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 42.42 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 28-31 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 จำนวน 11 คน ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 24-27 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 60-69 จำนวน 2 คน ซึ่งอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 6.06 ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ นักเรียนมีคะแนนระดับดีขึ้น ร้อยละ 60.60 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	9	22	14.91	3.53	41.08*	.00
หลังเรียน	26	38	32.58	2.96		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ก่อนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ นักเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 9 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 22 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.91 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.53 หลังจากการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ นักเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 26 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 38 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 32.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.96 ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 41.08$)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 60.60 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 60.60 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากจากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ ซึ่งประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ ผู้วิจัยมีการใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และพบว่านักเรียนให้ความร่วมมือในขั้นนี้เป็นอย่างดี ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจและค้นหา ผู้วิจัยให้นักเรียนจับกลุ่มร่วมกันวางแผนและแบ่งหน้าที่เพื่อกำหนดแนวทางการค้นหาคำความรู้ในประเด็นที่สนใจ ในขั้นนี้จะทำให้นักเรียนเกิด

การค้นพบความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนเรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งครูควรส่งเสริมให้นักเรียนวางแผนในการคัดเลือกสมาชิกกลุ่ม ที่จะช่วยกันสืบค้นข้อมูล รวบรวมข้อมูลและลงข้อสรุปได้อย่างถูกต้องเหมาะสม อาจมีการเปลี่ยนสมาชิกกลุ่มในบทเรียนถัดไป เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเองเมื่ออยู่ในกลุ่ม นอกจากนี้ยังพบว่า บางเนื้อหาสาระนักเรียนอาจใช้เวลามากกว่าที่กำหนด ในขั้นนี้ครูควรมีความยืดหยุ่นในการกำหนดเวลาและภาระงาน โดยการปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ขั้นที่ 3 ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป ผู้วิจัยใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ สรุปผลและนำเสนอความรู้ที่ได้ในรูปแบบของผังมโนทัศน์ ซึ่งในช่วงแรก นักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับใช้ผังมโนทัศน์บนเว็บไซต์ออนไลน์ ทำให้ใช้เวลานานกว่าที่กำหนดไว้ เมื่อผ่านไป 3-4 ชั่วโมง จึงเริ่มคุ้นเคย และใช้เวลาตามที่กำหนด รวมทั้งพัฒนารูปแบบผังมโนทัศน์ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ขั้นที่ 4 ขยายความรู้ ผู้วิจัยใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนเกิดแนวคิดหรือเชื่อมโยงความรู้ที่ได้กับสถานการณ์ใหม่ ในบางสาระนักเรียน ไม่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ ครูจึงควรสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์ของสิ่งที่ได้เรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินความรู้ ผู้วิจัยตรวจสอบความรู้ของนักเรียนจากการสอบถามในห้องเรียน หรือข้อคิดที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกลุ่ม และจากแบบประเมินต่าง ๆ เช่น แบบฝึกหัด แบบประเมินผังมโนทัศน์ และแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ชูศิลป์; อัดซู; และคณะ (2550: 56-57) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นสร้างความสนใจ เป็นการ จัดกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่กระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกสงสัยใคร่รู้ ทำให้เกิดประเด็นที่จะศึกษา และสำรวจตรวจสอบ ด้วยตัวของนักเรียนเอง ขั้นสำรวจและค้นหา เป็นขั้นที่ให้นักเรียนมีประสบการณ์ร่วมกันเป็นกลุ่มในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ จากการวางแผนกำหนดการสำรวจ ตรวจสอบและลงมือปฏิบัติ ซึ่งครูมีหน้าที่ชี้แนะ ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้นักเรียนสามารถสำรวจตรวจสอบได้ด้วยดี ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป นักเรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันทั้งชั้นเรียน โดยนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้จากการสำรวจตรวจสอบ พร้อมทั้งวิเคราะห์ อธิบาย และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายซักถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือโต้แย้งในองค์ความรู้ใหม่ที่ได้อย่างสร้างสรรค์ มีการอ้างอิงหลักฐาน หลักการ หรือองค์ความรู้เดิม แล้วสรุปอย่างสมเหตุสมผล ขยายความรู้ นักเรียนได้เพิ่มเติมความรู้ใหม่ให้กว้างขวาง สมบูรณ์ กระชับและลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยการอธิบายพร้อมยกตัวอย่าง อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเชื่อมโยงความรู้เดิมสู่องค์ความรู้ใหม่อย่างเป็นระบบ นำไปประยุกต์ใช้กับเรื่องอื่น ๆ หรือในชีวิตประจำวัน หรืออาจมีปัญหาสงสัยใคร่รู้ นำไปสู่การศึกษาค้นคว้าหรือสำรวจตรวจสอบใหม่ตามที่สนใจ และขั้นประเมินความรู้ เป็นการประเมินกระบวนการ สร้างองค์ความรู้ใหม่ของนักเรียนเน้นการประเมินตามสภาพจริงในระหว่างการจัดการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชรี สุระพันธ์ (2554) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง การรักษาสสมดุลในเซลล์ของสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการสอนแบบสืบเสาะร่วมกับแผนผังการคิด ผลการวิจัยพบว่า หลังจากการสอนแบบสืบเสาะร่วมกับแผนผังการคิด นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและอวกาศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ เป็นการจัดกิจกรรมที่สร้างความสนใจให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนอยากค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และการทำงานเป็นกลุ่มที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุปร่วมกัน โดยมีผังมโนทัศน์เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนรู้ ทำให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้อย่างเป็นระบบ จนเกิดความรู้ใหม่ที่คงทน สามารถนำความรู้นั้นมาใช้ในการ

การแก้ปัญหา การตัดสินใจและสรุปข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิภาวิน รุ่งฤทธิ์ (2557: 77) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและการเปลี่ยนแปลง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ เรื่อง โลกและการเปลี่ยนแปลง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุไรวรรณ ปานีสงค์; และคณะ (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) เสริมด้วยเทคนิคการจัดแผนผังมโนทัศน์ เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้เสริมด้วยเทคนิคการจัดแผนผังมโนทัศน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตาม ขณะทำการวิจัยนี้เป็นช่วงที่เกิดการระบาดของ COVID-19 จำเป็นต้องปรับการจัดการเรียนรู้มาเป็นการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนเกิดความอ่อนล้า และมีความเครียดจากภาระงานที่มากขึ้น ทำให้นักเรียนบางคนขาดแรงจูงใจที่จะศึกษา หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ น้อยลง ผู้วิจัยจึงกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมแต่ละขั้นตอน ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม กล่าวคำชมเชยและสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง เพื่อให้นักเรียนได้ผ่อนคลายและเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้นักเรียนอาจจะยังไม่คุ้นเคยกับการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มในรูปแบบออนไลน์ จึงทำให้ผังมโนทัศน์ขาดความสมบูรณ์ หรือเสร็จสมบูรณ์แต่ไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจึงปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เพื่อให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้และสามารถใช้เวลาค้นคว้านอกห้องเรียนได้อย่างอิสระ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ ในชั้นขยายความรู้ ครูควรสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์ของสิ่งที่ได้เรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ นักเรียนจะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนวางแผนในการคัดเลือกสมาชิกกลุ่ม ที่จะช่วยกันสืบค้นข้อมูล รวบรวมข้อมูลและลงข้อสรุปได้อย่างถูกต้องเหมาะสม อาจมีการเปลี่ยนสมาชิกกลุ่มในบทเรียนถัดไป เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเองเมื่ออยู่ในกลุ่ม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะการคิด เช่น ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดเชิงบวก ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม เป็นต้น
2. ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์ไปศึกษาบูรณาการร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ เช่น การใช้เกม Quizizz, Wordwall เพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- ชูศิลป์ อัดชู; และคณะ. (2550, มีนาคม-เมษายน). การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 3 ขั้นตอน เพื่อพัฒนากระบวนการคิดในระดับสูง. **นิตยสาร สสวท.** 35(147): 55-57.
- ธิดิยา บงกชเพชร. (2554, กันยายน-ธันวาคม). จากงานวิจัยสู่การปฏิบัติการสอนดาราศาสตร์ระดับประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.** 13(3): 197-212.
- ปราณีต ช่างสีดา. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาและจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับผังมโนทัศน์. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.** 10(1): 130-141.
- โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง. (2563). รายงานสรุปผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2563. งานวิชาการโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง.
- วนินทร์ สุภาพ. (2561, มกราคม-มิถุนายน). ผังมโนทัศน์ เครื่องมือสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์ในศตวรรษที่ 21. **วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ.** 8(14): 1-14.
- วิภาวิน รุ่งฤทธิ์. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกและการเปลี่ยนแปลง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแผนผังมโนคติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2561). คู่มือการใช้หลักสูตรรายวิชาพื้นฐานกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: สถาบันฯ.
- _____. (2564). ผลการประเมิน PISA 2018 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันฯ.
- อัญชรี สุระพันธ์. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง การรักษาสสมดุลในเซลล์ของสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการสอนแบบสืบเสาะร่วมกับแผนผังการคิด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- อินทิรา เพชรบูล. (2561). ผลการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ประกอบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. นครสวรรค์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อุไรวรรณ ปานินงค์; และคณะ. (2560, มกราคม-มิถุนายน). การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5E) เสริมด้วยเทคนิคการจัดแผนผังมโนทัศน์ เรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.** 11(1): 134-147.

E0094: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT

A STUDY OF ACHIEVEMENT IN ENGLISH ON TENSES OF MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS USING THE COOPERATIVE LEARNING MANAGEMENT THROUGH TGT TECHNIQUE

ณัฐกรันย์ อยู่ประพัตร¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยใน ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT และเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses จำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 และแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT จำนวน 22 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test dependent sample

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 56.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ, การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT, ความพึงพอใจ

Abstract

The purposes of the research were to study and compare learning achievement in English on Tenses of Mathayomsuksa 3 students between before and after using the cooperative learning management through TGT technique and to study the students' satisfaction towards the cooperative learning through TGT technique. The samples consisted of 30 students of Mathayomsuksa 3. They were selected by Cluster Sampling and use the classroom as a random unit. The research instruments were 12 lesson

plans and 40 items of learning achievement test were multiple-choice test which reliability was .94 and questionnaire on the satisfaction of the cooperative learning management through TGT technique with the 22 items of Likert 5 scales and reliability was .93. The statistics for data analysis were percentage, mean, Standard Deviation, and t-test dependent sample.

The results of the research were as follows:

1. The learning achievement in English on Tenses of Mathayomsuksa 3 Students using the Cooperative Learning Management through TGT Technique was higher than good level 56.67 percentage of all students.

2. The learning achievement in English on Tenses of Mathayomsuksa 3 Students after using the Cooperative Learning Management through TGT Technique was higher than before learning at the .05 level of statistical significance.

3. The students' satisfaction towards the cooperative learning management through the TGT technique was at the high level.

Keywords: Learning achievement in English, the cooperative learning through TGT technique, satisfaction

บทนำ

ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาสากลที่ทุกคนยอมรับและใช้ในการติดต่อสื่อสารกันทั่วโลก โดยใช้เป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารกับผู้คนระหว่างประเทศต่าง ๆ ให้มีความเข้าใจตรงกัน และยังเป็นภาษาที่ใช้เข้าถึงแหล่งวิทยาการต่าง ๆ และค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ การส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้ภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถสื่อสารได้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคต อูปกิต ทรวงทองกลาง (2563 :55) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching - CLT) ที่สามารถให้ผู้เรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งให้ความสำคัญกับความถูกต้องและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา โดยสมรรถนะที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสื่อสารภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 คือ ด้านหลักหรือโครงสร้างภาษา (Grammatical competence) โดยเรื่องที่มีความสำคัญมากอย่างหนึ่งที่นักเรียนภาษาอังกฤษจำเป็นต้องรู้เพื่อให้การสื่อสารดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับสูงต่อไป คือ การเรียนไวยากรณ์ในเรื่อง กาล (Tenses) เนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษ เพราะกาลหรือเวลานั้นจะช่วยให้สามารถจัดลำดับความคิดของเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ตรงกันมากขึ้น ซึ่งถ้าขาดความรู้ในเรื่องนี้อาจไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง เพราะการสื่อสารที่ดีนั้นจำเป็นต้องมีความถูกต้องแม่นยำของภาษาด้วยเสมอ

จากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในอดีตที่ผ่านมา การจัดการเรียนการสอนไวยากรณ์ในเรื่อง Tenses เป็นเพียงการให้นักเรียนท่องจำหลักเกณฑ์ทางภาษาด้วยตัวเองมากกว่าการฝึกฝนให้ใช้ภาษาในการสื่อสาร และจากสภาพการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ระยอง จากผลการทดสอบปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 พบว่า ในรายวิชาภาษาอังกฤษนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 2.05 ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่โรงเรียน

กำหนด โดยนักเรียนต้องมีผลการเรียนไม่ต่ำกว่าระดับ 2.50 หรือต้องมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ขึ้นไป (งานวิชาการโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ราชอง. 2563) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนต้องพัฒนาความสามารถในการอ่าน การเขียน และการสื่อสาร เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายความสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน นอกจากนี้เมื่อนักเรียนไม่สามารถใช้ภาษาได้ จะส่งผลให้นักเรียนขาดความมั่นใจในการสื่อสารเกิดความกังวล เรื่องการใช้โครงสร้างประโยคให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ ไม่กล้าแสดงออก และมีความเบื่อหน่ายในการเรียนภาษาอังกฤษ

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนมีหลากหลายวิธี แต่การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เป็นเทคนิควิธีเรียนแบบร่วมมือวิธีหนึ่งที่เหมาะสมกับการใช้แก้ปัญหาเรื่อง Tenses เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนอย่างต่อเนื่อง กระตุ้นหรือรื้อฟื้นในการค้นหาความรู้ เสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เนื่องจากนักเรียนจะบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้และรางวัลจากการเล่นเกมการแข่งขันทางวิชาการ ก็ต่อเมื่อสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มไปถึงเป้าหมายเดียวกัน ดังนั้นนักเรียนจึงต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีการให้กำลังใจ กระตุ้นและส่งเสริมเพื่อนทุก ๆ คน ให้มีความรู้ความเข้าใจในบทเรียน เพื่อที่จะทำคะแนนสะสมได้ในการเล่นเกมนการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายร่วมกัน (ประเสริฐ ภูณนงน. 2549: 46) นอกจากนี้การเล่นเกมนการแข่งขันจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน และมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

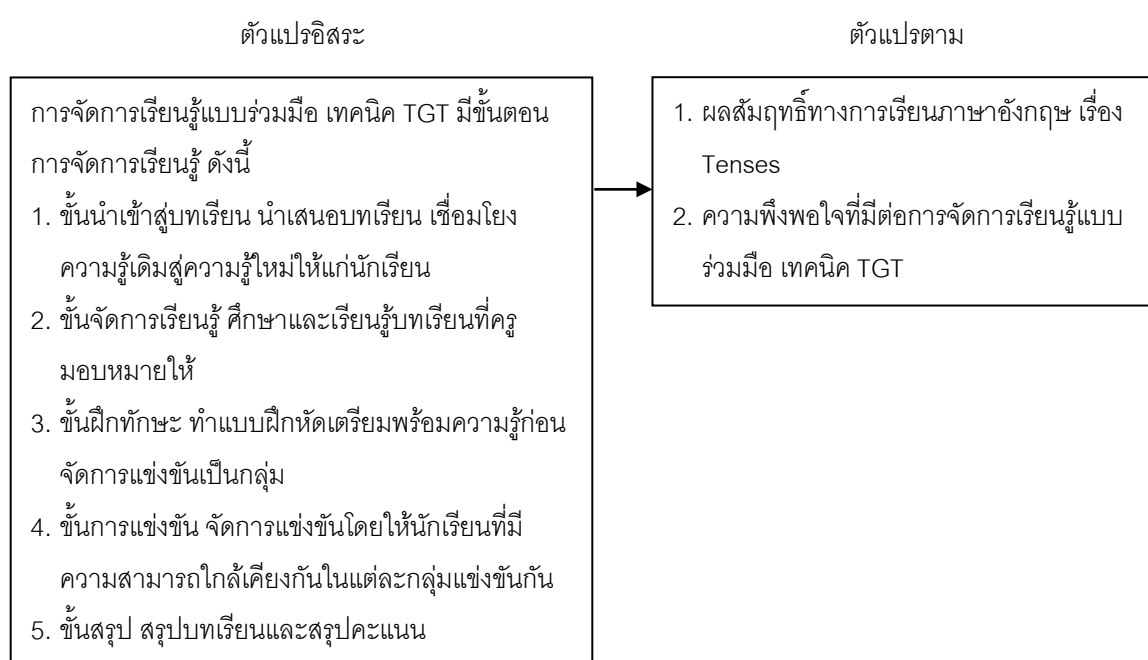
1. ได้แนวทางจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT สำหรับครูสอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ
2. เป็นแนวทางสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในการนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ไปประยุกต์ใช้

สมมติฐานในการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ความหมายและวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ความหมายและวิธีการวัดความพึงพอใจ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย ระหว่างเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2564 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2564
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses โดยเรียนรู้เกี่ยวกับความหมาย โครงสร้างและการประยุกต์ใช้ความรู้เรื่อง Tenses ทั้งหมด 12 Tenses

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 แผน โดยแต่ละแผนใช้เวลา 1 ชั่วโมง รวมเป็น 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ มีค่า

IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 ความยากง่ายตั้งแต่ .28-.62 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .22-.58 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของโลเวทท์ เท่ากับ .94 และ 3) แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เป็นแบบมาตรประมาณค่า มี 5 ระดับ จำนวน 22 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 ห้องเรียน ซึ่งจัดนักเรียนแบบละความสามารรถและมีความเท่าเทียมกันทุกห้อง รวมจำนวนนักเรียน 222 คน และกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
45-50	90-100	ดีมาก	10	33.33	33.33
40-44	80-89	ดี	7	23.33	56.67
35-39	70-79	พอใช้	8	26.67	83.33
30-34	60-69	ผ่านเกณฑ์	5	16.67	100
0-29	0-59	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-
รวม			30	100	100

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 45-50 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 90-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 40-44 คะแนน อยู่ใน

เกณฑ์ 80-89 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33 นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 35-39 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 30-34 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 60-69 ซึ่งอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ดังนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนระดับดีขึ้นไป มีค่าร้อยละสะสมเท่ากับ 56.67

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ปรากฏ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	8	31	15.83	4.71	24.81*	.00
หลังเรียน	31	48	40.90	5.07		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ก่อนการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 8 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 31 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.71 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses หลังการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 31 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 48 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.90 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.07 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 24.81$)

3. การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ จำนวน 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนรู้ และ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT	ระดับความพึงพอใจ (n = 30)			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านเนื้อหา	4.57	0.67	มากที่สุด	1
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.48	0.64	มาก	2
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	4.47	0.69	มาก	3
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.43	0.72	มาก	4
รวม	4.49	0.67	มาก	-

จากตาราง 3 พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.67) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.67) ส่วนระดับมากมี 3 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.64) ด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.69) และด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.72)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 56.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 56.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ซึ่งผู้วิจัยได้จัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นรูปแบบออนไลน์ ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยได้นำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้นักเรียนดูคลิปสถานการณ์ตัวอย่างสั้น ๆ และให้นักเรียนคาดเดาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในคลิป เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ในขั้นนี้ผู้วิจัยพบว่านักเรียนให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและร่วมกันคาดเดาสถานการณ์ต่าง ๆ ใน

คลังสถานการณ์ เป็นอย่างดี ขั้นที่ 2 ขั้นจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สอนความหมาย โครงสร้าง และการนำ Tenses ต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ ผู้วิจัยได้มีการถามคำถามให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้สนใจในบทเรียนอยู่เสมอ โดยในขั้นนี้บาง Tenses อาจใช้เวลามากกว่าที่กำหนดเพราะในบางเนื้อหาต้องใช้เวลาทำความเข้าใจค่อนข้างมาก ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกทักษะ ในขั้นนี้มีการแบ่งทีมหรือกลุ่มนักเรียนแต่ละความสามารถ เก่ง กลาง อ่อน และให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามกลุ่มที่จัดไว้ เพื่อช่วยกันทำภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ในกลุ่มผ่านช่องทางออนไลน์ โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตการณ์และให้คำปรึกษาทุกกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนในแต่ละกลุ่มมีการช่วยเหลือกันทำงาน แลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ช่วยเหลือกันในกลุ่มเป็นอย่างดีเพื่อเตรียมความพร้อมในกลุ่มเข้าสู่งการแข่งขัน ในขั้นถัดไป คือ ขั้นที่ 4 ขั้นการแข่งขัน มีการจัดการแข่งขันตอบคำถามผ่านรูปแบบเกมออนไลน์ โดยให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มที่มีความสามารถใกล้เคียงกันได้แข่งขันกัน ซึ่งในขั้นนี้มีการใช้เวลามากจนเกินไป เนื่องจากปัญหาในการใช้งานอินเทอร์เน็ตของนักเรียนบางคนไม่เสถียร ผู้วิจัยแก้ปัญหาดังกล่าว โดยการใช้เกมออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย และสามารถเข้าใช้ได้ตลอด นอกจากนี้จำนวนข้อคำถามที่ใช้ในการแข่งขันมีจำนวนมากเกินไปทำให้ใช้เวลาในการแข่งขันค่อนข้างมาก ผู้วิจัยจึงลดจำนวนข้อคำถามให้เหมาะสมกับเวลาและสอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่านักเรียนให้ความสนใจและเกิดความสุขสนุกสนานในการแข่งขันเป็นอย่างมาก ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป มีการสรุปเนื้อหา ทบทวนบทเรียนและสรุปคะแนนของแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งยกย่องชมเชยทีมที่ได้คะแนนสูงสุดและให้กำลังใจนักเรียนกลุ่มที่ได้คะแนนรองลงมา โดยการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาวรรณ อินตะแก้ว (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เกมการแข่งขันระหว่างกลุ่มเพื่อส่งเสริมความรู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และทักษะสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังการเรียนโดยใช้เกมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม และนักเรียนมีคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 หลังการเรียน โดยใช้เกมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จัตรณรงค์ ชัยเดช (2556: 61) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบ TGT ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษร้อยละ 70 มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด 16 คน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Tenses ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยพบว่า เมื่อมีการจัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ นักเรียนมีความกล้าแสดงออกและแสดงความคิดเห็นมากขึ้น มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและแบ่งหน้าที่ในการทำงาน นักเรียนที่เก่งจะสอนนักเรียนที่อ่อนกว่าให้เข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น และนักเรียนที่อ่อนกว่าก็พยายามทำความเข้าใจเรียนรู้ในเนื้อหาเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการแข่งขันและบรรลุผลสำเร็จในการเรียนร่วมกัน โดยในการจัดกิจกรรมเกมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม คะแนนที่ได้จากการแข่งขันของสมาชิกแต่ละคนใน การแข่งขันตัวต่อตัวกับทีมอื่น ๆ จะนำมาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม ส่งผลให้สมาชิกในกลุ่มมีแรงจูงใจ มีความตั้งใจและปฏิบัติตนไปในทางที่ดีเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ อันเป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มัลลิกา มานันท์ (2558: 50) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง วัฒนธรรมประเทศตะวันตกที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สำหรับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศูนย์อำนวยการเครือข่ายกลุ่ม 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง วัฒนธรรมประเทศตะวันตกที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สหรัฐ์ ลักษณะสุด (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเกมกลุ่มแข่งขันเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ในด้านเนื้อหา นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากมากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้เรียงลำดับเนื้อหาจาก Tenses ที่มีโครงสร้างและการนำไปใช้ที่ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย และต่อยอดไปยัง Tenses ที่มีความซับซ้อนขึ้นตามลำดับ ในด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมเกมการแข่งขันตอบคำถาม ผ่านแอปพลิเคชัน Blooket ที่มีรูปแบบ สีสด ดึงดูดความสนใจนักเรียน รวมทั้งมีกฎกติกาภายในเกมที่สร้างความตื่นเต้น ทำให้นักเรียน ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานในการแข่งขันมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่าควรใช้แอปพลิเคชันที่มีความหลากหลายของรูปแบบกิจกรรม เพื่อสร้างความแปลกใหม่ ตื่นเต้นและท้าทายให้นักเรียนในการแข่งขัน โดยด้านสื่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้จัดให้นักเรียน ดูคลิปวีดีโอสั้น ๆ แต่เนื่องด้วยสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร อาจทำให้การดูคลิปวีดีโอไม่มีความต่อเนื่อง ขาดความชัดเจนของภาพและเสียง ผู้วิจัยได้แก้ปัญหาโดยการส่งคลิปวีดีโอให้นักเรียนผ่านแอปพลิเคชัน Line ให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ส่วนในด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้วิจัยได้มีการเก็บคะแนนของตัวแทนกลุ่มทุกคนในทีมที่ได้แข่งขัน มาเป็นคะแนนเฉลี่ยของทีม ผ่านการใช้แอปพลิเคชัน Blooket เพียงอย่างเดียว ทำให้ไม่มีความหลากหลายของวิธีการวัดและประเมินผล ดังนั้นควรมีการเก็บคะแนนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเก็บคะแนนจากชั้นอื่น ๆ มารวมเป็นคะแนนเก็บของทีมด้วย โดยการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑารัตน์ แดงพรม (2559: 109) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ จารึก พูนผล; และ ไพศาล สิมะเลาเต่า (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การสอนแบบ TGT ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้คำศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดทัพหลวง (หลวงพ่อกิตติอุปถัมภ์) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจภายหลังได้รับการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้คำศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ TGT มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้**

1. ครูควรเลือกแอปพลิเคชัน ในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการแข่งขันให้เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่น โดยนักเรียนสามารถเชื่อมต่อและเข้าถึงได้ง่าย สะดวก รวดเร็วต่อการใช้งาน

2. ครูควรยืดหยุ่นเวลาในการจัดการเรียนรู้แต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการนำเทคนิควิธีการอื่น ๆ มาบูรณาการร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เช่น นำขั้นการสร้างความมั่นใจ (T: To Build Confident) จากการจัดการเรียนรู้รูปแบบ 5T Model มาสอดแทรกลงไปในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในด้านความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาให้กับนักเรียน และเตรียมความพร้อมสู่ขั้นการแข่งขันในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- จุฑารัตน์ แต่งพร. (2559). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ฉัตรณรงค์ ชัยเดช. (2556). ผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบ TGT. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประเสริฐ ภูณนนอก. (2549). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับ JIGSAW สาระประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประทาย อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์ธิดา จาริกุลผล; และ ไพศาล สิมเลาเต่า. (2560, กันยายน). การสอนแบบ TGT ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้คำศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดทัพหลวง (หลวงพ่อกิตติภูมิ). งานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 9 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. 9: 481-482.
- มัลลิกา มานันท์. (2558). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเรื่อง วัฒนธรรมประเทศตะวันตกที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุสุมาลย์ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง. (2563). รายงานสรุปผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2563. งานวิชาการโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง.

สหรัฐ ลักษณะสุด. (2563, กันยายน-ธันวาคม). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเกมกลุ่มแข่งขันเพื่อ
พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย. 4(3): 260.

สุภาวรรณ อินตะแก้ว. (2556, มกราคม-มิถุนายน). การใช้เกมการแข่งขันระหว่างกลุ่มเพื่อส่งเสริมความรู้ไวยากรณ์
ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและทักษะสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
พินเนศวรสาร. 10(1): 107.

อุปกิต ทรวงทองกลาง. (2563, มกราคม-มิถุนายน). การศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะ การสื่อสารภาษาอังกฤษ
เพื่ออาชีพตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วารสารการศึกษาและการพัฒนา
สังคม. 15(2): 53.

E0095: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT
A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT IN SCIENCE ON NUTRIENT AND DIGESTIVE SYSTEM OF PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS USING THE COOPERATIVE LEARNING BY TGT TECHNIQUE

กัณต์ฐกาญจน์ เสาวกุล¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT และศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบึงกระจับ อำเภอนมสรวง จ.ฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 24 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร จำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80 และแบบวัดความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนค่า มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 83.33 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ, เทคนิค TGT, ความพึงพอใจ

Abstract

The purposes of this research were to study and compare the learning achievement in science on Nutrient and Digestive System of Prathomsuksa 6 students between before and after learning using the

cooperative learning by TGT technique and to study the student's satisfaction towards the cooperative learning by TGT technique. The samples consisted of 24 students in Prathomsuksa 6 at Watbuengkrajub School in Chachoengsao during the first semester of the 2021 academic year. There were selected by cluster random sampling using groups of school. The research instruments were 12 lesson plans on Nutrient and Digestive System, 35 items of multiple choice achievement test in science on Nutrient and Digestive System which reliability was .80 and Likert 5 scales of student's satisfaction questionnaire which reliability was .90. The statistics were mean, percentage, standard deviation and t-test dependent sample.

The results of this research were as follows:

1. The learning achievement in Science on Nutrient and Digestive System of Prathomsuksa 6 students using cooperative learning by TGT technique was higher than good level, 83.33 percent of all students.
2. The learning achievement in Science on Nutrient and Digestive System of Prathomsuksa 6 students after learning using the cooperative learning by TGT technique was higher than before learning at .05 level of statistical significance.
3. The student's satisfaction towards the cooperative learning by TGT technique was at the highest level.

Keywords: Cooperative learning, TGT technique, Satisfaction

บทนำ

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญในสังคมปัจจุบัน เป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาให้เกิดเทคโนโลยี เพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทุกคนทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนเทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องใช้และผลผลิตต่าง ๆ ที่มนุษย์ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการทำงาน วิทยาศาสตร์ทำให้คนได้พัฒนาวิธีคิด ทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และยังพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่ทำให้เกิดการศึกษาค้นคว้าความรู้ทางวิทยาศาสตร์ต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมโลกสมัยใหม่ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนั้น ทุกคนจึงต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทางวิทยาศาสตร์ และสามารถนำไปใช้อย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ มีคุณธรรม การศึกษาวิทยาศาสตร์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้พัฒนาความคิดให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ และเข้าใจปรากฏการณ์ธรรมชาติ และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน และที่สำคัญคือความรู้วิทยาศาสตร์ช่วยเพิ่มความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจ สามารถแข่งขันและพัฒนาประเทศให้ทันกับนานาประเทศได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 92)

จากการศึกษาผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ที่จัดโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. พบว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาวิทยาศาสตร์ระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 38.78 ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตคุณภาพการศึกษาที่ 5 พนมสารคาม สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ที่เข้าสอบทั้งหมดเมื่อแยกตามสาระการเรียนรู้ สาระวิทยาศาสตร์ชีวภาพ พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับโรงเรียน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าคุณภาพการศึกษาวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ไม่กล้าแสดงออกหรือซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

จากปัญหาดังกล่าวครูผู้สอนต้องหาเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาและกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงความสามารถ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รู้จักการทำงานกลุ่ม ลดความตึงเครียด เกิดความสนุกสนานในการเรียน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน อันจะส่งผลให้นักเรียนมีทักษะกระบวนการกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เป็นรูปแบบหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการและกิจกรรมกลุ่ม โดยแบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้แข่งขันกันในเกมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้ว ทำการทดสอบความรู้ การใช้เกมการแข่งขัน คะแนนที่ได้จากการแข่งขันของสมาชิกแต่ละคนในลักษณะการแข่งขันตัวต่อตัวกับทีมอื่น นำเอามาบวกเป็นคะแนนรวมของทีมผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย เป็นต้น ดังนั้นสมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เน้นที่ตัวเป้าหมายและความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งกลุ่มจะมีสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และรักในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เพิ่มมากขึ้น การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นแนวคิดของ สลาวิน (Slavin, 1990) เป็นวิธีสอนที่มุ่งเน้นการร่วมกันเรียนรู้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และทักษะทางสังคมมีพฤติกรรมทางในกลุ่มที่ดี จากการศึกษาวิจัยของ นราวดี จ้อยรุ่ง (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาและทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนสายวิทยาศาสตร์พิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาสูงขึ้นร้อยละ 65.44 ซึ่งอยู่ในระดับสูง และจากการศึกษาวิจัยของ วินุรักษ์ สุขสำราญ (2553) เรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการศึกษาวิจัยของ อติวัฒน์ เรือนริน (2563) เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง จำนวนเต็ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองเค็ด โดยใช้วิธีการสอนแบบ TGT พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบ TGT สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการศึกษาวิจัยของ ดุบอยส์ (Dubois, 1990) เรื่อง การสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ STAD กับการเรียนแบบแข่งขันเป็นกลุ่ม TGT พบว่าวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่มีการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

จากข้อมูลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานในการวิจัย

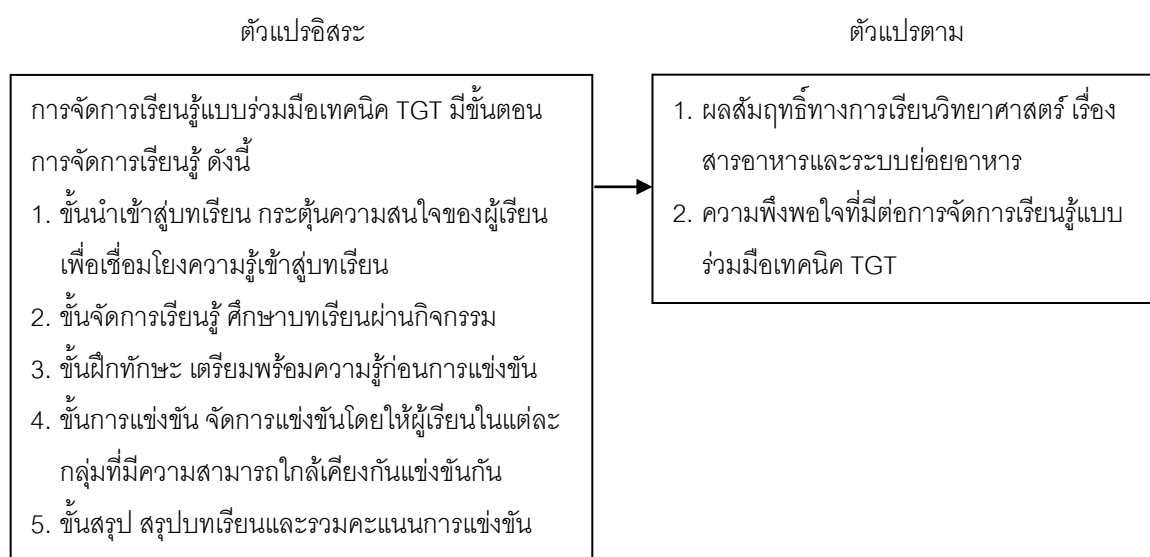
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ส่งผลให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ศึกษาหลักการแนวคิดวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และศึกษาหลักการแนวคิดวิธีการวัดความพึงพอใจ จึงนำมากำหนดเป็นแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2564 ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2564
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผลสัมฤทธิ์วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร เรียนรู้เกี่ยวกับอาหารหลัก 5 หมู่ ความแตกต่างระหว่างอาหารกับสารอาหาร ประโยชน์ของสารอาหารแต่ละประเภท พลังงานที่ร่างกายต้องการในแต่ละวัน หน้าที่และการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตคุณภาพการศึกษาที่ 5 พนมสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน แต่ละโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนใกล้เคียงกัน และนักเรียนของแต่ละโรงเรียนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 75 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบึงกระจับ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม จำนวนนักเรียน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .29-.77 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20-.53 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80 และ 3) แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

แบบร่วมมือเทคนิค TGT เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับจำนวน 21 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

คะแนน	เกณฑ์*	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละ สะสม	$\bar{X}$	S.D.
33-35	90-100	ดีมาก	5	20.83	20.83	33.60	0.89
29-32	80-89	ดี	15	62.50	83.33	30.43	1.34
25-28	70-79	พอใช้	4	16.67	100.00	26.75	1.26
21-24	60-69	ผ่านเกณฑ์	-	-	-	-	-
0-20	0-59	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-
รวม			24	100	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 33-35 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 90-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 33.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.89 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 29-32 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-89 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 30.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.34 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 25-28 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 26.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.26 ดังนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนระดับดีขึ้น มีค่าร้อยละสะสมเท่ากับ 83.33

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิเวศวิทยาาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิเวศวิทยาาสตร์ เรื่องสารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	df	Sig
ก่อนเรียน	11	20	16.63	2.08	36.31*	23	.000
หลังเรียน	25	35	30.50	2.43			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 11 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 20 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.08 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 25 คะแนน คะแนนสูงสุด 35 เท่ากับ คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.43 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิเวศวิทยาาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 36.31$)

3. การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT โดยภาพรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ระดับความพึงพอใจ (n = 24)			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านเนื้อหา	4.54	0.22	มากที่สุด	4
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.62	0.19	มากที่สุด	1
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	4.61	0.26	มากที่สุด	2
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.56	0.25	มากที่สุด	3
รวม	4.58	0.23	มากที่สุด	-

จากตาราง 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.23) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.19) ด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.26) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.25) และด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.22)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เป็นการจัดกลุ่มย่อยให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ที่มีทั้งเก่ง ปานกลางและอ่อนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการดำเนินการสอนตามเนื้อหาบทเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ในขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยใช้สื่อรูปภาพและวิดีโอประกอบการเรียนการสอน เพื่อเชื่อมโยงความรู้เข้าสู่บทเรียน ในขั้นนี้ผู้วิจัยพบว่านักเรียนให้ความร่วมมือ แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ขั้นที่ 2 ขั้นจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สอนประโยชน์ของอาหารและกระบวนการย่อยอาหาร และการนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนมีส่วนร่วมในการถามตอบคำถามระหว่างการสอนเนื้อหาอยู่เสมอ ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกทักษะ มีการแบ่งทีมการแข่งขันโดยละความสามารถของผู้เรียน มอบหมายใบงานใบกิจกรรมให้แต่ละกลุ่ม นักเรียนร่วมกันทำงานกลุ่ม โดยที่นักเรียนที่เก่งจะคอยช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อน ได้ซักถามอภิปรายร่วมกัน สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มให้ความร่วมมือ มีส่วนร่วม มีความรับผิดชอบร่วมกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้นจากการได้เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อเป้าหมายและความสำเร็จของกลุ่ม และประกอบกับการแข่งขันกันระหว่างกลุ่ม ในขั้นที่ 4 ขั้นแข่งขัน นักเรียนแต่ละคนจะเป็นตัวแทนกลุ่มเข้าร่วมการแข่งขันกับกลุ่มอื่น ที่มีระดับความสามารถใกล้เคียงกัน โดยใช้กิจกรรมในการแข่งขันรูปแบบออนไลน์ ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาความรู้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ในขั้นนี้ต้องใช้เวลามากในการแข่งขันมาก ผู้วิจัยจึงต้องตั้งข้อคำถามให้เหมาะสมกับเวลา และในขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ผู้วิจัยได้มีการสรุปเนื้อหา สรุปคะแนนของแต่ละกลุ่ม นำคะแนนของทุกคนมารวมกัน กลุ่มใดมีคะแนนมากที่สุดจึงจะได้รับรางวัลซึ่งกิจกรรมกลุ่มเป็นการสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล และรับผิดชอบต่องานของตนเองและของกลุ่ม และช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้อง

กับผลการวิจัยของ นราวดี จ้อยรุ่ง (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาและทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนสายวิทยาศาสตร์พิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาสูงขึ้น ร้อยละ 65.44 ซึ่งอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนดดา คงมีทรัพย์ (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาาสตร์ เรื่องระบบนิเวศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เทคนิค TGT) กับแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องระบบนิเวศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาเซทรัมย์; และ แซฮารี (Arsaythamby; & Chairhany. 2013) ที่ได้ศึกษาเรื่อง คำศัพท์ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค TGT และกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค TGT และ สอนโดยปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เป็นวิธีการที่มุ่งเน้นให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน ช่วยกันศึกษาค้นคว้าและทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือสนับสนุน กระตุ้นและส่งเสริมการทำงานของคนและกันภายในกลุ่มให้ประสบความสำเร็จในงานที่ได้รับมอบหมาย มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยมีกิจกรรมการแข่งขันกันระหว่างกลุ่ม เพื่อเป็นการสะสมคะแนนของแต่ละกลุ่มนักเรียนจึงเกิดแรงจูงใจในการเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน จึงทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินุรักษ์ สุขสำราญ (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัชยา ปาทา (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT และการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนดดา คงมีทรัพย์ (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาาสตร์ เรื่องระบบนิเวศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT กับแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารอาหารและระบบย่อยอาหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อแยกเป็นรายด้านในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ

ร่วมมือเทคนิค TGT เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มแบบสมาชิกละความสามารถ ที่ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคน ดังนั้นทุกคนจะต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการค้นคว้าหาความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เป็นการเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียน รู้สึกตื่นตัวและสนุกสนานในการทำกิจกรรมการแข่งขันกับสมาชิกกลุ่มอื่น และนักเรียนสามารถพัฒนาและนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรัญญา แวงดีสอน (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์เรื่อง การคำนวณเกี่ยวกับปริมาณสารในปฏิกิริยาเคมีระหว่างการสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ TGT และแบบ STAD ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน เรื่อง การคำนวณเกี่ยวกับปริมาณสารในปฏิกิริยาเคมี กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ระหว่างการสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือเทคนิคการเรียนรู้แบบ TGT และเทคนิคการเรียนรู้แบบ STAD ต่างมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัญญา โชคสวัสดิ์-ภิญโญ (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ชุดการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจด้วยเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโมลและสารละลาย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจด้วยเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) เรื่องโมลและสารละลาย มีความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญาตีมา ลัมลิตธิกุล (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องฟังก์ชันกำลังสอง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องฟังก์ชันกำลังสอง อยู่ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยการแบ่งกลุ่มย่อยโดยความสามารถของผู้เรียน และมีกิจกรรมการแข่งขัน ผู้สอนควรวางแผนการจัดกิจกรรมและควรอธิบายขั้นตอนในการแข่งขันให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและสามารถทำกิจกรรมได้ถูกต้องตามเวลาที่กำหนด
2. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ผู้สอนควรคำนึงถึงด้านเนื้อหาให้เหมาะสมกับกิจกรรมและความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม และสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ไปใช้บูรณาการกับเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบอื่น ๆ เช่น การจัดการเรียนรู้รูปแบบ Jigsaw ในขั้นตอนการทำแบบทดสอบ เป็นต้น เพื่อนำไปใช้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญญา โชคสวัสดิ์ภิญโญ. (2553). **การใช้ชุดการเรียนรู้แบบร่วมมือแรงร่วมใจด้วยเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโมลและสารละลาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา. อุบลราชธานี: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ญาติมา ลัมสิทธิกุล. (2560). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองร่วมกับการจัด การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องฟังก์ชันกำลังสอง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา**.
- ธนิดา คงมีทรัพย์. (2554). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ เรื่องระบบนิเวศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เทคนิค TGT) กับแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นราวดี จ้อยรุ่ง. (2559). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาและทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนสายวิทยาศาสตร์พิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์. ชลบุรี: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วินุรักษ์ สุขสำราญ. (2553). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2563). **คู่มือการจัดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. สืบค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 2564, จาก <http://www.niets.or.th>.
- สุพัตรา ปาทา. (2554). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการ วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT และการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้**. ปริญญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อดิวัฒน์ เรือนริน. (2563). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง จำนวนเต็มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองเค็ด โดยใช้วิธีการสอนแบบ TGT**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรัญญา แวงดีสอน. (2557). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในการเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์เรื่อง การคำนวณเกี่ยวกับปริมาณสารในปฏิกิริยาเคมีระหว่างการสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ TGT และแบบ STAD**. **วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม**. 4(2): 80-87.
- Arsaythamby, V.; & Sitie, C. (2013). **Fostering Students' Attitudes and Achievement in Probability Using Teams-games-tournaments**. *Social and Behavioral Sciences*.

Dubois, Dion Joseh. (1990, August). The Relationship Between Selected Student Team Learning Strategies and Student Achievement and Attitude in Middle School Mathematic Cooperative Learning Learning Strategies. *Dissertation Abstracts International*.

Slavin, E. R. (1990). *STAD and TGT Cooperative Learning: Theory Research and Practice*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

E0096: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

A STUDY OF ACHIEVEMENT IN SCIENCE ON MATTER AND THEIR PROPERTIES OF PRATHOMSUKSA 4 STUDENTS USING LEARNING MANAGEMENT BY STEM EDUCATION

พิมพ์วัล กาไรภูมิ¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนา²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) และเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 31 คน โรงเรียนพิชญศึกษา อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา จำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 และแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .79 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดีขึ้น ร้อยละ 93.55 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความคิดสร้างสรรค์

Abstract

The purposes of this research were to study and compare learning achievement in science on matter and their properties of Prathomsuksa 4 students between before and after using learning management by the STEM Education and compare creative thinking between before and after using learning management by the STEM Education. The sample consisted of 31 Prathomsuksa 4 students in Pichaya Suksa School,

Pak Kret District, Nonthaburi Province. The research instruments were 12 instruction plans, 40 items of learning achievement test in Science were multiple choices test which reliability was .92 and 5 items of creative thinking test were subjective test which reliability was .79. The statistics were Percentage, Mean, Standard Deviation and t-test for dependent sample.

The results of this research were as follow:

1. Learning achievement in science on matter and their properties of Prathomsuksa 4 students after using learning management by the STEM Education was higher than good level provided 93.55 percent.

2. Learning achievement in science on matter and their properties of Prathomsuksa 4 students after using learning management by the STEM Education was higher than before learning statistically significant at the .05 level.

3. Creative thinking of Prathomsuksa 4 students after using learning management by the STEM Education was higher than before learning statistically significant at the .05 level.

Keywords: STEM Education, Achievement, Creative thinking

บทนำ

วิทยาศาสตร์เป็นเรื่องของการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ โดยมนุษย์ใช้กระบวนการสังเกต สำรวจ ตรวจสอบ และการทดลองเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติแล้วนำผลที่ได้มาจัดระบบหลักการ แนวคิดและทฤษฎี ดังนั้น การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์จึงมุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้และค้นพบด้วยตนเองมากที่สุด นั่นคือ ให้เกิดการเรียนรู้ทั้งกระบวนการและองค์ความรู้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2564: ก) วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต เพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทุกคนทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงาน อาชีพต่าง ๆ ตลอดจนเทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องใช้และผลผลิตต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการทำงาน เหล่านี้ล้วนเป็นผลของความรู้วิทยาศาสตร์ ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์และศาสตร์อื่น ๆ วิทยาศาสตร์ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิด ทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ ใช้ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนางานด้วยกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ รวมทั้ง สามารถค้นหาข้อมูลหรือสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดเชิงคำนวณและความรู้ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ สื่อดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริงอย่างสร้างสรรค์ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพที่ตรวจสอบได้ วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge-based society) ดังนั้น ทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ และมีคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 30)

จากผลการสอบ O-Net ปีการศึกษา 2563 ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า รายวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ร้อยละ 38.78 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การ

มหาชน). 2564) ซึ่งผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไทยส่วนใหญ่ในวิชาวิทยาศาสตร์ ยังไม่ดีเท่าที่ควร และจากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ของผู้วิจัยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ศึกษาศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพิชฌศึกษา พบว่า คะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ โดยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถทำแบบทดสอบในข้อที่เป็นการประยุกต์ใช้ได้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระวิชา การเรียนเป็นเพียงแต่ใช้การท่องจำ ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไปมักจะลืมเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้ว ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับพอใช้เท่านั้น และเมื่อผู้สอนจัด กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ เช่น ให้นักเรียนออกแบบสร้างชิ้นงานหรือแบบจำลองต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ บทเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถสร้างชิ้นงานได้ทันในเวลาที่กำหนด และชิ้นงานส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความ หลากหลาย นักเรียนส่วนใหญ่ไม่คิดหรือประดิษฐ์สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากตัวอย่างที่นำมาแสดง จึงมักจะคิดออกแบบ สร้างสรรค์ภายใต้แนวคิดคล้าย ๆ กัน ขาดความคิดริเริ่มหรือความคิดแปลกใหม่ และในบางครั้งต้องใช้เวลาในการคิด รูปแบบชิ้นงานเป็นเวลานาน เพราะไม่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้เข้ากับชิ้นงานที่ทำได้ แสดงให้เห็นว่านักเรียน ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์

การจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในระดับประถมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายนั้น มีพัฒนาการทางสติปัญญาขั้นการคิดแบบรูปธรรมไปสู่ขั้นการคิดแบบนามธรรม มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว และ สนใจว่าสิ่งต่าง ๆ ว่าประกอบเข้าด้วยกันอย่างไร นักเรียนในช่วงวัยนี้ต้องการโอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม กลุ่มและการทำงานแบบร่วมมือ ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้นักเรียนทำโครงการร่วมกัน ซึ่งจะเป็นการสร้างสามัคคี และประสานสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในระดับนี้ด้วย (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2564: ๕)

สะเต็มศึกษาเป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการ ที่ใช้ความรู้และทักษะในด้านต่าง ๆ ผ่านกิจกรรม (activity based) หรือการทำโครงการ (project based) ที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน การเรียนรู้แบบสะเต็มดังกล่าวนี้ จะ ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการสื่อสาร ซึ่งทักษะดังกล่าวเป็นทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนพึงมี นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้ความรู้แบบองค์รวมที่ สามารถนำไปเชื่อมโยงหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2557) ลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษานั้นจะมีลักษณะ เป็นการจัดการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ด้วย ตนเอง โดยผ่านการเรียนรู้ทดลองด้วยตนเอง มีลักษณะการสอนที่ใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน เพื่อให้นักเรียนได้ ระดมความคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นงานหรือแก้ปัญหาร่วมกัน และการบูรณาการการเรียนการสอนพร้อมทั้งปรับปรุง เนื้อหาให้มีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ (ชวนิดา สุวานิช. 2560: 25-26)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติ ของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และความคิดสร้างสรรค์จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงวก่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

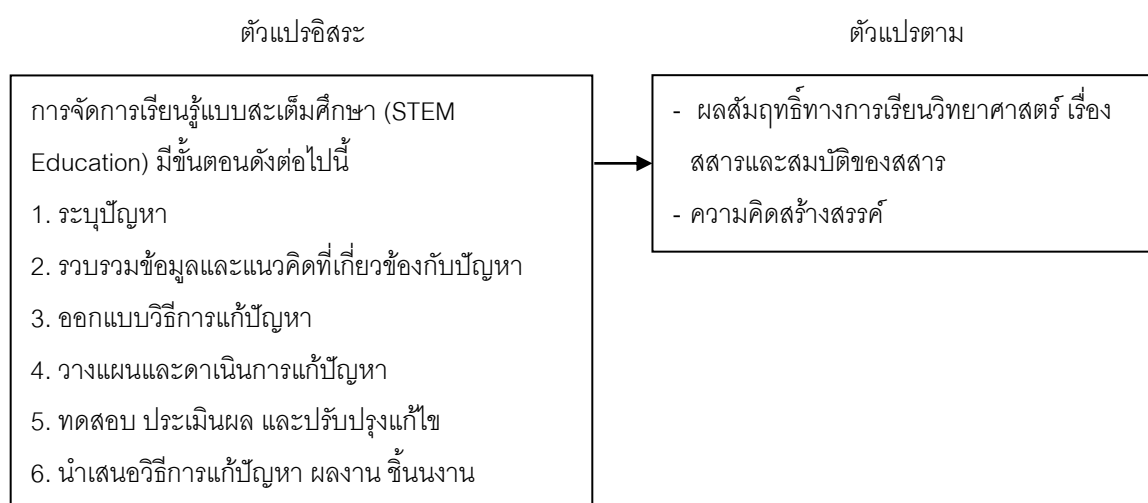
2. ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงวก่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นในการนำการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ไปใช้ในการสอนนักเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความคิดสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) หลักการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ศึกษาหลักการ แนวคิดและวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศึกษาหลักการ แนวคิดและวิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์และศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤษภาคม 2564 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2564

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร เรียนรู้เกี่ยวกับการเปรียบเทียบสมบัติทางกายภาพด้านความแข็ง สภาพยืดหยุ่น การนำไฟฟ้า และการนำความร้อนของวัสดุ และการนำสมบัติทางกายภาพไปใช้ในชีวิตประจำวัน เปรียบเทียบสมบัติทางกายภาพของสสารทั้ง 3 สถานะ จากข้อมูลที่ได้จากการสังเกตมวล การต้องการที่อยู่ รูปร่างและปริมาตรของสสาร ใช้เครื่องมือเพื่อวัดมวลและปริมาตรของสสาร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ ที่มีค่าความยากตั้งแต่ .40-.73 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20-.73 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 3) แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ เป็นแบบอัตนัยจำนวน 5 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .33-.73 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .79

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพิชญศึกษา อำเภอปากเกร็ด นนทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4 ห้องเรียน ซึ่งแต่ละห้องจัดนักเรียนแบบละความสามารถและมีจำนวนใกล้เคียงกัน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 110 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนพิชญศึกษา อำเภอปากเกร็ด นนทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม จำนวนนักเรียน 31 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีผลการวิจัย ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ เรื่องสสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

คะแนน	เกณฑ์*	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละ สะสม	$\bar{X}$	S.D.
36-40	90-100	ดีมาก	8	25.81	25.81	37.00	0.76
32-35	80-89	ดี	21	67.74	93.55	33.62	1.20
28-31	70-79	พอใช้	2	6.45	100	29.50	0.71
24-27	60-69	ผ่านเกณฑ์	-	-	-	-	-
0-23	0-59	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-
รวม			31	100	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องสสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 36-40 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 90-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 25.81 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 37.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .76 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 32-35 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-89 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 67.74 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 33.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.20 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 28-31 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.45 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 29.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .71 ดังนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนระดับดีขึ้นไป มีค่าร้อยละสะสมเท่ากับ 93.55

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีผลการวิจัยดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	15	27	21.90	3.38	26.65*	.00
หลังเรียน	29	38	34.13	2.25		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 15 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 27 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.90 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.38 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 29 คะแนน คะแนนสูงสุด 38 เท่ากับ คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.13 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.25 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องสสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 26.65$)

3. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีผลการวิจัย ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	13	25	18.48	3.19	21.54*	.00
หลังเรียน	29	44	36.45	3.73		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ก่อนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 13 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 25 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.19 ส่วนความคิดสร้างสรรค์ หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 29 คะแนน คะแนนสูงสุด 44 เท่ากับ คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 36.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.73 ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 21.54$)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 93.55 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 93.55 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการในการแก้ปัญหา 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ในแต่ละคาบเรียนผู้สอนจะมีการกำหนดปัญหาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับที่พบได้ในชีวิตประจำวัน หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ขั้นที่ 2 ผู้เรียนจะต้องทำการสืบค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น ๆ และวิธีการแก้ปัญหาจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ซึ่งต้องอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเข้าถึงแหล่งความรู้ ทำให้ข้อมูลที่ได้มีความทันสมัยและหลากหลาย ซึ่งหลายครั้งที่ผู้เรียนต้องใช้ความรู้จากสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น คณิตศาสตร์ มาใช้ในการแก้ปัญหา ขั้นที่ 3 จากข้อมูลที่ได้ในขั้นที่ 2 ผู้เรียนต้องทำการวิเคราะห์ ปริมาณและตัดสินใจร่วมกันในการเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ปัญหา ขั้นที่ 4 ผู้เรียนต้องจะได้ทำการช่วยกันวางแผนการดำเนินงาน เป็นการฝึกการคิดที่เป็นระบบเป็นขั้นตอน และลงมือทำตามที่วางแผนไว้ หลังจากนั้นผู้เรียนจะต้องอาศัยความรู้ที่สืบค้นมาในการทดสอบ ประเมินวิธีการหรือชิ้นงาน และทำการแก้ไขข้อบกพร่อง และขั้นที่ 6 ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำเสนอผลงานหรือวิธีการแก้ปัญหาให้กับทุก ๆ คนได้รับรู้ ซึ่งในขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างกลุ่ม ซึ่งความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน และสามารถเชื่อมโยงมาใช้ในการสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีขึ้นไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลัดดาวัลย์ นงประโคน (2560:62) ที่ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ในชั้นเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เรื่อง สสารและสมบัติของสสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นการเรียนรู้ผ่านการทดลองลงมือปฏิบัติจริง โดยในแต่ละคาบผู้สอนจะทำการตั้งปัญหา หรือมอบหมายชิ้นงานที่มีเนื้อหาสาระตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในคาบนั้น ๆ โดยปัญหาที่ตั้งจะเป็นปัญหาที่ผู้เรียนสามารถพบได้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ความรู้ที่ได้จากการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษาเป็นความรู้ที่เกิดจากการที่ผู้เรียนสืบค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ทำความเข้าใจและนำไปเชื่อมโยงใช้ในการแก้ปัญหาได้ ไม่ได้เป็นความรู้ที่เกิดจากการท่องจำ เกิดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนเป็นผู้สืบค้นหาความรู้นอกเหนือจากที่ได้เรียนในห้องเรียนด้วยตนเอง อีกทั้งยังได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ที่สืบค้นมา หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนคนอื่น ๆ ในขั้นตอนการออกแบบการแก้ปัญหา และขั้นตอนการนำเสนอผลงาน หรือชิ้นงาน จึงทำให้ความรู้ที่ได้มีความหลากหลาย นำไปสู่ความเข้าใจในเนื้อหาสาระวิชาวิทยาศาสตร์ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนตรา พึ่งไพศาล (2561: 91) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการ

การแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์และการเปลี่ยนแปลงของสัณฐานการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสะเต็มศึกษาร่วมกับวัฏจักรการเรียนรู้ของคอร์ป ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง และร่วมทำงานเป็นกลุ่ม จัดกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน กระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาเชื่อมโยงกับกิจกรรมที่เรียนในแต่ละคาบ ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 ขั้นตอน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ และสืบค้นความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนในแต่ละคาบ โดยผู้สอนปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้ความรู้ เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการแก้ปัญหา จัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสนำเสนอความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นในกลุ่มอย่างอิสระ โดยขณะทำการวิจัยเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปิดห้องประชุมออนไลน์ย่อย ๆ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าไปปรึกษาและทำงานร่วมกันหลังจากมอบหมายงาน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรรถลัญช์ ฝ่องบุรุษ (2559: 100) ได้ศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องสมบัติบางประการของของเหลวและสารละลายโดยใช้วิธีการสอนแบบ STEM ศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีระดับความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการทำวิจัยครั้งนี้ เป็นช่วงที่เกิดสถานการณ์ COVID-19 ระบาด เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันการระบาดของโรค จึงต้องมีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ จะพบปัญหาในขั้นตอนที่ต้องมีการทำงานเป็นกลุ่ม ผู้วิจัยจึงได้ทำการแยกกลุ่มห้องเรียนออนไลน์ให้เป็นห้องย่อย ๆ เพื่อรองรับการทำงานเป็นกลุ่ม และเปลี่ยนจากการทำชิ้นงานร่วมกัน เป็นการใช้อุปกรณ์และอุปกรณ์ที่ทุกคนในกลุ่มมีเหมือนกันนำมาทำเป็นชิ้นงานแทน ทำให้ผู้เรียนยังคงได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และได้ทำงานร่วมกัน ใกล้เคียงกับการเรียนตามปกติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. ในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ผู้สอนควรสร้างห้องประชุมออนไลน์เป็นกลุ่มย่อย เพื่อรองรับการปรึกษาและทำงานเป็นกลุ่มในระหว่างทำกิจกรรม
2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ผู้สอนอาจต้องทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา แนะนำแนวทางในการแก้ปัญหา จัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสนำเสนอความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นในกลุ่มอย่างอิสระ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ร่วมกับเทคนิคการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่น ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความคิดสร้างสรรค์

2. ควรมีการศึกษามูลของการใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ที่มีต่อทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสารภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชวนิดา สุวานิช. (2560, มกราคม-มิถุนายน). STEM Education กับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครู ให้มีคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. 15(1): 18-27.
- มนตรา พึ่งไพศาล. (2561). **การศึกษามูลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ และการเปลี่ยนแปลงของลีลาการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสะเต็มศึกษา ร่วมกับวัฏจักรการเรียนรู้ของคอร์ป**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการวิจัยและศักยภาพมนุษย์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลัดดาวัลย์ นงประโคน. (2560). **การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ในชั้นเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2564). **สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563**. กรุงเทพฯ: สถาบันฯ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2557). **สะเต็มศึกษา**. กรุงเทพฯ: สถาบันฯ.
- _____. (2564). **คู่มือครูรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่ม 1**. กรุงเทพฯ: สถาบันฯ.
- อรวิญญ์ ฝ่องบุรุษ. (2559). **การเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องสมบัติบางประการของของเหลวและสารละลายโดยใช้วิธีการสอนแบบ STEM ศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเคมีศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

E0097: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT IN SCIENCE ON LIGHT LIVING THING OF
PRATHOMSUKSA 2 STUDENTS USING LEARNING MANAGEMENT BY STEM EDUCATION

ญวราท สุทธิศา¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) และศึกษาเจตคติที่มีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 31 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา จำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 และแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ จำนวน 51 ข้อ เป็นแบบมาตรประมาณค่า มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนมีคะแนนอยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 96.77 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, เจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์

Abstract

The purposes of this research were to study and compare learning achievement in science on light living thing of Prathomsuksa 2 students between before and after using learning management through STEM Education and study students's attitudes toward the science learning using learning management through STEM Education. The sample consisted of 31 Prathomsuksa 2 students from cluster sampling.

The research instruments were 12 instruction plans, 30 items learning achievement test in Science were multiple choices test which reliability was .94 and questionnaire on the attitudes toward the science learning test with the 51 items of Likert 5 scales which reliability was .96. The statistics were percentage, mean, Standard Deviation and t-test for dependent sample.

The research finding.

1. Learning achievement in science on light living thing of Prathomsuksa 2 students after using learning management through the STEM Education was higher than good level provided 96.77 percent.
2. Learning achievement in science on light living thing of Prathomsuksa 2 students after using learning management through the STEM Education was higher than before learning at the statistically significant at the .05 level.
3. Attitudes toward the science learning of Prathomsuksa 2 students after using learning management through the STEM Education was at good level.

Keywords: STEM Education, Achievement, Attitudes

บทนำ

วิทยาศาสตร์นับว่ามีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต เนื่องจากวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับชีวิตของทุกคนในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้และผลผลิตต่าง ๆ ที่มนุษย์ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการทำงาน และวิทยาศาสตร์จึงช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิด ทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพที่สามารถตรวจสอบได้ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจแนวความคิดหลักพื้นฐานวิทยาศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 20)

จากการสอบ O-Net พบว่าในวิชาวิทยาศาสตร์ นักเรียนที่สอบได้คะแนนต่ำกว่า 60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.5 ของนักเรียนทั้งหมด (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). 2563) ในปีการศึกษา 2562 พบว่าผลการสอบวัดความรู้ และทักษะทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้แบบทดสอบของสถาบัน Mad Science พบว่า คะแนนสอบมาตรฐานวิทยาศาสตร์ 8 ทักษะ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิชญศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยในแต่ละทักษะต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มโรงเรียนที่เรียนวิทยาศาสตร์กับสถาบัน Mad Science (รายงานคะแนนสอบมาตรฐานทักษะวิทยาศาสตร์ 8 ทักษะ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. 2561: 2) และในปีการศึกษา 2563 ผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์เสริม กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิชญศึกษา ในระหว่างทำกิจกรรมผู้วิจัยได้สังเกตเห็นจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียน พบว่าการทดลองที่มีความซับซ้อน เมื่อเกิดความผิดพลาดในการทดลอง นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถทำการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ไม่กล้าทำการทดลอง เพราะกลัวที่จะเกิดความผิดพลาดขึ้น ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ ควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ ให้แตกต่างไปจากเดิม โดยเน้นการบูรณาการ เชื่อมโยงเอาความรู้ที่นักเรียนได้เรียนรู้จากรายวิชาต่าง ๆ มาบูรณาการเชื่อมโยงเข้ากับการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตประจำวัน กระตุ้นให้เกิดความสนใจในการสืบเสาะหาความรู้ เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์

ในการพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์ และการเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ เข้ากับการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน และการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ มีวิธีการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย สะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ โดยที่การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษาจะต้องมีการบูรณาการพฤติกรรมที่ต้องการหรือคาดหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเข้ากับการเรียนรู้เนื้อหาด้วย พฤติกรรมเหล่านี้ รวมถึงการกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การคิดอย่างมีเหตุมีผลในเชิงตรรกะ รวมถึงทักษะของการเรียนรู้หรือการทำงานแบบร่วมมือ ทั้งนี้เพื่อมุ่งเน้นให้สามารถนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ จากการเรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง (สุพรรณิชาญประเสริฐ, 2557: 3) และช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์อย่างมีความหมาย และเป็น การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 อันเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการพัฒนานวัตกรรม เพื่อสร้างอาชีพ ให้แก่เยาวชนในอนาคต

จากการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เพื่อได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์เรื่องแสงและสิ่งมีชีวิตของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)
3. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

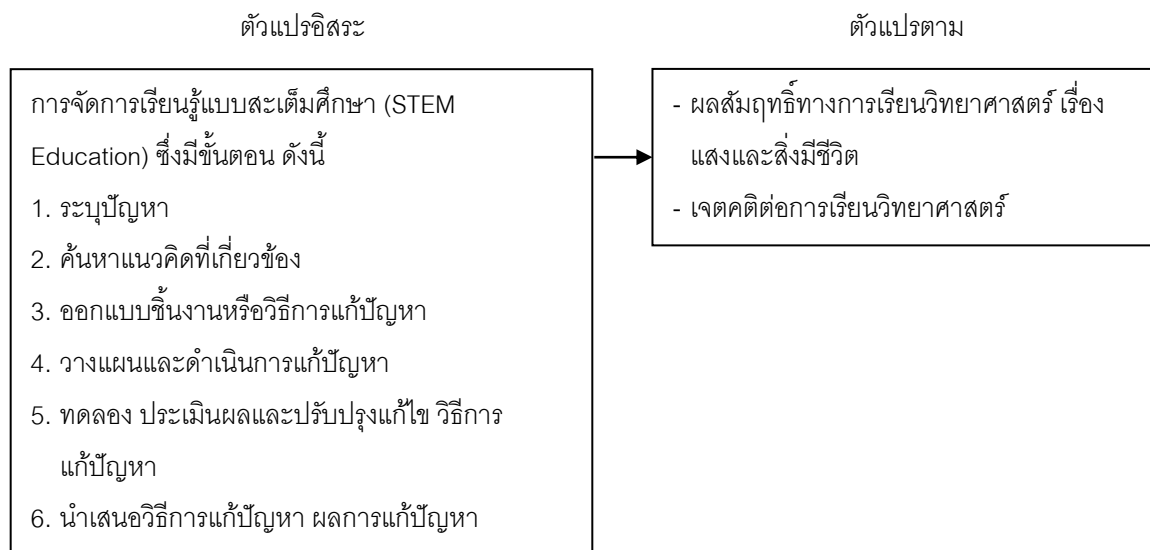
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ไปใช้ในการสอนนักเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้เรียนในการนำเทคนิค วิธีการบูรณาการของการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ศึกษาแนวคิดวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM

Education) ศึกษาแนวคิดวิธีการวัดเจตคติ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤษภาคม 2564 ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2564
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต เรียนรู้เกี่ยวกับเรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตในสิ่งแวดล้อม องค์ประกอบของสิ่งมีชีวิต การดำรงชีวิตของมนุษย์และสัตว์ การดำรงชีวิตของพืช พันธุกรรม ความหลากหลายทางชีวภาพและวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยแบบเลือกตอบ ได้ข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความยากตั้งแต่ .43-.73 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .25-.73 และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 3) แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ ได้ข้อคำถาม จำนวน 51 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .28-.85 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิชญศึกษา อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 106 คน ได้จัดนักเรียนแต่ละห้องแบบคละความสามารทและมีจำนวนใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/4 โรงเรียนพิชญศึกษา อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 31 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีผลการวิจัย ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

คะแนน	เกณฑ์*	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละ สะสม	$\bar{X}$	S.D.
27-30	90-100	ดีมาก	9	29.03	29.03	28.66	1.32
24-26	80-89	ดี	21	67.74	96.77	24.85	0.65
21-23	70-79	พอใช้	1	3.23	100.00	23.00	0.00
18-20	60-69	ผ่านเกณฑ์	-	-	-	-	-
0-17	0-59	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-
รวม			31	100	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 27-30 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 90-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 29.03 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 28.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.32 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 24-26 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-89 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 67.74 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 24.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.65 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 21-23 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 60-69 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 23.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.00 ดังนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนระดับดีขึ้น มีค่าร้อยละสะสมเท่ากับ 96.77

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อน และหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อน และหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education)

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	7	22	13.29	4.18	19.75*	.00
หลังเรียน	23	30	25.90	2.02		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ก่อนจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 7 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 22 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 13.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.18 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 23 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 30 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.90 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.02 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 19.75$)

3. การศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับของการศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยภาพรวมและรายด้าน

เจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ของเรื่องแสงและสิ่งมีชีวิต	ระดับความรู้สึกนึกคิด (n = 31)			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.38	0.69	ดี	3
2. ด้านสื่อการสอน	4.31	0.72	ดี	4
3. ด้านเนื้อหา	4.39	0.64	ดี	2
4. ด้านผู้สอน	4.46	0.63	ดี	1
5. ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.17	0.70	ดี	5
รวม	4.34	0.68	ดี	-

จากตาราง 3 พบว่าเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ของ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต อยู่ในระดับดีทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผู้สอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 ด้านเนื้อหา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 ด้านสื่อการสอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 และด้านการนำความรู้ไปใช้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 96.77 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดี

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 96.77 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา มีขั้นตอนชัดเจน นักเรียนได้ทำการทดลองและลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนนั้นได้ โดยมีผู้สอนให้คำแนะนำและจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด สำรวจ และสร้างความรู้ด้วยตนเองและบูรณาการสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาเข้าด้วยกัน นักเรียนสามารถทดลองด้วยตนเองหรือทดลองผ่านกระบวนการกลุ่ม ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในเนื้อหาวิชาและความสามารถในการแก้ปัญหา จากการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งในปีการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้จัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นรูปแบบออนไลน์ มีขั้นตอนดังนี้ 1) ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยการเกริ่นนำก่อนเข้าสู่บทเรียน เช่น ให้นักเรียนสังเกตภาพ อุปกรณ์การทดลอง แล้วสถานการณ์ให้นักเรียนฟัง โดยผู้วิจัยได้ตั้งปัญหาหรือคำถาม เช่น ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น เพราะอะไร เมื่อไหร่ อย่างไร แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และทำการคาดเดาคำตอบ เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ผู้วิจัยพบว่านักเรียนมีความสนใจ และกระตือรือร้น ในการร่วมกันแสดงความคิดเห็น 2) ขั้นค้นหาแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันหาวิธี โดยบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาเข้าด้วยกัน ร่วมกับการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต จากการสังเกตวัสดุอุปกรณ์การทดลอง หรือจากหนังสือแบบเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้วิธีที่เหมาะสมที่สุด 3) ขั้นการออกแบบชิ้นงานและวิธีการแก้ปัญหา ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนช่วยแสดงความคิดเห็น ออกแบบการทดลอง โดยใช้ความรู้และทักษะจากวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี เช่น ทักษะการวัด

การใช้ตัวเลข ผ่านกระบวนการทางวิศวกรรม เพื่อออกแบบและวางแผนขั้นตอนการทำงาน ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่า นักเรียนร่วมกันออกแบบ วางแผน จนได้ขั้นตอนมาชัดเจน 4) ขั้นตอนการวางแผนและดำเนินการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนที่ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ออกแบบไว้ โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตการณ์และให้คอยให้คำปรึกษา ผลปรากฏว่า นักเรียนได้ลงมือทำการทดลองอย่างเป็นขั้นตอน โดยในระหว่างทำการทดลองผู้เรียนกับผู้สอน มีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และปรึกษากันตลอดการทดลอง ขั้นนี้ผู้วิจัยพบปัญหา คือ (1) การทดลองบางขั้นจะยากไปสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาโดยการให้นักเรียนทำไปพร้อมกันกับผู้วิจัยเลย หรือให้ผู้ปกครองมาช่วยบางขั้นตอน และ (2) นักเรียนบางส่วนมีปัญหาในด้านจัดเตรียมอุปกรณ์และอุปกรณ์บางอย่างไม่สามารถจัดหาเองได้ในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาโดย ให้ประยุกต์ใช้อุปกรณ์จากที่บ้าน มาดัดแปลงเป็นอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ เช่น หลอดหยด ใช้หลอดดูดน้ำแทน 5) ขั้นตอนทดลอง ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข ขั้นนี้ให้นักเรียนทำการทดสอบวิธีการหรือชิ้นงานตามที่ได้วางแผนไว้ ในการจัดการเรียนรู้เป็นรูปแบบออนไลน์อาจจะรวมขั้นตอนนี้ ทำไปพร้อมกับขั้นตอนที่ 4 เพื่อประหยัดเวลา และ 6) ขั้นนำเสนอการแก้ปัญหาผลงานหรือชิ้นงาน ในขั้นนี้ผู้วิจัยให้นักเรียนทำการนำเสนอวิธีการหรือชิ้นงาน หรือให้นักเรียนบันทึกผลการทดลอง จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบออนไลน์ หรือออนไลน์ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และยังส่งผลต่อคะแนนแต่ละทักษะทางกระบวนการวิทยาศาสตร์สูงขึ้น อีกทั้งยังทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนุก ไม่น่าเบื่อ และอยากมาทำการทดลองวิทยาศาสตร์อีกด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นราภรณ์ ชัยบัวแดง (2561: 62) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาฟิสิกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการเรียนรู้สะเต็มศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คะแนนสอบหลังเรียนโดยเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 79.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนบูรณาการด้านเนื้อหาวิชาเข้ารวมกันกับหลักการและทักษะกระบวนการคิด การออกแบบ และการแก้ปัญหา มาบูรณาาร่วมกันกับทางวิศวกรรม และเทคโนโลยี นักเรียนได้เรียนรู้จนเกิดทักษะและนำมาแก้ปัญหา และประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้ โดยนักเรียนสามารถเรียนรู้และดำเนินตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็ม 6 ขั้นตอน 1) ขั้นการระบุปัญหา 2) ขั้นค้นหาแนวคิดที่เกี่ยวข้อง 3) ขั้นตอนออกแบบชิ้นงานหรือวิธีการแก้ปัญหา 4) วางแผนและดำเนินการแก้ปัญหา 5) ทดลอง ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขวิธีการแก้ปัญหา 6) นำเสนอวิธีการแก้ปัญหา ผลการแก้ปัญหา หรือผลของนวัตกรรมที่พัฒนาได้ ซึ่งแต่ละขั้นตอนได้ให้นักเรียนลงมือทำแก้ปัญหาเอง ก่อนอื่นผู้สอนต้องคอยชี้แนะอธิบายหรือทำเป็นตัวอย่างก่อน จากนั้นนักเรียนเป็นผู้ลงมือกระทำด้วยตนเองตามความสนใจของนักเรียน นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีร่วมกันกับเพื่อน ๆ และสามารถสร้างสรรค์แก้ปัญหาผลงานออกมาได้จนสำเร็จ การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรมมากขึ้น หากนักเรียนมีข้อสงสัยหรือขอช่วยเหลือ ครูผู้สอนสามารถแนะนำได้ ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิพย์ัญญา ดวงศรี (2560: 67) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ในรายวิชาเคมี เรื่องอัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.34 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 ทั้งนี้อาจเนื่องจากการในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษานั้น ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ลงมือศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองในสิ่งที่ตนเองต้องการที่จะรู้ ผู้สอนได้มีบทบาทเป็นเพียงผู้กระตุ้นและอำนวยความสะดวก โดยผู้สอนต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ตื่นเต้น น่าสนใจ สนุกสนาน มีชีวิตชีวา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิดและการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริงและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายมีสื่อที่ครบครันและเป็นไปตามแผนที่วางไว้ และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งผู้เรียนได้ทำงานกลุ่ม มีการซักถามและแสดงความคิดเห็น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำแบบฝึกหัด เป็นต้น จึงทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายและเกิดความสนุกสนาน ผู้เรียนกล้าที่จะแสดงออก และมีความสนใจในการเรียนจึงทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และจากผลการวิจัยพบว่า เจตคติด้านผู้สอนได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจมีสาเหตุเนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีการทดลอง ลงมือปฏิบัติ และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยในขณะทำการทดลอง หากเกิดข้อผิดพลาด ผู้เรียนมีโอกาสกลับไปแก้ไขชิ้นงานหรือการทดลองที่ผิดพลาด ซึ่งจัดอยู่ในขั้นตอนที่ 5 ของการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา นักเรียนจึงมีความกล้าที่จะทดลอง และไม่กลัวที่จะถูกต่อว่า เมื่อเกิดข้อผิดพลาด จึงทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกและเจตคติที่ดีต่อผู้สอน และด้านสื่อ จัดอยู่ในอันดับที่ 4 อาจเป็นเพราะช่วงเรียนออนไลน์ ทำให้มีข้อจำกัดในการใช้สื่อ เช่น สื่อที่เป็นอุปกรณ์ จะไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริง เพียงแต่มีสื่อที่เป็นภาพจำลอง ที่จับต้องไม่ได้ และด้านการนำความรู้ไปใช้อันดับที่ 5 อาจเป็นเพราะผู้ทำวิจัยศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งยังเล็กเกินไป อาจจะยังไม่เห็นภาพ หรือนำไปประยุกต์ใช้ได้มากนัก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปุญญพัฒน์ โคตรบุตร (2560: 62) ได้ศึกษาเรื่อง การบูรณาการตามแนวคิดสะเต็มศึกษาในการเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การประเมินเจตคติต่อวิทยาศาสตร์หลังการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา มีเจตคติต่อวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Radu Bogdan Toma; & Ileana M. Greca. (2018: 1383-1395) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาที่มีต่อเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา มีคะแนนเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

ในการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ในการบูรณาการที่ต้องใช้กระบวนการทางวิศวกรรมนั้น อาจจะยากเกินไปสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้สอนอาจจะต้องชี้แนะ หรือนำมาเป็นตัวอย่างก่อน เพื่อเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษากิจการการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEAM Education) ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education) ที่นำวิชาศิลปะ (Art) มาบูรณาการเพิ่มในการจัดการเรียนรู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทิพย์ัญญา ดวงศรี. (2560). **การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ในรายวิชาเคมี เรื่องอัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นราภรณ์ ชัยบัวแดง. (2561). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาฟิสิกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการเรียนรู้สะเต็มศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- บุญญพัฒน์ โคตรบุตร. (2560). **การบูรณาการตามแนวคิดสะเต็มศึกษาในการเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สถาบัน Mad Science. (2561). **รายงานคะแนนสอบมาตรฐานทักษะวิทยาศาสตร์ 8 ทักษะ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. กรุงเทพฯ: สถาบันฯ.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2563). **สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563**. สืบค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2564, จาก https://www.niets.or.th/uploads/content_pdf/pdf_1620890316.pdf.
- สุพรรณิ ชาญประเสริฐ. (2557). **สะเต็มศึกษากับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. **นิตยสาร สสวท**. 42(186): 3-5.
- Radu Bogdan Toma; & Ileana M. Greca. (2018). **The Effect of Integrative STEM Instruction on Elementary Students' Attitudes toward Science**. **EURASIA Journal of Mathematics, Science and Technology Education**. 14(4): 1,383.

E0098: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD

A STUDY OF ACHIEVEMENT IN GEOGRAPHY AND THAI HISTORY OF STRUDENTS IN THE FIRST YEAR OF VOCATIONAL CERTIFICATE PROGRAM IN ACCOUNTING; KAMPHAENG PHET MUNICIPAL VOCATIONAL COLLEGE BY STAD TECHNIQUES LEARNING MANAGEMENT

ธีรศักดิ์ สืบกระพันธ์¹ เบญจรัตน์ ราชฉวาง²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทยและ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ ห้อง ปวช.1/1 จำนวนนักเรียน 33 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบวัดความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน t-test แบบ (Dependent Samples)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD พบว่า โดยรวมผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 72.73 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านเนื้อหา รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล

คำสำคัญ: การเรียนแบบร่วมมือ, การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความพึงพอใจของนักเรียน

Abstract

The purposes of this study were: 1) to study achievement in Geography and Thai history 2) to compare the learning achievement in Geography and Thai history course, and 3) to study the satisfaction after the STAD cooperative learning management techniques in Geography and Thai history course. A sample was selected from the students in the first year in Vocational Certificate Program in Accounting; Kamphaeng Phet Municipal Vocational College- the first semester, the Academic year 2021 which was one classroom, there were 33 students. The researcher used the Cluster Random Sampling method. The research tools used are as follows: 1) A cooperative learning management lesson plan by using STAD techniques. 2) Achievement test; and 3) A satisfaction questionnaire. The statistics used in the data analysis are as follows: Percentage, Mean, Standard Deviation, and the hypothesis t-test (Dependent Samples).

The results of the study were as follows:

1. Learning achievements in geography and Thai history; Overall, the learners received an average score after studying at 72.73%, according to the assumptions set forth.
2. Learning achievements in geography and Thai history between before and after learning management; by using STAD technique. It found that after studying was higher than before which was statistically significant at the .05 level.
3. The overall satisfaction after using the STAD cooperative learning management techniques in geography and Thai history course was at the highest level when considering each aspect, it found that the highest average was the content, the second was the learning activities and the lowest average was the measurement and evaluation.

Keywords: Collaborative learning, Collaborative learning management by STAD techniques, Learning achievement, Students' satisfaction.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ทำให้การดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การสื่อสารที่ไร้ขีดจำกัด ความรู้ที่มาจากแหล่งต่าง ๆ ทั่วทุกมุมโลกความก้าวหน้าพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีอุตสาหกรรมในเชิงพาณิชย์มากขึ้นและมีการค้าขายอย่างเสรีทำให้คนในสังคมมีค่านิยมทางวัตถุสูงขึ้น นำไปสู่การเอาเปรียบซึ่งกันและกัน เพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้องมากกว่าที่จะคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง โดยผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ทันโลก พร้อม ๆ กับการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมให้สามารถครองตนอยู่ในความดีงาม

ความถูกต้อง สังคมในปัจจุบัน และอนาคตเป็นสังคมแห่งการผสมผสานทางวัฒนธรรมต่างชาติต่างภาษา ผู้เรียนต้องเรียนรู้ที่จะรักเพื่อนมนุษย์ในการพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพเป็นพลังที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศชาติ สิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคือการจัดการศึกษาในโรงเรียน (ดวงกมล สิ้นเพ็ง. 2553: 1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยกาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรมสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 1) คุณภาพของผู้เรียนถือเป็นหัวใจของการพัฒนาการศึกษาที่เน้นสร้างคนให้มีความสามารถ มีคุณธรรม มีความสุข เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมไทยที่ส่งผลให้ประเทศมีสังคมเศรษฐกิจและการเมืองที่ดี การศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องสร้างทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน แต่สิ่งที่ต้องพึงระวังคือ การศึกษาต้องไม่แตกแยกจากสังคมหรือชีวิตจริง และสร้างให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะรับกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยเฉพาะการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ขณะเดียวกันจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องของการเรียนรู้จากกิจกรรมหรือการเรียนรู้เพราะถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560: 1)

ปัญหาของการเรียนในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2562-2563 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเป็นรายบุคคล พบว่า นักเรียนที่เรียนมีคะแนนสูงสุดถึงร้อยละ 90 แสดงให้เห็นว่ามีนักเรียนที่เก่ง มีความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเรียนรู้ได้รวดเร็ว และมีนักเรียนอ่อน มีความเข้าใจเนื้อหาได้ช้า ช้าให้เห็นว่าผู้เรียนยังขาดปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน ขาดความช่วยเหลือกัน และเน้นทำงานของตนเองให้สำเร็จมากกว่าการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และไม่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (จรรยา หารพรม. 2560: 5) ด้วยสาเหตุนี้แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ยังไม่บรรลุเป้าหมาย เนื่องจากผู้เรียนยังขาดทักษะในด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม ทักษะการทำงานร่วมกัน ดังนั้นนักเรียนจึงควรได้รับการปรับปรุงและแก้ไขในด้านการงานให้ประสบความสำเร็จ โดยใช้กระบวนการกลุ่มเข้ามาช่วยในการสอน

จากปัญหาดังกล่าวนักเรียนควรได้รับการแก้ไขด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและด้านการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในชั้นเรียนเนื่องจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงและต่ำแตกต่างกันส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในภาพรวม ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการเรียนแบบแบ่งกลุ่ม ซึ่งวิธีการนี้ เป็นรูปแบบการเรียนที่ครบวงจร ผู้เรียนเรียนรู้ได้โดยการลงมือปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง การเรียนวิธีนี้แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม เน้นให้มีการแบ่งงานกันทำช่วยเหลือกันร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมายในกลุ่มหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งในการจัดแบ่งกลุ่ม อาจพิจารณาจากผลการเรียนหรือคะแนนการสอบในภาคเรียนที่ผ่านมาในขณะที่เรียนสมาชิกในกลุ่มสามารถช่วยเหลือกันในการทำงานในเนื้อหานั้น ๆ แต่ในการทดสอบซึ่งจะทำเมื่อเรียนจบเนื้อหานั้น ๆ แล้วจะเป็นการทดสอบรายบุคคลช่วยเหลือกันไม่ได้ คะแนนการสอบของสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่มมีการประกาศคะแนนของกลุ่ม และถ้ากลุ่มใดมีคะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก็จะมีรางวัลให้ การเรียนตามวิธี STAD จึงเป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิดร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็นเหตุผลซึ่งกันและกัน ได้เรียนรู้สภาพอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของคนในกลุ่มเพื่อเป็นแนวคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิต

ประจำวันตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคลตลอดจนเพื่อที่จะเรียนรู้และรับผิดชอบงานของผู้อื่นเสมือนงานของตน โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์และความสำเร็จของกลุ่ม (ศศิธร เวียงวะลัย, 2562: 135) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้บทเรียนด้วยตนเองกับเพื่อน สมาชิกในกลุ่ม มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็นและช่วยกันหาคำตอบของคำถามที่ครูกำหนดให้ ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาและได้รับความรู้อย่างเท่าเทียมกันทุกคน (อติติยา สวयरูป, 2556: 1) และจากการศึกษาผลการวิจัยของ (สมศักดิ์ เวชแดง, 2561: 62) เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไชยวิทยา โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไชยวิทยา ก่อนและหลังเรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้วิธีการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD เรื่องภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูยานโต (Suyanto, 1999: 67-78) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขต ยอกยาคาร์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชั้นเรียน พบว่า นักเรียนเกรด 3 และเกรด 5 ของกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนเกรด 3 และเกรด 5 ที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของการเรียนวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ภายในชั้นเรียนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงานในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพในอนาคตได้ ผู้สอนสามารถนำข้อมูลของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD รายวิชาภูมิศาสตร์และกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชรจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD

สมมติฐานในการวิจัย

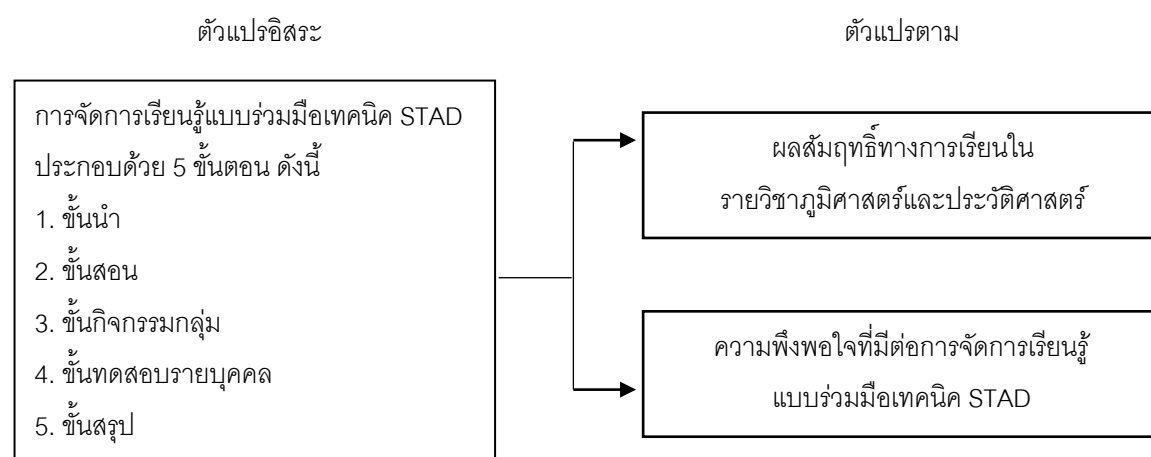
1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภูมิศาสตร์ที่สูงขึ้น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงานในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพในอนาคตได้
2. ผู้สอนสามารถนำข้อมูลของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD รายวิชาภูมิศาสตร์และกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2552 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ความหมายและวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทฤษฎีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 3 ห้องเรียน ซึ่งจัดแบบคณาจารย์สามารถ จำนวนนักเรียนทั้งหมด 100 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ ห้อง ปวช. 1/1 จำนวนนักเรียน 33 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ห้อง ปวช. 1/1 ที่เรียน วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ที่สร้างขึ้นและผ่านการทดลองแล้ว
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จำนวน 16 ชั่วโมง โดยไม่นับเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564
3. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับกลุ่มนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ห้อง ปวช. 1/1 ที่เรียน วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ที่สร้างขึ้นและผ่านการทดลองแล้ว
4. ทำการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ วิชา ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทยเป็นแบบทดสอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1 จากนั้น นำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ห้อง ปวช. 1/2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านการเรียนเนื้อหาแล้ว จำนวน 33 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบแล้วคำนวณหาความยากง่าย ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.35-0.75 และหาค่าจำแนกได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.36-1.00
3. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 4 ด้านประกอบด้วย 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนรู้ และ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 20 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพ

เครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติพื้นฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการเรียน โดยใช้สถิติ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิค STAD

คะแนน	เกณฑ์*	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละ สะสม	$\bar{X}$	S.D.
24-30	80-100	ดีมาก	5	15.16	15.15	24.80	0.84
17-23	70-79	ดี	19	57.57	72.73	20.68	1.00
10-16	60-69	พอใช้	9	27.27	100.00	14.89	0.78
3-9	50-59	ผ่านเกณฑ์	-	-	-	-	-
0-2	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-
รวม			33	100	100		

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 24-30 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 15.16 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 24.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.84 คะแนนระหว่าง 17-23 อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 57.57 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 20.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.00 และคะแนนระหว่าง 10-16 อยู่ในเกณฑ์ 60-69 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 14.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.78

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน
1	11	15	18	15	20
2	13	15	19	12	22
3	12	21	20	9	20
4	14	25	21	16	23
5	18	14	22	14	20
6	11	26	23	13	20
7	15	22	24	17	24
8	17	25	25	16	24
9	15	14	26	11	20
10	13	16	27	10	20
11	12	16	28	18	20
12	14	22	29	17	20
13	9	21	30	13	20
14	11	22	31	8	14
15	14	15	32	10	20
16	13	15	33	13	20
17	19	20			
			$\bar{X}$	13.42	19.73
			S.D.	2.83	3.46

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 8 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 19 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 13.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.83 หลังการจัดการเรียนรู้เทคนิค STAD มีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 14 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 26 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.46

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t-test	sig
ก่อนเรียน	8	19	13.42	2.83	8.76*	0.000
หลังเรียน	14	26	19.73	3.46		

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ก่อนเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 8 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 19 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.83 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD หลังเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 14 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 26 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.46 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 8.76^*$)

ตาราง 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD โดยภาพรวม

ด้านเนื้อหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา	4.74	0.50	มากที่สุด
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD	4.70	0.48	มากที่สุด
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	4.68	0.47	มากที่สุด
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.61	0.53	มากที่สุด
รวม	4.68	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 4 ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.48) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.53)

สรุปผลการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD พบว่า โดยรวมผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 72.73 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมือง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านเนื้อหา รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD พบว่า โดยรวมผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 72.30 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ที่แบ่งกลุ่มนักเรียน โดยลดความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน นักเรียนจะร่วมมือกันเรียนรู้ ช่วยเหลือกันและกัน และได้ฝึกทำแบบทดสอบรายบุคคล ทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และเกิดองค์ความรู้ที่สำคัญ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ หอมรื่น (2561: 86) ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ เรื่องการพัฒนาการทางภูมิศาสตร์และ เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบ STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.65 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.24 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตติกา อาจภักดี (2561: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้ผลิตและผู้บริโภค กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปและเทคนิค STAD พบว่า มีค่าคะแนนทดสอบเฉลี่ยก่อนเรียน 13 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 44.33 และคะแนนทดสอบหลังเรียน 24.3 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียน 3.05 คะแนนหลังเรียน 2.70 คะแนนของคะแนนทั้งหมด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมกริช พะเลียง (2562: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปอเมริกาเหนือ พบว่า นักเรียนมีคะแนนสูงขึ้นจากก่อนเรียน และผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 72.97

2. จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในการเรียน ทำให้นักเรียนฝึกความมั่นใจในการช่วยเหลือเพื่อน ฝึกการรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้อื่น และกล้าที่จะเสนอความคิดเห็น มีการทดสอบรายบุคคลและจัดลำดับคะแนนรายกลุ่มเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ต่อศักดิ์ บุญพิมล (2559: 85) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูยานโต (Suyanto. 1999: 67 -78) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตยอกยการการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชั้นเรียน พบว่า นักเรียนเกรด 3 และเกรด 5 ของกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนเกรด 3 และเกรด 5 ที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. จากการศึกษาความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในรายวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ไทย ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านเนื้อหา รองลงมา คือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวัดผลและ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาได้เรียนรู้ร่วมกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มต่างให้ความช่วยเหลือกัน เพื่อให้กลุ่มของตนเองประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ นักศึกษาได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และสนุกสนานและครูผู้สอนได้ใช้เทคนิคเสริมแรง เช่น การให้รางวัล การยกย่องชมเชย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรดาการ ปรางสุข (2560: 35) ศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำงานกันเป็นกลุ่มนั้น จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ทั้งในด้านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สร้างความมีระเบียบวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบต่องานในส่วนที่ตนเองได้รับมอบหมาย และมีความรับผิดชอบต่องานของกลุ่ม ตลอดจนเป็นการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยให้เกิดกับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพงษ์ วงษ์จันทร์แดง (2558: 100) ศึกษาเรื่องการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพการ์ตูน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพการ์ตูน เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 หมายความว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะทั่วไป**

1. การสอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD เหมาะสำหรับเนื้อหาที่นักเรียนไม่สามารถทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง ต้องอาศัยการอธิบายการให้คำแนะนำจากครูก่อนและเมื่อครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจแล้วนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนเก่งจะอธิบายให้นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนที่อ่อนกว่าตนฟังอีกครั้งเพื่อให้เข้าใจเนื้อหายิ่งขึ้น และเป็นการสอนกันเองระหว่างกลุ่มเพื่อน ดังนั้นครูต้องเตรียมเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และต้องช่วยให้คำแนะนำกับนักเรียนตลอดเวลาเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาบทเรียน

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มในช่วงแรกของบทเรียน นักเรียนทุกคนจะเดินเข้ากลุ่มอย่างขาดความเป็นระเบียบ อีกทั้งนักเรียนกลุ่มเก่งจะไม่ยอมรับนักเรียนกลุ่มอ่อนเป็นสมาชิกในกลุ่ม เพราะเข้าใจว่าจะทำให้คะแนนกลุ่มต่ำและพยายามขอเปลี่ยนกลุ่มใหม่เสมอ ดังนั้นครูจึงต้องแจ้งชื่อกลุ่มและรายชื่อสมาชิกของแต่ละกลุ่มให้นักเรียนทราบล่วงหน้า รวมทั้งเขียนป้ายชื่อกลุ่มนอกจากนี้ครูต้องอธิบายให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนทุกกลุ่มมีความสามารถโดยเฉลี่ยใกล้เคียงกัน เพื่อให้ นักเรียนยอมรับสมาชิกของตน

3. จากการทดลองงานวิจัย พบว่า การทำงานกลุ่มของนักเรียน ยังขาดประสิทธิภาพการทำงานกลุ่มนักเรียนเก่งจะไม่ยอมให้นักเรียนอ่อนทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมกลุ่มในช่วงแรกของ ครูผู้สอนควรชี้แจง ข้อตกลง ข้อปฏิบัติ และเกณฑ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนได้เข้าใจก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูผู้สอนจะคอยกระตุ้นให้นักเรียนได้ช่วยเหลือปรึกษากันภายในกลุ่ม และสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการสอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD กับกลุ่มสาระอื่น ๆ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ร่วมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD TAI, CIPPA Model

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กฤตติกา อาจภักดี. (2561). **ผลการเรียนรู้ เรื่อง บทบาทผู้ผลิตและผู้บริโภค กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปและเทคนิค STAD**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- คมกริช พะเลียง. (2562). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ภูมิศาสตร์ ทวีปอเมริกาเหนือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (STAD)**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- จรรยา หารพรม. (2560). การพัฒนาผลการเรียนรู้คณิตศาสตร์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับ KWDL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จักรพงษ์ วงษ์จันทร์แดง. (2558). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพการ์ตูน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงกมล ลินเพ็ง. (2553). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ต่อศักดิ์ บุญพิมพ์. (2559). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เบญจวรรณ หอมรัตน์. (2561). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์เรื่องการพัฒนาการทางภูมิศาสตร์และเครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบ STAD. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- วรดา ปรางสุข. (2559). ผลการใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง หลักภาษาโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). การจัดการเรียนรู้ Learning management. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมศักดิ์ เวชแดง. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไชยวิทยา โดยใช้กิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบเอสทีเอดี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: ผู้พิมพ์
- อติติยา สวรูป. (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่อง คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Suyanto, W. (1999). The Effects of Student Teams-Achievement Divisions on Mathematics Achievement in Yogyakarta Rural Primary Schools. (Indonesia).

E0099: การศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach)
A Study on Critical Thinking Ability of Kindergarten 2 Students At Sarasas Witead Samut Prakan School Through The Project Approach Learning Experiences Management

ชลธิชา อิมผล¹ สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) และศึกษาพัฒนาการความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกมาจากนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบง่ายมา 1 ห้องเรียน (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1) เครื่องมือเป็นแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) จำนวน 7 แผน 2) ชุดฝึกทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 7 ชุด และ 3) แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .61 ระยะเวลาในการทดลอง จำนวน 3 วัน/สัปดาห์ วันละ 60 นาที สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (one-sample t-test, paired t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) อยู่ในเกณฑ์ระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) สูงขึ้นกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. พัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) ในสัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 7 มีพัฒนาการความสามารถในการคิดวิเคราะห์ดีขึ้นตามลำดับ

คำสำคัญ: ความสามารถในการคิดวิเคราะห์, การจัดประสบการณ์แบบโครงการ

Abstract

The research objectives were to study on critical thinking ability of Kindergarten 2 students at Sarasas Witead Samut Prakan school through the project approach learning experiences management, to

compare on critical thinking ability before and after the project approach leaning experiences management, and to developing on critical thinking of Kindergarten 2 students at Sarasas Witead Samut Prakan school through the project approach leaning experiences management. The samples of research were Kindergarten 2 students, at Sarasas Witead Samut Prakanschool in Samut Prakan province, Semester 2, Academic Year 2021, 33 students by simple random sampling selected 1 classroom. The research instruments were 1) 7 plans through the project approach leaning experiences management, 2) Analytical Thinking Skills Training Set 3) a critical thinking ability test, with reliability coefficient of .61. The experimental period was 3 Days per week, 60 minutes per day. The statistics of data analysis were count, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test statistics (one-sample t-test, paired t-test).

The research results found that:

1. Critical thinking ability of Kindergarten 2 students after the project approach leaning experiences management was good level and above with the statistical significance level of .05.
2. Critical thinking ability of Kindergarten 2 students after the project approach leaning experiences management was higher with the statistical significance level of .05.
3. Development of critical thinking of Kindergarten 2 students through the project approach leaning experiences management on the 1st week to the 7th week was improved respectively.

Keywords: Critical thinking ability, The project approach leaning experiences management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จัดทำขึ้นโดยยึดปรัชญาการศึกษาปฐมวัย วิสัยทัศน์หลักการบนพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยสากล และความเป็นไทย ครอบคลุมการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการ ตามวัยของเด็ก ตลอดจนเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้แก่เด็ก และมุ่งเน้นการพัฒนาเด็ก แต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ด้วยความร่วมมือของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ครอบครัว ชุมชน สังคม และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผู้สร้างคนไทยที่มีศักยภาพในอนาคต เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2560) การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ เพื่ออบรมเลี้ยงดูและเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา บนพื้นฐานของทฤษฎีจิตวิทยา พัฒนาการที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบบูรณาการให้เด็กได้เรียนรู้ โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้มีโอกาสริเริ่มตามความต้องการและความสนใจของตนเอง ซึ่งสอดคล้องและเหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้ เป็นประสบการณ์ตรงที่หลากหลาย เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง (กรมวิชาการ. 2540: 10-16) ในการเตรียมนักเรียนให้พร้อมกับการชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญของการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะ

สำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) วิจารย์พานิช (2555) กล่าวอ้างถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้ สารวิชาที่มีความสำคัญแต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้

พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กช่วงอายุระหว่าง 2-6 ปี จะเจริญสูงสุดถึงขั้นการคิดเป็น ขั้นที่เด็กยังไม่สามารถคิดหาเหตุผลแบบรูปธรรมได้ การคิดของเด็กจะแสดงออกโดยอาศัยการรับรู้ หากไม่ได้รับการเสริมสร้างประสบการณ์ที่จะช่วยกระตุ้นด้านการคิดหาเหตุผลอย่างเพียงพอ ดังนั้น แนวทางที่จะสร้างเสริมปัญญาให้กับเด็กปฐมวัย คือ จัดประสบการณ์สำคัญที่เหมาะสม พร้อมให้เด็กได้มีประสบการณ์ในการสัมผัส จัดกระทำรู้จักสังเกต เปรียบเทียบ จำแนก และครูต้องเตรียมความสิ่งของ รวมของเป็นหมวดหมู่รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล (กฤษณา สังข์วะระปริษา. 2555:4)

หลักสูตรโรงเรียนสาธิต มุ่งจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีแนวทางในการพัฒนาเด็กในมุ่งจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาด้านการคิดผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้จากการเรียนรู้ภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้ต้องมีการจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมเด็กให้ได้พัฒนาด้านการคิด

การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยควรยึดหลักพัฒนาการและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ ความต้องการของเด็กในแต่ละวัยเป็นสำคัญ เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพของเด็กที่เกิดขึ้น จากการเรียนรู้ที่ผ่านการเล่น เด็กได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วยการสังเกตการฟังการคิดการแก้ปัญหาและเด็กควรได้รับการชี้แนะให้รู้จักคุณลักษณะ หรือคุณสมบัติของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กได้มีโอกาส สำนวณค้นคว้าหา คำตอบ ทดลองวัตถุสิ่งของที่เป็น ของจริง สิ่งที่เลียนแบบของจริงและสิ่งของที่ไม่มีรูปแบบชัดเจน ตลอดจนฝึกให้เด็ก ได้คิดวางแผน คิด ตัดสินใจหรือคิดแก้ปัญหาในเรื่องง่าย ๆ ด้วยตนเอง แสดงจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ ออกมา เป็นภาพวาดหรือบอกเล่าเรื่องราวตามความสามารถของวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2546)

ดังนั้น การจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย จากการสอนแบบโครงการ เป็นแนวการจัดการเรียนรู้ ที่ได้รับความนิยมอย่างมาก สำหรับรูปแบบการศึกษาในยุคปัจจุบัน คือ แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้และเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ซึ่งหนึ่งในแนวการเรียนรู้ในลักษณะนี้ที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดแนวทางหนึ่ง คือ การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Approach) หลักการสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบโครงการนั้น คือ การส่งเสริมให้เด็กศึกษาสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยความลุ่มลึกตามความสนใจ ผ่านกระบวนการคิดและแก้ปัญหาจากตัวของเด็กเอง จนได้คำตอบที่ต้องการเพื่อนำเสนอสิ่งที่เรารู้ นำเสนอต่อผู้อื่น โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการเท่ากับปริมาณเนื้อหาและเพียงพอต่อความสนใจของเด็ก ส่งผลให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันโดยมี

ครูเป็นผู้แนะนำและอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ นอกจากจะทำให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนรู้ เพราะได้เรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจแล้ว ยังช่วยให้ครูรู้สึกผ่อนคลายในการจัดการเรียนรู้อีกด้วย เพราะไม่จำเป็นต้องบังคับหรือยัดเยียดให้ผู้เรียนเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งถ้าสามารถดำเนินการรูปแบบการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมแล้ว ผู้เรียนจะช่วยกันเรียนรู้และเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยครูแค่แนะนำและอำนวยความสะดวกเท่านั้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

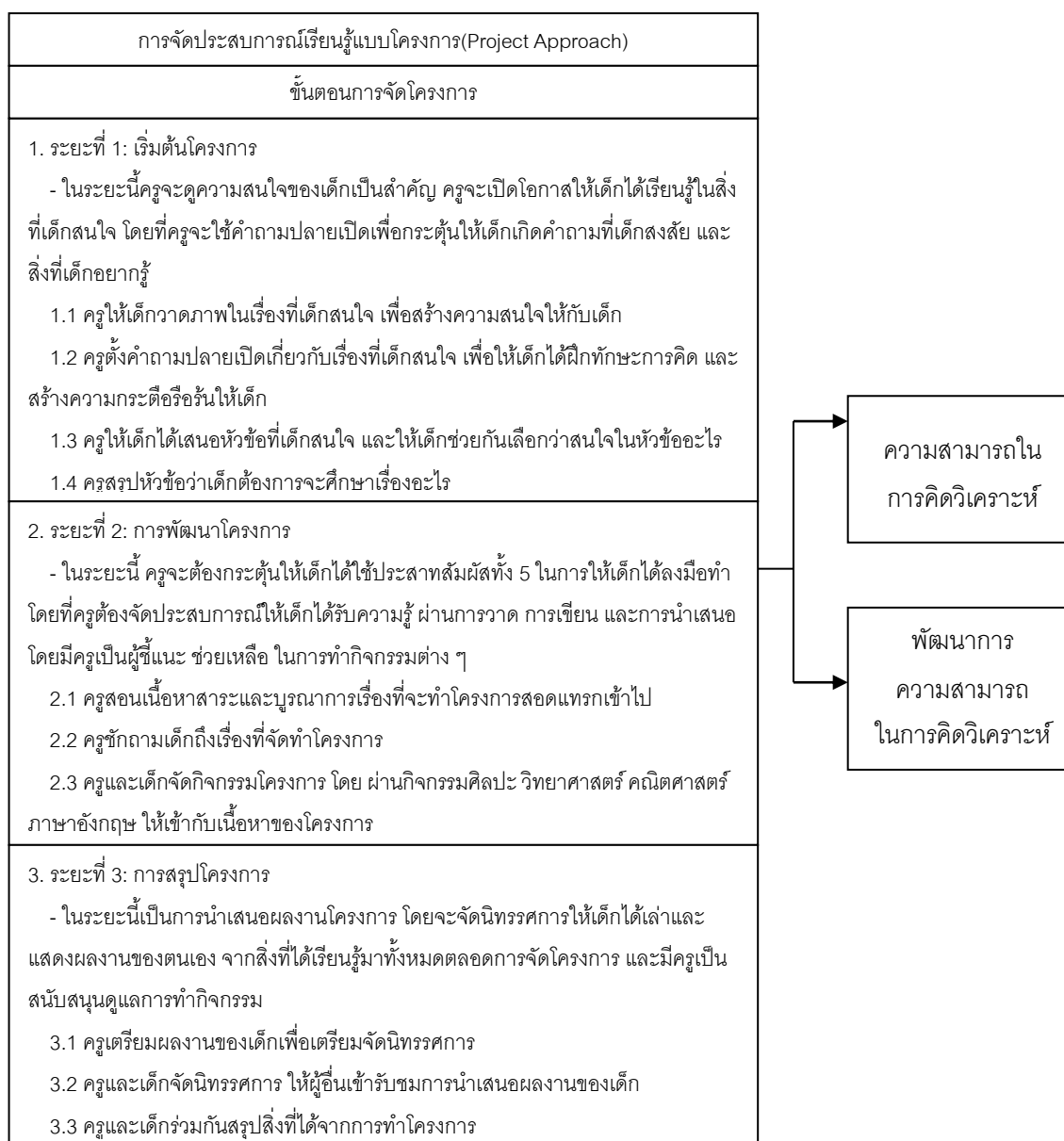
1. เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตพิเศษสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach)
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตพิเศษสมุทรปราการ ระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach)
3. เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตพิเศษสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้น
2. ได้แนวทางการจัดประสบการณ์เรียนรู้แก่เด็กปฐมวัย จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach)
3. เป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอนในการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในกลุ่ม หรือในระดับปฐมวัยต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลของความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตพิเศษสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) (สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์. 2540)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตพิเศษสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งมีทั้งหมด 12 ห้องเรียน จำนวน 366 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตพิเศษสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ได้มาจำนวน 1 ห้อง โดยการสุ่มอย่างง่ายจากการจับฉลากได้นักเรียนห้องอนุบาลปีที่ 2/7 จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ชนิด คือ 1) แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) มีลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ 3 ระยะ คือ 1) ระยะที่ 1: เริ่มต้นโครงการ 2) ระยะที่ 2: การพัฒนา

โครงการ 3) ระยะที่ 3: การสรุปโครงการเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 หน่วย เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก มาจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) จำนวน 21 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 21 ชั่วโมง ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (CVI) มีคะแนนเฉลี่ย 4.3 2) ชุดฝึกทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 7 ชุดแบบ 3) แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ลักษณะเป็นแบบทดสอบเป็นแบบปรนัย เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .67 - .80 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .3 - .7 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .41 และ 4) แบบประเมินพฤติกรรมด้านการคิดวิเคราะห์ มีโครงสร้างที่ประกอบด้วยมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสติปัญญา มีตัวบ่งชี้ 3 ตัวสภาพที่พึงประสงค์ 8 รายการ รวมรายการสภาพที่พึงประสงค์ที่จะต้องประเมิน 8 รายการ วัดได้จากการสังเกตนักเรียน จำนวน 7 สัปดาห์ แบ่งเป็นระยะที่ 1 จำนวน 3 ครั้ง ระยะที่ 2 จำนวน 7 ครั้ง และระยะที่ 3 จำนวน 2 ครั้ง รวม 12 ชั่วโมง 12 ครั้ง

3. วิธีการทดลอง 1) ก่อนดำเนินการทดลอง ขอให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสารสาสน์วิเทศสมุทรปราการ เพื่ออนุญาตให้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนระดับอนุบาลชั้นปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2) ทำการประเมินพฤติกรรมด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับอนุบาลชั้นปีที่ 2 ก่อนการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) 3) ดำเนินการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) แก่นักเรียนระดับอนุบาลชั้นปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 แผน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เป็นเวลา 7 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน ๆ ละ 60 นาที ระหว่างวันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 - 6 มกราคม 2565 และ 4) ทำการประเมินพฤติกรรมด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับอนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (one-sample t-test, paired t-test)

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach)

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) นำเสนอตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) เกณฑ์ระดับดี ($\mu = 8$ คะแนน)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน (10)	จำนวน (30)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
80 ขึ้นไป	ผ่านเกณฑ์	8-10	28	93.33	93.33
ต่ำกว่า 80	ปรับปรุง	0-7	2	6.67	100
N = 30	S.D. = 0.94	$\bar{X} = 9.13$	$\mu \geq 8$		
df = 29	t = 9.7765	p-value(1-tailed) = .00			

จากตาราง 1 แสดงว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ(Project approach) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีนักเรียนร้อยละ 93.33 ที่ผ่านเกณฑ์ระดับดี

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตสมุทรปราการ ระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach)

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตสมุทรปราการ ระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) นำเสนอตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach)

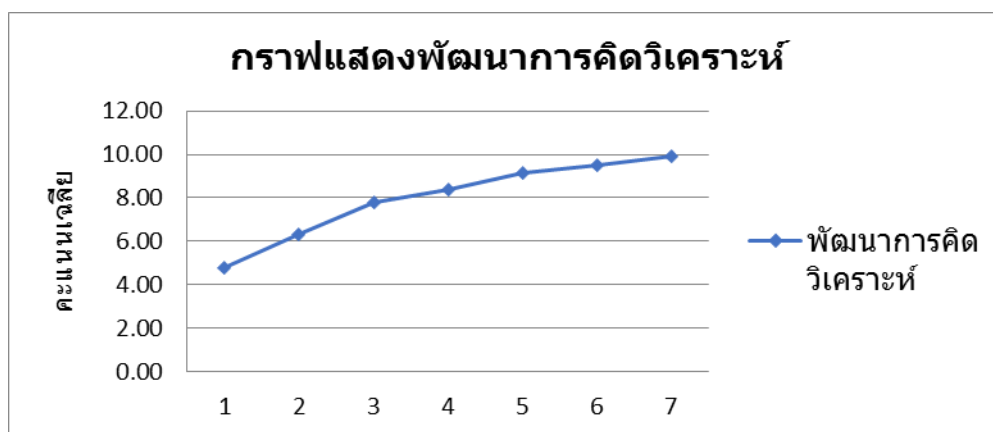
การจัดประสบการณ์เรียนรู้	N	$\bar{X}$	S.D	df	t	p-value (1-tailed)
ก่อนการจัดการเรียนรู้	30	7.20	0.89	29	11.2123	.0000
หลังการจัดการเรียนรู้	30	9.13	0.94			

จากตาราง 2 แสดงว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) สูงขึ้นกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach)

พัฒนาการความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) นำเสนอภาพประกอบ 1

ศึกษาพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach)

ภาพประกอบ 1 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยคะแนน พัฒนาการคิดวิเคราะห์

จากภาพประกอบ 1 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน พัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project approach) ในสัปดาห์ที่ 1 ถึง สัปดาห์ที่ 7 สรุปได้ว่าเด็กมีพัฒนาการคิดวิเคราะห์ดีขึ้นตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. พัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตสมุทรปราการ จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) ในสัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 7 มีพัฒนาการคิดวิเคราะห์ดีขึ้นตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตสมุทรปราการ หลังจากการจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project approach) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 ซึ่งสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project approach) มี 3 ระยะ คือ การจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project approach) ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการในระยะนี้ครูจะดูความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ ครูจะเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ในสิ่งที่เด็กสนใจ โดยที่ครูจะใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดคำถามที่เด็กสงสัย และสิ่งที่เด็กอยากรู้ ระยะที่ 2 การพัฒนาโครงการในระยะนี้ ครูจะต้องกระตุ้นให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการให้เด็กได้ลงมือทำ โดยที่ครูต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กได้รับความรู้ ผ่านการวาด การเขียน และการนำเสนอ โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ ช่วยเหลือ ใน

การทำกิจกรรมต่าง ๆ ระยะที่ 3: การสรุปโครงการ ในระยะนี้เป็นการนำเสนอผลงานโครงการ โดยจะจัดนิทรรศการให้เด็กได้เล่าและแสดงผลงานของตนเอง จากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาทั้งหมดตลอดการจัดโครงการ และมีครูเป็นสนับสนุนดูแลการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำผึ้ง เลหาบุตร (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และทักษะทางสังคม โดยการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการสำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัย พบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการมีพัฒนาการความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี โดยด้านการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2) เด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการมีพัฒนาการของทักษะทางสังคมอยู่ในระดับดีโดยด้านการให้ความร่วมมือมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3. เด็กปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อการจัดประสบการณ์โดยภาพรวมเห็นด้วย อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ เป็นกิจกรรมที่เด็ก ๆ ได้เข้ากลุ่มทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัย นิซ (Nieze. 2004: 378) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนรู้แบบโครงการจะช่วยให้เด็กมีโอกาสในการเรียนรู้ตามสภาพจริงและเรียนรู้อย่างมีความหมายได้อย่างไรในปัจจุบันครูจะเป็นผู้ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลายครูไม่จำเป็นต้องสอนนักเรียนเป็นเวลานาน ๆ แต่ครูจะต้องทำให้นักเรียนมั่นใจว่าจะได้รับโอกาสได้รับความรู้อย่างเต็มความสามารถสิ่งนี้จะเป็นสิ่งที่ท้าทายให้ครูค้นพบรูปแบบการสอนที่จะทำให้เด็กเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษารุ่นนี้เพื่อจะให้อารมณ์รูปแบบการเรียนรู้แบบโครงการจะนำไปใช้ในห้องเรียนขนาดกลางอย่างไรและรูปแบบนี้จะทำให้นักเรียนทั้งหมดได้รับโอกาสในการเรียนรู้ได้อย่างไรจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรที่ออกแบบมาเพื่อให้ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบโครงการนั้น ช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีผลในทางบวก

2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสาธิตวิเทศสมุทรปราการ ภายหลังการจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project approach) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยการจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project approach) จนทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้น ตรงตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่กล่าวไว้ว่า การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยควรยึดหลักพัฒนาการและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ ความต้องการของเด็กในแต่ละวัยเป็นสำคัญ เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพของเด็กที่เกิดขึ้น จากการเรียนรู้ที่ผ่านการเล่น เด็กได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วยการสังเกตการฟังการคิดการแก้ปัญหาและเด็กควรได้รับการชี้แนะให้รู้จักคุณลักษณะ หรือคุณสมบัติของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กได้มีโอกาส สืบวจค้นคว้าหาคำตอบ ทดลองวัตถุสิ่งของที่เป็นของจริง สิ่งที่ยึดแบบของจริงและสิ่งของที่ไม่มีรูปแบบชัดเจน ตลอดจนฝึกให้เด็กได้คิดวางแผน คิด ตัดสินใจหรือคิดแก้ปัญหาในเรื่องง่าย ๆ ด้วยตนเอง แสดงจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ ออกมา เป็นภาพวาดหรือบอกเล่าเรื่องราวตามความสามารถของวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2546) อีกทั้งเด็กยังได้ประโยชน์จากการพัฒนาทางสติปัญญาของเด็กช่วงอายุระหว่าง 2-6 ปี จะเจริญสูงสุดถึงขั้นการคิดเป็น ขั้นที่เด็กยังไม่สามารถคิดหาเหตุผลแบบรูปธรรมได้ การคิดของเด็กจะแสดงออกโดยอาศัยการรับรู้ หากไม่ได้รับการเสริมสร้างประสบการณ์ที่จะช่วยกระตุ้นด้านการคิดหาเหตุผลอย่างเพียงพอ ดังนั้น แนวทางที่จะสร้างเสริมปัญญาให้กับเด็กปฐมวัย คือ จัดประสบการณ์สำคัญที่เหมาะสม และครูต้องเตรียมความพร้อมให้เด็กได้มีประสบการณ์ในการสัมผัส จัดกระทำรู้จักสังเกต เปรียบเทียบ จำแนก สิ่งของ รวมของเป็นหมวดหมู่รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล (กฤษณา สังข์วัระปริชา. 2555: 1) และผลการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬินทิพา นพคุณ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสอนแบบโครงการสำหรับเด็กปฐมวัย กรณีศึกษาโรงเรียนหนานไฮ เมืองไทเป ผลการวิจัย พบว่า เป็นตัวอย่างของโรงเรียนที่ใช้

การสอนแบบโครงการสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปีที่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากให้เด็กเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ เด็กได้แสวงหาความรู้จากสิ่งที่ตนเองสนใจ โดยใช้กระบวนการสืบสอบจนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบโครงการทั้งหมด 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเริ่มต้นโครงการ ระยะพัฒนาโครงการและระยะสรุปโครงการ เด็กจะได้ทำกิจกรรมผ่านการอภิปราย การทำงานภาคสนาม การนำเสนอประสบการณ์เดิมการสืบค้นและการจัดแสดง ซึ่งสามารถนำแนวทางทั้ง 3 ระยะ รวมทั้งแนวทางการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง การจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียน และการสนับสนุนครูในการทำวิจัยมาเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ได้ในประเทศไทยและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดอท กราฟทอน (Dot Grafton, 2000) ผลการวิจัยเรื่อง มาตรฐานของการทำงานแบบโครงการ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อมีการ คำนวณอายุของนักเรียนที่เหมาะสม และมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อแสดงให้เห็นคุณภาพของโครงการโดยการใช้ มาตรฐานของโรงเรียนของรัฐ อิลลินอยส์ ได้ทำการคัดเลือกนักเรียน 2 คน ได้มาจากชุมชนกราฟทอนรัฐอิลลินอยส์ มีการวิจัยเป็น 3 ระยะมีการตรวจเนื้อหาที่สนใจแสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถมีการแบ่งงาน หน้าที่รับผิดชอบนักเรียนให้ทักษะการจัดประสบการณ์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Approach) สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยได้อย่างเป็นระบบ และเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่แตกต่างจากการจัดประสบการณ์โดยทั่ว ๆ ไป คือ การเปิดโอกาสให้ เด็กสร้างทางเลือก และใช้การตัดสินใจ การให้เด็กได้เรียนรู้ความผิดพลาดของตนเอง ให้เด็กได้คิดวิเคราะห์ เพื่อช่วยในการคิดและตัดสินใจในครั้งต่อไป การให้เด็กคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้น ความลึกซึ้งในเรื่องที่ ศึกษาขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็กที่จะค้นคว้าหาความรู้ของตนเอง และครูจะให้คำแนะนำ ตามความสนใจที่ เด็กอยากเรียนรู้ในแต่ละระยะของการทำโครงการจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และพัฒนาโครงการที่ทำ จนเป็นผลสำเร็จระหว่างการจัดการเรียนรู้ เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกายด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสศึกษา ทดลองเรียนรู้ ผ่านประสาทสัมผัสต่าง ๆ มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมฝึกการคิดแก้ปัญหาด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และสรุป ความคิดรวบยอดเป็นความรู้ใหม่ ด้านอารมณ์ จิตใจ เด็กปฐมวัยได้แสดงออกทางอารมณ์ด้วยการสื่อสารพัฒนาการรับรู้คุณค่าของตนเอง ซึ่งทำให้พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ได้รับการพัฒนานำไปสู่การเรียนรู้ในระดับชั้น ต่อไป ด้านสังคม เด็กปฐมวัยได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเป็นกลุ่มพัฒนาความอดทน เรียนรู้การ ปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างกัน ด้านสติปัญญา เด็กจะได้ฝึกทักษะการคิดด้านต่าง ๆ แก่เด็ก เด็กจะฝึกคิดและ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างสร้างสรรค์ซึ่งเด็กสามารถนำประสบการณ์ที่เกิดขึ้นมาประยุกต์ใช้ในการ แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของเด็กได้

3. ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project approach) ในระหว่างการจัดการเรียนรู้ได้พบกับปัญหาต่าง ๆ ในแต่ละขั้นการสอนดังนี้ ระยะที่ 1: เริ่มต้นโครงการ เด็กไม่ค่อยกล้าแสดงออกที่จะพูดคุยกับครู ครูจึงพยายามหาสื่อที่ดึงดูดความสนใจของเด็กให้มากที่สุด เปิดโอกาส ให้เด็กได้ร่วมกันพูดคุยในสิ่งที่เด็กสนใจระยะที่ 2: เป็นพัฒนาโครงการ ปัญหาที่เจอในระยะนี้คือ เด็กได้ลงมือปฏิบัติที่ค่อนข้างยากเพราะเนื่องจากสถานการณ์โควิด ทำให้บางกิจกรรมค่อนข้างจะดำเนินการได้ยาก ครูจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนงานอยู่ตลอดเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมครบทุกคน และระยะที่ 3: การสรุปโครงการ ปัญหาที่เจอใน ระยะนี้คือ การจัดนิทรรศการไม่สามารถจัดได้ในห้องเรียนที่ ให้เด็กได้นำเสนอความรู้ของตัวเอง เพราะเนื่องจาก สถานการณ์โควิด จึงได้ให้ครูจัดและเด็กร่วมพูดคุยกันผ่านทางออนไลน์

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้**

1. ครูผู้สอนมีการใช้วิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) การสอนที่มุ่งเน้นให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในหัวข้อเรื่องที่เด็กสนใจ ผ่านกระบวนการคิดและแก้ปัญหาจากตัวของเด็กและครู จนได้คำตอบที่ต้องการเพื่อนำเสนอสิ่งที่เรียนรู้ นำเสนอต่อผู้อื่น ครูจึงจำเป็นต้องสังเกตนักเรียนและให้คำแนะนำเด็กในแต่ละระยะ

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูต้องมีการเลือกใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ไม่ใช่สื่อซ้ำเดิมเพราะอาจทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย และไม่มีแรงกระตุ้นในการเรียนรู้

3. การจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) ครูต้องเน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง ๆ ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยเด็กจะได้รับประสบการณ์ตรงจากสื่อการเรียนรู้ ทำให้เด็กได้เกิดการคิดวิเคราะห์จากการจัดประสบการณ์

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำวิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) ไปใช้ในเวลาที่เด็กมาโรงเรียน ที่โรงเรียนแทนการจัดในช่วงสถานการณ์โควิด แบบการวิจัยในครั้งนี้

2. ควรจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ (Project approach) ร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบอื่น ๆ เช่น STEM Education กิจกรรมการทดลอง บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2540). **คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2540**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กฤษณา สังข์ระวีปริษา. (2555). **ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยที่มีต่อการสังเกต การจำแนกและการเปรียบเทียบของเด็กปฐมวัย**. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2546). **สำนักงานคู่มือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จุฬินทิพา นพคุณ. (2562). **การสอนแบบโครงการสำหรับเด็กปฐมวัย กรณีศึกษาโรงเรียนหนานไฮ เมืองไทเป**. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 2020.
- น้ำผึ้ง เลหาบุตร. (2560). **การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และทักษะทางสังคม โดยการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบโครงการ สำหรับเด็กปฐมวัย**. นครปฐม: สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2546). **คู่มือการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุจินดา ขจรรังศิลป์. (2540). **การจัดการศึกษาปฐมวัยแบบเรกจิโอ เอมิเลีย**. วารสารการศึกษาปฐมวัย. 1(1).

Dot Grafton. (2000). Elementary school. Accessed 1994. From <http://ecrp.uiuc.edu/v2nl/schuler.html>

Niesz, Tallia Maric. (2004) . The Project Approach to Learning: How the Project Approach Provides Opportunities for Authentic Learning. **Masters Abstracts International**. 42(2): 378.

E0101: คุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21

CHARACTERISTICS OF AN IDEAL ENGLISH TEACHER FOR TERTIARY STUDENTS IN THE 21st CENTURY

พรพรวิมล สุขเสริม¹ จุฑามาศ แสงงาม² ดารุณี ทิพยกุลไพโรจน์³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

^{2,3} อาจารย์ ประจำภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามคณะ ทำการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งหมด 179 คน เครื่องมือวิจัยคือ แบบสอบถามคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ F test (One-Way ANOVA) โดยใช้การทดสอบการแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ Scheffé ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.29) และด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.39) นอกจากนี้ระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามคณะ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีคณะแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติแตกต่างกับนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์

คำสำคัญ: คุณลักษณะของครูภาษาอังกฤษ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา ศตวรรษที่ 21

Abstract

The objectives of this study were 1) to investigate the characteristics of ideal English teachers for tertiary education students in the 21st century and 2) to compare the opinions on the characteristics of ideal English teachers for tertiary students in the 21st century by faculty. A total of 179 university students were surveyed. The research instrument was the questionnaire on the ideal characteristics of English teachers with a reliability of .85. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, Standard Deviation, F test (One-Way ANOVA), and test for pair differences by Scheffé method of multiple comparison. Findings showed that the characteristics of an ideal English teacher for tertiary students also revealed

that the teaching aspect was rated with the highest mean ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.29). The lowest mean belonged to academic aspect ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.39). In addition, there was a significant difference in opinion about the characteristics of ideal English teachers among university students in the 21st century by faculty in human relations aspect. When examining the difference in pairs, it was found that university students in different faculties had different opinions on the characteristics of ideal English teachers at .05 level of statistical significance. For example, engineering students had different views on the characteristics of ideal English teachers from nursing students.

Keywords: characteristics of English teachers, tertiary students, 21st Century

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 มีเรื่องราวที่สำคัญเกิดขึ้นมากมายในวงการการศึกษาไม่ว่าจะเป็นเรื่องของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาที่ระบาดในหลาย ๆ ประเทศ ทำให้ระบบการเรียนจำเป็นต้องเปลี่ยนไปอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับตัวของครูผู้สอนที่จะต้องปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ยิ่งไปกว่านั้นวิธีการรับมือต่อสิ่งที่เกิดขึ้นก็ส่งผลต่อตัวผู้เรียนด้วย อาทิเช่น อารมณ์ของครูผู้สอน วิธีการสอนของครูผู้สอน มนุษยสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน สิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษาซึ่งผลิตบัณฑิตที่จะต้องมีความรู้ที่ได้รับมาจากอาจารย์ แม้สถาบันอุดมศึกษาหลาย ๆ แห่งที่พยายามดำเนินการให้ผ่านไปได้อย่างดี แต่สิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้คือ ต้นแบบที่ดี เพราะการมีครูที่มีจิตวิญญาณความเป็นครูที่ดีนั้นจะสามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์แก่ตัวผู้เรียนได้ด้วย (กัญกร เอี่ยมพญา; และคณะ. 2564) เพราะครูเปรียบเสมือนผู้ประสานเชื่อมโยงความรู้และคุณธรรมให้เกิดขึ้นในตัวนักศึกษาด้วยเช่นกัน หรืออาจจะอธิบายได้ว่าครูไม่เพียงแต่สอนหรือมีผลงานทางวิชาการออกมาให้กับสังคมภายนอกเท่านั้น แต่ยังเป็นแม่แบบที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงทางจิตใจให้เกิดขึ้นในตัวลูกศิษย์เช่นเดียวกัน อีกนัยหนึ่ง ครู คือ บุคคลที่อบรมสั่งสอนให้แก่ศิษย์โดยสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน ครูจะต้องมีความกระตือรือร้นในการสอน มีความน่าเชื่อถือ เป็นคนที่เข้าใจนักเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ครูยังต้องคอยให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของวิทยาการตลอดจนมีอารมณ์ขันร่วมด้วย ครูจึงเปรียบเสมือนผู้จุดไฟแห่งการเรียนรู้ให้กับนักเรียนมีความใฝ่รู้เรียนให้นักเรียนได้อีกด้วย

ในการสอนภาษาอังกฤษ ความสำคัญของคุณลักษณะของครูในอุดมคติที่ดีก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ครูควรมี ครูที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดีจะสามารถสร้างความแตกต่างให้กับวงการการศึกษาเป็นอย่างมาก (Fong. 2018) หมายถึง ครูควรมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเช่น ความอดทน หรือความสามารถในการปรับตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น คุณลักษณะของครูจะมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อนักเรียนได้เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ เรืองวิทย์ นนทภา (2559) ที่ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะของครูที่ดีในบริบทสังคมไทย พบว่า ครูไทยทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษาควรมีคุณสมบัติ 5 ประการ คือ คุณลักษณะส่วนตัว ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของตัวผู้สอน ด้านการสอนที่จะมีเทคนิคในการดึงดูดผู้เรียนในห้องเรียน ด้านวิชาการ ที่เป็นครูที่มี

ความรู้รอบด้าน ด้านจรรยาบรรณ ที่ครูเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนได้ และด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ครูที่ใส่ใจในเรื่องความสัมพันธ์กับนักเรียน

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีคุณลักษณะที่พึงมีสำหรับครูในบริบทสังคมไทย แต่ก็ยังไม่มีการศึกษาที่แน่ชัดในมุมมองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่างคนจะกันว่ามีความคิดเห็นอย่างไรต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติในศตวรรษที่ 21 ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 รวม 5 มิติดังกล่าวคือ คุณลักษณะส่วนตน ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านจรรยาบรรณ และด้านมนุษยสัมพันธ์ และเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามคณะเพื่อเป็นองค์ความรู้เพื่อให้ครูสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยได้ตระหนักถึงคุณลักษณะในอุดมคติที่นักศึกษาวารณาในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามคณะ

สมมติฐานในการวิจัย

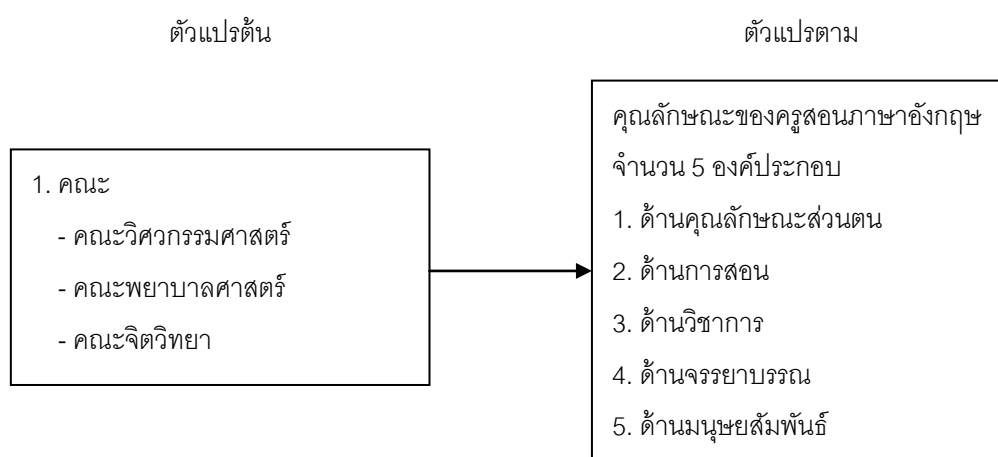
นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติที่คณะต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสอดคล้องกับบริบทสภาพจริงและเหมาะสมของคณะที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่
2. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติในระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทำให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการเรียนภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “คุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21” ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาโดยพัฒนามาจากคุณลักษณะของครูที่ผู้เรียนประทับใจของ เรืองวิทย์ นนทภา (2559) ไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ คือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,638 คน จากทั้งหมด 103 กลุ่มย่อย ที่เรียนวิชา ENGLISH FOR EFFECTIVE COMMUNICATION II ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยรัฐแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครที่เรียนวิชา ENGLISH FOR EFFECTIVE COMMUNICATION II ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2564 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*power ในการคำนวณ ขนาดอิทธิพล (Effect Size) เท่ากับ 0.3 คำนวณขนาดตัวอย่างได้เท่ากับ 177 คน แต่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลเพื่อป้องกันข้อมูลสูญหายเป็นจำนวน 190 คน และได้อัตราการตอบกลับจริง 179 คน คิดเป็นร้อยละ 93.16

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย คุณลักษณะ 5 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะส่วนตัว การสอน วิชาการ จรรยาบรรณ และมนุษยสัมพันธ์

3. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2564-มกราคม 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นลักษณะเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาจำนวน 1 ฉบับ ทั้งหมด 179 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ คณะ จำนวนปีที่เรียนภาษาอังกฤษ และคำถามเกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษ ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติ ทั้งหมดจำนวน 24 ข้อ โดยที่ข้อคำถามทั้งหมด 24 ข้อนี้ดัดแปลงมาจากคุณลักษณะของครูที่ผู้เรียนประทับใจของ เรืองวิทย์ นนทภา (2559) ที่มีการพูดถึงคุณลักษณะของครูที่ผู้เรียนประทับใจทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ข้อที่ 1-5 เป็นด้านคุณลักษณะส่วนตัว ข้อที่ 6-10 เป็นด้านการสอนภาษาอังกฤษ ข้อ 11-15 เป็นด้านวิชาการ ข้อ 16-20 เป็นด้านจรรยาบรรณ และ ข้อ 21-24 ถูกจัดให้อยู่ในด้านมนุษยสัมพันธ์ เหตุผลที่ใช้แบบสอบถามจากคุณลักษณะของครูที่ผู้เรียนประทับใจของ เรืองวิทย์

นนทภา (2559) เพราะครอบคลุมกับบริบทประเทศไทยและตรงกับวัตถุประสงค์งานวิจัย ผู้วิจัยได้ปรับข้อคำถามเพื่อให้เหมาะกับบริบทในงานวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้แบบสอบถาม ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ ตามวิธีของ Likert Scale นอกจากนี้การแปลผลระดับของข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ งานวิจัยครั้งนี้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยปรับตามแนวทางของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

3.51-4.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด 2.51-3.50 หมายถึง ระดับมาก

1.51-2.50 หมายถึง ระดับปานกลาง 1.00-1.50 หมายถึง ระดับน้อย

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติ จำนวน 1 ข้อ

จากนั้นแบบสอบถามได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญสามท่านที่มีประสบการณ์ด้านการสอนเพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของรายการประเมินกับสิ่งที่ต้องการวัด (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยกำหนดค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1 ซึ่งหมายความว่า คำถามทั้งหมดมีความตรงตามเนื้อหาที่จะใช้ในการศึกษานี้ แต่มีการปรับแก้ภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามฉบับนี้ไปทดลองกับกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างตัวจริง ทั้งหมด จำนวน 59 คน เพื่อทดสอบทั้งด้านภาษาที่ใช้ และหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์ Cronbach Alpha ซึ่งพบว่า ค่าความเที่ยงที่ .85 ซึ่งแสดงความเที่ยงอยู่ในระดับสูงผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ F test (One-way ANOVA) ทดสอบการแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ Scheffé

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติ

คุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.70	0.25	มากที่สุด
2. ด้านการสอน	3.74	0.29	มากที่สุด
3. ด้านวิชาการ	3.44	0.39	มาก
4. ด้านจรรยาบรรณ	3.45	0.33	มาก
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.51	0.37	มากที่สุด
โดยรวม	3.57	0.26	มากที่สุด

จากตาราง 1 ผลการศึกษาลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติ พบว่า คุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.29) ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.25) และ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.37) ตามลำดับ ส่วนคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษที่นักศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.39) และด้านจรรยาบรรณ ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.33) ตามลำดับ

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามคณะ

คุณลักษณะของครูสอน ภาษาอังกฤษในอุดมคติ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	.01	2	.005	.084	.919
	ภายในกลุ่ม	11.30	176	.064		
	รวม	11.31	178			
2. ด้านการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.27	2	.137	1.642	.197
	ภายในกลุ่ม	14.69	176	.083		
	รวม	14.96	178			
3. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.53	2	.262	1.753	.176
	ภายในกลุ่ม	26.34	176	.150		
	รวม	26.87	178			
4. ด้านจรรยาบรรณ	ระหว่างกลุ่ม	.59	2	.297	2.743	.067
	ภายในกลุ่ม	19.05	176	.108		
	รวม	19.64	178			
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	1.13	2	.567	4.273*	.015
	ภายในกลุ่ม	23.33	176	.133		
	รวม	24.46	178			

*p < .05

จากตาราง 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามคณะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงหนึ่งด้าน คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ จากนั้นผู้วิจัยได้นำผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามคณะไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffé รายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 3 การทดสอบความแตกต่างต่อระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของ
นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามคณะ ด้านมนุษยสัมพันธ์ รายคู่

คณะ	$\bar{X}$	วิศวกรรมศาสตร์	พยาบาลศาสตร์	จิตวิทยา
		3.43	3.62	3.48
วิศวกรรมศาสตร์	3.43	-	-0.185*	-0.050
พยาบาลศาสตร์	3.62	-	-	0.135
จิตวิทยา	3.48	-	-	-

* $p < .05$

จากตาราง 3 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffé ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า นักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีคณะแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติ แตกต่างกับนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์

สรุปผลการศึกษา

คุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติสำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า ในภาพรวม คุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.26) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการสอน ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.29) รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.25) ในขณะที่ด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.39) เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่าข้อคำถามอันดับแรกที่นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาเลือกได้แก่ “ครูสอนภาษาอังกฤษควรมีความเป็นกันเองกับนักเรียนทำให้เข้าถึงง่าย” ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.26) รองลงมาคือ “ครูสอนภาษาอังกฤษควรให้ความช่วยเหลือกับนักเรียนที่มีปัญหาได้” ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.32) ขณะที่คุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ “ครูสอนภาษาอังกฤษควรมีความเคร่งครัดในระเบียบวินัย” ($\bar{X} = 2.69$, S.D. = 0.74) ตามมาด้วย “ครูสอนภาษาอังกฤษควรมีความสามารถพิเศษอื่นนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ” ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.68)

นอกจากนี้ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามคณะ พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffé โดยภาพรวม พบว่า นักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีคณะแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติ แตกต่างกับนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์

อภิปรายผล

คุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ความสนใจเรื่องการสอนเป็นอันดับแรก เนื่องจากนักศึกษาเห็นถึงความสำคัญของการที่จะรับข้อมูล องค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาตัวเอง สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2542) ที่ให้แนวคิดที่ว่า พฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นที่จะส่งผลต่อตัวผู้เรียนได้คือ ครูผู้สอนจะต้องมีความพร้อมด้าน การสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณลักษณะของครูที่ดียุค 4.0 ตามนัยแห่งพระบรมราโชวาท ที่เน้นให้ครูมีความรู้ทางการสอน การอบรม และวางตัวให้เหมาะกับการเป็นครู (ธีรังกูล วงบำรุงกุล, 2562) ในขณะที่คุณลักษณะของตัวครูผู้สอนเองก็มีผลต่อการที่นักเรียนระดับอุดมศึกษาเช่นเดียวกัน อาจเป็นเพราะเมื่อนักเรียนได้พบครูสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนแล้ว การที่ได้เจอครูที่มีความเป็นกันเอง สามารถเข้าถึงง่ายกว่าจะทำให้นักเรียนอยากเรียนมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม งานวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกิดพงศ์ จิตรหลวง (2559) ที่อธิบายถึงครูในดวงใจว่า การสอนควรจะมีการมีความแตกต่างกันออกไปโดยยึดเอาพื้นฐานความรู้ของนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญเช่นกัน

ในทางกลับกันคุณลักษณะทางด้านวิชาการได้รับความสนใจน้อยที่สุดจากนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเหตุผลน่าจะเกิดจากที่ผู้เรียนอาจจะไม่ได้สัมผัสได้ชัดเจน เพราะเป็นความสามารถภายในตัวครูผู้สอน อาทิเช่น ถึงแม้ว่าครูจะมีความรู้ทางวิชาการมาก สามารถวัดผลประเมินผลเป็นอย่างดี กลับไม่มีผลต่อความประทับใจในตัวเด็กเท่าไรนัก สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องวิทยุ นนทภา (2559) ที่ว่า เหตุการณ์ที่ทำให้เด็กประทับใจคือ การช่วยเหลือลูกศิษย์ของตนเมื่อมีปัญหาและสามารถปรึกษาได้ทุกเรื่อง อย่างไรก็ตาม คุณลักษณะทางวิชาการก็ยังเป็นพฤติกรรมที่สำคัญที่ครูผู้สอนพึงมี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) นอกจากนี้คุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษที่ยึดในหลักการด้านวิชาการมากเกินไปอาจจะทำให้ไม่สามารถถึงตัวนักเรียนได้ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องที่อยู่นอกห้องเรียนทำให้เด็กน่าจะรู้สึกว่ามีผลต่อตัวพวกเขาเท่าไรนัก อาทิเช่น การที่ครูมีความสามารถพิเศษด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า ครูสอนภาษาอังกฤษควรมีความเป็นกันเองกับนักเรียนทำให้เข้าถึงง่ายมีความสำคัญเป็นอันดับแรก อาจเนื่องมาจากเป็นหนึ่งในวิธีที่เด็กสามารถสัมผัสได้ทันทีจากตัวของครูผู้สอน คือ การที่เป็นครูที่ไม่มีการแก่งแย่งระหว่างเด็ก จะสามารถทำให้เด็กรู้สึกปลอดภัยมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญกร เอี่ยมพญา; และคณะ (2564) ที่พบว่า คุณลักษณะครูที่ดีในศตวรรษที่ 21 นั้น ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้เห็นคุณค่าของตนได้และจะต้องเป็นคนสอนที่สนุกไม่ทำให้นักเรียนเครียดจนเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรังกูล วงบำรุงกุล (2562) ที่อธิบายว่าครูนั้นควรจะมีสุขภาพจิตที่ดีในตัวเองก่อนทั้งในเรื่องการความคุมอารมณ์ และสามารถอดกลั้นต่อความไม่พอใจต่าง ๆ ได้ เพื่อไม่ให้เกิดกระทบผลต่อความรู้สึกในห้องเรียน ทั้งนี้อาจทำให้บรรยากาศภายในห้องเรียนมีความน่าเรียนมากยิ่งขึ้นไปอีกด้วย ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ฟอง (Fong, 2018) ที่พูดถึงลักษณะของครูภาษาอังกฤษที่ดีต้องเป็นผู้ฟังที่ดี และเปิดรับในตัวนักเรียนมากขึ้นโดยพยายามฟังความต้องการของเด็กนักเรียน และทำให้การสนับสนุนนักเรียนให้พวกเขารู้สึกมีค่าในตัวเองมากขึ้น นอกจากนี้ครูสอนภาษาอังกฤษควรมีความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวที่เข้าใจยากให้ง่ายกับเด็กนักเรียนด้วย เหตุผลที่เด็กต้องการเช่นนั้นอาจจะเป็นเพราะ เนื้อหาในวิชาภาษาอังกฤษมีหลายทักษะ ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และเพื่อทำให้การเรียนของนักเรียนสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นจะต้องหาแนวทางในการเรียนให้กับนักเรียนเพื่อให้ง่ายต่อการเรียนต่าง ๆ ด้วย ซึ่งไปสอดคล้องกับกับแนวคิดของ ธีรังกูล วงบำรุงกุล (2562) ที่อธิบายว่า ครูนั้นจะต้องมีความสามารถในการพูดในหลากหลายลักษณะ เช่น การพูดเพื่ออธิบายประกอบ

เนื้อหาสาระในบทเรียนเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจโดยง่ายแก่ศิษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกเสียงให้ถูกต้องทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และสอดคล้องกับคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษจากการศึกษาของ ปาร์ค; และ ลี (Park; & Lee. 2006) ที่อธิบายว่า ครูควรกระตุ้นความสนใจของนักเรียนและสร้างความมั่นใจให้กับพวกเขา

ผลการวิเคราะห์รายข้อพบว่า ครูสอนภาษาอังกฤษควรมีความเคร่งครัดในระเบียบวินัย เป็นเรื่องที่นักเรียนให้ความสนใจน้อยสุด ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า ถ้าหากครูที่มีนิสัยยึดถือในระเบียบมากเกินไป ไม่รู้จักการยืดหยุ่นตามสถานการณ์ต่าง ๆ อาจจะทำให้เด็กนักเรียนเหล่านี้รู้สึกอึดอัด และไม่มี ความสบายใจในการเรียน ตรงกันข้ามกับแนวคิดของ เกิดพงศ์ จิตรหลั่ง (2559) ที่สรุปว่า ครูทุกคนต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการและอยู่ภายใต้กฎระเบียบ ซึ่งนั่นหมายความว่า ถึงแม้เด็กนักเรียนจะไม่ได้สนใจในเรื่องของระเบียบวินัยว่ามีผลต่อครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติ แต่ครูก็มีความจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎเช่นเดิม นอกจากนี้การตรงต่อเวลาเกินไป ก็เป็นสิ่งที่นักเรียนไม่มองว่าเป็นคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติ อาจจะเป็นเพราะว่า นักเรียนจะรู้สึกกดดันเหมือนถูกจำกัดขอบเขตไว้ ทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพน้อยลงมากขึ้นด้วย ตรงข้ามกับผลของงานวิจัยของ ธีรังกุล วงบำรุงกุล (2562) ที่อธิบายว่า ความตรงต่อเวลาถือเป็นหนึ่งในคุณลักษณะของครูที่ดีในยุค 4.0 เพราะเมื่อครูเป็นผู้รักษาเวลาได้ดี ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ น่าเคารพมากขึ้น ดังนั้นอาจอธิบายได้ว่าถึงแม้ว่านักเรียนอาจมองว่าลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษเป็นเรื่องที่ให้ความสำคัญน้อย แต่ก็เป็นเรื่องที่สำคัญไม่ได้ในฐานะของครูที่ดี

สำหรับการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามคณะ พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติแตกต่างกับนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ อาจจะเป็นเนื่องจากคุณลักษณะของนักศึกษาที่ต่างกันทำให้มีแนวคิดต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยจะเห็นได้ว่า ค่าเฉลี่ยของคณะวิศวกรรมศาสตร์แตกต่างจากคณะพยาบาลศาสตร์ อาจเป็นเพราะธรรมชาติวิชาและเส้นทางอาชีพที่นักศึกษาจบไปเป็นพยาบาลอาจจะให้ความสำคัญกับเรื่องของมนุษยสัมพันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ละเอียด แจ่มจันทร์; และ คณะ (2562) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาคณะพยาบาลในด้าน Soft skills ตามแผนอุดมศึกษาในช่วง พ.ศ. 2560-2574 จากนักศึกษาคณะพยาบาลทั้งหมด 80 คนสังกัดเอกชนสี่แห่ง พบว่า มนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีภาวะผู้นำ และมีศรัทธาในวิชาชีพการพยาบาลถือเป็นคุณลักษณะที่บัณฑิตพึงประสงค์ ถึงแม้ว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูด้านมนุษยสัมพันธ์ในนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์จะมีค่าเฉลี่ยน้อย แต่ผลจากงานวิจัยครั้งนี้ตรงกันข้ามกับผลงานวิจัยของ เพียงจันทร์ โกญจนาท (2559) ที่ทำการศึกษาคุณลักษณะของวิศวกรที่พึงประสงค์ในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์กับสมาชิกของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์พบว่า การทำงานเป็นทีม และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ถือเป็นลักษณะที่สำคัญที่วิศวกรควรมี นั่นหมายความว่าในมิติของการเรียนในห้องเรียนนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์อาจจะให้ความสำคัญน้อยเมื่อเทียบกับถ้าหากต้องไปทำงานในสถานการณ์จริง

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรให้ความสำคัญกับด้านการสอนและด้านคุณลักษณะส่วนตัวเป็นพิเศษ
2. ครูสอนภาษาอังกฤษในอุดมคติของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรพิจารณาความแตกต่างในธรรมชาติวิชาและบริบทที่เหมาะสมของคณะที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสอดคล้องกับบริบทสภาพจริงและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของครูภาษาอังกฤษในอุดมคติในระดับการศึกษาที่ต่างกัน อาทิ ระดับมัธยมศึกษา และระดับประถมศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในวงการศึกษา
2. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูภาษาอังกฤษในอุดมคติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กัญญกร เอี่ยมพญา; นิวัตต์ น้อยมณี; อภิชาติ อนุกุลเวช; และ ดาวประกาย ระไล. (2564). จิตวิญญาณครูในศตวรรษที่ 21. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. 8(2): 398-409.
- เกิดพงศ์ จิตรหลัง. (2559). อุดมคติครูดีในดวงใจ. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต**. 12(2): 1-25.
- ธีรกร วรบำรุงกุล. (2564). ลักษณะของครูที่ดียุค 4.0. **วารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี**. 2(1): 1-15.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เพ็ญจันทร์ โกญจนาท. (2559). คุณลักษณะของวิศวกรที่พึงประสงค์ในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์. **วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์**. 1(1): 1-13.
- เรืองวิทย์ นนทภา. (2559). คุณลักษณะของครูที่ผู้เรียนประทับใจ: ต้นแบบของครูดี. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น**. 10(2): 142-153.
- ละเอียด แจ่มจันทร์, สุภจรรย์ มะกรกรรม, และสมฤดี กีรตวนิชเสถียร. (2562). การพัฒนาซอร์สฟกิลของนักศึกษาพยาบาล: การเรียนรู้จากเครือข่ายความร่วมมือประกันคุณภาพการศึกษา. **วารสารพยาบาลสาธารณสุข**. 33(2): 1-11.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Fong, L. (2018). **Qualities of a Good English Teacher**. Retrieved from <https://www.hamiltonpa.org/qualities-of-a-good-english-teacher/>.
- Park, G.; & Lee, H. (2006). The Characteristics of Effective English Teachers as Perceived by High School Teachers and Students in Korea. **Asia Pacific Education Review**. 7(2): 236-248.

E0102: การพัฒนารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียน
โรงเรียนบ้านเนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

THE DEVELOPMENT OF STUDENT CARE SYSTEM MODEL FOR IMPROVING
STUDENTS' LIFE SKILL OF BANNERNWAING SCHOOL UNDER NAKHONSAN
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ศุณิษา มาลัยทอง¹

¹ โรงเรียนบ้านเนินเวียง เลขที่ 1 หมู่ 5 ตำบลบางมะฝ่อ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ 60170

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพ.นครสวรรค์ เขต 1 2) เพื่อพัฒนารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนบ้านเนินเวียง สพ.นครสวรรค์ เขต 1 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพ.นครสวรรค์ เขต 1 และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพ.นครสวรรค์ เขต 1

วิธีการวิจัยมี 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพ.นครสวรรค์ เขต 1 ศึกษาจากประชากร คือ ผู้บริหาร/รักษาการผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบโครงการ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีนักเรียนจำนวน 40-119 คน ทั้งหมด 88 โรงเรียน จำนวน 264 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงสำรวจ (Exploratory factor Analysis: EFA) 2) สร้างรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะ ชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพ.นครสวรรค์ เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จาก กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยใช้แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือแบบตรวจสอบรายการ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่และค่าร้อยละ 3) ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพ.นครสวรรค์ เขต 1 ศึกษาจากประชากรทั้งหมด คือ ครูผู้สอน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพ.นครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 6 คน และนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 62 คน ในปีการศึกษา 2563 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกคะแนน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่า ร้อยละ และค่าเฉลี่ย และ 4) ประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียน บ้านเนินเวียง สพ.นครสวรรค์ เขต 1 โดยศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งหมด คือ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนบ้านเนินเวียง จำนวน 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 62 คน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 62 คน รวมจำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินรูปแบบ ลักษณะ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .90 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 61 ตัวบ่งชี้ สามารถกำหนดเป็น 5 องค์ประกอบและตั้งชื่อองค์ประกอบได้ ดังนี้ 1) การเป็นผู้นำ จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ 2) การมีส่วนร่วม จำนวน 18 ตัวบ่งชี้ 3) การมีองค์ความรู้ จำนวน 24 ตัวบ่งชี้ 4) การนิเทศติดตามผล จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ และ 5) การรายงานผล จำนวน 5 ตัวบ่งชี้
2. รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การเป็นผู้นำ 2) การมีส่วนร่วม 3) การมีองค์ความรู้ 4) การนิเทศติดตามผล และ 5) การรายงานผล และผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความคิดเห็นพ้องต้องกันว่ารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 มีความเหมาะสม
3. ผลการทดลองใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 พบว่า 1) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นเพิ่มขึ้น 2) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น 3) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีการจัดการอารมณ์และความเครียดเพิ่มขึ้น และ 4) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นเพิ่มขึ้น
4. ผลการประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, ทักษะชีวิต

Abstract

The purpose of this research were to: 1) study the Student Care System of small primary school under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1, 2) develop a model of Student Care System for improving students' life skill of Bannernwaing School under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1, 3) study the result of implementation of a model of the Student Care System for improving students' life skill of Bannernwaing School under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1 and 4) evaluate a model of of the Student Care System for improving students' life skill of Bannernwaing School under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1.

The research methodology consisted 4 steps were as follows: 1) the study of the Student Care System of small primary school under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1. The study of population including school director, academic teachers and responsible teachers of Student Care System Project for small primary school under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1. The total of population 249 from 88 schools that have 40 -119 students. The tool used the 5-level

estimation scale questionnaire, the reliability level of .95. The data analysis employed frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and exploratory factor analysis: EFA , 2) The Student Care System for improving students' life skill of Bannernwaing School under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1 were examined by holding the connoisseurship from 9 experts using the propriety checking list of a model and the checking list manual. The statistics used frequency and percentage, 3) The study of the implementation of the Student Care System model for improving students' life skill of Bannernwaing School under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1. The study of population including 6 teachers and 62 students in 2020. The statistics employed were percentage and mean and 4) the evaluation of the Student Care System model for improving students' life skill of Bannernwaing School under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1 by 9 teachers, 62 students' parents 7 the committee of educational school and 62 community and related agencies. Totally 140 informants. The evaluation used the 5-level estimation scale, the reliability level of .90. The statistics used were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results of the research were as follows:

1. The Student Care System for small primary school under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1 comprised 5 factors and 61 variables and the element were as follows: 1) Leadership 8 indicators, 2) Participation 18 indicators, 3) Knowledge 24 indicators, 4) Supervision 6 indicators and 5) Reporting 5 indicators.

2. The model of the Student Care System for improving students' life skill of Bannernwaing School under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1 comprised 5 factors were as follow: 1) Leadership, 2) Participation, 3) Knowledge, 4) Supervision and 5) Reporting result. The results of the examination of the suitability of the model found that all experts have agreed that the model of the Student Care System for improving students' life skill of Bannernwaing School under Nakhonsawan Primary Educational Service Area 1 were appropriate.

3. Experimental results a model of the Student Care System for improving students' life skill of Bannernwaing School under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1 It was found that the students grades 1-6 have increased with: 1) self-awareness and appreciation for themselves and others, 2) analytical thinking, decision making and creative problem solving , 3) emotional and stress management and 4) good relationships with others.

4. The overall a model of the Student Care System for improving students' life skill of Bannernwaing School under Nakhonsawan Primary Educational Service Area Office 1 was at the high level, when it was considered each aspect found that all aspects were at the high level. The descending order was as follow: the utility, the propriety, the accuracy, and the feasibility.

Keywords: The Student Care System, Students' life Skill

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการให้แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วยหลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์เพื่อให้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 1-3)

สังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ได้แทรกซึมวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมทุกรูปแบบ ทำให้คนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รุนแรงและเต็มไปด้วยสถานการณ์ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน นอกจากนี้การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาสู่สังคมไทยด้วยกระบวนการทางทุนนิยมและบริโภคนิยม ในขณะที่วัฒนธรรมดั้งเดิมนับวันแต่จะอ่อนแอลง ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมดังกล่าว จนนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และความล้มเหลวทางด้านการเรียน ความไม่มั่นคงในอนาคต เด็กและเยาวชนในปัจจุบันจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต แม้ว่าผู้ปกครองครูอาจารย์และคนทำงานด้านเด็กจะให้ความรักความปรารถนาดีอย่างมากมายเพียงใดก็ตามก็ไม่อาจพิทักษ์ปกป้องและคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้ปลอดภัยหรือมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม ติดการพนัน นิยมเสี่ยงโชค การมั่วสุมในหอพัก ไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทำร้ายร่างกายตนเอง หมกมุ่นกับสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ นิยมบริโภคอาหารที่ไม่มีประโยชน์ อาหารที่ไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพ เครียด ซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ไม่สนใจต่อปัญหาสังคม อย่างไรก็ตามเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552: 1)

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น ภาวะความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังจะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียนซึ่งมีครูประจำชั้นเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทหน้าที่ที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตองงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม โดยในปัจจุบันการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่วนใหญ่ ขาดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในด้านการให้ข้อมูลและความร่วมมือในการป้องกันปัญหา ซึ่งต้องสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ (กรมสุขภาพจิต. 2554: 1-29)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 1) มีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง และคุ้มครองในทุกมิติอย่างครบถ้วน เหมาะสม ทั่วถึง และทันเหตุการณ์ โดยคาดหวังให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ทั้งด้านวิชาการ

และวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและปลอดภัยซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม และเร่งรัดให้เกิดการขับเคลื่อนเรื่องดังกล่าวอย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และยั่งยืน สำหรับด้านวิชาชีพ หรือ “ทักษะชีวิต” เป็นความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับปัญหาต่าง ๆ รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคตในกรณีที่มีโอกาสจะประสบเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ในชีวิต จึงถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันภัยทางสังคมให้แก่เด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดทักษะชีวิตไว้ 4 องค์ประกอบ คือ การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นเพื่อใช้ในการบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนและเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักเรียน

โรงเรียนบ้านเนินเวียง สังกัดสพ.นครสวรรค์ เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและทักษะชีวิตของนักเรียน (ฝ่ายบริหารทั่วไปโรงเรียนบ้านเนินเวียง. 2561: 2) จากการได้ลงพื้นที่เยี่ยมบ้านนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนทั้งสิ้น 78 คน พบว่ามีนักเรียนจำนวน 63 คน ที่พ่อแม่หย่าร้างกันโดยนักเรียนอาศัยอยู่กับปู่ย่าตายาย นักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างหาเช้ากินค่ำไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรหลานเท่าที่ควร จึงส่งผลให้นักเรียนบางส่วนมีปัญหาด้านพฤติกรรม เช่น ก้าวร้าว ขอบรังแกคนที่อ่อนแอกว่า ไม่มาโรงเรียนหรือมาโรงเรียนสาย และยังเคยทดลองสูบบุหรี่และดื่มสุรา ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่โรงเรียนต้องแก้ไขโดยด่วนและเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนางานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพ.นครสวรรค์ เขต 1
2. เพื่อพัฒนารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพ.นครสวรรค์ เขต 1
3. เพื่อประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพ.นครสวรรค์ เขต 1
4. เพื่อประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพ.นครสวรรค์ เขต 1

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

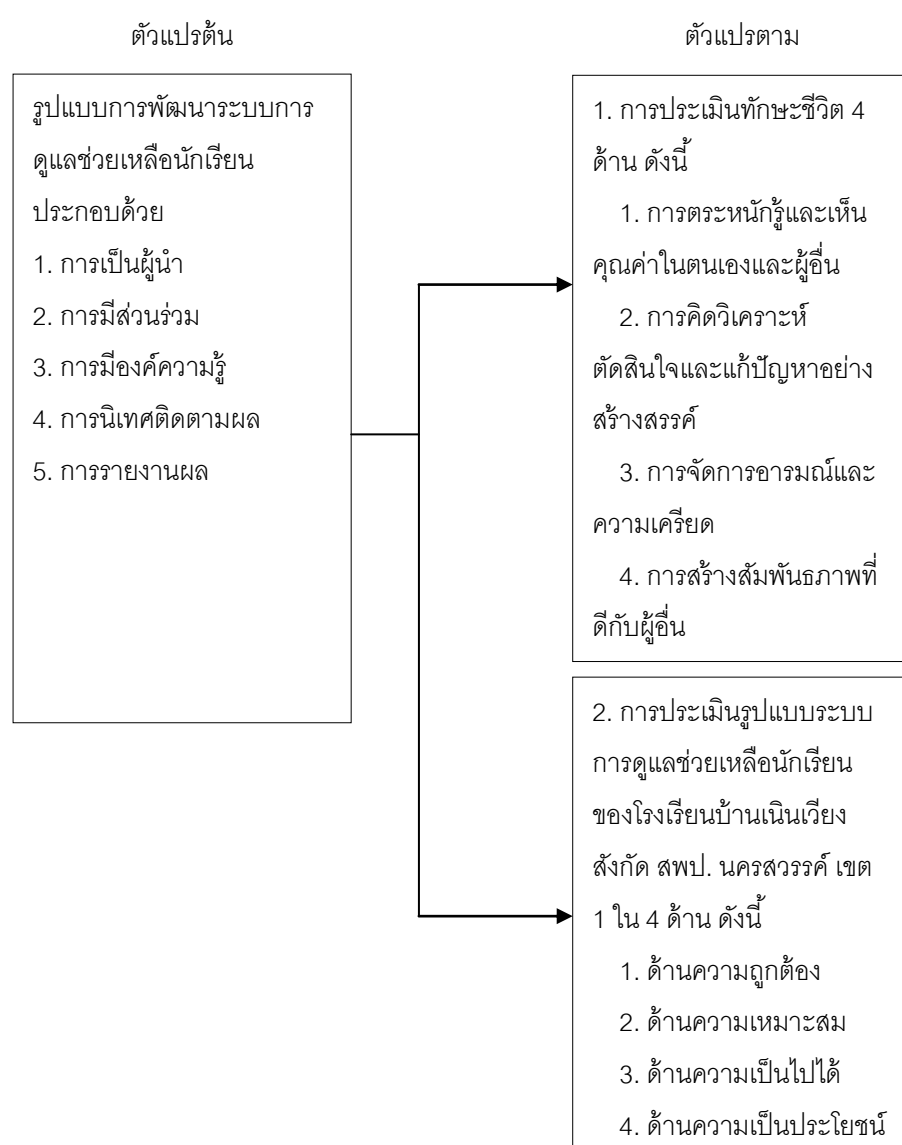
1. ได้ผลการศึกษาค้นคว้าประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพ.นครสวรรค์ เขต 1
2. ได้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพ.นครสวรรค์ เขต 1

3. ได้ทราบผลการประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1

4. ได้ทราบผลการทดลองใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในขอบเขตเนื้อหาและองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักวิชาการและหน่วยงานต่างๆ ซึ่งได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป. นครสวรรค์ เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1

โดยมีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการศึกษาเอกสารของหน่วยงาน นักวิชาการ และนักวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ศึกษารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 โดยการนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.นครสวรรค์ เขต 1 มาสร้างรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 และสร้างคู่มือการใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1

1.3 ศึกษารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 และคู่มือการใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1

1.4 ศึกษาการประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยศึกษาจากประชากร คือ ผู้บริหารหรือรักษาการผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ใน สพป.นครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 264 คน จาก 88 โรงเรียน

2.2 ในขั้นตอนที่ 2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 9 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection)

2.3 ในขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด คือ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 6 คน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 62 คน ในปีการศึกษา 2563

2.4 ในขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 62 คน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 62 คน รวมทั้งสิ้น 140 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

3.1 ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสพป.นครสวรรค์ เขต 1 ในปีการศึกษา 2562

3.2 ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการพัฒนารูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ในปีการศึกษา 2562

3.3 ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการทดลองใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ในปีการศึกษา 2563

3.4 ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ในปลายปีการศึกษา 2563

4. ขอบเขตแหล่งข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 2 คน

4.2 ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 โดยผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 9 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) นำผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความสมบูรณ์

5. ขอบเขตด้านตัวแปร

5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้จากกระบวนการวิจัย ประกอบด้วย 1) การเป็นผู้นำ 2) การมีส่วนร่วม 3) การมีองค์ความรู้ 4) การนิเทศติดตามผล และ 5) การรายงานผล

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ผลการทดลองใช้รูปแบบ ได้แก่ ผลการประเมินทักษะชีวิต 4 ด้าน ดังนี้ 1) การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2) การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) การจัดการอารมณ์และความเครียด และ 4) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

5.2.2 ผลการประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านเนินเวียง สังกัด สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ใน 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความถูกต้อง 2) ด้านความเหมาะสม 3) ด้านความเป็นไปได้ และ 4) ด้านความเป็นประโยชน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed-Methods) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นการวิจัยหลัก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 มี 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ฉบับที่ 2 แบบสอบถามองค์ประกอบความเป็นระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำ

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คนเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำไปหาค่าความสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัด (Index of Item Objective Congruence: IOC) เป็นรายชื่อโดยได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC 0.80-1- นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหาร/รักษาการผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูวิชาการ จากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในสพป.นครสวรรค์ เขต 3 แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α) โดยวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) พบว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.95 การวิเคราะห์องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ด้วยการวิเคราะห์ด้านองค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis: PCA) ด้วยการหมุนแกนแบบเอียง (Oblique Rotation) (แบบมูมแฮลม) ด้วยวิธีพรอแมกซ์ (Promax Rotation) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งเป็นค่าน้ำหนักที่มีนัยสำคัญในทางปฏิบัติ (Practically Significant) มีค่าไอเกน (Eigen Values) ที่มากกว่า 1 และมีตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบจำนวนตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป ตามเกณฑ์ของไกเซอร์ (Kaiser's Criterion) (Kaiser's Criterion. 2001: 588)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ 1) ค่า IOC (Item Objective Congruence) และ 2) สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ค่าความถี่ (Frequency) 2) ค่าร้อยละ (Percentage) 3) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ 4) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA)

ผลการศึกษา

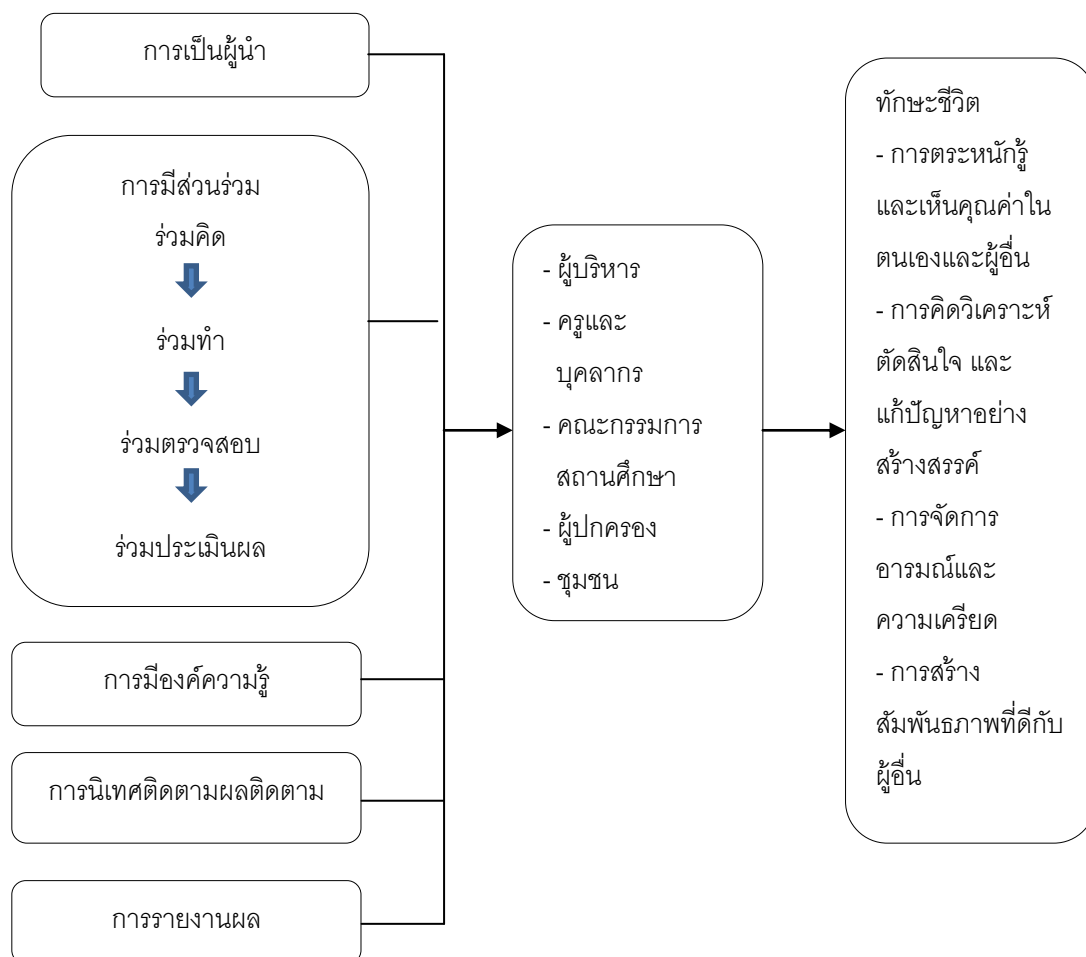
ผลการศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.นครสวรรค์ เขต 1

ผลการศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.นครสวรรค์ เขต 1 พบว่า ในภาพรวมตัวบ่งชี้ที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสพป.นครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.49 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.18 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด-ต่ำสุด ของระดับมากที่สุด อยู่ระหว่าง 4.53-4.80 ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40-0.50 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด-ต่ำสุด ของระดับมาก อยู่ระหว่าง 4.11-4.49 ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31-0.48

ผลการพัฒนารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1

จากการศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ได้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.

นครสวรรค์ เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การเป็นผู้นำ 2) การมีส่วนร่วม 3) การมีองค์ความรู้ 4) การนิเทศติดตามผล และ 5) การรายงานผล ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นว.1

ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตฯ

ตาราง 1 ผลการวัดและประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ก่อนและหลังการใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตฯ

ชั้นเรียน	คะแนนการวัดและประเมินฯ				ผลต่าง
	ด้านทักษะชีวิต (20 คะแนน)				
	ก่อนใช้รูปแบบ		หลังใช้รูปแบบ		
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	10.07	ผ่าน	14.50	ดี	+4.43
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	11.00	ผ่าน	14.56	ดี	+3.56
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	10.40	ผ่าน	14.91	ดี	+4.51
รวมเฉลี่ย	10.49	ผ่าน	14.66	ดี	+4.17

จากตาราง 1 พบว่า หลังการใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีคะแนนการวัดและประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตเพิ่มขึ้นทุกระดับชั้น มีคะแนนเฉลี่ยรวมเพิ่มขึ้น 4.17 ระดับคุณภาพจากผ่านเป็นดี โดยพบว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ 4.51 ระดับคุณภาพจากผ่านเป็นดี รองลงมาเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นคือ 4.43 ระดับคุณภาพจากผ่านเป็นดี และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นคือ 3.56 ระดับคุณภาพจากผ่านเป็นดี

ตาราง 2 ผลการวัดและประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ก่อนและหลังการใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตฯ

ชั้นเรียน	คะแนนการวัดและประเมินฯ				ผลต่าง
	ด้านทักษะชีวิต (30 คะแนน)				
	ก่อนใช้รูปแบบ		หลังใช้รูปแบบ		
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	18.31	ผ่าน	22.00	ดี	+3.69
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	18.90	ผ่าน	22.89	ดี	+3.99
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	19.44	ผ่าน	23.90	ดี	+4.46
รวมเฉลี่ย	18.88	ผ่าน	22.93	ดี	+4.05

จากตาราง 2 พบว่า หลังการใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีคะแนนการวัดและประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตเพิ่มขึ้นทุกระดับชั้น มีคะแนนเฉลี่ยรวมเพิ่มขึ้น 4.05 ระดับคุณภาพจากผ่านเป็นดี โดยพบว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ 4.46 ระดับคุณภาพจากผ่านเป็นดี รองลงมาเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นคือ 3.99 ระดับคุณภาพจากผ่านเป็นดี และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นคือ 3.69 ระดับคุณภาพจากผ่านเป็นดี

ผลการประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตฯ

ตาราง 3 ผลการประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตฯ ในภาพรวม

รายการประเมิน	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
องค์ประกอบที่ 1												
การเป็นผู้นำ	4.44	0.75	มาก	4.45	0.74	มาก	4.47	0.64	มาก	4.81	0.39	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2												
การมีส่วนร่วม	4.48	0.67	มาก	4.50	0.64	มาก	4.54	0.64	มากที่สุด	4.53	0.67	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3												
การมีองค์ความรู้	4.42	0.73	มาก	4.42	0.73	มาก	4.41	0.72	มาก	4.42	0.71	มาก
องค์ประกอบที่ 4												
การนิเทศติดตามผล	4.53	0.59	มากที่สุด	4.39	0.75	มาก	4.41	0.72	มาก	4.54	0.63	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 5												
การรายงานผล	4.46	0.74	มาก	4.50	0.65	มาก	4.33	0.79	มาก	4.55	0.7	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.46	0.69	มาก	4.45	0.7	มาก	4.43	0.69	มาก	4.56	0.62	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 มีความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.7 มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62

สรุปผลการศึกษา

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ผู้วิจัยสามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.น.ว. 1

ในภาพรวมตัวแปรที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.นครสวรรค์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.48 ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.18

2. ผลการพัฒนารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 การเป็นผู้นำ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .827 ถึง .969 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 6.977 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 18.861

2.2 องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วม มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .587 ถึง .969 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 7.614 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 20.030

2.3 องค์ประกอบที่ 3 การมีองค์ความรู้ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .550 ถึง .969 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 5.431 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 11.857

2.4 องค์ประกอบที่ 4 การนิเทศติดตามผล มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .587 ถึง .936 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 5.200 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 9.878

2.5 องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศติดตามผล มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบที่สังเกตได้ตั้งแต่ .927 ถึง .965 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 5.019 และมีค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 8.605

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1

3.1 ด้านผลการวัดและประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตของนักเรียน พบว่าหลังการใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีคะแนนจากการวัดและประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตของนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกระดับชั้น คิดเป็นร้อยละ 14.66

3.2 ด้านผลการวัดและประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตของนักเรียน พบว่าหลังการใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีคะแนนจากการวัดและประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตของนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกระดับชั้น คิดเป็นร้อยละ 22.93

4. ผลการประเมินรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1

4.1 ด้านความถูกต้อง พบว่ารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 มีความถูกต้องอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69

4.2 ด้านความเหมาะสม พบว่ารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต นักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.7

4.3 ด้านความเป็นไปได้ พบว่ารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต นักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69

4.4 ด้านความเป็นประโยชน์ พบว่ารูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต นักเรียนโรงเรียนบ้านเนินเวียง สพป.นครสวรรค์ เขต 1 มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62

อภิปรายผล

จากการศึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การเป็นผู้นำ องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 3 การมีองค์ความรู้ องค์ประกอบที่ 4 การนิเทศติดตามผล และองค์ประกอบที่ 5 การรายงานผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทุกหน่วยงานตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคนโดยมุ่งหวังว่านักเรียนจะเติบโตอย่างมีคุณภาพรอบด้าน ทั้งด้านสติปัญญา ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขในสังคมพร้อมด้วยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งความมุ่งหวังนั้นจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและความพร้อมของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน อีกทั้งมีการประสานงานกับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด รวมถึงหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และจากการที่สังคมปัจจุบันประสบกับปัญหาต่าง ๆ และการมีเทคโนโลยีสื่อสารที่ทันสมัย รวดเร็ว ได้ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมดำรงชีวิตและจิตใจของผู้คนอย่างมาก ก่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย แม้แต่เยาวชนก็ได้รับผลกระทบเช่นกันซึ่งเยาวชนเหล่านั้นยังเป็นที่กังวลเกี่ยวกับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ต้องการคำแนะนำปรึกษาอย่างมีเทคนิควิธี บางครั้งก็ต้องการความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาในชีวิตอย่างเร่งด่วน เช่น ต้องการความรัก ความเข้าใจจากผู้ใหญ่โดยมีพ่อแม่เป็นบุคคลสำคัญที่สุดของสถาบันครอบครัวในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีครูทุกคนโดยเฉพาะครูที่ปรึกษา ซึ่งตามหลักการแล้วจะเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ดังนั้นองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สพป.นครสวรรค์ เขต 1 ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงควรมีความสอดคล้องกับบริบทชุมชนและบริบทของสถานศึกษาและใน 5 องค์ประกอบดังกล่าวนี้ถือว่าครอบคลุมภารกิจและเป้าหมายสำคัญของสถานศึกษาในการพัฒนาให้เป็นสถานศึกษาที่มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็งซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เอกพงษ์ วรรณพงษ์ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีชื่อว่า “CHIGE Model” ประกอบด้วยในการดำเนินงาน จำนวน 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การบริหารจัดการ (C: Controlling) 2) การเยี่ยมบ้านนักเรียน (H: Home Visiting) 3) การสื่อสารข้อมูล (I: Information) 4) การดูแลช่วยเหลือนักเรียน (G: Giving Care) และ 5) การประเมินผล (E: Evaluation) และสอดคล้องกับ ชัยมงคล ขัตติยะ (2557) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้รูปแบบการดูแล นักเรียน คือ CSISE (C = Control คือ ระบบบริหารจัดการ S = Screening S การคัดกรองนักเรียน I = Interaction คือ การติดต่อสื่อสาร S = Student Care คือ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน E = Evaluation การประเมินผล)และสอดคล้องกับ ไพโรจน์ เคนวิเศษ (2558) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยตัวแปรแฝง 4 ตัว จำแนกเป็นตัวแปรแฝงภายนอก 1 ตัว คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และตัวแปรแฝงภายใน 3 ตัว ได้แก่ สร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ สร้างความร่วมมือกับ ชุมชน และประสิทธิผลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อภิสิทธิ์ รอดบำเรอ (2559) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่วนที่ 2 บทบาทของครูที่ปรึกษา และส่วนที่ 3 กระบวนการบริหาร

ข้อเสนอแนะ

1. การนำรูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ได้ทดลองใช้ กับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กจึงควรมีการศึกษาวิจัยกับโรงเรียนขนาดอื่น ๆ และสังกัดอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับ ผลการวิจัยในครั้งนี้
2. ควรศึกษาสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของกิจกรรมที่เหมาะสมในการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2554). **คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ: ยูเนสโสมเมจกรุ๊ป.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **การพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ชัยมงคล ชัดติยะ. (2557). **รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากฎหมาย. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไพโรจน์ เคนวิเศษ. (2558). **การพัฒนาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- โรงเรียนบ้านเนินเวียง. (2561). **แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเนินเวียง**. นครสวรรค์: โรงเรียนบ้าน เนินเวียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **การพัฒนาความเข้มแข็งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักสูตรครูที่ปรึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวาน
กราฟฟิค.

อภิสิทธิ์ รอดบำเรอ. (2559). รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

เอกพงษ์ วรรณพงษ์. (2554). รูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขององค์การบริหารส่วน
จังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

Kaiser, cited in Barbara, G. Tabachnik; & Linda, S. Fidell. (2011). Using Multivariate Statistics. New York:
Harper & Row Publishers.

E0103: ศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้าจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษา
A STUDY ON ENGLISH READING AND WRITING ABILITIES OF KINDERGARTEN 3 PUPILS AT JANJAO KINDERGARTEN SCHOOL THROUGH AN EXPERIENCE-ENHANCING ACTIVITY MANAGEMENT USING THE BALANCED LITERACY APPROACH

กัญญารัตน์ พันธุ์เณร¹ สุนันท์ ศลโกสุม²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา และศึกษาพัฒนาการการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษาของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กปฐมวัยชายและหญิง ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า จำนวน 18 คน โดยใช้ทั้งหมดของประชากร มีจำนวนห้องเรียน 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1) แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา จำนวน 5 แผน 2) แบบทดสอบการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ จำนวน 1 ฉบับ และ 3) แบบบันทึกพัฒนาการอ่านและการเขียน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 และ .86 ตามลำดับ ระยะเวลาในการทดลอง จำนวน 20 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยควอไทล์ และใช้สถิติทดสอบ Non-parametric

การวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา อยู่ในเกณฑ์ระดับดี จำนวนร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษาสูงขึ้น มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. พัฒนาการการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า ในสัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 5 มีพัฒนาการในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษดีขึ้นตามลำดับ

คำสำคัญ: แนวคิดสมดุลภาษา, การอ่านภาษาอังกฤษ, การเขียนภาษาอังกฤษ

Abstract

The objectives of this research were to study English reading and writing abilities of Kindergarten 3 pupils at Janjao Kindergarten school after applying an experience-enhancing ability management, to

compare their English reading and writing abilities before and after experience-enhancing ability management using balanced literacy approach, and to explore the development of their English reading and writing abilities. The research was conducted in semester 2 of academic year 2021. The samples in this research were 18 kindergarten 3 pupils, at Janjao Kindergarten school (all population in class). The instruments were 1) 5 plans an experience-enhancing activity management using the balanced literacy approach, 2) tests for reading and writing abilities with the reliability coefficient .82 and .86 responsively, and 3) 5 worksheets for reading and writing development recording form. The duration of the experiment was 20 hours. The statistics for data analysis were median and inter-quartile range and Non-parametric test statistics.

The results of the research should the following:

1. The English reading and writing abilities of kindergarten 3 pupils at Janjao Kindergarten School after an experience-enhancing ability managements were at good level and above 80 percent with a statistically significant at .05 level.
2. The English reading and writing abilities of kindergarten 3 pupils at Janjao Kindergarten School after an experience-enhancing ability management was higher with a statistically significant at .05 level.
3. The development of English reading and writing abilities of kindergarten 3 pupils at Janjao Kindergarten School showed improvement constantly from week 1 to week 5.

The research recommend that the contents for the activity were very important. Therefore, they should be selective to match the gender, age, and interest of the pupils so that they will be enthusiastic to learn. One more caution to take is that the vocabulary in the reading exercise should be properly selected not being too difficult should be considerate base on gender, age and their interest and appropriate with maturity, intellectual readiness for stimulating them being more enthusiastic, basically the vocabulary should be appropriate with the elementary curriculum level.

Keywords: Balanced literacy approach, English reading, English writing

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อิทธิพลของสังคมโลกยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง และยิ่งเพิ่มมากขึ้น ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหนึ่งที่สำคัญของโลกในศตวรรษที่ 21 และเป็นวิชาหลักที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญต่อความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของโลก ตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม มุมมองของโลกซึ่งสร้างถึงมิตรไมตรีและความร่วมมือกับต่างประเทศ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้ทำความเข้าใจความแตกต่างของภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม สังคม มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

โดยเฉพาะผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดีและสามารถใช้เทคโนโลยีได้ด้วยนั้น จะช่วยส่งเสริมให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (อรรถนิศา หวานคง. 2559: 309)

การอ่านและการเขียนเป็นทักษะ 2 ประการในทักษะ 4 ประการ ที่มนุษย์ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน การอ่านเป็นการเสริมสร้างจินตนาการของคนได้ทุกวัย นับได้ตั้งแต่วัยก่อน 1 ขวบ จนถึงวัยหลังเกษียณ และการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านตั้งแต่วัยเด็กอย่างสม่ำเสมอ จะแผ่กระจายความรู้ การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยปรับและขยายประสบการณ์ของเด็ก ทั้งยังช่วยให้สามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสร้างความเพลิดเพลินจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้มากและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าความสำเร็จในการเรียนของเด็กส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน การอ่าน จึงเป็นเครื่องมือที่นำไปสู่ความรู้ความเข้าใจในวิชาการต่าง ๆ ยิ่งไปกว่านั้น การอ่านจะช่วยทำให้เด็กค้นหาความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ตนอยากรู้ ขยายความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพราะทักษะการอ่านจะเชื่อมโยงกับการเขียนได้ และการอ่านออกเขียนได้ก็เป็นสิ่งสำคัญในการเอาตัวรอดในการใช้ชีวิตประจำวัน (ดนยา สุเวทเวที: 2561) ครู 70% เชื่อว่าการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดสำหรับเด็กในการเรียนรู้ ในขณะที่พ่อแม่ 62% เชื่อว่า การอ่านเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญที่สุดสำหรับเด็กในการเรียน แสดงให้เห็นว่าทั้งครูและพ่อแม่ต่างก็จัดอันดับความสำคัญของการอ่านมากกว่าทักษะอื่น ๆ การอ่านเป็นกิจกรรมที่สามารถทำได้คนเดียว เช่นเดียวกับการเขียน หมายถึง เป็นกิจกรรมที่ต้องทำด้วยตนเองและตามลำพัง

การเขียนเป็นการสื่อสารที่มีวิธีการที่ซับซ้อนกว่าทักษะอื่น เพราะผู้ที่สามารถฟัง พูดอ่าน ได้ดีจึงจะช่วยให้สามารถถ่ายทอดความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการออกมาทางการเขียนเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ ทักษะการเขียนจึงเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายที่คงทนถาวรเป็นหลักฐานที่ดีกว่าทักษะอื่น (จุไร วรศักดิ์โยธิน. 2520: 3) ฉะนั้นเด็กจึงต้องพยายามเขียนคำให้ถูกต้อง ใช้ภาษาที่ถูกต้องเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ จึงจะเรียกว่าเป็นการเขียนที่มีประสิทธิภาพ ในการเขียนนอกจากต้องคำนึงถึงเนื้อความตามวัตถุประสงค์ ส่วนหนึ่งที่สละสลวยถูกต้องตามหลักภาษาแล้ว ยังต้องคำนึงถึงการสะกดคำด้วย (สาลินี ภูติภินันท์. 2530: 1) เพราะการเขียนสะกดคำที่ถูกต้องนอกจากจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วแล้วยังช่วยให้ผู้เขียนเกิดความมั่นใจในตนเองทุกครั้งที่เขียน

จากทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้าจัดอยู่ในระดับพอใช้ และยังสามารถพัฒนาให้อยู่ในระดับดีได้ โดยส่วนใหญ่เด็กจะได้เรียนรู้คำศัพท์ที่อยู่ในบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษ แต่เด็กยังไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์อื่นในชีวิตประจำวันเท่าที่ควร ดังนั้นการเรียนรู้คำศัพท์จากกิจกรรมเสริมประสบการณ์ จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเป็นคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และเด็กสามารถนำคำศัพท์นั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ คำศัพท์บางคำเด็กบางคนอาจจะเคยได้ยินมาบ้าง แต่ไม่รู้ว่ามีตัวอักษรอะไรหรือเขียนอย่างไร ดังนั้น ทักษะการอ่านและเขียนจะช่วยให้เด็กสามารถจดจำ และนำไปใช้ได้มากขึ้น แต่ต้องอาศัยประสบการณ์ ความรู้เดิม ประสบการณ์ในการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม และกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นปัจจัยและองค์ประกอบที่จะช่วยให้เด็กเกิดความพอใจในการเรียน โดยผู้สอนต้องจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และต้องให้เด็กได้ใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุด จึงได้นำแนวการสอนสมดุลภาษา (Balanced Literacy Approach) และแนวคิดสมดุลภาษา (Balanced Approach) เป็นแนวคิดการสอนภาษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนเด็กได้ทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่มมีความสมดุลระหว่างกิจกรรม ที่เด็กเป็นศูนย์กลางมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแนวการสอนภาษาที่สอดคล้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ที่มีความหมายกับเด็กและการสอนหลักการออกเสียงและประสมคำ ซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงกฎทางภาษากับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้และมีเจตคติที่ดีกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อารี สันหนวี (2550: คำนำ) ได้

ให้ความหมายไว้ว่า แนวคิดสมดุลภาษาไว้ว่าเป็นแนวการสอนภาษาที่บูรณาการการสอนแบบให้มีความหมาย (Whole Language) กับการสอน สะกดคำแจกลูก (Phonics) เข้าด้วยกัน สอนโดยยึดหลักเด็กเป็นศูนย์กลาง และ มายา แองเจลู (Maya Angelou. 2012: 1) ได้ให้ความหมายว่า แนวคิดสมดุลภาษาเป็นแนวการสอนภาษาที่ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้การอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปแบบสำหรับการสอนเด็กโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้เด็กมีประสบการณ์จริงกับการอ่านและการเขียน และจุดมุ่งหมายของแนวคิดสมดุลภาษา คือ การพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การคิด การพูดและการฟังสำหรับเด็กทุกคน ดังนั้น การสอนภาษาโดยใช้แนวคิดสมดุลภาษาจึงเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับเด็ก เพื่อให้เด็กทุกคนมีโอกาสที่จะพัฒนาทักษะทางภาษาได้เต็มตามศักยภาพ เป็นการกระตุ้นให้เด็กตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาที่มีความแม่นยำ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาเพื่อความชำนาญในการอ่านและเขียนยิ่งขึ้น ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 ได้มุ่งเน้นจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้ทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต

โรงเรียนอนุบาลจันทบุรีเจ้าได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและเด็กเรียนรู้การใช้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้นสามารถพูดโต้ตอบกันได้อย่างเข้าใจ มีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีคุณภาพสูงขึ้นตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560) ดังนั้น การที่จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทักษะการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ จำเป็นให้เด็กได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยการจัดการเรียนรู้บนฐานของหลักการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็น คือ ทักษะการอ่านและการเขียนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การอ่านและการเขียนคำศัพท์ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ในการศึกษาความสามารถการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษจากการใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษา (Balanced Literacy Approach; BLA) ซึ่งเป็นการบูรณาการความรู้รอบตัวในเรื่องต่าง ๆ และนำคำของแต่ละหน่วยมาให้เด็กได้เรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ เช่น คำศัพท์ประเภทสิ่งของ บุคคล สถานที่ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และอื่น ๆ เป็นต้น การนำสิ่งที่เด็กรู้จักมาใช้เป็นภาษาอังกฤษ จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กมีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเรื่องรอบตัวได้มากขึ้น ในแบบการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน การฟังและการพูดเด็กจะได้ยินหรือฝึกพูดทบทวนบ่อย ๆ แต่การอ่านและเขียนจะทำให้เด็กได้จำตัวอักษรภาษาอังกฤษ การสะกดทีละตัว ฝึกลีลาการเขียน และการอ่านรวมเป็นคำ จะทำให้เด็กได้รู้และจดจำตัวอักษร คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และคำแปลเป็นไทย เด็กสามารถนำทักษะภาษาอังกฤษไปใช้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียน ภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรีเจ้าจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรีเจ้าระหว่างก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษา
3. เพื่อศึกษาพัฒนาการการอ่านและการเขียนของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

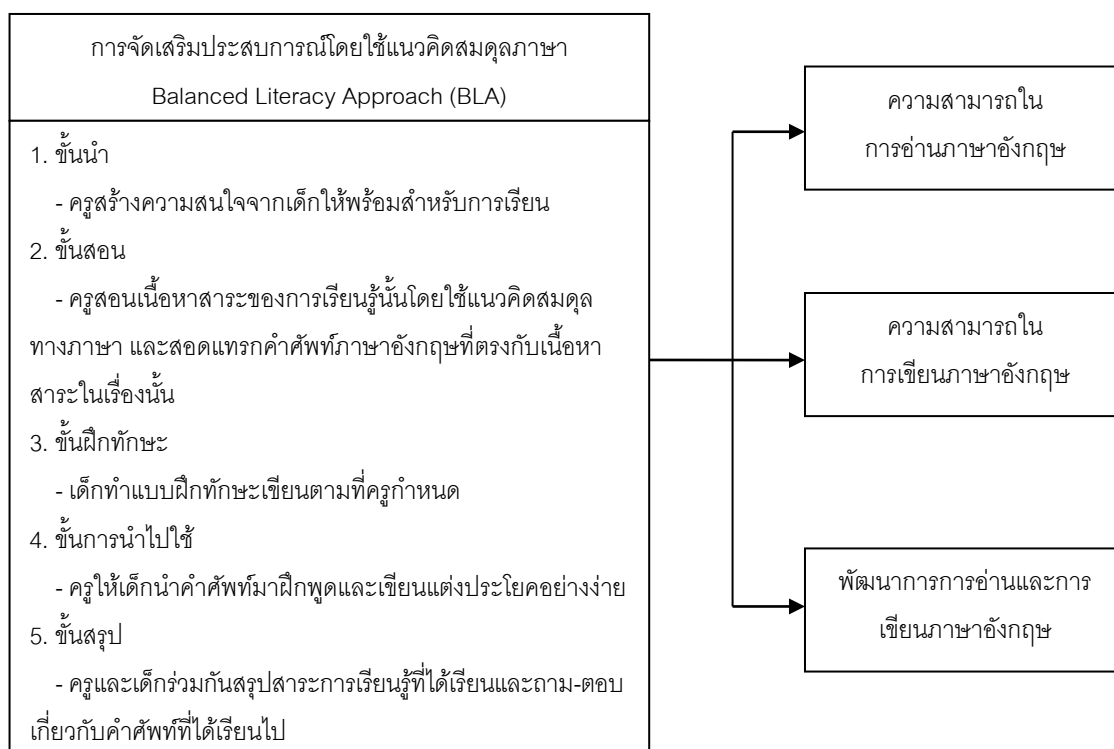
1. ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ในชีวิตประจำวันมากขึ้น และสามารถนำทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ได้
2. ครูได้แนวทางการจัดเสริมประสบการณ์ตามแนวคิด (Balanced Literacy Approach; BLA) ในระดับปฐมวัย
3. เป็นข้อมูลการจัดเสริมประสบการณ์ที่นำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสนอแนะครูในระดับชั้นปฐมวัยต่อไป

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษาอยู่ในเกณฑ์ระดับดี จำนวนร้อยละ 80 ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย
2. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษาอยู่ในเกณฑ์ระดับดี จำนวนร้อยละ 80 ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย
3. พัฒนาการการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 จากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษาสูงขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผล ของความสามารถด้านการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ จากการจัดเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษา (Balanced Literacy Approach; BLA) (อ้างอิงจาก: มูลนิธิไทย-อิสราเอล. 2538: <https://www.foundationthailandisrael.com/th/>)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 18 คน โดยใช้ทั้งหมดของประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย 1) แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ผลของการตรวจสอบของแผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา จำนวน 1 แผน มีดัชนีความสอดคล้อง (CVI) .81 แผนมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ และ 2) แบบทดสอบทักษะการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แบบทดสอบฉบับที่ 1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) .67-1 ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .67 - .80 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .33-.69 ค่าความเชื่อมั่น .84 แบบทดสอบฉบับที่ 2 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) .67-1.00 ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .69 - .80 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .31-.67 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .75 3.) แบบบันทึกพัฒนาการอ่านและการเขียน

3. วิธีการทดลอง 1) ก่อนดำเนินการทดลอง ขอให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือขอความอนุเคราะห์

ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า เพื่ออนุญาตให้ดำเนินการทดลองกับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2) ทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า ก่อนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา ซึ่งใช้แบบทดสอบความสามารถการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ชุด ใช้เวลาในการทดสอบ การอ่านคนละ 10 นาที และการเขียน 20 นาที 3) ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา จำนวน 5 แผน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เป็นเวลา 5 สัปดาห์, สัปดาห์ละ 2 วัน, 20 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม - 30 ธันวาคม 2564 และ 4) ทดสอบความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา ซึ่งใช้แบบทดสอบความสามารถการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ชุด ใช้เวลาในการทดสอบ การอ่านคนละ 10 นาที และการเขียน 20 นาที

4. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนมัธยฐาน (Mdn) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) และ

The Sign Test for Median: One Sample

ผลการวิจัย

1. ศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียน ภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาล

จันทร์เจ้าจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา

ความสามารถในการอ่านและการเขียน ภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้าจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา นำเสนอตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่ามัธยฐานคะแนนในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 หลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษากับเกณฑ์ระดับดี (8 คะแนน ขึ้นไป)

คนที่	การอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ				การเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ			
	คะแนน หลังเรียน (10คะแนน)	ค่าคะแนนมัธยฐาน ที่เป็นเกณฑ์ระดับดี	เครื่องหมาย		คะแนนหลัง เรียน (10คะแนน)	ค่าคะแนน มัธยฐานที่เป็น เกณฑ์ระดับดี	เครื่องหมาย	
			Q+	Q-			Q+	Q-
1	10	8-10	+		9	8-10	+	
2	9		+		7			-
3	10		+		10		+	
4	10		+		8		+	
5	10		+		10		+	
6	9		+		9		+	
7	10		+		7			-
8	9		+		10		+	
9	8		+		8		+	
10	10		+		10		+	
11	10		+		10		+	
12	10		+		10		+	
13	10		+		10		+	
14	8		+		10		+	
15	9		+		9		+	
16	9		+		10		+	
17	9		+		10		+	
18	8		+		9		+	
Mdn	8	≥ 8	T+=18	T-=0	10	≥ 8	T+=16	T-=2
IQR	1				1			
The Sign Test for		คะแนนเกณฑ์ระดับ	8-10				8-10	
Median p: One Sample		t	18				16	
		p-value	1.0000				0.9999	

จากตาราง 1 ความสามารถในการอ่านและเขียนอ่านภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 หลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษาต่างก็อยู่ในเกณฑ์ระดับดี (Mdn = 8 และ 10 คะแนน ตามลำดับ) ตามเกณฑ์ ค่ามัธยฐานคะแนนความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษหลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา อยู่ในเกณฑ์ระดับดี (8-10 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ที่ว่าความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษาอยู่ในเกณฑ์ระดับดี

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้าระหว่างก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์ไรระหว่างก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา นำเสนอ ดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนนการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา

คนที่	ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ				ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ			
	คะแนน		ผลต่าง ของ	ลำดับที่ ของความ แตกต่าง	คะแนน		ผลต่าง ของ	ลำดับที่ ของความ แตกต่าง
	X (ก่อน)	Y (หลัง)			X (ก่อน)	Y (หลัง)		
1	10	10			10	10		
2	10	10			10	10		
3	10	10			10	10		
4	10	10			10	10		
5	10	10			10	10		
6	9	10	1	3.5+	10	10		
7	9	10	1	3.5+	9	10	1	1+
8	9	10	1	3.5+	8	10	2	2.5+
9	8	10	2	8.5+	7	10	3	5.5+
10	8	9	1	3.5+	7	9	2	2.5+
11	8	9	1	3.5+	6	9	3	5.5+
12	8	9	1	3.5+	6	9	3	5.5+
13	7	9	2	8.5+	6	9	3	5.5+
14	7	9	2	8.5+	5	9	4	9.5+
15	7	9	2	8.5+	5	9	4	9.5+
16	5	8	3	11.5+	4	8	4	9.5+
17	5	8	3	11.5+	4	8	4	9.5+
18	4	8	4	13+	3	8	5	12+
The Wilcoxon Matched-Pairs			N =	13				N = 12
Signed-Rank Test:			T =	0*				T = 0*

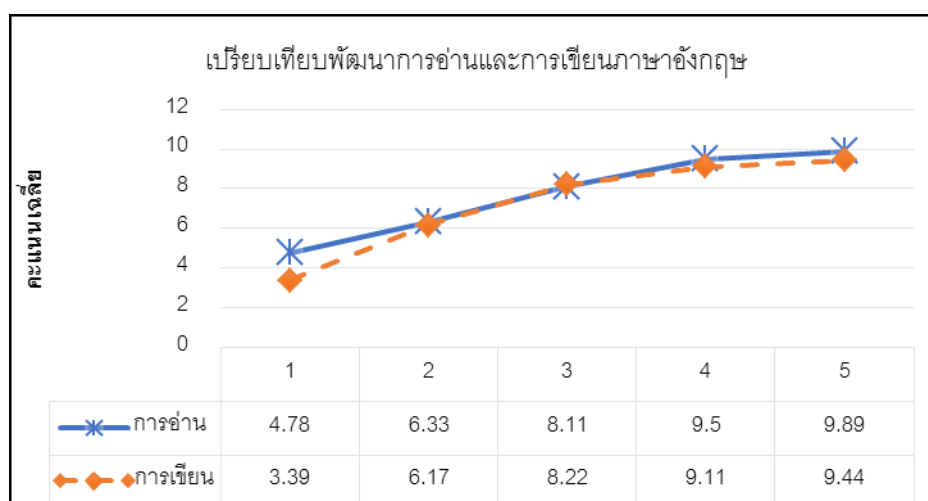
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 2 ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 หลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษาหลังจากจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษาต่างก็สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 และข้อที่ 4 ที่ว่าความสามารถในการอ่านและการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษภายหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สูงขึ้น

3. ศึกษาพัฒนาการการอ่านและการเขียนของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา

พัฒนาการการอ่านและการเขียนของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา นำเสนอภาพประกอบ 1

ศึกษาพัฒนาการการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา (Balanced Literacy Approach; BLA)

ภาพประกอบ 1 กราฟแสดงการเปรียบเทียบพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ

จากภาพประกอบ 1 แสดงพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า ในสัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 5 แสดงได้ว่าเด็กมีพัฒนาการการเขียนและการอ่านภาษาอังกฤษดีขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่าพัฒนาการการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 จากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษาสูงขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านและการเขียนการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า หลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลทางภาษา อยู่ในระดับดี โดยความสามารถในการอ่านมีค่ามัธยฐาน เท่ากับ 8, IQR = 1, t = 18, P-Value = 1.0000 และความสามารถในการเขียน มีค่ามัธยฐาน เท่ากับ 10, IQR = 1, t = 16, P-Value = 0.9999

2. ความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. พัฒนาการความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า จากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุลภาษามีพัฒนาการการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น

อภิปรายผล

ความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุทางภาษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่างก็อยู่ในระดับดี (Mdn = 8 และ 10) ทั้งนี้เป็นเพราะการใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุทางภาษาสอนเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 ซึ่งแนวคิดสมดุทางภาษาเป็นแนวการสอนที่เริ่มมาจากประเทศนิวซีแลนด์ เป็นการสอนภาษาแนวธรรมชาติแบบองค์รวมในปี พ.ศ. 2534 และมูลนิธิชมรมไทย-อิสราเอล (Foundation of Thai-Israel) ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี (มูลนิธิไทย-อิสราเอล. 2538: <https://www.foundationthailandisrael.com>) ได้นำมาเผยแพร่ในประเทศไทย ซึ่งมีวิธีสอนภาษาโดยการอ่านและเขียน จากเรื่องที่ผู้เรียนสนใจและมีประสบการณ์ ส่วนการสอนแบบแจกลูกคำนั้น จะสอนในบริบทที่เรียนอยู่ เด็กสามารถอ่านคำและเขียนคำศัพท์ที่ครูกำหนดให้ได้ อ่านแจกลูกสะกดคำ การอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนและสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้องและเกิดการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุทางภาษา เป็นเครื่องมือที่ช่วยการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้สามารถอ่านออกและเขียนภาษาอังกฤษได้ เด็กเกิดเรียนรู้ที่เห็นได้ชัด คือ สามารถอ่านและเขียนได้ดีขึ้นตามจุดประสงค์ที่กำหนด และมีความพร้อม ความสามารถที่ดีเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ กันตวรรณ มีสมสาร (2554) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนภาษาโดยบูรณาการแนวสมดุทางภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า หลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เช่นกัน

ความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า ระหว่างหลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุทางภาษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่างก็อยู่ในระดับดีเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะแผนการสอนมีคุณภาพ ได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แผนมีการจัดลำดับขั้นตอนและการนำแนวคิดมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนมาพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลจันทร์เจ้า การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุทางภาษา ช่วยให้เด็กเกิดการรับรู้ได้ง่าย เพราะเด็กได้รับรู้เนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิต ได้ปฏิบัติจริงสามารถเห็นภาพจริง จึงทำให้เด็กสามารถจดจำได้ดี เมื่อได้เพิ่มคำศัพท์ของสาระการเรียนรู้ นั้น เด็กจึงเกิดการจดจำและนำไปใช้ได้ดี สอดคล้องกับ ลูอิซา ออราโจ (Luisa Araujo. 2009) ได้ศึกษาพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษกับโรงเรียนอนุบาลที่เป็นการสอนแบบ 2 ภาษา โดยฝึกให้เด็กได้มีกรรู้หนังสือจากการทำกิจกรรมการอ่าน กิจกรรมการเขียนบันทึกประจำวัน การออกเสียง ซึ่งการออกเสียงจากการอ่านจะช่วยเสริมให้เด็กมีความเข้าใจและช่วยในการพัฒนาการอ่านและการเขียนให้ดีขึ้น การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้แนวคิดสมดุทางภาษาจะช่วยส่งเสริมให้เด็กได้มีพัฒนาการในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษได้พร้อมกัน และคำศัพท์เป็นคำศัพท์ที่อยู่รอบตัวและในชีวิตประจำวันของเด็ก การเลือกคำศัพท์ให้เหมาะสมกับปฐมวัยควรเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน และเด็กผ่านประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งของ คำศัพท์ไทยและอังกฤษนั้นจากการมองเห็น ได้ยิน หรือเคยปฏิบัติมาบ้าง จะช่วยกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจที่จะเรียนรู้ เมื่อเด็กได้เรียนรู้คำศัพท์จากการสอนแบบสะกดคำแล้ว เด็กยังจะได้ฝึกทักษะโดยการใช้คำศัพท์มาใช้ในการบทสนทนาภาษาอังกฤษในการสื่อสารกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อารี สันทนต์

(2560) เป็นการวัดประสิทธิภาพทางภาษาแบบเดิมแบ่งเป็น 2 แบบ 1) การสอนแบบสะกดคำ และ 2) การสอนแบบภาษาธรรมชาติ ซึ่งทั้ง 2 แบบมีความแตกต่างกัน โดยการสอนสะกดคำเป็นแบบดั้งเดิม การสอนภาษาแก่เด็กแบบแยกทักษะ อาศัยหลักการคิดตัวอักษรที่กำหนดให้สัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนเสียงให้เกิดการผสมผสานเป็นคำพูด เป็นการสอนความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษรเน้นให้เด็กท่องจำพยัญชนะจนแม่นยำแล้วนำมาประสมเป็นคำจนเกิดความชำนาญ ส่วนการสอนภาษาธรรมชาติเป็นการสอนโดยรวมทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ใช้ภาษาสื่อสารอย่างมีความหมายเด็กได้ใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับประสบการณ์ของเด็ก ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาอย่างหลากหลาย ส่งผลให้ความสามารถการอ่านและการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กภายหลังการจัดเสริมประสบการณ์สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ คี เจีย โย; เปย เฟิร์น เอ็นจี (Kee Jiar Yeo; Pei Fern Ng. 2019) ได้ศึกษาการแทรกแซงการอ่านและการเขียนสำหรับเด็กอนุบาลเสี่ยงต่อความยากในการอ่านการเขียนในมาเลเซีย พบว่าเด็กมีการพัฒนาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในด้านการรับรู้เสียง การอ่าน การสะกดคำ และทักษะการอ่าน เพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะ

การเลือกคำศัพท์และเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเพศวัย และระดับความสนใจ จะทำให้เด็กเกิดความกระตือรือร้นในการอยากเรียนมากขึ้น และคำศัพท์ไม่ควรยากเกินระดับปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กันตวรรณ มีสมสาร. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาโดยบูรณาการแนวสมดุลภาษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุไร วรศักดิ์โยธิน. (2520). การสร้างคู่มือการสอนเขียนภาษาไทยในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดลยา สุเวทเวท. (2561). ทำไมต้องอ่านนิทานให้ลูกฟัง. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2564, จาก <https://www.happyreading.in.th/news/detail.php?id=872> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- มูลนิธิไทย-อิสราเอล. (2538). แนวการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2565, จาก <https://www.foundationthailandisrael.com/th/technology-development/>.
- สาลินี ภูติเกษม. (2530). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนโดยใช้เกมและไม่ใช้เกม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อรรชนิดา หวานคง. (2559). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 English Teacher in the 21st Century. วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.

- อารี สัตถ์หวิ. (2550). **สอนภาษาไทยแนวสมดุภาษา**. กรุงเทพฯ: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2564, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/234913>.
- Kee Jiar Yeo; Pei Fern Ng. (2019). Literacy Intervention for Preschool Children at Risk of Literacy Difficulties in Malaysia. **Universal Journal of Educational Research**. 7(11): 2501-2506, 2019.
- Luisa Araujo. (2009). **The Literacy Development of Kindergarten English-Language Learners**. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2565, จาก <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02568540209594987>.
- Maya Angelou Elementary. (2012). **Maya Angelou Elementary: Balanced Literacy Handbook**. สืบค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2564, จาก <https://maelementary.webs.com/balancedliteracy.htm>.

E0104: การพัฒนาสื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ จังหวัดลพบุรี

E-BOOK MEDIA DEVELOPMENT WITH CANVA PROGRAM TO PROMOTE LEARNING OF COMPUTATIONAL SCIENCE OF PRATHOM 4 STUDENTS, WAT THAMMA CHEDI SCHOOL LOPBURI

ธนกฤต เชื้ออรรณ ¹ เบญจรัตน์ ราชฉวาง ²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพสื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยสื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva และ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยสื่อ E-book โดยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1/2564 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 23 คน โดยใช้ สื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) สื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva 2) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาวิทยาการคำนวณ 3) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติระหว่างเรียน และ 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติที่ไม่ใช่พารามิเตอร์ (Non-Parametric) ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัย พบว่า

1. การหาประสิทธิภาพของสื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva มีร้อยละของคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน (E_1) มีค่าเท่ากับ 80.98 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (E_2) มีค่าเท่ากับ 81.16 ดังนั้น สื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.98/81.16 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยสื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 74.06 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้สื่อ E-book โดยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาวิทยาการคำนวณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva,คุณภาพของ E-book ด้วยโปรแกรม canva,ประสิทธิภาพสื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva,ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purposes of this research were the following 1) to develop and find efficiency of electronic book with canva program, 2) to study learning achievement with electronic book by using canva

program, and 3) to compare learning achievement with electronic book by using canva program to promote learning in Computing science of Grade 4 students. Twenty - three Prathom 4 students were the sample of this study conducted in semester 1 of academic year 2021at Watthamajedee School the instruments of this research were 1) E-book in canva program, 2) Plan of learning management in Computational Science, 3) Assessment form of skills practice in class and 4) achievement tests. The statistics used in data analysis were: percentage, mean, Standard Deviation. The hypothesis t-test Dependent Samples were the analysis of differences between before and after. By using Non-parametric with Wilcoxon Signed-Ranks Test.

The results of the study were as follows:

1. The efficiency of E-book by canva program during learning (E_1) was 80.98 and the average score after learning (E_2) was 81.16, therefore E-book by canva program has efficiency 80.98/81.16, corresponding to the assumptions set forth.
2. Learning achievement of students using electronic book with canva program was at good level, (74.06 percent) corresponding to the set hypothesis.
3. Students had higher score in achievement test after many E-book with canva program. The significant different of pre and post test was at .05 level.

Keywords: Electronic book with canva program, The quality of e-books with canva program, E-book media performance with canva 80/80, Academic Achievement

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) มีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบ สามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการบูรณาการกับความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรมที่นำไปสู่การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์หรือสร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ยุกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพ มีศักยภาพในการแข่งขันและการดำรงชีวิตอย่างสร้างสรรค์ในประชาคมโลกสอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 และโลกในศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันเศรษฐกิจ สังคมโลก เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และใช้ในด้านอุตสาหกรรมการผลิต การบริการ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตในสังคม มีการทำธุรกรรมออนไลน์ การเข้าถึง ติดต่อสื่อสาร นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ผ่านสื่อต่าง ๆ ส่วนการพัฒนาด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารก็ได้รับการนำไปใช้เป็นเครื่องมือ ช่วยในการทำงาน การศึกษา การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและสะดวกสบายมากขึ้น (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2561: 1)

การจัดการศึกษาครูผู้สอนได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนให้หน้าตื่นเต้นและแปลกใหม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน การสร้างนวัตกรรมการศึกษาใช้เพื่อยกระดับการจัดการศึกษาจะเป็นแนวทางหนึ่งที่ได้รับการศึกษาและแสวงหาแนวทางที่เหมาะสม การเรียนการสอนจึงต้องเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับความต้องการทางสังคมและโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่มีการเพิ่มเติมวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ซึ่งเป็นวิชาที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาผนวกเข้ากับการศึกษาสร้างเป็นเครื่องมือสื่อทางการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ มีทักษะการคิดเชิงคำนวณ ซึ่งผู้เรียนสามารถนำทักษะนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้ด้วย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาโครงงานด้านคอมพิวเตอร์ที่สนับสนุนงานในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2561: 2)

จากวิกฤติสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมา ส่งผลให้นักเรียนไทยกว่า 15 ล้านคนต้องหยุดเรียนไปจนถึงเดือนกรกฎาคม หมายความว่า นักเรียนไทยจะไม่ได้เรียนเป็นเวลาถึงหนึ่งในสามของปีการศึกษา แม้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายที่จะยกเลิกวันหยุดเพื่อชดเชยเวลาเรียนที่หายไป แต่การขาดเรียนสะสมก็ย่อมส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียนในระยะยาว และเมื่อถึงเวลานั้น ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมถึงทุกหน่วยงานของไทยจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อลดผลกระทบเชิงลบที่จะเกิดขึ้นกับเยาวชนของชาติเหล่านี้ไม่เช่นนั้นแล้วประเทศไทยอาจได้รับผลกระทบเชิงลบอย่างมหาศาลในอนาคต ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศเลื่อนเวลาเปิดภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2564 จากวันที่ 1 มิถุนายน 2564 เป็นวันที่ 14 มิถุนายน 2564 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ทั่วประเทศมีความรุนแรงในหลายพื้นที่ โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ควบคุมสูงสุด(สีแดง)หรือพื้นที่ควบคุม (สีส้ม) สามารถจัดการเรียนการสอนได้ 5 รูปแบบ (On Site, On Air, On Line, On Hand, On Demand) หลังจากเปิดภาคเรียนที่ 5 ปีการศึกษา 2564 ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 ตั้งแต่วันที่ 14 มิถุนายน พบการแพร่ระบาดยังไม่ลดลง จึงจำเป็นต้องหยุดการเรียนแบบ On Site แล้วเลือกรูปแบบอื่นในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นอย่างมาก ทำให้ทางโรงเรียนและผู้สอนมีนโยบายวางแผนการสอนโดยใช้ระบบการศึกษาทางไกลต่าง ๆ เข้ามาช่วย เช่น ระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 เพื่อดำเนินการเรียนการสอนต่อไปภายใต้วิกฤติโรคระบาดนี้ และทางโรงเรียนยังขาดสื่อการเรียนการสอนในรายวิชาวิทยาการคำนวณ เนื่องจากเป็นวิชาปรับจากกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้ทางโรงเรียนยังไม่พร้อมในการจัดหาสื่อมาให้ นักเรียนได้อย่างครบถ้วน จึงต้องการให้มีการสร้างหรือนวัตกรรมตามนโยบายของผู้บริหาร (แผนปฏิบัติการโรงเรียนวัดธรรมเจดีย์. 2564: 132)

จากความเป็นมาและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ยุคโควิด-19 ทำให้ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนเห็นถึงความสำคัญในการออกแบบสร้างสื่อการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่ไม่สามารถเดินทางมาเรียนได้เพื่อลดปัญหาความเสี่ยงในการแพร่เชื้อหรือการติดต่อและลดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จึงได้พัฒนาสื่อการสอน เอกสารอิเล็กทรอนิกส์รูปแบบ E-book โดยใช้โปรแกรม canva เนื่องจากสื่อการเรียนการสอน E-book สามารถอ่านได้ทุกที่ทุกเวลา และสะดวกในการพกพาและสามารถแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา และช่วยให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน สามารถศึกษาด้วยตนเอง

และศึกษาผ่านทางระบบออนไลน์ได้ตลอดเวลา ทำให้นักเรียนมีความสนใจมากขึ้น ใช้ได้ทั้งผู้ปกครองและนักเรียน
ลดปัญหาการพกหนังสือเล่มใหญ่นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในการเรียนได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพสื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รายวิชา
วิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ตามเกณฑ์ทางการเรียนด้วยสื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการ
เรียนรู้รายวิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยสื่อ E-book โดยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
รายวิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

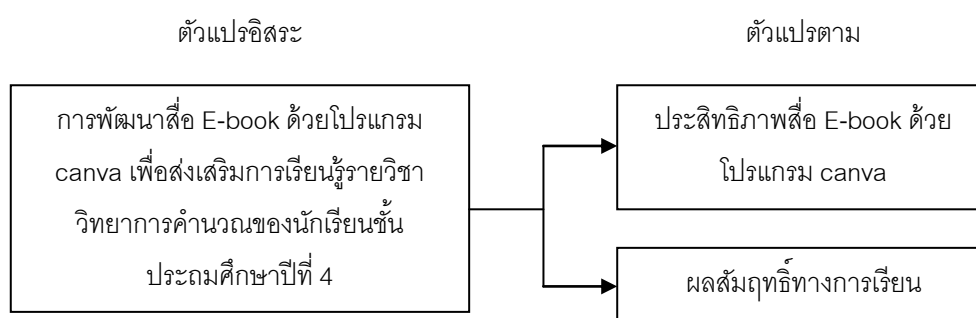
1. ประสิทธิภาพสื่อ E-Book ด้วยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รายวิชาวิทยาการคำนวณ ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 E-book ด้วยโปรแกรม canva อยู่ในเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิทยาการคำนวณ โดยใช้สื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva อยู่ใน
ระดับดีคิดเป็นร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิทยาการคำนวณ โดยใช้ E-Book ด้วยโปรแกรม canva หลังเรียนสูงกว่า
ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถในการออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณที่
สูงขึ้น และสามารถนำความรู้ ทักษะความคิดที่เป็นลำดับขั้นตอนมีเหตุผลไปปรับใช้ในการเรียนการสอนและสามารถ
นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในรายวิชาอื่นได้
2. ครูนำสื่อเทคโนโลยี E-book ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ให้มีบรรยากาศการเรียนรู้ควบคู่ไปกับความสนุกสนาน ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อฝึก
ทักษะการคิดที่เป็นลำดับขั้นตอน และการคิดอย่างมีเหตุผลมีผลของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาสื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รายวิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ แว่ววิไล
จำปาศักดิ์ (2560: 218), จุฑารัตน์ มาคมาลี (2562: 230), จรัสสม ปานบุตร (2557: 176), พระมหาวรเมธ สุทนต์โก
(2561: 79), ศิวาช เยียระยงค์ (2560: 62), เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม; และ ศุภนิดา สุธสวาท (2560: 1) ดังแสดงใน
ภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ อำเภอ เมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 23 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของสื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva และผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนทางการเรียนรู้ด้วยสื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างสื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva เพื่อทำการทดลองและหาประสิทธิภาพสื่อให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ ที่สร้างขึ้นและผ่านการทดลองแล้ว ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ E-book กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 14 ชั่วโมง โดยไม่นับเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

3. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน วิชาวิทยาการคำนวณ จากสื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ที่สร้างขึ้นและผ่านการทดลองแล้ว

4. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน วิชาวิทยาการคำนวณ จากสื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ที่สร้างขึ้นและผ่านการทดลองแล้ว

5. เก็บรวบรวมผลการทดสอบ ก่อนและหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียน เพื่อสรุปผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80

2. แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาวิทยาการคำนวณ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74

3. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติระหว่างเรียน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา วิทยาการคำนวณ จำนวน 30 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าความสอดคล้อง ผลการประเมินผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1 จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านการเรียนเนื้อหาแล้ว จำนวน 30 คน ตรวจสอบแล้วคำนวณหาความยากง่าย ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.53-0.73 และหาค่าจำแนกได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.27-0.60 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรง การหาค่าความเชื่อมั่น การหาค่าความยากง่าย และการหาค่าอำนาจจำแนก
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ (non-Parametric) ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัย

1. หาประสิทธิภาพสื่อ E-Book ด้วยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รายวิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยการหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประสิทธิภาพ สื่อ E Book ด้วยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาวิทยาการคำนวณ

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	N	μ	σ	ร้อยละ	เกณฑ์ ประสิทธิภาพ
ระหว่างเรียน (E_1)	40	23	32.39	2.96	80.98	80
หลังเรียน (E_2)	30	23	24.35	1.84	81.16	80

จากตาราง 1 พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของคะแนน ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละของ สื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva ที่ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพ มีคะแนนระหว่างเรียน (E_1) คิดเป็นร้อยละ 80.98 และคะแนนหลังเรียน (E_1/E_2) คิดเป็นร้อยละ 81.16 ดังนั้นประสิทธิภาพของ สื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.98/81.16 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ จังหวัดลพบุรี จากการใช้ สื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ จังหวัดลพบุรี จากการใช้ สื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
24-30	80-100	ดีมาก	7	30.43
21-23	70-79	ดี	10	43.48
18-20	60-69	พอใช้	5	21.74
15-17	50-59	ผ่านเกณฑ์	1	4.35
0-14	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-
รวม			23	100

จากตาราง 2 พบว่า พบว่า นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 24-30 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 30.43 คะแนนระหว่าง 21-23 อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 43.48 และ คะแนนระหว่าง 18-20 อยู่ในเกณฑ์ 60-69 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 24.74 และคะแนนระหว่าง 15-17 อยู่ในเกณฑ์ 50-59 ซึ่งอยู่ในผ่านเกณฑ์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.35

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยสื่อ E-Book โดยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รายวิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยสื่อ E-Book โดยโปรแกรม canva เพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้รายวิชาวิทยาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อ E-Book โดยใช้โปรแกรม canva

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	μ	σ	z	p-value
ก่อนเรียน	7	14	10.43	2.02	25.52	.000*
หลังเรียน	17	26	22.22	2.24		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้สื่อ E-Book โดยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รายวิชาการคำนวณ ค่าเฉลี่ย μ เท่ากับ 10.43 และ 24.35 ตามลำดับ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนหลังใช้สื่อ E-book พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

สรุปผลการศึกษา

1. ผลการหาประสิทธิภาพของสื่อ E-book ด้วยโปรแกรม canva ที่ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพ มีคะแนนระหว่างเรียน (E_1) คิดเป็นร้อยละ 80.98 และ คะแนนหลังเรียน (E_2) คิดเป็นร้อยละ 81.16 ดังนั้นประสิทธิภาพของ สื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva มีประสิทธิภาพ (E_1)/(E_2) เท่ากับ 80.98/81.16 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้วยสื่อ E-Book โดยใช้โปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รายวิชาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 74.06 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้วยสื่อ E-Book โดยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รายวิชาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยสื่อ E-Book โดยโปรแกรม canva หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาศักยภาพสื่อ E-Book ด้วยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รายวิชาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ (E_1)/(E_2) เท่ากับ 80.98/81.16 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะ สื่อ E-Book ด้วยโปรแกรม canva มีการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา การออกแบบ การวางแผน การเตรียมการผลิต ตลอดจนมีการจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยอาศัยทฤษฎีการออกแบบพัฒนาบทเรียนในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนด้านจิตวิทยา ด้านเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อช่วยให้สื่อ E-Book ด้วยโปรแกรม canva มีคุณภาพตามเกณฑ์ นอกจากนี้สื่อ E-Book ด้วยโปรแกรม canva ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แว่ววิไล จำปาศักดิ์ (2560: 218) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลักษณะนาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลวิจัยพบว่า ผลการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลักษณะนาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคุณภาพอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.52) และนำไปทดสอบกับนักเรียน มีประสิทธิภาพ 81.06/82.84 ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ มาคมาลี (2562:230) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ E-book ชุดประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทวีธาภิเศก ผลวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ชุดประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ที่สร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.93/81.11 ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. จากการศึกษาศักยภาพสื่อ E-Book ด้วยโปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รายวิชาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ จังหวัดลพบุรี จำนวน 23 คน มี

คะแนนอยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 74.06 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจความเข้าใจหลังจากที่เรียนด้วยสื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva อันเนื่องจากสื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva เป็นทางเลือกแนวใหม่สำหรับการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ดีขึ้นเพราะโครงสร้างของสื่อ E-book เป็นสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว กราฟิก เสียง ข้อความ ตัวอักษร ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรัสสม ปานบุตร (2557:176) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองเค็ด ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการออกเสียงภาษาไทยด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีค่าเท่ากับ 71.08 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาพรเมธ ฐานวฑฒโก (2561:79) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง หลักธรรมนำชาวพุทธสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคล อ่าเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนมีอัตราสูงขึ้น ค่าเฉลี่ยร้อยละ เท่ากับ 86.67 พบว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่คาดหวังไว้ คือ ร้อยละ 80

3. จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรียนรู้ด้วยสื่อ E-Book โดยใช้โปรแกรม canva เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รายวิชาการคำนวณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ จังหวัดลพบุรี พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการคำนวณ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ E-Book โดยใช้โปรแกรม canva หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะ สื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการอยากเรียนรู้ ไม่น่าเบื่อหน่าย สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ทบทวนบทเรียนได้หากไม่เข้าใจสะดวก รวดเร็วตามเวลาและสถานที่ที่นักเรียนต้องการ สื่อ E-book มีความน่าสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นักเรียนมีความสนใจมาก มีความตั้งใจในการเรียนรู้ เกิดความสนุกสนานไปกับการนำเสนอของสื่อ E-books ทั้งรูปภาพ วิดีโอและเสียงประกอบที่น่าตื่นเต้น จึงส่งให้นักเรียนใส่ใจในการเรียนมากขึ้น และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวะ เยียระยงค์.(2560: 62) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมการสอน เรื่องการอ่าน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล พบว่า ผลการทดสอบด้วยการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมการสอนของครูคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมณัฐ มิ่งศิริธรรม; และ ศุภนิดา สุตสวาท (2560: 1) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมออนไลน์ เพื่อการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับครูในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป ซึ่งประกอบด้วย ข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการนำสื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva รายวิชาการคำนวณ นักเรียนยังไม่คุ้นชินกับสื่อ E-book ครูผู้สอนจึงต้องใช้เวลาในการแนะนำการใช้งานก่อนการใช้สื่อ ทำให้เวลาในการเรียนการสอนไม่ตรงตามกำหนด

2. จากการนำสื่อ E-book โดยใช้โปรแกรม canva พบว่า การใช้งานสื่อครั้งแรกต้องใช้อินเทอร์เน็ตในการใช้งานและเมื่อไม่มีอินเทอร์เน็ต จึงไม่สามารถใช้งานสื่อได้เต็มประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนควรโหลดโปรแกรมล่วงหน้าก่อนการสอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาสื่อ E-book ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น หนังสือการ์ตูน หรือ เกมส์ ในรูปแบบออนไลน์ เพื่อจะได้สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ที่หลากหลาย
2. ควรมีการพัฒนาสื่อ E-book เชื่อมโยงไปยังแหล่งเนื้อหาข้อมูลเว็บไซต์อื่น ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่บทเรียนให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกมากขึ้นในการใช้งานทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์
3. ควรทำวิจัยเปรียบเทียบการเรียนรู้จากสื่อ E-book กับการเรียนด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น Google Site หรือ Prezi ควบคู่กันไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2560). **หลักสูตรรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ สาระเทคโนโลยี**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เชมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม; และ ศุภนิดา สุตสวาท. (2560, พฤศจิกายน-ธันวาคม) การพัฒนาชุดฝึกอบรมออนไลน์ เพื่อการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับครูในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, SU**. (5): 282-290.
- จุฑารัตน์ นาคมาลี. (2562). **การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ E-book ชุดประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนทวิภาภิเศก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จรัสสม ปานบุตร. (2557, กันยายน-ธันวาคม). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองเค็ด. **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, SU**. (3): 175-190.
- วรมธ ฐานาทุมโก. (2561). **การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง หลักธรรมนำชาวพุทธ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมงคล อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์. (2564). **แผนปฏิบัติการโรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ ปีการศึกษา 2564**. ลพบุรี: โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์.
- แวววิไล จำปาศักดิ์. (2560). **การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลักษณะนาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษา. พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ศิริวัช เยียระยงค์. (2560). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมการสอน เรื่องการอ่าน สารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2561). **หลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

E0105: การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุปถัมภ์ จังหวัด จันทบุรี โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC

THE DEVELOPMENT OF READING AND WRITING ENGLISH SKILLS IN READING AUTHENTIC MATERIALS IN ENGLISH FOR SECOND-YEAR STUDENTS OF VOCATIONAL COLLEGE UNDER THE PATRONAGE OF GSB FOUNDATION USING CIRC TECHNIQUE

ปณณวีร์ อารีเพื่อน¹ เบญจรัตน์ ราชฉวาง²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนอังกฤษ และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุปถัมภ์ จังหวัดจันทบุรี โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2564 วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุปถัมภ์ จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ห้อง ปวช. 2/1 จำนวนนักเรียน 28 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย โดยใช้การจับฉลาก (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบประเมินการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุปถัมภ์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC พบว่า โดยรวมผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 71.43 อยู่ในระดับดีเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุปถัมภ์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุปถัมภ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสื่อและอุปกรณ์ รองลงมา คือ ด้านเนื้อหาบทเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล

คำสำคัญ: เทคนิคการสอนแบบ CIRC, ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ, ความพึงพอใจของนักเรียน

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop reading and writing English skills. 2) to compare reading and writing English skills. 3) to explore satisfaction towards reading and writing English skills in Reading Authentic Materials in English for second-year students of vocational college under the patronage of GSB foundation using CIRC Technique. A sample was selected from the students in the second year in vocational college under the patronage of GSB foundation – The research was conducted in the first semester of the Academic year 2021. The simple single classroom consisting of 28 students. Through simple random sampling. The research instrument consisted of 1) The lesson plan based on the CIRC Technique. 2) An achievement test in Reading Authentic Materials in English. 3) The assessment form to access reading and writing English skills. 4) A questionnaire used for exploring students' satisfaction toward the CIRC Technique. The statistic tools for data analysis were percentage, mean and Standard Deviation, and dependent samples t-test.

The research findings revealed that:

1. The result of developing reading and writing English skills in Reading Authentic Materials in English for second-year students of vocational college under the patronage of GSB foundation using CIRC Technique showed that the average score of post-learning was higher than the pre-learning (71.43) at a high level.
2. The result of developing reading and writing English skills in Reading Authentic Materials in English for second-year students of vocational college under the patronage of GSB foundation using CIRC Technique showed that the post-learning was higher than the pre-learning was significantly difference at .05 level.
3. The vocational college the second-year students of revealing of using CIRC Technique at a high level.

Keywords: CIRC Technique, Reading and writing English skills, Students' satisfaction

บทนำ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม และมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการ

เปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิดวิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 1)

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ ความบันเทิง การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หลากหลายและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนานักเรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่าย กว้างขวางขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551: 1)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสินอุปถัมภ์ จังหวัดจันทบุรี เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและจัดการเรียนการสอนวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิธีการอ่านและการเขียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเพื่อให้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการใช้ภาษาในการสื่อสาร สามารถเลือกใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาเหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ โอกาสและสถานการณ์ สามารถนำความรู้และทักษะการฟัง การดู การพูด การอ่านและการเขียนไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องตามหลักการ เห็นคุณค่าและความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2562: 3-7) และได้ทำการศึกษาค้นคว้างานหลังการสอนรายวิชา พบว่าผู้เรียนมีปัญหามากที่สุดด้านการอ่านภาษาอังกฤษ การอ่านสะกดคำและการออกเสียงภาษาอังกฤษ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยที่ผ่านมา เน้นในด้านของโครงสร้างประโยคและไวยากรณ์ ซึ่งผู้เรียนจำนวนน้อยสามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนหรือใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง รองลงมาเป็นปัญหาด้านการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ด้านไวยากรณ์ ความสำคัญระหว่างคำในประโยค และการเขียน ซึ่งเห็นได้ชัดจากการวิเคราะห์เรียงความและข้อเขียนอื่น ๆ ของผู้เรียน ปัญหาดังกล่าวส่วนมากเกิดขึ้นจากอิทธิพลของภาษาไทยซึ่งเข้าไปแทรกอยู่ในการแสดงความคิดเห็นเป็นภาษาอังกฤษและทำให้ข้อความที่เขียนนั้น แม้ว่าจะใช้ถ้อยคำภาษาอังกฤษก็ตาม แต่ใช้รูปแบบหรือโครงสร้างซึ่งคล้าย ๆ กับภาษาไทยหรือกึ่งไทยกึ่งอังกฤษ ซึ่งผิดกฎไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ และในบางกรณีผู้เรียนไม่อาจสามารถสื่อความหมายแก่ผู้อ่านได้ ส่งผลกระทบต่อการเรียนในระดับชั้นต่อไปและส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-NET) (วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสินอุปถัมภ์. 2563: 10)

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูผู้สอนในรายวิชาภาษาอังกฤษวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนให้กับผู้เรียน จึงได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้วิธีการสอนด้วยเทคนิค CIRC เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นการสอนแบบบูรณาการการอ่านและการเขียนเรียงความ เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสอนและการเขียนโดยที่ครูจะต้องดำเนินการสอนก่อน และจัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มละประมาณ 4-6 คน โดยแต่ละความสามารถ ให้ร่วมมือกันเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติกิจกรรมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนด โดยสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องร่วมมือช่วยเหลือกัน ฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รับผิดชอบต่อผลงานของตนเองและกลุ่มร่วมกัน ข้อดีของเทคนิคการสอนแบบ CIRC คือ เป็นเทคนิคการสอนที่มีการส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ หรือทีม ตามระบอบประชาธิปไตย และเป็นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ทำให้สามารถปรับตัวอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเองและเพื่อนร่วมกลุ่ม ซึ่งเหมาะสมกับวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์และเหมาะสมกับผู้เรียนในระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ โดยเฉพาะทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการประสานสัมพันธ์ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการแก้ปัญหา รวมทั้งทักษะการอ่านและการเขียน

จากความเป็นมาและปัญหาในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้วิจัยนำเทคนิคการสอนแบบ CIRC มาใช้ในการแก้ปัญหาการอ่านสะกดคำและการออกเสียง และการเขียนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป้าหมายหลักของเทคนิคการสอนแบบ CIRC คือ การพัฒนาการอ่านควบคู่ไปกับการเขียน จะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น อีกทั้งเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย และพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตรต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุปถัมภ์ จังหวัด จันทบุรี โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียน วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุปถัมภ์ จังหวัด จันทบุรี โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุปถัมภ์ จังหวัด จันทบุรี โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
2. นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียน วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

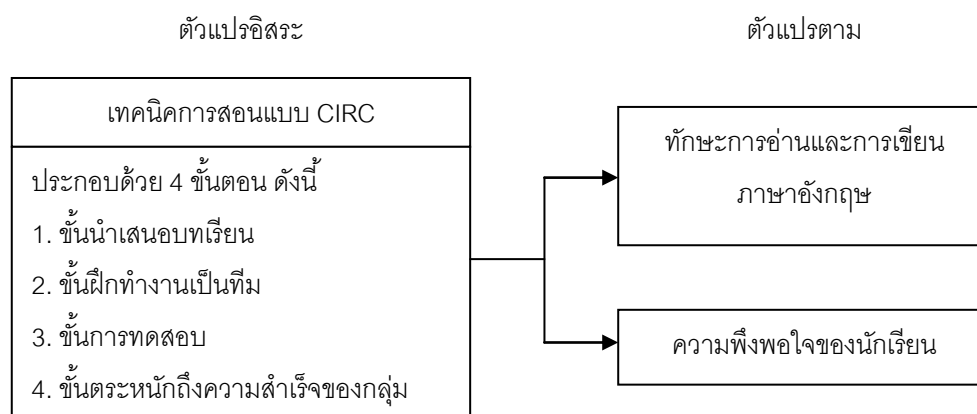
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะในการอ่านและเขียนวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษและนำความรู้ที่ได้ไปเป็นเครื่องมือในการใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และเกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
2. ครูได้รูปแบบการสอนจากเทคนิคการสอนแบบ CIRC และสามารถนำวิธีการสอนไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาภาษาอังกฤษอินเตอร์เน็ต โฆษณา การสมัครงานออนไลน์ การเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุปถัมภ์ จังหวัดจันทบุรี โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ

CIRC ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ สตีเวนส์; แมดเด็น; สลาบิน; และ ฟานิซ (Stevens; Madden; Slavin; & Fanish.1987: 433-454) และ วรพรรณ สิทธิเลิศ (2537: 18) ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2564 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสินอุปถัมภ์ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 125 คน ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาวิชาการโรงแรม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2564 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสินอุปถัมภ์ จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ห้อง ปวช. 2/1 สาขาวิชาการบัญชี จำนวนนักเรียน 28 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย โดยใช้การจับฉลาก (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เทคนิคการสอนแบบ CIRC
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ
 - 2.2 ความพึงพอใจของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้อง ปวช. 2/1 สาขาวิชาการบัญชี จำนวนนักเรียน 28 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย โดยใช้การจับฉลาก (Simple Random Sampling) วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ แบบประเมินการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ และแบบประเมินการเขียนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ ที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว

2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้อง ปวช. 2/1 จำนวน 16 ชั่วโมง โดยไม่นับเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

3. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ แบบประเมินการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ และแบบประเมินการเขียนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ ที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว

4. ทำการประเมินความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ จำนวน 40 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความสอดคล้องผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง .67-1 ขึ้นไป จากนั้น ทำการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้อง ปวช. 2/3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมลีนุพัฒน์ ปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านการเรียนเนื้อหาเนื้อหาแล้ว จำนวน 25 คน ตรวจสอบแบบทดสอบแล้วคำนวณหาความยากง่าย ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.36-0.80 และหาค่าจำแนก ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.21-0.93 แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

3. แบบประเมินการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ เรียง วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ จำนวน 20 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการ หัวหน้างานหลักสูตร และ หัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความสอดคล้องผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง .67-1

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านครูผู้สอน 2) ด้านเนื้อหาบทเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผล และ 5) ด้านสื่อและอุปกรณ์ จำนวน 22 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการ หัวหน้างานหลักสูตร และ หัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง .67-1

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรง การหาค่าความเชื่อมั่น การหา ค่าความยากง่าย และการหาค่าอำนาจจำแนก
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน t-test แบบ Dependent Samples (ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว) One Sample โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent Samples

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ได้ทดลองกับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสิน อุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 28 คน โดยการทำข้อสอบก่อนเรียน 40 ข้อ 40 คะแนน แบบประเมินการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ และแบบประเมินการเขียนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ 20 คะแนน หลังจากนั้นครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 16 ชั่วโมง เมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน แล้วจึงทำแบบทดสอบหลังเรียน

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้อง ปวช. 2/1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสิน อุบลราชธานี ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน
1	36	36	15	36	46
2	27	37	16	16	42
3	43	53	17	40	56
4	25	42	18	36	47
5	40	48	19	28	32
6	28	52	20	32	42
7	32	42	21	28	34
8	36	42	22	32	42
9	20	45	23	28	34
10	20	45	24	28	43
11	24	36	25	24	37
12	20	38	26	28	48
13	24	43	27	28	48
14	20	42	28	36	48
$\bar{X}$				48.51	71.43
S.D.				11.59	9.98

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC ก่อนเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 16 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 40 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.59 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC หลังเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 32 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 56 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 71.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.98

ตาราง 2 ผลการศึกษาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้อง ปวช. 2/1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสินอุปถัมภ์โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
49-60	80-100	ดีมาก	7	25.00
37-48	70-79	ดี	13	46.43
25-36	60-69	พอใช้	5	17.86
13-24	50-59	ผ่านเกณฑ์	3	10.71
0-12	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	25.00
รวม			28	100

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 49-60 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 คะแนนระหว่าง 37-48 อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 46.43 คะแนนระหว่าง 25-36 อยู่ในเกณฑ์ 60-69 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 17.86 ระดับผ่านเกณฑ์ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.71 นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษในระดับดีขึ้น มีจำนวน 20 คน คิดเป็น ร้อยละ 71.43

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้อง ปวช. 2/1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสินอุปถัมภ์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t-test	sig
ก่อนเรียน	16	43	29.11	6.95	10.433	0.000*
หลังเรียน	32	56	42.86	5.99		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC ก่อนเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 16 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 40 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.95 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC หลังเรียนมีคะแนนต่ำสุด

เท่ากับ 32 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 56 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.99 แสดงว่า ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษวิชาการวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้อง ปวช. 2/1 สาขาวิชาการบัญชี สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้อง ปวช. 2/1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุบลรัตน์โดยภาพรวม

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านครูผู้สอน	4.16	0.79	มาก
2. ด้านเนื้อหาบทเรียน	4.45	0.69	มาก
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.20	0.77	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.15	0.78	มาก
5. ด้านสื่อและอุปกรณ์	4.52	0.66	มากที่สุด
รวม	4.22	0.77	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.77) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสื่อและอุปกรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.66) รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านเนื้อหาบทเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.69) ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.77) ด้านด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.79) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.78)

สรุปผลการศึกษา

1. ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้อง ปวช. 2/1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุบลรัตน์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC พบว่า โดยรวมผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 71.43 อยู่ในระดับดี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้อง ปวช. 2/1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาออมสินอุบลรัตน์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC วิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้อง ปวช. 2/1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษา

ออมสินอุปถัมภ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสื่อและอุปกรณ์ รองลงมาคือ ด้านเนื้อหาบทเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ห้อง ปวช. 2/1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสินอุปถัมภ์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC พบว่า โดยรวมผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 71.43 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยการแบ่งกลุ่มผู้เรียนโดยละความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน นักเรียนจะร่วมมือช่วยเหลือและฝึกประสบการณ์เรียนรู้ร่วมกัน จากนั้นครูผู้สอนทำการทดสอบนักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มมาทำการแข่งขัน โดยห้ามสมาชิกในกลุ่มแต่ละกลุ่มช่วยเหลือเพื่อนที่ทำการแข่งขัน เมื่อทำการแข่งขันเสร็จแล้ว ครูผู้สอนสรุปผลและให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งในการสอนวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ได้เน้นพฤติกรรมด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี พรหมเสน; และ ธนารัตน์ เหล่าอรรค (2563: 102-112) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC ประกอบชุดแบบฝึกเสริมทักษะที่ส่งเสริมการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่า 1) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC ประกอบชุดแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 วงจรที่ 1 การอ่านภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 66.88 และวงจรที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 78.75 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามที่กำหนดไว้ และ 2) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC ประกอบชุดแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ส่งเสริมการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 วงจรที่ 1 การเขียนภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54.36 และวงจรที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 74.38 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

2. จากการเปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสินอุปถัมภ์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์อังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสินอุปถัมภ์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC เน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ทั้งด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น และมีการทดสอบนักเรียนโดยให้นักเรียนส่งตัวแทนสมาชิกภายในกลุ่มเข้าทำการแข่งขันเป็นรายบุคคล กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบร่วมกัน ส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันวิสา ทิแก้ว; ยุพิน จันทรเรือง; อัญชลี เท่งตระกูล (2561: 71) ศึกษาเรื่อง การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม ร่วมกับเทคนิคร่วมมือในการอ่านและการเขียน (CIRC) เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเขียนด้วยชุดการ

เรียนด้วยสื่อประสม ร่วมกับเทคนิคการร่วมมือในการอ่านและการเขียน (CIRC) เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนที่มีตัวสะกดมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 70.25 และมีคะแนนความสามารถทักษะการอ่านและการเขียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สติล (Steals. 1990: 15-16) ศึกษาเรื่อง การอ่านและการเขียนโดยให้ยุทธวิธีการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC พบว่า คะแนนทดสอบมาตรฐานในการอ่านและเขียนของนักเรียนกลุ่มเกรด 9 เป็นที่น่าพอใจ ส่วนกลุ่มทดลองในกลุ่มนักเรียนเกรด 11 พบว่า มีคะแนนเพิ่มขึ้นในด้านการอ่าน และสำหรับกลุ่มควบคุมในกลุ่มนักเรียนเกรด 11 พบว่า มีคะแนนเพิ่มขึ้นในด้านการอ่านและการเขียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาร์มายาติ (Darmayanti. 2014: 111-123) ศึกษาเรื่อง การใช้วิธีอ่านและเขียนแบบผสมผสานแบบร่วมมือ(CIRC) ในการสอนเรื่องคำบรรยายเพื่อปรับปรุงความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 11 ของรุ่น MAN 2 Model Makassar พบว่า คะแนนนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ CIRC และแบบ non-CIRC มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

3. จากการศึกษาความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC วิชาการอ่านสิ่งพิมพ์อังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสินอุปถัมภ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ได้แก่ ด้านสื่อและอุปกรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเนื้อหาบทเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เหมาะสำหรับการสอนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ เป็นเทคนิคและวิธีการที่ช่วยพัฒนาผลการเรียนรู้และทักษะการทำงานกลุ่มได้เป็นอย่างดี นักเรียนในกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนควบคู่กันไป เห็นประโยชน์ของการร่วมมือกันเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อน รวมทั้งเมื่อมีการนำทักษะดังกล่าวไปใช้ในการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ ซึ่งวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้สามารถนำไปปรับใช้ได้กับทุกรายวิชาและทุกระดับชั้น ผู้เรียนได้ร่วมกันเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลธิดา แก้วตานุสสัย; ผาสุข บุญธรรม; และ สุดาพร ปัญญาพุกษ์ (2561: 25) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วย เทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย พบว่า 1) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค CIRC โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไปซึ่งประกอบด้วยข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ครูผู้สอนต้องศึกษารายละเอียด วิธีการและลักษณะขั้นตอนของวิธีสอนแบบนี้ให้มีความเข้าใจอย่างชัดเจน รวมทั้งการจัดเตรียมสื่อการสอน การให้โอกาสและเวลากับนักเรียนในการปรับตัวให้คุ้นเคยให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงพื้นฐานการเรียนรู้แบบกลุ่มของนักเรียน การกระตุ้นให้นักเรียนมีบทบาทในกลุ่ม ให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC เน้นทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ เพื่อเสริมให้นักเรียนมีทักษะการเขียนสรุปความเพิ่มขึ้น

2. ควรเปรียบเทียบรูปแบบการสอนโดยเน้นทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนหลากหลายรูปแบบ เช่น SQ4R, CIPPA Model, K-W-L

เอกสารอ้างอิง

กุลธิดา แก้วตาบุศย์; ผาสุก บุญธรรม; และสุตาพร ปัญญาพุกษ์. (2561, กันยายน-ธันวาคม). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย**. 11(3): 25-36.

วิทยาลัยอาชีวศึกษาอมสินอุปถัมภ์. (2563). ผลการสอบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-NET). จันทบุรี:ผู้พิมพ์.

วรพรรณ สิทธิเลิศ. (2537). **ผลของการเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษและความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วันวิสา ทิแก้ว; ยุพิน จันทร์เรือง; และ อัญชลี เทังตระกูล. (2561, กรกฎาคม-ธันวาคม). การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสมร่วมกับเทคนิคการร่วมมือในการอ่านและการเขียน (CIRC) เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. **วารสารบัณฑิตวิจัย**. 9(2): 69-86.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562**. กรุงเทพฯ: ผู้พิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **ข้อมูลการศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2542**. กรุงเทพฯ: ผู้พิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **แนวทางการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ: ผู้พิมพ์.

พัชรี พรหมเสน; และ ธนารัตน์ เหล่าอรรคะ. (2563, มกราคม-เมษายน). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ CIRC ประกอบชุดแบบฝึกเสริมทักษะที่ส่งเสริมการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6. **วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา**. 4(10):102-112.

Darmayanti. (2014, August). The Implementation of Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) Method in Teaching Narrative Text to Improve Students' Reading Comprehension at the Eleventh Grade Students of MAN 2 Model Makassar. **Ethical Lingua**. 1(2): 111-123.

Steals, M. H. (1990, November). Development to an Adapted Cooperative Learning Strategy in a Secondary Chapter I Option 4 Reading English/Language Rats Pairing Program. *English Language Arts*. 51(5): 15-16.

Stevens, R.; Madden, N.; Slavin, R.; & Farnish, A. (1987, Fall). Cooperative Integrated Reading and Composition: Two Field Experiments. *Dissertation Abstracts International*. 22(4): 433-454.

E0106: ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตูม จากการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ

THE STUDY ON FINE MUSCLE USE ABILITY THROUGH ENHANCING RECYCLED MATERIALS ART ACTIVITIES LEARNING EXPERIENCE MANAGEMENT

ศรินยา ใจทอง¹ สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 จากการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและพัฒนาการในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 จากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เป็นนักเรียนปฐมวัยชาย-หญิง ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านดอนตูม อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำนวน 10 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ และแบบทดสอบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1 มีทั้งหมดจำนวน 4 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ค่ามัธยฐาน (Median) และ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และใช้สถิติทดสอบ Non Parametric

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตูม หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุอยู่ในระดับดีตามการวัดผลของหลักสูตรระดับปฐมวัยจำนวนร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด และสูงกว่าเกณฑ์ระดับดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. พัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตูม หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ, ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก, เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3

Abstract

The objectives of this research were to study fine muscle use ability and the development of the fine muscle use ability of kindergarten 3 pupils through enhancing recycled materials art activities learning experience management. The samples used in the research were early childhood 5-6 years, male and female, studying in Kindergarten 3, Semester 2, Academic Year 2021, at Ban Dondu School, 10 students were obtained. The research instruments were 1) recycled materials art activities 2) 4 tests of

ability in using fine muscle. The data were analyzed by median, inter-quartile range and Non Parametric statistic test.

The results of the research were as:

1. Fine muscle use ability of kindergarten 3 pupils at Ban Dondu School after enhancing recycled materials art activities learning experience management, overall at a good level and above with a statistical significance level of .05.

2. Fine mussel use ability of kindergarten 3 pupils at Ban Dondu School after enhancing recycled materials art activities learning experience management was higher with a statistical significance level of .05.

Keywords: Recycled materials art activities learning experience management, Fine muscle use ability, kindergarten 3 pupils

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเตรียมความพร้อมด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กนั้นจะเป็นประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายที่มีพัฒนาการเป็นไปอย่างมีระบบตามช่วงอายุของเด็กแต่ละวัย ซึ่งการฝึกความพร้อมด้านกล้ามเนื้อมือ จะช่วยให้นิ้วมือแข็งแรง และใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว ช่วยให้เด็กมีความสามารถในการหยิบจับ คัดเขียน ได้เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ. 2561: 11) จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของ กีเซล (Gesll. 1940) สรุปได้ว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยแบ่งออกเป็นระยะและมีขั้นตอนการพัฒนา โดยเริ่มจากการใช้มือตะปบ จับของด้วยนิ้ว 4 นิ้วติดกันกับฝ่ามือ โดยเริ่มใช้ฝ่ามือตอนใกล้ๆ สันมือ ต่อมาเลื่อนไปใช้กลางมือ จากนั้นหัวแม่มือจึงค่อยเคลื่อนมาช่วยจับขั้นสุดท้ายคือ การหยิบของด้วยหัวแม่มือกับปลายนิ้วซึ่งทั้งหมดเป็นกล้ามเนื้อเล็กที่มีความสำคัญเพราะเป็นรากฐานเมื่อเจริญเติบโต และจากทฤษฎีของ โลเวนเฟลด์; และ บริทเทน (Lowenfeld; & Brittain. 1987) มีความเชื่อว่าความเข้าใจและการรับรู้ถึงสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กจะมีผลต่ออารมณ์ของเด็กซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้เด็กแสดงตามอารมณ์ เด็กจะมีสุขภาพและจะแสดงออกทางด้านร่างกายและอารมณ์ภายในของเด็กขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2551: 100-102) กล้ามเนื้อมัดเล็กเป็นพัฒนาการทางกายที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญมากเพราะหมายถึงการสร้างเสริมความสามารถในการหยิบจับ คัดเขียน และทำกิจกรรมที่ต้องใช้กล้ามเนื้อนิ้วมือ ฝ่ามือและข้อต่อ การส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กเป็นการพัฒนากล้ามเนื้อนิ้วมือเพราะเด็กต้องใช้มือในการทำกิจกรรมที่สำคัญได้แก่ การเขียนหนังสือ การจัดกระทำ หยิบ จับ ปั่นแต่งสิ่งต่าง ๆ การส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือไม่เพียงแต่พัฒนาการใช้กล้ามเนื้อนิ้วมือให้แข็งแรงเท่านั้น แต่ยังเป็น การส่งเสริมความสามารถของการใช้สายตากับมือให้ประสานสัมพันธ์กันด้วย การส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อมัดเล็กต้องควบคู่กันไป และเด็กต้องได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กปฐมวัย ทักษะการเขียนการหยิบ การจับ จะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมัดเล็ก

จากการศึกษาพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2563 พบว่า พัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 อยู่ในระดับพอใช้ จากแบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการ การใช้

กล้ามเนื้อมัดเล็กจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การปั้นดินน้ำมัน กิจกรรมสีเทียน กิจกรรมตัดกระดาษและกิจกรรมฉีก ปะ ตัด ซึ่งเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 สามารถใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้แต่ยังไม่คล่องแคล่ว ส่งผลให้การใช้ชีวิตประจำวันของเด็กอนุบาลมีปัญหาเนื่องจากไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เท่าที่ควร เช่น การสวมรองเท้าหรือถอดรองเท้า การแต่งกายด้วยตนเอง การพับเก็บที่นอนไม่ได้ (โรงเรียนบ้านดอนตูม, 2563: 50-55) จากสภาพปัญหาที่พบ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กอย่างต่อเนื่องในปีการศึกษา 2564

การส่งเสริมและพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยสามารถทำได้หลายวิธีจากการศึกษาทฤษฎีของ แมคคาฟี; และ ลีออน (McAfee; & Leong, 2004) การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นพัฒนากระบวนการความคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับความงามและส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ตามความรู้สึก ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการโดยใช้ศิลปะ เช่น การวาดภาพ ระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การพับ ตัด จากการศึกษาทฤษฎีจึงได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยจึงมีการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุเพื่อศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยถ้าประสบความสำเร็จในการวิจัยครั้งนี้จะส่งผลให้เด็กปฐมวัยได้มีการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเนื่องจากเด็กปฐมวัยต้องการมีความพร้อมในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กซึ่งเป็นพัฒนาการพื้นฐานในการดำเนินชีวิตประจำวันและสามารถนำไปใช้ในการศึกษาระดับต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตูม จากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ
2. เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตูม จากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ

สมมติฐานการวิจัย

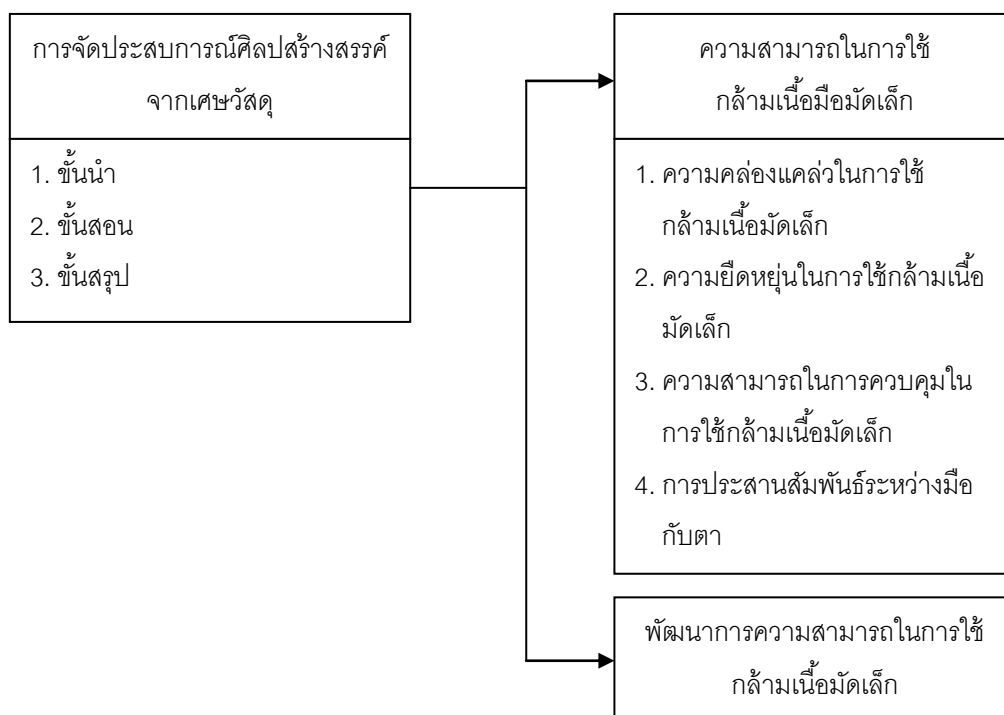
1. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตูม จังหวัดอำนาจเจริญ หลังการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุอยู่ในระดับดี ($Mdn = 28$) ตามการวัดผลของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำนวนร้อยละ 80
2. พัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตูม จังหวัดอำนาจเจริญ หลังการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุสูงขึ้น

ความสำคัญของการวิจัย

1. พัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ
2. ศึกษาพัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการที่ได้ศึกษาหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พุทธศักราช 2560 และทฤษฎีของ โลเวนเฟลด์; และ บริทเทน (Lowenfeld; & Brittain. 1987) และทฤษฎีของ แมคคาฟี; และ ลีอง (Mcafee; & Leong. 2004) เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

กลุ่มตัวอย่างเลือกมาจากประชากร นักเรียนปฐมวัยชาย-หญิง ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 10 คน จำนวน 1 ห้อง โดยการใช้ประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ จำนวน 7 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 20 แผน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่าง .67-1 และ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก จำนวน 4 ฉบับ ฉบับละ 3 ข้อ คะแนนแต่ละฉบับเต็ม 9 คะแนน รวมทั้ง 4 ฉบับคะแนนเต็ม 36 คะแนน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าระหว่าง .67-1 ทั้ง 4 ฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการทดลอง ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองกลุ่มเดียว (One group posttest only design) ระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน - 30 ธันวาคม 2564 โดยการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ จำนวน 20 แผน และทำการทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กระหว่างวันที่ 5-7 มกราคม 2565

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์หีข้อมูล N = 10 จึงใช้สถิติแบบ Non Parametric ได้แก่ จำนวน ค่าคะแนนมัธยฐาน (Mdn) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) และ The Sign Test for Median: One Sample

ผลการวิจัย

1. การศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนดู่ จังหวัดอำนาจเจริญ จากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตูม จังหวัดอำนาจเจริญ จากการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ มีผลการวิจัย ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ค่ามัธยฐาน พิสัยระหว่างควอทล์ไคละแน และระดับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของ
เด็กอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนดู่ จังหวัดอำนาจเจริญ จากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ

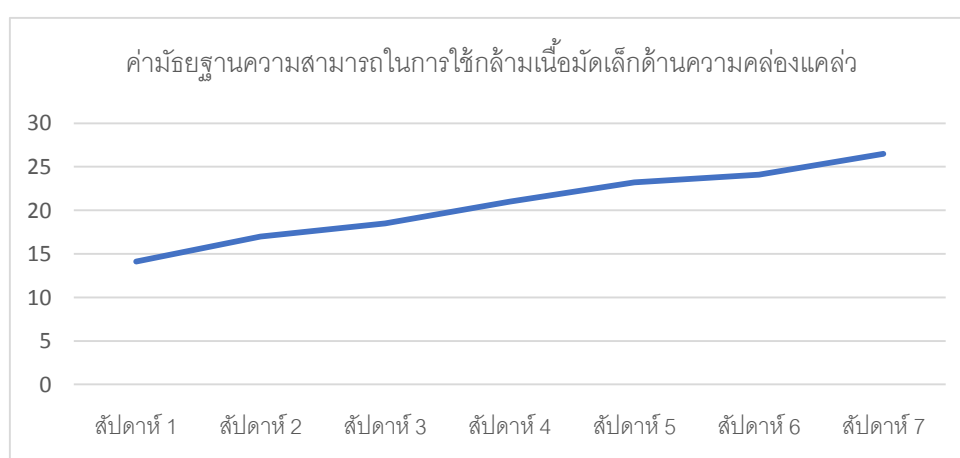
ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก										
นักเรียนคนที่	ความคล่องแคล่ว		ความยืดหยุ่น		การควบคุม		การประสานสัมพันธ์ ระหว่างมือกับตา		รวมทุกด้าน	
	(คะแนนเต็ม 9)		(คะแนนเต็ม 9)		(คะแนนเต็ม 9)		(คะแนนเต็ม 9)		(คะแนนเต็ม 36)	
1	8	ดี	9	ดี	9	ดี	9	ดี	35	ดี
2	9	ดี	9	ดี	9	ดี	9	ดี	36	ดี
3	8	ดี	8	ดี	9	ดี	9	ดี	34	ดี
4	9	ดี	9	ดี	9	ดี	9	ดี	36	ดี
5	8	ดี	8	ดี	8	ดี	8	ดี	32	ดี
6	7	ดี	8	ดี	8	ดี	9	ดี	32	ดี
7	6	ปรับปรุง	6	ปรับปรุง	9	ดี	9	ดี	30	ดี
8	9	ดี	9	ดี	9	ดี	9	ดี	36	ดี
9	5	ปรับปรุง	3	ปรับปรุง	7	ดี	6	ปรับปรุง	21	ปรับปรุง
10	9	ดี	5	ปรับปรุง	9	ดี	9	ดี	32	ดี
Mdn	8	ดี	8	ดี	9	ดี	9	ดี	33	ดี
IQR	3		3		3		3		4	

The Sign Test for Medain: One Sample

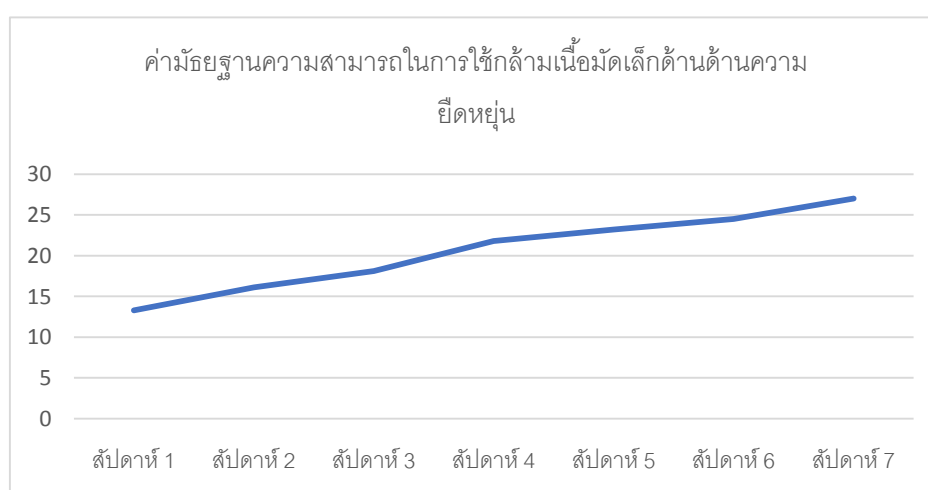
คะแนนเกณฑ์					
ระดับดี	7-9	7-9	7-9	7-9	28-36
n	10	10	10	10	10
t	8	7	10	9	9
p-value	0.9893	0.9453	1.0000	0.9990	0.9990

จากตาราง 1 พบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู หลังการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ อยู่ในระดับดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุอยู่ในระดับดี (Mdn = 28) ตามการวัดผลของหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำนวนร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด

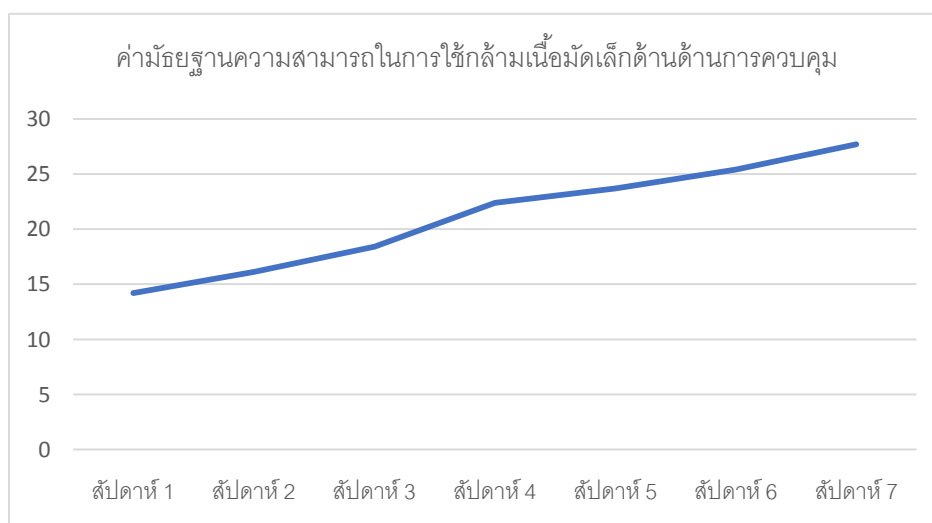
2. การศึกษาพัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ จากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ

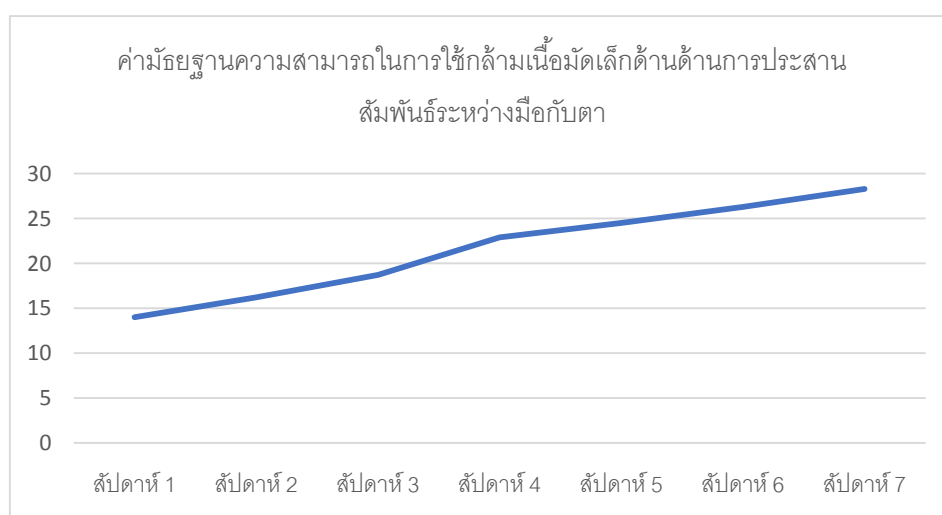
ภาพประกอบ 1 กราฟแสดงค่ามัธยฐานความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กด้านความคล่องแคล่ว ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ จากการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ

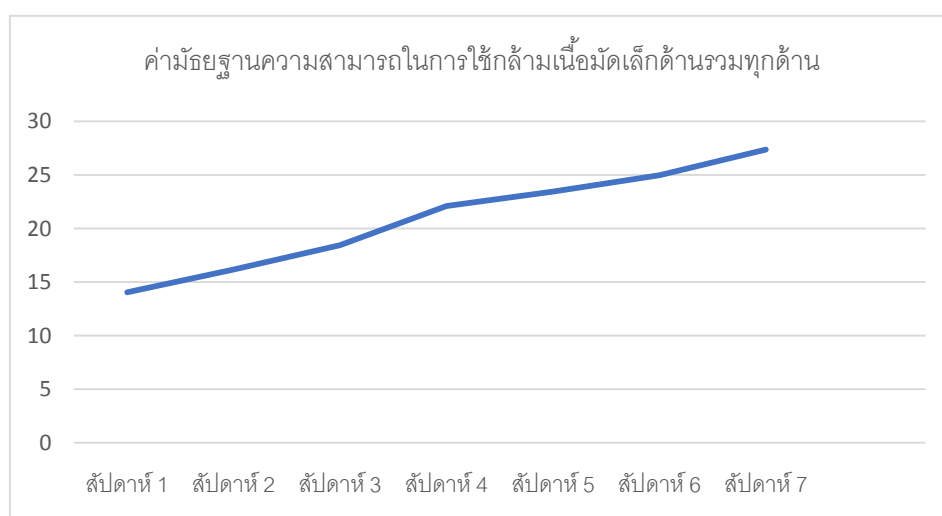
ภาพประกอบ 2 กราฟแสดงค่ามัธยฐานความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กด้านความยืดหยุ่นของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ จากการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ

ภาพประกอบ 3 กราฟแสดงค่ามัธยฐานความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กด้านด้านการควบคุมของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ จากการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ

ภาพประกอบ 4 กราฟแสดงค่ามัธยฐานความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กด้านด้านการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ จากการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ

ภาพประกอบ 5 กราฟแสดงค่ามัธยฐานความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กรวมทุกด้านของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ จากการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ

จากภาพประกอบ 1-5 พบว่า ค่ามัธยฐานคะแนนความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ หลังการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ ต่างก็สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่าพัฒนาการในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ จากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุสูงขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ หลังการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ อยู่ในระดับดี (ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 33 จากคะแนนเต็ม 36; $n = 10$, $t = 9$, $p\text{-value} = 0.9990$) โดยความสามารถด้านความคล่องแคล่ว ความยืดหยุ่น การควบคุม และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับเท้าอยู่ในระดับดี (ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 8 จากคะแนนเต็ม 9; $n = 10$, $t = 8$, $p\text{-value} = 0.9893$ ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 9 จากคะแนนเต็ม 9; $n = 10$, $t = 7$, $p\text{-value} = 0.9453$ ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 9 จากคะแนนเต็ม 9; $n = 10$, $t = 10$, $p\text{-value} = 1.0000$ ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 9 จากคะแนนเต็ม 9; $n = 10$, $t = 9$, $p\text{-value} = 0.9990$ ตามลำดับ)

2. พัฒนาการในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ จากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุสูงขึ้น โดยมีค่ามัธยฐานคะแนน = 28 ความสามารถด้านคล่องแคล่ว ความสามารถด้านความยืดหยุ่น ความสามารถด้านการควบคุม และความสามารถด้านการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับเท้า ค่ามัธยฐานคะแนน = 21.00, 21.80, 22.40, 22.90 ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ อยู่ในเกณฑ์ระดับดี (Mdn = 28 คะแนน) ตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องการทฤษฎีของ กีเซล (Gesll. 1940) เกี่ยวกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยแบ่งออกเป็นระยะและมีขั้นตอนการพัฒนาโดยเริ่มจากการใช้มือตะปบ จับของด้วยนิ้ว 4 นิ้วติดกันกับฝ่ามือ โดยเริ่มใช้ฝ่ามือตอนใกล้ ๆ สันมือ ต่อมาเลื่อนไปใช้กลางมือ จากนั้นหัวแม่มือจึงค่อยเคลื่อนมาช่วยจับขั้นสุดท้ายคือ การหยิบของด้วยหัวแม่มือกับปลายนิ้ว ซึ่งทั้งหมดเป็นกล้ามเนื้อเล็กที่มีความสำคัญเพราะเป็นรากฐานเมื่อเจริญเติบโต โดยการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุจะทำให้เด็กเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งครูจะเป็นในคำแนะนำในการทำกิจกรรมกับเด็กเพื่อให้เด็กสามารถทำกิจกรรมได้อย่างราบรื่น ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกาภานต์ น้อยนิยม (2556) พบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอายุ 4-5 ปี หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยดิน อยู่ในระดับดี และเปรียบเทียบกับก่อนการจัดกิจกรรมพบว่าโดยรวมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 พัฒนารี จันทราภิรมย์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัยโดยการใช้สื่อการสอนชุดฝึกกล้ามมือ พบว่า วิธีการให้เด็กปฐมวัยฝึกจากชุดฝึกกล้ามมือผ่านการเรียนรู้ที่ผ่านประสบการณ์จริง หลังจากการใช้สื่อการสอนชุดฝึกกล้ามมือทำให้เด็กปฐมวัยมีทักษะการเขียนที่เหมาะสมกับวัย ผลโดยรวมการใช้สื่อการสอนชุดฝึกกล้ามมือทำให้กลุ่มหลังทดลองสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ .01 แสดงให้เห็นว่าการใช้สื่อการสอนชุดฝึกกล้ามมือเป็นกิจกรรมที่เด็กได้ฝึกสัมพันธ์ระหว่างมือกับสายตาและการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อสอดคล้องกับงานวิจัยของ แลนเดอร์ส (Landers. 2006: ออนไลน์) สรุปได้ว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อตาและมือจะทำให้สามารถพัฒนาทักษะในการเขียน การวาด และการจับวัตถุเล็ก ๆ หรืออุปกรณ์ เด็กก่อนวัยเรียนจะจับวัตถุผ่านการมองเห็น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อแวร์เนส (Awareness. 2003: ออนไลน์) พบว่า การวาดภาพด้วยนิ้วมือเป็นการส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กชั้นปฐมวัยและยังส่งเสริมให้เด็กสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างคล่องแคล่ว โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุครูต้องมีการเลือกใช้สื่อการสอนที่มีความหลากหลาย ไม่ใช่สื่อที่เดิมๆ เพราะจะทำให้เด็กเกิดความเบื่อและไม่มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม

2. พัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู จังหวัดอำนาจเจริญ หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จากทฤษฎีของ แมคคาฟี; และ ลีออน (Mcatee; & Leong.2004) และทฤษฎีของ กีเซล (Gesll. 1940) เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รวิพร ผาด่าน (2557) ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การฉีก ตัด ปะเศษวัสดุ มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กหลังการทดลองอยู่ในระดับดี ซึ่งสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ ประภาศิริ สิงห์ครุ; พอเจตน์ ธรรมศิริขวัญ; และ อังคณา กุลนาคอด (2563) วิจัยเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีผลต่อความสามารถการใช้ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กและภาษาของเด็กวัยอนุบาล พบว่า เด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการใช้ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กและการใช้ภาษาสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .05 ดวงฤทัย คำพะรัก; และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการปั้นสร้างสรรค์ พบว่า พัฒนาการ

กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการปั้นสร้างสรรค์มีพัฒนาการอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านและภาพรวมหลังการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมการปั้นสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพนนิงตัน (Pennington. 2002: 24) ศึกษาความแตกต่างของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและใหญ่ของเด็กปฐมวัยที่มีเพศต่างกันในเวอร์จิเนียตะวันตก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เด็กชาย 21 คน เด็กหญิง 16 คน ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและใหญ่ของเด็กชายและเด็กหญิงในวัยอนุบาลไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในระดับปฐมวัยจะดีขึ้นนอกจากเกิดประโยชน์ต่อตัวเด็กแล้วยังมีประโยชน์ต่อครูผู้สอนเป็นอย่างยิ่งเพราะเมื่อเด็กมีความพร้อมในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กที่ดีแล้วจะทำให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและพร้อมทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนได้เร็วขึ้น ในส่วนของครูผู้สอนก็มีความสะดวกในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพราะเมื่อเด็กมีความพร้อมด้านการใช้กล้ามเนื้อแข็งแรงก็สามารถจัดกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนดในแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้และทำให้การจัดกิจกรรมสามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนมีการใช้การจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ เพื่อให้นักเรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการค้นคว้าหาข้อมูลและการปฏิบัติ ครูจึงจำเป็นต้องสังเกตนักเรียนและให้ความช่วยเหลือทันที เป็นรายบุคคลเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาในการเรียน
2. จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยครูต้องมีการเลือกใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ไม่ใช้สื่อซ้ำเดิมเพราะอาจทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และไม่มีแรงกระตุ้นในการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ ไปใช้กับระดับอนุบาล 1 หรือ 2 เพราะจะสามารถเป็นพื้นฐานให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้
2. นำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุไปบูรณาการกับกิจกรรมอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เบรน-เบส.
- ดวงฤทัย คำพะวัฑ; และคณะ. (2562). การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการปั้นสร้างสรรค์. วารสารแสงอีสาน. 16(2): 484-498.
- ประภาศิริ สิงห์ครุ; พอเจตน์ ธรรมศิริขวัญ; และ อังคณา กุลนาคดล. (2563, กรกฎาคม-ธันวาคม). ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อความสามารถการใช้ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กและภาษาของเด็กวัยอนุบาล. วารสารบัณฑิตวิจัย. 11(2).

- ผกากานต์ น้อยเนียม. (2556). **ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอายุ 4-5 ปี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ด้วยดิน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัฒน์นรี จันทราภิรมย์. (2561). **การพัฒนาทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัยโดยการใช้สื่อการสอนชุดฝึกกล้ามมือ**. วารสารวิชาการคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. 7(1): 63-73.
- รวิพร ผาด่าน. (2557). **ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์การฉีก ตัด ปะเศษวัสดุ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โรงเรียนบ้านดอนตู. (2563). **แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านดอนตู ปีการศึกษา 2563**. สกลนคร: โรงเรียนฯ.
- Awareness, S. (2003). *Fine Motor Development*. (Online).
- Gesell, A. (1940). *The First Five Years of Life: A Guide to the Study of the Preschool Child*. New York: Harper.
- Landers, C. (2006). *Early Childhood Development Form Two to Six Years of Age*. (Online).
- Lowenfeld, V.; & Brittain, W. L. (1987). *Creative and Mental Growth*. 5th ed., N.P.: New Macmillan.
- Mcafee, O.; & Leong, D. (2004). *Assessing and Guiding Young Children's Development and Learning*. Toronto: Allyn and Bacon.
- Penington, K. R. (2002). *Gender Differences in Gross and Fine Motor Abilities in Preschool Aged Children in West Virginia*. *Health Sciences' Human Development*. June 5, 2021.

E0107: การศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปาดัวป่าเตยวิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT)

THE STUDY ON COMMUNICATIVE ABILITY OF PRATHOMSUKSA 3 STUDENTS AT PATUIPATOEWITTAYASAN SCHOOL THROUGH COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING (CLT) APPROACH LEARNING MANAGEMENT

จุฑาธาร ไชยวัฒน์กุลกิจ¹ สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัย มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษและเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปาดัวป่าเตยวิทยาสรรค์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนปาดัวป่าเตยวิทยาสรรค์ จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 21 คน จำนวน 1 ห้อง โดยวิธีนำมาทั้งหมดของประชากรสมมติฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) จำนวน 16 แผน และ 2) แบบทดสอบความสามารถด้านการสนทนา ความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียน มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 .91 และ 0.92 ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (one-sample t-test paired t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\mu = 35$, $t = 1.40$, $p\text{-value (1-tailed)} = .000$)

2. ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร, ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ, การเขียนภาษาอังกฤษ

Abstract

The objectives of this research were to study on communicative ability and to compare communicative ability before and after Communicative Language Teaching (CLT) approach learning management. The

samples used in the research were grade 3 students, Semester 2, Academic Year 2021, at Patiupatoeywittayasan school, 21 students were obtained by purposive sampling. The research instruments were 1) the Communicative Language Teaching (CLT) approach learning management plan was composite 16 plans 2) Conversational ability test, reading ability test and writing ability test with reliability coefficient were .87, .91 and .92 respective. The experiment started on 9 November 2021 - 30 December 2021. The data were analyzed by count, percentage, mean, Standard Deviation, and test statistics (one sample t-test, paired t-test).

The results found that:

1. The study of communicative ability of grade 3 students after Communicative Language Teaching (CLT) approach learning management, overall at a good level with a statistics significance level of .05 ($\mu = 35$, $t = 1.40$, $p\text{-value}(1\text{-tailed}) = .000$).
2. The study of communicative ability of grade 3 students after t Communicative Language Teaching (CLT) approach was higher with a statistics significance level of .05.

Keywords: Communicative Language Teaching, communicative ability, reading ability

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา 2563 (SAR) โรงเรียนปทุมมาเขตวิทยาธรรม อำเภอมือง จังหวัดอำนาจเจริญ (โรงเรียนปทุมมาเขตวิทยาธรรม. 2563: 15) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2563 พบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษในระดับ 3 ขึ้นไป มีจำนวน 15 คน จากทั้งหมด 21 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 71.42 ซึ่งผลดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐาน ระดับคุณภาพ 4 คือ ดีเลิศ ในปีการศึกษา 2563 การจัดการเรียนการสอนเป็นการสอนภาษาอังกฤษแบบท่องจำคำศัพท์ และเน้นการเรียนรู้ไวยากรณ์ (Grammar Translation Method) มากกว่าการเรียนรู้ภาษาเพื่อนำไปใช้สื่อสารทำให้นักเรียนสื่อสารภาษาอังกฤษได้แต่ไม่คล่อง สอดคล้องแนวคิดของ วิชิต คูตะ (Vishal Gupta. 2018: ออนไลน์) เกี่ยวกับการสอนที่เน้นไวยากรณ์ซึ่งผู้เรียนจะเรียนรู้กฎของไวยากรณ์และสามารถแปลประโยคหรือบทความจากภาษาแม่เป็นภาษาเป้าหมายหรือสามารถแปลจากภาษาเป้าหมายเป็นภาษาแม่ได้ถูกต้องและยังเน้นการอ่านและการเขียนโดยให้ผู้เรียนท่องจำศัพท์ในภาษาที่จะเรียนจากเรื่องที่อ่านพร้อมทั้งคำแปลในภาษาแม่โดยอาจจะใช้ดิกชันนารีเป็นตัวช่วยในการแปล วิธีการสอนนี้ผู้สอนใช้วิธีการบรรยายโดยใช้ภาษาแม่ การวัดผลวัดจากความจำในกฎเกณฑ์ต่าง ๆ การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ และการแปลจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งและข้อจำกัดของวิธีสอนแบบเน้นไวยากรณ์ คือ การแปลผิดลักษณะธรรมชาติของการเรียนภาษาเพราะไม่เน้นทักษะการฟังและการพูด การท่องจำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นงานหนักและน่าเบื่อสำหรับผู้เรียน การจะพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ให้อยู่ในเกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐาน ระดับคุณภาพ 5 คือ ยอดเยี่ยม และให้การเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของการสอนภาษาอังกฤษในทุก ๆ ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามตัวชี้วัดและสาระการ

เรียนรู้อย่างกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงควรมีแนวทางการสอนที่น่าสนใจและสนุกสนานเพื่อการพัฒนาทักษะความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน

แนวการสอนภาษาแบบสื่อสาร (Communicative Language Teaching-CLT) คาแนล; และ สเวน (Canale; & Swain. 1980) มีแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทางภาษา (linguistic knowledge) ทักษะทางภาษา (language skill) และภาษาเพื่อสื่อสารซึ่งมีความสัมพันธ์กัน โดยได้แยกองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความสามารถทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (grammatical competence) หมายถึงความรู้ ทางด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค ตลอดจนการสะกดและการออกเสียง 2) ความสามารถด้านสังคม (sociolinguistic competence) หมายถึงการใช้คำ และโครงสร้าง ประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทางและข้อมูลต่าง ๆ และ การใช้ประโยคคำสั่ง เป็นต้น 3) ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อความหมายด้านการพูด และเขียน (discourse competence) หมายถึงความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษา (grammatical form) กับความหมาย (meaning) ในการพูดและเขียนตามรูปแบบ และสถานการณ์ที่แตกต่างกัน และ 4) ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (strategic competence) หมายถึง การใช้ เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารประสบความสำเร็จโดยเฉพาะการสื่อสารด้านการพูด ถ้าผู้พูดมีกลวิธีในการที่จะ ไม่ทำให้การสนทนานั้นหยุดลงกลางคัน เช่นการใช้ภาษาท่าทาง (body language) การขยายความโดยใช้ คำศัพท์อื่นแทนคำที่ผู้พูดนึกไม่ออก วิลคินส์ (Wilkins. 1976) เสนอแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่าเป็นการให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตั้งแต่เริ่มต้น แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ละเลยในเรื่องความสำคัญทางไวยากรณ์และสถานการณ์ในการใช้ภาษา การสอนภาษาตามแนวทางการสอนเพื่อการสื่อสารจะมีข้อดีกว่าแนวทางการสอนที่เน้นไวยากรณ์คือ มีการฝึกฝนภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสาร และเมื่อผู้เรียนมีการฝึกฝนการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงแล้ว ยังช่วยให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้เรียนอีกด้วย ลิทเติลวูด (Littlewood. 1981) ได้จำแนกกิจกรรม CLT เป็น 2 กิจกรรมหลัก คือ 1) กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร (functional communication activity) กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อความหมายที่จำเป็นในการติดต่อสื่อสาร และ 2) กิจกรรมปะทะสังสรรค์ในสังคม (social interaction activity) เช่นการสนทนาอภิปราย ได้วาทิ การเลียนแบบและการแสดงบทบาทสมมติผู้สอนจะสอนกิจกรรม CLT อย่างไร

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ความสามารถ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปาดัวป่าเตยวิทยาสรรค์จึงได้นำแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching-CLT) มาจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อจะพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะส่งเสริมให้นักเรียนมีการแสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์ต่าง ๆ ช่วยให้มีการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นความสามารถพื้นฐานในการดำเนินชีวิตประจำวันและสามารถนำไปใช้ในการศึกษาระดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปาดัวป่าเตยวิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

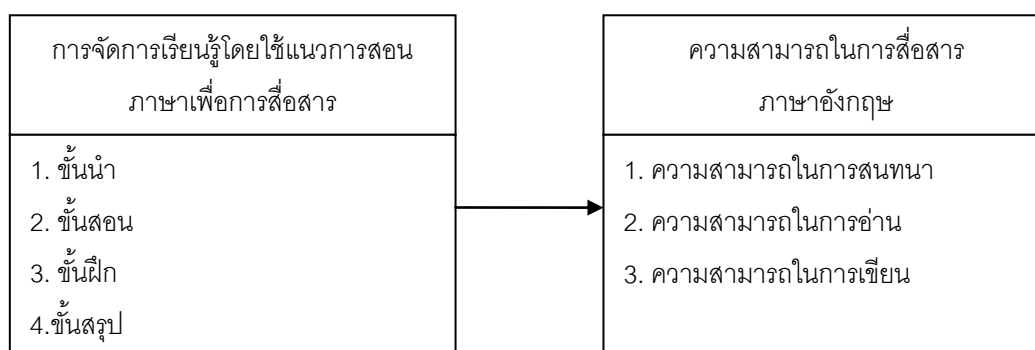
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษจะพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการสนทนาภาษาอังกฤษ การอ่านภาษาอังกฤษและการเขียนภาษาอังกฤษดีขึ้น
2. แนวคิดในการส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารอังกฤษเพิ่มขึ้นอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษต่อไป
3. การจัดการเรียนรู้โดยแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อนครูได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการการที่ได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวคิดของ ลิตเติลวูด (Littlewood. 1990) ของที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการสื่อสาร สามารถสรุปเป็นกรอบในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสมมติฐานเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ จังหวัดอำนาจเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอำนาจเจริญ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยวิธีนำมาทั้งหมดของประชากรสมมติฐาน จำนวน 21 คน จำนวน 1 ห้อง

การทดลอง มีเครื่องมือที่ใช้เป็น แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 16 แผน รวม 20 ชั่วโมง ได้รับการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 แผน โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .67-1 และเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสาร จำนวน 3 ฉบับ คือ

1. แบบทดสอบความสามารถในการสนทนา จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .87 ค่าความยากง่าย ระหว่าง .42 - .68 และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .45 - .89
2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .91 ค่าความยากง่าย ระหว่าง .42 - .78 และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .23 - .86
3. แบบทดสอบความสามารถในการเขียน จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .92 ค่าความยากง่าย ระหว่าง .43 - .71 และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .32 - .87

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
- ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นำเสนอตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการกับเกณฑ์ระดับดีจำแนกตามความสามารถ

ความสามารถ	N	ร้อยละของนักเรียนในระดับดี	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value (1-tailed)
ความสามารถในการสนทนา	21	80.96	10	7.14	1.39	7	20	0.47	.000
ความสามารถในการอ่าน	21	85.72	20	15.00	2.37	14	20	1.94	.000
ความสามารถในการเขียน	21	80.96	20	14.71	2.97	14	20	1.10	.000
ความสามารถในการสื่อสาร	21	80.96	50	36.86	6.10	35	20	1.40	.000

จากตาราง 1 พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้นไป ของความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ เป็นร้อยละ 80.96 80.96 85.72 และ 80.96 ตามลำดับ

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นำเสนอดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จำแนกตามความสามารถ

ความสามารถ	การจัดการเรียนรู้	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value (1-tailed)
ความสามารถในการสนทนา	ก่อน	21	5.19	1.17	20	12.09	.000
	หลัง	21	7.14	1.39			
ความสามารถในการอ่าน	ก่อน	21	13.00	2.12	20	11.83	.000
	หลัง	21	15.00	2.36			
ความสามารถในการเขียน	ก่อน	21	11.95	2.87	20	11.14	.000
	หลัง	21	14.71	2.97			
ความสามารถในการสื่อสาร	ก่อน	21	30.14	5.40	20	17.16	.000
	หลัง	21	36.86	6.10			

จากตาราง 2 พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ ความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ในระดับดี ของความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียน เป็นร้อยละ 80.96 80.96 85.72 และ 80.96 ตามลำดับ

2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ ความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยศึกษาความสามารถในสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ จากการจัดการเรียนรู้โดยแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะนำแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมาจัดกิจกรรมจากการศึกษาของ ลิตเติลวูด (Littlewood, 1981) ได้จำแนกกิจกรรม CLT เป็น 2 กิจกรรมหลัก คือ 1) กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร (functional communication activity) กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อความหมายที่จำเป็นในการติดต่อสื่อสาร และ 2) กิจกรรมปะทะสังสรรค์ในสังคม (social interaction activity) เช่นการสนทนาอภิปราย ได้ว่าที่ การเลียนแบบและการแสดงบทบาทสมมติ ผู้สอนจะสอนกิจกรรม CLT อย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ความสามารถ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ และได้นำแนวการจัดกิจกรรมของ สกาเซลลา; และ อ็อกฟอร์ด (Scarcella; & Oxford, 1992) เสนอแนะหลักการดังนี้ 1) ครุณาเหตุการณ์นอกห้องเรียนเข้าไปสู่ชั้นเรียนโดยใช้ บทบาทสมมติ (role play) การเลียนแบบ (simulation) และกิจกรรมการแก้ปัญหา (problem solving activity) 2) ครูใช้ภาษาที่เป็นสภาพจริง (authentic language) ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ คือภาษาที่เป็น ธรรมชาติไม่ใช้ภาษาที่ดัดแปลงใช้เฉพาะในชั้นเรียน แต่เป็นภาษาที่ใช้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน 3) ครูเน้นความหมายของภาษา (meaning) เพื่อการสื่อสารเพื่อช่วยให้นักเรียนคาดเดาเจตนาของผู้ พูดหรือผู้เขียนได้ 4) ครูให้โอกาสนักเรียนแสดงความรู้สึกและความคิดและทัศนคติส่วนตัวของนักเรียน 5) ครูกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเรียนแบบร่วมมือและทำงานเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ นักเรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และ 6) ครูออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ครอบคลุมสมรรถนะ ทางการใช้ภาษาด้านการสื่อสาร (communicative competence) ให้มากที่สุด งานวิจัยของ เมอร์ลิล พันธุ์สะอาด (2562) ศึกษาการพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทักษะในการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนอยู่ในระดับมีความสามารถมาก เวเนสซา; และคณะ (Vanessa; et al. 2019) ศึกษาการใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-4 ที่โรงเรียนระดับประถมศึกษา เมืองโลจา ประเทศเอกวาดอร์ ผลการทดลองพบว่า กิจกรรม การทำซ้ำ การทำงานเป็นคู่ และการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนได้จริงโดยการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยครูผู้สอนควรนำการจัดการเรียนรู้โดยแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นอื่นโดยใช้ทักษะในการสื่อสารในทุก ๆ ด้านเพื่อให้ผู้เรียนพูดและเขียนสรุปความสั้น ๆ จากบทความภาษาอังกฤษที่ฟังหรืออ่าน เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับชั้นต่อไปหรือนำไปจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่น เช่น กลุ่มสาระภาษาไทย

2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์ หลังการจัดการเรียนรู้โดยแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับที่สูตรหลักแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กำหนดให้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: 47) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถสื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียนด้วยการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงรวมทั้งการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพโดยใช้แนวการสอนแบบผสมผสาน สอดคล้องกับแนวคิดของ วิลคินส์ (Wilkins. 1976) กล่าวว่า แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่าเป็นการให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตั้งแต่เริ่มต้น แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ละเลยในเรื่องความสำคัญทางไวยากรณ์และสถานการณ์ในการใช้ภาษา การสอนภาษาตามแนวทางการสอนเพื่อการสื่อสารจะมีข้อดีกว่าแนวคิดการสอนที่เน้นไวยากรณ์คือ มีการฝึกฝนภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสาร และเมื่อผู้เรียนมีการฝึกฝนการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงแล้ว ยังช่วยให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้เรียนอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญชนก หงส์เวียงจันทร์; และคณะ. (2561) ได้ทำการพัฒนานักกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ด้วยการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication Language Teaching: CLT) ประกอบเพลงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าความสามารถด้านการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication Language Teaching: CLT) ประกอบเพลงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า มีความสามารถด้านการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ คาร์ทีนา ลามาทิลลา (Kartini, Rahmatillah. 2019) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching-CLT) ของนักเรียน สถาบันการฝึกสอบ TOEFL (English Practice/TOEFL subject) ปี พ.ศ. 2562-2563 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ และกิจกรรมทำตามคำสั่ง ผลพบว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ผ่านการแสดงบทบาทสมมติและการสอนแบบอิงตามภารกิจ ช่วยให้นักเรียนมีคะแนน TOEFL ดีขึ้นหลังการทดสอบ และเมื่อใช้วิธีนี้ในชั้นเรียน นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนภาษาอังกฤษมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น ไม่ต้องกลัวว่าจะทำผิดอีกเพราะรู้ว่าตนเองยังเรียนอยู่ และช่วยให้สื่อสารได้ดีขึ้น การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นวิธีที่ดีกว่าในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากนักเรียนได้ฝึกฝนภาษาอังกฤษราวกับว่าพวกเขากำลังใช้สถานการณ์จริง ขอแนะนำให้ใช้แนวทาง CLT ไม่ว่าจะในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนโดยสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในแต่ละกิจกรรม การจัดการเรียนรู้โดยแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ครูควรมีบทบาทในการดูแลให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำนักเรียนเมื่อต้องการกระตุ้นนักเรียนโดยให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาด้วยตนเอง ให้แรงเสริมกล่าวคำชมเชยผลงานของนักเรียนทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการฝึกภาษาอังกฤษ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โนฮา แอบเดลมาเก็ด; ทาฮา แอบเดลมาเก็ด และโมฮามัด (Noha Abdelmageed; Taha Abdelmageed; & Mohamoud Ali Ahmed Omer. 2020) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ชุดานจากแนวความคิดของครู การใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) พบว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพิ่มทักษะในการพูดกระตุ้นให้นักเรียนพูดสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทั้งในและนอกห้องเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) เพื่อให้นักเรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยที่มีครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการค้นคว้าหาข้อมูลและการปฏิบัติ ครูจึงจำเป็นต้องสังเกตนักเรียนและให้ความช่วยเหลือทันที เป็นรายบุคคลเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาในการเรียน
2. ครูควรมีบทบาทในการดูแลให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำนักเรียนเมื่อต้องการกระตุ้นนักเรียนโดยให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาด้วยตนเอง ให้แรงเสริมกล่าวคำชมเชยผลงานของนักเรียนทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการฝึกภาษาอังกฤษ

3. เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งควรจะมีการสนทนาร่วมกันสรุปถึงการทำกิจกรรมในแต่ละวันว่าเป็นอย่างไร ตลอดจนการสนทนาถึงผลงานของตนที่ละคนในช่วงเวลา สักงานเพื่อฝึกให้นักเรียนได้ใช้ภาษารวมถึงเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นอื่นโดยใช้ทักษะในการสื่อสารในทุก ๆ ด้านเพื่อให้ผู้เรียนพูดและเขียนสรุปความสั้น ๆ จากบทความภาษาอังกฤษที่ฟังหรืออ่าน เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับชั้นต่อไป

2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเช่นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เป็นต้นเพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพต่อการเรียนของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผลสำนัก วิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

เมอร์ลิล พันธุ์สะอาด. (2562). **การพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ธัญชนก หงส์เวียงจันทร์; และคณะ. (2561, มกราคม-เมษายน). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ด้วยการสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร (CLT) ประกอบเพลงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. **วารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ร้อยเอ็ด.** 13: 225-236.

นัชปภา โพธิ์ภูมิ. (2562, ตุลาคม-ธันวาคม). การพัฒนาทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนในจังหวัดสุรินทร์ โดยใช้กระบวนการทฤษฎี CLT. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์.** 6(4): 109-122.

โรงเรียนป่าติ้วป่าเตยวิทยาสรรค์. (2563). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา 2563 (SAR).** อำนาจเจริญ: โรงเรียนฯ.

Canale, M.; & Swain, M. (1980). Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. **Applied Linguistics.** 1: 1-47.

Kartini, Rahmatillah. (2019, October). Communicative Language Teaching (CLT) through Role Play and Task-Based Instruction. **Journal of Linguistic and English Teaching.** 4(2).

Littlewood, W. (1981). **Communicative Language Teaching.** Cambridge: Cambridge University Press.

_____. (1990). **Communicative Language Teaching.** 18th ed., Cambridge: Cambridge University Press.

- Noha Abdelmageed; Taha Abdelmageed; & Mohamoud Ali Ahmed Omer. (2020).The Effectiveness of Using Communicative Language Teaching Approach (CLT) in Developing Study Speaking Skill From Teaches' Perceptions. *European Journal of English Language Teaching*. 5(3).
- Scarcella R. Oxford, R. L. (1992). *The Tapestry of Language*. Boston: Heinle and Heinle.
- Vanessa, Toro; et al. (2019).The Use of the Communicative Language Teaching Approach to Improve Students' Oral Skills. *English Language Teaching*. 12(1).
- Vishal, Gupta. (2018). *Grammar Translation Method Advantages and Disadvantages*. 20 ,January 2020. https://www.examweb.in/grammar-translation-method-advantages-disadvantages-3964#google_vignette.Examweb.
- Wilkins, D. A. (1976). *Second-Language Learning and Teaching*. London: Edard Arnold.

E0108: การพัฒนาความสามารถการออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชา
วิทยาการคำนวณสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม
google sites

DEVELOPING THE ABILITIES OF SIMPLE DESIGNING AND WRITING PROGRAM IN
COMPUTATIONAL SCIENCE COURSE FOR SIXTH-GRADE STUDENTS BY WRITING
FLOWCHARTS WITH THE GOOGLE SITES PROGRAM

ชลธิชา ประเสริฐ¹ เบญจรัตน์ ราชขวาง²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพโปรแกรม Google sites 2) เพื่อพัฒนาความสามารถ
การออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่าย และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการออกแบบและการเขียนโปรแกรม
อย่างง่าย โดยการเขียนผังงาน ด้วยโปรแกรม google sites ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ ประชากรเป้าหมายที่ใช้ใน
การวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่ง (อนินวิตรราษฎร์สามัคคี) จำนวนนักเรียน 13 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) โปรแกรม Google sites เรื่องการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่าง
ง่าย 2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย และ 3) แบบทดสอบความสามารถเรื่อง
การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ (Non Parametric) ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-ranks Test
ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิภาพของโปรแกรม Google Site เรื่อง การออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่ายโดยการ
เขียนผังงาน (E_1/E_2) เท่ากับ 87.18/88.46
2. ความสามารถในการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่ายโดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google
sites โดยรวมผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยทางการเรียนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 83.08
3. ความสามารถในการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่ายโดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google
sites ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย, การเขียนผังงาน, โปรแกรม Google sites, การทดสอบความ
สามารถ

Abstract

The purposes of this study were: 1) to find the efficiency of the Google sites program. 2) to
develop the abilities of simple designing and writing programs, and 3) to compare the abilities of simple
designing and writing programs with the Google sites program between before and after studying. The

population used in this research was sixth-grade students, banpong(aniwatratsamkkee)school which were 13 students. The research tools used are as follows: 1) Google sites program Simple Designing and Writing Program 2) Lesson plan Simple Designing and Writing Program and 3) Competency test Simple Designing and Writing Program. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, Standard Deviation. Statistics to test hypotheses using Non-Parametric by Wilcoxon signed-ranks test method.

The results of the study were as follows:

1. Performance of Google site program on Simple Designing and Writing Programming by writing the flowchart (E_1/E_2) equal to 87.18/88.46.
2. The students had the ability to simply design and write programs with the Google site program. Overall, they got the average score after learning, accounting for 83.03 percent.
3. The students had the ability to simply design and write programs with the Google site program between before and after learning; it found that the average score after learning was higher the before learning, which was statistically significant at the .05 level.

Keywords: Simple Designing and Writing Program, Flowchart, Google Sites, Competency Test

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สาระการเรียนรู้เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีทักษะการคิดเชิงคำนวณ การคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ การใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การบูรณาการกับวิชาอื่น การเขียนโปรแกรมการคาดการณ์ผลลัพธ์ การตรวจหาข้อผิดพลาด การพัฒนาแอปพลิเคชันหรือพัฒนาโครงงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การประเมินผลการนำเสนอข้อมูลหรือสารสนเทศเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริง การค้นหาข้อมูลและแสวงหาความรู้บนอินเทอร์เน็ต การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล การเลือกใช้ซอฟต์แวร์หรือบริการบนอินเทอร์เน็ต ข้อตกลงและข้อกำหนดในการใช้สื่อหรือแหล่งข้อมูลต่าง ๆ หลักการทำงานของคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร การรู้ดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างปลอดภัย การจัดการอัตลักษณ์ การรู้เท่าทันสื่อ กฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์การใช้ลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรมนวัตกรรมและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อการดำเนินชีวิต อาชีพสังคม และวัฒนธรรม (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2560: 4)

การออกแบบโปรแกรมหรือใช้คอมพิวเตอร์เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน มีความสำคัญมาก เพราะจะช่วยลดกระบวนการทำงานที่ซ้ำ ๆ ทำให้สามารถใช้ชีวิตได้สะดวกขึ้นช่วยในการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ทำให้การวางแผนมีความชัดเจน นำแนวคิดเชิงคำนวณมาใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน บูรณาการกับรายวิชาอื่น การเขียนโปรแกรมสามารถคาดการณ์ผลลัพธ์ การตรวจหาข้อผิดพลาดในการทำงาน(สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 21) การออกแบบโปรแกรม เป็นการอธิบายการทำงานของ

โปรแกรมอย่างเป็นลำดับขั้นตอนโดยสามารถทำได้ทั้งการเขียนข้อความ และการเขียนผังงาน โดยใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่ายใช้สัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ มีหลักการง่าย ๆ 3 ประเด็น การทำงานแบบลำดับ การทำงานแบบทางเลือก และการทำงานแบบทำซ้ำ โปรแกรม Scratch เป็นโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ มีลักษณะเป็นบล็อกโปรแกรม (block) นำมาต่อกัน เพื่อสร้างรหัสคำสั่ง (Code) เพื่อสั่งให้โปรแกรม Scratch ทำงานตามที่ได้เขียนโปรแกรมไว้สามารถนำมาใช้พัฒนาซอฟต์แวร์เชิงสร้างสรรค์โดยต้องกำหนดตัวแปร เขียนโปรแกรมอย่างมีเงื่อนไข เขียนโปรแกรมแบบวนซ้ำ และเขียนโปรแกรมหาค่า ค.ร.น. การตรวจหาข้อผิดพลาดของโปรแกรมในการเขียนโปรแกรมใด ๆ หากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น หรือโปรแกรมไม่เป็นไปตามความต้องการ จะต้องตรวจสอบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น โดยการตรวจสอบการทำงานทีละคำสั่ง เมื่อพบจุดที่ทำให้โปรแกรมไม่เป็นไปตามต้องการให้แก้ไขข้อผิดพลาดนั้น จนกว่าจะได้โปรแกรมตามที่ต้องการ (อักษร เจริญทัศน์. 2561: 50)

จากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการคำนวณระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านมา และจากบันทึกรายงานหลังการสอนของครูผู้สอนรายวิชาการคำนวณระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 คน จากโรงเรียนบ้านโป่ง (อนิวัตรราษฎร์สามัคคี) พบว่า นักเรียนออกแบบโปรแกรมหรือเขียนโปรแกรมผิดลำดับขั้นตอนและมีความสับสนในลำดับขั้นตอนของการออกแบบโปรแกรมหรือเขียนโปรแกรม ส่งผลให้โปรแกรมที่นักเรียนออกแบบและเขียนนั้นเกิดความผิดพลาด และไม่แสดงผลหรือแสดงผลไม่ถูกต้อง ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจในรายวิชาการคำนวณ ทำให้ครูผู้สอนต้องใช้วิธีการสอนที่จะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจในการเรียน เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย โดยการเขียนผังงาน (โรงเรียนบ้านโป่ง. 2563: 4)

การจัดการเรียนรู้โดยการเขียนผังงาน ด้วยโปรแกรม Google sites มาใช้สอน เพราะการเขียนผังงานจะทำให้ผู้เรียนทำงานหรือออกแบบโปรแกรมได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง และไม่เกิดความสับสนในการออกแบบโปรแกรม ตลอดจนสามารถสร้างทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนให้เป็นลำดับขั้นตอน มีการคิดวางแผนการทำงาน นำทักษะกระบวนการคิดที่เป็นลำดับขั้นตอนมาใช้ในการทำงานหรือประยุกต์ใช้ในกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และมีทักษะการคิดแบบเป็นลำดับขั้นตอน และการคิดอย่างมีเหตุมีผลมากขึ้น

วัตถุประสงค์

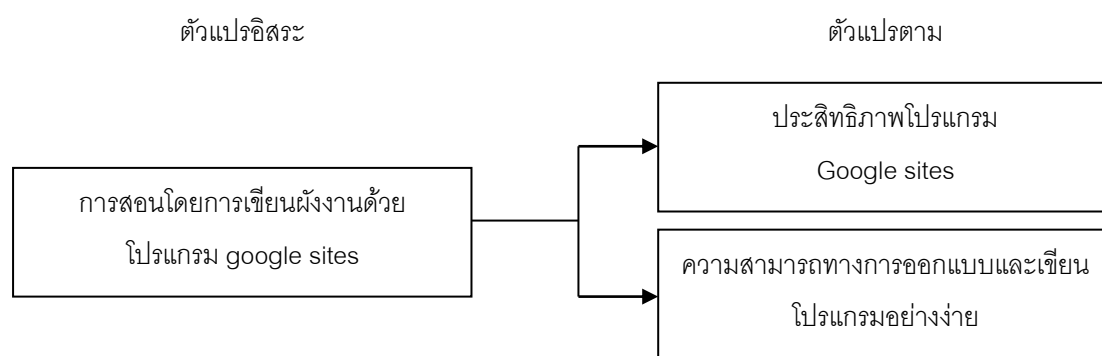
1. เพื่อหาประสิทธิภาพโปรแกรม Google sites เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่ายรายวิชาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานโดยเทียบความสามารถระหว่างเรียนและหลังเรียนตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อศึกษาความสามารถการออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่ายของรายวิชาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงาน ด้วย โปรแกรม google sites
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่ายของรายวิชาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงาน ด้วยโปรแกรม google sites ระหว่างก่อนและหลังการเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถในการออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณที่สูงขึ้น และสามารถนำความรู้ ทักษะความคิดที่เป็นลำดับขั้นตอนมีเหตุผลไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในรายวิชาอื่นได้
2. ผู้สอนสามารถนำวิธีการสอนโดยการเขียนผังงาน รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยโปรแกรม google sites ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถ ทักษะการคิดที่เป็นลำดับขั้นตอน และการคิดอย่างมีเหตุผลมีผลของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

กรอบแนวคิด

ในการศึกษาความสามารถการออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงาน ด้วยโปรแกรม google sites ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ปาณิสรา สิงห์พงษ์ (2560: 71) อัญชุลี เศษภายน (2559: 43) ชีระ วรณเกตุศิริ (2560: 34) กณิการ์ ปัญญาอินแก้ว (2560: 67) มณฑยา เสาวรส (2563: 29) และ สโรชา เขี่ยมสุรนันท์ (2564: 11) ดังแสดงในภาพประกอบ

ข้อตกลงเบื้องต้น

เนื่องจากประชากรที่ผู้วิจัยเลือกใช้มีจำนวน 13 คน โรงเรียนมีนักเรียนจำนวน 1 ห้อง ผู้วิจัยจึงเลือกใช้สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติพารามิเตอร์ (Non Parametric) ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-ranks Test

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่ง (อนินิต์ราษฎร์สามัคคี) อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 13 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยการเขียนผังงานด้วย โปรแกรม google sites
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของโปรแกรม Google sites และความสามารถการออกแบบ และการเขียนโปรแกรมอย่างง่าย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนที่เป็นประชากรทั้งหมด เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย ที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว จำนวน 30 ข้อ
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยการเขียนผังงาน ด้วย โปรแกรม google site เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 16 ชั่วโมง โดยไม่นับรวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564
3. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนที่เป็นประชากรทั้งหมดจากการจัดการเรียนรู้ โดยการเขียนผังงาน ด้วยโปรแกรม google site เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย ที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว จำนวน 30 ข้อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. โปรแกรม Google sites เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดจาก ปาณิสรา สิงหนิง (2560: 71) โดยมีขั้นตอนการสร้างโปรแกรม Google sites ดังนี้
 - 1.1 กำหนดโครงสร้างของโปรแกรม Google sites
 - 1.2 ดำเนินการสร้างโปรแกรม Google sites
 - 1.3 พัฒนาปรับปรุงโปรแกรม Google sites
 - 1.4 พัฒนาโปรแกรม Google sites

หลังจากดำเนินการสร้างโปรแกรม Google sites จึงทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยรวมมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.50 ค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 86.22/88.00
2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดจาก กระทรวงศึกษาธิการ (2560) โดยมีขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้
 - 2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รายวิชาวิทยาการคำนวณ
 - 2.2 กำหนดการสอนจากเนื้อหาและแนวคิดจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 16 ชั่วโมง
 - 2.3 เขียนโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยมาตรฐาน ตัวชี้วัดจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และเวลาเรียน
 - 2.4 นำร่างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่าย ไปเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา ทำการตรวจเพื่อประเมินความเหมาะสม
 - 2.5 นำร่างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่ายไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ ด้านวัดผล และด้านวิทยาการคำนวณ จำนวน 3 คน นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินโดยรวมมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.60
 - 2.6 ทำการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่ายตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ

2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามแบบประเมินแผน

2.8 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาหาค่าเฉลี่ยผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60

3. แบบทดสอบวัดความสามารถ เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย จำนวน 30 ข้อ วิจัยศึกษาแนวคิดจากกระทรวงศึกษาธิการ (2560) โดยมีขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รายวิชาวิทยาการคำนวณ เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบความสามารถเกณฑ์และวิธีการประเมินผล และหลักการสร้างแบบทดสอบความสามารถ

3.2 กำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบความสามารถ เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบความสามารถ เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน จำนวน 30 ข้อ รวมคะแนนเต็ม 30 คะแนน

3.4 นำร่างแบบทดสอบความสามารถ เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่ายเสนออาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจเพื่อประเมินความถูกต้องสอดคล้อง

3.5 นำร่างแบบทดสอบความสามารถ เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย ไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ทำการตรวจเพื่อประเมินความถูกต้องสอดคล้อง

3.6 ทำการปรับปรุงแบบทดสอบความสามารถ เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย จากนั้นพิจารณาความสอดคล้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1

3.7 นำแบบทดสอบความสามารถ เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่ายที่ปรับปรุงแล้วไปทำการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุขศึกษา ปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านการเรียนเนื้อหาแล้ว จำนวน 30 คน วิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบแล้วคำนวณค่าความยากง่ายได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.50-0.70 และค่าอำนาจจำแนกได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.20-0.60 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

3.8 จัดทำแบบทดสอบความสามารถการออกแบบ และเขียนโปรแกรมอย่างง่ายฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรง การหาค่าความเชื่อมั่น การหาค่าความยากง่าย และการหาค่าอำนาจจำแนก

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ (non-Parametric) ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test Signed-Ranks Test

ผลการวิจัย

1. หาประสิทธิภาพโปรแกรม Google sites เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย โดยการเขียนผังงาน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยการหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ดังตาราง 1

ตาราง 1 หาประสิทธิภาพโปรแกรม Google sites เรื่องการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย โดยการเขียนผังงานตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยการหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ดังตาราง 1

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	N	μ	σ	ร้อยละ	เกณฑ์ประสิทธิภาพ
ระหว่างเรียน (E_1)	60	13	26.15	1.66	87.18	80
หลังเรียน (E_2)	40	13	26.54	1.08	88.46	80

จากตาราง 1 พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของคะแนน ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละของโปรแกรม Google sites ที่ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบระหว่างเรียน (E_1) มีค่าเท่ากับ 87.18 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียน (E_2) มีค่าเท่ากับ 88.46 แสดงว่าโปรแกรม Google sites เรื่อง การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย โดยการเขียนผังงาน สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ความสามารถในการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google sites มีผลการวิจัย ดังตาราง 2

ตาราง 2 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณ

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	μ
24-30	80-100	ดีมาก	4	30.77	0.31
21-23	70-79	ดี	4	30.77	0.31
18-20	60-69	พอใช้	3	23.08	0.23
15-17	50-59	ผ่านเกณฑ์	2	15.38	0.15
0-14	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-
รวม			13	100	

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 24-30 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80- 100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 คะแนนระหว่าง 21-33 อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 คะแนนระหว่าง 18-20 อยู่ในเกณฑ์ 60-69 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 คะแนนระหว่าง 15-17 อยู่ในเกณฑ์ 50-59 ซึ่งอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความสามารถการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google site ดังตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความสามารถการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google site

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	μ	σ	z	Sig.
ก่อนเรียน	12	23	18.38	3.29	12.14	.000*
หลังเรียน	19	29	24.92	2.95		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 นักเรียนมีความสามารถในการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google site ก่อนเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 12 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 23 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.29 ส่วนความสามารถการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google site หลังเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 19 คะแนน คะแนนสูงสุดเท่ากับ 29 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.95 แสดงว่าความสามารถการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชา วิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของโปรแกรม Google Site เรื่อง การออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่าย โดยการเขียนผังงาน (E_1/E_2) เท่ากับ 87.18/88.46 การเขียนผังงาน มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์เกณฑ์ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้มีค่าเท่ากับ 80/80
2. ความสามารถในการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google site พบว่า โดยรวมผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยทางการเรียนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 83.08 เป็นตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้
3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google site ระหว่างก่อนและหลังการจัดการการสอน พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของโปรแกรม Google Site เรื่อง การออกแบบและการเขียนโปรแกรมอย่างง่าย โดยการเขียนผังงาน (E_1/E_2) เท่ากับ 86.22/88.00 การเขียนผังงาน มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์เกณฑ์ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ มีค่าเท่ากับ 80/80 พบว่า มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากโปรแกรม Google sites มีการออกแบบและ

พัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการศึกษา วิเคราะห์เนื้อหา การออกแบบ การวางแผน การเตรียมการผลิต ตลอดจนมีการจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยอาศัยทฤษฎีการออกแบบพัฒนาบทเรียนในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนด้านจิตวิทยา ด้านเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อช่วยให้โปรแกรม Google sites มีคุณภาพตามเกณฑ์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาณิสรา สิงหนพงษ์ (2560) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Site เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์ (ง31231) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายปัญญาฯ รังสิต พบว่า บทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Site มีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.69/88.65 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระ วรรณเกตุศิริ (2560) ได้ศึกษา การพัฒนาชุดการเรียนรู้การออกแบบโปรแกรมด้วยผังงานโปรแกรมแบบจำลองสถานการณ์ในรายวิชาการโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ชุดการเรียนรู้การออกแบบโปรแกรมด้วยผังงานโปรแกรมแบบจำลองสถานการณ์ ในรายวิชาการโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 82.07/81.14 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี เสภาภาน (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีทักษะกระบวนการคิดเป็นลำดับขั้นตอน โดยนำแนวทางการเขียนอธิบายด้วยผังงานในรายวิชาการขายเบื้องต้น 2 สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1/1 สาขาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ ในพระอุปถัมภ์ พบว่า เครื่องมือที่ทำการวิจัย เช่น เอกสารประกอบการเรียนรู้ และแบบทดสอบก่อน-เรียน สามารถกระตุ้นแนวความคิดให้นักศึกษาคิดเป็นลำดับขั้นตอนมากขึ้น ซึ่งสังเกตได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน มีประสิทธิภาพ 70.16/85.66 ถือได้ว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70

2. จากการศึกษาความสามารถการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google site พบว่า โดยรวมผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยทางการเรียนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 83.08 เป็นตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google จะทำให้ผู้เรียนทำงานหรือออกแบบโปรแกรมได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง และไม่เกิดความสับสนในการออกแบบโปรแกรม ตลอดจนสามารถสร้างทักษะกระบวนการความคิดของผู้เรียนให้เป็นลำดับขั้นตอนมีการคิดวางแผนการทำงาน นำทักษะกระบวนการคิดที่เป็นลำดับขั้นตอนมาใช้ในการทำงานหรือประยุกต์ใช้ในกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และมีทักษะการคิดแบบเป็นลำดับขั้นตอน และการคิดอย่างมีเหตุมีผลมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาณิสรา สิงหนพงษ์ (2560) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Site เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์ (ง31231) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายปัญญาฯ รังสิต พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนรู้จากบทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Site สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google site ระหว่างก่อนและหลังการจัดการ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google จะทำให้ผู้เรียนช่วยลำดับขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม และสามารถนำไปเขียนโปรแกรมได้โดยไม่สับสน ช่วยในการตรวจสอบ และแก้ไขโปรแกรมได้อย่างง่าย เมื่อเกิดข้อผิดพลาด ช่วยให้การดัดแปลง แก้ไข ทำได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว และการจัดการเรียนรู้ด้วยโปรแกรม Google sites เป็นวิธีการหนึ่งที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนสามารถใช้เวลาได้ก็ได้ สถานที่ใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับความพร้อมของนักเรียน โดยไม่จำกัดการปฏิสัมพันธ์ไว้แต่เพียงในห้องเรียน ผู้สอนสามารถให้ผลย้อนกลับแก่นักเรียนได้ทันที โดย

ไม่ต้องรอให้ถึงเวลาเรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันได้นำการเรียนการสอนทางไกลและการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายออนไลน์ เข้ามาเป็นสื่อช่วยในการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โปรแกรม Google Site เป็นโปรแกรมออนไลน์หนึ่งซึ่งช่วยในการเรียนการสอนโดยสามารถเชื่อมโยงเนื้อหา แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบไฟล์ เสียง วิดีโอ ที่นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่าย และไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน เวลาใด ก็สามารถเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาณิสรา สิงหนิง (2560) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Site เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์ (ง31231) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายปัญญาในวังสิต พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนรู้จากบทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Site สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษาความสามารถการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google sites ครูผู้สอนต้องเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัวในการเรียนรู้ โดยการตั้งคำถามชวนพลั้งคิด ให้นักเรียนช่วยกันเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบและเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ควบคู่กับการทบทวนความรู้เดิม

2. จากการศึกษาความสามารถการออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย รายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเขียนผังงานด้วยโปรแกรม google site ควรมีการจัดสรรเวลาให้เหมาะสม มีความยืดหยุ่นเวลาในการทำกิจกรรม กระตุ้นให้ผู้เรียนทบทวนความรู้หรือศึกษาความรู้ด้วยตนเองจากโปรแกรม Google sites

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Sites โดยใช้เกมคอมพิวเตอร์
2. ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google sites โดยใช้ชุดการเรียนรู้การออกแบบโปรแกรมด้วยผังงานโปรแกรมแบบจำลองสถานการณ์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- ธีระ วรณเกตุศิริ. (2560). การพัฒนาชุดการเรียนรู้การออกแบบโปรแกรมด้วยผังงานโปรแกรมแบบจำลองสถานการณ์ ในรายวิชาการโปรแกรมเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. **วารสารการศึกษาและการพัฒนามนุษย์**. 1(1): 13-24.
- ปาณิสรา สิงหนิง. (2560). **การจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Site.วิจัยและส่งเสริมวิจัยการจัดการศึกษา**. นครราชสีมา: สำนักงานนวัตกรรมการศึกษา.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**. กรุงเทพฯ: สกสศ. ลาดพร้าว.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**. กรุงเทพฯ: สกสศ.ลาดพร้าว.

อักษร เจริญทัศน์. (2560). เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ). กรุงเทพฯ: บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท จำกัด.

อัญชลี เคาภายน. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีทักษะกระบวนการคิดเป็นลำดับขั้นตอน
โดยนำแนวทางการเขียนอธิบายด้วยผังงาน ในรายวิชาการขายเบื้องต้น 2. สืบค้นเมื่อวันที่ 15
กรกฎาคม 2564, จาก<https://siba.ac.th/research-submission-report/>.

E0109: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน

A STUDY OF ACHIEVEMENT IN ENGLISH ON JOBS OF PRATHOMSUKSA 4 STUDENTS USING BRAIN-BASED LEARNING MANAGEMENT

รัตน์สุดา พุทธิชัย¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา ภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี คิดเป็น ร้อยละ 63.33 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purpose of this research were to study and compare learning achievement in English on Jobs of Prathomsuksa 4 students between before and after learning management using Brain Based Learning. The sample group was 30 students in Prathomsuksa 4. Research instruments used in this study were 12 instruction plans, 30 items of learning achievement test in English were multiple choices test which reliability was .91. The statistics for analyzing data were percentage, mean, Standard Deviation and t-test for dependent sample.

The results were as follows:

1. The learning achievement in English on Jobs of Prathomsuksa 4 students, after learning management using Brain Based Learning was higher than good rate 63.33 percent of all students.

2. The learning achievement in English on Jobs of the Prathomsuksa 4 students after learning management by Brain Based Learning was at the .05 level of significance.

Keywords: Brain-Based Learning, Achievement

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม วิสัยทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้รวมทั้งเข้าใจองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 220-221) จากความสำคัญดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศหลากหลายภาษาอาทิเช่น ภาษาจีน ญี่ปุ่น เยอรมัน ฝรั่งเศส หรือภาษาอื่น ๆ ตามดุลยพินิจของสถานศึกษาและตามความเหมาะสม นอกจากนี้ยังได้กำหนดภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานและกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตร คือ ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากลที่ทุกคนยอมรับและใช้ในการติดต่อสื่อสารกันทั่วโลก

จากสภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษายังไม่บรรลุตามเป้าหมายนัก เมื่อพิจารณาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) รายวิชา ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเวฬุวนาราม ผู้วิจัยพบปัญหาข้อมูลการเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) โรงเรียนวัดเวฬุวนาราม เขตดอนเมือง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2558-2562 ในรายวิชาภาษาอังกฤษที่ลดลง ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมต่อผู้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ควรจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการทำงานของสมองของผู้เรียน โดยจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วยการใช้สื่อที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ เนื่องจากสื่อเอื้อต่อการเรียนรู้และมีความสำคัญที่ส่งผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน ถ้ามีสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เป็นรูปแบบที่ทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะความสามารถในด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งมีกลวิธีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ และสามารถนำมาบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานได้ คือ กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding Strategies) ซึ่งเป็นกลวิธีมาจากทฤษฎีขอบเขตพัฒนาการเรียนรู้ (Zone of Proximal Development: ZPD) ซึ่งเป็น แนวคิดของ Vygotsky (1978) ที่ว่าการพัฒนาทางปัญญาจะเพิ่มขึ้น ถ้าผู้เรียนได้รับการช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ เช่น พ่อ แม่ หรือครู กล่าวคือ เป็นการช่วยผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้โดยการเสริมต่อความคิดที่ผู้เรียน ต้องการที่จะพูด อ่าน เขียน หรือ

แสดงออกทางความคิดต่าง ๆ เพื่อการสื่อสาร การช่วยเหลือดังกล่าวกระทำโดยผู้สอน สร้างปฏิสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น ร่วมกันในการเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน ประกอบด้วย 7 วิธี ได้แก่ การชี้แนะ (Modeling) การถามคำถาม (Questioning) การระดมความคิด (Brainstorming) การรับสาร (Reception Scaffolds) การเขียน รายการ (Listing) การจับคู่ (Matching) เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา ภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากกิจกรรมการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน เพื่อพัฒนาศักยภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่าง ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน

สมมติฐานในการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

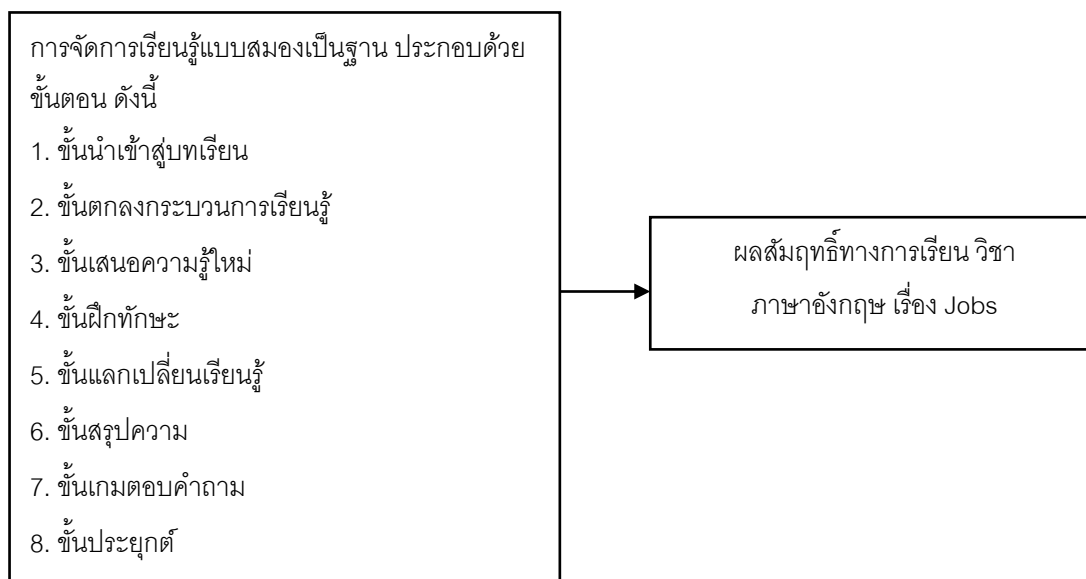
1. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน วิชา ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง Jobs ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้
2. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน และนำไปปรับใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ศึกษาหลักการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐานและหลักแนวคิดวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ จึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน พฤษภาคม 2564 ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2564
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง 1) คำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพ เรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ของแต่ละอาชีพ 2) ประโยคที่ใช้ในการถาม-ตอบ เรียนรู้เกี่ยวกับประโยคที่ใช้ในการถาม-ตอบเกี่ยวกับอาชีพ 3) คำสรรพนาม เรียนรู้เกี่ยวกับคำที่ใช้เรียกแทนตนเองและอาชีพที่กล่าวถึง และ 4) อาชีพในฝัน เรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพในฝันของตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน วิชา ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง และ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ ที่มีค่าความยากตั้งแต่ .42-.68 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .22-.61 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเวฬุวนาราม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 6 ห้อง จำนวนนักเรียน 205 คน ซึ่งนักเรียนแต่ละห้องจัดแบบคละความสามารถและมีจำนวนใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/6 โรงเรียนวัดเวฬุวนาราม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample

ผลการศึกษา

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา ภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ร้อยละ สะสม	$\bar{X}$	S.D.
28-30	90-100	ดีมาก	10	33.33	33.33	29.40	0.84
25-27	80-89	ดี	9	30.00	63.33	26.00	0.87
22-24	70-79	พอใช้	9	30.00	93.33	22.89	0.78
18-21	60-69	ผ่านเกณฑ์	2	6.67	100.00	21.00	0.00
0-17	0-59	ต่ำกว่าเกณฑ์	0	-	-	-	-
รวม			30	100	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 28-30 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 90-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 29.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.84 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 25-27 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-89 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 26.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.87 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 22-24 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 22.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.78 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 18-21 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 60-69 ซึ่งอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 21.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.00 ดังนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนระดับดีขึ้น มีค่าร้อยละสะสมเท่ากับ 63.33

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	10	19	13.63	2.48	16.66*	.000
หลังเรียน	21	30	25.87	3.05		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 10 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 19 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.48 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 21 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 30 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 16.66$)

สรุปผลการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 63.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 63.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากจากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน ซึ่งแรงจูงใจประสงค์การเรียนรู้ เกณฑ์การให้คะแนนผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน (Brain-based Learning) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยภาพรวมพบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน BBL (Brain based Learning) มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.33 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะการทำงานจากกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ ทำแผนผังความคิด (Mindmap) โครงการงาน (Project) เป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ สื่อการสอนและชิ้นงานที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย สร้างแรงจูงใจ อยากทำกิจกรรมที่ครูนำมาสอนนำไปสู่การรับรู้เข้าใจในเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ สุภาพรณ คำไทย (2555) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและเพื่อศึกษาพฤติกรรมความเชื่อมั่น ในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการใช้ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน

เทศบาล 1 (ทุ่งฟ้าบวรราษฎร์บำรุง)อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2555 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมการเรียนรู้ใช้สมองเป็นฐาน จำนวน 18 แผน ๗ ละ 1แบบทดสอบ ความสามารถด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ประถมศึกษาปีที่1และแบบประเมินพฤติกรรม ความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่1 โดยการวิเคราะห์ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของทักษะการ ฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่1 หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ 42 ทางสถิติที่ระดับ .01และนักเรียนมี พัฒนาการพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น เมื่อเรียนโดย ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ใช้สมองเป็นฐาน และ ผลการวิจัยของ นาคศิริ สงคอินทร์ (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ชุดกิจกรรม BBL (Brain-Based Learning) พัฒนา ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เด็กปฐมวัย การรู้ค่าจำนวน 1-5 ผลการวิจัยพบว่าความสอดคล้องของชุดกิจกรรม BBL (Brain-Based Learning) พัฒนาทักษะ พื้นฐานคณิตศาสตร์เด็กปฐมวัย การรู้ค่าจำนวน 1-5 พบว่ามีค่าความ สอดคล้องของชุดกิจกรรม 75 กิจกรรม ทุกรายการอยู่ในช่วง 0.67-1.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 0.50 และมีค่า ประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 84.80/88.60 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ 80/80 นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ สมอง เป็นฐานยังช่วยพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียน อีกทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราวัฒน์ บุญส่ง (2559) ได้ ศึกษาผลการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ใช้สมองเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์วิชา สังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลัง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ สมองเป็นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานสูง กว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Jobs ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ สมองเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจ เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ที่อธิบายการประยุกต์ใช้ความรู้แนวคิด และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสมองมาช่วยเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ที่ถาวรมากที่สุดถ้ามีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีที่อยู่ เบื้องหลังของการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning: BBL) ก็สามารถนำความรู้แนวคิดหรือ ทฤษฎีที่หลากหลายเหล่านั้นไปใช้เพื่อฝึกหรือส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกับ ผู้อื่น ทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในการเรียน ทำให้นักเรียนฝึกความมั่นใจในการช่วยเหลือเพื่อน ฝึกการรับ ฟัง ข้อเสนอแนะจากผู้อื่น และกล้าที่จะเสนอความคิดเห็น มีการทดสอบรายบุคคลและจัดลำดับคะแนนรายกลุ่มเพื่อ กระตุ้น ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ตาม ธรรมชาติสมองของ เคนย์; และ เคนย์ (Caine; & Caine. 1990) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เป็น การลดความกดดัน ความกลัวของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัว แบบผ่อนคลาย การผสมผสานประสบการณ์ที่ ลงตัว โดยการจัดประสบการณ์ให้มีความสัมพันธ์กับ ความรู้สึก ให้ตระหนักถึงสิ่งที่เรียนรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับ ความรู้ใหม่ มีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาที่เข้ามา ฝึกปฏิบัติค้นหา เกิดเป็น ประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบเป็นกลุ่มย่อย โดยการจัดนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน ให้ช่วยกันเรียนรู้ และทำกิจกรรม ต่าง ๆ ทุกคนในกลุ่มต้องทำงานร่วมกันเพื่อให้กิจกรรมนั้นสำเร็จ จะเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐานเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีพื้นฐานเดิม นักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับการเรียนเป็นกลุ่ม การนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูผู้สอนควรจัดให้มีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม เพื่อสร้างความคุ้นเคย ช่วยให้สมาชิกทุกคนกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น
2. ในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน ครูผู้สอนควรศึกษาการใช้สื่อและการจัดการทำกิจกรรมกลุ่มแบบออนไลน์ให้พร้อมก่อนทำการสอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาความสามารถในการสื่อสารทางด้านทักษะภาษาอังกฤษด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิราวัฒน์ บุญส่ง. (2559). **ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นาถศิริ สงค์อินทร์. (2550). **การใช้ชุดกิจกรรม BBL (Brain-Based Learning) พัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุภาพรณ คำไทย. (2555, เมษายน-กันยายน). **การใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**. 14(2): 76-77
- อังศนา ศรีสวนแดง. (2556, พฤษภาคม-สิงหาคม). **การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องโจทย์ปัญหาของคนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับเทคนิค KWDL**. **วารสารวิชาการ**. 15(2): 53-59.
- Caine, R. N.; & Caine, G. (1990). Understanding a Brain Based Approach to Learning and Teaching. **Educational Leadership**. 48(2): 66-70.
- Vygotsky, L. S. (1978). **Mind in Society: The Development of Higher psychological Processes**. Cambridge, MA: Harvard University Press.

E0110: ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดราชฏ์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ

A STUDY ON READING COMPERHENSION ABILITY OF PRATHOMSUKSA 1 STUDENTS AT WATRATNIYOMTUM (PIBULSONGKRAMROM) SCHOOL THROUGH LEANING MANAGEMENT WITH TALE STORY BOOK

นิรศรา มูลเสถียร¹ สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดราชฏ์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) และเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดราชฏ์นิยมธรรม (พิบูลสงคราม) โดยใช้ทั้งหมด 1 ห้องเรียน 31 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย(Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ จำนวน 20 แผน ใช้เวลาสอน 20 ชั่วโมง และแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ .85 ทำการทดลองระหว่างวันที่ 22 พฤศจิกายน ถึง วันที่ 13 ธันวาคม 2564 สถิติที่ใช้ คือ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที (One-sample t-test, paired t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบครูผู้สอนควรชี้แจงแนะนำวิธีการอ่านจับใจความให้กับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักในการอ่านจับใจความ

คำสำคัญ: ความสามารถในการอ่านจับใจความ, หนังสือนิทานประกอบ

Abstract

A study on comprehension ability of prathomsuksa 1 students at watratniyomtum (pibulsongkramrom) school through leaning management with tale story book. This research has objectives to study on reading comprehension ability of Prathomsuksa 1 students at Watratniyomtum (Pibulsongkarmrom) school and to compare before and after learning management with tale story book.

The samples of research were Prathomsuksa 1 students at Watratniyomtum (Pibulsongkarmrom) school, Semester 2, Academic Year 202, selected 1 classroom, 31 students by simple random sampling. The research instruments were 20 plans through learning management with tale story book, teaching 20 hours, and a Reading Comprehension Ability test, with reliability coefficient of .85. The experimental period was during November 22th, 2021 to December 13th, 2022. The statistics of data analysis were count, percentage, mean, standard deviation, and t-test statistics (one-sample t-test, paired t-test).

The research results found that: 1) Reading comprehension ability of Prathomsuksa 1 Students after learning management with tale story book was a good level and higher with the statistical significance level of .05. 2) Reading comprehension ability of Prathomsuksa 1 Students after learning management with tale story book was higher with the statistical significance level of .05.

The suggestion were

Learning management with tale story book, teacher should guide the way of reading comprehension to students for giving students learn about principle of reading comprehension.

Keywords: Reading Comperhension ability, tale story book

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ช่วยในการแสวงหาความรู้จากข่าวสาร ดังนั้น การอ่านจึงมีความจำเป็นอย่างมากในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการอ่านนั้น อ่านเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทางเทคโนโลยีและมีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ เกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์คิดอย่างมีวิจารณญาณในการตัดสินใจ นอกจากนี้ภาษาเป็นการหาประสบการณ์จากแหล่งต่าง ๆ เพราะเป็นการเรียนรู้การสื่อสาร ดังนั้นการฝึกทักษะในการอ่านส่งผลให้เกิดความเข้าใจในการฟัง การดู การอ่าน และการเขียนโดยใช้ภาษาเป็นสื่อกลางของความคิด ความเข้าใจเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2561)

การอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ รวมถึงพฤติกรรมที่ดี เพราะการอ่านนั้นเป็นทักษะที่สำคัญและส่งผลต่อการเรียนรู้ต่อทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นสื่อกลางของการเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อสังคม เป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาไปในทางที่ควรได้อย่างรวดเร็ว จึงมีการจัดการเรียนรู้ปลูกฝังให้รักการอ่านเพื่อเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดจนการดำรงชีวิตในการประกอบอาชีพ การศึกษา ซึ่งจะทำให้เกิดความรอบรู้ได้จากการอ่านเกิดความคิดทางการอ่านพัฒนาความเจริญก้าวหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551)

จากบันทึกในเอกสารการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2563 ของโรงเรียนวัดราชฎกนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) พบว่า มีปัญหาการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยนักเรียนมีพื้นฐานความสามารถในการอ่านแต่ยังขาดทักษะความสามารถในการจับใจความ ซึ่งทำให้นักเรียนไม่สามารถเข้าใจได้ว่าข้อความบางประโยคสื่อถึงอะไร หากนักเรียนอ่านแล้วไม่สามารถรู้ได้ว่าถามถึงสิ่งใดจะทำเกิดปัญหาไปถึงการทำแบบทดสอบรวมไปถึงในรายวิชาอื่น ๆ เพราะนักเรียนไม่รู้ว่าจะถามถึงอะไรก็ไม่สามารถตอบได้

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นจึงได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และได้นำหนังสือนิทานเข้ามาเป็นตัวช่วยในการอ่านจับใจความให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนอ่านและสามารถคิด วิเคราะห์ความสำคัญของเนื้อเรื่องเพราะหนังสือนิทานจะเป็นการบรรยายบอกเหตุการณ์สำคัญ บอกชื่อตัวละคร สถานที่ การกระทำและข้อคิด หากนักเรียนได้อ่านก็จะสามารถจับใจความได้ เมื่อได้พัฒนาให้นักเรียนได้อ่านจับใจความแล้วนำสิ่งที่อ่านมาตอบคำถามได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้และจะทำให้ให้นักเรียนเกิดพัฒนาการทางด้านการอ่านจับใจความและสามารถนำความสามารถนี้ไปปรับใช้ในรายวิชาอื่นได้ เมื่อเกณฑ์การประเมินในปี 2563 นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์จับใจความได้เท่าที่ควร กลุ่มสาระภาษาไทยจึงได้จัดทำโครงการรณรงค์การอ่าน สัปดาห์ห้องสมุดหรือกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการอ่านขึ้น จึงเป็นโครงการที่ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของเกณฑ์การอ่านที่ดีขึ้น แต่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจของสถานศึกษาจึงสนใจศึกษาการอ่านโดยการนำหนังสือนิทานนั้นมาประกอบในการอ่านของผู้เรียน เป็นแรงจูงใจในการอ่านให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นนิทานเรื่องสั้น หรือนิทานคุณธรรมที่แฝงข้อคิด และการนำไปปรับใช้ได้จริง

วัตถุประสงค์

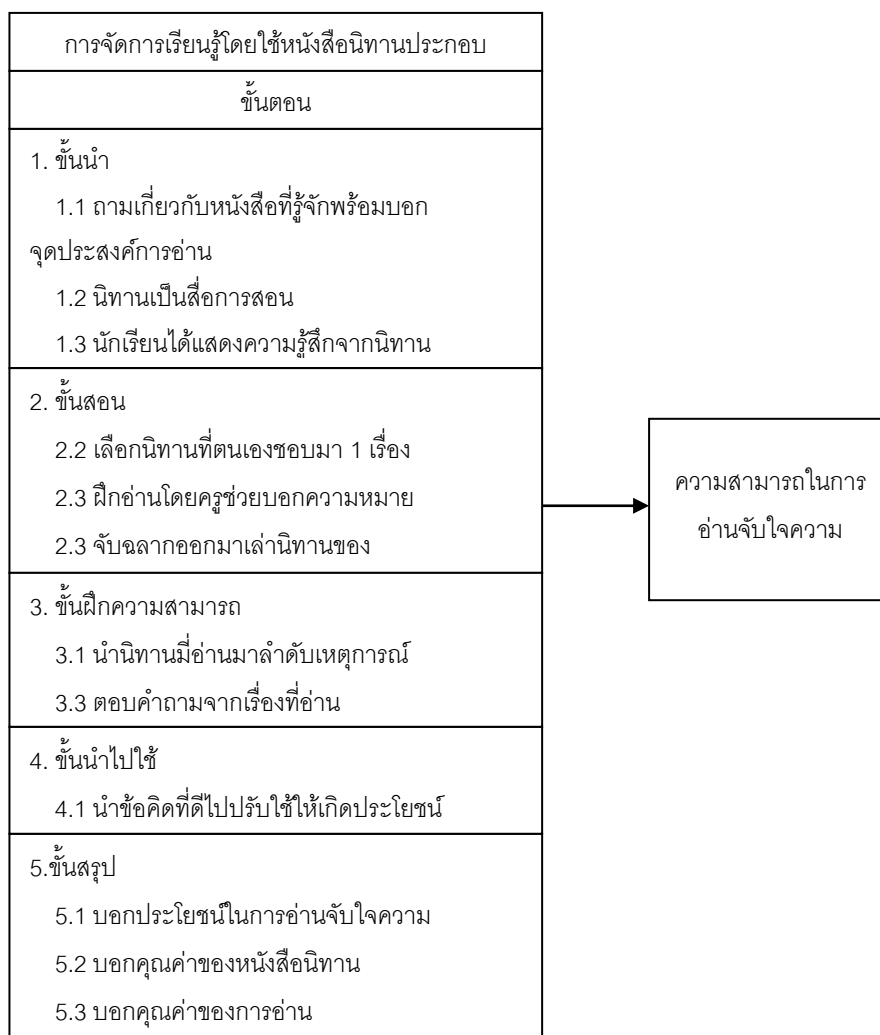
1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดราชวรานุยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดราชวรานุยมธรรม(พิบูลสงคราม) ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดราชวรานุยมธรรม (พิบูลสงคราม) มีความสามารถในการอ่านจับใจความดีขึ้นและได้รับการจัดการเรียนรู้จากหนังสือนิทานที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพตามเป้าหมายอย่างชัดเจน
2. ครูผู้สอนได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ และแนวทางในการใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน
3. ครูผู้สอนมีข้อมูลจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบเพื่อใช้ในการพัฒนาการสอนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน
4. ผู้สอนได้รับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเห็นผลในการนำหนังสือนิทานมาใช้ว่ามีประสิทธิภาพมากหรือน้อย และนำมาปรับใช้กับผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ก่อนและหลังได้อย่างชัดเจน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ ดังกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 31 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ได้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ

มีทั้งหมด 6 แผน จำนวน 20 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 20 ข้อ ตัวเลือกตอบ 3 ตัวเลือก โดยมีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .29 ถึง .83 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .13 ถึง .72 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .85

3. วิธีการทดลอง ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (One group pretest-posttest design) ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2564 ตามลำดับขั้นตอน คือ 1) ทำการทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ 2) ทำการสอนอ่านจับใจความโดยใช้สื่อการสอนเป็นหนังสือนิทานมาประกอบการสอน จำนวน 6 แผน ประกอบด้วยนิทานทั้งหมด 6 เรื่อง จำนวน 20 ชั่วโมง กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง และ 3) ทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยนำแบบทดสอบฉบับเดิมมาทดสอบหลังเรียน

4. วิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที (One-sample t-test, paired t-test)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ กับเกณฑ์ระดับดี ($\mu = 14$)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับคะแนน	คะแนน	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละสะสม
		20	31		
80-100	ดีมาก	16-20	26	83.87	83.87
70-79	ดี	14-15	5	16.13	100
N = 31	S.D. = 1.44	$\bar{X} = 17$	$\mu = 14$		
df = 30	t = 10.41	p-value			
		(1-tailed) = .00			

จากตาราง 1 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นปีที่ 1 หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ อยู่ในระดับดี ($\mu = 14$) ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คิดเป็นร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดวราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ

ความสามารถในการอ่าน จับใจความ	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value (1-tailed)
ก่อนการจัดการเรียนรู้	31	12.29	2.25	30	10.41	.00
หลังการจัดการเรียนรู้	31	17.00	1.44			

จากตาราง 2 แสดงว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นปีที่ 1 โรงเรียนวัดวราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นปีที่ 1 โรงเรียนวัดวราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบสูงขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังจากการจัดการโดยใช้หนังสือนิทานประกอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายผล

ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดวราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ ($\bar{X} = 17$) อยู่ในระดับดี ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 คิดเป็นร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ เป็นการจัดกระบวนการคิดวิเคราะห์อ่านนิทานเพื่อการเรียนรู้ ความเข้าใจและเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านจับใจความของเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งในเนื้อหาของนิทานที่นำมาประกอบการจัดการเรียนรู้จะต้องมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับ คุณธรรม จริยธรรม ข้อคิดที่ดี นิทานที่เลือกใช้ประกอบควรเป็นนิทานที่มีเนื้อเรื่องน่าสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีสถานการณ์ที่ทำให้เกิดข้อคิดที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถตอบคำถามจากสิ่งที่อ่านได้ และนำข้อคิดจากที่อ่านไปประกอบกับการปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ ยุพิน จันทรเรือง (2559) พัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้หนังสือนิทานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดท่าตอน เพื่อศึกษาและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้หนังสือนิทานสำหรับนักเรียน ก่อนเรียนและหลัง

เรียน อย่างมีนัยสำคัญ .05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และผลการศึกษานักเรียนอยู่ในระดับดี จึงเหมาะแก่การนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือนิทานประกอบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการอ่านจับใจความจากบทความที่ผู้สอนกำหนดขึ้น และได้มีความสอดคล้องกับ คณวร สัญญะ, เดือนเพ็ญพร ชัยพักดี (2563), ธีระวุฒิ ศรีมงคล (2558) และสมพร ร่วมสุข (2549) ที่ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบจะช่วยให้ในการสร้างเสริมความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการแสดงความสามารถในการจับใจความจากเรื่องที่อ่านและสามารถนำข้อคิดที่ดีไปปรับใช้ในชีวิตได้จริง

ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดราชวรนิยมธรรม (พิบูลสงคราม) หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ สูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะแผนการสอนมีคุณภาพ ได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แผนมีการจัดลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน สะดวกต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้ ได้รู้จักการฝึกทักษะความสามารถในการอ่าน อ่านอย่างไรให้เกิดกระบวนการทางด้านความคิดวิเคราะห์ จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างตรงประเด็น รู้จักวิธีการแสดงความคิดเห็นของตนเองและรู้จักการยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่นอย่างมีมารยาท รู้จักและเห็นคุณค่าของภาษาควรค่าแก่การอนุรักษ์ เห็นคุณค่าของการอ่านและตรงเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ใช้ทั้งกระบวนการคิด การอ่านและเรียนอย่างเพลิดเพลิน จินตนาการคิดตามเรื่องราวของนิทานและสามารถตอบคำถามได้อย่างตรงไปตรงมา นอกจากนี้เมื่อนักเรียนมีความสามารถในการอ่านแล้วนักเรียนยังสามารถนำข้อคิดที่ดีจากหนังสือที่อ่านมาปรับใช้ในการใช้ชีวิตประจำวันของตนเองได้ ตลอดจนการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น และคนในสังคมได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบครูจะทำการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นได้ฝึกการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองมากขึ้น และควรใช้หนังสือนิทานเป็นสื่อในการสอนที่เชื่อมโยงให้ผู้เรียนได้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านให้มากยิ่งขึ้นหากอ่านแล้วผู้เรียนจะต้องมีความสามารถรู้จักหลักในการจับใจความได้ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบครูผู้สอนควรชี้แจงแนะนำวิธีการอ่านจับใจความให้กับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักในการอ่านจับใจความ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

คณวร สัญญะ; และ เดือนเพ็ญพร ชัยพักดี. (2563). หนังสือนิทานประกอบ. หลักสูตรและการสอน. คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์.

ฉวีวรรณ คูหาภินนธ์. (2561). **การอ่านและส่งเสริมทักษะการอ่าน**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ธีระวุฒิ ศรีมงคละ. (2558). การจัดการเรียนรู้ด้วยนิทาน (Tales based learning). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ยุพิน จันทร์เรือง. (2559). พัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้หนังสือนิทานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดท่าตอน. เชียงราย: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

_____. (2563). เอกสารประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงเรียนฯ.

สมพร ร่วมสุข. (2549). การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทาน. บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: พี.เพรส.

E0111: การศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R)

THE STUDY ON ENGLISH COMMUNICATION ABILITY OF MATHAYOMSUKSA 2 STUDENTS AT RITTIYAWANNALAI SCHOOL THROUGH THE SQ4R LEARNING MANAGEMENT

ชนัญพร จาริก¹ สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษและเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) และศึกษาวิธีการแก้ปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 1 ห้องเรียน ได้นักเรียนจำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) 4 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 12 แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบ 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .887 และ .758 ตามลำดับ และ 3) แบบบันทึกผลการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ของครู จำนวน 1 ฉบับ ทำการทดลองจำนวน 20 ชั่วโมง ในช่วง 5 พฤศจิกายน 2564 ถึง 28 ธันวาคม 2564 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (one-sample t-test, paired t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) อยู่ในระดับดี และสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\bar{X} = 33.09$, $\mu = 28$, $t = 6.577$, $p\text{-value} = .000$)

2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. วิธีการแก้ปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ของครู มีดังนี้ 1) กระตุ้นความสนใจของนักเรียน 2) แนะนำการเขียนประโยคคำถาม และตรวจสอบความถูกต้องกับคู่ Buddy 3) ครูบอก Keyword ในการอ่าน 4) แนะนำนักเรียนแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนกลุ่มอื่น และเปลี่ยนผู้นำเสนอแทนนักเรียนที่มีปัญหาอินเทอร์เน็ต 5) ยกตัวอย่าง และแนะนำให้เห็นความแตกต่างของใจความสำคัญกับรายละเอียดของบทความ และ 6) สร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรม และให้นักเรียนเลือกสรุปสาระสำคัญด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. การสอนโดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ควรมีการชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมและให้ความช่วยเหลือที่เป็นรายบุคคล พร้อมกับให้กำลังใจ และสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน
2. การวิจัยในครั้งต่อไป โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยในการอ่านและการเขียน

คำสำคัญ: ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ, เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R)

Abstract

This research has objectives to study English communication ability, to compare English communication ability of Mathayomsuksa 2 students at Rittiyawannalai school before and after the SQ4R learning management, and to study the solutions of problems in learning English. The samples of research were Mathayomsuksa 2 students at Rittiyawannalai school, Semester 2, Academic Year 2021, by simple random sampling, selected 1 classroom, 33 students. The research instruments were 1) 4 units, 12 plans through SQ4R learning management, 2) 2 tests, the English reading ability test and the English writing ability test, with reliability coefficient of .88 and .75 respectively, and 3) the solution recording form of SQ4R Learning Management solution. The experimental period was 20 hours, during November 5th, 2021 to December 28th, 2022. The statistics for data analysis were count, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test statistics (one-sample t-test, paired t-test).

The research results found that:

1. English communication ability of Mathayomsuksa 2 students at Rittiyawannalai School after the SQ4R learning management was a good level and above with the statistical significance level of .05. ($\bar{X} = 33.09$, $\mu = 28$, $t = 6.577$, $p\text{-value} = .000$)
2. English communication ability of Mathayomsuksa 2 students at Rittiyawannalai School after the SQ4R learning management was higher with the statistical significance level of .05.
3. The English learning solution from the SQ4R learning management of teacher was 1) to stimulate the students' interest 2) to suggest how to write the question sentences and check the accuracy with their buddy, 3) teacher tells keyword of article 4) to give students exchange information with other groups and change the presenter instead of students who have internet problems, 5) to give example and suggest the differences of main idea and details of article, 6) to stimulate students join activities and students choose part of article for summarizing by themselves.

The suggestion were

1. The SQ4R teaching management should guide the way of learning activities and help students by individual immediately with encouraging and creating a positive learning environment.

2. The next SQ4R learning management research should apply the SQ4R learning activities to learning management in reading and writing of Thai language course.

Keywords: English communication ability, SQ4R learning management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สามารถอ่านออก และเขียนได้ เพราะการอ่านเปรียบเสมือนเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มพูนสติปัญญา ซึ่งเชื่อมโยงกับการเขียน ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ และให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่มุ่งหวังให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก ซึ่งเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก โดย(สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551: 2-23)

จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (ปพ.5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยในรายวิชาภาษาอังกฤษ3 (อ22101) พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษ ในทักษะการอ่านและทักษะการเขียน นักเรียนไม่สามารถเขียนระบุใจความสำคัญจากบทความภาษาอังกฤษที่อ่านได้ เนื่องจากนักเรียนขาดการฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง และได้รับการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ไม่ถูกวิธี ส่งผลให้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาอังกฤษ ในตัวชี้วัดที่ ต.1.1 ม.2/4 เลือกหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ บอกรายละเอียดสนับสนุน (supporting detail) และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่าน พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างง่าย ๆ ประกอบ และ ต.1.2 ม.2/4 พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง หรืออ่านอย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2561: 11) ต่ำกว่าเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ของนักเรียนทั้งหมด (คณะกรรมการงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา. 2564: 434) จึงต้องมีการศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในรายวิชาภาษาอังกฤษ4 (อ22102) เพื่อพัฒนานักเรียนให้ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีหลากหลายวิธีการ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) แนวคิดของ วอลเตอร์ พอก (Walter Pauk. 1984) ได้รับการพัฒนามาจากเทคนิคเอสคิวทรีอาร์ (SQ3R) แนวคิดของ โรบินสัน (Robinson. 1961) โดยได้เสนอเทคนิคการสอนแบบเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ซึ่งเพิ่มขึ้นจุดบันทึก Record ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างรวดเร็ว จดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจ Survey (S) เป็นการอ่านอย่างรวดเร็ว

สำรวจความคิดทั่ว ๆ ไป ขึ้นตั้งคำถาม Question (Q) ให้ตั้งคำถามตัวเองเกี่ยวกับเรื่องนั้น ขึ้นอ่านบทความ Read (R1) เป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย อ่านเพื่อที่จะหาคำตอบตามที่ได้ตั้งไว้ โดยมุ่งหารายละเอียดให้เกิดความกระจ่างชัดเจน ขึ้นจดบันทึก Record (R2) ให้จดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการตั้งคำถามตามความเข้าใจของตนเอง ขึ้นสรุปใจความสำคัญ Recite (R3) นักเรียนนำข้อมูลจากการจดบันทึกในขึ้นจดบันทึก (Record) มาเขียนให้ข้อมูล ระบุใจความสำคัญ และสาระสำคัญของบทความ โดยใช้ภาษาของตนเอง และขั้นวิเคราะห์ Reflect (R4) ให้สะท้อนความคิดเห็นของตนเอง มีการวิเคราะห์วิจารณ์บทความ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความที่อ่าน (สนธิญา พลดี. 2548: 10-11) โดยเป็นเทคนิคที่สามารถพัฒนาได้ทั้งทักษะอ่านและทักษะการเขียน ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเอง โดยการสืบค้นความรู้ได้อย่างกว้างขวางและหลากหลาย และเขียนสรุปความเข้าใจในบทความภาษาอังกฤษที่อ่านได้ จนนำไปสร้างองค์ความรู้ได้จนประสบผลสำเร็จ และนำประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านสะสม เพิ่มพูนความรู้ของนักเรียนเอง ทำให้เกิดสติปัญญาความรอบรู้ และสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้เขียนเป็นหลัก รวมถึงยังเป็นสื่อที่จะช่วยแพร่กระจายความรู้ ความคิดให้กว้างไกล และรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพล พุ่มพริก (2563) เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนั้น ได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ เพราะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน สามารถอ่านออกเขียนได้ และทักษะการอ่านและการเขียนสามารถคงอยู่กับนักเรียนนานที่สุด ซึ่งนักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านและเขียนไปใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษให้ดีขึ้น เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และนำไปสู่การเป็นนักเรียนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ (Learner Independence) โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ทำให้ครูได้แนวทางการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ และรายวิชาอื่น ๆ โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมอาชีพ และครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ส่งผลให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง และมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

วัตถุประสงค์

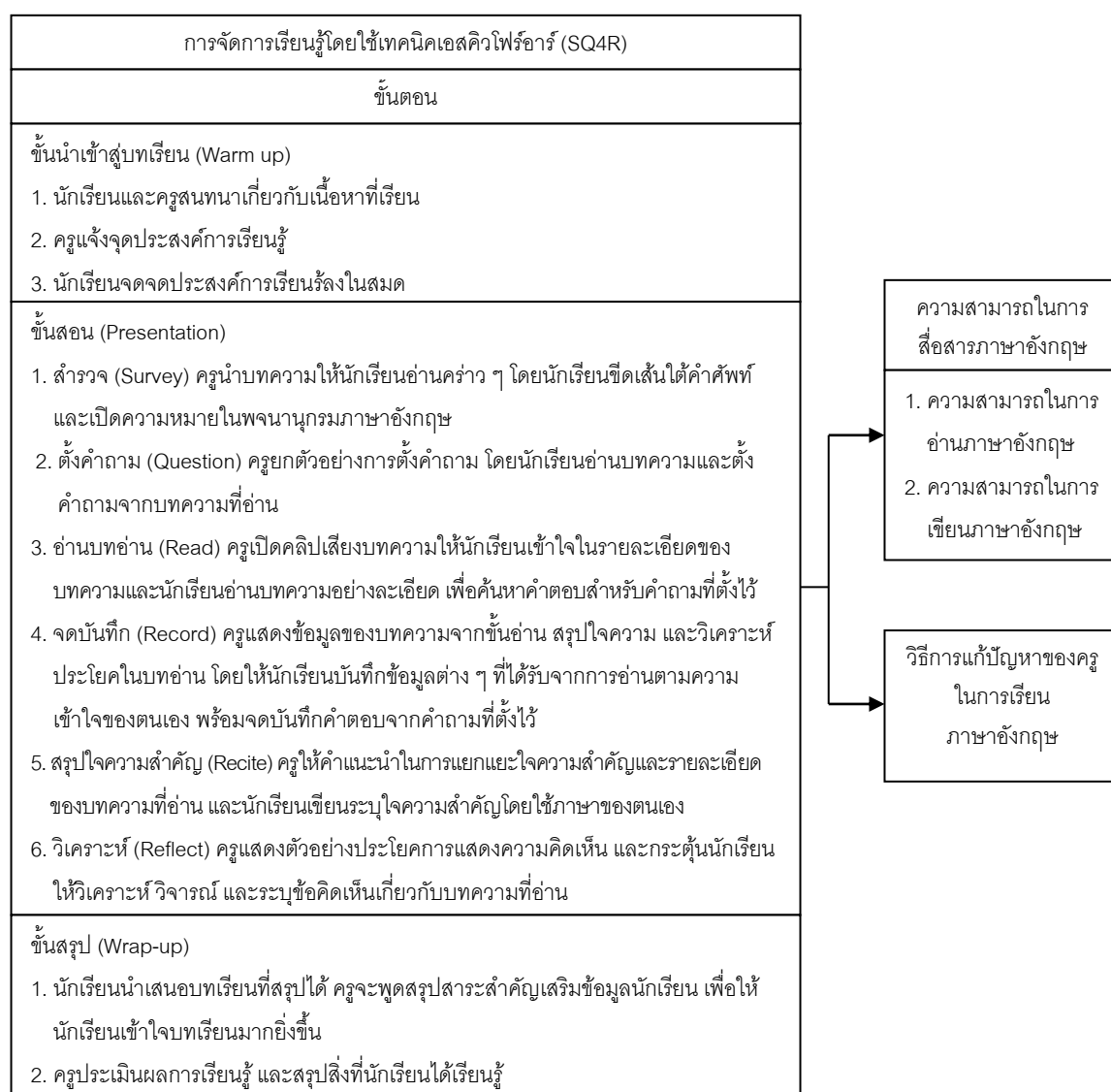
1. เพื่อศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R)
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R)
3. เพื่อศึกษาวิธีการแก้ปัญหาของครูในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยดีขึ้น
2. ครูได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษ และรายวิชาอื่น ๆ
3. สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมอาชีพ และครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

กรอบแนวคิด

จากการที่ได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และแนวคิดของ วอลเทอร์ พอก (Walter Pauk, 1984) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ดังกรอบแนวคิดการวิจัยนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 670 คน

กลุ่มตัวอย่างเลือกมาจากประชากร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 16 ห้องเรียน มีจำนวน 670 คน โดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ได้เป็นนักเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 33 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยมี 3 ชนิด คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยละ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งหมด 12 แผนการจัดการเรียนรู้ รวมเวลาทั้งหมด 20 ชั่วโมง ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง .67 - 1.0 และ 2) แบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ มีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือฉบับที่ 1 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง .67 - 1.0 ค่าความยากง่าย (P) ได้ค่าระหว่าง .31 - .72 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .88 ค่าอำนาจจำแนก ได้ค่าระหว่าง .32 - .73 และแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ มีลักษณะเป็นแบบอัตนัย จำนวน 10 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือฉบับที่ 2 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง .67 - 1.0 ค่าความยากง่าย (P) ได้ค่าระหว่าง .36 - .64 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .75 ค่าอำนาจจำแนก ได้ค่าระหว่าง .36 - .50 และ 3) แบบบันทึกวิธีการแก้ปัญหาของครูในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R)

3. วิธีการทดลอง ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (One group pretest-posttest design) ระหว่าง 9 พฤศจิกายน - 28 ธันวาคม 2564 ตามลำดับขั้นตอน คือ 1) ชี้แจงเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) 2) วัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในรายวิชาภาษาอังกฤษ 4 เป็นรายบุคคล โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ 3) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) แบบออนไลน์ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยละ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งหมด 12 แผนการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลารวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง และ 4) สรุปวิธีการแก้ปัญหาของครูในการเรียนภาษาอังกฤษแต่ละครั้ง รวมทั้งหมด 12 ครั้ง โดยใช้แบบบันทึกวิธีการแก้ปัญหาของครูในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) 5) วัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในรายวิชาภาษาอังกฤษ 4 เป็นรายบุคคล โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (one-sample t-test, paired t-test)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) สรุปได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) กับเกณฑ์ระดับดี ตามเกณฑ์การวัดของประเมินผลของหลักสูตรโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย จำแนกตามความสามารถ

ความสามารถ	n	ร้อยละของนักเรียน ในระดับดี	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value (1-tailed)
ความสามารถในการอ่าน	33	84.85	30	25.52	3.69	21	32	7.025	.000
ความสามารถในการเขียน	33	75.75	10	7.58	1.46	7	32	2.268	.030
รวม (ความสามารถในการสื่อสาร)	33	84.84	40	33.09	4.45	28	32	6.577	.000

จากตาราง 1 แสดงว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ในระดับดี ของความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียน เป็นร้อยละ 84.84, 84.85 และ 75.75 ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) สรุปได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) จำแนกตามความสามารถ

ความสามารถ	การจัดการ เรียนรู้	n	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value (1-tailed)
ความสามารถในการอ่าน	ก่อน	33	15.88	3.94	32	18.793	.000
	หลัง	33	25.52	3.69			
ความสามารถในการเขียน	ก่อน	33	5.12	1.76	32	9.956	.000
	หลัง	33	7.58	1.46			
รวม (ความสามารถในการสื่อสาร)	ก่อน	33	21.00	5.27	32	23.705	.000
	หลัง	33	33.09	4.45			

สื่อสาร)

จากตาราง 2 แสดงว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาวิธีการแก้ปัญหาของครูในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) สรุปได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหของครูในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) จำแนกตามขั้นตอน

ขั้นตอน	ปัญหา	การแก้ไขปัญหา
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up)	นักเรียนบางคนไม่สนใจ Video และกิจกรรม Game	ครูสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน โดยกระตุ้นนักเรียนที่ไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนให้ร่วมแสดงความคิดเห็นกับ Video และครูถามเกี่ยวกับกติกาของ Game หลังจากครูอธิบายกติกาไปแล้ว เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของนักเรียน และทวนความเข้าใจในการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน
ขั้นสอน (Presentation) 1. ขั้นสำรวจ (Survey)	1. นักเรียนบางคนใช้ดินสอเขียน True/False บางคนเขียนตัวอักษรเล็กเกินไป ทำให้ครูมองเห็นผ่านกล้องไม่ชัดเจน 2. นักเรียนเข้าเรียนสายจนทำไม่ได้ทำกิจกรรมในขั้นสำรวจ	1. ครูให้นักเรียนเปลี่ยนไปใช้ปากกา และเขียนตัวอักษรให้ใหญ่พอที่จะสามารถมองเห็นผ่านกล้องได้ชัดเจน 2. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนที่เข้าเรียนตรงเวลาวางคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมายในบทความ 3. ครูเฉลยคำศัพท์ที่นักเรียนสำรวจได้
2. ตั้งคำถาม (Question)	นักเรียนบางคนเขียนประโยคลงใน Chat ใน zoom โดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิด และนักเรียนบางคนลืมใส่เครื่องหมายคำถาม (?)	ครูจะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำนักเรียนในการเขียนประโยคที่ถูกต้อง และให้นักเรียนช่วยเหลือกันในการตรวจโครงสร้างประโยค และเครื่องหมายในประโยค คำถามของคู่ Buddy ตัวเองก่อนพิมพ์ลง Chat เพื่อป้องกันการผิดพลาดของประโยค และนักเรียนถามครูเมื่อเกิดปัญหาในการตั้งคำถาม
3. อ่านบทอ่าน (Read)	นักเรียนใช้เวลาในการอ่าน และหาคำถามจากการอ่าน	ครูให้ Keyword ในการอ่านกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถมีจุดหมายในการอ่าน และสามารถระบุจับ

เกินเวลาที่กำหนด	ใจความสำคัญ (main idea) จากการอ่านได้เร็วขึ้น

ตาราง 3 (ต่อ)

ขั้นตอน	ปัญหา	การแก้ไขปัญหา
4. จดบันทึก (Record)	1. นักเรียนบางกลุ่มจดบันทึกข้อมูลมาไม่ครบถ้วน 2. นักเรียนที่นำเสนอบางคนมีอินเทอร์เน็ตช้า ทำให้การนำเสนอกระตุกอยู่บ่อยครั้ง	1. ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนข้อมูลที่จดบันทึกกับเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อารมณ์ร่วมกัน 2. ครูเปลี่ยนให้เพื่อนคนอื่นในกลุ่มมานำเสนอแทน และให้นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตพูดเสริมเป็นครั้งคราวแทน
5. สรุปใจความสำคัญ (Recite)	นักเรียนบางคนไม่สามารถระบุใจความสำคัญหลัก และรายละเอียดของบทความที่อ่านได้	ครูยกตัวอย่าง และแนะนำให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของใจความสำคัญและรายละเอียดของบทความ เพื่อให้นักเรียนที่ไม่สามารถแยกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทความได้เข้าใจในบทความ
6. วิเคราะห์ (Reflect)	นักเรียนบางคนที่พิมพ์ความคิดเห็นต่อจากเพื่อน ได้พิมพ์ความคิดเห็นของตนเองทับลงไป ในความคิดเห็นของเพื่อนบนกระดานออนไลน์ ทำให้ความคิดเห็นของเพื่อนหายไป	ครูให้คำแนะนำนักเรียนในการพิมพ์ความคิดเห็นให้มีความรอบคอบมากยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้ไปพิมพ์ทับความคิดเห็นของเพื่อนในกระดานออนไลน์
ขั้นสรุป (Wrap-up)	นักเรียนที่ร่วมกันพูดสรุปเนื้อหาที่เรียน และตอบคำถามเกี่ยวกับบทความที่อ่านมีแต่นักเรียนคนเดิม ๆ เนื่องจากนักเรียนส่วนมากกลัวพูดไม่ถูกต้อง จึงทำให้ไม่กล้าพูดสรุปความรู้	ครูสร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนได้ร่วมกันพูดสรุปความรู้ และตอบคำถาม โดยขึ้นชมคนที่พูดและตอบคำถาม แต่หากนักเรียนพูดไม่ถูกต้อง หรือตอบคำถามไม่ถูก ครูจะพูดให้กำลังใจ แนะนำ และแก้ไขเพิ่มเติมให้นักเรียน และให้นักเรียนเป็นผู้เลือกสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาด้วยตนเอง เพื่อให้ นักเรียนที่ไม่กล้าพูดสรุปสาระสำคัญเพราะกลัวพูดไม่ถูก เกิดความมั่นใจในการพูด

จากตาราง 3 แสดงว่าวิธีการแก้ปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคเอสคิวอาร์ (SQ4R) ของครู มีดังนี้ 1) ครูสร้างบรรยากาศที่ดี โดยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน และทวนความเข้าใจในการทำกิจกรรมร่วมกัน 2) ครูให้นักเรียนเขียนให้ชัดเจน วงคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมายในบทความ และครูเฉลยคำศัพท์ 3) ครูให้คำแนะนำในการเขียนประโยค และตรวจความถูกต้องกับคู่ Buddy 4) ครูบอก Keyword ในการอ่าน 5) ครูแนะนำนักเรียน

แลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนกลุ่มอื่น และเปลี่ยนคนพูดนำเสนอแทนนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต 6) ครูยกตัวอย่าง และแนะนำให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของใจความสำคัญและรายละเอียดของบทความ 7) ครูแนะนำการพิมพ์ความคิดเห็นให้มีความรอบคอบมากขึ้น และ 8) ครูสร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรม โดยขึ้นชมคนที่พูดและตอบคำถาม และให้นักเรียนเป็นผู้เลือกสรุปสาระสำคัญด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการพูด

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ในระดับดี ของความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียน เป็นร้อยละ 84.84, 84.85 และ 75.75 ตามลำดับ

2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ความสามารถในการอ่าน และความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. วิธีการแก้ปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ของครู มีดังนี้ 1) ครูสร้างบรรยากาศที่ดี โดยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน และทวนความเข้าใจในการทำกิจกรรมร่วมกัน 2) ครูให้นักเรียนเขียนให้ชัดเจน วงคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมายในบทความ และครูเฉลยคำศัพท์ 3) ครูให้คำแนะนำในการเขียนประโยค และตรวจความถูกต้องกับคู่ Buddy 4) ครูบอก Keyword ในการอ่าน 5) ครูแนะนำนักเรียนแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนกลุ่มอื่น และเปลี่ยนคนพูดนำเสนอแทนนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต 6) ครูยกตัวอย่าง และแนะนำให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของใจความสำคัญและรายละเอียดของบทความ 7) ครูแนะนำการพิมพ์ความคิดเห็นให้มีความรอบคอบมากขึ้น และ 8) ครูสร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรม โดยขึ้นชมคนที่พูดและตอบคำถาม และให้นักเรียนเป็นผู้เลือกสรุปสาระสำคัญด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการพูด

อภิปรายผล

การศึกษาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) อยู่ในเกณฑ์ระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 และสอดคล้องกับแนวคิดของ วอลเตอร์ พอก (Walter Pauk, 1984) ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ซึ่งสามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้ทำกิจกรรม เนื่องจากนักเรียนได้เรียนรู้การสำรวจเรื่องราวที่ได้อ่าน ตั้งคำถามเกี่ยวกับบทความจากสิ่งที่นักเรียนพบในบทความจากขั้นสำรวจ (Survey) โดยในขั้นตอนนี้ครูจะทำหน้าที่เป็นเหมือนที่โค้ช คือเป็นผู้คอยให้คำปรึกษา เพื่อให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายในการอ่านบทความ และและนักเรียนอ่านข้อความในบทความอย่างละเอียด และในขณะเดียวกันก็ระบุใจความสำคัญ

(main idea) จากการอ่านบทความ โดยค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ในขั้นตั้งคำถาม (Question) ซึ่งนักเรียนจะได้เขียนตอบคำถามแต่ละข้อจากการอ่าน นำมาเขียนให้ข้อมูล ระบุใจความสำคัญ และสาระสำคัญของบทความ โดยใช้ภาษาของตนเอง มีการวิเคราะห์วิจารณ์บทความ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความที่อ่าน เพื่อพัฒนาความเข้าใจในบทความมากยิ่งขึ้น และสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการนำข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการอ่านนั้น เชื่อมโยงเข้ากับความรู้ที่ตนมีอยู่เดิมแล้ว โดยครูให้คำแนะนำในการแยกแยะใจความสำคัญและรายละเอียดของบทความ ทำให้นักเรียนสามารถรับข้อมูล (Receptive Skill) จากเอกสารหรือหนังสือในระดับความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) และระดับวิเคราะห์ (Analysis) ซึ่งเป็นการรับรู้จุดประสงค์ของผู้เขียน มีความเข้าใจ คำศัพท์ วลี และเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ สามารถวิเคราะห์ เพื่อบอกรายละเอียด สรุปสาระสำคัญ และประเมินเรื่องที่อ่านได้ และสามารถถ่ายทอดข้อมูล (Productive Skill) เกี่ยวกับความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น และประสบการณ์ในระดับความเข้าใจ (Comprehension) และระดับสังเคราะห์ (Synthesis) ซึ่งเป็นการสื่อข้อความไปยังผู้อ่านโดยการเขียนระบุใจความสำคัญจากเนื้อเรื่องให้ถูกต้องครบถ้วน โดยใช้สำนวนภาษาของตนเองให้รัดกุมและกระชับ อีกทั้งยังครอบคลุมเนื้อหาเดิมไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพล พุฒพริก (2563) เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จินตนา มั่นคง (2560) ที่ได้ทำการศึกษากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนการอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.62 และ 2) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนการอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นูรุล ไลลาตุล คุสนิยะห์ (Nurul Lailatul Khusniyah. 2017) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยเทคนิคการสำรวจ การตั้งคำถาม การอ่าน การบันทึก การสรุปใจความสำคัญ และการทบทวน (SQ4R) พบว่า การทดสอบค่าที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ($11.3 > 1.99$). แสดงว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเรียนด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) สูงกว่าก่อนเรียนด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 และตรงตามตัวชี้วัดที่ ต.1.1 ม.2/4 เลือกหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ บอกรายละเอียดสนับสนุน (supporting detail) และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างง่าย ๆ ประกอบที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ว่านักเรียนจะต้องเข้าใจและตีความเรื่องที่อ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล มีศักยภาพในการคิด และการทำงานอย่างสร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะเน้นให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการเรียนภาษาต่างประเทศ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการสื่อสารกับชาวต่างประเทศ รวมทั้งเกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551: 2-23) ดังนั้น เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) สามารถนำไปประยุกต์

ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่มีลักษณะเป็นการสื่อสาร ซึ่งเหมาะสมกับรายวิชาที่เกี่ยวกับภาษาในการอ่านและการเขียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภารัตน์ ปานมีศรี (2564) ที่ได้ทำการศึกษาความสามารถในการสื่อสารรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อชีวิตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี จากการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟร์ อาร์ (SQ4R) ที่พบว่า 1) ความสามารถในการสื่อสาร รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อชีวิตด้านการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟร์ อาร์ (SQ4R) อยู่ในระดับดีเยี่ยม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.62 และความสามารถในการสื่อสารรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อชีวิตด้านการเขียน อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.83 และ 2) ความสามารถในการสื่อสาร รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อชีวิตด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟร์ อาร์ (SQ4R) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ ตริ สุสิโลวาทิ (Tri Susillawati. 2012) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ของนักเรียนจำนวน 50 คน พบว่าการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการทดสอบก่อนเรียนนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 42.67 และผลการทดสอบหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 44.1 และงานวิจัยของ มูร์ต บาซา (Murat Basar. 2017) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ในทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 57 คน พบว่า ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนวิชาเอกการอ่านด้วยเทคนิค SQ4R สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. วิธีการแก้ปัญหาของครูในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ในระหว่างการจัดการเรียนรู้ได้พบกับปัญหาต่าง ๆ ในแต่ละขั้นการสอน โดยครูมีวิธีการแก้ปัญหาดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) ครูสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน โดยกระตุ้นนักเรียนที่ไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนให้ทำกิจกรรม และถามเกี่ยวกับบทกวีของ Game หลังจากที่ครูอธิบายไปแล้ว เพื่อเป็นการทวนความเข้าใจในการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (Presentation) โดยจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ได้แก่ 1) ขั้นสำรวจ (Survey) ครูให้นักเรียนเปลี่ยนไปใช้ปากกา และเขียนตัวอักษรให้ใหญ่พอที่จะสามารถมองเห็นผ่านกล้องได้ชัดเจน และครูให้นักเรียนในชั้นเรียนที่เข้าเรียนตรงเวลาวงคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมายในบทความ และครูเฉลยคำศัพท์ เพื่อให้นักเรียนที่เข้าเรียนสายสามารถตามเนื้อหาที่เรียนทันเพื่อน 2) ขั้นตั้งคำถาม (Question) ครูจะสังเกต และให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล คอยให้คำปรึกษาในการเขียนประโยคที่ถูกต้อง และให้นักเรียนช่วยเหลือกันในการตรวจโครงสร้างประโยค และเครื่องหมายในประโยคคำถามของคู่ Buddy ตัวเองก่อน เพื่อป้องกันการผิดพลาดของประโยค 3) ขั้นอ่าน (Read) ครูบอก Keyword ในการอ่านกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถมีจุดหมายในการอ่าน และสามารถระบุจับใจความสำคัญ (main idea) จากการอ่านได้ 4) ขั้นจดบันทึก (Record) ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนข้อมูลที่จดบันทึกกับเพื่อนกลุ่มอื่น เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และครูเปลี่ยนคนพูดนำเสนอ โดยให้นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตพูดเสริมเป็นครั้งคราวแทน 5) ขั้นสรุปใจความสำคัญ (Recite) ครูยกตัวอย่าง และแนะนำให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของใจความสำคัญและรายละเอียดของบทความ เพื่อให้นักเรียนที่ไม่สามารถแยกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทความเข้าใจในบทความมากยิ่งขึ้น และ 6) ขั้นวิเคราะห์ (Reflect) ครูให้คำแนะนำนักเรียนในการพิมพ์ความคิดเห็นให้มีความรอบคอบมากยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้ไปพิมพ์ข้อความความคิดเห็นของเพื่อนในกระดานออนไลน์ และขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (Wrap-up) ครูสร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนได้ร่วมกันพูดสรุปความรู้ และตอบคำถาม โดยให้เป็นคำชื่นชมคนที่พูดและตอบคำถาม แต่หากนักเรียนพูดหรือตอบคำถามไม่ถูก ครูจะพูดให้กำลังใจ แนะนำ และแก้ไข

เพิ่มเติมให้นักเรียน และให้นักเรียนเป็นผู้เลือกสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนที่ไม่กล้าพูดสรุปสาระสำคัญเพราะกลัวพูดไม่ถูก เกิดความมั่นใจในการพูด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การสอนโดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) สามารถนำผลไปใช้ในการชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรม คอยให้คำปรึกษา และกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรม สังเกตนักเรียนและให้ความช่วยเหลือทันทีที่เป็นรายบุคคลเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาในการเรียน พร้อมกับให้กำลังใจ และสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการทําวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งต่อไป โดยใช้เทคนิคเอสคิวโฟร์อาร์ (SQ4R) ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยในการอ่านและการเขียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- กานตริดา แก้วกาม. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับ วิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- งานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย. (2563). **รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา Self Assessment Report: SAR ปีการศึกษา 2563**. กรุงเทพฯ: งานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนฯ.
- จินตนา มั่นคง (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธนพล พุดพริก. (2564, เมษายน-มิถุนายน). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R. **วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. 5(2): 43-50.
- สนธญา พลดี. (2548). ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิทยาศาสตร์ด้วยวิธี เอส คิว โฟร์ อาร์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุดารัตน์ ปานมีศรี. (2562). การศึกษาความสามารถในการสื่อสารรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อชีวิตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี จากการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟร์ อาร์ (SQ4R). สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- Murat, Basar. (2017, April). Effect of the SQ4R Technique on the Reading Comprehension of Elementary School 4th Grade Elementary School Students. **International Journal of Instruction**. 10(2): 131-144.

- Nurul, Lailatul Khusniyah. (2017). Improving English Reading Comprehension Ability through Survey, Questions, Read, Record, Recite, Review Strategy (SQ4R). *English Language Teaching*. 10(12): 202-211.
- Tri, Susillawati. (2012). *Improving reading comprehension using SQ4R*. Tahun: Sebelas Maret University.
- Walter, Pauk. (1984). The New SQ4R. *Jouranl Reading World*. 23(3).

E0112: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ

A STUDY ON THE LEARNING ACHIEVEMENTS IN THE DRAMATIC ARTS OF PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS AT BAN BUENG SCHOOL THROUGH LEARNING MANAGEMENT USING SOUNDTRACK TECHNIQUES

ณรงค์ชัย นามวงษ์¹ สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านบึง จำนวน 39 คนได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ห้องเรียน 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ ทั้งหมด 20 แผน ใช้เวลาสอน 20 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 และ 3) แบบบันทึกการปฏิบัติทำตามความหมายของเพลง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test for correlated)

ผลวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ โดยอยู่ในเกณฑ์ระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ด้านความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์, เทคนิคเพลงประกอบภาพ

Abstract

The objectives of this research were to study the learning achievement of dramatic arts subjects and to compare the learning achievements in dramatic arts subjects of Prathomsuksa 6 students between before and after the learning management using soundtrack technique. The samples used in the research were 39 students in the first semester of the 2021 Academic Year at Ban Bueng School, obtained by Simple Random Sampling. The instruments were, 1) the learning management of dramatic arts subjects, totaling 5 units, 20 plans, 20 hours of teaching time; 2) the knowledge, understanding,

analysis of dramatic arts tests which the reliability coefficient value was .95, 3) the form for recording the practice of dancing according to the meaning of the song. The statistics used in the data analysis were count, percentage, mean, Standard Deviation and t-test statistic (t-test for correlateb).

The research found that:

1. The learning achievement of dramatic arts of Prathomsuksa 6 students in Ban Bueng School after learning management using the soundtrack technique was at a good level and above with statistically significantly at .05 level.
2. The learning achievement in knowledge, understanding and analysis of dramatic arts of Prathomsuksa 6 students in Ban Bueng School after the learning management using the soundtrack technique was statistical significantly higher at the .05 level.

Keywords: Learning achievement in Dramatic Arts, Soundtrack Techniques

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้นเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชม ความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระ ในศิลปะแขนงต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551) นาฏศิลป์เป็นสาระที่ 3 มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าของนาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด อย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ ในชีวิตประจำวัน เข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ ที่เป็นมรดกทาง วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552) ความหมายภาษาทำนาฏศิลป์ ภาษาทำนาฏศิลป์ เป็นการนำท่าทางต่าง ๆ และสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติมาใช้แทน เช่น คำพูด กริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมายแทนคำพูด สอดคล้อง กับจังหวะเพลงและการขับร้อง การฝึกปฏิบัติ การฝึกหัดในการใช้ภาษาทำให้ถูกต้องตามแบบแผน เพื่อสื่อความหมายได้โดยตรง ทำให้ผู้ชมเข้าใจ ความหมายที่ผู้แสดงต้องจะสื่อความหมายมากขึ้น การแสดงนาฏศิลป์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท 1) ภาษาท่าที่มาจาก ธรรมชาติ เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติของคนแต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น โดยใช้ลักษณะการรำอย่างเบื้องต้นมาผสมผสาน เช่น ท่าปฏิสฐา ท่ายืน ท่าเรียก ท่าร้องไห้ ท่าดีใจ ท่าเสียใจ ท่าโกรธ ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้เพียงพอใช้กับคำร้องหรือคำบรรยาย ที่จะต้อง แสดงออกเป็นท่ารำ เช่น สอดสร้อยมาลา และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ ในชีวิตประจำวันทุกวันนี้มนุษย์เราใช้ท่าทาง

ประกอบการพูดหรือบางครั้ง มีการแสดงสีหน้า ความรู้สึก เพื่อเน้นความหมายด้วยในทางนาฏศิลป์ ภาษาท่าเหมือนเป็นภาษาพูด โดยไม่ต้องเปล่งเสียงออกมา แต่อาศัยส่วนประกอบอวัยวะของร่างกาย แสดงออกมาเป็นท่าทาง โดยเลียนแบบท่าทางธรรมชาติ เพื่อให้ผู้ชมสามารถเข้าใจได้ และ 2) การปฏิบัติท่าตามความหมายของเพลงการใช้ความคิด อย่างอิสระ สร้างสรรค์ การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ใช้นาฏศิลป์ตามเพลงโดยทำรำนั่นสอดคล้องกับจังหวะเพลงที่กำหนดใช้และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

การจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้จากจุดประสงค์ในสื่อความหมายดังกล่าวยังมีข้อสำคัญต้องเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ เพื่อให้นักเรียนได้นำความสามารถในการเลียนแบบท่าทาง และกิริยาต่าง ๆ มาใช้ตามหลักของวิชานาฏศิลป์และผู้เรียนนั้นไปประยุกต์ในการแสดงเพื่อให้การแสดงนั้นมีความรู้สึกที่น่าชมมากยิ่งขึ้นและเป็นการที่ผู้เรียนสามารถนำไปประดิษฐ์ท่ารำขึ้นได้ตามความต้องการของนาฏศิลป์รวมไปถึงการนำเพลงมาใช้ในการแสดงเพื่อให้เกิดความสวยงามของท่ารำ และลีลาของการรำรวมไปถึงการรำให้ตรงตามจังหวะ และพอเพรียงกันในขณะที่ใช้เพลงในการแสดง และคุณค่าท่ารำของนาฏศิลป์มากยิ่งขึ้นเพื่อไม่ให้ผู้ที่ปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลงที่กำหนดขึ้นให้เพื่อให้การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตามผู้เรียนริเริ่มคิดประดิษฐ์ท่ารำขึ้นมาตามแบบแผนของนาฏศิลป์และเพลงกำหนดจากบทเรียน แต่ผลสัมฤทธิ์ตามดังกล่าวนี้เป็นความยากสำหรับการสอนนาฏศิลป์ต้องหาเทคนิคการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

การจัดการเรียนรู้โดยการใช้เพลงประกอบภาพ เพื่อพัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนเลียนแบบท่าทางธรรมชาติ ได้นำเพลงและภาพมาประกอบในการจัดการเรียนรู้จะทำให้ให้นักศิลป์บรรลุเป้าหมายมาตรฐานตัวชี้วัดของวิชานาฏศิลป์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ที่แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าทางนาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระของผู้เรียน นำไปประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ ในชีวิตประจำวันและ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างท่าทางจากภาพและจังหวะจากเพลง ทำให้เกิดความสัมพันธ์ทาง วัฒนธรรมจากภาพและจังหวะเพลงทางภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเป็นการนำท่าทางต่างๆและสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติมาใช้แทน เช่นคำพูด กิริยาอาการ อามรณ์ ความรู้สึก สอดคล้อง กับจังหวะเพลงและการขับร้อง ซึ่งจะทำให้ผู้ที่ชมเข้าใจความหมายที่ผู้แสดงจะต้องสื่อความหมายมากขึ้น การแสดงนาฏศิลป์ เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติของคนแต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น โดยให้ลักษณะการรำรำเบื้องต้นมาผสมผสานกับภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยขึ้นอยู่เพื่อให้เพียงพอใช้กับคำร้อง ที่จะต้องแสดงออกเป็นท่ารำ เช่น สอดสร้อยมาลา และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนนั้นบางครั้ง ต้องมีสีหน้าความรู้สึกแต่ต่ออาศัยทุกส่วนประกอบอวัยวะของร่างกาย และยังสามารถนำไปใช้การแสดงเพื่อให้ผู้เรียนได้รู้คุณค่าทางนาฏศิลป์โดยตรง ที่จะนำเอาท่าทางที่ได้ทำการประดิษฐ์ตัวเองได้รวมไปถึงการสร้างสรรค์การแสดงตามผู้เรียนนั้นต้องการที่ให้ผู้เรียนสร้างขึ้นมาเองตามความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้ที่สร้างสรรค์ขึ้นมาโดยต่างๆและเพื่อให้แสดงแต่ละการแสดงสื่อความหมายให้ผู้รับชมการแสดงนั้นรับรู้ถึงการท่าหลักการแสดงเพื่อให้ผู้ที่ชมนั้นได้รู้ถึงความหมายของผู้สร้างสรรค์ผลงานนั้นขึ้นมา

ถ้าได้มีการนำเพลงประกอบภาพมาจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ของนักเรียนเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์น่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ทั้งในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์และได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้วิธีการหนึ่ง

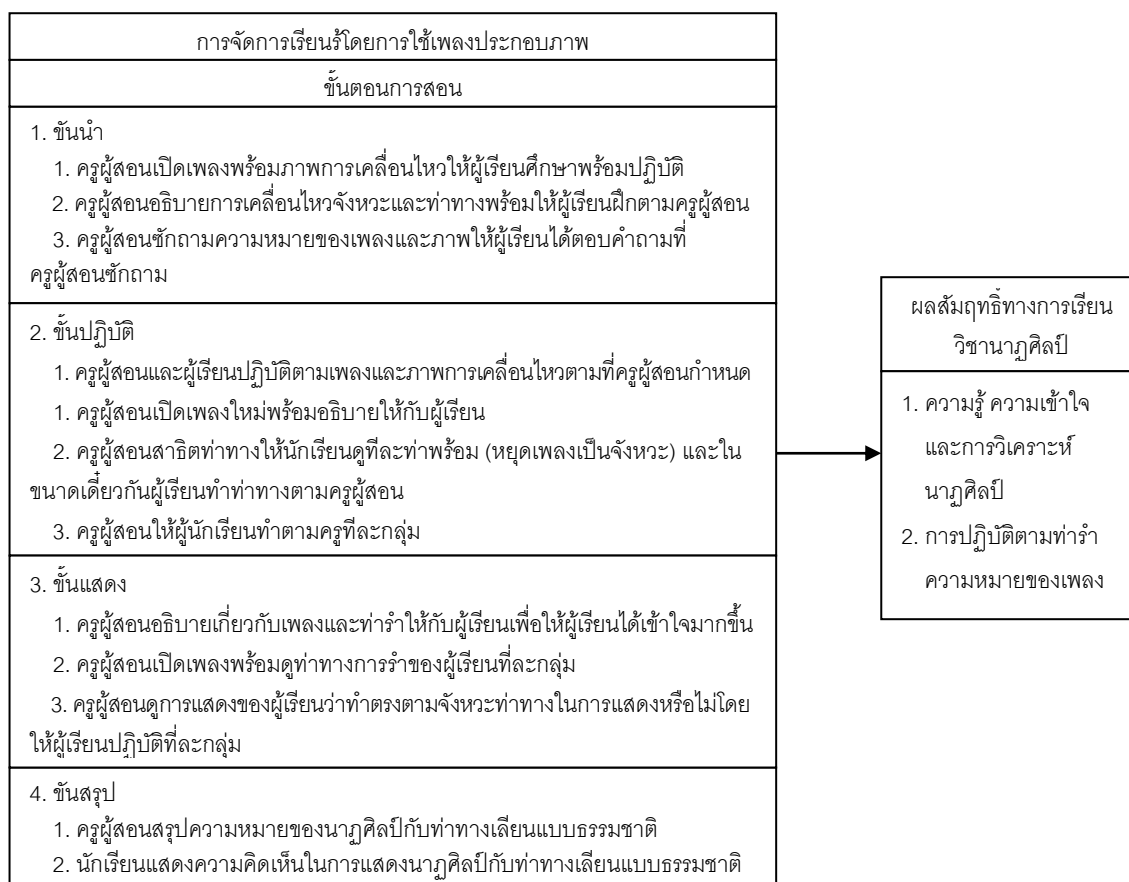
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ด้านความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบเทคนิคการสอนเพลงประกอบภาพ ที่ครูสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานาฏศิลป์ที่เหมาะสม
2. เป็นพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น
3. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคการสอนนาฏศิลป์ที่สามารถนำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มสาระนาฏศิลป์กับครูโรงเรียนอื่น

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ อยู่ในเกณฑ์ระดับดี (75 คะแนน) ตามเกณฑ์การวัดผลการศึกษาระดับหลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน 2551
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ด้าน ความรู้ ความเข้าใจและการวิเคราะห์นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ อยู่ในเกณฑ์ระดับดี (75 คะแนน) ตามเกณฑ์การวัดผลการศึกษาระดับหลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน 2551

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
กลุ่มตัวอย่าง สุ่มมาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึง ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2564 ซึ่งมีจำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียน 113 คน โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) 1 ห้องเรียน ได้มีนักเรียน 39 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด คือ 1) แบบทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ 1ฉบับ โดยมีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ โดยแบบทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .42 - .75 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .95 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .27 - .75 และ 2) แบบบันทึกการปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลง ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .45 - .78 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .95 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .27 - .75
3. วิธีการทดลอง ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (One Group Pretest-Posttest Design) ระหว่างเดือนสิงหาคม 2564 - พฤศจิกายน 2564 ตามลำดับ ดังนี้ 1) ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์โดยใช้เพลงประกอบภาพ จำนวน 5 หน้อย 20 แผน กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 16 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 50 นาที และ 2) ทำการทดสอบภาคปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลง โดยการใช้เพลงประกอบภาพ จำนวน 1 เพลง และจำนวน 1 กระบวนท่ารำของเพลง กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 50 นาที
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test for correlateb)

ผลการวิจัย

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึง จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึง จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ มีผลวิจัยดังตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึง หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพกับเกณฑ์จำแนกความสามารถ

ความสามารถ	N	คะแนนเต็ม	ร้อยละของนักเรียนที่มีเกณฑ์ระดับดี	$\bar{X}$	S.D.	μ	df	t	p-value
ความรู้ ความเข้าใจ									
การวิเคราะห์นาฏศิลป์	39	30	84.61	23.66	1.92	21	38	76.81	.000
การปฏิบัติท่ารำตาม									
ความหมายของเพลง	20	12	75.00	15.43	1.48	15	19	10.257	.000
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์	39	42	87.17	26.10	2.23	24	38	72.97	.000

จากตาราง 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ และจำแนกตามความสามารถด้านความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ การปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลง ต่างก็อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และร้อยละของนักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ระดับดีของความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ การปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์มีค่าร้อยละ 84.61 75 และ 87.17 ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ด้านความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ มีผลวิจัยดังตาราง 2

ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ด้านความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึง ระหว่างก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ มีผลวิจัยดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางนาฏศิลป์ด้านความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึง ก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ

จำนวนนักเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p-value
ก่อนการจัดการเรียนรู้	39	21.00	1.32	38	76.81	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	39	23.66	1.32			

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ด้านความรู้ ความเข้าใจและการวิเคราะห์ทางนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึง หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีเพลงประกอบภาพ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ และจำแนกตามความสามารถด้านความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ การปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลง อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และร้อยละของนักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ระดับดีของความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ การปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์มีค่าร้อยละ 84.61 75 และ 64.10 ตามลำดับ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ด้านความรู้ ความเข้าใจและการวิเคราะห์ทางนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึง หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีเพลงประกอบภาพ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพลงประกอบภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพลงประกอบภาพ แบบเพลงประกอบภาพ การจัดการเรียนรู้ตามเทคนิคมีขั้นตอนสำคัญในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนในรูปแบบเทคนิคเพลงประกอบภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซิมป์สัน (Simpson. 1972) 1) ขั้นนำ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและอยากรู้ อยากเรียนในบทใหม่ เนื้อหาจะเชื่อมโยงไปสู่สาระสำคัญ 2) ขั้นปฏิบัติ ในขั้นนี้ครูให้ข้อมูลทางนาฏศิลป์แก่ผู้เรียน มีการนำเสนอท่าทางใหม่ เนื้อหาใหม่ ให้เข้าใจทั้งรูปแบบและความหมาย กิจกรรมที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย เพลงและภาพประกอบ ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตาม ในขั้นนี้ครูเป็นผู้ที่ความรู้ท่าทางของการเลียนแบบชาติ และการบอกถึงกิริยาต่างๆ ที่ได้เคลื่อนไหวเลียนแบบตามธรรมชาติของสัตว์ 3) ขั้นแสดง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักนำเข้า กระบวนท่ารำมาใช้ในการแสดง และยังทำให้ผู้เรียนนั้นได้รู้จักช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม และยังสามารถวิจารณ์การแสดงของกลุ่มอื่น ๆ ได้ แลพ 4) ขั้นสรุป เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรมครูสรุปความหมายของนาฏศิลป์กับท่าทางเลียนแบบธรรมชาติของสัตว์ในการแสดงของผู้เรียนและอธิบายในการนำท่ารำไปให้ผู้เรียนฟัง และครูให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในการแสดงนาฏศิลป์ นักเรียนเกิดการเรียนด้านความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ และการปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลง อย่างเห็นได้ชัด ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ นิสา เมธานนท์ (2555) การใช้เพลงประกอบภาพโดยใช้เพลงในการฟังและใช้ภาพในการดูเพื่อให้เกิดจังหวะพร้อมทั้งท่ารำตามความหมายของเพลงและภาพประกอบ

ผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพลงประกอบภาพ ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพลงประกอบภาพ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคเพลงประกอบภาพ ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ที่สูงขึ้น ตรงตามตัวชี้วัด ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ว่านักเรียนต้องมีความสามารถในการศึกษาข้อมูลแนวคิด คุณค่าทางนาฏศิลป์ และเพื่อความเพลิดเพลินในการนาฏศิลป์ การเรียนรู้และทำความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ และการปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลง โดยใช้ภาพในการประกอบการเรียนรู้ หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ นักเรียนมีพัฒนาการด้านความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ และการปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลงได้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ บุญอยู่ และ อุไรวรรณ ศรีไชยเลิศ (2563) เรื่อง พัฒนาสื่อการสอนออนไลน์ วิชานาฏศิลป์เพื่อฝึกทักษะ

ปฏิบัติโดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ ให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดจดจำด้วยความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ และการปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลงได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ ไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะสามารถเป็นพื้นฐานในการเรียนให้กับนักเรียนตั้งแต่เริ่มแรก และเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ และการปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลงได้ดีมากขึ้น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบภาพ เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์นาฏศิลป์ และการปฏิบัติท่ารำตามความหมายของเพลง ในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพลงประกอบภาพ ไปใช้กับระดับชั้นประถมศึกษา เพราะจะสามารถเป็นพื้นฐานในการเรียนให้กับนักเรียนตั้งแต่เริ่มแรก

ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเพลงประกอบภาพ ในทุกทักษะ ของวิชานาฏศิลป์ ทั้ง การแสดง การเลียนแบบธรรมชาติ การปฏิบัติทางนาฏศิลป์ไทย และการใช้เพลงประกอบภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- คมสัน จุลนวล. (2561). **การจัดการองค์ความรู้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม สาขานาฏศิลป์ไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรัชญา ชีอัสต์ย์. (2563). **การพัฒนาชุดกิจกรรมผู้เรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด STEAM ร่วมกับโครงงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความเป็นวัดกรและผลงานสร้างสรรค์หุ่นกระบอกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมศักดิ์ บุญอยู่; และ อุไรวรรณ ศรีไชยเลิศ. (2563). **พัฒนาสื่อการสอนออนไลน์ วิชานาฏศิลป์เพื่อฝึกทักษะปฏิบัติ โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม**.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อุมาวี นาสมตอง. (2559). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำประกอบเพลงไทยสากลกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุพัตรา เกษมเรืองกิจ. (2551). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง นพบุรีศรีนครพิงค์**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

E0113: การศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลี่โฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัด ปทุมธานี

A STUDY OF ENGLISH PRONUNCIATION ABILITY IN INTENSIVE ENGLISH SUBJECT BY USING PHONICS TEACHING METHOD WITH APPLICATION JOLLY PHONICS FOR GRADE 1-3 STUDENTS AT WATPRACHUMRAT SCHOOL PATUMTHANI PROVINCE

พิมพ์อารยา ตัวนธนัตร์¹ เบญจรัตน์ ราชฉวาง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลลี่โฟนิกส์ 2) ศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ และ 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี ระหว่างและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลี่โฟนิกส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จำนวน 24 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แอปพลิเคชันจอลลี่โฟนิกส์ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ และ 3) แบบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ เวลาในการทดลอง 14 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลลี่โฟนิกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี มีคะแนนระหว่างเรียน (E1) คิดเป็นร้อยละ 80.95 และคะแนนหลังเรียน (E2) คิดเป็นร้อยละ 88.57 ดังนั้น ประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลลี่โฟนิกส์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.95/88.57
2. ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนในภาพรวม นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 76.26
3. ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ ภายหลังการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลี่โฟนิกส์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลลี่โฟนิกส์, ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ, การสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลี่โฟนิกส์

Abstract

The objectives of this research are 1) to determine the effectiveness of the Jolly phonics application. 2) to study English pronunciation ability, and 3) to compare the English pronunciation ability in intensive English subject between and after using phonics method with the Jolly phonics application for grade 1-3 students at Watprachumrat school. The samples use in the research are grade1 students. There are 24 students in the second semester of the academic year 2020 at Watprachumrat school by Simple Random Sampling. The research instruments are 1) Jolly phonics Application 2) Lesson Plan and 3) English pronunciation test. The experimental time are 14 hours. The statistics use to analyze the data were percentage, mean, Standard Deviation. And test the hypothesis using statistical t-test.

The results showed that

1. The efficiency of a Jolly phonics application to develop the English pronunciation ability of students grades 1-3 at Watprachumrat School Patumthani province, the score during study (E1) was 80.95% and the score after study (E2) was 88.57%. Therefore, the efficiency of the Jolly phonics app was 80.95/88.57.
2. A study of the English pronunciation ability of students as a whole the students' English pronunciation ability was at a very good level, representing 76.26%.
3. Compare the English pronunciation ability after teaching Phonics method with Jolly phonics application was statistically significantly higher at the .05 level.

Keywords: The effectiveness of the Jolly phonics application, English Pronunciation ability, Phonics teaching method with the Jolly phonics application

บทนำ

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันเป็นวิธีการสอนทักษะเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะความสามารถด้านการ ฟัง พูด อ่าน และเขียน การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทยที่ผ่านมาประสบปัญหาต่าง ๆ มากมายที่ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ และการสื่อสารด้วยการใช้ภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติได้ อันเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการเช่น การเน้นแต่การจดจำคำศัพท์เวลาเจอคำศัพท์ใหม่ๆไม่สามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ข้อจำกัดของความพร้อม และการเข้าถึงสื่อและเทคโนโลยีต่างๆของสถานศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกัน ส่งผลให้นักเรียนที่จบการศึกษาไปไม่สามารถใช้ทักษะภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ในศตวรรษที่ 21 มีแอปพลิเคชันมากมายทั้งในแท็บเล็ตและสมาร์ทโฟนที่สามารถนำมาส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ และความรู้คำศัพท์ได้ ดังเช่นงานวิจัยของ ซีซ่า; และคณะ (Cesar; et al. 2017: 10) ที่ศึกษาการใช้แอปพลิเคชันเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยทดลองกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 20 คน ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชนบท ทดสอบความรู้คำศัพท์หลังการสอนโดยใช้แอปพลิเคชัน Duolingo และ Kahoot ทั้งหมด 8 ครั้ง พบว่า

แอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่เลือกใช้บนแท็บเล็ตนั้นมีส่วนช่วยในการเพิ่มพูนความรู้คำศัพท์ของนักเรียน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้คำศัพท์ได้เป็นอย่างดี สามารถแก้ปัญหาการไม่รู้คำศัพท์และส่งเสริมความสามารถในการคาดเดาความหมายคำศัพท์ของผู้เรียน อีกทั้งยังกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้อีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัลไซดีเยน (Alzaidiyeen, 2010) ที่ศึกษาทัศนคติของผู้เรียนต่อการใช้อุปกรณ์บน Ipad การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ของนักศึกษามหาวิทยาลัย Majmmah University ทั้งชายและหญิงในทุก ๆ ชั้นปี จำนวน 109 คน พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษ และคิดว่าสามารถส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษได้ อีกทั้งมีความต้องการใช้อุปกรณ์บน Ipad ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากกว่าการเรียนรู้ด้วยวิธีการอื่น ๆ สามารถส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนได้ ซึ่งในยุคนี้มีแอปพลิเคชันบนแท็บเล็ตสามารถใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง (Augmented Reality) ที่ทำให้การใช้อุปกรณ์บนแท็บเล็ตเป็นสื่อในการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้เห็นภาพเสมือนจริงในสถานที่และเวลาปัจจุบัน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ภาษามากขึ้น ดังเช่น การศึกษาของ ซาฟาร์ และคณะ (Safar; et.al. 2017) ที่ศึกษาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนระดับชั้นปฐมวัยในประเทศคูเวตด้วยการใช้อุปกรณ์บนแท็บเล็ตเสมือนจริงกับการสอนแบบปกติ จากกลุ่มเป้าหมาย 42 คน (กลุ่มทดลอง 21 คน และกลุ่มควบคุม 21 คน) พบว่า กลุ่มที่มีการเรียนการสอนด้วยแอปพลิเคชันเทคโนโลยีเสมือนจริงนั้น ผู้เรียนมีการตอบสนองต่อการเรียนรู้ตัวอักษร สนุกกับการเรียน และสามารถจดจำตัวอักษรได้ดีกว่ากลุ่มการสอนแบบปกติ สามารถแก้ปัญหาการเรียนรู้ตัวอักษรภาษาอังกฤษที่ล่าช้าของผู้เรียนได้ อีกทั้งยังแนะนำให้หน่วยงานที่บริหารจัดการด้านการศึกษาของแต่ละประเทศส่งเสริมให้มีการนำแอปพลิเคชันเทคโนโลยีเสมือนจริงมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับปฐมวัยและประถมศึกษาอีกด้วย

จากการศึกษารายงานผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ พบว่า ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ อยู่ในระดับที่ต่ำ น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับผลสอบกลางภาคและปลายภาค เนื่องจากครูผู้สอนเน้นการจดจำคำศัพท์ เมื่อเวลาเจอคำศัพท์ใหม่ นักเรียนไม่สามารถอ่านได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ มาใช้เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงและความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ ประจำปีการศึกษา 2563 ซึ่งมีนักเรียน 66 คน นักเรียนกลุ่มดังกล่าว จะใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการสื่อสารและใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ดังนั้น นักเรียนกลุ่มนี้จะได้เรียนภาษาอังกฤษ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง แบ่งออกเป็นภาษาอังกฤษหลัก 3 ชั่วโมง และภาษาอังกฤษเพิ่มเติม 2 ชั่วโมง (โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์, 2560: 30)

จากการศึกษาความสามารถและปัญหาในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์พบว่า วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์เป็นการประยุกต์ใช้ศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่ว่าด้วยการศึกษารวมชาติของการออกเสียง การเปล่งเสียงพูดอย่างเฉพาะเจาะจง และยังเป็นวิธีการสอนให้เกิดการอ่าน การเขียนจากการประยุกต์และปรับใช้ศาสตร์อย่างง่าย โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีความเข้าใจในสัญลักษณ์ทางภาษาศาสตร์ที่ซับซ้อน ตลอดจนเป็นวิธีการสอนเพื่อให้เกิดการอ่าน และการสะกดซึ่งเน้นความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์และเสียงตั้งแต่เริ่มต้น เป็นแนวทางการสอนที่เน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียง อย่างมีระบบแบบแผนตลอดจนเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยงเสียงระหว่างตัวอักษรหลายตัวเข้าด้วยกัน เพื่อออกเสียงเป็นคำศัพท์ (Rose, 2007: 30) ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์เข้ามาจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานและปลูกฝังความสามารถในการออกเสียง และเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษให้ถูกต้องตั้งแต่

เด็กในระยะเริ่มแรก เนื่องจากเนื้อหาภาพ และเสียงในแอปพลิเคชัน จะกระตุ้นให้เด็ก ๆ เกิดการเรียนรู้ และมีความสนใจ นอกจากนี้จะช่วยให้เด็กออกเสียงได้อย่างถูกต้อง มั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และผสมคำศัพท์ใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเองจากการรู้จักเสียงและหลักการผสมคำ และการใช้เทคโนโลยีในการสอนทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น สร้างโอกาสให้ผู้เรียนในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ทันสมัย เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประทุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี โดยการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ ในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประทุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี ระหว่างและหลังการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประทุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี ระหว่างและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์

สมมติฐานในการวิจัย

1. แอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์มีประสิทธิภาพ 80/80
2. ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนหลังการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
3. ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนหลังการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ สูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. แอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ สามารถช่วยเสริมสร้างทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ ระหว่างและหลังการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์
2. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ หลังการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษโดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ ได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องของ สเปนเจอร์ (Spangler, 1995: 23-24), แฮร์ริส; และ ซิปาย (Harris; & Sipay, 1979: 118-119), วรกานต์ ไสค์โน; กนกกาญจน์ กิตติชาติเชาวลิต; และ พนาน้อย

รอดชู (2563: 243) ชาวเวจ (Savage. 2006: 11) และของ ก็ก่อ พิสุพธิ์; และ กัลยรัตน์ ชาววันตี (2561: 26) มาสร้าง
กรอบแนวคิดในงานวิจัย ดังแสดงในภาพประกอบ 1

แบบกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 3 คน โดยเลือกนักเรียนที่ผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเก่ง ปานกลาง และอ่อนอย่างละ 1 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเสียงของโฟนิกส์ สามารถออกเสียงได้ถูกต้อง และสามารถประสมคำใหม่ได้ 3) ทดลองครั้งที่ 3 แบบภาคสนาม (Field Testing) โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน จากการทดลองพบว่าคะแนนระหว่างเรียน (E1) คิดเป็นร้อยละ 80.95 และคะแนนหลังเรียน (E2) คิดเป็นร้อยละ 88.57

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ขอบข่ายของเนื้อหา และเอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามแบบประเมินแผน ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76

2.3 แบบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเกณฑ์และวิธีการประเมินผล

2. นำแบบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้น ไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ทำการตรวจเพื่อประเมินความเที่ยงตรงของแบบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ โดยพิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างวัตถุประสงค์ของวิจัย กับแบบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Object Congruence) ของแบบประเมินเท่ากับ 1 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83

3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษ (เพิ่มเติม) จากการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การหาประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษ (เพิ่มเติม) โดยนำคะแนนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนทุกชุดมารวมกับแล้วหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ เทียบกับคะแนนการทำกิจกรรมหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ตามเกณฑ์หาประสิทธิภาพ 80/80 ของ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2556: 10)

3. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษ (เพิ่มเติม) จากการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติที่ใช้พารามิเตอร์ (Parametric) โดยใช้สูตร t-test

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี โดยการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 เกณฑ์ คะแนนเฉลี่ย และระดับความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน	จำนวน	ร้อยละ
80-100	ดีเยี่ยม	85.74	16	66.66
75-79	ดีมาก	75.38	4	16.67
70-74	ดี	66.50	4	16.67
65-69	ค่อนข้างดี	-	-	-
55-59	พอใช้	-	-	-
50-45	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	-	-	-
ต่ำกว่า 50	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-

จากตาราง 1 พบว่า ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี โดยการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ โดยมีนักเรียนจำนวน 16 คน อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยคิดเป็นร้อยละ 66.66 และจำนวน 4 คน อยู่ในระดับดีมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 16.67 และ อยู่ในระดับดี จำนวน 4 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 16.67

2. การหาประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์จังหวัดปทุมธานี ระหว่างและหลังการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	n	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	เกณฑ์ประสิทธิภาพ
ระหว่างเรียน (E_1)	35	30	28.33	1.03	80.95	80
หลังเรียน (E_2)	35	30	31.00	1.72	88.57	80

จากตาราง 2 พบว่า การหาประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี มีคะแนนระหว่างเรียน (E_1) คิดเป็นร้อยละ 80.95 และ คะแนนหลังเรียน (E_2) คิดเป็นร้อยละ 88.57 ดังนั้น ประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.95/88.57

3. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์จังหวัดปทุมธานี ภายหลังการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	24	70	51.55	4.77	14.24	0.000
หลังเรียน	24	70	63.09	2.98		

* p-value = .05

จากตาราง 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน เท่ากับ 51.55 คะแนนหลังเรียน เท่ากับ 60.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ 4.77 หลังเรียนเท่ากับ 2.98 โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.000 จึงสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี ภายหลังการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนหลังการเรียนโดยการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี ระหว่างและหลังการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ มีคะแนนระหว่างเรียน (E_1) คิดเป็นร้อยละ 80.95 และคะแนนหลังเรียน (E_2) คิดเป็นร้อยละ 88.57 ดังนั้นประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ เท่ากับ 80.95/88.57

2. ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี โดยการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ของนักเรียนในภาพรวม นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 76.26

3. ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี ภายหลังการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี โดยการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ของนักเรียนในภาพรวม นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 76.26 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนชอบที่จะเรียนจากแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ เนื่องจากมีภาพและเสียงที่น่าสนใจ มีสีสันสวยงาม ตัวอักษรชัดเจน มีเสียงภาษาอังกฤษที่ออกเสียงโฟนิกส์ที่ถูกต้องชัดเจน สามารถส่งเสริมการอ่านออกเสียงให้ออกเสียงง่าย และเข้าใจหลักการออกเสียงแบบโฟนิกส์ได้ง่ายขึ้น และได้ทั้งนี้นักเรียนได้เรียนรู้จากการฝึกอ่านออกเสียงเอง มีการทดสอบและวัดผลอยู่บ่อย ทำให้นักเรียนรู้ผลการกระทำของตนเอง และสร้างแรงจูงใจ มีส่วนร่วมในการเรียน และมีเพื่อนทำเหมือนกัน ไปเป็นตามทฤษฎีของ ธอร์นไดค์ (Thorndike. 1814-1949: 214-220) และทฤษฎีของ สกินเนอร์ (Skinner. 1979: 69) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล สุริยมณฑล; นิธิดา อติภทรนันท์; และ นันทิยา แสงสิน (2561: 112) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการออกเสียงและความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ในระดับดีเยี่ยมหลังได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบโฟนิกส์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล สุริยมณฑล (2561: 122) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการออกเสียงและความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ละนา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนออกเสียงภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ในระดับดีเยี่ยมหลังได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบโฟนิกส์

2. การหาประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี ระหว่างและหลังการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ มีคะแนนระหว่างเรียน (E_1) คิดเป็นร้อยละ 80.95 และคะแนนหลังเรียน (E_2) คิดเป็นร้อยละ 88.57 ดังนั้นประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ เท่ากับ $80.95/88.57$ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้นำแอปพลิเคชันจอลี่โฟนิกส์ เข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในแอปพลิเคชันนี้จะมีภาพที่มีสีสันสวยงาม เนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยมีการแยกเสียงสระอย่างชัดเจน เมื่อเรียนเสร็จจะได้ทำแบบทดสอบทันทีในแต่ละครั้งทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความสับสน และเสียงที่เหมือนของเจ้าของภาษา มีกิจกรรมที่จัดไว้อย่างเป็นขั้นตอนทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การออกเสียงโฟนิกส์ที่ถูกต้อง สามารถอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษได้ และมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านคำศัพท์ใหม่ ๆ และสามารถทบทวนเองที่บ้านได้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กักกั พิสุทธิ; และ กัลยรัตน์ ชำวันดี (2561: 65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ออนไลน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเต่างอยพัฒนศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ออนไลน์ เพื่อพัฒนาการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 84.68/84.19 และมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7522 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรกานต์ ไสคะโน; กนกกาญจน์ กิตติชาติเชาวลิต; และ พนาณ้อย รอดชู (2563: 243) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลของการใช้แบบฝึกทักษะโฟนิกส์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะโฟนิกส์เพื่อ พัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพที่ 84.29/82.50 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดประชุมราษฎรจังหวัดปทุมธานี ผลพบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนโดยการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ วิธีสอนแบบโฟนิกส์เป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเรียนรู้คำศัพท์ ร่วมกับใช้แอปพลิเคชันจอลลีโฟนิกส์ ในแอปพลิเคชันนี้จะมีภาพที่มีสีสันสวยงาม เนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยมีการแยกเสียงสระอย่างชัดเจน มีเสียงที่เหมือนของเจ้าของภาษาออกเสียงได้อย่างถูกต้องชัดเจน มีกิจกรรมที่จัดไว้อย่างเป็นขั้นตอนทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การออกเสียงโฟนิกส์ที่ถูกต้องสามารถอ่านออกเสียงสะกดคำภาษาอังกฤษได้ และมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านคำศัพท์ใหม่ ๆ และสามารถทบทวนเองที่บ้านได้ และแบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียงมีความสอดคล้องกับเนื้อหาในแอปพลิเคชัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญกรณ์ สุขศิริ, ทวีศักดิ์ ชันยศ; และ สกล เกิดผล (2557: 66) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโฟนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสรุปได้ว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ เสืออินทร์ (2558: 8) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญคุ้มราษฎร์บำรุง ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงาน วิจัยณัฐนันท์ นิเวศนวรรการ; และคณะ (2561: 75) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกเสียงความรู้คำศัพท์และการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดแม่แก้วน้อย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษอยู่ในระดับคุณภาพดี หลังได้รับการสอนแบบโฟนิกส์ นักเรียนมีความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจากระดับคุณภาพไม่ผ่านเป็นระดับพอใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการสอนแบบโฟนิกส์ และนักเรียนมีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับคุณภาพดีหลังได้รับการสอนแบบโฟนิกส์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรกานต์ ไสคะโน; กนกกาญจน์ กิตติชาติเขวลิต; และ พนายน้อย รอดชู (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลของการใช้แบบฝึกทักษะโฟนิกส์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลัง เรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและ สนับสนุนการใช้แอปพลิเคชันต่างๆ เพื่อการจัดกิจกรรมการสอนที่มีประสิทธิภาพ
2. ครูผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการเลือกใช้สื่อ หรือแอปพลิเคชัน ในการสอนอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ และการจัดกิจกรรมการสอนใช้ชั้นเรียน
3. ควรพัฒนาชุดฝึกทักษะ เนื้อหา หรือแบบประเมินการอ่านให้กระชับเพื่อใช้ได้ผลการทดสอบที่รวดเร็ว

4. ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แอปพลิเคชันจอลีโฟนิกส์ไปใช้กับผู้เรียนในระดับการศึกษาอื่น ๆ หรือผู้เรียนที่มีปัญหาในด้านการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการสอนด้วยโฟนิกส์ไม่จำกัดเพียงการออกเสียง เช่นการใช้การสอนโฟนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ นอกจากการอ่าน เพื่อยืนยันว่าการสอนแบบโฟนิกส์จะช่วยพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้

2. ควรทำการวิจัยการพัฒนาสูตรการฝึกอบรมการสอนโฟนิกส์ ที่ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้

เอกสารอ้างอิง

- ก๊อ กพิสุทธิ; และ กัลยรัตน์ ชำวันดี. (2561). การพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดฝึกทักษะโฟนิกส์ออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเต่างอยพัฒนศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- จิราภรณ์ เสืออินทร์. (2559). การพัฒนาทักษะความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษโดยการสอนแบบโฟนิกส์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญคุ้มราษฎร์บำรุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ณัฐนันท์ นิเวศน์วรการ; และคณะ. (2561, มกราคม-มิถุนายน). การใช้การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกเสียงความรู้คำศัพท์และการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดแม่แก้วน้อย. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 13 (1): 69-80.
- ณัฐพร สุขเกษม; นิธิตา อติภักธนันท์; และ จารุณี มณีกุล. (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม). การใช้การสอนสอดแทรกโฟนิกส์ ร่วมกับการใช้สื่อสภาพจริง เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียง ความรู้คำศัพท์ และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. พิมพ์สาร. 12 (2):15-27.
- ณัฐพล สุริยมณฑล. (2561, พฤษภาคม-สิงหาคม). การสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการออกเสียงและความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม. 8 (2): 117-124.
- ณัฐพล สุริยมณฑล; นิธิตา อติภักธนันท์; และ นันทิยา แสงสิน. (2561, มกราคม-มิถุนายน). การสอนแบบโฟนิกส์ เพื่อส่งเสริมการออกเสียงและความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม. 8 (2): 117-124.
- ธัญญกรณ์ สุขศิริ; ทวีศักดิ์ ชันยศ; และ สกล เกิดผล. (2557, กรกฎาคม-ธันวาคม). การพัฒนาความสามารถการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโฟนิกส์. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. 8 (2): 58-68.
- โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์. (2560). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดประชุมราษฎร์. ปทุมธานี: โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์.
- วรกานต์ ไสค์โน; กนกกาญจน์ กิตติชาติเชาวลิต; และ พนาณ้อย รอดชู. (2563, กันยายน). ผลของการใช้แบบฝึกทักษะโฟนิกส์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วารสารมหาจุฬานาครธรรม. 7(9): 237-249.

- Cesar, A.; et al. (2017, January). The Use of Language Learning Apps as a Didactic Tool for EFL Vocabulary Building. *English Language Teaching*. 1(2): 61-71.
- Harris, A. J.; & Sipay, R. E. (1979). *How to Teach Reading a Competency-Based Program*. London: Longman.
- Naser, Jamil Alzaidiyeen; et al. (2010, May). Teachers' Attitudes and Levels of Technology Use in Classrooms: The Case of Jordan Schools. *International Education Studies*. 3 (2): 211-218.
- Rose, J. (2007). *Independent Review of the Teaching of Early Reading*. Nottingham: Department for Education and Skills.
- Safar, A. H.; Al-Jafar, A. A.; & Al-Yousefi, Z. H. (2017, September). The Effectiveness of Using Augmented Reality Apps in Teaching the English Alphabet to Kindergarten Children: A Case Study in the State of Kuwait. *EURASIA Journal of Mathematics Science and Technology Education*. 13 (2): 417-440.
- Savage, J. (2006). *Sound It Out! Phonics in a Comprehensive Reading System*: ERIC.
- Skinner, B. F. (1979). *Beyond Freedom and Dignity*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Spangler, K. (1995). *Let's Begin Reading Right: Developmentally Appropriate Beginning Literacy*. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Thorndike, Edward L. (1912). *Education: A First Book*. New York: Macmillan.

E0114: การศึกษาความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เียร์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ

THE STUDY WRITING PROSE COMPOSITION ABILRITY OF YEAR 7 STUDENTS AT WELLINGTON COLLEGE INTERNATIONAL SCHOOL BANGKOK THROUGH THINKING SCHOOL THEORY ALONG WITH LANGUAGE PRACTICE BOOKS LEARNING MANAGEMENT

เมธาวี วงศ์กันหา¹ สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อการศึกษาความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (Year 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ ก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (Year 7) ในโรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (Year 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564-2565 โดยใช้ทั้งหมด 1 ห้องเรียน ได้มาจากทั้งหมดของประชากรสมมติ จำนวน 1 ห้องเรียน ได้นักเรียนจำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ จำนวน 20 แผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 4.83 2) แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย จำนวน 1 ชุด มี 7 หน่วย 20 แผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย เท่ากับ 4.92 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบ อัตนัย จำนวน 2 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.87 และ 4) แบบประเมินทักษะความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และใช้สถิติทดสอบ Non-Parametric

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เียร์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ มีค่าเท่ากับ 0.9995 ซึ่งเป็นเกณฑ์ยอมรับสมมติฐานหลัก

2. ความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เียร์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ อยู่ในระดับ ดี ขึ้นไปอยู่ที่ ร้อยละ 86.7

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school), แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้ว

Abstract

This research objectives were study Thai writing prose composition of Year 7 students at Wellington College International Bangkok before and after Thinking School Theory along with language practice books learning management. The samples of research were Year 7 students in Wellington College International Bangkok school, Semester 1, Academic Year 2021-2022, by a whole population selected 1 classroom, 15 students. The research instruments were 1) 7 units, 20 plans through Thinking School Theory along with language exercises practice book learning management The appropriateness of the learning management plan is 4.83. 2) Language practice books, The appropriateness of the learning management plan is 4.92. 3) 2 tests of writing ability in prose compositions and essays which has an Index of Conformity (IOC) of 0.87 and 4) The assessment criteria, which has an Index of Conformity (IOC) of 0.87. The statistics of data analysis were count, percentage, median, inter-quartile-range, and non-Parametric test statistic.

The results of the research were:

1. Writing Thai prose composition of the Year 7 students at the Wellington College International School Bangkok after Thinking School theory along with language practice books learning management was applied, a good level and above was observed and achieved above the threshold, with a value of 0.9995, which was the criteria to accept the main assumption.

2. Writing Thai prose composition of the Year 7 students at the Wellington College International School Bangkok after Thinking School through theory along with language practice books learning management, showed us 86.7% of students achieved good or better results.

Research Recommendations, Suggestions for use

1.1 Teachers should emphasize to students to read the content of the Practice books and follow these instructions closely. The result should be a better understanding of how to use each type of thinking tool in detail, how to incorporate into the use each skills practice.

1.2 While students perform activities on the practice books. There may be some students who do not understand how to organize these activities. Teachers should focus on students individually, and assist those that need support, and allow others to progress according to thinking school theory during the activity.

Keywords: Thinking School Theory Language practice book, writing prose composition

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (ดวงใจ ไทยอนุญ. 2552: 1) การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญมากในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการเขียนเป็นการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารความรู้ ความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ต่าง ๆ จากผู้เขียนไปยังผู้อ่าน บุคคลที่มีความสามารถในการเขียนจะต้องมีความสามารถในทางภาษา ด้านการพูด การฟัง และการอ่านมาก่อน จึงจะสามารถถ่ายทอดความรู้และความต้องการของผู้เขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรได้ถูกต้อง สื่อความชัดเจน โดยการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงเป็นประโยค เรียงราวทางภาษาที่ชัดเจน เพื่อแสดงความรู้ ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เขียนให้แก่ผู้อ่าน เป็นการสื่อสารที่มีความชัดเจน และเป็นหลักฐานที่แน่นอน จึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญทางวัฒนธรรมอันสะท้อนให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองหรืออารยธรรมของมนุษย์ แต่ละยุคสมัยได้ทางหนึ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 3)

การเขียนความเรียงร้อยแก้ว เป็นการเขียนรูปแบบหนึ่งที่เป็นระเบียบเรียงถ้อยคำ เป็นข้อความ เพื่อแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจ และประสบการณ์ของผู้เขียน เป็นเรื่องราวขึ้นตามรูปแบบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องนั้น ๆ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของงานเขียนเรียงความต่อไป การเขียนความเรียงร้อยแก้วจึงเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพและเป็นทักษะพื้นฐานของการเขียน

ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ ที่ผู้วิจัยประสบอยู่เกี่ยวกับการเขียน มี 4 ด้าน ใหญ่ ๆ คือ 1) นักเรียนเขียนเรื่องหรือเขียนความเรียงไม่เป็นและเขียนไม่ค่อยได้ 2) ไม่รู้ลำดับในการเขียนหรือคิดเรื่องที่เขียนไม่ออก 3) ปัญหาจากครูผู้สอนขาดประสบการณ์ในการสอนทักษะการเขียน และ 4) ปัญหาด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ไม่เอื้อให้นักเรียนได้เรียนรู้แบบช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การแก้ปัญหาการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนดังกล่าว ผู้สอนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้บรรยากาศในการเรียนมีชีวิตชีวาน่าสนใจ ซึ่งตรงกับปัญหาด้านการเขียนทั่ว ๆ ไปที่ครูภาษาไทยประสบอยู่ (อภิวรรณ วีระสมิทธิ์. 2550: 11) ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยตระหนักว่า การสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการเขียนเป็นสิ่งสำคัญ ครูควรสร้างโอกาสในการเขียนให้ผู้เรียนมีโอกาสมากขึ้น โดยบทเรียนจะต้องมีลักษณะกระตุ้น การคิด น่าสนใจเพื่อเปิดใจผู้เรียนให้อยากเขียน ผู้เรียนจะได้มีความกระตือรือร้นที่จะเขียน ผู้วิจัยค่านึงเสมอว่าการสอนความเรียง เป็นวิชาทักษะวิชาหนึ่งที่ต้องปลูกฝังความสนใจใฝ่รู้ การรู้จักลำดับความคิด สร้างความรู้ด้วยตัวเองได้ การรู้จักใช้สำนวนภาษา ยิ่งไปกว่านั้นที่โรงเรียนยังมีปัญหาเกี่ยวกับการเขียนเพิ่มขึ้นอีก 1 ปัญหา คือ มีกฎของโรงเรียนกำหนดให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษที่โรงเรียนในทุกวิชา ยกเว้นในคาบวิชาภาษาไทย ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ภาษาไทยน้อยและขาดการฝึกฝนการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะด้านทักษะการเขียนที่มีต้องการในการฝึกบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ ความจำ เกิดเป็นความรู้ถาวรติดตัวนักเรียนไป เพราะฉะนั้นการจัดเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเป็นวิธีการช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาให้ดียิ่งขึ้น ทักษะการเขียน จะเกิดมีในบุคคลได้ บุคคลนั้นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ (สนธิ สัตโยภาส. 2545: 142)

เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาด้านการศึกษา/จุดเน้น (School Development Goals) ของโรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ ที่ได้วางเป้าหมายในการพัฒนาด้านตนเอง ในปีการศึกษา 2564-2565 โดยมีจุดเน้นของการประเมินตนเองของโรงเรียนในด้านผู้เรียน โดยให้ครูผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นด้าน การ

คิดแก้ปัญหาและการคิดเชิงวิพากษ์ (WCIB Self-Assessment Report: SAR). 2563-2564: 10) ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลจากเนื้อหาบทเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) ประกอบกับเครื่องมือช่วยคิด (Thinking tools) ตามหลักการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (thinking School) มาออกแบบ ประกอบเป็นเนื้อหาในแบบฝึกการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดและมีข้อมูลในการเขียน ร่วมกับเครื่องมือช่วยคิด 10 เครื่องมือ ที่มีความหลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดออก นำความรู้เก่ามาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ทำให้ผู้เรียนมีข้อมูลในการเขียน และได้รับการฝึกฝนจนเกิดเป็นความชำนาญ ทำให้เกิดความสามารถในการเขียนภาษาไทย และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยของตนเอง และเพื่อให้แบบฝึกที่สร้างขึ้นสามารถนำไปพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมองเห็นปัญหาและแนวทางในการพัฒนา จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) โดยจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์การครูผู้สอนในการสอนการเขียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) โดยการจัดการเรียนการสอนตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking School) สูงขึ้น
2. ได้แบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ โดยการนำหลักการสอนแบบ Thinking school ไปจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียน
3. โรงเรียนได้ข้อมูลในการนำผลการทดลองไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูภาษาไทยและบุคลากรที่สอนในระดับเดียวกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลของความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารตำราและงานวิจัยต่าง ๆ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551) การเขียน 2 (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2553) บ็อบ เบอร์ดอน

(Bob Burden. 2006) เดวิด วอลเตอร์ (David Walters. 2018) จูปี (Jube. 1975) มาร์ติน เบลล์ (Martin Bell. 2012) ดังแสดงในภาพประกอบ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ	
ขั้นตอน	จุดประสงค์การเรียนรู้
ขั้นที่ 1 ทำเดี๋ยวนี้ (Do Now (D)) 1. ครูเริ่มขั้นตอนการสอนด้วยภาพ เกม เสี่ยง สี่ หรือวิธีที่สนใจ เพื่อให้นักเรียนสนใจบทเรียน 2. ครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด	1. นักเรียนสนใจบทเรียน 2. นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะตอบคำถามนักเรียนโดยนำความรู้เดิมเชื่อมโยงสู่ความรู้ใหม่ได้
ขั้นที่ 2 จุดประสงค์ (Purpose (P)) 1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ 2. ครูให้นักเรียนบอกเหตุผลที่ต้องเรียน	1. นักเรียนเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ลงในสมุด 2. ครูให้นักเรียนเขียนจุดประสงค์
ขั้นที่ 3 รูปแบบการทำงาน (Work Mode (W)) 1. ครูมีบทบาทเป็นผู้แนะนำ (Coaching) การใช้เครื่องมือช่วยคิด (Thinking tool) ให้นักเรียนลงมือทำและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเพิ่มเติม 2. ครูมอบหมายงานตามแบบฝึกทักษะการเขียน นักเรียนทำงานจากแบบฝึกทักษะการเขียนให้เสร็จและส่งในชั่วโมง 3. ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนนำเสนอหรือค้นคว้าประกอบ เครื่องมือช่วยคิด (Thinking tool) โดยให้นักเรียนเขียนข้อมูลที่ได้ลงในเครื่องมือช่วยคิด 4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายพิจารณาตามเนื้อหาที่เรียนโดยให้นักเรียนเชื่อมความรู้เก่าสู่ความรู้ใหม่	1. นักเรียนเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเรียน 2. นักเรียนทำกิจกรรมผ่านเครื่องมือช่วยคิด (Thinking tool) ในแบบฝึกทักษะการเขียนเสร็จในเวลา 3. นักเรียนระดมความคิด สรุปความเข้าใจแบบเพื่อนำเสนอความรู้ตามเครื่องมือช่วยคิด (Thinking tool) ในแบบฝึกทักษะการเขียน 4. นักเรียนมีองค์ความรู้ นำความรู้เก่าเชื่อมกับความรู้ใหม่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น
ขั้นที่ 4 คิดไตร่ตรอง (Reflective Thinking (R)) 1. ครูตั้งคำถามสะท้อนความคิดให้นักเรียนตอบ 2. ครูตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน	1. นักเรียนอธิบายความเข้าใจเนื้อหาและสรุปเนื้อหา 2. นักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเขียนความเรียงเพื่อตอบคำถาม

ความ
สามารถใน
การเขียน
ความเรียง
ร้อยแก้ว
ภาษาไทย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยียร์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน (สช.)

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ พิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ค่า ความเหมาะสม 4.83 2) แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย จำนวน 1 ชุด มี 7 หน่วย จำนวน 20 แผน ได้ค่าความเหมาะสม 4.92 3) แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ ใช้สำหรับทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pretest-Posttest) มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ .87 และ 4) เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว มีลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring criteria) กับมาตรฐานค่าหรือระดับคะแนน (Rating scale) คะแนนเต็ม 40 คะแนน นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์การประเมินกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง เท่ากับ .87

3. วิธีการทดลอง 1) ก่อนดำเนินการทดลอง ขอให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ เพื่ออนุญาตให้ดำเนินการทดลองกับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยียร์ 7) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้มาจากทั้งหมดของประชากรสมมติ จำนวน 15 คน 2) ทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยียร์ 7) ก่อนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ ซึ่งใช้แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย จำนวน 1 ชุด จำนวน 2 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบข้อละ 45 นาที รวมเวลาในการทำข้อสอบ 90 นาที 3) ดำเนินการการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ จำนวน 7 หน่วย 20 แผนการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564-2565 เป็นเวลา 5 สัปดาห์, สัปดาห์ละ 4 วัน, 20 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 6 กันยายน - 8 ตุลาคม 2564-2565 และ 4) ทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยียร์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ ซึ่งใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย จำนวน 1 ชุด เป็นข้อสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบข้อละ 45 นาที รวมเวลาในการทำข้อสอบ 90 นาที

4. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอตีและสถิติทดสอบ Non-Parametric โดยวิธี Wilcoxon Signed-rank test (ไพฑูรย์ โพธิ์สาร; และ สุนันท์ ศลโกสม. 2553: 9)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยียร์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่ามัธยฐานคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เเยียร์ 7) หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบกับเกณฑ์ระดับดี (20 คะแนน ขึ้นไป)

คนที่	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 40 คะแนน)	ค่าคะแนนมัธยฐาน ที่เป็นเกณฑ์ระดับดี	เครื่องหมาย		t	p-value
			Q+	Q-		
1	26.50	20-40	+		13	0.9995
2	19.00			-		
3	29.00		+			
4	31.00		+			
5	29.00		+			
6	28.00		+			
7	29.50		+			
8	31.50		+			
9	30.50		+			
10	21.50		+			
11	16.50			-		
12	28.00		+			
13	33.00		+			
14	32.00		+			
15	28.00		+			
Mdn	27.50	≥ 20.00	13	2		H0: M < 20.00
IQR	4.50					Ha: M < 20.00

จากตาราง 1 แสดงว่า ความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เเยียร์ 7) หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ มีค่าเท่ากับ 0.9995 ซึ่งเป็นเกณฑ์ยอมรับสมมติฐานหลัก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่าความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เเยียร์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตันคอลเลจ กรุงเทพฯ หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking School) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบอยู่ในระดับดี

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เเยียร์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking School) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ

ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบกับเกณฑ์ระดับดี (20 คะแนน ขึ้นไป)

เกณฑ์ประเมิน (ร้อยละ)	ระดับ คะแนน	ช่วงระดับคะแนน (คะแนนเต็ม 40)	คะแนน (40)	จำนวน (15)	ร้อยละ	ร้อยละ สะสม
ร้อยละ 74-100	ดีมาก	30-40	30.5- 33.5	5	33.3	33.3
ร้อยละ 50-74	ดี	20-29	21.5-29.0	8	53.4	86.7
ร้อยละ 25-49	พอใช้	10-19	16.5-19.0	2	13.3	100.0

จากตาราง 2 แสดงว่าความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นตามเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียนรู้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ 2551 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่าความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking School) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ อยู่ในระดับดี ตามมาตรฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คิดเป็นร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด

ตาราง 3 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ

	คะแนน		ผลต่างของ คะแนน D = Y - X	ลำดับที่ ของความ แตกต่าง	ลำดับเครื่องหมาย		T
	x (ก่อน)	Y (หลัง)			บวก	ลบ	
1	20	26.5	6.5	11.5	+11.5	-	0*
2	16.5	19	2.5	2	+2	-	
3	25.5	29	3.5	3	+3	-	
4	25.0	31	6.0	9.5	+9.5	-	
5	20.0	29	9.0	9	+9	-	
6	22.5	28	5.5	5.5	+5.5	-	
7	21.5	29.5	8.0	13	+13	-	
8	23.0	31.5	8.5	14	+14	-	
9	24.0	30.5	6.5	11.5	+11.5	-	

ตาราง 3 (ต่อ)

	คะแนน		ผลต่างของ คะแนน D = Y - X	ลำดับที่ ของความ แตกต่าง	ลำดับเครื่องหมาย		T
	x (ก่อน)	Y (หลัง)			บวก	ลบ	
10	17.5	21.5	4.0	4	+4	-	
11	10.5	16.5	6.0	9.5	+9.5	-	
12	27.0	28	1.0	1	+1	-	
13	28.5	33	4.5	5	+5	-	
14	27.0	32	5.0	6	+6	-	
15	22.5	28	5.5	7.5	+7.5	-	
รวม					T+= 112	T- = 0	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 3 แสดงว่าความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ อยู่ในระดับ ดี ขึ้นไปอยู่ที่ ร้อยละ 86.7

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า ความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ อยู่ในระดับดี (20 คะแนนขึ้นไป) ตามมาตรฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คิดเป็นร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ อยู่ในระดับ ดี ขึ้นไปอยู่ที่ ร้อยละ 86.7 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า ความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยาว์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ หลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบสูงขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยียร์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ หลังการจัดการเรียนรู้ ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบอยู่ในเกณฑ์ระดับดี (20 คะแนนขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบทั้งนี้เนื่องจาก จิล ฮับเบิล (Gill Hubble. 1990) เป็นผู้สนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking School) ที่เกิดขึ้นครั้งแรกในต้นทศวรรษที่ 21 โดยมีความเชื่อในหลักการทฤษฎีการเรียนรู้จากการคิดอย่างมีเหตุผล (Cognitive learning) ของสถาบัน โอ อี ซี ดี (OECD) และคาร์อล แมค จินีส (Carol Mc Guinness. 1999) เป็นต้นแบบและต่อยอดทฤษฎีการเรียนรู้จากการคิดอย่างมีเหตุผล (Cognitive learning) ของแมทธิว ลิปมัน และ เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Matthew Lipman, Edward de Bono, 2015) และทฤษฎีของ เฟอส์เติน (Feuerstein. 1991) เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนทางสติปัญญาเชิงโครงสร้าง (Cognitive structure) นำร่องโดยศูนย์การศึกษาทางปัญญาของมหาวิทยาลัยเอ็กเซเตอร์ (Exeter University) กำหนดนิยามคำว่าโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) ต้องเป็นโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 14 ข้อ โดยสำนักงานออฟสเต็ด (Ofsted) เป็นผู้ตรวจสอบเนื่องจากนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking Schools) ผ่านเกณฑ์ระดับ ดี ถึง เกณฑ์ระดับ ดีเยี่ยม นอกจากนี้ บอบ เบอร์เดน (Bob burden. 2020) ได้ศึกษาแล้วว่าหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) คือ โรงเรียนที่มุ่งสอนให้ผู้เรียนได้รู้ถึงกระบวนการเรียนรู้ (How to learn) เน้นพัฒนาทักษะการคิดให้นักเรียนมีส่วนร่วมรอบด้าน พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ และมาร์ติน เบลล์ (Martin Bell. 2012) ได้ศึกษาหลักการโรงเรียนสอนคิดตามแนวทางของ บอบ เบอร์เดน (Bob burden) ว่าเป็นชุมชนการศึกษาที่สมาชิกทุกคนมีความมุ่งมั่นร่วมกันในการให้ความคิดอย่างรอบคอบ โดยใช้หลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) ใส่ไว้ในหลักสูตรโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 100% ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาทั้งโรงเรียน และ 87.5% ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พึงพอใจกับหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) 90% ของโรงเรียนที่ได้รับการรับรองทั้งหมดรายงานคุณภาพของบทเรียนดีขึ้น 89% ระบุว่าหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) ช่วยเพิ่มความสำเร็จของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดวิด วอลเตอร์ส (David Walters. 2018) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) ที่ประเทศอังกฤษ ในปี 2559 ถึง 2561 โดยเป็นโรงเรียนที่ได้รับการรับรองว่าจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) คือ ผลการศึกษายู่ในเกณฑ์ระดับ สูงมาก (เทียบเท่าการเติบโตของประชากรทั้งหมด) แสดงให้เห็นว่า ในปีการศึกษา 2559 ถึงปี 2561 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาวัดได้ระดับ Progress 8 (P8) และนักเรียน ในระดับประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 'ปานกลาง' ถึง 'สูง' (เทียบเท่า .5 - .6 ของการเติบโตพิเศษเกรดที่ GCSE 1) แสดงว่าในปี 2559 ถึง 2561 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทั้งด้านการอ่าน การเขียนและคณิตศาสตร์

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เยียร์ 7) โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ หลังการจัดการเรียนรู้ ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบสูงขึ้นอยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะแผนการสอนมีคุณภาพ ได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แผนมีการจัดลำดับขั้นตอนและการนำแนวคิดมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนมาพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วภาษาไทย ของ

นักเรียนชั้น เยาว์ 7 โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ การจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแบบฝึกทักษะการเขียนประกอบ ช่วยนักเรียนเกิดความสามารถในการเขียนความเรียง ร้อยแก้ว ภาษาไทยเพราะนักเรียนได้รับรู้เนื้อหาผ่านเครื่องมือช่วยคิด (Thinking tools) ที่มีความหลากหลาย ได้ลงมือปฏิบัติฝึกฝนซ้ำ ๆ จากแบบฝึกทักษะการเขียน ทำให้นำความรู้เก่าเชื่อมโยงไปสู่ความรู้ใหม่ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดออก นำความรู้เก่ามาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ทำให้นักเรียนมีข้อมูลในการเขียน และได้รับการฝึกฝนจนเกิดเป็นความชำนาญ ทำให้เกิดความสามารถในการเขียนและมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แดนชัย วงศ์เวียน ที่ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ที่เน้นกระบวนการคิดตามแนว Thinking School เรื่อง โลกและการเปลี่ยนแปลงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชาแก้ววิทยา (อินทร์-ชุ่ม ดีสารอุปถัมภ์) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียน ชาแก้ววิทยา (อินทร์-ชุ่ม ดีสารอุปถัมภ์) อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 นักเรียน จำนวน 41 คน ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น โดยหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูควรชี้แจงให้นักเรียนอ่านคำแนะนำในแบบฝึกทักษะให้เข้าใจ และปฏิบัติตามคำแนะนำ วิธีการใช้เครื่องมือช่วยคิด (Thinking tools) แต่ละชนิดอย่างละเอียด ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) และแนะนำวิธีใช้อย่างเคร่งครัด ก่อนเริ่มเรียนในแบบฝึกทักษะแต่ละเล่ม
2. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมบนแบบฝึกทักษะ อาจมีนักเรียนบางส่วนไม่เข้าใจในการจัดกิจกรรม ครูควรอธิบายและช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล และปล่อยให้ผู้เรียนอื่นได้กำหนดแนวทางเรียนตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) ระหว่างดำเนินกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว ของนักเรียนชั้น เยาว์ 7 โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school) ในทุกปีการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาก่อนพัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียงวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้น เยาว์ 7 และระดับชั้นอื่น ๆ โดยใช้กิจกรรมร่วมกับเครื่องมือสอนคิด (Thinking tools) ตามหลักการโรงเรียนสอนคิด (Thinking school)

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาประถมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2564, จาก http://academic.obec.go.th/images/document/1572317514_d_1.pdf.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2553). การเขียน 2. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

ดวงใจ ไทยอุบล. (2552). ทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เด่นชัย วงศ์เวียน. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ที่เน้นกระบวนการคิดตามแนว Thinking School เรื่อง โลกและการเปลี่ยนแปลง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนซากงวิทยา(อินทร์-ชุ่ม ดีสารอุปถัมภ์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

น้องนาง ปรี่องาม. (2554). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาเคมี เรื่องกรด-เบส ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน. EDGKKUJ. 5(4): 12-20.

นิติยา ตั้งเจริญ. (2560). การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ จัดการเรียนรู้อยู่ โดยใช้แผนที่ความคิดร่วมกับภาพการ์ตูน. Veridian E-Journal, Silpakorn University.

บุญรัตน์ เชื้อวงศ์. (2563). การพัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียงโดยใช้ชุดกิจกรรมร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ประดับ จันทร์สุขศรี. (2551). คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์: เรียงความ ย่อความ และสรุปความ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

ปรียา หิรัญประดิษฐ์. (2532). การใช้ภาษาไทยในวราชการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮ้าส์.

พัฒนพร วงศ์ทวีทรัพย์. (2564). รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Self Assessment Report: SAR) ปีการศึกษา 2563-2564, (ส่วนที่ 3 น.3). กรุงเทพฯ: โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ.

สนธิ สัตโยภาส. (2545). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.

สมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทย. (2544). การศึกษานานาชาติในปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: สมาคมฯ.

_____. (2545). ใ้บุตรหลานเรียนระบบนานาชาติของไทยดีกว่าในต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: สมาคมฯ.

สำนักงานวิชาการมาตรฐานการศึกษา. (2551). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อภิวรรณ วีระสมิทธิ์. (2550). รายงานการศึกษาทักษะและเจตคติต่อการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมกลุ่มในการสร้างหนังสือสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: เป็นภาษาและศิลปะ.

Bob Burden. (2020, December). Is there any such thing as a 'Thinking school?'. socialsciences.exeter.ac.uk. Retrieved January 25, 2022, from https://socialsciences.exeter.ac.uk/media/universityofexeter/collegeofsocialsciencesandinternationalstudies/education/research/groupsandnetworks/cedu/downloads/publications/Is_there_any_such_thing_as_a_Thinking_School.pdf.

Bruner, Jerome. (1977). The Process of Education. Cambridge: Harvard University Press. Retrieved January 25, 2022, from http://www.curriculumandlearning.com/upload/Books/Cognitive%20Theory_1597201266.pdf.

David Walters. (2018). Ground Your Practice in Evidence Because Thinking Matters: A National Evaluation of the Impact of the Thinking Schools Approach on the Achievement of Primary and Secondary Age Pupils in England (2016 to 2018). Exeter University Graduate School of Education, UK.

Feuerstein, R. Klein; & Tanmenbaum. (1991). Mediated learning experience: theoretical psychological and learning Implications. London: Ferund.

Jube. (1975). Greenberg, Jerald and Robert A. Baron. Behaviour in. Organizations. 4th ed., New York: Simon & Schuster.

Martin Bell. (2012, September). Report on the Evaluation of the Impact of the Thinking School Approach. Retrieved January 25, 2022, from <https://www.thinkingmatters.com/assets/uploads/Pdfs/Report-on-the-Evaluation-of-the-Impact-of-the-Thinking-School-A1.pdf>.

E0115: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

FACTORS AFFECTING DECISIONS TO FUTURE OF MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS AT DEMONSTRATION SCHOOL OF RAMKHAMHAENG UNIVERSITY (SECONDARY DIVISION)

สุนันท์ แป้นพัฒนา¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 3) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ปีการศึกษา 2564 จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสำรวจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 44 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) พบว่า ด้านความสนใจในการประกอบอาชีพและด้านบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05
3. ปัจจัยด้านความสนใจในการประกอบอาชีพและด้านบุคลิกภาพสามารถร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ได้ร้อยละ 27.4

คำสำคัญ: การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ, ความสนใจในการประกอบอาชีพ, บุคลิกภาพ

Abstract

The purpose of this research were to 1) study the level of factors that affected the decision to Future Education of Mathayomsuksa 3 Students, 2) study the correlation between all factors and the decision to future education of Mathayomsuksa 3 Students, and 3) to create the predictive equations of

factors affecting decisions to future education of Mathayomsuksa 3 Students. The sample was 155 Mathayomsuksa 3 Students at Demonstration School of Ramkhamhaeng University (Secondary Division) in Academic Year 2021. The research instruments was 5-scale rating questionnaire, 44 items which reliability was .90. The statistics for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression.

The results were as follows:

1. Factors affecting Decisions to Future Education of Mathayomsuksa 3 Students at Demonstration School of Ramkhamhaeng University (Secondary Division) in overall and each aspect were high level.

2. The factors that were statistically significant positive correlation with Decisions to Future Education of Mathayomsuksa 3 Students at .01 level consisted of Interest in occupation and personality, while parental expectations factor was statistically significant positive correlation with Decisions to Future Education of Mathayomsuksa 3 Students at .05 level.

3. Interest in occupation and personality factors could be applied to predict Decisions to Future Education by 27.4 percent.

Keywords: Decisions to Future Education, Interest in occupation, personality

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความคิด ความประพฤติ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรม เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม มีความพร้อมที่จะประกอบอาชีพได้ การศึกษาช่วยให้คนเจริญงอกงาม ทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม การศึกษาจึงเป็นความจำเป็นของชีวิตอีกประการหนึ่ง นอกจากความจำเป็นด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรค การศึกษาถือเป็นปัจจัยที่ห้าของชีวิตเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในโลกกระแสความเปลี่ยนแปลงทางด้านการประกอบอาชีพ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบให้วิถีการดำรงชีวิตต้องเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน การศึกษายังมีบทบาทและความจำเป็นมากขึ้นด้วย

การตัดสินใจเป็นสิ่งที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะต้องมีการตัดสินใจเลือกวางแผนทางการศึกษา เพื่อดำเนินชีวิตในอนาคต ว่าต้องการประกอบอาชีพอะไร และตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ ตามการวางแผนที่เหมาะสมตามศักยภาพของตนเอง นักเรียนคนใดสามารถเลือกศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับสติปัญญา ความถนัด บุคลิกภาพ ความต้องการและศักยภาพของตนเองแล้ว นักเรียนคนนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จ แต่ถ้าเลือกไม่เหมาะสมกับความถนัด บุคลิกภาพ ความต้องการและศักยภาพของตนเองแล้ว นักเรียนคนนั้นก็อาจจะประสบความล้มเหลวซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต ก่อให้เกิดผลเสียทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศในที่สุด และสิ่งเหล่านี้นี้ ถือเป็นการสูญเสียเวลาและสิ้นเปลืองทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์และเป็นการสูญเสียเปล่าทางการศึกษาอย่างมาก

ในปัจจุบันมีเส้นทางการศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้นักเรียนมีทางเลือกที่หลากหลายในการจะศึกษาต่อ ปัจจัยในการตัดสินใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันไป ดังที่ ศิริณภา กุลวรกุลพิทักษ์ (2546: 3) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัด สมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวม คือ ด้านความสนใจในอาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านค่านิยมในอาชีพ ด้านความคาดหวังจากผู้ปกครอง ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียน เช่นเดียวกันกับ วิทยา วิสูตรเรืองเดช (2545: 3) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อสายสามัญชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการประกอบอาชีพ บุคลิกภาพ ความคาดหวังของผู้ปกครอง ค่านิยมต่ออาชีพ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อสายสามัญ เช่นเดียวกันกับ สมบัติ สุขสมบูรณ์ (2540: 3) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยต่อความสนใจเรื่องเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความสนใจในอาชีพ ด้านพฤติกรรม ด้านทัศนคติค่านิยมในอาชีพ และความมุ่งหวังของผู้ปกครอง คือตัวแปรที่ส่งผลในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยที่เกิดจากตัวของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความสนใจในการประกอบอาชีพ บุคลิกภาพ ความคาดหวังของผู้ปกครอง และค่านิยมต่ออาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) เพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการแนะแนวการศึกษาต่อในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแนะแนว รวมถึงเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยความสนใจในการประกอบอาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)
2. ปัจจัยบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)
3. ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

4. ปัจจัยค่านิยมต่ออาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

5. ปัจจัยทั้ง 4 ด้านสามารถร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

2. เป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนได้แก่อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในการแนะแนวการศึกษาตลอดจนผู้ปกครองแนะนำในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เหมาะสมกับศักยภาพความสนใจความถนัดของนักเรียนแต่ละคนเพื่อเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคต

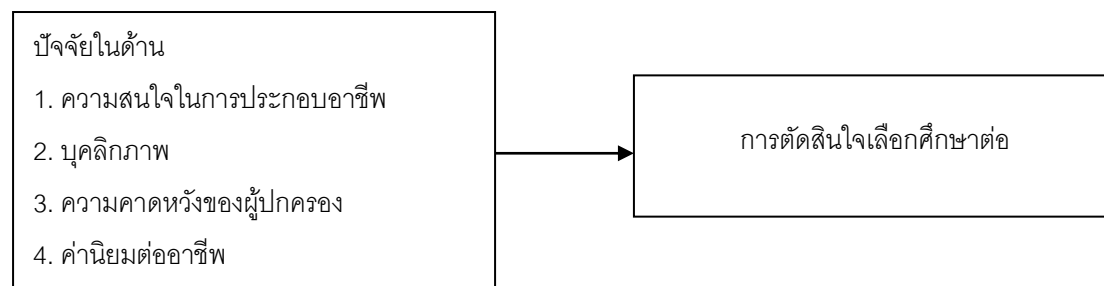
3. เป็นแนวทางและข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปวางแผนหารูปแบบการแนะแนวการศึกษาต่อของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความสนใจในการประกอบอาชีพ บุคลิกภาพ ความคาดหวังของผู้ปกครอง ค่านิยมต่ออาชีพ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ปีการศึกษา 2564 จำนวนนักเรียน 260 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามของ เครจซี; และมอร์แกน (Krejcie; &

Morgan. 1970) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 155 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสำรวจปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ปีการศึกษา 2564 ได้ข้อคำถามจำนวน 44 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21 ถึง .66 มีความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ เท่ากับ .90 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach. 1990: 204)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐานได้แก่ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือได้แก่

2.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบสำรวจโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับขอบข่ายที่จะศึกษาตามนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC)

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสำรวจเป็นรายข้อโดยหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation Coefficient)

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่

3.1 การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Multiple Correlation Analysis)

3.2 การวิเคราะห์เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครอง ผลปรากฏดัง ตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครอง

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	66	42.60
	หญิง	89	57.40
	รวม	155	100
ผลการเรียนเฉลี่ย	ต่ำกว่า 2.50	4	2.60
	2.50-3.00	38	24.50
	สูงกว่า 3.00 ขึ้นไป	113	72.90
	รวม	155	100
อาชีพผู้ปกครอง	ข้าราชการ	18	11.60
	รับจ้าง	13	8.40
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	65	41.90
	เกษตรกร (ทำนา/ทำไร่/ทำสวน/เลี้ยงสัตว์)	2	1.30
	พนักงานบริษัทเอกชน/รัฐวิสาหกิจ	57	36.80
	อื่นๆ	0	0
รวม		155	100

จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนชาย 66 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 นักเรียนหญิงจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40

จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.50 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ย 2.50-3.00 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 และผลการเรียนเฉลี่ยสูงกว่า 3.00 ขึ้นไป จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 72.90

จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพ ข้าราชการ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60 รับจ้าง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.40 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 65 คิดเป็นร้อยละ 41.60 เกษตร (ทำนา/ทำไร่/ทำสวน/เลี้ยงสัตว์) จำนวน 2 คิดเป็นร้อยละ 1.3 และพนักงานบริษัทเอกชน/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ได้แก่ปัจจัยด้านความสนใจในการประกอบอาชีพ บุคลิกภาพ ความคาดหวังของผู้ปกครอง ค่านิยมต่ออาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ผลปรากฏดัง ตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ได้แก่ ปัจจัยด้านความสนใจในการประกอบอาชีพ บุคลิกภาพ ความคาดหวังของผู้ปกครอง ค่านิยมต่ออาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

ปัจจัยด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความสนใจในการประกอบอาชีพ	3.71	.444	มาก
บุคลิกภาพ	3.84	.432	มาก
ความคาดหวังของผู้ปกครอง	3.92	.483	มาก
ค่านิยมต่ออาชีพ	3.88	.518	มาก
รวม	3.83	.493	มาก

ปัจจัยด้านต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .493) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านความคาดหวังของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .483) รองลงมาคือ ด้านค่านิยมต่ออาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .518) รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = .432) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสนใจในการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .444)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ผลปรากฏดัง ตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

ตัวแปรด้าน	Y	x_1	x_2	x_3	x_4
1. การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ (Y)	1	.467**	.328**	.175*	.028
2. ความสนใจในการประกอบอาชีพ (x_1)		1	.203*	.083	.043
3. บุคลิกภาพ (x_2)			1	.425**	.300**
4. ความคาดหวังของผู้ปกครอง (x_3)				1	.666**
5. ค่านิยมต่ออาชีพ (x_4)					1

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) พบว่า ด้านความสนใจในการประกอบอาชีพ (X_1) ด้านบุคลิกภาพ (X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านค่านิยมต่ออาชีพ (X_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) อย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ ของสมการพยากรณ์การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ผลปรากฏดัง ตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของสมการพยากรณ์การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	2	6.432	3.216	28.725**
Residual	152	17.017	.111	
Total	154	23.448		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความแปรปรวนของตัวแปรอิสระ 2 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 5

ตอนที่ 5 เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ผลปรากฏดัง ตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)

ตัวทำนาย	B	SE	β	t	Sig
ความสนใจในการประกอบอาชีพ (x_1)	.367	.062	.417	5.913	.000
บุคลิกภาพ (x_2)	.219	.064	.243	3.441	.001
ค่าคงที่ = 1.594		.301			

R = .524, R^2 = .274, Adjusted R^2 = .265, F = 11.842

ปัจจัยด้านความสนใจในการประกอบอาชีพ (x_1) และด้านบุคลิกภาพ (x_2) สามารถร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ได้ร้อยละ 27.4 โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ถดถอยที่คำนวณโดยใช้คะแนนดิบ คือ

$$Y' = 1.594 + .367(x_1) + .219(x_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z' = .417(x_1) + .243(x_2)$$

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสนใจในการประกอบอาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความคาดหวังของผู้ปกครอง และด้านค่านิยมต่ออาชีพ อยู่ในระดับมาก

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) พบว่า ด้านความสนใจในการประกอบอาชีพและด้านบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยด้านความสนใจในการประกอบอาชีพและด้านบุคลิกภาพสามารถร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ได้ร้อยละ 27.4 โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ถดถอยที่คำนวณโดยใช้คะแนนดิบ คือ

$$Y' = 1.594 + .367(x_1) + .219(x_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z' = .417(x_1) + .243(x_2)$$

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านความสนใจในการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความสนใจของนักเรียนเพิ่มขึ้นตามอายุ นักเรียนมีพัฒนาการ มีสิ่งแวดล้อม มีการศึกษาอบรม มีสังคม ความสนใจของนักเรียน ก็จะกว้างขวางยิ่งขึ้น และเมื่อนักเรียนมีความสามารถเพิ่มขึ้นหรือวุฒิภาวะเพิ่มขึ้น ความสนใจก็จะเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกัน ดังนั้น ความสนใจในการประกอบอาชีพของนักเรียนก็จะขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว การทำกิจกรรมที่โรงเรียนกับเพื่อน ๆ การมีครูคอยให้คำปรึกษา การได้รับการศึกษาการอบรม ทำให้เกิดศักยภาพด้านสติปัญญา ความสามารถทางด้านร่างกายและความถนัดตามธรรมชาติ และเมื่อมีความสนใจมากพอ นักเรียนก็จะเริ่มศึกษาอาชีพตามความชอบหรือความสนใจที่จะสามารถทำประโยชน์และดำรงชีพในสังคมได้อย่างมีความสุขในอนาคต

1.2 ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนแต่ละคนจะมีลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป บุคลิกภาพก็คือผลรวมของพฤติกรรมทั้งหมดที่นักเรียน ซ่อนเร้นและเปิดเผยออกมาจะมีทั้งลักษณะท่าทาง การแสดงออก สีหน้า ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นลักษณะนิสัยที่ค่อนข้างเป็นแบบแผนเมื่อนักเรียนเติบโตขึ้นได้รับการศึกษาได้รับการเรียนรู้จากสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องของการเลือกศึกษาต่อเพื่อให้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของนักเรียน

1.3 ด้านความคาดหวังของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองของนักเรียนมีความสนใจเอาใจใส่ให้นักเรียน ถามไถ่เพื่อพูดคุยกันด้านการศึกษา ผู้ปกครองมีความเคารพในการตัดสินใจของนักเรียน และสนับสนุน ความสนใจของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการทำกิจกรรมในโรงเรียน กิจกรรมภายนอกโรงเรียน และมีการวางแผนการศึกษาต่อเพื่อให้นักเรียนได้ประกอบอาชีพในสายงานที่มั่นคงและประสบความสำเร็จ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) พบว่า ด้านความสนใจในการประกอบอาชีพและด้านบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

2.1 ด้านความสนใจในการประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นไปตามที่กล่าวถึงลักษณะสำคัญของความสนใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่งโดยเฉพาะจะรู้จักจดจ่อต่อความรู้สึกนั้น ทำให้บุคคลเอาใจใส่และกระทำการจนบรรลุถึงความมุ่งหมายที่บุคคลตั้งไว้ ซึ่งความสนใจก็สามารถแบ่งเป็นความสนใจภายนอก ที่เกิดจากแรงจูงใจ จากสิ่งรอบตัวที่มากกระทบต่อบุคคล ส่วนความสนใจภายใน

2.2 ด้านบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นไปตามที่กล่าวถึงลักษณะสำคัญของบุคลิกภาพ คือ เป็นพลังที่ติดตัวมาแต่กำเนิดมีฐานมาจากความต้องการทางชีววิทยาที่สำคัญ และเป็นพลังที่พัฒนามาจากการเรียนรู้โลกตามความเป็นจริง ตั้งแต่วัยเด็กเพื่อให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาตอบสนองต่อสิ่งรอบตัวและมีกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลใน วัฒนธรรมนั้น ๆ ร่วมด้วย ทั้งนี้เมื่อบุคลิกภาพของนักเรียนชัดเจนขึ้น ก็จะสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้ดียิ่งขึ้น

2.3 ด้านความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นไปตามที่กล่าวถึงลักษณะสำคัญของความคาดหวัง คือ การที่จะช่วยให้บุคคลมีการกระทำเพิ่มขึ้นนั้นจะต้องเข้าใจกระบวนการทางความคิดและความคาดหวังของบุคคลก่อน โดยปกติบุคคลควรจะมีการกระทำเพิ่มขึ้นจากระดับปกติเขาจะคิดว่าจะได้อะไรจากการกระทำนั้น และคาดคิดว่าจะมีผลอะไรเกิดขึ้นบ้างเมื่อเขาได้สิ่งเหล่านั้น ซึ่งรูปแบบของความคาดหวังของบุคคลในเป้าหมายรางวัลคือคุณค่าหรือความสำคัญของรางวัลและความเป็นไปได้ของรางวัล ที่เป็นผลตอบแทนตามที่ต้องการ ซึ่งจะต้องเชื่อมโยงระหว่างผลการกระทำกับความพยายามที่กระทำ สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลให้ตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อได้ดียิ่งขึ้น

3. ปัจจัยด้านความสนใจในการประกอบอาชีพและด้านบุคลิกภาพสามารถร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ได้ร้อยละ 27.4 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ดังนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนมีพัฒนาการตามช่วงวัย มีสิ่งแวดล้อม และได้รับการศึกษา เมื่อความสนใจมากพอนักเรียนเราจะเริ่มศึกษา ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพตามความชอบหรือตามความสนใจที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา อารมณ์ อุปนิสัย ความถนัด ส่วนลักษณะต่าง ๆ ที่นักเรียนแสดงออกมาทุกบุคลิกภาพต่างบ่งบอกความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในด้านอาชีพ ซึ่งสิ่งเหล่านั้นเองจะทำให้นักเรียนวางแผนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ได้เหมาะสมกับตนเองทำให้ทั้ง 2 ปัจจัยนี้ จึงร่วมกันส่งผลหรือพยากรณ์ความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่าความสนใจในการประกอบอาชีพและบุคลิกภาพสามารถร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม) ดังนั้น ครูผู้สอนควรเสริมสร้างให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ในการรับรู้ความสามารถของตนเอง เพื่อที่จะศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพตามความชอบหรือตามความสนใจที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา อารมณ์ อุปนิสัย หรือความถนัด

2. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความสนใจในการประกอบอาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนตามรายวิชาพื้นฐาน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน หรือ กิจกรรมแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาควรส่งเสริมให้ นักเรียนมีคุณลักษณะและสัมพันธภาพดังกล่าว อาจช่วยพัฒนาคุณภาพในการเรียนเพื่อวางแผนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในอนาคตยิ่งขึ้น

3. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเป็นโรงเรียนสหศึกษา ดังนั้น ควรศึกษาลักษณะของสถานศึกษาว่าเป็นโรงเรียนสหศึกษา โรงเรียนชายล้วนหรือโรงเรียนหญิงล้วน รวมถึงควรศึกษาบริบทต่าง ๆ ของสถานศึกษาด้านอื่น ๆ เช่น ชุมชนท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาตัวแปรด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เช่น ผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาต่าง ๆ คุณธรรมจริยธรรม ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความเครียด การรับรู้ความสามารถแห่งตน ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ชุ่มใจ. (2553). ผลการใช้เทคนิคพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2552). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดชา.
- ไข่มุก เสาวจันทร์. (2543). ปัจจัยในการเลือกเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัด ปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จำเนียร สังข์ทอง. (2540). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างยนต์ สังกัดวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มสถานการณ์ ภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ชลีสุข บุญน้อม. (2543). องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขา ระบบสารสนเทศของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ สถาบันราชมนฑล. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี.
- วีรพล เวชยางกูล. (2542). การศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญ ศึกษาจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วัฒนา ระจับทุกซ์. (2545). เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสายสามัญหรือสายอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. กรุงเทพฯ: นายเรืออากาศ.
- ศิริณภา กุลวรรกุลพิทักษ์. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลีจังหวัด สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

E0118: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
 A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT IN SCIENCE ON PLANTS DIVERSITY OF
 PRATHOMSUKSA 4 STUDENTS USING COOPERATIVE LEARNING MANAGEMENT
 THROUGH STAD TECHNIQUE

สุพิชชา เกษานนท์¹ อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 28 คน โรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีลักษณะเป็นปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 71.43 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ, เทคนิค STAD, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purposes of this research were to study and compare learning achievement in Science on Plants diversity of Prathomsuksa 4 students between before and after learning using cooperative learning management through STAD technique. The sample was 28 students in Prathomsuksa 4. Research instruments used in this study were 12 instruction plans and 30 items of learning achievement test in Science on Plants diversity were multiple choices test which reliability was .91. The statistics for data analysis were Percentage, Mean, Standard Deviation and t-test dependent sample.

The results of this research were as follow:

1. The learning achievement in Science on Plants diversity of Prathomsuksa 4 students after learning using cooperative learning management through STAD technique was higher than good rate, 71.43 percent of all students.

2. After learning using cooperative learning management through STAD technique, the learning achievement on Plants diversity of Prathomsuksa 4 students were higher than before learning with statistically significant at the .05 level.

Keywords: Cooperative learning management, STAD technique, Achievement

บทนำ

วิทยาศาสตร์ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิด ทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้วิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 92) การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การสอนวิชาวิทยาศาสตร์นั้น จึงต้องเน้นให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ รู้จักวางแผนแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล รู้จักหาเหตุผลสนับสนุน และเกิดทักษะในกระบวนการทางวิทยาศาสตร์อย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2545: 7)

ปัญหาการเรียนการสอนในวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ในปีการศึกษา 2563 พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ ซึ่งมีสาเหตุมาจาก กิจกรรมการเรียนการสอนไม่ที่น่าสนใจ และไม่กระตุ้นผู้เรียนมากเท่าที่ควร ทำให้ผู้เรียนไม่มีความกระตือรือร้น มีความเอาใจใส่ต่อการเรียนน้อย เมื่อผู้เรียนมีข้อสงสัยก็ไม่กล้าที่จะถามครูผู้สอน มีการแสดงความคิดเห็นน้อย ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อผลการเรียนการสอน นั่นก็คือ ในด้านตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนที่ครูอธิบายได้ชัดเจน ติดตามบทเรียนไม่ทัน เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และยังเกิดปัญหาตามมาอีกประการหนึ่ง คือ การจัดการศึกษาไม่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD เป็นเทคนิคหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ที่ดี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มเล็กโดยทั่วไปสมาชิกกลุ่มมี 4 คน และมีความสามารถต่างกันประกอบด้วยนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน นักเรียนแต่ละคนจะต้องช่วยเหลือเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันในเรื่องการเรียน ซึ่งนักเรียนที่เรียนเก่งจะช่วยอธิบายให้นักเรียนที่เรียนอ่อนกว่าได้เข้าใจง่ายขึ้น เนื่องจากนักเรียนจะใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในวงเดียวกัน นักเรียนที่เรียนอ่อนกว่าจะกล้าซักถามเพื่อนมากกว่าที่จะถามครูผู้สอน เมื่อนักเรียนช่วยเหลือกันจนทำให้นักเรียนที่เรียนอ่อนเข้าใจมากขึ้น ทำให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ถ้ากลุ่มทำคะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่ครูผู้สอนตั้งไว้ สมาชิกกลุ่มจะได้รับรางวัลในการ

ทำงานร่วมกันของกลุ่ม เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD (Slavin, 1995: 5)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

สมมติฐานในการวิจัย

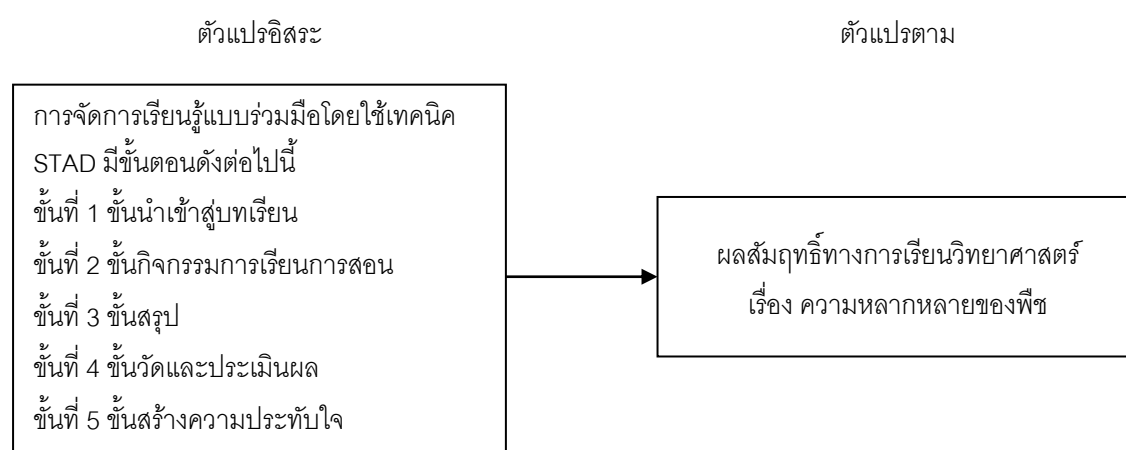
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นในการนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ไปใช้ในการสอนนักเรียน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) หลักการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ศึกษาหลักการ แนวคิดและวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้อง จำนวนนักเรียน 55 คน ซึ่งแต่ละห้องจัดนักเรียนแบบคละความสามารถและมีจำนวนใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนอนุบาลเสริมปัญญา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 28 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

2. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระหว่างเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2564 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2564

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช เรียนรู้เกี่ยวกับความหมายของพืช ลักษณะ หน้าที่ ส่วนประกอบต่าง ๆ ของพืช ได้แก่ ราก ลำต้น ใบ และดอก รวมถึงกระบวนการสังเคราะห์ด้วยแสง และการคายน้ำของพืช

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง และ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความยากตั้งแต่ .30-.77 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .31-.68 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent sample

ผลการวิจัย

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ผลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ร้อยละสะสม ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	ร้อยละสะสม	$\bar{X}$	S.D.
28-30	90-100	ดีมาก	7	25.00	25.00	28.29	0.49
25-27	80-89	ดี	13	46.43	71.43	26.23	0.73
22-24	70-79	พอใช้	4	14.29	85.71	23.25	0.96
18-21	60-69	ผ่านเกณฑ์	4	14.29	100	19.50	0.58
0-17	0-59	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-
รวม			28	100	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 28-30 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 90-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.49 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 25-27 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-89 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 46.43 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 26.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.73 มีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 22-24 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 23.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.96 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 18-21 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 60-69 ซึ่งอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 19.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.58 ดังนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนระดับดีขึ้นไป มีค่าร้อยละสะสมเท่ากับ 71.43

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ผลปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	10	22	16.82	3.15	23.59*	.00
หลังเรียน	19	29	25.36	2.96		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 10 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 22 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.15 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 19 คะแนน คะแนนสูงสุด เท่ากับ 29 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 25.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.96 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 23.59$)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 71.43 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD นักเรียนมีคะแนนที่ระดับดี ขึ้นไป ร้อยละ 71.43 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยทุกคนจะต้องพัฒนาความรู้ของตนเองตามการช่วยเหลือแนะนำความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น มีการคิดเชื่อมโยงต่อเนื่องกันตามลำดับ เพราะผู้เรียนต้องคิดแยกแยะประเด็น เพื่อนำมาสนทนาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งความรู้และประสบการณ์เดิมเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิด ทำให้นักเรียนคิดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนตลอดเวลาและผู้เรียนยังสามารถพัฒนาโดยการเรียนรู้จากเพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ทุกคนจะต้องพัฒนาความรู้ของตนเอง ซึ่งได้มาจากการแนะนำช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม เพื่อนำไปสู่ผลคะแนนและผลสำเร็จโดยมีการแข่งขันเข้ามาเป็นตัวกระตุ้นเสริมแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งการตั้งเป้าหมายเป็นชัยชนะของกลุ่มทำให้ผู้เรียนมีใจจดจ่อในเรื่องที่เรียน จากผลของการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่กล่าวมาทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจ มีขั้นตอนวิธีการคิดที่เป็นระบบ มีความสามัคคี เกิดความรับผิดชอบ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นครชัย ชาญอุไร (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง รูปสามเหลี่ยมและรูปสี่เหลี่ยม ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนกลุ่มที่สอนโดยใช้เทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ สูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยใช้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมจิตร เหมภูมิ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ เรื่อง การเจริญเติบโตและการพัฒนาร่างกายของมนุษย์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลนิภาญจน์ บัตถามง (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา วิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 2 วัดอ้อมใหญ่ จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 2 วัดอ้อมใหญ่ จังหวัดนครปฐม ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วลัยยา บุญอากาศ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ ของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ .01 และทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ความหลากหลายของพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD มีกระบวนการและขั้นตอนที่ส่งเสริมนักเรียนด้วยกระบวนการทำงานกลุ่ม ซึ่งนักเรียนจะต้องช่วยเหลือกัน เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ แรงจูงใจที่ให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนและสนใจเนื้อหา อีกทั้งการไปสู่เป้าหมายของนักเรียนยังมีการเสริมแรงจากผู้สอนด้วยการให้รางวัลเป็นรางวัลกลุ่ม ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นอีกทางหนึ่ง จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูงขึ้น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ยังมีขั้นตอนที่ช่วยพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล สำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ โดยเพื่อนในกลุ่มจะช่วยสอนเพิ่มเติมหากมีข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจ จึงทำให้นักเรียนในกลุ่มอ่อนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูงขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คอนริง (Conring, 2009) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศนีย์ บุตรอุดม (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สมการและการแก้สมการกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนิกุล พลกุล (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือรูปแบบ STAD โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ปรากฏการณ์ของโลกและเทคโนโลยีอวกาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือรูปแบบ STAD โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ปรากฏการณ์ของโลกและเทคโนโลยีอวกาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐฐิญา อินทูลวงษ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เจตคติต่อคณิตศาสตร์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่องบทประยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตตนาถ โสภา (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแผนผังความคิด (Mind Mapping) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแผนผังความคิดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าที่นักเรียนด้วยวิธีการปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งสอดคล้อง

กับผลการวิจัยของ อนงค์นาถ เสริมศิริ (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานแบบทีมเวิร์ค วิชาวิทยาศาสตร์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ STAD ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าผลของการใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD บูรณาการร่วมกับเทคนิคการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่น เช่น เทคนิค TGT เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดียิ่งขึ้น
2. ควรมีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ให้มีความพร้อม เพื่อให้ นักเรียนได้ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ได้อย่างเต็มศักยภาพในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จินตนา สุข. (2559). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแผนผังความคิด (Mind Mapping)**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชลนิภา ญณ์ บัณฑิต. (2556). **ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ เรื่องสารและสมบัติของสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 2 วัดอ้อมใหญ่ จังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณัฐรญา อินพูลวงษ์. (2559). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เจตคติต่อคณิตศาสตร์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- ทัศนีย์ บุตรอุดม. (2552). **การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สมการและการแก้สมการกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นครชัย ชาญอุไร. (2547). **การพัฒนาชุดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง รูปสามเหลี่ยมและรูปสี่เหลี่ยม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- วัลยา บุญอากาศ. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์หิวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สมจิตร เหมภูมิ. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ เรื่อง การเจริญเติบโต และพัฒนาการด้านร่างกายของมนุษย์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุนิกุล พลกุล. (2553). ผลการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือรูปแบบ STAD โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ปรากฏการณ์ของโลกและเทคโนโลยีอวกาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อนงค์นาถ เสริมศิริ. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานแบบทีมเวิร์ค วิชาวิทยาศาสตร์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ STAD. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Conring, J. M. (2009). The Effects of Cooperative Learning on Mathematic Achievement in Second Graders. Walden University, Minnesota. U.S.A.
- Slavin. (1995). Cooperative Learning Theory, Research and Practice. 2nd ed., Massachusetts: A Simon & Schuster.

E0119: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

A STUDY ON LEARNING ACHIEVEMENT IN THAI AND MATHEMATICS OF PRATHOMSUKSA 1 STUDENTS AT WAT NOI SAENG CHAN SCHOOL THROUGH INTEGRATED APPROACH LEARNING MANAGEMENT

ปาริชาติ พาจันทิก ¹ สุนันท์ ศลโกสม ²

¹ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ ระหว่างก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ประชากรเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 6 คน โดยใช้ทั้งหมดของชั้นเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ จำนวน 13 แผน เวลาสอน 21 ชั่วโมง และ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 และ 0.87 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และใช้สถิติทดสอบ The Sign Test for Median: One Sample, The Wilcoxon Matched-Pairs Signed-Rank Test

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ อยู่ในเกณฑ์ระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ,ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์

Abstract

This research has objectives to study on learning achievement in Thai and Mathematics of Prathomsuksa 1 students in Wat Noi Saeng chan school through integrated approach learning management and to compare learning achievement in Thai and Mathematics of Prathomsuksa 1 students at Wat Noi Saeng chan school before and after integrated approach learning management target population of research were Prathomsuksa 1 Students at Wat Noi Saeng chan School, Semester 2, Academic Year 2021, 6 students by using all population in class. The research instruments were 1) 13

plans through integrated learning management, teaching 21 hours 2) learning achievement test in Thai and Mathematics, with reliability coefficient of .92 and .87 respectively. The experimental period was 5 day per week, an hour per day. The statistics of data analysis median and inter-quartile range, the Sign Test for Median: One Sample, The Wilcoxon Matched-Pairs Signed-Rank Test

The research results found that:

1. Learning achievement in Thai and Mathematics of Prathomsuksa 1 students at Wat Noi Saeng chan school through integrated approach learning management was a good level and higher with the statistical significance level of.05.

2. Learning achievement in Thai and Mathematics of Prathomsuksa 1 students at Wat Noi Saeng chan school through integrated approach approach learning management was higher with the statistical significance level of.05.

Keywords: Integrated approach learning management, learning achievement in Thai and Mathematics

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา นักเรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพโดยเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วนักเรียนจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่า ของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ เทคโนโลยีและทักษะชีวิต มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และการออกกำลังกาย มีความ รักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่มุ่งสร้างประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553ก: 3-4)

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ เป็นสื่อแสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 37-55) คนิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหา สถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วน รอบคอบ ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1)

โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ครูคนเดียวสอนทุกวิชาแต่จัดการเรียนรู้แบบยี่สิบวิชาเป็นตัวตั้ง ทั้ง ๆ ที่บางเนื้อหา บางตัวชี้วัด มีความซ้ำซ้อนกันหลายกลุ่ม จึงทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และขาดความสนใจในการเรียน นักเรียนจึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ทำให้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ ต้องหาวิธีการแก้ปัญหาโดยการรวมหลาย ๆ วิชาสอนเข้าด้วยกัน

เป็นการเรียนการสอนแบบบูรณาการ คือ การเชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาวิชาต่าง ๆ มาผสมผสานสิ่งที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน หากจะกล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนได้คิดเป็น ได้ปฏิบัติ ได้แก้ปัญหา และสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน การบูรณาการจึงเป็นทางเลือกที่ดีทางหนึ่ง (ดวงสมร สารเสน. 2550: 58)

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการเชื่อมโยงความรู้ที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนของแต่ละเรื่อง มาเป็นเนื้อหาเดียวกัน ช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดจำนวนเวลาเรียน รวมทั้งส่งเสริมผู้เรียนให้มีโอกาสใช้ ความคิด ประสพการณ์ ความสามารถ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเรื่องดังกล่าวได้มากยิ่งขึ้น โดยผ่านการเรียนรู้ที่หลากหลายกระบวนการ และเนื้อหาสาระนั้นไปพร้อม ๆ กัน จึงนำการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่าง วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของรายวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่โรงเรียนเน้นเป็นพิเศษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากเป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญมากในการที่เด็กจะต้องเรียนรู้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

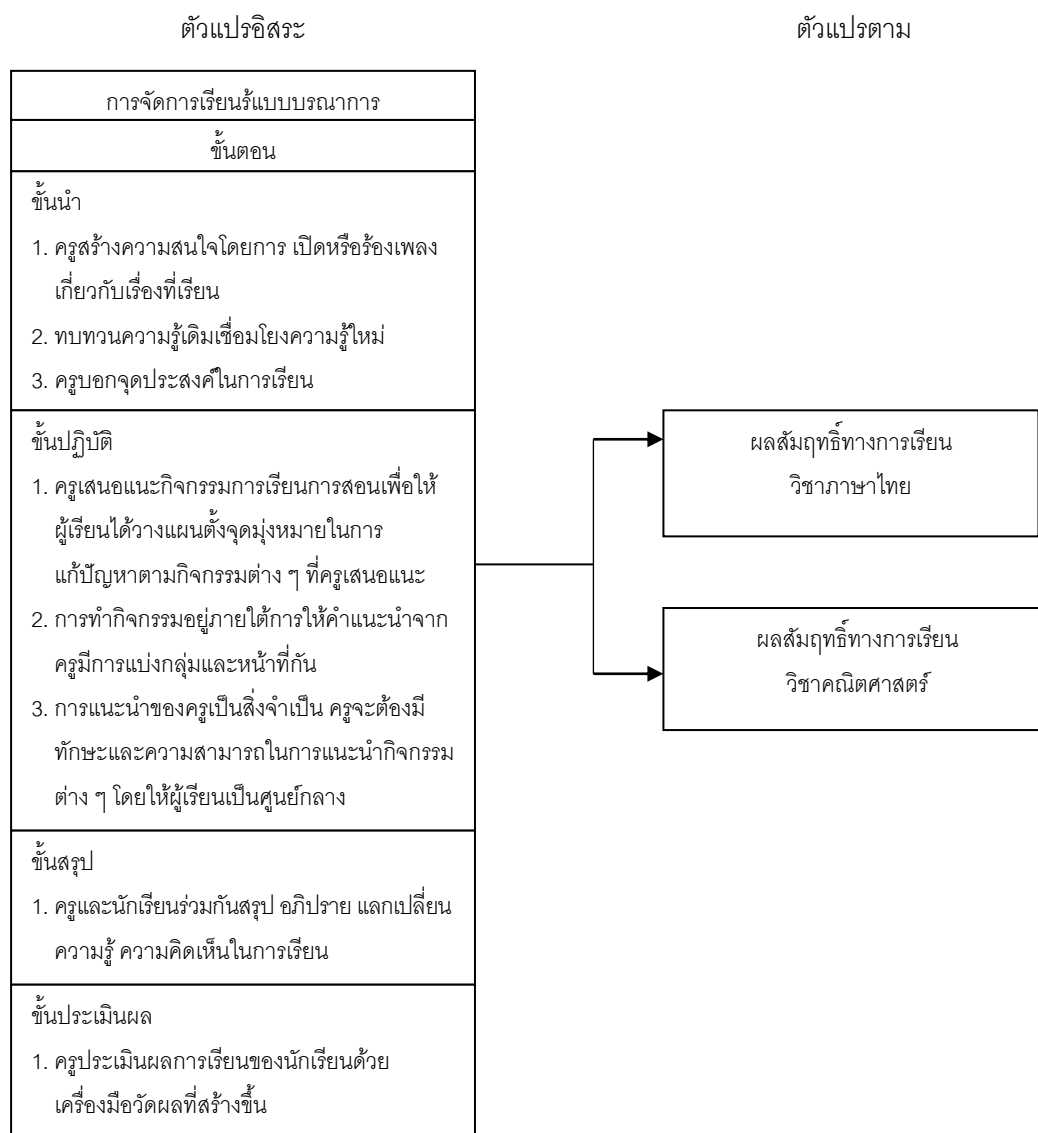
1. เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในรายวิชาอื่น เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพื้นฐานในการเรียนรู้ และพัฒนาการที่ดีในระดับชั้นที่สูงขึ้นต่อไป
2. สามารถนำการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสนอแนะครูในกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ ต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ อยู่ในเกณฑ์ดี คิดเป็นร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ อยู่ในเกณฑ์ดี คิดเป็นร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สูงขึ้น
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สูงขึ้น

กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ดังกรอบแนวคิด การวิจัยนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่เป้าหมายใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 6 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ มี

ทั้งหมด 5 หน่วย จำนวน 13 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลาสอน 50 นาที รวมทั้งหมด 21 ชั่วโมง วิชาภาษาไทย

ครอบคลุมเนื้อหา พยาธิวิทยาไทย สาระ มาตราตัวสะกด และการแต่งประโยค วิชาคณิตศาสตร์ครอบคลุมเนื้อหาเรื่อง จำนวนนับ การบวก การลบ และโจทย์ปัญหา แผนการจัดการเรียนรู้มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) .67-1.00 นำร่าง แผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมิน มีคำแนะนำคือควรเพิ่มเวลาในการทำใบงานน้อยเกินไป นักเรียน ทำงานล่าช้า เกิดความเร่งรีบ วิธีแก้ไข ให้เวลาทำใบงานเพิ่มมากขึ้นโดยการใช้เวลาเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียนให้กระชับ รวดเร็วและเมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วทำการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เมื่อปรับปรุงแล้วผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ จึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยชนิดเลือกตอบที่มี 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .54 - .75 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .96 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .29 - .92 และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ชนิดเลือกตอบที่มี 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .43 - .70 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .90 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 - .73 โดยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 วิชานำไปทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ จึงนำไปใช้จริงกับกลุ่ม ประชากรเป้าหมาย

3. วิธีการทดลอง 1) ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนในช่วงโม่งแรก 1) นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ก่อนเรียนจำนวน 20 ข้อ 2) ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทั้งหมด 5 หน่วย จำนวน 13 แผน แผนละ 50 นาที รวมทั้งหมด 21 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 29 พฤศจิกายน - 22 ธันวาคม พ.ศ. 2564 และ 3) ทดสอบหลังเรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หลังเรียน จำนวน 20 ข้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ ค่ามัธยฐาน (Mdn) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) The Sign Test for Median: One Sample และ The Wilcoxon Matched-Pairs Signed-Rank Test

ผลการวิจัย

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ จากการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีผลการวิจัย ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่ามัธยฐานคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับเกณฑ์ระดับดี (14-15 คะแนน ขึ้นไป)

เด็ก คนที่	คะแนนวิชาภาษาไทย				คะแนนวิชาคณิตศาสตร์			
	คะแนนหลังเรียน (20คะแนน)	ค่าคะแนนมัธยฐานที่เป็น เกณฑ์ระดับดี	เครื่องหมาย		คะแนนหลังเรียน (20คะแนน)	ค่าคะแนนมัธยฐาน ที่เป็นเกณฑ์ระดับดี	เครื่องหมาย	
			Q+	Q-			Q+	Q-
1	14	14-15	+		14	14-15	+	
2	14		+		19		+	
3	14		+		15		+	
4	16		+		16		+	
5	18		+		18		+	
6	15			-	15		+	
Mdn	15	≥ 14	T+=6	T-=0	16	≥ 14	T+=6	T-=0
IQR	2				2			
The Sign Test for Median:		คะแนนเกณฑ์ระดับดี	14-15				14-15	
One Sample		t	6				6	
		P-Value	1.0000				1.0000	

จากตาราง 1 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการต่างก็อยู่ในเกณฑ์ระดับดี (Mdn = 15 และ 16 คะแนนตามลำดับ) และสูงกว่าตามเกณฑ์ ค่ามัธยฐานคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ อยู่ในเกณฑ์ระดับดี (14-15 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีผลการวิจัย ดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

คนที่	คะแนนวิชาภาษาไทย				คะแนนวิชาคณิตศาสตร์			
	คะแนน		ผลต่าง	ลำดับที่	คะแนน		ผลต่าง	ลำดับที่
	X (ก่อน)	Y (หลัง)	ของ D = Y-X	ของความ แตกต่าง	X (ก่อน)	Y (หลัง)	ของ D = Y-X	ของความ แตกต่าง
1	8	14	6	6	10	14	4	3
2	10	14	4	3.5	14	19	5	5.5
3	11	14	3	1.5	10	15	5	5.5
4	12	16	4	3.5	12	16	4	3
5	13	18	5	5	14	18	4	3
6	12	15	3	1.5	13	15	2	1
The Wilcoxon Matched-Pairs			N =	6				N = 6
Signed-Rank Test :			T =	0*				T = 0*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ต่างก็สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการต่างก็อยู่ในเกณฑ์ระดับดี (Mdn = 15 และ 16 คะแนนตามลำดับ)
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ต่างก็สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ต่างก็อยู่ในระดับดี (Mdn = 15 และ 16) ทั้งนี้เป็นเพราะการใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งแนวคิดของ Lardizabal; et al การเรียนการสอนแบบบูรณาการ เป็นการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการพัฒนาในด้านบุคลิกภาพในทุก ๆ ด้าน ผู้เรียนสามารถปรับตัวและตอบสนองต่อทุกสถานการณ์การแก้ปัญหาขึ้นอยู่กับการรับรู้ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

เป็นขั้นที่ครูต้องใช้วิธีการสอนที่สามารถกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นต่อเรื่องที่จะเรียน ขั้นปฏิบัติ เป็นขั้นที่นำเสนอการปฏิบัติให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ ขั้นสรุปผล ในขั้นตอนนี้ครูจะตั้งคำถามให้นักเรียนสรุปความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนกับครูผู้สอน ครูจะคอยเป็นผู้ให้คำแนะนำและสรุปให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และขั้นประเมินผล เป็นการประเมินผลจากการจัดการเรียนรู้เพื่อหาจุดบกพร่อง หรือสิ่งที่ต้องพัฒนานำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป การดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ที่สูงขึ้น ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ เกรียง นาถอก (2554) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคะแนนผลการเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 74.51 ซึ่งได้มาจากคะแนนของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประเมินผลงานของนักเรียนและนักเรียนมีผลการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 70/70

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์ จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการต่างก็สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะแผนการสอนมีคุณภาพ ได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แผนมีการจัดลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนสะดวกต่อการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือการนำการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหาด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ หรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตั้งแต่สองกลุ่มสาระการเรียนรู้ขึ้นไปเข้าด้วยกัน โดยการนำจัดการเรียนการสอนให้มีกิจกรรม ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ เพื่อถ่ายทอดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน เพื่อมุ่งศึกษาเรื่องราว ประเด็นปัญหาหรือประสบการณ์เรื่องใดเรื่องนั้น ๆ อย่างเข้าใจลึกซึ้งและชัดเจน ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในชีวิตมากขึ้น เป็นประโยชน์และส่งผลดีต่อผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น มุ่งเน้นพัฒนาทักษะความรู้ความเข้าใจในระดับพื้นฐาน เพื่อนำไปต่อยอดพัฒนาต่อไปในระดับที่สูงขึ้น ช่วยให้สามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในประสบการณ์ชีวิตจริง และสนับสนุนให้มุมมองความคิดที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ เมอร์ฟี (Murphy, 1993: ออนไลน์) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของหลักสูตรบูรณาการต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียน เจตคติของครูและผู้บริหาร และประสิทธิภาพของครูจุดประสงค์เพื่อการศึกษาอิทธิพลของหลักสูตรบูรณาการต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียน เจตคติของครูและผู้บริหารและประสิทธิภาพของครู กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 โรงเรียนในรัฐอริโซนา เป็นโรงเรียนนำร่องที่ใช้หลักสูตรบูรณาการ 3 โรงเรียนไม่ใช่หลักสูตรบูรณาการ 5 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียนที่ท้องถิ่นสร้างขึ้นใช้เป็นเกณฑ์ แบบวัดบุคลิกลักษณะและเจตคติต่อหลักสูตรบูรณาการของครูและผู้บริหารและแบบวัดประสิทธิภาพของครู ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรบูรณาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะเพิ่มขึ้น ครูและผู้ร่วมงานในการใช้หลักสูตรบูรณาการมีเจตคติทางบวกต่อการสอนตามหลักสูตรบูรณาการ ในขณะที่ครูที่สอนตามหลักสูตรรายวิชามีเจตคติเป็นกลางต่อการสอนของตนและครูที่สอนตามหลักสูตรบูรณาการได้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์อย่างมากระหว่างประสิทธิภาพของครูและความเชื่อ่านักเรียนสามารถเรียนรู้ได้มากในหลักสูตรบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ศาสตร์ทุกศาสตร์ไม่อาจแยกจากกันได้ เช่นเดียวกับวิถีชีวิตของคนที่ต้องดำรงอยู่อย่างประสานกลมกลืนเป็นองค์รวม การจัดให้เด็กได้ฝึกทักษะและเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน จะทำให้การเรียนรู้มีความหมายสอดคล้องกับชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับ ริซซาโต (Rizzato, 1996: ออนไลน์) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การอ่าน การเขียน และการพัฒนาทางภาษาในโปรแกรมของโรงเรียนแบบบูรณาการ โดยมีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียน

ตามหลักสูตรแบบเดิมกับนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรแบบบูรณาการในด้านการอ่าน การเขียน และพัฒนาการทางภาษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 4-6 งานวิจัยเรื่องนี้สืบเนื่องมาจากความคิดรวบยอดที่ว่า การสอนตามหลักสูตรบูรณาการดีกว่าการสอนที่จำกัดขอบเขตของรายวิชา การสอนแบบบูรณาการเหมาะสำหรับการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เน้นการสอนให้สอดคล้องกับชีวิตจริงมากกว่า 40 ปี และพบว่า หลักสูตรบูรณาการช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วย สำหรับงานวิจัยเรื่องนี้ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรบูรณาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรแบบปกติในด้านการอ่าน การเขียนและพัฒนาการทางภาษา งานวิจัยนี้ยืนยันได้ว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกระหว่างการสอนตามหลักสูตรบูรณาการกับผลการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านการอ่าน การเขียน และพัฒนาการทางภาษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูต้องมีการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีการสอนที่หลากหลาย ไม่ใช่สื่อซ้ำเดิม เพราะอาจทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และไม่มีแรงกระตุ้นในการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในวิชาอื่น ๆ หรือบูรณาการมากกว่า 2 วิชา เพื่อที่จะทำให้นักเรียนมีองค์ความรู้ใหม่ ๆ ลดภาระการสอนที่ซ้ำซ้อนของครู เหมาะสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนครูและนักเรียนน้อย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553ก). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เกรียง นาคอก. (2554). **ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบ**

บูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิมลลักษณ์ จันทน์พิมพ์. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพล**

ศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

Ladizabal, A. S. (1970). **Methods and Principles of Teaching**. Quenon City Alemar-Phoenix. สืบค้นเมื่อ 20

ธันวาคม 2564, จาก <https://sites.google.com/site/unamsiteedu/>.

Murphy. (1993). **Online Influence of Integrated Curriculum on Student Learning Achievement Attitudes of Teachers and Administrators and Teacher Efficiency**. The Purpose of this Study was to Study the Influence of Integrated Curricula on Student Learning Achievement. Attitudes of teachers and Administrators and Teacher Efficiency. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2564.

Rizzato. (1996). **Teaching to facilitate self-regulated learning**. In Jessie Ee, Agnes Chang and Oon-Seng Tan. **Thinking about Thinking, What Educators Need to Know**. Singapore: McGraw-Hill. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2564.

E0121: การใช้แอปพลิเคชันเค้กในการสอนการพูดภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา

THE USE OF CAKE APPLICATION IN TEACHING SPEAKING ENGLISH IN HIGHER EDUCATION

เสาวณี ทับเพชร¹ วิสุทธิ กระจำนศิลป์²¹ สาขาการท่องเที่ยว วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา² สาขาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา**บทคัดย่อ**

ด้วยบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของ “COVID-19” ช่วงปลาย พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2563 นั้น ทำให้การจัดการศึกษาเป็นไปในรูปแบบออนไลน์ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาโดยเน้นทักษะการพูดโดยการสอนพูดภาษาอังกฤษ ผู้สอนสามารถนำแอปพลิเคชันเค้กมาเพื่อให้ในรูปแบบออนไลน์กับห้องเรียน และผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียน และฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้เรียนเพลิดเพลินกับการเรียน และสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนมากขึ้นบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญของแอปพลิเคชันเค้กในการสอนการพูดภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา และให้ข้อมูลคุณลักษณะและรูปแบบฟังก์ชันการใช้งานแอปพลิเคชันเค้กในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และการรับรู้ของผู้เรียนในที่มีต่อการใช้แอปพลิเคชันเค้ก โดยศึกษาในประเด็นของ ลักษณะของโปรแกรม เทคนิคการเรียนทักษะการพูดโดยใช้แอปพลิเคชันเค้กข้อดี และข้อเสียของการใช้โปรแกรม ซึ่งผลลัพธ์ คือ แอปพลิเคชันสามารถสร้างการเรียนรู้ที่สนุกสนาน เพิ่มแรงจูงใจและการพูดของผู้เรียน และทักษะยังส่งผลต่อความมั่นใจของผู้เรียนอีกด้วย

คำสำคัญ: แอปพลิเคชันเค้ก, การสอนพูดภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา**Abstract**

With the context of the epidemic situation of "COVID-19" at the end of 2019 to 2020, education management is done in an online format, especially the management of English teaching at the higher education level with an emphasis on speaking skills. English teachers can apply the Cake application to provide an online format to the classroom and learners achieve their learning objectives and practice speaking skills to be more efficient and effective. In addition, students enjoy learning and to motivate more learners, the article aims to point out the importance of the Cake app in teaching English speaking to students in higher education and provides information on features and functionality of the Cake app to teach English speaking skills and learners' perception of the use of cake applications by studying the issue of nature of the program techniques for learning speaking skills using the cake advantages application and disadvantages of using the program as a result, the app can make learning fun and to increase learners' motivation and speech and skills also affect the confidence of the learners.

Keywords: Cake application, English speaking skills teaching

บทนำ

ภาษาอังกฤษมีความสำคัญในการสื่อสารโดยสามารถสื่อสารความรู้สึก ทุกประเทศมีภาษาเป็นของตนเอง เช่น ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลเนื่องจากทุกประเทศใช้พูดเป็นภาษาต่างประเทศ การเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเราต้องสามารถพัฒนาทักษะได้ 4 ทักษะ คือ การพูด การเขียน การอ่าน และการฟัง ภาษาเพื่อการสื่อสารและวิธีการสื่อสารคือการพูด ตามที่ Chandran (2011) อ้างถึงใน Natsir (2016: 132) วิธีหนึ่งในการสื่อสารคือ การพูดคุย ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญในการพัฒนาการพูดเป็นเครื่องมือในการสื่อสารความคิดที่จัดเรียงและพัฒนาตามความต้องการของผู้ฟัง (Tarigan. 1987; อ้างถึงใน Heriansyah. 2012: 37) ปัจจุบันมีแอปพลิเคชันมากมายสำหรับผู้เรียนและผู้สอนในการเรียนรู้ภาษาการใช้แอปพลิเคชันในกระบวนการสอนสามารถช่วยให้ผู้สอนพัฒนาทักษะการพูดของผู้เรียน แอปพลิเคชันหนึ่งที่ช่วยผู้เรียนในการเรียนรู้การพูด โดยมีคุณสมบัติมากมายเพื่อฝึกฝนทักษะการพูด โดยมีบทสนทนา วิดีโอ และเดาความหมายจากบริบท มีการเติมคำในช่องว่างและเปรียบเทียบคำตอบที่ถูกต้อง มีตัวอย่างการสนทนาจากเจ้าของภาษา ซึ่งมีงานวิจัยหลายชิ้นที่สนับสนุนการใช้แอปพลิเคชันนี้ แอปพลิเคชันนี้เป็นแอปพลิเคชันที่ได้รับการออกแบบจากประเทศเกาหลีใต้และมีรูปแบบใหม่ล่าสุดที่สามารถพัฒนาทักษะของผู้พูดให้มีทักษะดีขึ้น นอกจากนี้ยังเพิ่มความมั่นใจและทักษะการพูดในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การพูดในที่สาธารณะ การพูดบนเวที และการพูดในชีวิตประจำวัน แอปพลิเคชันได้ช่วยเสริมทักษะการฟังและทำให้ผลิตเพลงในการฟัง สามารถช่วยให้เรียนรู้ด้านทักษะการพูด และสื่อวีดีโอยังมีตัวอย่างของคำที่สามารถใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน (Batool. 2019)

จากการทดสอบภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (TOEFL) ประจำปี 2563 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 55 จาก 60 ประเทศทั่วโลกที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ส่วนไทยอยู่กลุ่มระดับทักษะภาษาอังกฤษที่ต่ำมาก โดยไทยได้คะแนนเฉลี่ย 44.44 นอกจากนี้ ใน Education First English Proficiency Index ปี พ.ศ. 2563 (EF EPI, 2020) พบว่าประเทศไทยถูกจัดทักษะความสามารถภาษาอังกฤษอยู่ในลำดับที่ 89 จาก 100 ประเทศ 20 จาก 24 ในเอเชีย ซึ่งอยู่ในระดับความเชี่ยวชาญต่ำมาก ด้วยคะแนน 419 (ค่าคะแนนเฉลี่ย EF EPI average อยู่ที่ 550)

ปัญหาด้านการพูดในปัจจุบันผู้ฟังต้องมีทักษะการฟังเป็นลำดับแรกหลังจากนั้นสามารถจะมีทักษะการพูดตามมา ปัญหาคือการออกเสียง และมีโทนเสียงสูงต่ำที่ผิดพลาด ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย เน้นแกรมมาร์และทักษะการเขียน การเน้นการฟังและการพูดเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา และส่วนใหญ่หาโอกาสที่จะใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้การขาดความมั่นใจในการพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ ทักษะการพูดเป็นปัญหาที่สำคัญในการเรียนในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย นักศึกษาไทยหลีกเลี่ยงการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเนื่องจากมีความอายที่จะพูด ขาดความมั่นใจ มีความรู้ด้านคำศัพท์ ประโยค แกรมมาร์ การออกเสียง สถานการณ์ที่ผิดแผกไป การแยกตัว การตระหนักรู้ การดูถูกว่าไม่เก่ง และอื่น ๆ จำกัด ปัญหาด้านการพูดในปัจจุบันผู้ฟังต้องมีทักษะการฟังเป็นลำดับแรกหลังจากนั้นสามารถจะมีทักษะการพูดตามมา ปัญหาคือการออกเสียง และมีโทนเสียงสูงต่ำที่ผิดพลาด ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย เน้นแกรมมาร์และทักษะการเขียน การเน้นการฟังและการพูดเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา และส่วนใหญ่หาโอกาสที่จะใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้การขาดความมั่นใจในการพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ ” ทักษะการพูดเป็นปัญหาที่สำคัญในการเรียนในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย นักศึกษาไทยหลีกเลี่ยงการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเนื่องจากมีความอายที่จะพูด ขาดความมั่นใจ มีความรู้ด้านคำศัพท์ ประโยค แกรมมาร์ การออกเสียง สถานการณ์ที่ผิดแผกไป การแยกตัว การตระหนักรู้ การดูถูกว่าไม่เก่ง และอื่น ๆ จำกัด (Gslina Kavaliauikience. 2006) สำหรับผู้เรียนในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีระดับความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษในการวัดระดับ

B1 ในโปรแกรมอิงลิช ดิสคัฟเวอรี (English Discoveries) โดยในปัจจุบันพัฒนามาใช้โปรแกรมสปีก (Speexx) วัดความสามารถระดับภาษาอังกฤษได้โดยเทียบกับคะแนน CEFR โดยได้ A2 เป็นส่วนใหญ่ (ศูนย์ภาษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. 2562)

สำหรับประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษาเรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา โดยเน้นให้พัฒนาทักษะความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาให้สามารถใช้ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในระดับที่ใช้งานได้ ส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตร กระบวน สื่อ และสิ่งแวดล้อม เสริมแรงจูงใจให้กับผู้เรียน และให้นักศึกษาทุกคนทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามแบบมาตรฐาน CEFR เพื่อให้ทราบความสามารถของผู้เรียน (คณะกรรมการอุดมศึกษา. 2559) โดยสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้นำนโยบายดังกล่าวมาใช้เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (2560) ได้ออกประกาศ ฉบับปี 2562 เพื่อให้ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ต้องเข้ารับการประเมินความสามารถภาษาอังกฤษด้วยแบบทดสอบมาตรฐานอื่น ๆ ที่เทียบเคียงผลคะแนนกับระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR ได้ระดับ B1 ในสาขาอื่น ๆ และได้ระดับ B2 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยแนวทางพัฒนาด้านทักษะการพูดนั้น

สำหรับแนวทางการแก้ปัญหาของทักษะการพูดของผู้เรียนนั้น ผู้สอนสามารถปรับแนวการสอนให้เข้ากับธรรมชาติของการเรียนรู้ โดยเน้นการสื่อสารมากขึ้น (Communicative Language Teaching: CLT) โดยปรับการเรียนให้เน้นการสื่อสารที่เริ่มจากการฟัง พูด การอ่านและการเขียนตามลำดับ ขยายรูปแบบการเรียนรู้ให้เป็นแบบ การจัดการเรียนการสอนที่มีการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และจัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยทำค่ายภาษาอังกฤษแบบเข้ม หรือออนไลน์ การเพิ่มชั่วโมงเรียน สภาพแวดล้อม/บรรยากาศที่ส่งเสริม/กระตุ้นการฝึกทักษะการสื่อสาร เช่น English Literacy Day, English Zone, English Corner, การประกวดแข่งขันต่าง ๆ ป้ายสารนิเทศ และการเพิ่มกิจกรรมการอ่านในและนอกห้องเรียน ด้วยเนื้อหาสาระที่หลากหลาย ปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้ โดยเน้นการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) โดยปรับการเรียนการสอนจากการเน้นไวยากรณ์มาเป็นเน้นการสื่อสารที่เริ่มจาก การฟัง ตามด้วยการพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ สนทนาภาษาอังกฤษเป็นการทั่วไปและมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบเข้มข้น รวมถึงจัดให้เป็นสาระเพิ่มเติมในลักษณะวิชาเลือกได้ด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียน ตามความสนใจความถนัด และศักยภาพ

จะเห็นได้ว่า ความสำคัญของทักษะการพูดภาษาอังกฤษนั้นทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ในด้านการศึกษาต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การท่องเที่ยวในต่างแดน และขยายโอกาสไปตามช่องทางต่าง ๆ ในโลกปัจจุบันซึ่งผู้เรียนต้องมีทักษะการเรียนรู้ด้านภาษา เพื่อใช้ในการสื่อสารกันทั่วโลกโดยผู้เรียนต้องมีหลายบทบาทเป็นพลโลก พลเมือง และเข้าสู่อาเซียนซึ่งต้องมีการฝึกฝนและส่งเสริมโอกาสในการใช้ภาษามากขึ้น แต่ด้วยปัจจัยและข้อจำกัดทั้งภายในตัวผู้พูดเอง ซึ่งขาดแรงจูงใจ โอกาสอันจำกัดในการใช้ภาษา ความชอบและความถนัด ความไม่มั่นใจ อายุที่จะออกเสียงหรือกังวลว่าไม่มีความถนัดด้านภาษา ซึ่งสิ่งนี้เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ ดังนั้นทางรัฐบาลและสถาบันการศึกษาควรออกแนวนโยบายสนับสนุนในด้านงบประมาณ ทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านสื่อ หรือแอปพลิเคชันที่ใช้ในการฝึกในด้านสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร โดยเฉพาะทักษะการพูดที่สามารถฝึกได้จากแอปพลิเคชันเด็ก ซึ่งมีรูปแบบและฟังก์ชันที่เหมาะสมกับการสนทนาและสามารถฝึกให้ออกเสียงให้เหมือนกับเจ้าของภาษาได้ โดยมีการสอดแทรกความบันเทิง จากคลิปวิดีโอหนึ่ง เพลง สารคดีที่น่าสนใจ เลือกฝึกออกเสียงได้ตามฟังก์ชันการใช้งาน และลักษณะต่าง ๆ ของแอปพลิเคชัน โดยสามารถฝึกออกเสียง บันทึกลำเสียง พูดซ้ำ การแปล การออกเสียง ความคล่องแคล่ว

การออกเสียงสูงต่ำ เติมคำและความถูกต้อง และความมั่นใจในการพูดภาษาต่างประเทศนอกจากนี้ยังมีการให้คะแนนต่างเพื่อสามารถนำไปเรียนรู้ในบทเรียนที่สูงขึ้น โดยมีคะแนนให้โบนัสให้แก่ผู้เรียนการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา และที่สำคัญเป็นโปรแกรมที่สามารถใช้ได้ฟรี ดังนั้น ผู้เขียนบทความจึงอยากให้เห็นความสำคัญของแอปพลิเคชันเด็กในการสอนในการฝึกพูด และอยากทราบการรับรู้ของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ออปพลิเคชันเด็ก ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการพูดในระดับสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การเขียนบทความ

1. เพื่อให้เห็นความสำคัญของแอปพลิเคชันเด็กในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อได้ข้อมูลการใช้แอปพลิเคชันเด็กในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา
3. เพื่อเป็นการปลูกฝังการรับรู้ของผู้เรียนในการเรียนรู้แอปพลิเคชันเด็กในระดับอุดมศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้อ่านจะได้ข้อมูลการใช้แอปพลิเคชันเด็กในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา
2. เป็นข้อมูลทำให้ทราบการใช้แอปพลิเคชันเด็กแก่ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา
3. เป็นการปลูกฝังการรับรู้ของผู้เรียนในการเรียนรู้แอปพลิเคชันเด็กในระดับอุดมศึกษา
4. ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางในการการจัดการความรู้ในการใช้ออปพลิเคชันเด็กกับทักษะการพูดของนักศึกษาให้เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เนื้อเรื่อง

บทความวิชาการนี้ผู้เขียนต้องการให้เห็นความสำคัญของการใช้ออปพลิเคชันเด็กในการฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ให้ผู้อ่านได้ให้ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการพูดภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพูด ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้การพูด ขั้นตอนการเรียนรู้ทักษะการพูด และคุณลักษณะและฟังก์ชันการทำงานของแอปพลิเคชันเด็ก ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการพูดภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา

การเรียนและการสอนในระดับอุดมศึกษา มีประเด็นปัญหา การออกเสียงและสำเนียง ความมั่นใจ ความรู้ด้านคำศัพท์ และความรู้ด้านไวยากรณ์ การเรียนรู้กับเจ้าของภาษา และความรู้เฉพาะทาง/ศัพท์เทคนิค

1.1 การออกเสียงและสำเนียง การออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ และการออกเสียงสูงต่ำ การหยุดจังหวะในการออกเสียง การออกเสียงคำศัพท์ การออกเสียงประโยค บางครั้งสำเนียงก็ฟังเข้าใจยาก โดยการออกเสียงมีสำเนียงทั้งแบบบริติชและอเมริกัน ผู้พูดต้องทำความเข้าใจกับสำเนียงที่มีความหลากหลาย และสถานการณ์ใช้ประโยคต่าง ๆ การอ่านออกเสียงจะช่วยให้การออกเสียงดีขึ้น

1.2 ความมั่นใจ โดยใช้เวลาในการฝึกออกเสียงและการแก้ไขการออกเสียงให้ถูกต้อง การทำเสียงสูงต่ำในการฝึกทักษะการพูดทำให้เป็นที่ชินอายต่อเพื่อนร่วมชั้น ความมั่นใจเป็นสิ่งสำคัญในการออกเสียง ความชินอายทำให้มีความกังวลในการพูดภาษาอังกฤษ

1.3 ความรู้ด้านคำศัพท์ และความรู้ด้านไวยากรณ์ การขาดความรู้ด้านคำศัพท์ การออกเสียง ความมั่นใจ และความรู้ด้านไวยากรณ์ การขาดทักษะการฟังจากสำเนียงที่เป็นเจ้าของภาษา ได้แก่ จังหวะ น้ำเสียง สำเนียง ความอวย กังวล กลัวการออกเสียงผิด การขาดความรู้เรื่องที่พูด ไม่สามารถใช้คำ วลี และประโยคที่ถูกต้องได้ และการเชื่อมประโยคเข้าด้วยกัน

1.4 การเรียนกับอาจารย์เจ้าของภาษา การเรียนกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษานั้นเป็นโอกาสที่ดีที่สามารถออกเสียงภาษาอังกฤษที่ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา และสามารถออกเสียงที่ถูกต้องตามการใช้สถานการณ์จริง การเรียนกับผู้สอนภาษาที่เป็นชาวต่างชาติอื่น ๆ มีผลต่อการเลียนแบบเสียงและการได้รับการออกเสียง โดยใช้เวลาในการฝึกออกเสียงและการแก้ไขการออกเสียงให้ถูกต้อง การทำเสียงสูงต่ำในการฝึกทักษะการพูด ทำให้เป็นที่ชินอายต่อเพื่อนร่วมชั้น ความมั่นใจเป็นสิ่งสำคัญในการออกเสียง ความชินอายทำให้มีความกังวลในการพูดภาษาอังกฤษ การเรียนรู้กับอาจารย์ผู้สอนที่มีสำเนียงเสียงภาษาอังกฤษที่ไม่ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา จะทำให้ผู้เรียนออกเสียงได้ไม่ดี และการออกเสียงสูงต่ำจะทำให้ผู้เรียนอายที่ออกเสียงในที่สาธารณะ และกลายเป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับผู้เรียน

1.5 ความรู้เฉพาะทาง/ศัพท์เทคนิค ผู้พูดพูดเร็วเกินไป ฟังไม่ทันและไม่เข้าใจ ผู้พูดใช้สำเนียงที่ฟังเข้าใจยาก ผู้พูดพูดด้วยคำศัพท์ที่ไม่รู้จัก ผู้พูดพูดเรื่องที่ต้องใช้ความรู้เฉพาะทาง/ศัพท์เทคนิค ด้านการพูด ไม่รู้การออกเสียง คำศัพท์นั้น ไม่มีความมั่นใจในสำเนียงที่ตนพูด ไม่รู้จะเรียบเรียงประโยคในการพูดอย่างไร ไม่กล้าพูดกับชาวต่างประเทศ และด้านการอ่านในการเรียนหรือการทำงาน ซึ่งเนื้อหายากหรือเป็นเนื้อหาเฉพาะทาง ต้องอาศัยทักษะภาษาที่สูงขึ้นอยู่ในระดับมากอุปสรรคหลักในการพัฒนาภาษาอังกฤษจึงมีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกโดยเน้นไปที่ปัจจัยภายในกรณีความสามารถในการพัฒนาส่วนบุคคลของนิสิตแต่ละคน และปัจจัยภายนอกสภาพแวดล้อมของสังคมไทยไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิต วัฒนธรรมไทย ต้นทุนทางสังคม หรือพื้นฐานฐานะทางครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ตลอดจนการขาดนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาในด้านทักษะภาษาอังกฤษจากรัฐบาลซึ่งไม่มีความชัดเจนส่งผลกระทบต่อระดับความสามารถทางด้านทักษะภาษาอังกฤษนิสิตในระดับอุดมศึกษาด้วยเช่นกัน

กล่าวโดยสรุปคือ อุปสรรคในการฝึกทักษะการพูดของผู้เรียน คือ การออกเสียงและสำเนียง ผู้พูดออกเสียงคำผิด และพูดด้วยสำเนียงที่ไม่ถูกต้อง และส่วนใหญ่ผู้พูดขาดความมั่นใจ กังวล ประหม่าที่จะพูด กลัวการสนทนากับเจ้าของภาษา ทั้งนี้เรื่องของเนื้อหาที่จะพูดก็มีความสำคัญ ความรู้ด้านคำศัพท์ ความรู้ด้านไวยากรณ์ ก็มีความสำคัญต่อการเรียบเรียงประโยค และการเรียนกับอาจารย์เจ้าของภาษาในการฝึกสนทนาได้ตอบในสถานการณ์ต่าง ๆ ความรู้เฉพาะทาง/ศัพท์เทคนิค ก็มีผลสำคัญ หากผู้เรียนไม่มีความรู้ในเนื้อหาเฉพาะทาง และศัพท์เทคนิคต่าง ๆ ก็ไม่สามารถสื่อสารได้ เช่น เนื้อหาในด้านการเรียน ชีวิตประจำวันหรือการทำงาน ซึ่งเนื้อหายากหรือเป็นเนื้อหาเฉพาะทาง ต้องอาศัยทักษะภาษาที่สูงขึ้นอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านความถนัดของแต่ละบุคคล สังคมไทยไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ วัฒนธรรมไทย ต้นทุนทางสังคม หรือพื้นฐานฐานะทางครอบครัวเป็น นโยบายรัฐบาลซึ่งไม่มีความชัดเจนส่งผลกระทบต่อระดับความสามารถทางด้านทักษะภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาด้วยเช่นกัน (นวลศรี ข้ามประเทศ. 2555; Kim Thanh Di, Singkham Rakpa. 2018; Veerakarn Kanokmalade; & Nilratana Klinchan. 2020)

2. ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการใช้อุปกรณ์เค้นเค้ในการเรียนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการใช้อุปกรณ์เค้นเค้ในการเรียนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ มีดังต่อไปนี้

2.1 ความเหมาะสมทางการศึกษา (Educational Appropriateness) ผู้เรียนพบว่า ตำรา ตำราแบบฝึก และแบบฝึกหัด ไม่ได้ดึงดูดใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สีสรรของตำรา และไฟล์เสียงไม่ได้ดึงดูดใจในการเรียน ไม่มีความหลากหลายและยืดหยุ่นเข้ากับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน และรูปภาพ ที่เหมาะกับช่วงวัยและระดับความสามารถทางภาษา สำหรับเกมส์และการจับคู่คำในแอปพลิเคชันแค่นั้น ผู้เรียนสามารถเข้าใช้ได้โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างจินตนาการ และดึงดูดทางด้านการสร้างจินตนาการ การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ เป็นลูกเล่นที่เหมาะสมกับระดับและช่วงวัยของผู้เรียน

2.2 ความคิดสร้างสรรค์และความทันสมัย ความคิดสร้างสรรค์เป็นการเรียนรู้ในยุคสมัยใหม่ และเป็นทักษะสำคัญในการปลูกฝังผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยสื่อการเรียนการสอนต้องทันสมัยและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน การปรับเปลี่ยนตำราเรียน แบบฝึกหัด และแอปพลิเคชันที่ใช้เสริมการเรียนรู้ การมีสมุดคำศัพท์ สมุดภาพ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และได้ความสนุกสนานเพิ่มเติม และส่งเสริมระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

2.3 ความสามารถในการใช้งาน ในยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนรู้ผ่านแอปพลิเคชันทางโทรศัพท์ที่มีความสะดวกในการดาวน์โหลดและใช้ประโยชน์ทุกที่ ทุกเวลา ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการออกเสียงของเจ้าของภาษาสำเนียงอเมริกันและอังกฤษ การอ่านเรื่องราว และการฟังคลิปวิดีโอทำให้สามารถฟังภาษาพูดและบริบทที่แวดล้อมของผู้เรียนได้ นอกจากนี้ ยังสามารถแก้ไขความผิดพลาดของการออกเสียงโดยเลียนแบบการออกเสียงหลายครั้งจนออกเสียงเหมือนเจ้าของภาษาได้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถหาวิธีการในการใช้แอปพลิเคชันเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์สูงสุด

2.4 อารมณ์ด้านลบที่ส่งผลต่อทักษะการพูด ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความเครียด ความกังวล และอารมณ์ที่มีผลต่อการเรียนรู้ เมื่อประสบปัญหาการสื่อสารกับผู้อื่นหรือการพูดในที่สาธารณะ ทำให้ทักษะด้านการพูดของผู้เรียนมีค่าต่ำกว่าวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

วิธีการที่ผู้สอนจะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกทักษะการพูด โดยขณะนั้นผู้เรียนมีอารมณ์ความเครียด ความกังวล การฝึกพูดในแอปพลิเคชันบ่อย ๆ โดยใช้เวลาและสถานที่ในการฝึกพูดภาษาอังกฤษทำให้ผู้เรียนเรียนได้ดีขึ้น หากพูดผิดพลาดก็ไม่เกิดข้อกังวลที่让别人หัวเราะเยาะได้ ทำให้สามารถสร้างความมั่นใจและความอยากเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองในการฝึกทักษะการพูดและสื่อสารกับเพื่อนและผู้สอนได้

2.5 ลักษณะของบริบท การสื่อสารความคิดของผู้เรียนนั้นคิดเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับรูปภาพ การอธิบายสถานการณ์อย่างง่ายเพื่อดึงดูดให้ผู้เรียนเข้าร่วมในการเรียนรู้ทักษะการพูด และเพื่อประยุกต์ใช้กับการสื่อสารในชีวิตจริง การเรียนรู้บทบาทสมมติในการสนทนาโดยการเลียนแบบและเป็นผู้มีส่วนร่วม นอกจากนี้ มีหลายสถานการณ์ที่ช่วยผู้เรียนให้ได้รับความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นจากวัฒนธรรมตะวันตก การเคารพวัฒนธรรมที่แตกต่างเช่นเดียวกับการแสดงสำนวนและวลีที่ใช้ในบริบทที่แตกต่างกัน นอกจากนี้การเรียนรู้บทสนทนาและการจดจำคำ บทสนทนาที่แตกต่างกันในการเรียนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิมและผู้เรียนเรียนรู้ที่จะเรียนจากเจ้าของภาษาภายใต้บริบทที่แตกต่างกัน (He. 2018: 105-106)

2.6 สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ตามที่ Masykur (2016) สื่อการเรียนการสอนสามารถใช้สื่อความหมายจากผู้รับไปยังผู้ส่ง และสะท้อนความคิด ความรู้สึก ความสามารถ และความตั้งใจ จนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และสร้างสื่อทางการศึกษาต้องใช้ได้แก่ แฟ้ม ที่วี สถานีวิทย์ แลเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ในศตวรรษที่ 21 (Latif; & Afzal. 2016). ชนิดของสื่อมีเดียมีตั้งราคาถูกที่สุดจนถึงราคาแพง Harris; Mishra; & Koehler

(2009) ได้กล่าวว่า สื่อมีทั้งหมด 6 แบบ ได้แก่ 1) รูปภาพ จากคำบรรยาย 2) ภาพนิ่ง 3) การบันทึกเสียง 4) ภาพเคลื่อนไหว และที่ 5) วัตถุ แบบจำลองและโมเดล และ 6) คำสั่งด้านคอมพิวเตอร์และโปรแกรม สื่อเหล่านี้สามารถช่วยให้ผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ให้เหมาะสมกับความสนใจ เหมาะสมกับผู้เรียน ทำให้ผู้สอนมีความคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมในการเรียนรู้

การสอนผ่านสื่อวิดีโอ บางครั้งผู้เรียนมีความประหม่าในการพูดโดยกลัวว่าจะพูดผิดเนื่องจากขาดความรู้ด้านคำศัพท์ การเรียนการสอนเป็นกระบวนการสื่อสารที่ผู้สอนต้องมีเทคนิคการใช้สื่อที่เหมาะสมและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ การใช้สื่อประเภทเสียงและภาพ เช่น หนังสือ สามารถช่วยให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจสื่อและข้อความที่ผู้สื่อให้ทราบ ตามที่ Harmer (2003) ได้ให้เหตุผลไว้ การเรียนผ่านวิดีโอเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่พิเศษ สามารถที่จะพิจารณาที่การใช้ภาษา 1) ผู้เรียนได้ยินและได้เห็นภาพ ทำให้เข้าใจได้ง่ายเนื่องจากความหมายโดยทั่วไปและอารมณ์สามารถสื่อได้ผ่านสำนวน ท่าทาง และคำใบ้ทางภาพต่าง ๆ 2) การตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม ผู้เรียนได้สัมผัสวัฒนธรรม ของประเทศต่าง ๆ 3) การสร้างสรรค์ เมื่อผู้เรียนเรียนรู้ผ่านวิดีโอ ทำให้จดจำได้ง่ายและสนุกสนาน งานที่ทำวิดีโอช่วยกระตุ้นการสื่อสารและความสร้างสรรค์ในการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยการค้นพบอัตลักษณ์ใหม่ ๆ ในการใช้ภาษา และ 4) แรงจูงใจ เป็นสาเหตุที่ช่วยเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น โดยการใช้ ฟังและเชื่อมโยงชิ้นงานต่าง ๆ ที่น่าสนใจ

3. ทักษะการเรียนรู้การพูด

เป็นทักษะอย่างหนึ่งที่ผู้เรียนต้องมีความเชี่ยวชาญในขณะที่เรียนภาษาอังกฤษ และสามารถติดต่อกับผู้อื่นด้วยการพูด ตามที่ Thornbury (2005) อ้างถึงใน Anisa Fitria; Asri Dwimaulidianti; & Salwa Nur Mohamad Sapitri (2021: 120) การพูดเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน การพูดเป็นทักษะอย่างหนึ่งในการเรียนภาษาต่างประเทศเพราะต้องสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว ผู้พูดจะต้องมีความคล่องแคล่วในการพูด (Rivers. 2004) ตามที่ อ้างถึงใน สุรินทร์ (2015) และต้องคำนึงถึงไวยากรณ์ ความถูกต้อง และการเติมคำในขณะที่เรียนรู้ด้วย กล่าวว่า การพูดเป็นความสามารถที่ต้องใช้กระบวนการสื่อสาร ความสามารถ การออกเสียง น้ำเสียง ไวยากรณ์ และคำศัพท์ การเรียนรู้การพูด (ณัฐทิศา ภูเลี่ยมคำ; ไพศาล วรคา; และณัฏฐชัย จันทชุม. 2562) เทคนิคการสอนทักษะการพูด ต้องสามารถเข้าใจแนวคิดของการสอนทักษะการพูดได้ ตามที่ Anuradha; et al (2014) อ้างใน Hussain (2018: 15) กล่าวว่า มีหลักการหลายประการในการสอนและการเรียนรู้การพูด เช่น

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนพูดได้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มเรียน ไม่เร็วหรือช้าเกินไป โดยสอนคำศัพท์ วลี หรือประโยคต่าง ๆ
2. ควรมีความอดทนในการฟังผู้เรียนฝึกซ้ำไปซ้ำมา
3. หากผู้เรียนตอบคำถามให้รับฟังคำตอบของผู้เรียน
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนพูดได้ใช้ภาษาอังกฤษอย่างเต็มที่
5. ให้ผู้เรียนยกตัวอย่างโครงสร้าง/วลี/คำที่นำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ และในระดับที่ซับซ้อนและลงลึกในรายละเอียดให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
6. ส่งเสริมเทคนิคการสร้างประโยคยาว ๆ โดย
7. จัดบทบาทสมมติและทำงานเป็นคู่ให้มากที่สุดและดูแลผู้เรียนให้แก้ไขและกระตุ้น ส่งเสริมผู้เรียนที่ไม่ค่อยสนใจในการเรียน
8. เตรียมความพร้อมล่วงหน้าในด้านกรวามนพเรียน กิจกรรม และงานต่าง ๆ

9. แกไขข้อผิดพลาดให้กับผู้เรียน และแกไขอุปสรรคในการพูดสื่อสารของผู้เรียน

10. ควรพิจารณาจุดอ่อนของแต่ละผู้เรียนรายบุคคลและผู้สอนควรให้ความสนใจในความถนัดของแต่ละผู้เรียนรายบุคคล

ทักษะการพูดนั้น ผู้พูดต้องสามารถสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว และมีความรู้ด้านไวยากรณ์ ออกเสียงได้ถูกต้อง รวมถึงน้ำเสียง การลงเสียงสูงต่ำ

4. แอปพลิเคชันมือถือ

การเรียนรู้โดยใช้แอปพลิเคชันมือถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้เรียนในปัจจุบันเพราะเทคโนโลยีมือถือสามารถเปลี่ยนวิถีชีวิต และเปลี่ยนวิธีที่เราเรียนรู้ (Tamhane; et al. 2015: 2) เพื่อให้เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา สามารถสร้างการเรียนรู้ได้เป็นจำนวนตัวเลขและวิธีการโดยสามารถเข้าถึงสื่อทางการศึกษา สนทนาได้ตอบกับผู้อื่น หรือสร้างเนื้อหาที่เรียนได้ทั้งในและนอกห้องเรียนโดยใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ การเรียนรู้ผ่านมือถือ ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเริ่มเพื่อส่งเสริมในระดับอุดมศึกษาโดยสามารถใช้แอปพลิเคชันในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยผู้เรียนควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติและรูปแบบโหมดและฟังก์ชันของแอปพลิเคชันเพื่อประโยชน์ในพัฒนาทักษะการพูดในระดับอุดมศึกษา และนอกจากนี้ยังเป็นแอปพลิเคชันที่สามารถส่งเสริม สัมพันธภาพระหว่างสถาบันและครอบครัวได้เป็นอย่างดี

4.1 แอปพลิเคชันเด็ก-การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

แอปพลิเคชันเด็กเป็นแอปที่ให้บริการฟรี แอปนี้สามารถดาวน์โหลดได้บน Android 4.4+ จาก APKFab หรือ Google Play APK ทั้งหมด/ไฟล์ XAPK บน APKFab.com เป็นไฟล์ดั้งเดิมและมีความปลอดภัย 100% โดยสามารถดาวน์โหลดได้อย่างรวดเร็ว ผู้ใช้บริการสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่แท้จริงจากวิดีโอ มีความสนุกสนาน ภาษาอังกฤษสั้น วิดีโอสนทนาอัปเดตทุกวันเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้อย่างรวดเร็วและฟรีทั้งหมด โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. ผู้ใช้สามารถเรียนรู้สำนวนภาษาอังกฤษที่แท้จริง ซึ่งรวบรวมมาจาก YouTube และดูวิดีโอคล้ายกัน ในที่เดียวและใช้เวลาเพียงไม่กี่นาทีต่อวันเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษ

2. ให้บทเรียนที่นำเสนอการฝึกพูดที่จำลองการสนทนากับเจ้าของภาษา

3. ส่วนหมวด Search จะใช้ค้นหาคลิปวิดีโอเพิ่มเติม หมวด Library เป็นหมวดที่รวบรวมคลิปวิดีโอที่เคยเข้าดูและที่ bookmarks ไว้ สุดท้ายหมวด Profile จะเป็นหมวดจัดการและตั้งค่าต่าง ๆ ภายในแอปพลิเคชัน

4. สามารถใช้ตรวจสอบการออกเสียงด้วยการรู้จำคำพูดของปัญญาประดิษฐ์เพียงแค่บันทึกเสียงและได้รับคำแนะนำทันที

5. ค่าบริการฟรีและไม่มีโฆษณา คุณสมบัติพื้นฐานของเด็ก สามารถดาวน์โหลดได้บนกูเกิลเพลย์สโตร์ (Google playstore) ในการเข้าถึงแอปนี้ ต้องลงทะเบียนเข้าใช้ก่อน สามารถลงชื่อเข้าใช้ด้วยบัญชีเฟสบุ๊ค (Facebook) หรือใช้บัญชีกูเกิลโดยใช้โหมดผู้เยี่ยมชมหรือไม่จำเป็นต้องลงชื่อเข้าใช้ หากใช้บริการฟรี (เนื้อหาสำหรับการฝึกการพูด) เท่านั้น

6. หากต้องการเริ่มหลักสูตรให้แต่ละสัญลักษณ์ไมโครโฟนที่ด้านล่าง และเลือกระดับการเรียนรู้ จากนั้นเลือกหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ โดยจ่ายแต่ละหัวข้อในราคา 10 เหรียญดอลลาร์ โดยการลงชื่อเข้าใช้ จะได้รับ 30 เหรียญเพื่อหลักสูตรการพูด สิ่งที่ต้องรู้:

1. เหรียญใช้ซื้อตอนต่าง ๆ ในการฝึกพูด

2. เหยียญไม่ขาย แต่ผู้เรียนจะได้รับ (Anisa Fitria; Asri Dwimaulidiyanti; & Salwa Nur Mohamad Sapitri. 2021: 120-121)

7. ความพิเศษของแอปพลิเคชันมีโน้ตเล็ก ๆ ที่มีสัญลักษณ์เหมือนรูปไฟอยู่บริเวณด้านล่างขวามือ ซึ่งมีคุณสมบัติในการเก็บสถิติการใช้แอปพลิเคชันที่ใช้ฝึกฟังและฝึกพูดภาษาอังกฤษ โดยบันทึกในรูปแบบของเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ทั้งหมด ทั้งนี้สามารถตั้งค่าเวลาที่ต้องการฝึกต่อวันได้อีกด้วย เพื่อให้ทราบว่าในแต่ละวันสามารถฝึกพูดและฝึกฟังภาษาอังกฤษเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ (ฉลาดซื้อ นิตยสารออนไลน์. ม.ป.ป.) นอกจากนี้ App Store Preview (2022) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แอปพลิเคชันนี้ว่ามีรูปแบบดังนี้

การเรียนรู้การชาวต่างชาติ เจ้าของภาษา สามารถเรียนรู้โดยใช้การบันทึกเรื่องราวโดยเล่าในรูปแบบวิดีโอ (Vlogger) โดยดูหนัง และโชว์ต่าง ๆ ในทีวี ทำให้คุ้นเคยกับสำเนียงและการออกเสียงที่หลากหลาย สามารถเรียนรู้ 1 ประโยคได้หลายรูปแบบ

แอปพลิเคชันนี้ช่วยพัฒนาทักษะการพูด มีคำบรรยายใต้ภาพ (subtitles) และสามารถพูดซ้ำแต่ละบรรทัดได้ มีหุ่นยนต์ประดิษฐ์ที่ตรวจสอบการออกเสียงของผู้เรียน และการฝึกบทสนทนาที่ใช้ในชีวิตจริง หมวดการพูด จะเป็นหมวดที่ให้ผู้ใช้อัปโหลดเลือกระดับการฝึกพูดตั้งแต่ระดับพื้นฐานไปจนถึงระดับสูง มีบทเรียนให้เลือกหลากหลาย โดยจะเป็นการฝึกโต้ตอบในรูปแบบบทสนทนาสลับกันไปมา เพื่อให้สามารถฝึกการออกเสียงได้อย่างถูกต้อง แต่ถ้าไม่แน่ใจว่าต้องออกเสียงอย่างไร ก็สามารถกดฟังตัวอย่างการพูดประโยคดังกล่าวได้

การเรียนรู้ที่เป็นขั้นเป็นตอน การเลือกหัวข้อและการเรียนตามคุณลักษณะของขั้นเรียนที่เป็นขั้นเป็นตอน ศึกษาการใช้ขั้นเรียนที่ดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา และสามารถฝึกปฏิบัติการพูดและการฟังได้ โดยเหมือนการสนทนาในชีวิตจริง

การฝึกซ้ำ ๆ และการปรับปรุง การทบทวนเนื้อหาโดยใช้แบบทดสอบย่อยที่ผลิตเพลิน สนุกสนาน การบันทึกเนื้อหาประโยคที่ผู้เรียนชื่นชอบและสามารถทดสอบได้ด้วยตนเอง การเรียนด้วย 10 นาทีต่อวัน ตั้งเป้าหมาย และสามารถเรียนบทเรียนต่อวันให้สำเร็จได้ เมื่อเป้าหมายสำเร็จมากขึ้นทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น รูปแบบการใช้แอปพลิเคชันนี้ คลิปในชีวิตประจำวัน จะอัปเดตวันต่อและเรียงลำดับโดยหัวข้อ การบรรยายแบบดั้งเดิม มีคลิปวิดีโอที่ออกแบบโดยแอปพลิเคชันเอง ขั้นเรียน สามารถจะศึกษาเป็นขั้นเป็นตอนโดยการเชื่อมโยงการบรรยาย วิดีโอและบททดสอบย่อยในแต่ละรายวิชาได้

แบบทดสอบย่อย แบบทดสอบย่อย ได้แก่ การฟัง สำนวนและวลีที่สำคัญ การทบทวน และการปรับรูปแบบของแบบทดสอบย่อย การฝึกพูด โดยสามารถฝึกฝนจากการฟังและพูดด้วยการเรียนรู้ผ่านเสียง การเรียนรู้บทสนทนาในชีวิตประจำวัน โดยฝึกฟังและพูดพร้อมกับสถานการณ์ที่เฉพาะในแต่ละวัน การบันทึกตัวอย่างประโยคและคำ โดยสามารถฝึกฝนและพูดคำและประโยคต่าง ๆ ซ้ำ ๆ สามารถเลือกวิดีโอพูดซ้ำ ๆ ได้

การปรับปรุงการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันนี้ที่มีลูกเล่นเพิ่ม ได้รับหัวใจและผลิตเพลินกับแอป โดยมีโฆษณาที่กระหน่ำระหว่างการเล่นวิดีโอ การเข้าถึงเนื้อหาพิเศษของแอปได้และบันทึกคำและเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องการ การเลือกเนื้อหาภาษาอังกฤษที่ใช้จริงในชีวิตประจำวันโดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา การใช้แอปพลิเคชันนี้ทุกวันสามารถปรับปรุงการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้

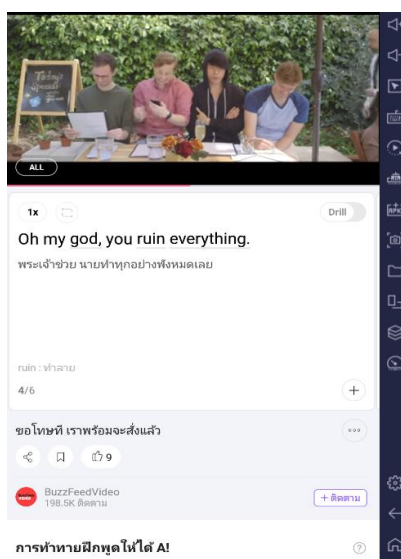
การสมัครเป็นสมาชิกแอปพลิเคชันเค้กพลัส (Cake Plus) ผู้สมัครสามารถคิดราคาตามเลขสมาชิก และใช้ได้ใหม่โดยอัตโนมัติ 24 ชั่วโมง ก่อนจะมีการสิ้นสุดสถานภาพความเป็นสมาชิก หลังจากชื้อหมายเลขสมาชิกเรียบร้อยแล้วจะมีการยกเลิกได้ตลอดเวลา ค่าสมัครแอปพลิเคชันเค้กพลัส (Cake Plus) คิดเป็น 13.99 เหยียญดอลลาร์

สหรัฐอเมริกา ราคาที่แตกต่างกันไปแต่ละประเทศและค่าอัตราการแลกเปลี่ยน โดยสงวนลิขสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงนโยบาย สามารถใช้ได้ฟรีโดยไม่ต้องเป็นสมาชิกก็ได้ (App Store Preview. 2022)

กล่าวโดยสมัครเป็นแอปพลิเคชันที่ใช้ฟรี และมีลูกเล่นและคุณลักษณะที่ส่งเสริมทักษะการพูดโดยมีหน้าหลักซึ่งมีหมวดต่าง ๆ มีระดับการเรียนรู้ การสื่อวิดีโอ และมีคำแนะนำเพื่อให้เหมาะกับผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง และวัดและประเมินทักษะการพูด

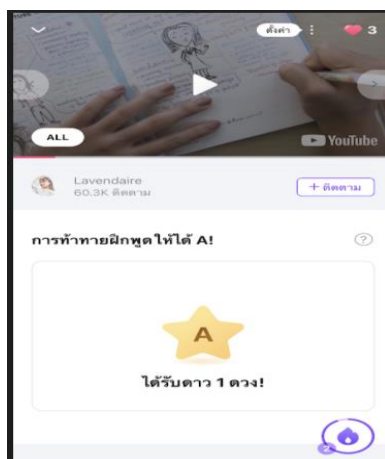
4.2 รูปแบบใหม่หรือฟังก์ชันของโปรแกรม

1. “หน้าหลัก” เป็นส่วนที่มีคลิปวิดีโอในหมวดสถานการณ์ต่างๆ เช่น การเลือกหมวดการสั่งอาหาร เป็นภาษาอังกฤษ โดยมีตัวอย่างการใช้ประโยคภาษาอังกฤษเพื่อสั่งอาหารและเครื่องดื่ม เช่น I'll a burger. หรือ Can I get a ... macchiato to-go, please? และบทเรียนแต่ละบทในหมวดพูดจะมีอยู่ทั้งหมด 4 ระดับ ได้แก่ ระดับพื้นฐาน ระดับต้น ระดับปานกลาง และระดับสูง

ภาพประกอบ 1 การแสดงตัวอย่างประโยค

2. มีการแสดงผลซับไตเติลภาษาอังกฤษหรือไทยอย่างเดียว โดยเลือกดูทั้งสองภาษา หรือกดปิดซับไตเติลก็ได้ โดยในส่วนของประโยค ลำนวน และวลีสำคัญจะปรากฏเป็นตัวอักษรสีฟ้าพร้อมกล่าวซ้ำสามครั้ง เพื่อให้ผู้ใช้งานจำได้แม่นยำขึ้น และมีโหมดการ “ฝึกพูด” เพื่อช่วยเพิ่มความมั่นใจในการฝึกทักษะการพูด

ภาพประกอบ 2 การฝึกพูดให้ได้ A

3. การปรับวิธีโอให้ช้าลง และมีปุ่ม "Drill" เพื่อปิดซับไตเติลชั่วคราว โดยตัวโปรแกรมจะเล่นประโยคนั้นวนไปเรื่อย ๆ ถ้าฟังไม่ชัดก็สามารถแตะหน้าจอค้างไว้เพื่อดูคำบรรยายได้ สามารถฝึกฟังบ่อย ๆ จะช่วยให้คุ้นกับสำเนียงเจ้าของภาษาได้มาก

4. “พจนานุกรม” ที่ทำหน้าที่ไฮไลต์คำศัพท์สำคัญในคลิปอีกด้วย เมื่อคลิกที่คำศัพท์ตัวโปรแกรมก็จะลิงก์ไปยังหน้าคำแปลทำให้ทราบความหมายทันทีส่วนปุ่มลูกศรด้านขวาล่างเป็นฟังก์ชัน “การเล่นซ้ำ” เพื่อให้ผู้ใช้งานทวนประโยคกี่ครั้งก็ได้ไม่จำกัด

5. การอัปเดตคลิปใหม่ตลอด ดังนั้น ในส่วนของโหมด “ค้นหา” มีการค้นหาคลิปจากหลายหมวดตั้งแต่การอ่านออกเสียง คำคม ขอบข่ายอย่างสุภาพ การออกเดท ฯลฯ มีสำเนียงแบบบริติช หรืออยากเรียนแกรมมาร์แบบเข้าใจง่าย แอปฯ นี้ก็มีพร้อม

6. “โหมดพูด” สามารถฝึกพูดได้และเลือกบทสนทนาที่อยากเรียนได้ตามชอบ ส่วนความยากง่ายก็มีหลากหลายระดับให้ได้เลือก ซึ่งโหมดนี้จะมีการจำลองบทสนทนาโต้ตอบให้ฟังกันก่อน จากนั้นหนึ่งในตัวละครจะเริ่มเปิดบทสนทนาขึ้นมา หากตอบกลับ โปรแกรมจะทำการบันทึกเสียงเอาไว้ เพื่อให้คะแนนการออกเสียงด้วยว่าอยู่ในระดับใด สามารถเทียบสำเนียงผู้พูดกับของตัวเองได้

7. ตั้งเป้าหมายให้ชัด แล้วรับเหรียญไว้ดูวิดีโอที่ชอบ “การสะสมลูกไฟ” ฟังก์ชันนี้มีไว้เพื่อให้เรากำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ในแต่ละวัน โดยมีให้เลือกตั้งแต่ 5 นาทีไปจนถึง 1 ชั่วโมง แลเวลาเข้าเรียน แอปฯ มีลูกเล่นมอบ “เหรียญ” ให้สะสมเพื่อดูคลิปในโหมดฝึกพูด (เด็กดี (Dek-D). 2563)

โดยหลักแล้วรูปแบบการใช้แอปพลิเคชันไม่ยากและซับซ้อนเหมือนแอปพลิเคชันที่ฝึกทักษะการพูดตัวอื่น ๆ มีหน้าหลักที่เป็นโหมดสถานการณ์การใช้ภาษา มีระดับความยากง่ายตั้งแต่เบื้องต้นจนถึงระดับขั้นสูง การปรับวิธีโอให้ช้าลง และมีปุ่ม "Drill" “พจนานุกรม” ที่ทำหน้าที่ไฮไลต์คำศัพท์สำคัญ การอัปเดตคลิปใหม่ตลอด และสามารถกำหนดเป้าหมายในการเรียนได้

5. ทศนคติของผู้เรียนที่มีต่อประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันเด็ก

Bahadorfar และ Omidvar (2014: 11) ให้ข้อมูลเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ อธิบายเทคโนโลยีทั่วไปในการสอนภาษาอังกฤษ ได้แก่ ปฏิบัติการด้านการสื่อสาร (Communication lab)

ซอฟต์แวร์ด้านเทคโนโลยีรู้จำเสียงพูด (Speech recognition software) อินเทอร์เน็ต เรียนภาษาเพิ่มเทคโนโลยี TELL (Technology Enhanced Language Learning) พอดคาสต์ (Pod casting) ปากกาควิกลิงค์ (Quick Link Pen) Quicktionary (English-Thai , English-English Dictionary) เครื่องสแกนคำ ประโยคและแปล (Quicktionary) การประชุมทางวิดีโอ วิดีโอ และการรู้จำคำพูด นอกจากนี้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ก็มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนฝึกทักษะการพูดโดยผู้เรียนมีการรับรู้ที่ดีเมื่อใช้แอปพลิเคชันนี้ แอปพลิเคชันนี้ช่วยพัฒนาทักษะการพูดจริง ๆ เพราะแอปพลิเคชันนี้มีคุณสมบัติที่น่าสนใจหลายอย่าง สามารถรอกการตั้งค่าตามที่ต้องการได้ ตั้งแต่ระดับแรกและจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนงานที่ได้ทำและดาวที่เรารวบรวมไว้ คุณสมบัติที่น่าสนใจยังสามารถเพิ่มความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อีกด้วยเพราะไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายระหว่างเรียน วิดีโอที่มีการสนทนาภาษาอังกฤษสั้นและสนุกสนานจะถูกเพิ่มทุกวัน เรียนภาษาอังกฤษอย่างรวดเร็วและฟรี 100% เรียนภาษาอังกฤษขณะดูวิดีโอจาก YouTube พร้อมคำบรรยายภาษาชาวอินโดนีเซีย นอกจากนี้เรายังสามารถเห็นประโยคและหัวข้อที่คล้ายกัน เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น หากผู้เรียนต้องการฝึกพูดภาษาอังกฤษ แอปพลิเคชันเด็กที่เหมาะสมที่สุดสำหรับผู้เรียนเด็กให้การฝึกพูดกับเจ้าของภาษา ตรวจสอบการออกเสียงของแอปพลิเคชันเด็กด้วยการพูดด้วยปัญญาประดิษฐ์ (AI Speech Recognition) บันทึกเสียงของผู้เรียนและรับข้อเสนอแนะทันที ผู้เรียนจะพูดเหมือนเจ้าของภาษา ผู้เรียนสามารถเพลิดเพลินกับการเรียนฟรีโดยไม่ต้องโฆษณา แม้ว่าจะมีแอปพลิเคชันมากมายที่สามารถช่วยผู้เรียนพัฒนาทักษะการพูดได้ แต่รู้สึกสบายใจในการเรียนรู้การใช้แอปพลิเคชันเด็ก English เพราะพวกเขาสามารถรู้ผลการเรียนรู้ได้โดยตรงเมื่อเทียบกับการใช้แอปพลิเคชันอื่น ตัวอย่างเช่น หากใช้เฉพาะแอปพลิเคชัน YouTube เพื่อพยายามพัฒนาทักษะการพูด มีโอกาสที่ดูวิดีโอบน YouTube เท่านั้นโดยไม่ได้ทดลองทำตามคำพูดของผู้พูดดั้งเดิม และหากทำเช่นนั้น ทำให้ไม่รู้ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ แอปพลิเคชันนี้ทำให้พัฒนาทักษะการพูด โดยการฝึกออกเสียง หากมีการออกเสียงผิด คำนั้นจะเป็นลายทางและระบายด้วยสีแดง สามารถเรียนรู้ซ้ำได้ และสนทนาจนได้การออกเสียงที่ถูกต้อง

6. ขั้นตอนการฝึกกับแอปพลิเคชัน

6.1 ระยะก่อนพูด

ในขั้นก่อนพูด ผู้เรียนมีการเรียนคำศัพท์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการฝึกสนทนา และเรียนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ โดยต้องเป็นการเรียนล่วงหน้า และทำความเข้าใจกับคำและวลีของหัวข้อการพูด และการใช้สื่อการสอนตลอดจนเปิดการใช้งานคำศัพท์ที่มีอยู่แล้วและสร้างคำศัพท์ใหม่ ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการพูดและปรับปรุงการพูดของจนกระทั่งมีความชำนาญ ดังนั้น ผู้สอนควรออกแบบและใช้วิธีสอนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องด้วยสื่อการสอน เช่น การอภิปรายกลุ่ม การบรรยาย การระดมความคิด การทำแผนที่เชิงความหมาย และการคาดเดาคำศัพท์ โดยแอปพลิเคชันจะมีเทคนิคการใช้วิธีการเดาความหมายของคำศัพท์ โดยการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการท่องจำคำศัพท์ ผู้เรียนสามารถเล่นเกมจับคู่คำศัพท์เพื่อเสริมสร้างการท่องจำ ในขั้นก่อนพูด ผู้สอนทำหน้าที่ช่วยเพิ่มคำศัพท์ของผู้เรียนโดยใช้คำศัพท์ เกมจับคู่คำศัพท์และคำศัพท์ในแอปพลิเคชัน

6.2 ระยะระหว่างการพูด

ในขั้นตอนขณะพูด สามารถทำได้สองวิธีสามารถดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ได้แก่ การพูด การเรียนรู้ผ่านคลิปวิดีโอ เป็นหนึ่งในแนวทางเหล่านี้ การเรียนรู้ภาษาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ การเรียนภาษาอังกฤษ และการอ่านก็เช่นกัน คือการป้อนภาษา การฟังก็เช่นกัน ตั้งแต่ภาษา เอาต์พุตและอินพุตเป็นส่วนเสริมซึ่งกันและกัน

ผู้เรียนกำลังจะมีทักษะการพูดที่ดีต้องปรับปรุงการอ่านและการฟังการอ่านและฟังมากขึ้นทำให้มีทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นการพัฒนาความสามารถในการอ่านดีขึ้นหากมีการพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษ ดังนั้น รูปภาพ การอ่าน เรื่องราวในแอปพลิเคชันเด็กสามารถนำไปใช้ได้ ในขณะที่พูดในชั้นเรียน โดยมีสื่อทั้งภาพและเสียง รูปภาพทำให้การอ่านเรื่องราวได้ดีขึ้น และการฟังเสียงภาษาอังกฤษทำให้อ่านภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น

6.3 ะยะหลังพูด

ในขั้นตอนหลังการพูดในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ เช่น กิจกรรมการสนทนา การกล่าวสุนทรพจน์และการแสดงบทบาทสมมติได้รับการออกแบบโดยผู้สอนจะต้องดำเนินการภายใต้การแนะนำของพวกเขา อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผู้สอนจะใช้เวลาและพลังงานมาก ในการออกแบบกิจกรรมด้าน สนทนา สุนทรพจน์ และการแสดงบทบาทสมมติ ผู้เรียนอาจยังคงปฏิเสธที่จะมีส่วนร่วม ในกิจกรรมเหล่านี้ กล่าวโดยสรุป มีเหตุผลสองประการที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมน้อย อันดับแรก กิจกรรมประเภทนี้ไม่ได้ออกแบบอย่างเป็นระบบ ถ้าผู้สอนไม่ต้องวางแผนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอนที่ไม่มีประสบการณ์ ผู้สอนจะใช้เวลาและพลังงานจำนวนมาก ในการออกแบบขั้นตอนการสอนและ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ออกมา ประการที่สอง ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาอังกฤษโดยเฉพาะการพูดภาษาอังกฤษต่างกันออกไปแต่กิจกรรมไม่ได้ออกแบบบนพื้นฐานของความสามารถของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ตามที่สังเกต ในชั้นเรียน ผู้เรียนที่พูดภาษาอังกฤษเก่ง คือ ผู้เรียนที่มีส่วนร่วมในการสนทนา กล่าวสุนทรพจน์ และการแสดงบทบาทสมมติ ในขณะที่ผู้เรียนที่มีทักษะการพูดต่ำ จะมีความประหม่า เพื่อแก้ปัญหาทั้งสองข้างต้นในชั้นเรียนภาษาอังกฤษเบื้องต้นแบบดั้งเดิม ผู้สอนสามารถทำแบบทดสอบการเติมคำในแอปพลิเคชันภาษาอังกฤษเด็กได้ ซึ่งได้รับการออกแบบอย่างเป็นระบบและแบ่งออกเป็นสามระดับขั้นหลังพูดของภาษาอังกฤษ สำหรับชั้นเรียนพูด ในขณะที่ผู้เรียนพยายามเติมช่องว่างในไฟล์เสียงที่ฟังและอ่านเรื่องราว หากไม่พอใจกับผลคะแนน สามารถเติมช่องว่างให้เสร็จแล้วฝึกใหม่อีกครั้งซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อ่านและพูดมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ไม่กลัวการพูดที่ผิดพลาดเพราะซอฟต์แวร์จะไม่หัวเราะเวลาผู้เรียนอ่านผิดพลาด ทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับบทสนทนามากกว่าเดิม และท้ายที่สุดผู้เรียนสามารถเล่าเรื่องด้วยคำพูดของตนเองได้เนื่องจากแบบทดสอบการเติมคำที่ออกแบบมาอย่างเป็นระบบ ผู้สอนสามารถใช้เวลาในการตรวจสอบและให้เวลาได้ฝึกมากยิ่งขึ้น และสามารถให้ข้อเสนอแนะในขณะที่ผู้เรียนพัฒนาการด้านการพูดภาษาอังกฤษต่อไป (He. 2018: 107)

กล่าวโดยสรุปแล้วขั้นตอนการฝึกกับแอปพลิเคชันมี 3 ระยะด้วยกันคือ ระยะก่อนพูด ระยะระหว่างการพูด และระยะหลังพูด

บทสรุป

การพูดเป็นทักษะการฟัง-พูดอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยการออกเสียงอย่างเป็นระบบรวมถึง ถ่ายทอดความหมาย แอปพลิเคชันเด็ก เหมาะสำหรับการพัฒนาทักษะการพูด เนื่องจากคุณสมบัติหลักคือเน้นทักษะการพูด โดยมีวิดีโอให้ดูเพื่อฝึกจากหลากหลายช่องทาง โดยสามารถรับชมและฝึกพูดได้คำหลักหลัก โดยสามารถใช้แอปเป็นสื่อในการสอนทักษะการพูดและสามารถตรวจสอบการออกเสียงของผู้เรียนได้ดีหรือไม่ ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญใน การเรียนภาษาอังกฤษที่สื่อสาร และถ่ายทอดความคิดที่ดีที่สุด ผู้เรียนที่มีความสามารถในการพูดที่ดีสามารถทดสอบสมรรถนะด้านการพูดโดยใช้แอปพลิเคชันได้ตลอดกระบวนการสอน ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนและช่วยผู้เรียน และผู้สอนควรหากลยุทธ์ที่เหมาะสมในการจูงใจผู้เรียนและพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้แอปพลิเคชันเด็กที่อัปเดตและทันสมัยและแอปดี ๆ ไว้ใช้ในการสื่อสารสำหรับใช้ในชั้นเรียนพูด โดย

กระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่าง ชยัน หมั่นเพียร และมีความสุขในห้องเรียนสามารถเน้นไปที่ทักษะการพูด เรียนทักษะการพูดด้วยแอปพลิเคชันเด็ก และการรับรู้ต่อแอปพลิเคชันนั้น ผู้เรียนไม่กังวลเกี่ยวกับการพูดผิดพลาดตอนฝึกพูด และการติดตั้งแอปพลิเคชันโดยแอปพลิเคชันมีการให้ข้อเสนอแนะโดยตรง

นอกจากนี้ เทคโนโลยีมีความสำคัญมากในการเรียนรู้ การที่มีแอปพลิเคชันในการเรียนภาษาอังกฤษที่หลากหลายสามารถช่วยให้ผู้สอนดำเนินการสอนได้อย่างสะดวกและง่ายดายมากขึ้น ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อช่วยในการฝึกออกเสียงอย่างเหมาะสมและถูกต้อง แอปพลิเคชันนี้ก็รวมถึงแอปพลิเคชันเด็ก ซึ่งมีรูปแบบที่ให้บริการฟรี นอกจากนี้ยังมีฟังก์ชันที่สามารถฝึกบทสนทนาที่เป็นหน้าหลัก โดยสามารถเลือกรายการที่เป็นหมวดต่างๆได้ตามความสนใจ ซึ่งเป็นรูปแบบคลิปวิดีโอที่ตัดต่อจากหนัง เพลง ซึ่งการใช้อาจารย์ผู้สอนสามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลในส่วนของทักษะการพูด หรือเป็นเครื่องมือที่เรียนเสริมในการเรียนนอกชั้นเรียน และเป็นส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ส่งเสริมนโยบายการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การเลือกแอปพลิเคชันที่ส่งเสริมทักษะการพูดนั้นถือว่าแอปพลิเคชันนี้มีผู้ส่งใช้งานเป็นจำนวนมาก ก็ให้ข้อสะท้อนคิดหรือข้อคิดเห็นที่มีต่อแอปพลิเคชัน ส่วนใหญ่ให้การแนะนำกับผู้ใช้คนอื่นให้มาฝึกทักษะภาษาอังกฤษด้วยวิธีนี้ และมีงานวิจัยที่พัฒนาทักษะการพูดในสถาบันอุดมศึกษาได้นำมาใช้ในการพัฒนานักศึกษาในระดับชั้นปี 1 และ 3 เพื่อส่งเสริมในรายวิชาศึกษาทั่วไป และภาษาอังกฤษเฉพาะทาง

การนำแอปพลิเคชันไปใช้ในการพัฒนาทักษะด้านการพูด ผู้เรียนและผู้สอนสามารถนำแอปพลิเคชันไปใช้ในการเรียนรู้ด้านการฟังและพัฒนาด้านการพูดควบคู่กันไปเนื่องจากเป็นแอปพลิเคชันที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้ และทำให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลินในเรื่องราว และประสบการณ์ที่ดีเมื่อได้เรียนรู้กับแอปพลิเคชัน ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจที่จะออกเสียง และสนทนามากขึ้น

ข้อดีและข้อเสียของการใช้แอปพลิเคชัน โดยข้อดีของแอปพลิเคชันมีวิธีโอหลายช่องทางเลือกซึ่งผู้เรียนสามารถฟังและพูดพร้อมกับคำต่าง ๆ สถาบันการศึกษาสามารถใช้สื่อนี้ในการฝึกออกเสียงที่จะสามารถทำให้รู้ว่าการออกเสียงได้ถูกต้องหรือไม่ และสามารถเลือกระดับบทเรียนที่เหมาะสมให้กับระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีทั้งระดับเบื้องต้นและระดับขั้นสูง อาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา สามารถสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดโดยผู้สอนต้องปรับให้เข้ากับยุค และใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือในยุคใหม่ โดยใช้สื่อและแหล่งการสอนที่ทันสมัย พัฒนาภาษาอังกฤษของผู้เรียนอย่างครอบคลุม โดยเฉพาะความสามารถทางภาษาอังกฤษด้านการพูด การใช้แอปพลิเคชันเด็กในมหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยหลักสูตรสามารถนำมาปรับใช้กับรายวิชาภาษาอังกฤษทั่วไปและรายวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะทาง และขยายช่องทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยมีเรียนคำศัพท์ เกมสัจจับคู่คำศัพท์-รูปภาพ การอ่านเรื่องภาพ และการทดสอบการเติมเปล่า สามารถนำไปใช้ในชั้นเรียนในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รายวิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ ภาษาอังกฤษพิชิตฝัน และภาษาพาไป โดยผู้สอนให้ความช่วยเหลือและมอบหมายงานและประเมินผลด้านทักษะการพูด ซึ่งผู้เรียนมีความสนใจ และชอบที่จะเรียนรู้เนื่องจากเป็นแอปพลิเคชันที่ใช้งานง่าย ฟรี และสอดคล้องความบันเทิงในรูปแบบวิดีโอต่าง ๆ ทั้งนี้ ในบางครั้งพบว่า ผู้ใช้ได้ประสบปัญหาในการใช้งาน เช่น ผู้สอนมีปัญหาในการประเมินผลการการเข้าใช้งาน จำนวนเวลาที่ใช้งาน การสะสมคะแนน และผู้สอนควรมอบหมายงานที่ตรงกับความสามารถของผู้เรียนซึ่งเป็นความท้าทายที่สำคัญ ทั้งนี้ขึ้นกับความรู้และทักษะด้านคอมพิวเตอร์ของผู้สอนด้วย โดยสรุป แอปพลิเคชันเด็ก ฝึกพูดภาษาอังกฤษ เป็นหนึ่งช่องทางเสริมทักษะในการพูดภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน โดยเป็นแนวทางใหม่ที่มีประสิทธิภาพของ สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนสนใจและพัฒนาภาษาอังกฤษและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยสถาบันอุดมศึกษาควรส่งเสริม

การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้มีความชัดเจน ทั้งผู้เรียนและผู้สอน โดยการซื้อลิขสิทธิ์ชั่วโมงเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในทุกชั้นปี ทั้งนี้สามารถทำกิจกรรมพัฒนาทักษะการสนทนา และปรับแนวทางการสอนโดยเชิญเจ้าของภาษาที่เป็นชาวต่างชาติที่มีสำเนียงที่แตกต่างกันเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกสถานการณ์ และการออกเสียงที่หลากหลาย โดยสนับสนุนงบประมาณในการสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน และแนะนำแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ส่งเสริมทักษะการพูด ซึ่งมีหลากหลาย โดยในมหาวิทยาลัยสามารถเลือกให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้สอน โดยส่งเสริมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการใช้สื่อ

ขั้นตอนการใช้แอปพลิเคชันแอปเค็กภาษาอังกฤษ โดยขั้นแรก ผู้สอนควรควบคุมเวลาผู้เรียนใช้แอปพลิเคชันเค็ก ในขั้นตอนก่อนพูด ขณะพูด และหลังพูด ได้อย่างสะดวก ประการที่สอง มีการใช้แอปเค็กภาษาอังกฤษพร้อมแนวทางและกิจกรรมการสอนอื่น ๆ ผู้สอน สามารถช่วยให้ผู้เรียนพูดได้ถูกต้อง ซึ่งหมายความว่า การปลูกฝังความสามารถในการพูดของผู้เรียนขึ้นกับปัจจัยหลายประการไม่เพียงแต่ขึ้นอยู่กับแอปพลิเคชันเค็ก ประการที่สาม ผู้สอนควรประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการฝึกทักษะการพูด แม้ว่าผลการแสดงทักษะการพูดของผู้เรียนจะถูกบันทึกไว้และประเมินโดยซอฟต์แวร์เอง แต่ผู้สอนผู้สอนไม่ได้เพิ่มเติมการประเมินผลระดับการเรียนรู้และการรับรู้ของผู้เรียน ได้แสดงจุดแข็งและจุดอ่อนของการเรียนภาษาอังกฤษ และทำตามขั้นตอนของแอปพลิเคชันเพื่อทำงานที่ได้ตามชิ้นงาน ประการที่สี่ การใช้แอปพลิเคชันเค็ก ในการจัดกิจกรรมเล่าเรื่องภาษาอังกฤษ การจัดการแข่งขันการพูด และการเขียนเรื่องสั้น โดยมีการจัดเดือนละครั้ง เพื่อให้นักเรียนหลงใหลในแอปพลิเคชันเค็กพูดภาษาอังกฤษ ประการที่ห้า การให้คะแนนสำหรับคนที่ใช้แอปพลิเคชันสม่ำเสมอเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนในชั้นเรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนทำในชั้นเรียน เนื่องด้วยความสามารถทางภาษาอังกฤษแตกต่างกัน ควรเลือกระดับภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับผู้เรียนในชั้นเรียนและมอบหมายงานต่าง ๆ ของเค็กให้กับผู้เรียน

ในการเรียนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษา มีการฝึกพูดภาษาอังกฤษในแอป ดังนี้ 1) ทักษะการพูดซ้ำ ๆ ในการเรียนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษา มีการสอนพูดที่เน้นการฝึกพูดซ้ำ ๆ ตามรูปภาษาต่าง ๆ โดยแอปพลิเคชันมีการให้พูดซ้ำถึง 3 ครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพูด และออกเสียงได้ถูกต้อง 2) รูปแบบการฝึก การฝึกรูปแบบการเน้นปฏิบัติ โดยแอปพลิเคชันเค็กเน้นการเติมคำ การตอบคำถาม คำศัพท์ และการอัดคลิปเพื่อให้ได้คะแนนในระดับ A 3) เน้นการเรียนรู้ที่มีแรงจูงใจ และมีความสนุกเกิดความรู้สึที่ดีในการเรียนตาม สอดคล้องกับแอปพลิเคชัน ที่มีการให้คะแนนระดับดาว คะแนนโบนัส และความคิดเห็น และ 4) มีการเรียนรู้ทักษะการฟัง อ่าน และเขียนเพิ่มเติมและควบคู่ไปด้วย และการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษาให้ทราบว่ารูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้แล้วจะช่วยให้ส่งเสริมผู้เรียนในด้านอื่น ๆ ได้ ผู้เรียนที่เรียนประสิทธิภาพในทักษะการพูดภาษาอังกฤษประสบความสำเร็จในการเรียน และสามารถพูดเรื่องที่กำหนดได้ดีมากและมีเจตคติที่ดีต่อการพูด

กล่าวโดยสรุป คือ ทักษะการพูดเป็นทักษะที่ผลิตและประกอบไปด้วยระบบการออกเสียงและสื่อความหมายออกไป ซึ่งการใช้แอปพลิเคชันนี้สามารถปรับปรุงการพูดให้ดีขึ้นได้ด้วยลูกเล่น และการตั้งค่าต่าง ๆ ที่ออกแบบเพื่อรองรับทักษะการพูดโดยตรง นอกจากนี้แอปพลิเคชันยังมีสื่อวิดีโอที่มาจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งสามารถชมและฝึกพูดไปในวันเดียวกัน ทั้งนี้ผู้สอนสามารถแนะนำให้ผู้เรียนได้ฝึกออกเสียงซ้ำไปมาจนถูกต้อง และหลาย ๆ ครั้งจนออกเสียงได้ถูกต้อง และมีระดับคะแนน และโบนัสที่ส่งเสริมแรงจูงใจในการฝึกทักษะการพูดได้อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กองบรรณาธิการ. (มปป.). **ฉลาดซื้อ ฉบับที่ 225 เรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบเด็ก..เด็ก**. จาก <https://www.chaladsue.com/article/3273>.
- คณะกรรมการอุดมศึกษา. (2559). **ประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษาเรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา**. จาก <http://www.vru.ac.th/acad/SAPA7>.
- ณัฐทิศา ภูเลี่ยมคำ; ไพศาล วรคา; และ ณัฏฐชัย จันทชุม. (2562). กิจกรรมพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด**. 13(1): 162-173.
- เด็กดี. (2563). **ของมันต้องโหลด! 'CAKE' แอปฟรีสุดปัง ฝึกภาษาอังกฤษ 4.0 (ฟังค์ชัน & เนื้อหาเจ๋ง ๆ เพียบ**. จาก <https://www.dek-d.com/studyabroad/55353/>.
- ทรูไอดี. (2565). **รีวิว แอปพลิเคชัน cake เรียนภาษาอังกฤษแบบง่าย ๆ**. จาก <https://intrend.trueid.net/article>.
- ทศนา แหมมณี. (2554). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธันนิกันต์ ชยันตาคม. (2557). ปัญหาการเขียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการของนักศึกษาไทยในระดับอุดมศึกษา. **รายงานการวิจัยSMARTS**. (4): 3-4.
- ธันนิกันต์ สุญสินภัย. (2563). การทบทวนนโยบายการศึกษาภาษาอังกฤษของไทย. **วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง**. (1): 86-97.
- นวลศรี ข้ามประเทศ. (2555). **ปัญหาการฟัง พูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวเอกชนในกรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศูนย์ภาษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2560). **ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2560**. จาก http://lc.skru.ac.th/index_main1.
- ศูนย์ภาษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2562). **คะแนนความก้าวหน้าผลทดสอบดิสคัฟเวอร์รี ปี 2562**. เอกสารอิเล็กทรอนิกส์.
- Anisa Fitria; Asri Dwimaulidiyanti; & Salwa Nur Mohamad Sapitri. (2021). The Implementation of Cake Application of Cake Application in Learning English Speaking Skills. **Proceedings International Conference on Education of Suryakancana**. 118-123.
- App Store Preview. (2022). **Cake-Learn English 12+Learn real English from videos** Cake Company Limited. From: <https://apps.apple.com/us/app/cake-learn-english/id1350420987>.
- Bahadorfar, Maryam; and Reza, Omidvar. (2014). Technology in Teaching Speaking Skill. **Acme International Journal of Multidisciplinary Research**. 2(4): 9-13.
- Batool, T. (2019, December 30). **Cake App Reviews**. Retrieved from Google Play. From https://play.google.com/store/apps/details?id=me.mycake&hl=en_US&showAllReviews=true.

- EF EPI. (2020). EF English Proficiency Index A Ranking of 100 Countries and Regions by English. From Skillshttps://www.ef.com/assetscdn/WIBlwq6RdJvcD9bc8RMd/legacy/___/~/media/centralefcom/epi/downloads/full-reports/v10/ef-epi-2020-english.pdf.
- Harmer, J. (2003). *The Practice of English Language Teaching*. Completely revised and updated. Edinburgh Gate: Pearson Education Limited.
- Harris, J.; Mishra, P.; & Koehler, M. (2009). Teachers' Technological Pedagogical Content Knowledge and Learning Activity Types: Curriculum-based Technology Integration Reframed. *Journal of Research on Technology in Education*. 41(4): 393-416.
- He, X. Y. (2018). A Study of Cake English App-One of Children's Picture Books Reading Apps in Improving Primary School Students' English Speaking. *Studies in Literature and Language*. 17(2): 104-108.
- Heriansyah, H. (2012). Speaking Problems Faced By the English Department Students. *Lingua Didaktika*. 6(1): 37-44.
- Hussain, S. (2018). *Teaching Speaking Skills in Communication Classroom*. 3(3): 14-21.
- Kim Thanh Di; Veerakarn Kanokkmalade; & Nilratana Klinchan. (2020). The English-speaking Abilities of Bachelor of Arts Students of Faculty of Humanities. *Journal of MCU Humanities*. 6 (2): 301-312.
- Kusumaryani, W. (2019). The Influence of Mobile Applications on Students' Speaking Skill and Critical Thinking in English Language Learning. *Journal of Physics: Conference Series*. 1193: 1-6.
- Latif, M. H.; & Afzal, H. (2016). Prediction of movies popularity using machine learning Techniques. *International Journal of Computer Science and Network Security (IJCSNS)*. 16(8):127.
- Masykur, S. (2016). *Manipulations Depicted In Orphan Movie*. Doctoral Dissertation. Sunan Kalijaga Yogyakarta. State Islamic University.
- Natsir, R.Y. (2016). Improving Students' Speaking Ability by Using Synchronous Communication Strategy Exposure. *Journal of English Language and Literature Education*. 5(2): 130-152.
- Tamhane, K. D. (2015). Mobile Learning Application. *Journal of Scientific and Research Publications*. 5(3): 1-4.
- Sinha, U. (2019). *Cake app Review*. From https://play.google.com/store/apps/details?id=me.mycake&hl=en_US&showAllReviews=true
- Singkham, Rakpa. (2018). An Application of the Buddhist 'Learned-ship' Principle in promoting English Listening and Speaking Skills of Thai EFL University Students Singkham Rakpa11,School of Liberal Arts. *Journal of Humanities and Social Sciences*. 16(2): 147-170.

E0123: ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

A STUDY OF PUBLIC RELATIONS ADMINISTRATION OF PRIMARY SCHOOL IN CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

สุกานดา ศรีโพธิ์¹ สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้รับผิดชอบการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 56 คน และหัวหน้างานงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำนวน 57 คน รวม 113 คน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซี; และมอร์แกน และการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ และใช้สถิติการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test การทดสอบค่า F test และการนำเสนอเชิงบรรยาย

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร มีปัญหาอยู่ระดับปานกลาง รองลงมาคือ ปัญหาด้านการประเมินผล มีปัญหาอยู่ระดับน้อย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวางแผน มีปัญหาอยู่ระดับน้อย ตามลำดับ
2. ตำแหน่งงานที่ต่างกัน มีระดับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการกำหนดปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ คือ ด้านการวางแผนและด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร ไม่แตกต่างกัน
3. ประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน มีระดับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และด้านการกำหนดปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ปัญหา, แนวทางแก้ไข, การบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the problems of public relations management in primary schools. Under the Office of Chonburi Primary Education Service Area 1 and 2) to compare the problems of public relations management primary school Under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1, classified by position work experience and school size, the sample group is the responsible person. School public relations management Under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1, the data was collected by questionnaires. There were 56 school administrators and 57 school public relations supervisors, totaling 113 people from the sample size determination according to the prefabricated tables of Craig C and Morgan and sampling layered pattern and using frequency distribution statistics finding the percentage averaging Standard Deviation, t-test, F test and descriptive presentation.

The results showed that

1. Problems in public relations management in primary schools under the Educational Service Area Office Chonburi Primary School, District 1 overall, at a low level. When considering each aspect the aspect with the highest average was Operations and Communication. The problem was at a moderate level ($\bar{X} = 2.89$, $SD = 0.68$), followed by the evaluation problem, at a low level ($\bar{X} = 2.05$, $S.D. = 0.43$). planning The problem was at a low level ($\bar{X} = 1.85$, $S.D. = 0.37$), respectively.

2. Different job titles there were problems in public relations management of primary schools under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 as a whole and in terms of evaluation have different The statistical significance at the .01 level and the problem determination aspect were significantly different at the .05 level, but were Planning and Operations and Communication No different.

3. Working experience and different school sizes, there were levels of problems in public relations management primary school Under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1, overall and problem determination, planning Operations and Evaluation Communication have different statistical significance at the .01 level.

Keywords: Problems, Solutions, School public relations management

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดสิทธิและเสรีภาพในการศึกษา มาตรา 49 ความเป็นบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือผู้ทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และการสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ การที่บุคคลจะได้รับสิทธิเสมอกันในการศึกษานั้น บุคคลย่อมต้องได้เข้าถึงข้อมูล

ข่าวสาร จากหน่วยงานของรัฐ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ไว้ใน มาตรา 56 ความว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้ส่วนเสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล

การเปิดเผยข้อมูลหรือที่เข้าใจในลักษณะของการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้อื่นให้เข้าใจองค์กรได้มากขึ้น โรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน โรงเรียนต้องพึงพาอาศัยชุมชนในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินงานไปได้ด้วยดี และมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์เข้ามาช่วย เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยในการสื่อสาร ช่วยให้การบริหารหน่วยงานหรือสถาบันประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี และหากสถาบันเหล่านั้นได้นำเอาวิธีการประชาสัมพันธ์ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็ย่อมทำให้การดำเนินงานขององค์กรนั้นเกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สื่อที่นำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์อาจเป็นสื่อที่จัดทำขึ้นเองหรือโดยบุคคลอื่น แต่ผู้เผยแพร่ข่าวสารควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ นั้น ๆ บ้าง เพื่อประโยชน์ในการเลือกใช้จากสื่อประชาสัมพันธ์ให้ตรงตามจุดมุ่งหมาย และใช้อย่างมีประสิทธิภาพ (ดารา รัชนิวัต. 2557: 1-19) สังคมปัจจุบันกว้างขวางและมีความสลับซับซ้อน ด้วยจำนวนของประชากรที่เพิ่มมากขึ้น การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลกับบุคคลหรือระหว่างกลุ่มต่อกัน ยิ่งนับวันจะมีปัญหา การที่คนในสังคมจะมีวิธีการติดต่อสื่อสารที่ง่ายและชัดเจนโดยปราศจากปัญหานั้น จำเป็นต้องนำเอาวิธีการประชาสัมพันธ์เข้ามาช่วย เป็นที่ยอมรับในปัจจุบันว่าการประชาสัมพันธ์มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้การบริหารองค์กรประสบผลสำเร็จอย่างดี และขณะเดียวกันการติดต่อสื่อสารก็เป็นเสมือนหัวใจของการประชาสัมพันธ์ การที่เราจะให้การสื่อสารเกิดประสิทธิผลก็ต้องเลือกใช้เครื่องมือหรือสื่อในการประชาสัมพันธ์ จำเป็นต้องพิจารณาความหมาย วัตถุประสงค์ กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ความสำคัญ ประเภทของสื่อประชาสัมพันธ์ และการใช้ประโยชน์จากสื่อประชาสัมพันธ์ (อรุณรัตน์ ชินวรรณ. 2533: 1)

การเปลี่ยนแปลงของสังคมในแต่ละยุค สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของงานประชาสัมพันธ์ ในยุคเทคโนโลยี Pavlik (2007) การเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานประชาสัมพันธ์หลังการพัฒนาของสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในด้านบทบาทและหน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์ ทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ความเข้าใจศักยภาพของสื่อสังคมออนไลน์ นักประชาสัมพันธ์เป็นผู้ควบคุมทั้งกระบวนการสื่อสารปัจจุบันนักประชาสัมพันธ์จะต้องเป็นทั้งผู้สื่อสารข้อมูลขององค์กรต่อสาธารณชน ในขณะเดียวกันก็ต้องเป็นผู้ตรวจสอบและรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณชนไปพร้อมกัน

ในยุคโลกาภิวัตน์ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรนั้นส่วนหนึ่งอยู่ที่การประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้องเหมาะสม ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ปัญหาการดำเนินการประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันขาดการบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยขาดการกำหนดปัญหาที่ชัดเจน ขาดการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการสื่อสาร และการประเมินผลที่ถูกต้อง จึงทำให้เกิดความยุ่งยากในการประชาสัมพันธ์ และอีกทางหนึ่งยังพบว่าการประชาสัมพันธ์นั้นขาดการดูแลเอาใจใส่และไม่ให้ความสำคัญกับงานประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะระดับผู้บริหาร (นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์. 2556: 100) ดังปรากฏในผลการวิจัย พบว่า ปัญหางานประชาสัมพันธ์โรงเรียน การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ยังขาดการวางแผนที่เป็นรูปธรรม ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในด้านประชาสัมพันธ์ ขาดแคลนเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในด้านการติดต่อสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ขาดการประสานงาน ขาดงบประมาณที่มีอย่างจำกัดใน และขาดการประเมินผล (เตียนตา อวยสวัสดิ์. 2541) เนื่อง

ด้วยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีบริบทโรงเรียนในสังกัดอยู่ในพื้นที่ที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น จึงทำให้นักเรียนที่เข้ามาศึกษาในโรงเรียนในเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีภูมิปัญญาที่หลากหลาย ซึ่งเป็นอุปสรรคในด้านการติดต่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ดังนั้นแล้วผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อพัฒนาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

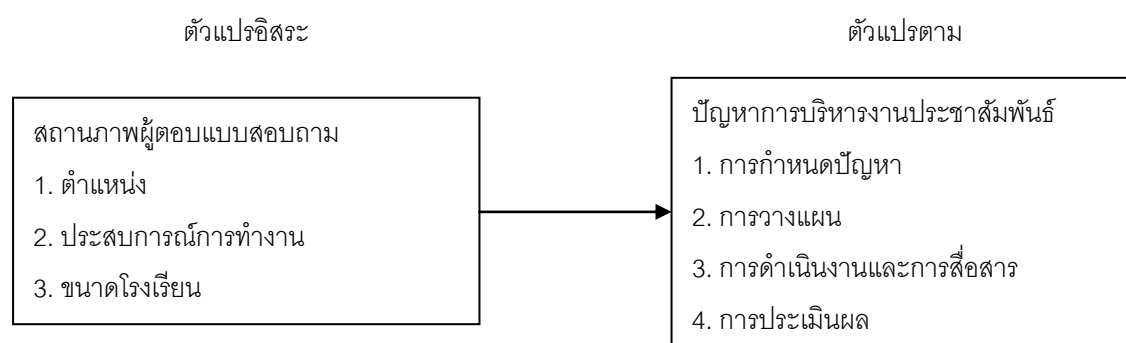
ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์โรงเรียน
2. เพื่อให้ผู้ที่รับข้อมูลข่าวสารได้รับข้อมูลอย่างรวดเร็วและสะดวก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1” ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564 - เดือนมกราคม พ.ศ. 2565
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการกำหนดปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร และด้านการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 113 ชุด โดยเครื่องมือในการวิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรง ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ผู้รับผิดชอบการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 81 คน และหัวหน้างานงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำนวน 82 คน รวมทั้งสิ้น 163 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้รับผิดชอบการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางของ เครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan) เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 56 คน และหัวหน้างานงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำนวน 57 คน รวม 113 คน และทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ด้วยการวิเคราะห์ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test Independent และการทดสอบค่า F test โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา	ระดับปัญหา (n = 113)			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการกำหนดปัญหา	1.97	0.35	น้อย	3
2. ด้านการวางแผน	1.85	0.37	น้อย	4
3. ด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร	2.89	0.68	ปานกลาง	1
4. ด้านการประเมินผล	2.05	0.43	น้อย	2
รวม	2.19	0.37	น้อย	

จากตาราง 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร มีปัญหายู่ระดับปานกลาง รองลงมาคือ ปัญหาด้านการประเมินผล มีปัญหายู่ระดับน้อย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวางแผน มีปัญหายู่ระดับน้อย ตามลำดับ

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง

ปัญหางานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประถมศึกษา	ระดับปัญหา						t	p
	ผู้บริหารโรงเรียน			หัวหน้าประชาสัมพันธ์				
	(n = 56)			(n = 57)				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการกำหนดปัญหา	1.90	0.30	น้อย	2.04	0.39	น้อย	2.17*	0.03
2. ด้านการวางแผน	1.81	0.40	น้อย	1.88	0.34	น้อย	-1.04	0.29
3. ด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร	2.77	0.67	ปานกลาง	3.01	0.68	ปานกลาง	1.93	0.05
4. ด้านการประเมินผล	1.78	0.39	น้อย	2.31	0.28	น้อย	8.44**	0.00
รวม	2.06	0.35	น้อย	2.31	0.36	น้อย	3.75**	0.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ตำแหน่งงานที่ต่างกัน มีระดับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการกำหนดปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ คือ ด้านการวางแผนและด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ปัญหางานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประถมศึกษา	ระดับปัญหา						t	p
	น้อยกว่า 5 ปี (n = 36)			ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป (n = 77)				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการกำหนดปัญหา	2.19	0.39	น้อย	1.87	0.28	น้อย	4.41**	0.00
2. ด้านการวางแผน	2.08	0.42	น้อย	1.73	0.29	น้อย	4.51**	0.00
3. ด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร	3.42	0.61	ปานกลาง	2.64	0.56	ปานกลาง	6.61**	0.00
4. ด้านการประเมินผล	2.39	0.33	น้อย	1.89	0.37	น้อย	6.96**	0.00
รวม	2.52	0.32	ปานกลาง	2.03	0.28	น้อย	8.14**	0.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ประสบการณ์การทำงาน ที่ต่างกัน มีระดับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และด้านการกำหนดปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหางานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประถมศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการกำหนดปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	3.04	2	1.52	15.23**	0.00
	ภายในกลุ่ม	10.97	110	0.10		
	รวม	14.01	112			
2. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	3.43	2	1.71	15.49**	0.00
	ภายในกลุ่ม	12.19	110	0.11		
	รวม	15.63	112			

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัญหางานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประถมศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
3. ด้านการดำเนินงานและการ สื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	25.98	2	12.99	55.01**	0.00
	ภายในกลุ่ม	25.97	110	0.23		
	รวม	51.96	112			
4. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	5.79	2	2.89	21.40**	0.00
	ภายในกลุ่ม	14.88	110	0.13		
	รวม	20.67	112			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	7.47	2	3.73	50.73**	0.00
	ภายในกลุ่ม	8.10	110	0.07		
	รวม	15.58	112			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน มีระดับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และด้านการกำหนดปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการศึกษา

1. ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร มีปัญหาอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 0.68) รองลงมาคือ ปัญหาด้านการประเมินผล มีปัญหาอยู่ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.05$, S.D. = 0.43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวางแผน มีปัญหาอยู่ระดับน้อย ($\bar{X} = 1.85$, S.D. = 0.37) ตามลำดับ

2. ตำแหน่งงานที่ต่างกัน มีระดับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการกำหนดปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ คือ ด้านการวางแผนและด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร ไม่แตกต่างกัน

3. ประสบการณ์การทำงาน ที่ต่างกัน มีระดับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และด้านการกำหนดปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ขนาดโรงเรียน ที่ต่างกัน มีระดับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และ ด้านการกำหนดปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการกำหนดปัญหา โดยภาพรวมและในรายละเอียด อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการวิเคราะห์ปัญหาทางประชาสัมพันธ์ มีการรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้น และมียุทธศาสตร์ประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจนตรงกรอบหน้าที่ของงานประชาสัมพันธ์ ส่งผลทำให้ปัญหาด้านการกำหนดปัญหาอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาภรณ์ แก้วสำราญ (2558) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนมีนโยบายการประชาสัมพันธ์ยังไม่ชัดเจน ไม่สอดคล้องกับกรอบหน้าที่ของงานประชาสัมพันธ์ ดังนั้นควรแก้ไขปัญหานี้ในประเด็นที่ค้นพบนี้ โดยเลือกศึกษาจากแนวคิดของภาคีวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2557) เรื่องหลักการ ปัญหา และกรณีศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์ อธิบายว่า นักประชาสัมพันธ์จะต้องวิเคราะห์ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์ โดยกำหนดรวบรวมประเด็นปัญหา จากการคาดคะเน รวบรวมข้อมูลปัญหา นำมาจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยใช้การเลือกและหาวิธีการแก้ไขปัญหาวินิจฉัยหรือวิธีการดำเนินการเพื่อฝึกฝนให้มีประสบการณ์ในอันที่จะนำไปใช้ในการคาดคะเนปัญหาและโอกาสหรือวิธีดำเนินการ จึงเห็นว่าโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ควรพัฒนาแนวทางการวิเคราะห์ปัญหาโดยรวบรวมประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ จากการคาดคะเน รวบรวมข้อมูลปัญหา นำมาจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อสามารถทราบถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ในขณะนั้น และการเลือกปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับเหตุการณ์เหล่านั้น เพื่อลดปัญหาที่จะเกิดกับงานประชาสัมพันธ์ได้

2. ปัญหาด้านการวางแผน โดยภาพรวม และในรายละเอียด อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานประชาสัมพันธ์มีส่วนร่วมในการคิดวางแผนกิจกรรมที่จะดำเนินการ มีการกำหนดกลยุทธ์และวางแผนปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีไว้อย่างชัดเจน รวมถึงมีการนิเทศ ติดตามงานจากหัวหน้างานประชาสัมพันธ์ และผู้บริหารโรงเรียน ส่งผลทำให้ปัญหาด้านการวางแผนอยู่ในระดับน้อย พิจารณาแล้วเห็นว่าผลการศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิสา มะแซง (2557) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนางานประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ พบว่า เกิดปัญหาด้านประชาสัมพันธ์ในด้านการวางแผน เกี่ยวกับขาดการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จึงจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาด้านการมีส่วนร่วม ดังนั้นจึงได้เสนอแนวทางการวางแผนประชาสัมพันธ์ โดยถือเป็นกระบวนการที่บุคคลที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันคิดและตัดสินใจแก้ไขปัญหามาโดยมีส่วนร่วมในการสร้างแนวคิดร่วมกันเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดในการแก้ไขปัญหาร่วมมุ่งสู่การพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาต่อไปเห็นว่าควรนำแนวคิดของ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2555) เรื่องการประชาสัมพันธ์ภายในองค์กรด้วยกิจกรรมพิเศษ มาประยุกต์ใช้โดยการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเรียกร้องความร่วมมือ โดยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องบนพื้นฐานของความจริงและชอบธรรม ความร่วมมือสนับสนุนที่เกิดจากการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ จึงจะทำให้การประชาสัมพันธ์เกิดขึ้นด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง มีเหตุผล จึงเห็นว่าโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ควรมุ่งเน้นการทำงานประชาสัมพันธ์แบบมีส่วนร่วม โดยสร้างความรู้ความเข้าใจ และการมีแนวคิดร่วมกัน โดยโรงเรียนต้องให้การสนับสนุนตามแผนประชาสัมพันธ์ที่ได้ร่วมกัน เพื่อสามารถดำเนินงานประชาสัมพันธ์ได้สอดคล้องกับแผนงานประชาสัมพันธ์ที่กำหนดไว้

3. ปัญหาด้านการดำเนินงานและการสื่อสาร โดยภาพรวม และในรายละเอียดอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การใช้บุคคลเป็นผู้กระจายข่าวทำให้ข้อความ หรือข้อมูลข่าวสารที่ออกไปมีความไม่สมบูรณ์ และการติดต่อสื่อสารโดยใช้แผ่นพับ แผ่นปลิว หรือจดหมายข่าว ข้อมูลอาจจะไปไม่ถึงผู้รับอย่างทั่วถึง ส่งผลทำให้การกำหนดปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาแล้วเห็นว่าผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิสา มะแข็ง (2557) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนางานประชาสัมพันธ์ของ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พบว่า ปัญหาด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์ ที่เกิดขึ้นมีปัญหากับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร จากการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ ใบปลิวหรือจดหมายข่าว วารสาร มีการเผยแพร่ข่าวสารน้อย จึงทำให้การรับทราบข้อมูลยังไม่ทั่วถึง จึงควรแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยจะต้องมีการจัดระบบการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนมากขึ้น โดยการมอบหมายหน้าที่กับบุคลากรในด้านงานสารสนเทศ และจะต้องทำความเข้าใจกับงานสารสนเทศเพื่อให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติงานมากขึ้น รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์ข่าวประจำชุมชนร่วมกันกำหนดรูปแบบในการเผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์ให้มีความแพร่หลายมากขึ้นโดยเฉพาะ ซึ่งการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ สิ่งพิมพ์แผ่นพับ แผ่นปลิว หรือจดหมายข่าว เป็นสื่อที่ใช้ในงานประชาสัมพันธ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 (2561) ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งอธิบายว่า ได้จัดทำวารสารประชาสัมพันธ์ “ข่าวชาวชล 1” มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หนังสือ วารสาร ของหน่วยงานอื่น ทั้งยังจัดทำจุลสารอิเล็กทรอนิกส์ (Template) และจัดทำแผ่นพับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จึงเห็นว่าควรศึกษาแนวทางการดำเนินงานการสื่อสารผ่านสื่อดังกล่าวเพิ่มขึ้นเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถรับข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนได้มากขึ้น

4. ปัญหาด้านการประเมินผล โดยภาพรวม และในรายละเอียด อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ มีการนำผลการประเมินงานประชาสัมพันธ์มาปรับปรุงแก้ไขอย่างจริงจัง เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการประชาสัมพันธ์ในครั้งต่อไป ส่งผลทำให้ปัญหาการประเมินอยู่ในระดับน้อย ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิสา มะแข็ง (2557) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนางานประชาสัมพันธ์ของ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พบว่า ปัญหาการประชาสัมพันธ์ในการประเมินผล มีปัญหากับการดำเนินงานด้านการประเมินผลที่ไม่มีประสิทธิภาพ จึงควรพัฒนาการประเมินผลโดยนำผลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงเพื่อให้เกิดการพัฒนาการประเมินในครั้งต่อไป เมื่อพิจารณาส่วนนี้เห็นว่าสามารถนำแนวคิดของ ธนาภรณ์ แก้วสำราญ (2558) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร มาประยุกต์ใช้ โดยโรงเรียนต้องมีวิธีการประเมินผลงานประชาสัมพันธ์ที่มีความยืดหยุ่น และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่แท้จริง และโรงเรียนมีการนำข้อมูลย้อนกลับจากกลุ่มเป้าหมายมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลการประชาสัมพันธ์และเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ จึงเห็นว่าโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ควรพัฒนาการประเมินโดยต้องพิจารณาปรับปรุงแนวทางการประเมินให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา ในภาพรวม รวมถึง ด้านการกำหนดปัญหา และด้านการประเมินผล แตกต่าง

กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะตำแหน่งงานของผู้บริหารโรงเรียน กับหัวหน้างานประชาสัมพันธ์ รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ปรีเจริญ (2557) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบางป้อมวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ที่มีหน้าที่งานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน งานวิจัยของ ประทีป รักธรรม (2561) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ภาคกลาง ตอนล่าง เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดองค์การประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ สนั่น บุญเลิศ (2561) การเปรียบเทียบบริหารงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ระดับการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารงานประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ เรนี (Renee. 2004; อ้างถึงใน วราภรณ์ ปรีเจริญ. 2557) ได้ศึกษาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบางป้อมวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ครูใหญ่และผู้เข้าร่วมงาน มีความคิดเห็นต่อการประชาสัมพันธ์ แตกต่างกัน จากอภิปรายผลข้างต้น จึงเห็นว่า ตำแหน่งงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้จากการพิจารณาความแตกต่างของตำแหน่งงาน พบว่า หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนในภาพรวม รวมถึง ด้านการกำหนดปัญหา และการประเมินผล มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งอาจเกิดจากผู้บริหารเป็นผู้สั่งการและติดตามจากผลของการประชาสัมพันธ์ที่เห็นเท่านั้น จึงอาจไม่ทราบปัญหาในกระบวนการทำงานประชาสัมพันธ์ แต่ในส่วนหัวหน้างานประชาสัมพันธ์เป็นฝ่ายควบคุมดูแลผู้ปฏิบัติงานทั้งหมด จึงอาจเห็นปัญหาโดยตรงมากกว่าผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้จึงเห็นว่าควรนำแนวคิดของ ภาควิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2557) หลักการ ปัญหาและกรณีศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ มาประยุกต์ใช้ โดยผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาควรสั่งการให้หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ ค้นหาวิธีดำเนินการเพื่อนำเสนอแนวทางแก้ไขหรือการใช้หลักการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ตามข้อเสนอแนะในงานวิจัยของ อลิสา มะแซ็ง (2557) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาประชาสัมพันธ์ของ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ อธิบายว่าควรพัฒนาการประเมินผลงานประชาสัมพันธ์ให้เกิดความต่อเนื่องร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง จึงเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ควรบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับหัวหน้างานประชาสัมพันธ์ โดยให้สรุปปัญหาการประชาสัมพันธ์ในแต่ละครั้ง เพื่อนำมาเสนอผู้บริหารโรงเรียน และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน รวมถึงมีการพัฒนาการประเมินผลประชาสัมพันธ์ในทุกกิจกรรมงานประชาสัมพันธ์ เพื่อสามารถทราบถึงผลของการประชาสัมพันธ์ และหากมีปัญหาเกิดขึ้นจะสามารถนำมาใช้พัฒนาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนได้

2. ประสพการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา ในภาพรวมรวมถึงด้านการกำหนดปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และการสื่อสาร และด้านการประเมินผล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงานานประชาสัมพันธ์ต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร แก้วรักษา (2552) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานประชาสัมพันธ์สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ครูประชาสัมพันธ์ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ต่างกันมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานประชาสัมพันธ์โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความแตกต่างเป็นรายด้าน ยังพบว่า ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนประถมศึกษาศึกษามากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี เห็นปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์มากกว่าคนที่มีความประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป ดังนั้นผู้ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป มีความเข้าใจในการรับรู้ และตั้งรับหรือแก้ไขปัญหากับผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ซึ่งสามารถประยุกต์ตามแนวคิดของ สราวุฒิ จบศรี (2560) หลักการและวัตถุประสงค์การประชาสัมพันธ์ พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนต้องมีความเข้าใจในหลักการทำงาน โดยต้องยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ เข้าใจถึงจิตใจของคนกลุ่มต่าง ๆ และยังสามารถประยุกต์ใช้ตามแนวคิดของ ธนาภรณ์ แก้วสำราญ (2558) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร โดยผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า ต้องเข้าใจผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่าถึงการเข้าใจต่อปัญหา หรือการแก้ไขปัญหา โดยผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าต้องใช้ความรู้ทางจิตวิทยาในการสอนวิธีแก้ไขปัญหา หรือการร่วมงานกัน ช่วยเหลือกัน ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โดยต้องสามารถยืดหยุ่น และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่แท้จริง เพื่อให้งานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมีคุณภาพ

3. ขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา ในภาพรวม รวมถึงด้านการกำหนดปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และการสื่อสาร และด้านการประเมินผล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เพราะขนาดโรงเรียนต่างกัน จึงทำให้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย คำวิเศษ; และ กฤษณะ ดาราเรือง (2561) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 2 กระทรวงศึกษาธิการพบว่า ขนาดของสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา ความพึงพอใจในงาน องค์การแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิผลของโรงเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจากการศึกษาในงานวิจัยของผู้วิจัย พบว่า ขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน ส่งผลต่อปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โดยรวมและทุกด้าน ทั้งนี้จากการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์จากคำสัมภาษณ์ เสนอแนะให้เลือกใช้สื่อการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ โดยต้องอาศัยบุคลากรเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ ซึ่งประเด็นนี้สอดคล้องกับหลักประชาสัมพันธ์ตามแนวคิดของ สราวุฒิ จบศรี (2560) ที่ได้ศึกษาหลักการและวัตถุประสงค์การประชาสัมพันธ์ คือ ต้องมีบุคคล อุปกรณ์ประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย ดังนั้นโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีโอกาสในด้านบุคลากร และอุปกรณ์ประชาสัมพันธ์ทางออนไลน์ที่มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้นในส่วนโรงเรียนขนาดเล็กอาจต้องพัฒนาบุคลากร โดยให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานประชาสัมพันธ์ฝึกอบรมด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี รวมถึงการใช้สื่ออุปกรณ์ทางเทคโนโลยีตามศักยภาพของโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง จะต้องใช้ความพยายามในการพัฒนาบุคลากรและเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ มากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ในส่วนของโรงเรียนขนาดใหญ่เอง ควรจัดแผนพัฒนาเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัย และนำเครื่องมือมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ให้กับโรงเรียนด้วยเช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

- คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2555). การประชาสัมพันธ์ภายในองค์กรด้วยกิจกรรมพิเศษ. จาก file:///C:/Users/W10/Downloads/Documents/06chapter-2.pdf.
- ธนาภรณ์ แก้วสำราญ. (2558). การบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ประทีป รักธรรม. (2561, มกราคม-เมษายน). การบริหารงานประชาสัมพันธ์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ภาคกลาง ตอนล่าง เขตกรุงเทพมหานคร. อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์. วารสารมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. 7(1).
- ภาควิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2557). หลักการ ปัญหาและกรณีศึกษา ด้านการประชาสัมพันธ์. จาก <http://e-book.ram.edu/e-book/inside/html/dlbook.asp?code=PU403>.
- วินัย คำวิเศษ; และ กฤษณะ ดาราเรือง. (2561, มกราคม-เมษายน). การบริหารจัดการที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 2 กระทรวงศึกษาธิการ. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. 14(1): 221-222.
- วรภรณ์ ปรีเจริญ. (2557). การศึกษาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศศิธร แก้วรักษา. (2552). การบริหารงานประชาสัมพันธ์สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ จุลทับ. (2558, กรกฎาคม-ธันวาคม). การศึกษากลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เชิงรุกของสถาบันอุดมศึกษา เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 1(2): 157-158.
- สนั่น บุญเลิศ. (2561). การเปรียบเทียบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สรวิชัย จบศรี. (2560). หลักการและวัตถุประสงค์การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (2561). บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2562, จาก http://www.chon1.go.th/chon1_62/.
- อลิสสา มะแข็ง. (2557, กรกฎาคม-ธันวาคม). แนวทางการพัฒนางานประชาสัมพันธ์ของ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 1(2): 1-9.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 608-610.
- Pavlik, J. (2007). Mapping the Consequences of Technology on Public Relations. Institute of Public Relations. Retrieved from www.Institutepr.org.

E0124: ความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้าชมที่มีต่อการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์

OPINIONS AND SATISFACTION OF VISITORS RELATED TO THE DEVELOPMENT TO THE RAI SAN RAK'S LEARNING CENTER ON AN ONLINE SOCIAL NETWORK

มัทรี บัวฉาย¹ ภัทรวรรณ จีระพัฒน์ธนธร²

¹ นิธิติปริญญาโท ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้าชมศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์และปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้เข้าชม และศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการภายหลังการปรับปรุง ประชากร คือ ผู้ใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 987 คน ขนาดตัวอย่าง 274 คน แต่มีผู้ให้ความสมัครใจตอบแบบสอบถาม จำนวน 115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.99 และ 0.75 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในคุณภาพการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ แต่ยังไม่มีข้อมูลที่สำคัญ คือ เว็บไซต์ ข้อมูลอีเมล และช่องทางการติดต่อผ่านการส่งข้อความ รวมไปถึงข้อมูลเบอร์โทรศัพท์มือถือ นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรเพิ่มเติมรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มเติมสื่อวิดีโอและรูปภาพให้มากขึ้น รวมถึงการนำเสนอเนื้อหาใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ภายหลังการปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าชมศูนย์การเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมผู้เข้าชมมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.02-4.09) โดยที่ส่วนที่ได้คะแนนสูงและโดดเด่นกว่าด้านอื่น ๆ คือ ข้อมูลติดต่อที่มีความครบถ้วน (ที่อยู่ แผนที่ เบอร์โทร) ($\bar{X} = 4.28$) นอกจากนี้ยังมีความพึงพอใจที่มีระบบการบริหารที่มีผู้รับผิดชอบที่ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.11$)

คำสำคัญ: ศูนย์การเรียนรู้ เครือข่ายสังคมออนไลน์ ความคิดเห็น ความพึงพอใจ

Abstract

The purposes of this research were to study the opinions of visitors related to the development of the Rai San Rak's Learning Center on an online social network and improve the learning center in accordance with the feedback of the visitors; and to study the satisfaction of the visitors after the improvement. The population were 987 subscribers of the Rai San Rak's Learning Center on Facebook fanpage; the sample were 274; whilst 115 persons have voluntarily answered the questionnaire. The

research tool was the service quality assessment form of the learning center and the visitor satisfaction questionnaire. According to validations of research instruments; Cronbach's alpha coefficient were 0.99 and 0.75 respectively. The data were analyzed by using descriptive statistics consisting of frequency, percentage, mean and standard deviation. The results of the study revealed that most of the respondents perceived the service quality of the Rai San Rak's Learning Center on Facebook fan page but there is no important information such as website, email and communication channel through messaging including mobile phone numbers provision. In addition, the respondents also suggested that the administrator should add a more interesting contents such as videos, images and new coming contents continually. After the learning center improvements, the satisfaction study of the learning center has been done. The visitors found that overall, the visitor's satisfaction was at a high level (between 4.02-4.09). Standing out from other areas is 'the complete contact information (address, map, phone number)' ($\bar{X} = 4.28$); in addition, the visitors satisfied toward 'having a management system with responsible admin working continuously' ($\bar{X} = 4.11$).

Keywords: learning center, online social network, opinion, satisfaction

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มียุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยให้มีศักยภาพ โดยการสร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้คนทุกกลุ่มวัยสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ที่หลากหลายด้วยการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในรูปแบบที่หลากหลายและมีชีวิตอย่างกระจายทั่วถึงในรูปแบบที่น่าสนใจเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560) การจะจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนตามปรัชญาการศึกษาตลอดชีวิตนั้นย่อมต้องมีปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลสามารถที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยปัจจัยเกื้อหนุนที่มีส่วนต่อการศึกษานี้ทั้งทางตรงและทางอ้อมคือ แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้เพราะแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นศูนย์รวมหรือศูนย์กลางของความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน เป็นเสมือนห้องปฏิบัติการของการเรียนรู้ มีประโยชน์ในแง่การกระจายโอกาสทางการศึกษา การให้การศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต จึงมีประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนการสอนเพราะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการสร้างกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ที่ยั่งยืนควบคู่ไปกับการจัดการพัฒนาการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2562)

ศูนย์การเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เข้ามาแลกเปลี่ยนความรู้ ปัญหา หรือความสนใจในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง และเรียนรู้วิธีการเพื่อให้สามารถปฏิบัติหรือทำให้ดีขึ้นกว่าเดิม เป็นการแลกเปลี่ยน และสร้างทักษะ สร้างความรู้ และความเชี่ยวชาญให้เกิดขึ้นในกลุ่ม บ่อยครั้งที่เน้นในการแลกเปลี่ยนวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best practices) (Harrison. 2018) ซึ่งศูนย์การเรียนรู้เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาประเภทหนึ่ง เปรียบเสมือนแหล่งเดิมความรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงคุณภาพชีวิตหรือเป็นการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่เน้นสื่อการสอนแบบสื่อประสม เพื่อ

เปิดโอกาสให้ผู้สนใจหรือผู้เรียนรู้อื่นๆ ได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ สามารถตรวจสอบผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้ประสบการณ์ที่ช่วยให้เกิดความสำเร็จ ผู้เรียนรู้อื่นๆ มีความภาคภูมิใจและเกิดการเรียนรู้ที่ละน้อยตามลำดับขั้น (Buranawanna. 2008) อ้างถึงใน บันลือศักดิ์ ศรีชัยสุวรรณ; และ เยาวลักษณ์ พิพัฒน์จำเริญกุล. 2559) โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นกระบวนการของการกระจายและเผยแพร่ความรู้ที่มีอยู่ในบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง ซึ่งผู้ที่แลกเปลี่ยนความรู้ต่างแสดงบทบาทเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ โดยการแลกเปลี่ยนรู้นั้นจะแสดงออกในรูปแบบของพฤติกรรมการถ่ายทอดแบ่งปันและแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคล ผ่านรูปแบบของกิจกรรมที่สังเกตเห็นได้ชัด (สถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2560) อย่างไรก็ตาม ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนที่จากเดิมชุมชนต้องเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบเดิม ๆ ที่ต้องมาพบเจอกันก็เปลี่ยนไปเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยใช้เครือข่ายออนไลน์เข้ามาช่วยให้การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในเครือข่ายออนไลน์ให้เป็นแหล่งความรู้ที่ให้บริการความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ที่ผู้เข้ามาในศูนย์การเรียนรู้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากเครือข่ายออนไลน์ เพื่อให้ผู้เข้ามาเรียนรู้ในศูนย์เรียนรู้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในด้านต่าง ๆ มากขึ้นได้ (สถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2560) ซึ่งเครือข่ายการเรียนรู้ออนไลน์นั้นมาจากการที่เครือข่ายคอมพิวเตอร์เชื่อมโยงกันจนทำให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เจริญก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่งในช่วงเวลาที่เทคโนโลยีมีการเจริญก้าวหน้าอย่างมากรุนแรง ทำให้ศูนย์การเรียนรู้ออนไลน์มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนที่อยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ ให้มีโอกาสได้ความรู้และประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้เหล่านั้น จนสามารถขยายการพัฒนาไปสู่ชุมชนต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (Norberg; et al. 2015) ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ของชุมชนได้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม ส่งผลให้การถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่สามารถเผยแพร่ให้กับชุมชนเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือการพัฒนาได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เครือข่ายการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย คือ เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media Network) ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่บุคคลหรือหน่วยงานสามารถสร้างข้อมูลและเปลี่ยนแปลงข้อมูล เผยแพร่รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว โดยที่บุคคลอื่นสามารถเข้ามาแสดงความเห็น หรือเผยแพร่ สนทนาโต้ตอบได้ ตัวอย่าง ได้แก่ Facebook และ LinkedIn เป็นต้น (แสงเดือน ผ่องพุ่ม. 2556)

ชุมชนไร้สายรักเป็นชุมชนที่ดำเนินการทำกิจกรรมการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและมีความประสงค์ในการจัดตั้งให้เป็นศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับทำการเกษตรปลอดสารพิษตามรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ให้กับประชาชนที่สนใจ แต่ปัจจุบันมีเพียงการประชาสัมพันธ์กิจกรรมผ่านกลุ่มแฟนเพจของเฟซบุ๊กเพียงเท่านั้นทั้งที่เครือข่ายออนไลน์มีหน้าที่การทำงานได้มากกว่าแค่การประชาสัมพันธ์ อีกทั้งการติดต่อสื่อสารยังอยู่ในวงจำกัดและในเรื่องจำกัดของกลุ่มสมาชิกเพียงเท่านั้นเนื่องจากไม่มีการนำเสนอข้อมูลอื่น ๆ ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการเกษตรให้ต้องมาติดต่อเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบออนไลน์กัน ส่งผลให้ยังไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามที่ต้องการ ซึ่งการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เข้ามาช่วยจะช่วยให้สามารถใช้เป็นแหล่งถ่ายทอดและแบ่งปันข้อมูลที่มีประโยชน์ต่าง ๆ ต่อการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถเปลี่ยนสถานะจากผู้ให้บริการมาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าต่อสังคมออนไลน์และสาธารณะต่อไปในอนาคต (สุนิตย์ เจริญธำ และ ชิดพงษ์ กิตติธราธร. 2557) ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ามามีศูนย์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ และศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการภายหลังการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เข้ามามีศูนย์การเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาและเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ชุมชนไร้สายรักให้เป็นที่ยอมรับของผู้ที่สนใจเพิ่ม

มากขึ้น รวมทั้งใช้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถใช้แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ระหว่างคนในชุมชน ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป อันจะนำไปสู่การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และตอบสนองต่อนโยบายการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้

วัตถุประสงค์

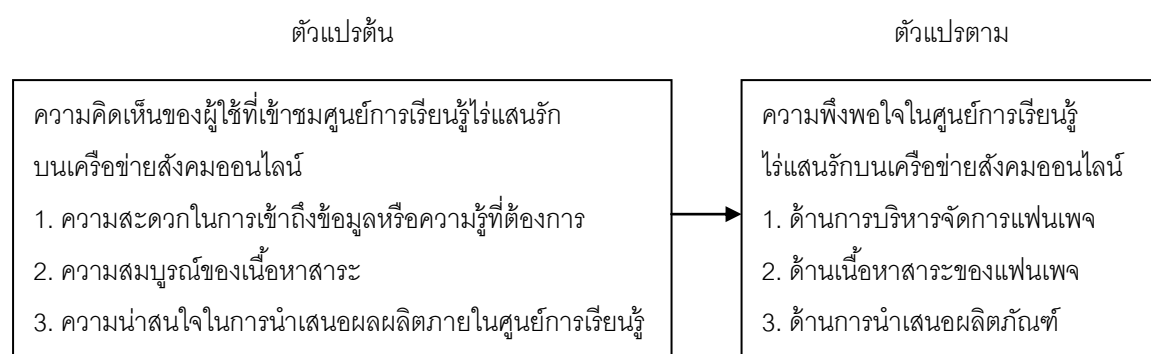
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ามศึกษาศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้เข้าม
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการภายหลังการพัฒนา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ดูแลศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้รู้ถึงความคิดเห็นของผู้ใช้ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลหรือความรู้ที่ต้องการ ด้านความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ และด้านความน่าสนใจในการนำเสนอผลผลิตภายในศูนย์การเรียนรู้ จนนำไปสู่การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้เข้าม
2. ผู้เข้ามศึกษาศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความพึงพอใจในการเข้ามศึกษาศูนย์การเรียนรู้ทั้งในด้านการบริหารจัดการแฟ้มเพจ ด้านเนื้อหาสาระของแฟ้มเพจ และด้านการนำเสนอผลผลิต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ออกแบบกรอบแนวคิดการวิจัยโดยศึกษาความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการและใช้แนวคิดการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ดังภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยตัวแปรต้นคือความคิดเห็นของผู้ใช้ที่เข้ามศึกษาศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 3 ตัวแปร ได้แก่ ความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลหรือความรู้ที่ต้องการ ความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ และความน่าสนใจในการนำเสนอผลผลิตภายในศูนย์การเรียนรู้ ส่วนตัวแปรตามได้แก่ ความพึงพอใจในศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการแฟ้มเพจ ด้านเนื้อหาสาระของแฟ้มเพจ และด้านการนำเสนอผลผลิต โดยในการพัฒนาให้เกิดตัวแปรตามนั้น ผู้วิจัยใช้เทคนิค ADDIE มาใช้ประกอบการพัฒนา ประกอบด้วย

การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) เพื่อให้เกิดการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ผู้ใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ จำนวน 987 คน ที่กดติดตาม (Followers) บนเครือข่ายเฟสบุ๊กของศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับ

ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา เป็นการศึกษาในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2563 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2564

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา โดยตัวแปรต้นได้แก่ความคิดเห็นของผู้ใช้ที่เข้าชมศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 3 ตัวแปร ได้แก่ ความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลหรือความรู้ที่ต้องการ ความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ และความน่าสนใจในการนำเสนอผลผลิตภายในศูนย์การเรียนรู้ ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจในศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการแฟนเพจ ด้านเนื้อหาสาระของแฟนเพจ และด้านการนำเสนอผลิตภัณฑ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพัฒนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1. แบบประเมินคุณภาพการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้งานเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ ประกอบด้วย ความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลหรือความรู้ที่ต้องการ ความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ และความน่าสนใจในการนำเสนอผลผลิตภายในศูนย์การเรียนรู้มาเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าต่าง ๆ จากการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.99

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ องค์ประกอบของแบบสอบถาม มี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการแฟนเพจ ด้านเนื้อหาสาระของแฟนเพจ และด้านการนำเสนอผลิตภัณฑ์ จากการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.75

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ผู้ใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ จำนวน 987 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการกำหนดขนาดตัวอย่างของ เครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.05 จากผู้ใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรับบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ทั้งหมด ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 คน ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอให้กลุ่มตัวอย่างอาสาเข้าตอบแบบสอบถาม ได้จำนวนผู้อาสาให้ข้อมูลทั้งสิ้น 115 คน คิดเป็นร้อยละ 42

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกณฑ์การประเมินผลระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรักบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ การแปลความหมายค่าเฉลี่ยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1.00-1.50	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด
1.51-2.50	หมายถึง ระดับน้อย
2.51-3.50	หมายถึง ระดับปานกลาง
3.51-4.50	หมายถึง ระดับมาก
4.51-5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ	อันดับ
1. เพศ	หญิง	77	67.00	1
	ชาย	38	33.00	2
2. อายุ	ไม่เกิน 20 ปี	1	0.90	5
	21-30 ปี	34	29.60	2
	31-40 ปี	60	52.20	1
	41-50 ปี	1	0.90	5
	51-60 ปี	11	9.60	3
	61 ปีขึ้นไป	8	7.00	4
3. ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	1	0.90	3
	ปริญญาตรี	59	51.30	1
	สูงกว่าปริญญาตรี	55	47.80	2
4. อาชีพ	พนักงานหน่วยงานของรัฐ	36	31.30	1
	ข้าราชการ	30	26.10	2
	พนักงานบริษัทเอกชน	18	15.70	3
	อาชีพอิสระ	13	11.30	4
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	9	7.80	5
	เกษียณอายุราชการ	7	6.10	6
	นักเรียน	1	0.90	7
	ว่างงาน	1	0.90	7

จากตาราง 1 พบว่า บุคคลที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (67%) เกินครึ่งมีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี (52.20%) รองลงมาคือกลุ่มอายุ 21-30 ปี (29.60%) มากกว่าครึ่งหนึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (51.30%) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (47.80%) สำหรับการประกอบอาชีพนั้น เกือบหนึ่งในสาม (31.30%) เป็นกลุ่มพนักงานหน่วยงานของรัฐ รองลงไปที่คือ กลุ่มข้าราชการ พนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพอิสระ (26.10% 15.07% และ 11.30% ตามลำดับ)

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้ที่เข้าชมศูนย์การเรียนรู้ไร้สายรักบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ และผลการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้

ในการศึกษาความคิดเห็นโดยใช้แบบประเมินคุณภาพการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้มีรายการประเมินแบบตรวจสอบรายการ (checklist) จำนวนข้อคำถาม 29 ข้อ จำแนกตามประเภทการประเมินเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลหรือความรู้ที่ต้องการ 2) ด้านความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ และ 3) ด้านความน่าสนใจในการนำเสนอผลผลิตภายในศูนย์การเรียนรู้ ผลการประเมินคุณภาพในแต่ละด้านเมื่อเทียบคะแนนเป็นร้อยละ ปรากฏดังนี้ ผลการประเมินคุณภาพการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้ไร้สายรักเป็นดังนี้

ตาราง 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้ไร้สายรักบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ (ร้อยละ)

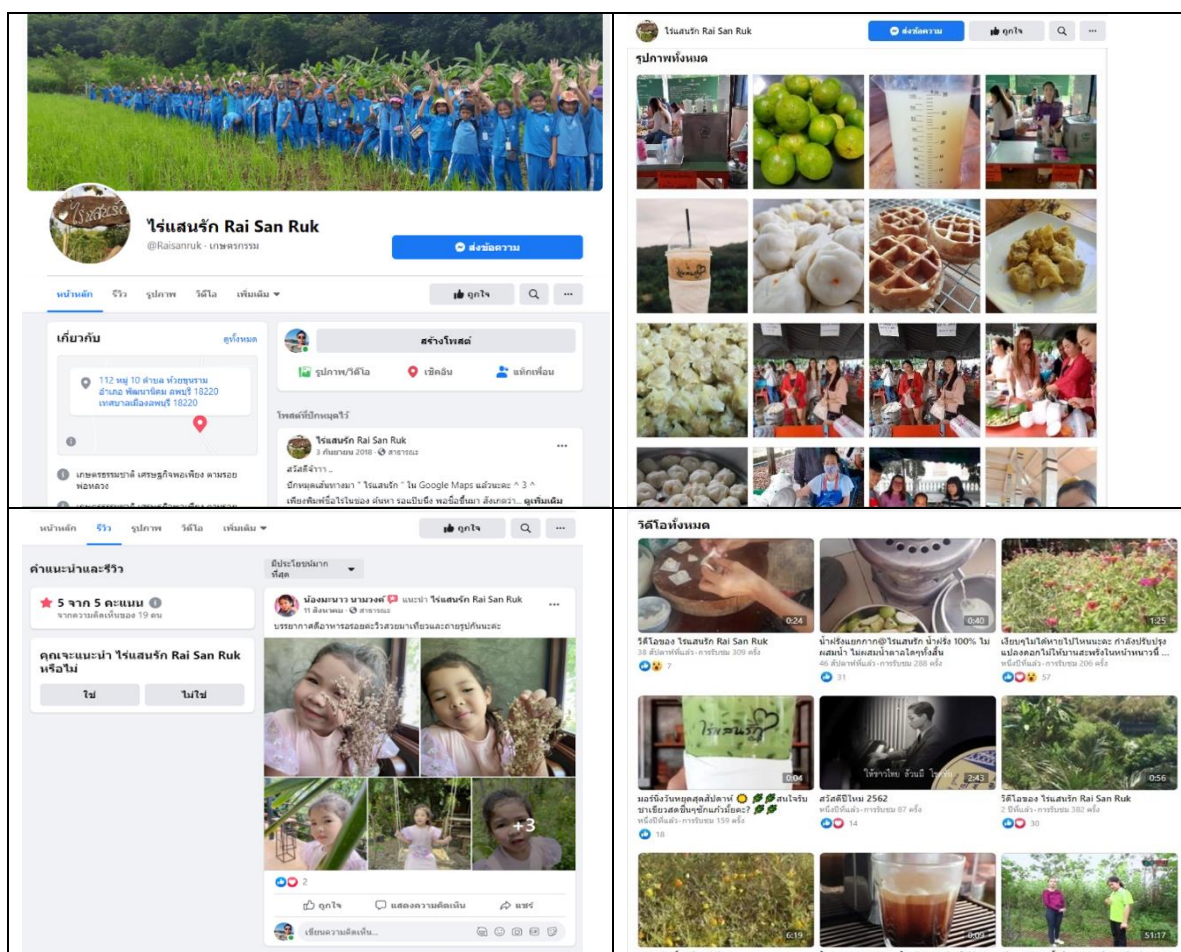
ประเด็นในการประเมิน	ทำ/สะดวก	ไม่ทำ/ ไม่สะดวก
ความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลหรือความรู้ที่ต้องการ		
1. ข้อมูลการติดต่อผ่านเบอร์โทรศัพท์มือถือ	73.30	26.70
2. ข้อมูลการติดต่อผ่านแอปไลน์	100	0
3. ข้อมูลการติดต่อผ่านอินสตาแกรม	83.30	16.70
4. ข้อมูลเว็บไซต์	66.70	33.30
5. ข้อมูลอีเมล	66.70	33.30
6. ช่องทางในการติดต่อผ่านการส่งข้อความ	66.70	33.30
7. การจัดความรู้บนเพจให้เป็นหมวดหมู่ เข้าใจได้ง่าย	100	0
8. ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	100	0
9. ข้อมูลตำแหน่งที่ตั้งของไร้สายรักใน Google Map	100	0
10. การจัดความรู้ให้เป็นหมวดหมู่เป็นระเบียบ ช่วยให้เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น	100	0
11. สามารถแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในหลากหลายช่องทาง	100	0
12. สื่อเพจจดจำง่าย ทำให้สะดวกต่อการค้นหา	100	0
ความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ		
1. นำเสนอเกร็ดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน	100	0
2. นำเสนอความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรแบบพอเพียง	100	0

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเด็นในการประเมิน	ทำ/สะดวก	ไม่ทำ/ ไม่สะดวก
3. นำเสนอความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรปลอดสารพิษ	100	0
4. หากเป็นข้อมูลเชิงวิชาการ มีการอ้างอิงแหล่งที่มาชัดเจน	100	0
5. นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน	100	0
6. ความรู้ที่นำเสนอสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	100	0
7. กระตุ้นหรือผลักดันให้เกิดการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	100	0
8. ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ในหัวข้อที่สนใจ	100	0
9. มีการนำเสนอความรู้ในรูปแบบวิดีโอ	100	0
ความน่าสนใจในการนำเสนอผลผลิตภายในศูนย์การเรียนรู้		
1. การนำผลผลิตมาเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	100	0
2. มีผลิตภัณฑ์ให้เลือกหลากหลาย	93.30	6.70
3. ผลิตภัณฑ์ที่นำเสนอมีความน่าสนใจ	100	0
4. ราคาของผลิตภัณฑ์มีความสมเหตุสมผล	100	0
5. นำเสนอรายละเอียดของผลิตภัณฑ์อย่างครบถ้วน	96.70	3.30
6. ภาพประกอบมีความชัดเจน (ความละเอียดของภาพ แสดงข้อมูลครบถ้วน)	100	0
7. ภาพประกอบน่าสนใจ (องค์ประกอบภาพ การใช้สี เทคนิคการถ่ายภาพ)	100	0
8. มีการนำเสนอผลิตภัณฑ์ผ่านวิดีโอได้อย่างน่าสนใจ	100	0.

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับรู้ในคุณภาพการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรักรับคนเครือข่ายสังคมออนไลน์ แต่ยังไม่มีความสำคัญคือเว็บไซต์ ข้อมูลอีเมล และช่องทางการติดต่อผ่านการส่งข้อความ รวมไปถึงข้อมูลเบอร์โทรศัพท์มือถือ นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรเพิ่มเติมรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มวิดีโอและรูปภาพให้มากขึ้น รวมถึงการนำเสนอเนื้อหาใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

เมื่อผู้ดูแลศูนย์การเรียนรู้ได้ศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อการปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้เข้าชม โดยนำเทคนิค ADDIE มาใช้ประกอบการพัฒนา ประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ทำให้ผู้ดูแลศูนย์การเรียนรู้ได้ข้อมูลสำคัญเพื่อปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ ทั้งในส่วนข้อมูลเว็บไซต์ ข้อมูลอีเมล ช่องทางการติดต่อผ่านการส่งข้อความ ข้อมูลเบอร์โทรศัพท์มือถือ และเพิ่มการนำเสนอด้วยสื่อต่าง ๆ ทั้งรูปภาพและวิดีโอให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลแก่ผู้เข้าใช้งานได้อย่างครบถ้วน ตัวอย่างภาพของศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรักรับคนเครือข่ายสังคมออนไลน์ภายหลังการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เป็นดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 ตัวอย่างหน้าแฟนเพจในศูนย์การเรียนรู้ไร่แสนรัก

จากภาพประกอบ 2 ศูนย์การเรียนรู้ไร่แสนรักได้พัฒนาการนำเสนอเนื้อหาในบางส่วนเพื่อให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์มากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการทำอาหารผ่านวิดีโอ เพิ่มเติมภาพให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบันโดยมีข้อความอธิบายให้ความรู้เพิ่มเติม เพิ่มเติมข้อมูลที่สำคัญคือเว็บไซต์ ข้อมูลอีเมล และช่องทางการติดต่อผ่านการส่งข้อความ รวมไปถึงข้อมูลเบอร์โทรศัพท์มือถือ เพื่อเพิ่มการติดต่อและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใช้บริการ

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าชมศูนย์การเรียนรู้ไร่แสนรักบนเครือข่ายออนไลน์

เมื่อศูนย์การเรียนรู้ไร่แสนรักได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยนำเทคนิค ADDIE มาใช้ประกอบการพัฒนา โดยผลจากการปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าชม ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

รายการความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหารจัดการแฟนเพจ ($\bar{X} = 4.04$)			
อันดับ 1. มีผู้รับผิดชอบเพจที่ปฏิบัติงานต่อเนื่อง	4.11	1.041	มาก
อันดับ 2. ความสะดวกในการค้นข้อมูลบนแฟนเพจไร้แสงรัก	4.10	1.095	มาก
อันดับ 3. มีการจัดระบบข้อมูลที่ทำให้เข้าถึงข้อมูลได้สะดวก	4.06	1.045	มาก
อันดับ 4. ความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลของแฟนเพจไร้แสงรัก	3.99	1.112	มาก
อันดับ 5. การตอบคำถามหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมเป็นไปอย่างรวดเร็ว	3.96	0.995	มาก
ด้านเนื้อหาสาระของแฟนเพจ ($\bar{X} = 4.09$)			
อันดับ 1. มีข้อมูลติดต่อที่ครบถ้วน (ที่อยู่ แผนที่ เบอร์โทร)	4.28	1.064	มาก
อันดับ 2. ความคิดสร้างสรรค์ของเนื้อหาที่น่าสนใจ (ภาพนิ่ง วิดีโอ)	4.06	1.020	มาก
อันดับ 3. มีข้อมูลสาระความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	4.06	1.028	มาก
อันดับ 4. ภาพนิ่งและวิดีโอให้ข้อมูลครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของเพจ	4.04	1.029	มาก
อันดับ 5. ความสวยงามของเนื้อหาที่น่าสนใจ (ภาพนิ่ง วิดีโอ)	4.03	1.127	มาก
ด้านการนำเสนอผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 4.02$)			
อันดับ 1. มีข้อมูลรูปภาพหรือภาพเคลื่อนไหวเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์	4.07	1.024	มาก
อันดับ 2. มีข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ครบถ้วนเพื่อประกอบการตัดสินใจ	4.03	1.038	มาก
อันดับ 3. การจัดระบบรายการผลิตภัณฑ์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย	4.03	1.131	มาก
อันดับ 4. ความรวดเร็วในการตอบคำถามเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์	3.98	1.100	มาก
อันดับ 5. ความน่าสนใจของการนำเสนอผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด	3.97	1.131	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ด้านเนื้อหาสาระของแฟนเพจมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.09$) รองลงไปได้แก่ ด้านการบริหารจัดการแฟนเพจ ($\bar{X} = 4.04$) และด้านการนำเสนอผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนสูงสุด คือ การมีข้อมูลติดต่อที่ครบถ้วน ($\bar{X} = 4.28$) รองลงไปได้คือ การที่มีผู้รับผิดชอบที่ปฏิบัติงานต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.11$) ส่วนข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ การตอบคำถามหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.96$)

สรุปผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ สรุปว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการของศูนย์การเรียนรู้ แต่ยังไม่มีข้อมูลสำคัญที่ชัดเจน ประกอบด้วย เว็บไซต์ อีเมล และช่องทางการติดต่อผ่านการส่งข้อความ รวมไปถึงข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์มือถือ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรเพิ่มรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มสื่อวิดีโอและรูปภาพให้มากขึ้น รวมถึงการนำเสนอเนื้อหาใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้ดูแลศูนย์การเรียนรู้ไร้แสงรักบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ทำการปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ADDIE มาประกอบการพัฒนา

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการภายหลังการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สรุปได้ว่า โดยภาพรวมผู้เข้าชมมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}$ ระหว่าง 4.02-4.09) โดยที่ส่วนที่ได้คะแนนสูงและโดดเด่นกว่าด้านอื่น ๆ คือ ข้อมูลติดต่อที่มีความครบถ้วน (ที่อยู่ แผนที่ เบอร์โทร) ($\bar{X} = 4.28$) นอกจากนี้ยังมีความพึงพอใจที่มีระบบการบริหารที่มีผู้รับผิดชอบที่ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.11$)

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้าชมพบว่า มีข้อเสนอที่ชัดเจนในประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลการติดต่อ ตลอดจนการนำเสนอเนื้อหาให้มีความน่าสนใจมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มเติมสื่อวิดีโอและรูปภาพให้มากขึ้น รวมถึงการนำเสนอเนื้อหาใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ยกตัวอย่างเช่น การนำเสนอด้วยภาพอินโฟกราฟิก ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน ดังบทความวิจัยของ Kunze และคณะ ได้กล่าวถึงอิทธิพลของอินโฟกราฟิกว่ามีบทบาทสำคัญในการเพิ่มความน่าสนใจและให้กับแหล่งเรียนรู้บนสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญ และไม่เพียงแต่ในสื่อสังคมออนไลน์เท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงเอกสารที่มีความเป็นวิชาการสูงอีกด้วย (Kunze; et al. 2021)

2. จากผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้าชมมีความพึงพอใจในเนื้อหาสาระของแผนเพจมากเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะธรรมชาติของเนื้อหาของศูนย์การเรียนรู้ไร้เส้นรักรบนเครือข่ายออนไลน์จำเป็นต้องนำเสนอเนื้อหาทั้งที่เป็นข้อความ ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว เพื่อให้เห็นถึงวิถีของการทำการเกษตรที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ด้วยเหตุนี้ การนำเสนอเนื้อหาที่มีความเป็นรูปธรรมจะทำให้เป็นที่น่าสนใจของผู้ที่เข้ามาเข้าชม จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า การนำเสนอเนื้อหาในสื่อสังคมออนไลน์ด้วยภาพกราฟิกหรือวิดีโอพร้อมทั้งมีคำอธิบายประกอบ จะทำให้ระดับของการมีส่วนร่วมของผู้เข้าชมอยู่ในระดับสูง เนื่องจากการได้รับความเข้าใจที่ชัดเจนมากขึ้นทั้งจากการอ่านและจากการรับชม จากสื่อที่นำเสนออยู่นั้น (Rahman; et al. 2016) จากการศึกษาพบว่า การที่มีผู้รับผิดชอบแผนเพจที่นำเสนอข้อมูลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง จะช่วยทำให้ผู้เข้าชมศูนย์การเรียนรู้มีความพึงพอใจ เนื่องจากจะสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลได้อย่างทันท่วงที ในทางกลับกัน หากผู้รับผิดชอบแผนเพจไม่สามารถตอบข้อความหรือติดต่อกลับซ้ำ อาจทำให้มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการด้วยเช่นกัน ดังผลการวิจัยของ Sigurdssona; และคณะ (Sigurdssona; et al. 2021) ที่พบว่า การที่ตอบข้อความซ้ำเกินไปจะส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้งานแผนเพจที่ต่างรอคอยคำตอบของตนและคาดหวังว่าจะได้รับการตอบที่รวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ในการจัดทำศูนย์การเรียนรู้ออนไลน์บนเครือข่ายสังคมออนไลน์นั้นจำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบหลักและให้ความสำคัญกับการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้หรือผู้เยี่ยมชม ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่าปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวจะส่งผลโดยตรงต่อการสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นและมีโอกาสในการกลับเข้ามาชมเนื้อหาใหม่ ๆ ที่จะนำเสนอในอนาคต

2. ผู้บริหารศูนย์การเรียนรู้ควรให้ความสำคัญกับเนื้อหา (contents) เป็นพิเศษ ซึ่งนอกจากจะมีความต่อเนื่องและทันสมัยแล้ว ยังต้องมีเนื้อหาที่เป็นสื่อใหม่ต่าง ๆ เช่น คลิปวิดีโอ ภาพนิ่ง รวมไปถึงอินโฟกราฟิกต่าง ๆ โดยมีเนื้อหาที่เป็นความรู้หรือคำอธิบายประกอบ ซึ่งจะพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าชมเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ในลักษณะที่น่าสนใจมากขึ้น เช่น การยกระดับสู่เทคโนโลยีเมตาเวิร์ส (Metaverse) กล่าวคือ สร้างสภาพแวดล้อมของโลกเสมือนจริงของผู้คนผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้ผู้ชมศูนย์การเรียนรู้ใช้ชีวิตคล้ายกับอยู่บนโลกความเป็นจริง โดยอาจใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานโลกจริงกับโลกเสมือนเข้าด้วยกัน (Augmented Reality: AR)

เอกสารอ้างอิง

- บันลือศักดิ์ ศรีชัยสุวรรณ; และ ยาวลักษณ์ พิพัฒน์จำเริญกุล. (2559). การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**. 6(2): 133-141.
- สถาบันการเรียนรู้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2560). **รูปแบบการเรียนรู้สำหรับคนรุ่นใหม่**. กรุงเทพฯ: สถาบันการเรียนรู้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุนิตย์ เชรขรรฐา; และ ชิตพงษ์ กิตตินราดร. (2549). **WEB 2.0 กับการเรียนรู้เพื่อสร้างปัญญาสาธารณะ**. จาก <http://www.trnlab.org>.
- แสงเดือน ผ่องพุ่ม. (2556). **สื่อสังคมออนไลน์: แนวทางการนำมาประยุกต์ใช้**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- Harrison, A. (2018). **Best Practice for Improving Digital Retail Customer Experience**. Retrieved from <https://www.riverbed.com>.
- Kunze, K. N.; Vadhera, A.; Purbey, R.; Singh, H.; Kazarian, G. S.; & Chahla, J. (2021). Infographics Are More Effective at Increasing Social Media Attention in Comparison With Original Research Articles: An Altmetrics-Based Analysis. **The Journal of Arthroscopy**. 37(8): 2591-2597.
- Norberg, A.; Handel, A.; & Odling, P. (2015). Using MOOCs at learning centers in Northern Sweden. **The International Review of Research in Open and Distributed Learning**. 16(6): 137-150.
- Rahman, Z.; Kumaran S.; Hasmah, Z.; Sedigheh, M.; & Mohd, N. (2016). Social Media Engagement Metrics Analysis -“Study on Fan Page Content”. **Journal of Telecommunication, Electronic and Computer Engineering**. 8(8): 71-76.
- Sigurdssona, V.; Larsenb, N. M.; Gudmundsdottira, H. K.; Alemuc, M. H.; Menona, R. G. V.; & Fagerström, A. (2021). Social Media: Where Customers Air Their Troubles How Torespond to Them?. **Journal of Innovation & Knowledge**. 6(4): 257-267.

E0125: สภาพและแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่

WORK PERFORMING OF OCCPATIONAL THERAPY STANDARD GUIDELINES AND CIRCUMSTANCE FOR THE REGIONAL SPECIAL EDUCATION CENTER 8, CHIANG MAI

ปรียาภรณ์ มหาเทพ¹ พนมพร จันทรปัญญา²

¹ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ คือ ผู้บริหาร ครูและนักสหกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา วิเคราะห์ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของสำคัญกับงานกิจกรรมบำบัด ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งหมด จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงาน 2) แบบวิเคราะห์เอกสาร และ 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า

สภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริการ ด้านการบริหารจัดการ และด้านวิชาการ พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการและด้านวิชาการ มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ร้อยละ 100 ทุกประเด็น ส่วนด้านบริหารจัดการ พบว่า ไม่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ร้อยละ 100 อยู่ 2 ประเด็น คือ ประเด็นด้านบุคลากรในการให้บริการแบบกลุ่มไม่เกินกลุ่มละ 5 คนต่อ 1 ครั้งต่อ 1 ชั่วโมง และประเด็นด้านบุคลากรครูกิจกรรมบำบัดได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพกิจกรรมบำบัด

แนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 3 ด้าน ควรนำมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมในสถานศึกษา มาตรฐานการการศึกษาพิเศษและมาตรฐานวิชาชีพครู มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดเฉพาะของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ทั้งในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม รวมทั้งบทบาทและภารกิจต่าง ๆ ของศูนย์

คำสำคัญ: กิจกรรมบำบัด, ศูนย์การศึกษาพิเศษ

Abstract

The objective of the research was to study at work performing and exploring occupational therapy following the standard guidelines of The Regional Special Education Center 8, Chiang Mai. A total of 7 participants in academic year 2021 of The Regional Special Education Center 8 were selected. Those were administrators, teachers, and multidisciplinary. Questionnaires, assessment forms, and interview forms were used as instruments to collect data. Moreover, the data collected was analyzed using frequency, percentage and content analysis.

The findings revealed that three areas which were service, management, and academic were significantly and efficiently carried out with the standard of occupational therapy activity in educational institutions. Among three areas within the research, the service and academic areas were achieved to be the most and given 100 percent in all parts. However, in the management area, it was found that implementing the standard of occupational therapy activity succeeded only in two issues. Which were the personnel where the group service was taken with five group members or less and it was one hour service each group, and the occupational therapy teacher were assessed with work performance by occupational therapy professional standard.

The three areas of Work performing of occupational therapy standard guidelines at the Regional Special Education Center 8, Chiang Mai should work closely to the professional standard teaching and the Regional Special Education Center Standard by considering the differentiate of the physical environment and current society including role and responsibilities in order to find out the guidelines and to put them to action.

Keywords: Occupational Therapy, Special Education Center

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 119-120) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของ โลกศตวรรษที่ 21” ดังนั้น การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับประชากรเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยการพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่ง ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียม และจัดให้มีระบบสนับสนุน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยพัฒนาระบบข้อมูล และสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันในการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ทั้งผู้เรียนและสถานศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ดังนั้น การจัดทำแผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) จึงดำเนินการบนพื้นฐานการมีส่วนร่วม โดยการวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มในอนาคตที่มีผลกระทบ การจัดวางทิศทางและยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องบูรณาการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.

2560-2579) ตลอดจนการรับฟังสาธารณะเพื่อสร้างการรับรู้ การยอมรับและการเติมเต็ม ความเหมาะสมและเป็นไปได้ต่อการนำไปสู่การปฏิบัติ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายและดำเนินการขยายบริการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับคนพิการให้กว้างขวาง ครอบคลุม ทั้งถึงและเต็มตามศักยภาพของผู้พิการ โดยการร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น ชุมชน และครอบครัวอย่างเป็นระบบ จนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีศักยภาพเพียงพอต่อการประกอบอาชีพ และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะองค์กรที่จัดการศึกษาและส่งเสริมการจัดการศึกษาให้คนพิการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จึงมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพให้กับคนพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิตให้ครอบคลุม ทั้งถึง เต็มตามศักยภาพของผู้พิการ (ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่. 2562) งานกิจกรรมบำบัดมีความสำคัญเป็น อย่างยิ่งในการฟื้นฟูสมรรถภาพจึงถูกกำหนดเป็นงานในโครงสร้างงานวิชาการของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งโดยทั่วไป งานกิจกรรมบำบัดในประเทศไทยได้ถูกกำหนดตามมาตรฐานการประกอบโรคศิลปะสาขา กิจกรรมบำบัดของกระทรวงสาธารณสุข ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (กระทรวงสาธารณสุข. 2564) รูปแบบการบริการสุขภาพในสาขากิจกรรมบำบัดโดยผู้ประกอบโรคศิลปะสาขา กิจกรรมบำบัด จะครอบคลุม การบริการที่จัดไว้ในอาคาร สถานที่ที่มีโครงสร้างและรูปแบบถาวร เช่น สถานพยาบาลของรัฐและเอกชน ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพ สถานศึกษา เป็นต้น และการบริการที่ไม่ได้จัดไว้ในอาคารสถานที่ และมีรูปแบบการบริการที่ชัดเจนแน่นอน เช่น หน่วยบริการชุมชนเคลื่อนที่ (สำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ. 2554) ดังนั้น คุรุกิจกรมบำบัดที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ต้องปฏิบัติงานภายใต้กฎหมายการประกอบโรคศิลปะสาขา กิจกรรมบำบัด ตามระเบียบต่าง ๆ ที่กำหนดโดยกระทรวงสาธารณสุข แต่ขณะเดียวกันก็ต้องปฏิบัติตามระเบียบวิชาชีพครูของคุรุสภา รวมทั้งนโยบายการจัดการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดอีกด้วย ชมรมคุรุกิจกรมบำบัดจึงได้จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาของคุรุกิจกรมบำบัดขึ้น เพื่อให้บริการกิจกรรมบำบัดแก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม ทั้งของภาครัฐและเอกชน โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้คุรุกิจกรมบำบัด มีแนวทางในการปฏิบัติงานตามกรอบแนวทางของวิชาชีพภายใต้บริบทของสถานศึกษา อันมีลักษณะจำเพาะแตกต่างจากการปฏิบัติงานในสถานพยาบาล การนำแนวทางปฏิบัติงานไปใช้จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ ทำให้การให้บริการกิจกรรมบำบัดในเด็กพิเศษมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ มีประสิทธิผล และตรวจสอบได้ (วิจิตา เกศารักษ์. 2558)

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร โดยใช้วิธีการ SWOT Analysis ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ (ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่. 2562: 26-33) พบว่า การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในปัจจุบันยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการจำเป็นของคนพิการได้ทั่วถึง และในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านโครงสร้างและนโยบาย ยังพบว่า แนวทางและระเบียบปฏิบัติไม่ชัดเจนส่งผลให้ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันและซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ผู้ศึกษาในฐานะหัวหน้างานกิจกรรมบำบัด จึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีความแตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ทั้งในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม โดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการหาแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ได้แนวทางการปฏิบัติงานที่เกิด

จากการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจและยอมรับในแบบแผน แนวทาง ข้อปฏิบัติที่คิดร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาเด็กพิการอย่างเต็มศักยภาพ

วัตถุประสงค์

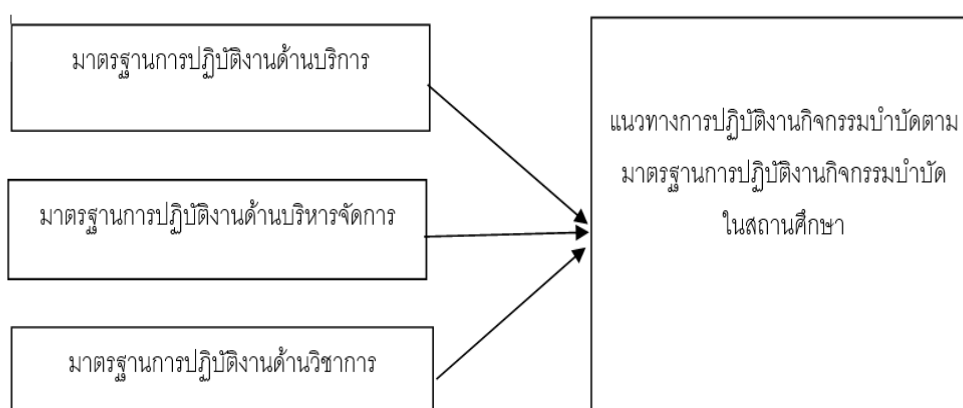
1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบสภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานกิจกรรมบำบัดตามบริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ได้อย่างเหมาะสม
2. ได้แนวทางในการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดที่สอดคล้องตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความเหมาะสมและมีประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

กรอบแนวคิด

ในการศึกษา เรื่อง สภาพและแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครูและนักสหวิชาชีพของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสำนักงานกิจกรรมบำบัด ในปีการศึกษา 2564 รวมทั้งหมดจำนวน 7 คน ที่ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง(Purposive sampling) โดยกำหนดเกณฑ์การเลือก ดังนี้

1.1 ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ได้แก่ ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานหน้าที่ในการนิเทศติดตามงานกิจกรรมบำบัดในปีการศึกษา 2564

1.2 ครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมบำบัดมาอย่างน้อย 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 คน ได้แก่ หัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 1 คน หัวหน้าห้องเตรียมความพร้อม จำนวน 1 คน

1.3 นักสหวิชาชีพที่ปฏิบัติงานฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน 4 คน ได้แก่ นักกิจกรรมบำบัด จำนวน 1 คน นักกายภาพบำบัด จำนวน 2 คน แพทย์แผนไทย จำนวน 1 คน

2. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่และการศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงาน แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารคู่มือ มาตรฐานวิชาชีพ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และ เพื่อสร้างแบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างร่างแบบสอบถาม แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาและความครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการประเมินทั้งหมด และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2.2 นำแบบสอบถาม แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งในแบบสอบถาม แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์ ทั้ง 3 ฉบับนี้พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ในการเก็บข้อมูล

4.2 ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยการใช้แบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดจากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 7 คน และวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดของ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมทั้งสังเกตการปฏิบัติงานของครูกิจกรรมบำบัดที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์การศึกษาพิเศษ

4.3 ผู้ศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 7 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์โดยการนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาสรุปแจกแจงความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา นำเสนอในรูปตารางประกอบบรรยาย

5.2 ฉบับที่ 2 แบบวิเคราะห์เอกสารใช้การวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสรุปผลการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอในรูปตารางประกอบบรรยาย

5.3 ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป้าหมายทั้งหมด 7 คน เพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสรุปตามประเด็นที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้ นำเสนอในรูปแบบการบรรยาย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ สรุปรายด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านบริการ ที่มีประเด็นในการปฏิบัติงานทั้งหมด 25 ประเด็น พบว่า มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาร้อยละ 100 ทั้ง 25 ประเด็น

1.2 ด้านบริหารจัดการ ที่มีประเด็นการปฏิบัติงานทั้งหมด 17 ประเด็น พบว่า มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาร้อยละ 100 อยู่ 15 ประเด็น และพบว่า ไม่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ร้อยละ 100 อยู่ 2 ประเด็น คือ ประเด็นด้านบุคลากรในการให้บริการแบบกลุ่มไม่เกินกลุ่มละ 5 คนต่อ 1 ครั้งต่อ 1 ชั่วโมง และประเด็นด้านบุคลากร ครูกิจกรรมบำบัดได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพกิจกรรมบำบัด

1.3 สภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ด้านวิชาการ ที่มีประเด็นในการปฏิบัติงานทั้งหมด 8 ประเด็น พบว่า มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ร้อยละ 100 ทั้ง 8 ประเด็น

2. แนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ได้ข้อมูลที่สามารถวิเคราะห์ได้ตามประเด็น ดังนี้

2.1 แนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ด้านบริการ พบว่า ควรมีขอปรึกษาและขั้นตอนการ

ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา โดยปรับตามบริบทและภารกิจของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งด้านผู้เรียน สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม ซึ่งต้องจัดการบริการให้ครอบคลุมทั้งผู้เรียนที่มาเตรียมความพร้อมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ผู้เรียนที่รับบริการตามหน่วยบริการประจำอำเภอ ผู้เรียนที่รับบริการที่บ้าน รวมถึงผู้เรียนที่เรียนอยู่ในห้องเรียนคู่ขนานของโรงเรียนเรียนร่วม การให้บริการควรจัดตารางเวลาการบริการที่ทั่วถึงและสม่ำเสมอ ทั้งผู้เรียนในศูนย์และผู้เรียนนอกศูนย์

2.2 แนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ด้านบริหารจัดการ พบว่า ควรมีขอบข่ายและขั้นตอนการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา โดยในส่วนของงบประมาณและแผนงานควรอิงตามคู่มือการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนด้านสถานที่และอุปกรณ์ ควรจัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัด ส่วนด้านบุคลากร ด้านข้อมูลและสารสนเทศ ควรวิเคราะห์ให้สอดคล้องตามบริบทและภาระงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่

2.3 การปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ด้านวิชาการ ควรมีขอบข่ายและขั้นตอนการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาตามบริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ เนื่องจากเป็นศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีเครือข่ายหลากหลาย เช่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันพัฒนาการเด็กราชชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ หน่วยงานเกี่ยวกับเด็กพิเศษ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งครู ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กพิเศษ ดังนั้น งานกิจกรรมบำบัดจึงต้องมีแนวทางในการปฏิบัติงาน ทั้งในการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และการเผยแพร่ข้อมูลด้านวิชาการที่สอดคล้องกับบริบทของศูนย์และสภาพสังคมปัจจุบัน เช่น สถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 การเผยแพร่ข้อมูลทางออนไลน์

2.4 แนวทางแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่า แนวทางแก้ปัญหการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา พบว่า ในด้านบริหารจัดการบุคลากร ยังไม่มีการให้บริการแบบกลุ่ม จึงควรจัดให้บริการเป็นรายกลุ่มในห้องที่มีพัฒนาการคล้ายกัน โดยมีนักกิจกรรมบำบัดเป็นผู้นำในส่วนของ การจัดกิจกรรมและให้ครูประจำชั้นหรือผู้ปกครองเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่วนในประเด็นที่นักกิจกรรมบำบัดยังไม่ได้รับประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพกิจกรรมบำบัด เนื่องจากผู้มาประเมินการปฏิบัติงานไม่ได้เป็นนักกิจกรรมบำบัด ดังนั้น จึงควรแก้ปัญหาโดยเชิญนักกิจกรรมบำบัดที่มีประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษามาประเมิน ข้อเสนอแนะในการจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 คือ ควรนำมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา มาตรฐานการการศึกษาพิเศษและมาตรฐานวิชาชีพครูมาเป็นวิเคราะห้เพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดเฉพาะของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ และควรพิจารณาตามบริบทของศูนย์ทั้งด้านผู้เรียน สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม รวมทั้งบทบาทและภารกิจของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่

สรุป

สภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและผลการวิเคราะห์

เอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการ ที่มีประเด็นในการปฏิบัติงานทั้งหมด 25 ประเด็น พบว่า มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ร้อยละ 100 ทั้ง 25 ประเด็น ด้านบริหารจัดการ ที่มีประเด็นการปฏิบัติงานทั้งหมด 17 ประเด็น พบว่า มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ร้อยละ 100 อยู่ 15 ประเด็น ไม่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา 2 ประเด็น ด้านวิชาการ ที่มีประเด็นในการปฏิบัติงานทั้งหมด 8 ประเด็น พบว่า มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ร้อยละ 100 ทั้ง 8 ประเด็น

แนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 3 ด้าน ควรนำมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมในสถานศึกษา มาตรฐานการการศึกษาพิเศษและมาตรฐานวิชาชีพครู มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัด เฉพาะของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ทั้งในด้าน ผู้เรียน สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม รวมทั้งบทบาทและภารกิจต่าง ๆ ของศูนย์

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน พบว่า ไม่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา 2 ประเด็น คือ ประเด็นด้านบุคลากรให้บริการแบบกลุ่มไม่เกินกลุ่มละ 5 คนต่อ 1 ครั้งต่อ 1 ชั่วโมง และประเด็นครูกิจกรรมบำบัดได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพกิจกรรมบำบัด พบว่า มีสาเหตุเนื่องจากการขาดบุคลากร เช่นเดียวกับการศึกษาของ เอกราช สุเต็ม; และคณะ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหน่วยบริการประจำอำเภอกรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบปัญหาว่าขาดบุคลากรทางกายภาพบำบัดเช่นกัน

2. แนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 3 ด้าน ควรนำมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมในสถานศึกษา มาตรฐานการการศึกษาพิเศษและมาตรฐานวิชาชีพครู มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดเฉพาะของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ทั้งในด้านผู้เรียน สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม รวมทั้งบทบาทและภารกิจต่าง ๆ ของศูนย์ ซึ่งพบว่า การที่ต้องนำเอามาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษามาเป็นแนวทางหลัก เนื่องจากนักกิจกรรมบำบัดทุกคนต้องอยู่ภายใต้กฎหมายการประกอบโรคศิลปะกิจกรรมบำบัด(กระทรวงสาธารณสุข. 2564) และในการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษาได้มีการนำเอามาตรฐานวิชาชีพครูและมาตรฐานของสถานศึกษามาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทาง (วิจิตา เกศรักษณ์. 2558) และการจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานควรคำนึงถึงบริบทของสถานศึกษาด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วรณี เจตจำนงสุข; และคณะ (2560) ที่ศึกษาเรื่องมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาพิเศษ ผลการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันมาตรฐานวิชาชีพครูมีความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาให้เป็นมาตรฐานวิชาชีพครูเฉพาะทาง และหากสามารถนำกฎหมายและนโยบายที่มีอยู่มาปฏิบัติได้จริง รวมทั้งกำหนดมาตรฐานการทำงานของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องตามบริบทที่ปฏิบัติงานอยู่ จะเป็นประโยชน์กับการจัดบริการทางการศึกษาพิเศษเป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้**

1. ควรนำผลการศึกษาไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลในจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดสำหรับศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความเหมาะสมและมีประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
2. ควรนำผลการศึกษาไปใช้เพื่อวางแผนทางการพัฒนาการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดให้กับสถานศึกษาที่มีบริบทเหมือนศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่
3. ควรนำผลการศึกษาไปใช้ในการวางแผนแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา
4. ควรนำผลการศึกษาไปใช้เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของวิชาชีพอื่น ๆ ที่มีความคล้ายคลึงกับงานกิจกรรมบำบัด เช่น งานกายภาพบำบัด งานแพทย์แผนไทย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่
2. ควรมีการศึกษาถึงระดับการปฏิบัติงานและระดับปัญหาในการปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบถึงสภาพการปฏิบัติงานและความสำคัญของปัญหา
3. ควรศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในศูนย์การศึกษาพิเศษอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบ
4. ควรศึกษาวิจัยเจาะลึกในประเด็นการขาดแคลนบุคลากร ทั้งเชิงนโยบายของแต่ละศูนย์ที่ขาดแคลนบุคลากรที่เป็นนักสหวิชาชีพ
5. ควรศึกษาถึงปัจจัยสนับสนุนในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564)**. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2564). **พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2556 (ฉบับที่ 4)**. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2564, จาก https://hss.moph.go.th/fileupload_doc_slider/2016-11-14-25-16-192407.p.
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2551). **ปรัชญาวิจัย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งรัตน์ พละไกร. (2564). **การฟื้นฟูสมรรถภาพ (Rehabilitation) เส้นทางกลับคืนสู่วิถีชีวิตที่ปกติอย่างมีสุขภาพ**. สืบค้นเมื่อ 14 มิถุนายน 2564, จาก <https://tpak.or.th/public/th/article/231>.
- วรรณิ์ เจตจำนงนุช; ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ; ชนิศา ตันติเฉลิม; และ ดุสิตา ทินมาลา. (2560). มาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาพิเศษ. **วารสารวิธีวิทยาการวิจัย (Journal of Research Methodology: JRM)**. 30(2): 161-186.
- วิชิตา เกศะรักษ์. (2558). **หลักการและแนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมบำบัดในสถานศึกษา**. เชียงใหม่: โรงพิมพ์จรัสธุรกิจการพิมพ์.

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่. (2562). การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับปรับปรุง) ประจำปี 2562. เชียงใหม่: ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2555). คู่มือการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: ธรรมรักษ์การพิมพ์.

สำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ. (2554). มาตรฐานการประกอบโรคศิลปะสาขากิจกรรมบำบัด 2554. กรุงเทพฯ: อาร์ตควอลิไฟท์.

เอกราช สุเต็ม; หยกแก้ว กมลวรรณ; และ มานี แสงหิรัญ. (2563). แนวทางการบริหารจัดการหน่วยบริการประจำอำเภอกรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน. วารสารมหาจุฬานาครธรรม์. 7(9): 138-152.

E0127: การพัฒนาชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI THE DEVELOPMENT OF PROBLEM SIMULATION PACKAGE ON ELECTRONIC FUEL INJECTION FOR MOTORCYCLE PGM-FI SYSTEM

ธีรพงษ์ บ่ายเที่ยง¹

¹ นักวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนสาขาวิชาช่างยนต์ ของวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 15 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และได้สร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ ชุดฝึกจำลองปัญหา และแบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกจำลองปัญหา โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI พร้อมทั้งแบบประเมินความเหมาะสมให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประเมินในด้านใบเนื้อหา ใบปฏิบัติงานจำลองปัญหา และชุดฝึกจำลองปัญหา จากนั้นนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลทางสถิติ

ผลการวิจัย พบว่า ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI ด้านชุดฝึกจำลองปัญหามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) ด้านใบปฏิบัติงานจำลองปัญหามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และด้านใบเนื้อหาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$)

คำสำคัญ: ชุดจำลองปัญหา, เครื่องยนต์เบนซินหัวฉีด, รถจักรยานยนต์

Abstract

The purpose of this research was to develop of problem simulation package on electronic fuel injection for motorcycle PGM-FI system. The tool used in this research were the problem simulation package and a 5-rating scale to evaluate the propriety. Data were collected from purposive sampling group of 15 experts who are automotive instructors in Technical College and data are analyzed by statistics.

Research result found that the problem simulation package on electronic fuel injection for motorcycle (PGM-FI) was suitable at a highest level ($\bar{X} = 4.60$), the job sheet was suitable at a high level ($\bar{X} = 4.30$) and the information sheet was suitable at a high level ($\bar{X} = 4.20$).

Keywords: Problem simulation package, Electronic fuel injection, Motorcycle

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในประเทศไทยจากสถิติการจดทะเบียนของกรมการขนส่งทางบก โดยรถจักรยานยนต์มีสถิติการจดทะเบียนใหม่ จำนวน 167,039 คัน ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2561 และจำนวนรถจักรยานยนต์ที่จดทะเบียนสะสมรวมทั่วประเทศไทยมีจำนวนถึง 20,548,178 คัน (กรมการขนส่งทางบก. 2561) ข้อมูลการใช้งานยานพาหนะประเภทต่าง ๆ ในปัจจุบันพบว่ารถจักรยานยนต์ คือ ยานพาหนะที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจากประชาชน ทั่วไปในเขตเมืองและชนบท และยังสามารถเดินทางไปได้ในสภาพการจราจรที่ติดขัดได้เป็นอย่างดี

รถจักรยานยนต์ในอดีตส่วนมากใช้คาร์บูเรเตอร์ในการผสมน้ำมันเชื้อเพลิงกับอากาศ แล้วจ่ายไปยังห้องเผาไหม้เพื่อทำการจุดระเบิด ปัจจุบันส่วนใหญ่ได้มีการพัฒนาเครื่องยนต์จากระบบ การจ่ายเชื้อเพลิงด้วยคาร์บูเรเตอร์มาเป็นระบบการฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงควบคุมด้วยอิเล็กทรอนิกส์ และได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เนื่องจากระบบที่ใช้การฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงควบคุมด้วย อิเล็กทรอนิกส์จะสร้างมลภาวะในอากาศจากการเผาไหม้น้อยกว่าระบบจ่ายเชื้อเพลิงด้วยคาร์บูเรเตอร์ รถจักรยานยนต์ในปัจจุบันได้พัฒนาระบบการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงโดยใช้หัวฉีดอิเล็กทรอนิกส์ ระบบจ่ายน้ำมันแบบหัวฉีด PGM-FI นั้น ทำงานโดยการควบคุมและสั่งการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเปรียบเสมือนกับสมองกลอัจฉริยะ ECU (Engine Control Unit) พร้อมด้วยกลไกต่างๆ ที่เป็นเทคโนโลยีล้ำสมัย ส่งผลให้การคำนวณอัตราของการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงมีความเที่ยงตรงแม่นยำมาก ส่งผลให้มีอัตราการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงที่สูง ในขณะที่เครื่องยนต์ทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ตอบสนองทุกความต้องการของผู้ขับขี่ด้วยแรงบิดที่ดีเยี่ยม และให้สมรรถนะสูง รวมทั้งยังเผาไหม้สมบูรณ์หมดจด จึงทำให้มีไอเสียสะอาดอีกด้วยซึ่งเปรียบเสมือนเป็นสมองกลของเครื่องยนต์ ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลที่ส่งมาจากอุปกรณ์ตรวจวัด หรือเซ็นเซอร์ต่าง ๆ เช่น เซ็นเซอร์ตรวจจับอัตราการบิดคันเร่ง อุณหภูมิ อากาศ แรงดันในท่อไอดี และปริมาณออกซิเจน บริเวณท่อไอเสีย เพื่อดำเนินการและควบคุมการจ่าย น้ำมันเชื้อเพลิงอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดจังหวะจุดระเบิดให้สอดคล้องกับสภาวะการทำงานของ เครื่องยนต์ เพื่อให้ประสิทธิภาพสูงสุดในการจุดระเบิด ซึ่งทำให้เครื่องยนต์ มีอัตราเร่งดี มีการเผาไหม้อย่างสมบูรณ์ และไม่สิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิง

กล่าวคือ ระบบควบคุมการฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงด้วยอิเล็กทรอนิกส์ของรถจักรยานยนต์ มีข้อดีหลายประการคือช่วยให้การทำงานของเครื่องยนต์มีประสิทธิภาพและยังช่วยลดมลภาวะทางอากาศได้เป็นอย่างดี ซึ่งระบบดังกล่าวเป็นเทคโนโลยีใหม่ ทำให้การเรียนการสอนนั้นขาดวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนกับเทคโนโลยีนี้ และจำนวนของรถจักรยานยนต์ที่เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย ด้วยเหตุนี้เมื่อเกิดปัญหาจากการใช้งานรถจักรยานยนต์ ย่อมต้องการงานซ่อมบำรุงจึงต้องมีคู่มือการซ่อม (บริษัท เอ.พี. ฮอนด้า จำกัด) และเครื่องมือการใช้งานวิเคราะห์ (บริษัท เอ.พี.ไอ.เทค จำกัด) สำหรับการเรียนการสอนในรายวิชางานเครื่องยนต์เล็กและจักรยานยนต์ ในหัวข้อระบบควบคุมการฉีดน้ำมันเชื้อเพลิง ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของรถจักรยานยนต์ ในภาควิทยาศาสตร์เครื่องกล ไม่มีสื่อการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจำลองปัญหาและการแก้ไขปัญหาที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง

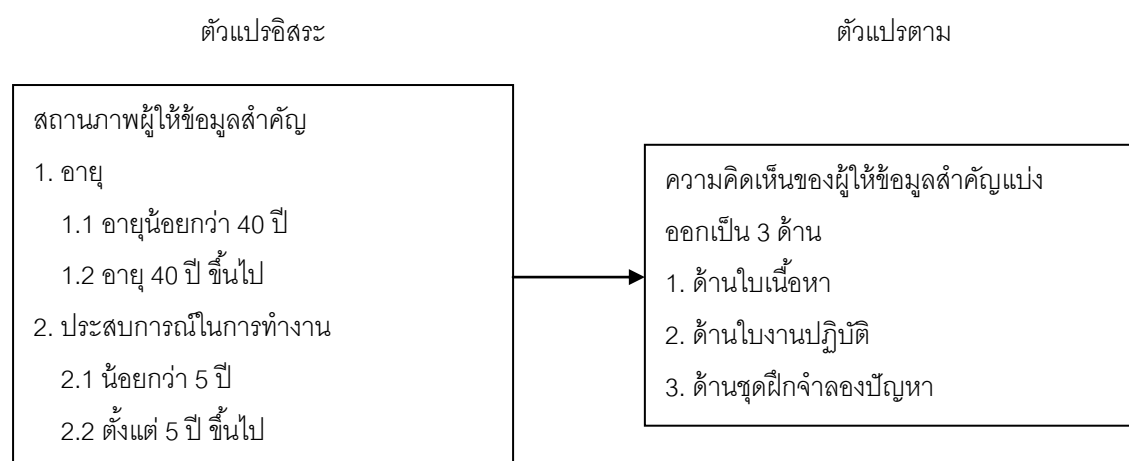
ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้มีการพัฒนาชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI ขึ้นเพื่อจำลองปัญหาของเครื่องยนต์ โดยมีสวิตซ์วางปัญหาของเครื่องยนต์แบบปิด ทำให้นักเรียนจะต้องใช้เครื่องมือพิเศษและใบปฏิบัติงานควบคู่กันไป เพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะการคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับรถจักรยานยนต์ระบบหัวฉีด PGM-FI และสามารถที่จะซ่อมแซมเครื่องยนต์ได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI ที่สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนกับนักเรียน นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้เรียนได้ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตรงตามหลักสูตรกำหนดไว้
3. ผู้เรียนได้ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI เพื่อใช้ในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหาของเครื่องยนต์

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิด

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม และชุดฝึกจำลองเพื่อสร้างชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI โดยมี รายละเอียดในการดำเนินการสร้างดังนี้

- 1.1 ศึกษาข้อมูลรายละเอียดของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI โดยต้องคำนึงถึงรายละเอียดของคำอธิบายรายวิชา และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 1.2 กำหนดรายละเอียดหัวข้องาน โดยศึกษาเนื้อหาต่าง ๆ จากหนังสือ ตำรา เอกสาร และคู่มือการซ่อมของเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI จากนั้นนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์รายละเอียดของหัวข้องาน (Job) ที่ต้องปฏิบัติเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการเรียนการสอน และการจำลองปัญหา

1.3 สร้างชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI โดยมีการกำหนดจุดติดตั้งสวิตช์ตัดต่อจำลองปัญหาให้ใกล้เคียงกับปัญหาที่เกิดขึ้น หลังจากนั้นจึงสร้างใบเนื้อหา และใบงานปฏิบัติเพื่อใช้ในการเรียนการสอน

1.4 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI โดยต้องคำนึงถึงรายละเอียดของคำอธิบายรายวิชา และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ใบเนื้อหา ใบงานปฏิบัติ และชุดฝึกจำลองปัญหา โดยมีลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

1.5 นำแบบประเมินความเหมาะสมให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการสอนช่างอุตสาหกรรม เพื่อตรวจประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ จากนั้นนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แบบประเมินฉบับที่สมบูรณ์

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาช่างยนต์ที่มีประสบการณ์สอนด้านการสอนมาแล้วอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 15 ท่าน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เชิญอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาช่างยนต์ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาร่วมกันประเมินชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI โดยมีการดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยนำเสนอขั้นตอนในการพัฒนาชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI

3.2 แสดงการสาธิตการจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI ให้กับกลุ่มตัวอย่างได้ทราบถึงแนวทางการในการจำลองปัญหาของชุดฝึกนี้

3.3 กลุ่มตัวอย่างได้ใช้ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI โดยฝึกจำลองปัญหาจากชุดฝึกนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลการนำไปใช้ในการวิจัย

3.4 แบบประเมินสำหรับงานวิจัยครั้งนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ที่มา (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 99-100) ประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกจำลองปัญหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน เป็นครูผู้สอนสาขาวิชาช่างยนต์ ของวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประเมินทั้งในด้านใบเนื้อหา ด้านใบงานปฏิบัติ และด้านชุดฝึกจำลองปัญหา จากนั้นนำผลจากการประเมินความเหมาะสมมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และแปลผลตามเกณฑ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ช่วงคะแนน	4.50-5.00	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
ช่วงคะแนน	3.50-4.49	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
ช่วงคะแนน	2.50-3.49	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน	1.50-2.49	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
ช่วงคะแนน	1.00-1.49	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI ซึ่งประกอบด้วยทั้งหมด 3 ด้าน คือ 1) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดฝึกจำลองปัญหาในด้านเนื้อหา 2) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดฝึกจำลองปัญหาในด้านชุดฝึกจำลองปัญหา และ 3) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอนในด้านใบปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้นำผลการทดลองมาแสดงเป็นหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดฝึกจำลองปัญหาในด้านเนื้อหา

ตาราง 1 ผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดฝึกจำลองปัญหาในด้านเนื้อหา

ข้อที่	รายการประเมินความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
ด้านเนื้อหาชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI			
1	การวิเคราะห์เนื้อหาตรงวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	4.00	มาก
2	เนื้อหารายวิชาครอบคลุมวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	4.00	มาก
3	การจัดลำดับเนื้อหาเหมาะสมกับขั้นตอนการเรียนรู้	4.60	มากที่สุด
4	เนื้อหาเหมาะสมกับระดับผู้เข้ารับการเรียน	4.00	มาก
5	ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย	4.20	มาก
6	การจัดรูปแบบของใบเนื้อหาเหมาะสม	4.40	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.20	มาก

จากตาราง 1 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI ด้านเนื้อหา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.20) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมากที่สุดเรื่องการจัดลำดับเนื้อหาเหมาะสมกับขั้นตอนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (ค่าเฉลี่ย = 4.60) รองลงมาคือเรื่องการจัดรูปแบบของใบเนื้อหาเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 4.40) อยู่ในระดับมาก สำหรับคะแนนค่าเฉลี่ยในเรื่องภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ย = 4.20) อยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาตรงวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และเรื่องเนื้อหารายวิชาครอบคลุมวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และเรื่องเนื้อหาเหมาะสมกับระดับผู้เข้ารับการเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.0) อยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดฝึกจำลองปัญหา

ตาราง 2 ผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดฝึกจำลองปัญหาในด้านชุดฝึกจำลองปัญหา

ข้อที่	รายการประเมินความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
ด้านชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI			
1	ชุดฝึกจำลองปัญหามีความเหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหา	4.60	มากที่สุด
2	ชุดฝึกจำลองปัญหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.40	มาก
3	ชุดฝึกจำลองปัญหาสามารถใช้ในการเรียนการสอนได้จริง	4.80	มากที่สุด
4	ชุดฝึกจำลองปัญหาสามารถทำการวิเคราะห์ปัญหาได้	4.40	มาก
5	ชุดฝึกจำลองปัญหามีลักษณะจูงใจผู้เรียน	4.80	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.60	มากที่สุด

จากตาราง 2 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดฝึกจำลองปัญหาในด้านชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.60) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมากที่สุดเรื่องสื่อสามารถใช้ในการเรียนการสอนได้จริง และเรื่องสื่อมีลักษณะจูงใจผู้เรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.80) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือเรื่องสื่อมีความเหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อหา (ค่าเฉลี่ย = 4.60) อยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับเรื่องสื่อมีขนาดที่เหมาะสมและเรื่องสื่อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มีค่าเฉลี่ย เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.40) อยู่ในระดับมาก

3. ผลประเมินของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดฝึกจำลองปัญหาในด้านใบปฏิบัติงาน

ตาราง 3 ผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดฝึกจำลองปัญหาในด้านใบปฏิบัติงาน

ข้อที่	รายการประเมินความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
ด้านใบปฏิบัติงานชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI			
1	ใบปฏิบัติงานตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	4.60	มากที่สุด
2	ใบปฏิบัติงานเหมาะสมกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	4.20	มาก
3	ใบปฏิบัติงานมีเป้าหมายที่ชัดเจน	4.20	มาก
4	ใบปฏิบัติงานมีความ ยาก-ง่าย เหมาะสมกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	4.40	มาก
5	ใบปฏิบัติงานใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย	4.20	มาก
6	ใบปฏิบัติงานใช้รูปภาพประกอบชัดเจน	4.20	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.30	มาก

จากตาราง 3 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดฝึกจำลองปัญหาในด้านใบปฏิบัติงาน ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.30) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมากที่สุดเรื่องใบปฏิบัติงานตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมมีค่าเฉลี่ย (ค่าเฉลี่ย = 4.60) รองลงมาคือเรื่องใบปฏิบัติงานมีความยากง่าย เหมาะสมกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (ค่าเฉลี่ย = 4.40) อยู่ในระดับมาก สำหรับเรื่องใบปฏิบัติงานมีเป้าหมายที่ชัดเจน ใบปฏิบัติงานใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย ใบปฏิบัติงานเหมาะสมกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และ ใบปฏิบัติงานใช้รูปภาพประกอบชัดเจนซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.20) อยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI ได้ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI ซึ่งประกอบด้วยทั้งหมด 3 ด้าน คือ 1) ในด้านเนื้อหา 2) ด้านชุดฝึกจำลองปัญหา และ 3) ด้านใบปฏิบัติงาน และได้ทำการประเมินคุณภาพและนำค่าที่ได้มาวิเคราะห์แปลความหมายได้รายละเอียด ดังนี้

1. ผลการประเมินค่าเฉลี่ยรวมด้านเนื้อหาชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.20)
2. ผลการประเมินค่าเฉลี่ยรวมด้านชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.60)
3. ผลการประเมินค่าเฉลี่ยรวมด้านใบปฏิบัติงานชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.30)

ดังนั้น สรุปได้ว่า สามารถนำชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนหรือใช้ในการฝึกอบรม เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะตรงตามสมรรถนะรายวิชาที่ตั้งไว้ได้

อภิปรายผล

การผลการวิจัยที่เกิดขึ้น พบว่า ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI ด้านชุดฝึกจำลองปัญหามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการพัฒนาชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI นี้ โดยชุดฝึกดังกล่าวมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อจำลองปัญหาในงานเครื่องยนต์เล็กและจักรยานยนต์ได้เป็นอย่างดีเหมาะสม กล่าวคือ ชุดฝึกสามารถจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI ได้เหมือนกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในรถจักรยานยนต์วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง คือ การสอนที่จำลองสถานการณ์จริงในไว้ในชั้นเรียน โดยพยายามทำให้เหมือนจริงที่สุด ทฤษฎีของ ยุพิน บุญวงศ์ (2556) และงานวิจัยของ ศิวาวุฒิ สอนเม่น (2560) ที่สร้างและหาประสิทธิภาพชุดฝึกสถานการณ์จำลองระบบฉีดเชื้อเพลิงเครื่องยนต์แก๊สโซลีนควบคู่ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ว่ามีคุณภาพในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่าชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI สามารถฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ในงานเครื่องยนต์เล็กและจักรยานยนต์ หัวข้อระบบควบคุมการฉีดน้ำมันเชื้อเพลิง ให้กับนักศึกษาเพื่อหาสาเหตุและแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้จริงใน

รถจักรยานยนต์ และยังเป็นการกระตุ้นหรือจูงใจให้ผู้เรียนอยากจะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง เช่นเดียวกับ สมจิตต์ สินธุชัย; และ กันยารัตน์ อุบลวรรณ (2560) สรุปผลการศึกษาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงว่า สามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น มีความพึงพอใจ และมีความมั่นใจในตนเอง กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถจดจำ บทเรียนได้นาน ผู้เรียนมีความพึงพอใจจากการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลองเสมือนจริงเพราะทำให้สนุกกับการเรียน การคิดวิเคราะห์ และการตัดสินใจที่เร็วขึ้น เกิดการตระหนักในความรู้ของตนเองที่ต้องพัฒนา รวมทั้งความมั่นใจใน ทั้งในการเรียน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการตัดสินใจ อีกทั้ง สมศรี ทาทาน; และ วราภรณ์ ศรีจันทร์พาล (2560) สรุปถึงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองว่าเป็นกระบวนการหรือเทคนิคการสอน ที่ประยุกต์ ใช้แทนสถานการณ์จริง ผลการใช้สถานการณ์จำลองทำให้ความสามารถในการทำงานกลุ่มดีขึ้น สุขสม สิวะอมรรัตน์. (2552) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ทักษะ ให้เกิดการเรียนรู้จากการเผชิญปัญหา ฝึกให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และ ลงมือปฏิบัติตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ได้

ดังนั้น ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI นี้สามารถนำไปใช้ในการ เรียนการสอนในวิชางานเครื่องยนต์เล็กและจักรยานยนต์ หัวข้อระบบควบคุมการฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงได้อย่างเหมาะสม และสามารถฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาสาเหตุ และแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับระบบควบคุมการ ฉีดน้ำมันเชื้อเพลิง ในวิชางานเครื่องยนต์เล็กและจักรยานยนต์ได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำชุดฝึกจำลองไปใช้งาน

1. ควรนำไปใช้ทดลองกับนักศึกษาที่เรียนวิชางานเครื่องยนต์เล็กและจักรยานยนต์
2. ควรให้ความรู้ด้านข้อควรระวังและความปลอดภัยของการใช้ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซิน

หัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI

3. ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์แบบ PGM-FI ที่พัฒนาขึ้นนี้จะมี ประสิทธิภาพของเพียงใดนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับชุดฝึกเพียงอย่างเดียว หากแต่ผู้สอนก็เป็นปัจจัยสำคัญด้วยเช่นกัน ดังนั้น ในกรณีที่ครูผู้สอนนำชุดฝึกไปใช้ จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในรายละเอียดของเนื้อหา รวมทั้งวิธีการใช้ชุดฝึก เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุดด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในหัวข้อด้านอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อให้ชุดฝึกจำลองปัญหาเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีดรถจักรยานยนต์ แบบ PGM-FI มีประสิทธิภาพใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด
2. ควรนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นตัวอย่างให้กับการพัฒนางานวิจัยในการสร้างชุดฝึกจำลองในหัวข้ออื่นต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

กรมการขนส่งทางบก. (2561). **กลุ่มสถิติการขนส่ง กองแผนงาน กรมการขนส่งทางบก.** จาก <https://www.sites.google.com/site/testlearning/bth-thi-2/3-hlak-kar-thangan-beuxng-tn-khxng-rabb-chid-naman-cheux-pheling-pgm-fi>.

บริษัท เอ.พี ฮอนด้า จำกัด. (ม.ป.ป.). **คู่มือประกอบการฝึกอบรมรถจักรยานยนต์ Wave-125.** กรุงเทพฯ: บริษัท.

บริษัท เอ.พี ฮอนด้า จำกัด. (ม.ป.ป.). **เครื่องมือการใช้งานวิเคราะห์ (Diagnostic) รุ่น DOCTOR API.** กรุงเทพฯ: บริษัทฯ.

ยุพิน บุญชูวงศ์. (2556). **การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วาวุฒิ สอนเม่น. (2560). **การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดฝึกสถานการณ์จำลองระบบฉีดเชื้อเพลิงเครื่องยนต์ แก๊สโซลีนควบคู่ด้วยอิเล็กทรอนิกส์.** สุโขทัย: รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย.

สมจิตต์ สินธุชัย; และ กันยารัตน์ อุบลวรรณ. (2560). **การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง: การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน.** วารสารพยาบาลทหารบก. 18(1): 29-38.

สมศรี ทาทาน; และ วราภรณ์ ศรีจันทร์พาล. (2560). **การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง.** วารสารสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคเหนือ. 23: 1-10.

สุขสม สิวะอมรัตน์. (2552). **ผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเลียบราษฎร์บำรุง.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

E0128: ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

THE SITUATION OF THE SERVANT LEADERSHIP OF THE SCHOOL ADMINISTRATORS IN
THE THATSAPHONT EDUCATION NETWORK UNDER THE TRATT PRIMARY EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE

อัฐพพัฒน์ อภิบาลศรี¹ สมณี กาวีเวท²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามประเภทและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในปีการศึกษา 2564 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และวิธีการทดสอบรายคู่

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน 1) จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหาร ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to study and compare the condition of the servant leadership of the school directors in the Thatsaphon Education Network under the Trat Primary Educational Service Area Office classified by the type and the size of the schools. The sample size consisted of 113 government teachers under the Trat Primary Educational Service Area Office in the academic year 2021 obtained by the stratified random sampling. The instrument used to collect information about the condition of the servant leadership was questionnaire. The statistics used in the

data analysis were frequency, percentage, mean ($\bar{X}$) and Standard Deviation (S.D.), t-test and one-way ANOVA and pairwise test methods.

The results of the research revealed that

1. The condition of the servant leadership of the school directors in the Thatsaphon Education Network under the Trat Primary Educational Service Area Office overall was at a high level.

2. The results of the comparison in the condition of the servant leadership of the school directors in the Thatsaphon Education Network under the Trat Primary Educational Service Area Office that affected the efficiency of the schools stated that: 1) When classified by the type of the schools, there was a statistically significant difference at the .05 level overall. 2) As classified by the school sizes in total, there was a statistically significant difference at the .05 level.

Keywords: Administration, Situation of the servant leadership

บทนำ

จากกฎกระทรวงมหาดไทยให้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดกลยุทธ์การขับเคลื่อนตามกรอบแนวทางปฏิรูปการศึกษาด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่โดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการให้ผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และ ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลที่โปร่งใส เป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการนำวิธีการบริหารจัดการแนวใหม่มาใช้ในการพัฒนา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและมีแผนพัฒนาภาวะผู้นำควบคู่ไปกับการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมการบริหารเชิงคุณภาพพร้อมทั้งสนับสนุนสถานศึกษาให้สามารถ บริหารจัดการได้อย่างอิสระ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552: 22-32) และนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในการบริหาร ผู้นำยังคงเป็นความคาดหวังสูงสุดในการแบกรับภาระ นำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ที่สำคัญคือ ผู้นำในยุคปัจจุบันนี้ต้องทำงานเชิงรุกเพื่อสร้างความได้เปรียบอยู่เสมอ (กัลยาณี สูงสมบัติ. ม.ป.ป.: ออนไลน์)

ภาวะผู้นำส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน มีส่วนสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจึงถือได้ ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความอยู่รอดและความสำเร็จของการบริหารงาน เนื่องจากจะทำให้ผู้ร่วมงานเชื่อมั่น และศรัทธาเข้าไปสู่ความร่วมมือเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทศนา แสงศักดิ์ (2556: 79) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการกำหนดความสำเร็จ และความล้มเหลวของหน่วยงาน ภาวะผู้นำจะมีคุณลักษณะ พฤติกรรม ความสามารถ และมีวิถีการดำเนินชีวิตของตนเองที่สามารถมีอิทธิพลต่อผู้อื่นหรือกลุ่มคน สามารถสร้างแรงบันดาลใจ หรือสร้างความสามารถทำให้เกิดความเชื่อถือ ศรัทธา การยอมรับ และใช้ความสามารถได้ดีที่สุด เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้น สัมมา รณิษฐ์ (2553: 25) จึงได้สรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ควรประกอบด้วย ความสามารถทางวิชาการ ความสามารถในการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ 2 ความมีวิสัยทัศน์ มีจิตสำนึกทางจริยธรรมและสาธารณะ นอกจากนี้ยังต้องมีความรู้และความเข้าใจใน บริบทของสังคมและเทคโนโลยีอันทันสมัย โดยในการบริหารงานผู้บริหารอาจจะมีลักษณะเป็น ผู้ออกแบบ เป็นผู้ให้บริการ เป็นครู เป็นผู้สอน เป็นผู้ฝึก เป็นผู้พี่เลี้ยง และผู้จูง การทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตาม

จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดมีปัญหาการใช้ภาวะผู้นำ เช่น ปัญหาการจัดทำกลยุทธ์ของโรงเรียน การจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนขาดสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยี ครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาที่จบมา ครูมีภาระงานนอกเหนือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ซึ่งผู้บริหารที่ผ่านการเป็นครูสายผู้สอนมาก่อนเข้าสู่ตำแหน่งโดยการสรรหาหรือจากการสอบคัดเลือกแล้วแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติราชการในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีประสบการณ์การบริหารงานในโรงเรียนมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปีและตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป ทุกปัญหาที่กล่าวมาเป็นสาเหตุทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งน่าจะเกิดจากภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่จำแนกตามประเภทโรงเรียนและขนาดโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยจำแนกตามประเภทของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และผู้อำนวยการโรงเรียนสามารถนำไปใช้ปรับปรุง พัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐ สามารถนำข้อมูลไปพัฒนาผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ต่อไป

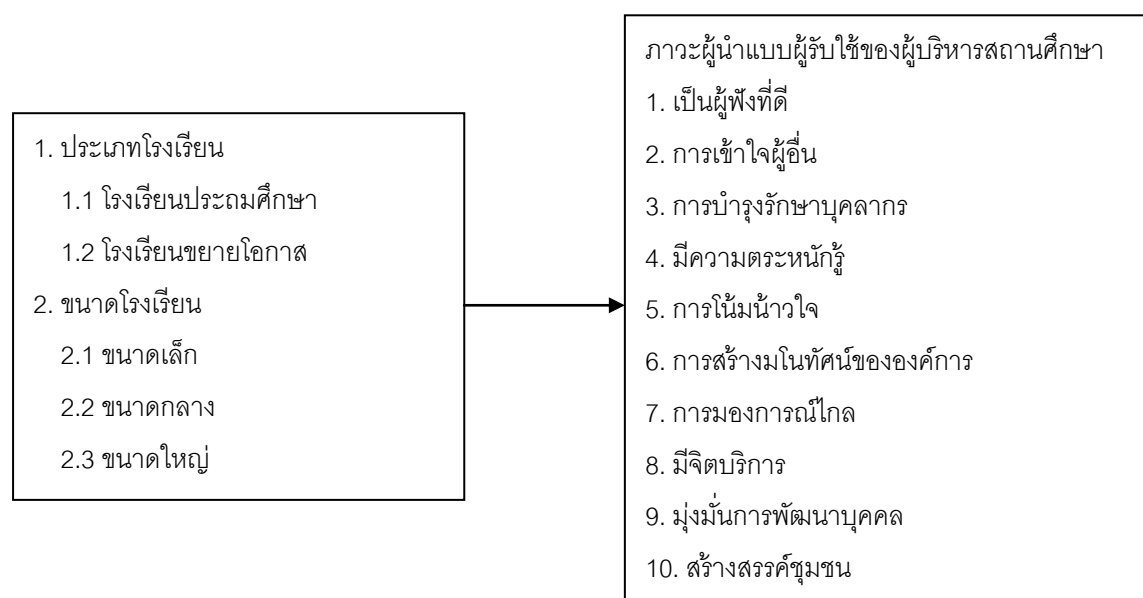
กรอบความคิดในการวิจัย

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยการศึกษาของนักการศึกษาต่าง ๆ นำมาเป็นแนวคิดในงานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์กำหนดเป็น 10 ด้านซึ่งประกอบด้วย เป็นผู้ฟังที่ดีการเข้าใจผู้อื่นการบำรุงรักษาบุคลากรมีความตระหนักรู้ การใฝ่เรียนรู้ การสร้างมโนทัศน์ขององค์การการมองการณ์ไกล มีจิต

บริการมุ่งเน้นการพัฒนาบุคคล และ สร้างสรรค์ชุมชน มาใช้เป็นแนวทางและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้และเปรียบเทียบตามประเภทและขนาดของโรงเรียน ได้รอบความคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตของเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยใช้ทฤษฎีผู้นำแบบผู้รับใช้ โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์ลักษณะของผู้นำแบบผู้รับใช้ออกเป็น 10 ประการ คือ เป็นผู้ฟังที่ดี การเข้าใจผู้อื่น การบำรุงรักษาบุคลากร มีความตระหนักรู้ การโน้มน้าวใจ การสร้างมโนทัศน์ขององค์การ การมองการณ์ไกล มีจิตบริการ มุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล และสร้างสรรค์ชุมชน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดในปีการศึกษา 2564 จำนวน 160 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในปีการศึกษา 2564 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน ได้ขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) จำนวน 113 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกได้ดังนี้

- 1.1 ประเภทโรงเรียน จำแนกเป็น

1.1.1 โรงเรียนประถมศึกษา

1.1.2 โรงเรียนขยายโอกาส

1.2 ขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็น

1.2.1 ขนาดเล็ก

1.2.2 ขนาดกลาง

1.2.3 ขนาดใหญ่

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ ของผู้บริหารสถานศึกษา 10 ประการ คือ เป็นผู้ฟังที่ดี การเข้าใจผู้อื่น การบำรุงรักษาบุคลากร มีความตระหนักรู้ การโน้มน้าวใจ การสร้างมโนทัศน์ขององค์การ การมองการณ์ไกล มีจิตบริการ มุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล และสร้างสรรค์ชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเทศบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียน เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 67 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.20-0.71 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) = 0.6-1.0

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเทศบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเทศบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประเภทโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าการทดสอบค่าที (t-test)

3. เปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเทศบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และวิธีการทดสอบรายคู่

ผลการศึกษา

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเทศบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	38	27
ขนาดกลาง	62	43
ขนาดใหญ่	60	43
รวม	160	113

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดกลาง 43 คน ขนาดใหญ่ จำนวน 43 คน และขนาดเล็ก จำนวน 27 คน รวมเป็น 113 คน

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้		n = 113		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	การเป็นผู้ฟังที่ดี	4.40	.43	มาก	9
2.	การเข้าใจผู้อื่น	4.33	.48	มาก	10
3.	การบำรุงรักษาบุคลากร	4.55	.28	มากที่สุด	2
4.	การมีความตระหนักรู้	4.53	.29	มากที่สุด	3
5.	การโน้มน้าวใจ	4.53	.31	มากที่สุด	4
6.	การสร้างมโนทัศน์ขององค์การ	4.51	.35	มากที่สุด	7
7.	การมองการณ์ไกล	4.52	.28	มากที่สุด	5
8.	การมีจิตบริการ	4.56	.31	มากที่สุด	1
9.	การมุ่งมั่นพัฒนานักเรียน	4.52	.35	มากที่สุด	6
10.	การสร้างสรรคชุมชน	4.48	.38	มาก	8
รวมเฉลี่ย		4.49	.24	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .24) เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีจิตบริการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .31) รองลงมาคือ ด้านการบำรุงรักษาบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .28) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเข้าใจผู้อื่นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .38)

การเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้	ประเภทของโรงเรียน				t	p-value
	ประถมศึกษา		ขยายโอกาส			
	n = 44		n = 69			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การเป็นผู้ฟังที่ดี	4.21	.48	4.52	.36	-3.88	.085
2. การเข้าใจผู้อื่น	4.44	.58	4.26	.38	2.05**	.009
3. การบำรุงรักษาบุคลากร	4.40	.34	4.65	.18	-5.12**	.000
4. การมีความตระหนักรู้	4.51	.34	4.55	.26	-0.71**	.001
5. การโน้มน้าวใจ	4.34	.38	4.64	.19	-5.52**	.000
6. การสร้างมโนทัศน์ขององค์การ	4.44	.48	4.56	.22	-1.76**	.000
7. การมองการณ์ไกล	4.43	.36	4.58	.24	-2.96**	.003
8. การมีจิตบริการ	4.42	.34	4.64	.22	-4.09**	.000
9. การมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล	4.33	.43	4.65	.22	-5.07**	.000
10. การสร้างสรรค์ชุมชน	4.39	.45	4.53	.33	-1.91**	.002
รวมเฉลี่ย	4.39	.31	4.56	.14	-3.90**	.000

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่าย
สถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดย
ภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเข้าใจ
ผู้อื่น ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ด้านการมีความตระหนักรู้ ด้านการโน้มน้าวใจ ด้านการสร้างมโนทัศน์ขององค์การ
ด้านการมองการณ์ไกล ด้านการมีจิตบริการ ด้านการมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล และด้านการสร้างสรรค์ชุมชน แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเป็นผู้ฟังที่ดีไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้	ขนาดของโรงเรียน											
	ขนาดเล็ก				ขนาดกลาง				ขนาดใหญ่			
	n = 27				n = 35				n = 51			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การเป็นผู้ฟังที่ดี	4.17	.58	มาก	10	4.23	.26	มาก	10	4.64	.30	มากที่สุด	1
2. การเข้าใจผู้อื่น	4.37	.72	มาก	5	4.36	.33	มาก	9	4.28	.41	มาก	9
3. การบำรุงรักษาบุคลากร	4.39	.39	มาก	4	4.56	.26	มากที่สุด	3	4.63	.18	มากที่สุด	3
4. การมีความตระหนักรู้	4.56	.40	มาก	1	4.50	.29	มาก	7	4.55	.23	มากที่สุด	8
5. การโน้มน้าวใจ	4.35	.41	มาก	7	4.53	.32	มากที่สุด	5	4.62	.19	มากที่สุด	5
6. การสร้างมโนทัศน์ขององค์การ	4.48	.48	มาก	2	4.46	.40	มาก	8	4.56	.20	มากที่สุด	7
7. การมองการณ์ไกล	4.43	.41	มาก	3	4.54	.25	มาก	4	4.56	.20	มากที่สุด	7
8. การมีจิตบริการ	4.37	.34	มาก	6	4.60	.33	มาก	1	4.62	.22	มากที่สุด	4
9. การมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล	4.25	.50	มาก	8	4.56	.30	มากที่สุด	2	4.64	.19	มากที่สุด	2
10. การสร้างสรรค์ชุมชน	4.25	.48	มาก	9	4.52	.34	มากที่สุด	6	4.56	.30	มากที่สุด	6
รวมเฉลี่ย	4.36	.37	มาก	-	4.49	.17	มาก	-	4.57	.13	มากที่สุด	-

จากตาราง 4 พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความเห็นว่าภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไป 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการมีความตระหนักรู้ การสร้างมโนทัศน์ขององค์การ และการมองการณ์ไกล

ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความเห็นว่าภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไป 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการมีจิตบริการ ด้านการมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร

ครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเห็นว่าภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไป 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการเป็นผู้ฟังที่ดี ด้านการมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. การเป็นผู้ฟังที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	2	5.371	2.685	18.948**	.000
	ภายในกลุ่ม	110	15.589	.142		
	รวม	112	20.960			
2. การเข้าใจผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	.192	.096	.416	.661
	ภายในกลุ่ม	110	25.342	.230		
	รวม	112	25.533			
3. การบำรุงรักษาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.030	.515	7.249**	.001
	ภายในกลุ่ม	110	7.813	.071		
	รวม	112	8.842			
4. การมีความตระหนักรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.070	.035	.398	.673
	ภายในกลุ่ม	110	9.623	.087		
	รวม	112	9.692			
5. การโน้มน้าวใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.330	.665	7.480**	.001
	ภายในกลุ่ม	110	9.776	.089		
	รวม	112	11.106			
6. การสร้างพันธมิตรขององค์การ	ระหว่างกลุ่ม	2	.225	.113	.934	.396
	ภายในกลุ่ม	110	13.355	.121		
	รวม	112	13.582			
7. การมองการณ์ไกล	ระหว่างกลุ่ม	2	.331	.165	2.128	.124
	ภายในกลุ่ม	110	8.5511	.078		
	รวม	112	8.882			
8. การมีจิตบริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.235	.617	7.389**	.001
	ภายในกลุ่ม	110	9.190	.084		
	รวม	112	10.425			
9. การมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.717	1.359	13.155**	.000
	ภายในกลุ่ม	110	11.360	.103		
	รวม	112	14.078			
10. การสร้างสรรค์ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.788	.894	6.730**	.002
	ภายในกลุ่ม	110	14.616	.133		
	รวม	112	16.405			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	2	.760	.380	7.654**	.001
	ภายในกลุ่ม	110	5.464	.050		
	รวม	112	6.225			

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเป็นผู้ฟังที่ดี ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ด้านการโน้มน้าวใจ ด้านการมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล การมีจิตบริการ และด้านการสร้างสรรค์ชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเข้าใจผู้อื่น ด้านการมีความตระหนักรู้ ด้านการสร้างมโนทัศน์ขององค์การ และด้านการมองการณ์ไกลไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

1. ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .24) เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีจิตบริการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = .31) รองลงมาคือ ด้านการบำรุงรักษาบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .28) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การเข้าใจผู้อื่นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .38) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน

2.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเป็นผู้ฟังที่ดี ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ด้านการมีความตระหนักรู้ ด้านการโน้มน้าวใจ ด้านการสร้างมโนทัศน์ขององค์การ ด้านการมองการณ์ไกล ด้านการมีจิตบริการ และด้านการมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเข้าใจผู้อื่น และด้านการสร้างสรรค์ชุมชนไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเป็นผู้ฟังที่ดี ด้านการเข้าใจผู้อื่น ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ด้านการมีความตระหนักรู้ ด้านการโน้มน้าวใจ ด้านการสร้างมโนทัศน์ขององค์การ ด้านการมองการณ์ไกล ด้านการมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล และด้านการสร้างสรรค์ชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีจิตบริการไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยพบประเด็นที่จะอภิปรายได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มี

คุณลักษณะและทักษะในการสร้างความร่วมมือร่วมใจพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลได้ดี และผู้บริหารโรงเรียนสามารถโน้มน้าวให้ให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตามได้เป็นอย่างดี และประกอบกับผู้อำนวยการโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีการแต่งกายเหมาะสมกับโอกาสต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารมีบุคลิกภาพที่ดีแล้วยังชอบรับฟังความคิดเห็นจากคนอื่นทั้งบุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ส่งผลให้ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจียรโน ไชยนา (2553) ได้ทำการศึกษารื่อง ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ทองอินทร์ อุบลชัย (2556) ได้ทำการศึกษารื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อธิชาติ อนันตภักดิ์ (2558) ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ คมกฤช ประการะสังข์ (2559) ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบรับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน

2.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยด้านการเป็นผู้ฟังที่ดี ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ด้านการมีความตระหนักรู้ ด้านการโน้มน้าวใจ ด้านการสร้างมนทัศน์ขององค์กร ด้านการมองการณ์ไกล ด้านการมีจิตบริการ และด้านการมุ่งเน้นการพัฒนาบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสมีขนาดขององค์กร เป้าหมายในการดำเนินงานที่ต่างกัน ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสมีขนาดขององค์กรที่ใหญ่กว่าโรงเรียนประถมศึกษา ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสมีความมุ่งมั่นในการบริหารเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้ารับการอบรมพัฒนาศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอสูงกว่าโรงเรียนประถมศึกษา ส่งผลให้ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยด้านการเป็นผู้ฟังที่ดี

ด้านการเข้าใจผู้อื่น ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ด้านการมีความตระหนักรู้ ด้านการโน้มน้าวใจ ด้านการสร้างมโนทัศน์ขององค์กร ด้านการมองการณ์ไกล ด้านการมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล และด้านการสร้างสรรค์ชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากขนาดของโรงเรียนที่ต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนขนาดใหญ่มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่ยอมรับผู้ตามทั้งด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่สามารถที่ร่วมมือร่วมใจพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีทักษะในการฟังและทำความเข้าใจไตร่ตรองพิจารณาให้ดี ประกอบกับโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตชุมชนผู้บริหารโรงเรียนมีการสร้างสรรค์ชุมชนโดยสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบและนำไปสู่ประสิทธิภาพของโรงเรียน ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กผู้บริหารโรงเรียนมีเจตคติที่ต้องการเป็นผู้บริการให้กับบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายินยอมที่จะทำงานด้วยความเต็มใจ ผู้บริหารโรงเรียนใช้การเกลี้ยกล่อม โน้มน้าวใจ เสริมสร้างจิตวิญญาณในการทำงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชารับรู้และเกิดแรงจูงใจภายในเอง ส่งผลให้ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับ ฌดา วรณศิลป์ (2555) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ อธิชาติ อนันต์ภักดี (2558) ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารอ้างอิง

- กัลยาณี สูงสมบัติ. (ม.ป.ป.). บทบาทผู้บริหาร ผู้นำในยุคโลกาภิวัตน์. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2555, จาก <http://uhost.rmutp.ac.th/kanlayanee.so/L4/4-1-1.htm>.
- คมกฤษ ประการะสังข์. (2559). ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- เจียรนา ไชยนา. (2553). ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุดรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ฌดา วรณศิลป์. (2555). ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ทองอินทร์ อุบลชัย. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เลย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- ทัศนาศ แสงศักดิ์. (2556). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา: จุดเริ่มต้นการพัฒนา.
- สัมมา รณิธิย์. (2553). ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- อริชาติ อนันตภักดิ์. (2558). ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0129: ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปี่พาทย์

IMPORTANCE AND ROLE OF TAPHON, KLONG THAD WITH PLAYING IN THE PIPHAT ORCHESTRA

ขจรศิษฐ์ ชุมพร¹ บำรุง พายกุล² สหวัฒน์ ปลื้มปรีชา³

¹ นักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนศิลป์ หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ประจำหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีไทย (เครื่องหนัง) สาขาวิชาศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัดกับการบรรเลงในวงปี่พาทย์ เป็นงานวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัดกับการบรรเลงในวงปี่พาทย์ การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับการถ่ายทอดเพลงจาก รศ.สหวัฒน์ ปลื้มปรีชา และเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ในการทำวิจัยเรื่อง ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัดกับการบรรเลงในวงปี่พาทย์ ดำเนินการวิจัยเชิงลึกตามรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ มีเป้าหมายที่ความสำคัญและบทบาทของตะโพนกลองทัด โดยเฉพาะกับการบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีไทยในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร ครูอาวุโส ศิลปินแห่งชาติในสาขาดนตรีไทย ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญ ด้านดนตรีไทยและการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมที่ได้ปฏิบัติจริงกับวงดนตรีที่บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู และประกอบการแสดง ผู้วิจัยได้รับการถ่ายทอดหน้าทับและไม่กลองต่าง ๆ ของตะโพนและกลองทัด จากรองศาสตราจารย์ สหวัฒน์ ปลื้มปรีชา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย และมีประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านดนตรีไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 20 ปี จำนวน 5-7 คนและกำหนดเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ในพิธีกรรม จำนวน 7 เพลง ในการทำวิจัยครั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางการบรรเลงเครื่องหนังต่อผู้ที่มีความสนใจ และบันทึกไว้เป็นหลักฐานทางวิชาการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

คำสำคัญ: ตะโพน, กลองทัด, วงปี่พาทย์

Abstract

Thesis on the importance and role of the Taphon Klong Thad and playing in the Piphat orchestra is a research that uses a qualitative research methodology. The objective of this study was to study the importance and role of the Taphon. Klong Thad and the performance in the Piphat orchestra. In this research, the researcher received music from Assoc. Prof. Sahawat Pluempreecha and presented the research results by qualitative analysis method. The results showed that Tabhon is the most important musical instrument that Thai musicians have to worship and pay homage to because they believe that

Taphon is a musical instrument representing a deity named "Phra Prakhon Dharma" in research on The importance and role of the Taphon Klong Thad with playing in the Piphat orchestra Conduct in-depth research by model of qualitative research It aims at the importance and role of the drum tampons. especially with playing Naphat song The researcher collected data from interviews with experts in Thai music in the College of Dramatic Arts, Bundit Patanasilp Institute, Fine Arts Department, senior teachers, national artists in the field of Thai music who has knowledge and expertise in Thai music and research studies from documents and research, as well as using participant and non-participant observation methods that have actually practiced with the band playing Naphat songs for the Wai Kru ceremony and accompanying the show The researcher was conveyed with the septum and drumsticks of the Taphon and the drum thad. From Associate Professor Sahawat Pluempreecha, the samples used in the research were experts and experts. and 7 Naphat songs used in rituals. In doing this research as a guideline for playing leather to those who are interested and recorded as academic evidence. for the benefit of further study and research

Keywords: Taphon, Klong Thad, Piphat orchestra

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีไทยมีความสัมพันธ์กับชีวิตคนไทยมาตั้งแต่เกิดจนตาย ด้วยเหตุนี้ดนตรีไทยจึงเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ล้ำค่า ควรแก่การศึกษาและสืบทอดต่อไป วัฒนธรรม หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกซึ่งความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบ ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ ตลอดจนศีลธรรมอันดีของประชาชน จากความหมายและขอบข่ายของวัฒนธรรม ดนตรีจึงเป็นวัฒนธรรมสาขาศิลปะและเป็นศิลปกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะชีวิตไทยอย่างชัดเจน ดนตรีไทยนั้น มีลักษณะโครงสร้างตรงข้ามกับดนตรีตะวันตก คือ ไม่มีการวางแผนไว้อีก่อน ไม่มีการกำหนดตายตัว และไม่สามารถกำหนดล่วงหน้าได้ ดนตรีไทยไม่อาจเปรียบได้กับสถาปัตยกรรม ที่มีความมั่นคงมีลักษณะเป็นแท่งหินได้ แต่อาจเปรียบได้กับสภาพทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในสังคมไทยที่เต็มไปด้วยแม่น้ำลำคลอง การบรรเลงดนตรีไทย มีบทบาทต่อสังคมดนตรีไทย เป็นดนตรีรับใช้สังคมได้หลายแบบหลายอย่าง การบรรเลงประกอบการแสดงมหรสพ ของไทยภาคกลางนั้น มีอยู่มากมายหลายอย่าง เช่น โขน ละคร ลิเก หรือหุ่น เป็นต้น ย่อมต้องใช้วงดนตรีมาบรรเลงประกอบทั้งสิ้น ประเพณีของไทยที่ต้องบรรเลงดนตรีนั้นมีมากมาย ไม่ว่าจะเป็นงานพระราชพิธีอย่างหนึ่งกับพิธีของประชาชนอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งมีดนตรีเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่เสมอ (ณรงค์ชัย ปิฎกธวัช. 2528: 1-3)

ในการบรรเลงดนตรีไทยนั้น นอกจากมีเครื่องดีที่มีหน้าที่ดำเนินทำนองของบทเพลงแล้ว ยังมีเครื่องดีอีกกลุ่มหนึ่ง ที่มีหน้าที่ควบคุมโครงสร้างของเพลง ความสั้นยาวของวรรคตอน เครื่องดนตรีกลุ่มนี้เรียกว่า “เครื่องหนึ่ง” เครื่องหนึ่ง เป็นเครื่องดนตรีประเภทหนึ่ง ตามความหมายของราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นเครื่องดนตรีประเภทกลอง ซึ่งตีด้วยหนังบนท่อนกลอง ซึ่งทำด้วยไม้ซุดหรือดินเผาใช้ตีกำกับจังหวะหน้าทับตามแบบแผนเครื่องหนึ่งหรือกลองนั้นมีทั้งประเภทขึ้นหนังหน้าเดียว เช่น โทน รำมะนา และซึ่งด้วยหนัง 2 หน้า เช่น ตะโพน กลองแขก กลองทัด (ราชบัณฑิตยสถาน. 2545: 40)

ตะโพน เป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญมากที่สุดของวงดนตรีไทย โดยเฉพาะในวงปี่พาทย์ นักดนตรีไทยให้ความเคารพบูชากราบไหว้ เพราะเชื่อว่าเป็นตัวแทนของเทพเจ้าผู้สูงศักดิ์ คือ “พระประคนธรรพ” จะเห็นได้ว่า ในการบูชาครูบาอาจารย์นั้น นักดนตรีไทยมักจะนำดอกไม้ ธูป เทียน มาบูชาที่ตะโพน ทั้งยังมีผ้าขาวห่อหุ้มตัวตะโพน ซึ่งหมายถึง การใช้ผ้าขาวบริสุทธิ์ เป็นเครื่องนุ่งห่มสำหรับพระประคนธรรพ กลองทัด เป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญคู่กับตะโพนที่มีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย โดยกลองทัดนั้นอยู่ในวงปี่พาทย์เครื่องหนัก และยังถือว่าเป็นเครื่องดนตรีที่บอกอาณัติสัญญาณที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ กลองทัด เป็นเครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะหน้าทับ กลองทัด มีหน้าที่หลักคือบรรเลงหน้าทับประกอบบทเพลง เพลงบางเพลงใช้กลองทัดตีหน้าทับอย่างเดียว บางเพลงใช้กลองทัดควบคู่กับตะโพน ซึ่งหน้าทับบางหน้าทับยังเป็นเครื่องบอกสัดส่วน วรรคตอนและความสั้นยาวของบทเพลง นอกจากนี้กลองทัดยังทำหน้าที่ประกอบท่ารำบางตอนของการแสดงโขน-ละคร (มนัส ขาวปลื้ม. 2541: 39)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเล็งเห็นความสำคัญของตะโพนและกลองทัด ที่โบราณได้สร้างไว้อย่างเป็นแบบแผน การวิจัยครั้งนี้ จึงกำหนดหัวข้อในการวิจัยเรื่อง ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัดกับการบรรเลงในวงปี่พาทย์ ผู้วิจัยคาดหวังว่าในการจัดทำวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักดนตรีไทยและผู้ที่ศึกษาทางด้านดนตรีไทยต่อไป

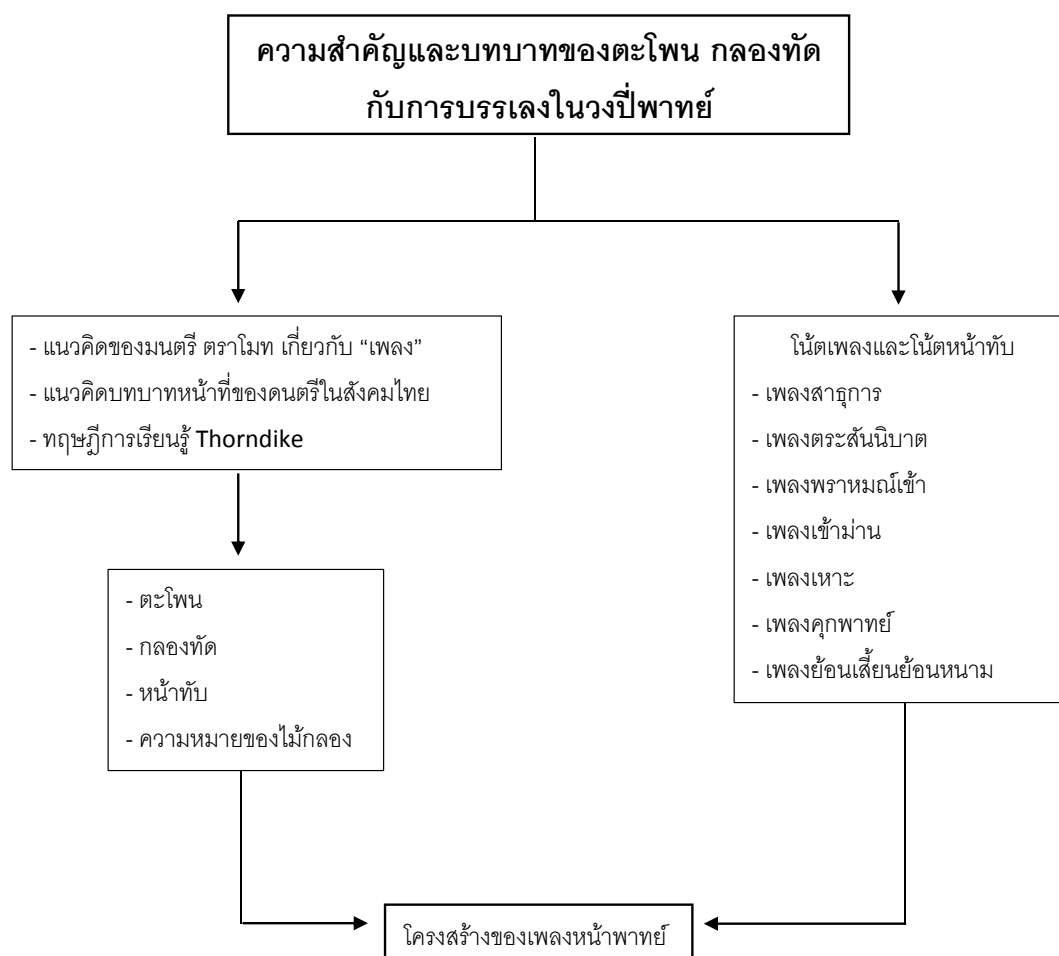
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสำคัญของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปี่พาทย์
2. เพื่อศึกษาบทบาทของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปี่พาทย์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง ความสำคัญของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปี่พาทย์
2. มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง บทบาทของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปี่พาทย์

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัดกับการบรรเลงในวงปี่พาทย์” มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ดำเนินการวิจัยเชิงลึกตามรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทย และมีประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ทางด้านดนตรีไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 20 ปี จำนวน 5-7 คน

ขั้นที่ 2 มีเป้าหมายที่ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัด การบรรเลงในวงปี่พาทย์เป็นหลัก โดยเฉพาะกับเพลงหน้าพาทย์

1. กำหนดเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ในพิธีกรรม จำนวน 7 เพลง

ขั้นที่ 3 เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคล ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญ ด้านดนตรีไทยและการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ

1. แนวคิดของมนตรี ตราโมท เกี่ยวกับ “เพลง”

2. แนวคิดของบทบาทหน้าที่ของดนตรีในสังคมไทย

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Torndike

ขั้นที่ 4 ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วมที่ได้ปฏิบัติจริงกับวงดนตรีที่บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูและประกอบการแสดง

1. ผู้วิจัยได้รับการถ่ายทอดหน้าที่และไม้กลองต่าง ๆ ของตะโพนและกลองทัด จากรองศาสตราจารย์ สหวัฒน์ ปลื้มปรีชา เพื่อร่วมบรรเลงกับวงดนตรีที่บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูและประกอบการแสดง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่นำมาใช้ประกอบในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปีพาทย์” ผู้วิจัยได้กำหนดข้อมูลจากการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ ข้อมูลที่มีการบันทึกในรูปแบบเอกสาร ภาพถ่ายที่มีการบันทึกไว้และภาพถ่ายช่วงปฏิบัติงานวิจัย

2. ข้อมูลด้านดนตรี เช่น โน้ตเพลง เทปบันทึกเสียงเพลง สื่อบันทึกรูปแบบอื่น ๆ ภาพถ่ายประเภทภาพเคลื่อนไหว เช่น วิดีทัศน์ ซีดี ดีวีดี เป็นต้น

3. ข้อมูลจากการปฏิบัติงานภาคสนาม และสถานที่อื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

4. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีไทยในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร ครูอาวุโส ศิลปินแห่งชาติในสาขาดนตรีไทย

โดยนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษาและจัดเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาจัดเป็นกลุ่มแบ่งเป็นส่วนย่อยในแต่ละส่วน จากนั้นจึงจัดระเบียบด้วยการจำแนกตามประเด็น เพื่อวิเคราะห์

การจัดระเบียบข้อมูล

การจัดระเบียบข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาจากการศึกษา นำมาจัดระเบียบข้อมูล โดยนำมาจัดแบ่งเป็นกลุ่มของข้อมูลให้เป็นส่วนย่อย จากนั้นจึงจัดระเบียบด้วยการจำแนกตามประเด็น ตามคำถามวิจัย ประกอบด้วย กรอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัดกับการบรรเลงในวงปีพาทย์เป็น 5 ประเด็น ดังนี้

1. ตะโพน
2. กลองทัด
3. หน้าทับ
4. ความหมายของไม้กลอง
5. โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์

การตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์

การตรวจสอบข้อมูลก่อนวิเคราะห์นั้น เป็นสิ่งที่พึงกระทำทุกครั้งในการทำวิจัย กรอบข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง “ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปีพาทย์” ผู้วิจัยได้จัดระเบียบข้อมูลแล้ว เป็นข้อมูลการศึกษาเบื้องต้นที่ผู้วิจัยเชื่อมโยง ให้ข้อมูลปรากฏอยู่ในกรอบข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบพิจารณา

ส่วนย่อย เมื่อตรวจพบว่าบางประเด็นของข้อมูลที่ต้องการศึกษามีข้อบกพร่อง ผู้วิจัยทำการเสริมความถูกต้องให้ครบถ้วน ต่อจากนั้นจึงนำส่วนของข้อมูลที่ต้องทำการวิเคราะห์ส่งมอบให้ นายบำรุง พาทยกุล เพื่อตรวจสอบก่อนการวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่เหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลทั้งหมดนั้น มาแยกส่วนวิเคราะห์ตามประเด็นศึกษาให้เห็นภาพส่วนย่อย จากนั้นจึงวิเคราะห์รวบประเด็นให้เห็นภาพรวม ด้วยวิธีวิเคราะห์ความเหมือน ความแตกต่าง ความเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ เป็นต้น วิธีการนี้หากพบข้อมูลที่ยังขาดความสมบูรณ์ ก็จะย้อนกลับไปทบทวนการตรวจสอบข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นจึงทำการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของแต่ละกรอบข้อมูล ที่ความที่ได้จากการศึกษา พร้อมทั้งอธิบายผลด้วยความเรียงเชิงพรรณนาและจัดระเบียบองค์ความรู้ เพื่อตอบทุกคำถามวิจัยที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อการดำเนินการ ดังนี้

1. การจำแนกข้อมูล เพื่อจัดกลุ่มของข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้า
2. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
3. นำเสนอรายงานผลการวิจัยด้วยการเขียนวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัดกับการบรรเลงในวงปี่พาทย์นั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัดกับการบรรเลงในวงปี่พาทย์ ที่มีการวิวัฒนาการในแต่ละยุคสมัย ดังนี้

1. ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัด ในวงปี่พาทย์ที่มีต่อความเชื่อและพิธีกรรม
2. ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัด ในวงปี่พาทย์ในสมัยกรุงสุโขทัย พ.ศ. 1792
3. ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัด ในวงปี่พาทย์ในสมัยกรุงศรีอยุธยา พ.ศ. 1892
4. ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัด ในวงปี่พาทย์ในสมัยกรุงธนบุรี พ.ศ. 2310
5. ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัด ในวงปี่พาทย์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2325
6. ความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปี่พาทย์ ที่เกี่ยวกับเพลงเกร็ด

ผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อการวิเคราะห์โครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ ไว้ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างเพลงเกร็ด
 - 1.1 เพลงสองชั้น ปรบไ้ สองไม้
 - 1.2 เพลงชั้นเดียว ปรบไ้ สองไม้
2. โครงสร้างเพลงเรื่องเพลงซ้ำ
 - 2.1 หน้าทับปรบไ้ สองชั้น
 - 2.2 หน้าทับสองไม้ สองชั้น
 - 2.3 หน้าทับสองไม้ ชั้นเดียว
 - 2.4 หน้าทับพิเศษ (4ไม้ลา อัตราหน้าทับชั้นเดียว)
3. โครงสร้างเพลงเรื่องหน้าพาทย์ (ย้อนเลี่ยนย้อนหนาม)

- 3.1 เพลงกระบอกกัน หน้าทับพิเศษแบบมีไม้ประดณ
- 3.2 เพลงโปรยข้าวตอก หน้าทับพิเศษแบบมีไม้ประดณ
- 3.3 เพลงประสิทธิ์ หน้าทับพิเศษแบบมีไม้ประดณ
- 3.4 เพลงย่อนเลี่ยนย่อนหนาม หน้าทับพิเศษแบบมีไม้ประดณ
4. โครงสร้างเพลงหน้าพาทย์ตระ อัตราน้ำทับ 3 ชั้น (ตระโหมโรง)
 - 4.1 หน้าทับพิเศษ
 - 4.2 ไม้เดิน+ไม้ลา ในอัตราน้ำทับ 3 ชั้น
5. โครงสร้างเพลงหน้าพาทย์ตระ อัตราน้ำทับ 2 ชั้น (ตระนิมิต)
 - 5.1 หน้าทับพิเศษ
 - 5.2 ไม้เดิน+ไม้ลา ในอัตราน้ำทับสองชั้น
6. โครงสร้างเพลงหน้าพาทย์ อัตราน้ำทับชั้นเดียว (เพลงลา)
 - 6.1 หน้าทับพิเศษ
 - 6.2 ไม้เดิน+ไม้ลา/4 ไม้ลา ในอัตราน้ำทับชั้นเดียว
7. กำหนดโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ “ไม้รว”

ไม้รวแบบไม่มีไม้ปากกลอง (เพลงหน้าพาทย์รวลาเดียว)

 - 7.1 หน้าทับพิเศษ
 - 7.2 แบบไม้รวไม่มีปากตะโพน (อัตราจังหวะอิสระ)

ไม้รวแบบมีไม้ปากกลอง (เพลงหน้าพาทย์รว 3 ลา)

 - 7.3 หน้าทับพิเศษ
 - 7.4 แบบไม้รวมีปากตะโพน (อัตราจังหวะอิสระ)
8. กำหนดโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ “ไม้เดิน” ทั้ง 3 แบบ

แบบที่ 1 ไม้เดินแบบเดินตามจังหวะ อัตราน้ำทับชั้นเดียว (เพลงปฐม)

 - 8.1 หน้าทับพิเศษ แบบไม้เดิน

ไม้เดิน แบบเดินตามจังหวะ อัตราน้ำทับสองชั้น (เพลงเข้าม่าน)

 - 8.2 หน้าทับพิเศษ แบบไม้เดิน

แบบที่ 2 ไม้เดิน แบบเดินตามจังหวะมีไม้ปากกลอง อัตราน้ำทับชั้นเดียว (เพลงเชิด)

 - 8.3 หน้าทับพิเศษ แบบไม้เดินมีปากไม้กลอง

ไม้เดิน แบบเดินตามจังหวะมีไม้ปากกลอง อัตราน้ำทับ 2 ชั้น (เพลงเชิดฉาน)

 - 8.4 หน้าทับพิเศษ แบบไม้เดินมีปากไม้กลอง

แบบที่ 3 ไม้เดิน แบบเดินเป็นทำนองหน้าทับ อัตราน้ำทับ 2 ชั้น (เพลงกราวใน) ตีกลองใบเดียว

 - 8.5 หน้าทับพิเศษ แบบไม้เดินเป็นทำนอง

ไม้เดิน แบบเดินเป็นทำนองหน้าทับ อัตราน้ำทับ 2 ชั้น (เพลงเหาะ) ตีกลอง 2 ใบ

 - 8.6 หน้าทับพิเศษ แบบไม้เดินเป็นทำนอง

ไม้เดิน แบบเดินเป็นทำนองหน้าทับ อัตราน้ำทับ 2 ชั้น (เพลงกราวรำ) ตีพร้อมกัน 2 ใบ

 - 8.7 แบบไม้เดินเป็นทำนอง

9. กำหนดโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ “ไม้ประดุน”

ไม้ประดุน ที่ใช้กำกับเพลงชำนาญ

9.1 หน้าทับพิเศษ

9.2 แบบที่มีไม้ประดุน (อัตราหน้าทับชั้นเดียว)

ไม้ประดุน ที่ใช้กำกับเพลงกระบอกกัน

9.3 หน้าทับพิเศษ

9.4 แบบที่มีไม้ประดุน (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น)

ไม้ประดุน ที่ใช้กำกับเพลงโปรยข้าวตอก

9.5 หน้าทับพิเศษ

9.6 แบบที่มีไม้ประดุน (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น)

ไม้ประดุน ที่ใช้กำกับเพลงประสิทธิ

9.7 หน้าทับพิเศษ

9.8 แบบที่มีไม้ประดุน (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น)

ไม้ประดุน ที่ใช้กำกับเพลงย่อนเสี้ยนย่อนหนาม

9.9 หน้าทับพิเศษ

9.10 แบบที่มีไม้ประดุน (อัตราหน้าทับ 2 ชั้น)

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสำคัญของตะโพนและกลองตดกับการบรรเลงในวงปี่พาทย์
2. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของตะโพนและกลองตดกับการบรรเลงในวงปี่พาทย์

ผลการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า

1. ตะโพนและกลองตด มีความสำคัญต่อการบรรเลงในวงปี่พาทย์มาตั้งแต่สมัยสุโขทัย จนถึงปัจจุบัน ตะโพน ถือว่าเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญมากที่สุด ที่เหล่านักดนตรีไทยต้องเคารพบูชากราบไหว้ เพราะมีความเชื่อว่า ตะโพนเป็นเครื่องดนตรีซึ่งเป็นตัวแทนของเทพเจ้าที่ชื่อว่า “พระพรคนธรรพ” กลองตด ถือว่าเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญคู่กับตะโพนที่มีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเช่นกัน โดยกลองตदनั้นอยู่ในวงปี่พาทย์เครื่องหนัก และยังถือว่าเป็นเครื่องดนตรีที่บอกอาณัติสัญญาณที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ กลองตดเป็นเครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะหน้าทับ

2. ผู้วิจัยสามารถแยกประเด็นโครงสร้างเพลงที่ใช้ในการวิจัยได้ ดังนี้

- 2.1 โครงสร้างเพลงเกร็ด
- 2.2 โครงสร้างเพลงเรื่องเพลงซ้ำ
- 2.3 โครงสร้างเพลงเรื่องหน้าพาทย์ (ย่อนเสี้ยนย่อนหนาม)
- 2.4 โครงสร้างเพลงหน้าพาทย์ตระ อัตราน้ำทับ 3 ชั้น (ตระโหมโรง)
- 2.5 โครงสร้างเพลงหน้าพาทย์ตระ อัตราน้ำทับ 2 ชั้น (ตระนิมิต)
- 2.6 โครงสร้างเพลงหน้าพาทย์ อัตราน้ำทับชั้นเดียว (เพลงลา)

2.7 กำหนดโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ “ไม้รว”

2.8 กำหนดโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ “ไม้เดิน” ทั้ง 3 แบบ

2.9 กำหนดโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ “ไม้ประคน”

ผู้วิจัยนำเสนอเป็นโน้ตเพลงและโน้ตหน้าทับ ดังต่อไปนี้

1. เพลงสาธุการ
2. เพลงตระสันนิบาต
3. เพลงพราหมณ์เข้า
4. เพลงเข้าม่าน
5. เพลงเหาะ
6. เพลงคูกพาทย์
7. เพลงย่อนเลี่ยนย่อนหนาม

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสำคัญและบทบาทของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปี่พาทย์นั้น ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสำคัญของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปี่พาทย์

จากการศึกษาความสำคัญของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปี่พาทย์ พบว่า ตะโพน เป็นเครื่องดนตรีที่ไทยได้รับแบบแผนมาจากอินเดีย โดยเป็นดนตรีที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนาที่ใช้ประกอบในพิธีกรรม อินเดียจะเรียกตามคัมภีร์บาลีว่า “ปัญจคิกะตริยะ” ส่วนในหนังสือไตรภูมิ ระบุว่า “ปัญจดุริยางค์” แล้วจึงแผลงเป็นแบบไทยว่า “เบญจดุริยางค์” แปลว่า “ดุริยะที่ประกอบด้วยองค์ 5” สอดคล้องกับข้อความ ในหนังสือจดหมายเหตุ ลาลูแบร์ ที่ปรากฏเป็นหลักฐาน ดังนี้

- อาตตะ	เครื่องดนตรีที่ขึ้นด้วยหนังหน้าเดียว	เช่น โทน กลองยาว
- วิตตะ	เครื่องดนตรีที่ขึ้นด้วยหนังสองหน้า	เช่น กลองทัด บัณเฑาะว์ กลองมลายู
- อาตตะวิตตะ	เครื่องดนตรีที่ขึ้นด้วยหนังทั้งใบ	เช่น ตะโพน
- ฆนะ	เครื่องดนตรีที่เป็นแท่งเป็นแผ่น	เช่น ฉิ่ง โหม่ง
- สุสิระ	เครื่องดนตรีที่เป็นรูเป็นโพรง	เช่น ปี่ ขลุ่ย สังข์

ในวงปี่พาทย์นี้ ซึ่งกลองทัดมีความสำคัญคู่กับตะโพนมาเป็นเวลานาน กลองทัด ถือว่าเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญคู่กับตะโพนที่มีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย โดยกลองทัดนั้นอยู่ในวงปี่พาทย์เครื่องหนัก และยังถือว่าเป็นเครื่องดนตรีที่บอกอาณัติสัญญาณที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ กลองทัดเป็นเครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะหน้าทับ กลองทัด มีหน้าที่หลักคือบรรเลงหน้าทับประกอบบทเพลง เพลงบางเพลงใช้กลองทัดตีหน้าทับอย่างเดียว บางเพลงใช้กลองทัดควบคู่กับตะโพน ซึ่งหน้าทับบางหน้าทับยังเป็นเครื่องบอกสัดส่วน วรรคตอน และความสั้นยาวของบทเพลง นอกจากนี้กลองทัดยังทำหน้าที่ประกอบท่ารำบางตอนของการแสดงโขน - ละคร อีกด้วย กลองทัดนั้น มีเสียงพิเศษที่ต้องตีกลองทัดด้วยไม้กลองทั้ง 2 มือลงบนหน้ากลองพร้อมกัน ตรงข้างขอบที่ทำรักใจกลางกลอง เรียกว่าเสียง “คลี้ม” (สัญลักษณ์แทนเสียง = ค) ในน้ำหนักมือพอประมาณ ส่วนมากจะใช้กับเพลงหน้าพาทย์ เช่น เพลงกราวรำ เพลงเดี่ยว เป็นต้น หรือใช้กลองทัดในเพลงเรื่อนางหงส์

2. เพื่อศึกษาบทบาทของตะโพน กลองทัด กับการบรรเลงในวงปี่พาทย์

จากการศึกษาบทบาทหน้าที่ของตะโพนกับการบรรเลงในวงปี่พาทย์นั้น ผู้วิจัยสามารถแยกประเด็นและกำหนดโครงสร้างของตะโพนกับการบรรเลงในวงปี่พาทย์ ที่เกี่ยวกับเพลงต่าง ๆ นั้น ตะโพนจะเป็นผู้ที่ตีหน้าทับกำกับ เพลงหน้าพาทย์ โดยจะมีหน้าที่กำกับ ควบคุม ตรวจสอบ ความถูกต้องของเพลง และเป็นตัวกำหนดโครงสร้างของเพลงในลักษณะต่าง ๆ ของเพลง นั้น ๆ ให้ดำเนินไปอย่างถูกต้องตามหลักการและกฎเกณฑ์ทางด้านดุริยางคศิลป์ไทย โดยผู้วิจัยสรุปโครงสร้างของเพลงต่าง ๆ และการยกตัวอย่างเพลงหน้าพาทย์ ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างเพลงเกร็ด
2. โครงสร้างเพลงเรื่องเพลงซ้ำ
3. โครงสร้างเพลงเรื่องหน้าพาทย์ (ย้อนเลี่ยนย้อนหนาม)
4. โครงสร้างเพลงหน้าพาทย์ตระ อัตรหน้าทับ 3 ชั้น (ตระโหมโรง)
5. กำหนดโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ “ไม้รว”
6. กำหนดโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ “ไม้เค้น” ทั้ง 3 แบบ
7. กำหนดโครงสร้างของเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ “ไม้ประดณ”

ผู้วิจัยนำเสนอเป็นโน้ตเพลงและโน้ตหน้าทับ ดังต่อไปนี้

1. เพลงสาธุการ
2. เพลงตระสันนิบาต
3. เพลงพราหมณ์เข้า
4. เพลงเข้าม่าน
5. เพลงเหาะ
6. เพลงคุกพาทย์
7. เพลงย้อนเลี่ยนย้อนหนาม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเครื่องหนัง เกี่ยวกับหน้าที่ที่ใช้กับเพลง ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีไทยเกี่ยวกับเพลงหน้าพาทย์ และนำมาเผยแพร่อย่างเหมาะสม จะมีประโยชน์แก่นักดนตรีไทยและผู้สนใจ เป็นอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- กรมศิลปากร. (2535). *ดุริยางคศาสตร์*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด.
- เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. (2542). *สังคตินิยมว่าด้วยดนตรีไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์.
- ณรงค์ชัย ปิฎกรัษต์. (2557). *สารานุกรมเพลงไทย*. นครปฐม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ถาวร หัสดี. (2542). *หน้าทับเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ในการแสดงโขน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร.
- ธนิธ อัญโพธิ์. (2530). *หนังสือเครื่องดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิษณุเศ.

- อำนาจ คณอิม. (2539). วิเคราะห์หน้าทับตะโพนและกลองทัดของเพลงชุดใหม่โรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นัฐพงศ์ โสวัตร. (2538). บทบาทและหน้าที่ของเพลงตระโห่ครูในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญช่วย โสวัตร. (2531). ที่ระลึกในงานไหว้ครูและครอบคนตรีไทยประจำปีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2539). ทฤษฎีดุริยางค์ไทย. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- ประสิทธิ์ ถาวร. (2532). ที่ระลึกในโอกาสแสดงมุทิตาจิตของศิษย์อาจารย์ประสิทธิ์ ถาวร. กรุงเทพฯ: รักศิลป์.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2546). ประวัติการดนตรีไทย ฉบับปรับปรุง. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2523). สยามสังคีต. หนังสือพิมพ์สยามรัฐ.
- มนตรี ตราโมท. (2538). ดนตรีไทยของ มนต์รี ตราโมท. กรุงเทพฯ: ธนาครา กรุงเทพฯ.
- _____. (2538). ดุริยสาสน์. กรุงเทพฯ: ธนาคราภิกรไทย.
- _____. (2545). คำบรรยายวิชาดุริยางคศาสตร์. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2540). สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีต-ดุริยางค์. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- สัจด์ ภูเขาทอง. (2481). หลักการวิเคราะห์บทเพลงไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาม.
- _____. (2524). การดนตรีไทย และทางเข้าสู่ดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สหวัดน์ ปลื้มปรีชา. (2554). เอกสารประกอบการสอนวิชาทักษะเพลงไทย 1. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- _____. (2557). หน้าทับไม้ประดนตรี: กรณีศึกษาการใช้หน้าทับกับกลุ่มเพลงหน้าพาทย์. โครงการวิจัยทางการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณปี 2557. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม.
- สหวัดน์ ปลื้มปรีชา. (2558). เอกสารคำสอนวิชาจังหวะหน้าทับ. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- _____. (ม.ป.ป.). ความหมายและนัยสำคัญของเพลงองค์พระพิราพ. โครงการวิจัยทางการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม ประจำปี 2558. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. (2533). ดนตรีไทยมาจากไหน. นครปฐม: สำนักพิมพ์วิทยาลัยดุริยางคศิลป์.
- สุพล สุวรรณ. (2549). ดนตรีไทยในวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทิศ นาคสวัสดิ์. (2522). ทฤษฎีและปฏิบัติดนตรีไทย ภาค 1 ว่าด้วยหลักและทฤษฎีดนตรีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เทพนิมิตการพิมพ์.

E0131: การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินโรตวิททยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
THE DECISION MAKING OF PARENTS TO SEND THEIR CHILDREN TO FURTHER STUDYING AT CHINOROTWITTAYALAI SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 1

ธัชชนนท์ ชิตสกุล¹ กุลจิรา รักษานคร²

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินโรตวิททยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของนักเรียน โครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินโรตวิททยาลัย โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 152 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Linkert Rating Scale) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า F test (One-Way ANOVA) โดยนำไปทดลองสอบถาม (Try-out) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

ผลการวิจัย พบว่า

1. การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาโครงการห้องเรียนพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม รองลงมา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา และอยู่ในระดับมากที่สุดคือด้านความสามารถครู

2. เปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาโครงการห้องเรียนพิเศษ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินโรตวิททยาลัย โดยรวมแตกต่างกันทั้ง 5 ด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยกลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาท มีการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินโรตวิททยาลัย สูงกว่ากลุ่มผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่ำกว่า 30,000 บาท

คำสำคัญ: การตัดสินใจของผู้ปกครอง, โครงการห้องเรียนพิเศษ

Abstract

The purpose of this research was to study and compare the decision making of parents to send their children to further studying at Chinorotwittayalai School under The Secondary Educational Service

Area Office Bangkok 1. The population used in the research was the parents of students at Chinorotwittayalai School, multi-stage sampling selected by 152 people. The instrument for data collection was a questionnaire with 5 rating scales. The statistics used for data analysis were descriptive statistics such as mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.) and F test by bringing to trial inquiry (Try-out) group test to find the correlation Alpha Coefficient as how can the Cronbach reliability equal 0.89.

The results revealed that:

1. Personal factors and parents' decision to send their children to study at the decision making of parents to send their children to further studying at Chinorotwittayalai School overall check at the highest level. When considering each aspect it was found that the samples gave the highest the school environment and the building importance, the learning management, the reputation of the institution, the cost of education and the teacher's ability with the least, respectively.

2. When comparing The decision making of parents to send their children to further studying at Chinorotwittayalai School classified by the parental income found that the parental income is different, the decision to send children to study at Chinorotwittayalai School Overall, the differences in all 5 aspects were statistically significant at .05. By the parent group having the income more than 30,000 bath decided to choose to send their children to Chinorotwittayalai School higher than the parents who have income lower than 30,000 bath.

Keywords: The decision making of parents, Further Studying

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทุกฉบับให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ มาตรา 10 วรรค 4 กล่าวว่า ให้มีการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษในรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น และมาตรา 22 กำหนดว่า การจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด เปิดห้องเรียนพิเศษ เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 ต่อมาได้กำหนดไว้ในนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2559)

การศึกษามีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้ บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2562) เนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ สังคม หากคน

ในสังคมไม่มีความรู้หรือไม่มีความสามารถก็จะไม่สามารถที่จะแข่งขันกับผู้อื่นได้ (กาญจนา มักเขียว. 2558) กระทรวงศึกษาธิการ ได้ขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกวันมีโอกาสดำเนินการศึกษา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ได้รับการศึกษาเพิ่มจำนวนมากขึ้นในแต่ละระดับการศึกษา ทั้งในวัยเรียน ระดับปฐมวัย และการศึกษาภาคบังคับได้รับการบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค อีกทั้งยังมีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มาตรฐาน มีคุณธรรมจริยธรรม จิตสำนึกความเป็นไทย และมีศักยภาพในระดับสากล มีการบริหารการจัดการศึกษาทุกระดับชั้นให้พัฒนาอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ เชื้อต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น อีกทั้งพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ คุณธรรม ทักษะความสามารถในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ และให้สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (พจนารถ วิเชียรเทียบ. 2560)

ห้องเรียนพิเศษ หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นจัดการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษ โดยดำเนินการตามโครงการของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ห้องเรียน EP ห้องเรียนพิเศษ MEP ตามโครงการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ห้องเรียนพิเศษ วิทยาศาสตร์ ตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง ห้องเรียนที่ สถานศึกษามุ่งเน้นจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ภาษาต่างประเทศศิลปะ ดนตรี กีฬา ICT ฯลฯ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ปัจจุบันมีสถานศึกษาเปิดห้องเรียน สำหรับนักเรียนที่มีศักยภาพ และความสามารถพิเศษเพิ่มมากขึ้น ตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และ ชุมชน ซึ่งห้องเรียนพิเศษโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโครงการ สำคัญ ดังนี้ 1) ห้องเรียนพิเศษ EP และ MEP ตามโครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program or Mini English Program) รับผิดชอบโดยสถาบันภาษาอังกฤษ 2) ห้องเรียนพิเศษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพ ด้านวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบโดยสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา และ 3) ห้องเรียนพิเศษพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง การศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) ตามโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) รับผิดชอบโดยสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2559: 2-3)

ดังนั้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบุคลากรในโรงเรียนชินอรสวิทยาลัย ซึ่งประสบปัญหาจำนวนนักเรียนลดลงในปีที่ผ่านมา จึงต้องการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินอรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนจิโนรสวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนจิโนรสวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครอง

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้ปกครองที่มีสถานภาพส่วนบุคคลต่างกัน ตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนจิโนรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

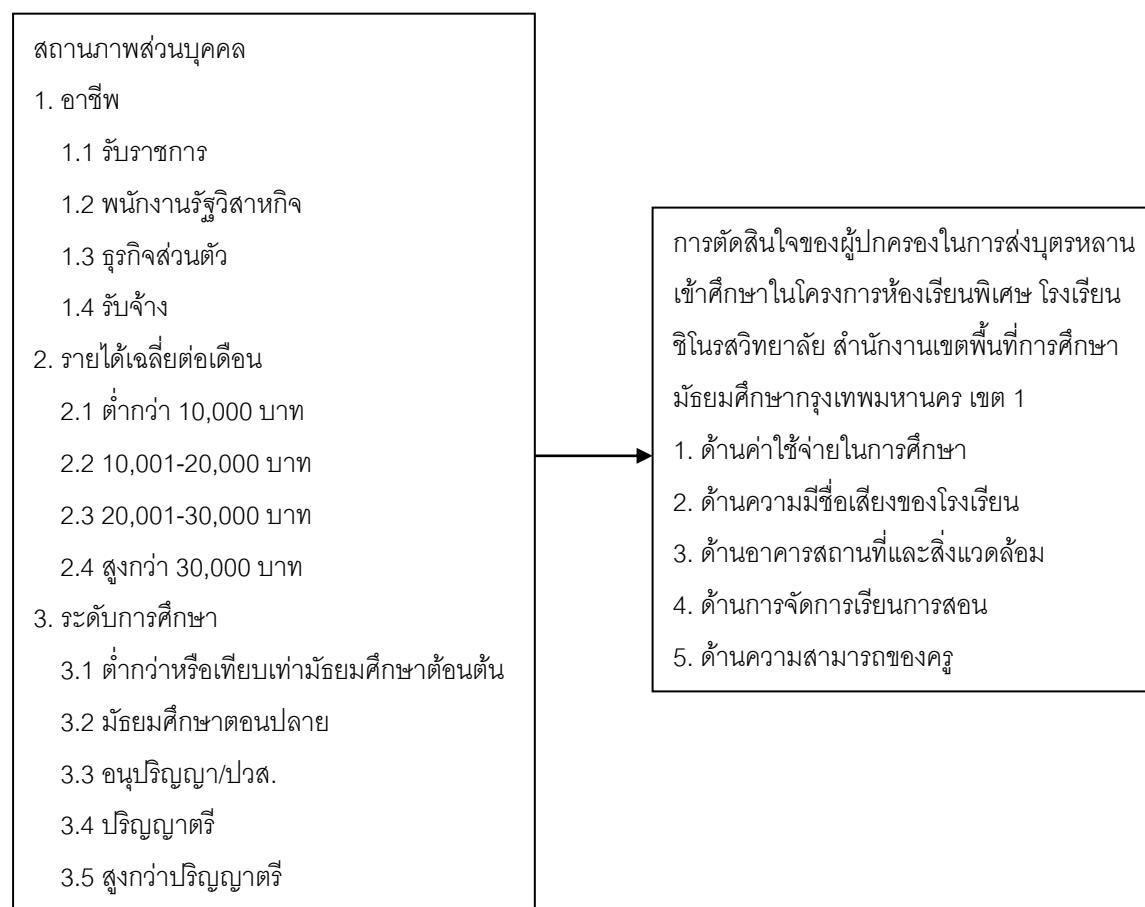
1. ต่อผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จากการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตรของโครงการห้องเรียนพิเศษฯ และสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้
2. ต่อโรงเรียน คือ โรงเรียนสามารถนำการศึกษาค้นคว้าไปใช้ในการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรอื่น ๆ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของโรงเรียน เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองในอนาคต
3. ต่อผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองมีโครงการห้องเรียนพิเศษ ที่ตรงกับความต้องการของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนจิโนรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ โดยได้แนวคิดจากนักวิชาการ จำลอง สุวิวงศ์ (2559) ดังภาพประกอบ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ปกครองนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งหมด 250 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ปกครองนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgag. 1970: 607) จำนวน 152 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เป็นตัวแทนในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครองนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา 2) ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน 3) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 5) ด้านความสามารถของครู โดยสร้างแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง การตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การตัดสินใจอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การตัดสินใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารโรงเรียนและการวัดผลการศึกษา เป็นผู้พิจารณา ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมทางภาษา โดยนำแบบสอบถามหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่า 0.5 ได้คำถามทั้งสิ้น จำนวน 34 ข้อ และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับ นำไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำผลวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .89 ซึ่งถือว่าเชื่อถือได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปสอบถามผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ติดต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ขออนุญาตเก็บข้อมูลโรงเรียนในสังกัด
3. ติดต่อผู้อำนวยการโรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 1 เดือน
4. จัดเตรียมแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 ฉบับ ซึ่งแบ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
5. อธิบายให้ผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่ปรึกษาในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เข้าใจจุดมุ่งหมายและขั้นตอนในการทำแบบสอบถาม เพื่อนำไปถ่ายทอดให้กับผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยฝากแบบสอบถามไว้ให้กลุ่มตัวอย่างทำประมาณ 1-2 สัปดาห์

6. เก็บแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง ได้ร้อยละ 100 จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินรอสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์การตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินรอสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินรอสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ย และระดับการศึกษาสูงสุด ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้การทดสอบของ Scheffe (Scheffe's test)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินรอสวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินรอสวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 แต่ละด้านและโดยรวม

การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ ฯ	(n=152)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา	4.56	0.39	มากที่สุด	4
ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน	4.58	0.37	มากที่สุด	3
ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.60	0.33	มากที่สุด	1
ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.59	0.35	มากที่สุด	2
ด้านความสามารถของครู	4.42	0.32	มาก	5
รวม	4.54	0.30	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนจิโนรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.33) รองลงมาด้านการจัดการเรียนการสอน $\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.35) ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.37) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.39) และอยู่ในระดับมากที่สุดด้านความสามารถของครู ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.32)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนจิโนรสวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตาราง 2 เปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนจิโนรสวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลาน เข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษฯ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านที่ 1 ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.99	3	0.66	4.68	0.00*
	ภายในกลุ่ม	20.99	148	0.14		
	รวม	22.98	151			
ด้านที่ 2 ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.81	3	0.60	4.60	0.00*
	ภายในกลุ่ม	19.42	148	0.13		
	รวม	21.23	151			
ด้านที่ 3 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	1.22	3	0.41	4.04	0.01*
	ภายในกลุ่ม	14.95	148	0.10		
	รวม	16.17	151			
ด้านที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.07	3	0.36	2.98	0.03*
	ภายในกลุ่ม	17.74	148	0.12		
	รวม	18.81	151			
ด้านที่ 5 ด้านความสามารถของครู	ระหว่างกลุ่ม	1.07	3	0.36	3.53	0.02*
	ภายในกลุ่ม	14.86	148	0.10		
	รวม	15.93	151			

ตาราง 2 (ต่อ)

การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลาน เข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1.23	3	0.41	4.77	0.00*
	ภายในกลุ่ม	12.74	148	0.09		
	รวม	13.97	151			

* p < .05

จากตาราง 2 พบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนจิโนรสวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ได้ผลดังตาราง 2

ตาราง 3 เปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนจิโนรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ โดยภาพรวม

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	สูงกว่า 30,000 บาท
1. ด้านค่าใช้จ่ายในการ ศึกษา	ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.45	-	0.24	0.02	0.26
	10,001-20,000 บาท	4.69	-	-	-0.22	0.02
	20,001-30,000 บาท	4.47	-	-	-	0.24*
	สูงกว่า 30,000 บาท	4.71	-	-	-	-
2. ด้านความมีชื่อเสียง ของโรงเรียน	ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.46	-	0.20	0.04	0.30
	10,001-20,000 บาท	4.66	-	-	-0.16	0.10
	20,001-30,000 บาท	4.50	-	-	-	0.26*
	สูงกว่า 30,000 บาท	4.76	-	-	-	-
3. ด้านอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม	ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.39	-	0.30	0.16	0.34
	10,001-20,000 บาท	4.68	-	-	-0.14	0.04
	20,001-30,000 บาท	4.55	-	-	-	0.18
	สูงกว่า 30,000 บาท	4.72	-	-	-	-

ตาราง 3 (ต่อ)

	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	สูงกว่า 30,000 บาท
4. ด้านการจัดการเรียน	ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.53	-	0.13	-0.01	0.19
การสอน	10,001-20,000 บาท	4.66	-	-	-0.14	0.06
	20,001-30,000 บาท	4.53	-	-	-	0.20
	สูงกว่า 30,000 บาท	4.72	-	-	-	-
5. ด้านความสามารถของ	ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.13	-	0.34	0.27	0.40*
ครู	10,001-20,000 บาท	4.47	-	-	-0.08	0.05
	20,001-30,000 บาท	4.39	-	-	-	0.13
	สูงกว่า 30,000 บาท	4.52	-	-	-	-
รวม	ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.37	-	0.25	0.11	0.30
	10,001-20,000 บาท	4.62	-	-	-0.14	0.05
	20,001-30,000 บาท	4.48	-	-	-	0.19*
	สูงกว่า 30,000 บาท	4.67	-	-	-	-

จากตาราง 3 การเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายคู่ โดยภาพรวม พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย ต่างกันทั้งหมด 3 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาท มีการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัยสูงกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ย 20,001-30,000 บาท และ ต่ำกว่า 10,000 บาท

สรุปผลการศึกษา

1. การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาโครงการห้องเรียนพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม รองลงมาด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา และอยู่ในระดับมากที่สุดด้านความสามารถครู

2. การเปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พิจารณาตามปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอาชีพ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า

2.1 จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า 1) ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา การตัดสินใจของผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาท มากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อ 20,001-30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน การตัดสินใจของผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาท มากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อ 20,001-30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม การตัดสินใจของผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทุกระดับแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน การตัดสินใจของผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทุกระดับแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ด้านความสามารถครู การตัดสินใจของผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาท มากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 6) โดยภาพรวมทุกด้าน การตัดสินใจของผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาท มากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อ 20,001-30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินโรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ใน 5 ด้าน โดยภาพรวม ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการตัดสินใจมีผลระดับมากที่สุด และด้านความสามารถครู มีการตัดสินใจมีผลระดับมาก พิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินโรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา และน้อยที่สุดด้านความสามารถครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำลอง สุริวงค์ (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกโรงเรียนเอกชนของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านสภาพสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชิสา พุ่มทอง (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติสิริปัญญา อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียน และด้านกายภาพมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ปกครองนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชินโรสวิทยาลัยให้ความสำคัญเรื่องโรงเรียนพัฒนาสื่อการจัดการเรียนการสอนจากค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่ได้รับจากผู้ปกครองอย่างคุ้มค่ามากที่สุด รองลงมาการใช้จ่ายของโรงเรียนจากเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองเกิดผลประโยชน์แก่นักเรียนอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม และค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่นเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่โรงเรียนจัดเก็บมีความเหมาะสมน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำลอง สุริวงค์ (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกโรงเรียนเอกชนของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดพิจิตร พบว่า ปัจจัย

ด้านค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสาภิรมย์ไกรภักดิ์ (2564) ได้ทำการศึกษาเหตุผลของผู้ปกครองในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนวิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการศึกษาส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านความมีชื่อเสียงของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ปกครองนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัยให้ความสำคัญเรื่อง โรงเรียนประสบความสำเร็จ และมีชื่อเสียงในด้านของการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ค่ายวิทยาศาสตร์ กิจกรรมทัศนศึกษา และกิจกรรมสอนเสริมทักษะวิชาการให้นักเรียนมากที่สุด รองลงมาโรงเรียนมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนจนได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการต่าง ๆ โรงเรียนได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และโรงเรียนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถในการสอบแข่งขันเพื่อศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงของรัฐได้น้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำลอง สุวิวงศ์ (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกโรงเรียนเอกชนของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดพิจิตร พบว่า ปัจจัยด้านชื่อเสียงของสถานศึกษาส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสาภิรมย์ไกรภักดิ์ (2564) ได้ทำการศึกษาเหตุผลของผู้ปกครองในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนวิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านชื่อเสียงและคุณภาพนักศึกษาส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด

1.3 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ปกครองนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัยให้ความสำคัญเรื่อง อาคารเรียน และห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก สะอาด ปลอดภัยและมีแสงสว่างเพียงพอกับการเรียนของนักเรียนมากที่สุด รองลงมาโรงเรียนมีจำนวนห้องเรียนเพียงพอต่อจำนวนของนักเรียนในโครงการห้องเรียนพิเศษ และโรงเรียนมีห้องน้ำที่สะอาดถูกสุขลักษณะเหมาะสมกับการให้บริการ และเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำลอง สุวิวงศ์ (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกโรงเรียนเอกชนของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดพิจิตร พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชิสา พุ่มทอง (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติสิริปัญญา อำเภอกะพัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า ด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียน และด้านกายภาพมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด

1.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ปกครองนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัยให้ความสำคัญเรื่อง โรงเรียนมีสื่อการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน หลักสูตรการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนมากที่สุด รองลงมาเนื้อหาสาระและประสบการณ์เรียนรู้ที่โรงเรียนจัดให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และการจัดการเรียนการสอนที่สนองความต้องการของนักเรียนและชุมชนน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำลอง สุวิวงศ์ (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกโรงเรียนเอกชนของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดพิจิตร พบว่า ปัจจัยด้านแนวทางการจัดการเรียนการสอนส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสาภิรมย์ไกรภักดิ์ (2564) ได้ทำการศึกษาเหตุผลของผู้ปกครองในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนวิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด

1.5 ด้านความสามารถของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษโรงเรียนชินโรสวิทยาลัยให้ความสำคัญเรื่อง ครูผู้สอนมีศักยภาพด้านการสอนและประสบการณ์ในการทำงานสูงมากที่สุด รองลงมาครูผู้สอนเอาใจใส่ด้านการเรียนการสอนและดูแลนักเรียนเป็นอย่างดี และครูผู้สอนมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ เช่น การอบรมอย่างสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง เนื่องจากโรงเรียนชินโรสวิทยาลัย เป็นโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งข้าราชการครูภายในโรงเรียนมีความสามารถในการสอบบรรจุแต่งตั้งเพื่อเข้ารับราชการ และทางโครงการมีมาตรการในการคัดสรรครูที่จะทำการสอนในโครงการ ทำให้ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นความสามารถครูในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนารถ วิเชียรเทียบ (2560) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 18 พบว่า ด้านความสามารถของครูส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะเทพ เทพภิบาล (2563) ได้ทำการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนเอกชนในภาคใต้ฝั่งอันดามัน พบว่า ด้านครูผู้สอนส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโครงการห้องเรียนพิเศษโรงเรียนชินโรสวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พิจารณามาตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

2.1 จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเพราะผู้ปกครองไม่ว่าอาชีพใด ถ้าโรงเรียนสามารถสร้างความพึงพอใจให้ผู้ปกครองได้ ผู้ปกครองก็ตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนนั้น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฏฐวิกร หรรษาพันธุ์ (2559) ทำการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลมารีนิมล จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอาชีพ พบว่าการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลมารีนิมลโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี บัวทอง (2561) ทำการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันจะมีมุมมองในการตัดสินใจที่ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะเทพ เทพภิบาล (2563) ได้ทำการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนเอกชนในภาคใต้ฝั่งอันดามัน จำแนกตามอาชีพ พบว่าการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชิสา พุ่มทอง (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติสิริปัญญา อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามอาชีพ พบว่าการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณนวิทย์ จันทรฉายรัมย์ (2554) การเลือกโรงเรียนอนุบาลของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในเครือจิมโบรี เพลย์ แอนด์ มิวสิค ศึกษาปัจจัยด้านรายได้ พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการในการเลือกโรงเรียนอนุบาลด้านบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีรายได้ 80,001-100,000 บาท มีความต้องการในการเลือกโรงเรียนอนุบาลด้านบริการสูงกว่า ต่ำกว่า 40,000 บาท และ 60,001-80,000 บาท สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไนรี คาวีชิต (2558) การศึกษาการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิต จังหวัดชัยนาท จำแนกตามอาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพและมีรายได้แตกต่างกันตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้บุตรหลาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำลอง สุริวงค์ (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกโรงเรียนเอกชนของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดพิจิตร พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิจิตร จำแนกตามเพศ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิจิตร ที่ประกอบอาชีพ ระดับการศึกษา และมีรายได้ที่แตกต่างกัน ตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนให้บุตรหลาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนารถ วิเชียรเทียบ (2560) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี บัวทอง (2561) ทำการศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันแต่จะมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานที่สามารถไว้วางใจได้มีความปลอดภัยในด้านอาคารสถานที่ ครูผู้สอนมีความสนใจ ดูแลเอาใจใส่ ให้ความรักความเมตตาบุตรหลานของตนเมื่อบุตรหลานเข้าไปศึกษาเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะเทพ เทพภิบาล (2563) ได้ทำการศึกษาคัดเลือกของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนเอกชนในภาคใต้ฝั่งอันดามัน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาโครงการห้องเรียนพิเศษ ของโรงเรียนชินรพวิทยาลักษณ์เท่านั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรขยายกลุ่มประชากรเพิ่มเติม เช่น กลุ่มโรงเรียน หรือโรงเรียนภายในเขตพื้นที่เดียวกัน ที่มีเปิดโครงการห้องเรียนพิเศษ
2. ควรศึกษารูปแบบการจัดโครงการห้องเรียนพิเศษที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ภายในกลุ่มโรงเรียน หรือโรงเรียนภายในเขตพื้นที่เดียวกัน

3. ควรเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองทั้งก่อนนาคบุตรหลานเข้าเรียน ที่กำลังเรียน และศิษย์เก่าที่เรียนจบไปแล้วของโครงการห้องเรียนพิเศษ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้การปรับปรุง และพัฒนาการจัดการโครงการห้องเรียนพิเศษให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2559.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จำลอง สุวิวงศ์. (2559). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ณัฐวิกร หรรษาพันธุ์. (2559). การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลมารีนิรมล จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

นิตา ภิรมย์ไกรภักดี. (2564). การศึกษาเหตุผลของผู้ปกครองในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนวิทยาลัยเทคนิค ในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

โนรี คาวีจิต. (2558). การศึกษาการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิต จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ปิยเทพ เทพภิบาล. (2563). การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนเอกชนในภาคใต้ฝั่งอันดามัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พจนารถ วิเชียรเทียบ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ยินดี บัวทอง. (2561). การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสีทิงพระ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

วรรณวิทย์ จันทร์ฉายรัศมี. (2554). การเลือกโรงเรียนอนุบาลของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในเครือจิมโบรี เพลย์ แอนด์ มิวสิค. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

อัญชิสา พุ่มทอง. (2563). การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติสิริปัญญา อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

Krejcie, R. V.; & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.

E0132: การพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของสถานศึกษาในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

EDUCATIONAL INNOVATION DEVELOPMENT FOR ENHANCING OF NEW NORMAL BASED TEACHING EFFICIENCY DURING THE COVID-19 PANDEMIC OF SCHOOLS IN DON CHIMPLEE SUBDISTRICT, BANG NAM PRAO DISTRICT, AND CHACHOENGSAO PROVINCE

พรทิพย์ อ้นเกษม¹ สุชิน นิธิไชโย² เยาวนาตร อินทร์สำเภา³ กฤษฎา พลอยศรี⁴

^{1, 2, 3} อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

⁴ อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับสถานในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ 3) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ และ 4) ศึกษาผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นจากหลักสูตรฝึกอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 9 โรงเรียน รวมจำนวน 141 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ประเด็นสนทนากลุ่มแนวทางการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา-2019 (COVID-19) 2) หลักสูตรผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ และแบบประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร และ 3) แบบประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังจากผ่านการอบรม สถิติที่ใช้คือสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. แนวทางการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ได้แนวทางในการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษา 3 ด้านคือ 1) ด้านหลักสูตรฝึกอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ 2) ด้านเว็บไซต์ DE-Learning (Donchimplee-Electronic Learning) 3) ด้านสื่อการเรียนการสอนของครูในตำบลดอนฉิมพลี จำนวน 39 ผลงาน ที่นำไปใช้และเผยแพร่ได้อย่างสอดคล้องกับเว็บไซต์ DE-Learning (Donchimplee-Electronic Learning)

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ มีองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ ความเป็นมา หลักการ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย โครงสร้างของหลักสูตร ระยะเวลาการฝึกอบรม แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ วิทยาการ การรับรองการฝึกอบรมตามหลักสูตร

การประเมินผลการเรียนรู้ ผลที่คาดว่าจะได้รับ ตารางการอบรม และแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินคุณภาพ
ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลดอน
ฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ครูที่ผ่านการฝึกอบรมร่วมกันผลิตสื่อการเรียนการสอน จำนวน
4 รายวิชา ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษ รวมจำนวนทั้งสิ้น 39
ผลงานสามารถนำไปใช้และเผยแพร่ได้อย่างสอดคล้องกับเว็บไซต์ DE-Learning (Donchimplee-Electronic Learning)

4. ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังผ่านการอบรมด้วยหลักสูตรผลิตสื่อการเรียนการสอน
ตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ด้านคุณภาพของ
สื่อการเรียนการสอน ทั้ง 4 รายวิชา ภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .58) ด้านความพึงพอใจ
ในการใช้สื่อการเรียนการสอน ทั้ง 4 รายวิชา ภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .61)

คำสำคัญ: นวัตกรรมด้านการศึกษา, การพัฒนาหลักสูตร, การผลิตสื่อการเรียนการสอน, ชีวิตวิถีใหม่

Abstract

The purposes of this research were to 1) study guidelines about educational innovation development for enhancing of new normal based teaching efficiency during the COVID-19 pandemic of schools in Don Chimplee subdistrict, Bang Nam Priao district, Chachoengsao province 2) develop a curriculum for training teachers about creating instructional media for new normal based teaching 3) study the results of applying the curriculum for training teachers about creating instructional media for new normal based teaching and 4) study effects of using instructional media created after attending the developmental curriculum for training teachers about instructional media for new normal based teaching. The sample were 141 school administrators and teachers from 9 schools in Don Chimplee subdistrict, Bang Nam Priao district, Chachoengsao province. The research instruments were 1) a focus group discussion about the development for enhancing of new normal based teaching efficiency during the COVID-19 pandemic 2) a curriculum for training teachers about creating instructional media for new normal based teaching 3) curriculum framework suitability evaluation form and 4) a form of effects of using instructional media created after attending the training of curriculum. The statistics in the research were descriptive statistics and content analysis.

The results were as follows:

1. Educational innovation development for enhancing of new normal based teaching efficiency during the COVID-19 pandemic guidelines were 1) a curriculum for training teachers about creating instructional media for new normal based teaching 2) a DE-Learning website (Don Chimplee-Electronic Learning) and 3) 39 instructional media which were adaptable and published and published in accordance with DE-Learning website (Don Chimplee-Electronic Learning).

2. The curriculum development result of creating instructional media for new normal based teaching for the teachers in Don Chimplee subdistrict, Bang Nam Piao district, Chachoengsao province was the curriculum components as principles, aims, target groups, a curriculum structure, a training session, learning management, materials and learning resources, lecturers, a training certification, learning assessment, expected advantages, training schedule and lesson plan. The results of each component were at the highest level.

3. The results of applying the curriculum for training teachers about creating instructional media for new normal based teaching in Don Chimplee subdistrict, Bang Nam Piao district, Chachoengsao province revealed that there were 39 instructional media for 4 subjects (Math, Science, Thai and English) were adaptable and published in accordance with DE-Learning website (Don Chimplee-Electronic Learning).

4. The effects of using instructional media created after attending the developmental curriculum for training teachers about creating instructional media for new normal based teaching in Don Chimplee subdistrict, Bang Nam Piao district, Chachoengsao province showed that the total of instructional media quality was at high level ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .58), satisfaction of using instructional media was at high level ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .61).

Keywords: Educational innovation, Curriculum developing, creating instructional media, new normal based

บทนำ

สืบเนื่องจากผลของการศึกษาข้อมูลเชิงพื้นที่ตำบลอนานิคมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา อันเกิดขึ้นจากความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา ได้แก่ ภาคประชาชน ผู้นำชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ในฐานะของผู้ที่มีประสบการณ์ตรงโดยการศึกษาข้อมูลตำบล รวมถึงการศึกษาเอกสารและฐานข้อมูล การทำประชาคม สอบถามข้อมูล ความคิดเห็น ความต้องการ แลกเปลี่ยนข้อมูลจากผู้นำชุมชน ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนราชการในพื้นที่ ตัวแทนประชาชนในหลากหลายกระบวนการ ทำให้สามารถค้นกรองให้เห็นถึงสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของประชาชนในพื้นที่อย่างชัดเจน ภายใต้โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (โครงการมหาวิทยาลัยสู่ตำบลเพื่อสร้างรากแก้วให้ประเทศไทย) โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์ ได้มอบหมายคณะครุศาสตร์ ดำเนินการในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลอนานิคมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จากการศึกษาข้อมูลเชิงพื้นที่ได้กำหนดมีขอบเขตของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลอนานิคมพลีแบบบูรณาการ 3 ส่วนย่อย คือ 1) การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี 2) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 3) การส่งเสริมวิถีชุมชน (มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์. 2564: คำนำ) และจากผลของการศึกษาด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลอนานิคมพลี พบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความต้องการในการหาแนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาของชุมชนในตำบล

คอนิมพลี เพื่อพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้ก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในสังคมที่แปรเปลี่ยนไป เพื่อสร้างสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ให้กับนักเรียน เพื่อพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ มีความรู้สามารถถ่ายทอดความรู้สู่ นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านสื่อออนไลน์โปรแกรมต่าง ๆ ให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น (มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์. 2564: 42)

การปรับสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ยาวนาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ประเทศ จึงได้มีการนำมาปรับประยุกต์ใช้ เกิดเป็นการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องมุ่งเน้นไปที่การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นหลัก เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุม จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (online learning) หรือการเรียนการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ ผู้เรียนและผู้สอนไม่จำเป็นต้อง ไปสถานศึกษา สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ทุกสถานที่ ทุกเวลา โดยการนำเสนอด้วยตัวอักษร ภาพนิ่ง ผสมผสาน กับการใช้ภาพเคลื่อนไหว วีดิทัศน์เสียงโดยอาศัยเทคโนโลยีของเว็บไซต์ถ่ายทอดเนื้อหา รวมถึงการใช้เทคโนโลยีระบบ การจัดรายวิชาในการบริหารการสอนด้านต่างผ่านระบบออนไลน์โดยมีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจใน เนื้อหาจากชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอีกทั้งยังสนับสนุนการ เรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นอกจากนี้การเรียนรู้ออนไลน์ยังช่วยผู้เรียนและสถาบันการศึกษาในแง่ของการบริหาร จัดการคือ ช่วยลดต้นทุนในเรื่องค่าเดินทางและสามารถรองรับผู้เรียนได้ไม่จำกัด เป็นช่องทางในการสร้างและขยาย โอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึงผู้ที่มีความต้องการในวงกว้างเพิ่มมากขึ้น (เสถียร พูลผล. 2563: 38)

ขณะเดียวกันการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ยังมีความสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตที่ต้องเข้าสู่ชีวิต วิถีใหม่ (New Normal) ซึ่งเกิดจากความเปลี่ยนแปลงของชีวิตประจำวันหลังจากสถานการณ์โควิดเริ่มกลับสู่สภาวะ ปกติแต่เป็นสภาวะปกติแบบใหม่ ที่ยังคงส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนในสังคม ในภาคการศึกษาถึงแม้รัฐบาลจะ อนุญาตให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ แต่ยังคงมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด 19 ตลอดเวลา จึงส่งผลให้สถานศึกษาและการศึกษาทุกระดับเกิดการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและบริบทจน อาจเรียกว่าเป็นชีวิตวิถีใหม่ ซึ่งชีวิตวิถีใหม่ทางการศึกษาสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ 1) ด้านการดำรงชีพปัจจุบัน ตาม มาตรการการป้องกันและควบคุมการระบาดของโควิด 19 ในด้านสาธารณสุขของเมืองไทยมาใช้เป็นกรอบการ ดำรงชีวิตประจำวัน รวมทั้งการจัดการศึกษาในระดับชั้นต่าง ๆ โดยเฉพาะการเว้นระยะห่าง ด้านสุขภาพอนามัย การ เดินทาง กิจกรรมทางสังคมในสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ปรับแนวทางการเรียนการสอนโดยนำ เทคโนโลยีมาใช้ที่เรียกว่า สอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ที่ทำให้ครูและผู้บริหารต้องปรับบทบาทในการ บริหารและการสอนรวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในมิติแบบใหม่ที่ผสมผสานการสาธารณสุขกับการจัด การศึกษาในระบบใหม่ พัฒนาแนวคิดใหม่ (Design Thinking) พัฒนาทักษะชีวิต (Life Skill) ในภาวะวิกฤติที่อาจ เกิดขึ้นในอนาคต และ 3) ด้านการบริหารภาวะวิกฤติ การบริหารจะต้องยึดมาตรการทางสาธารณสุข และมีการ ปรับเปลี่ยนที่เป็นลักษณะการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ตามบริบท ระบบการเงินของสถาบันการเงินและสถานศึกษา จะเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) รวมถึงการเตรียมการบริหารแบบใหม่ล่วงหน้าจัดทำแผนบริหารหลังวิกฤต COVID-19 (เทื้อน ทองแก้ว. 2563: 2-5)

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้คณะผู้วิจัยซึ่งเป็นทีมวิจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาใน ตำบลคอนิมพลี จึงมีความสนใจในการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียน

การสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของครูผู้สอน ผู้เรียน สถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคนในชุมชนมีความพร้อมต่อการดำเนินชีวิตวิถีใหม่อย่างเท่าทันในสถานการณ์ปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

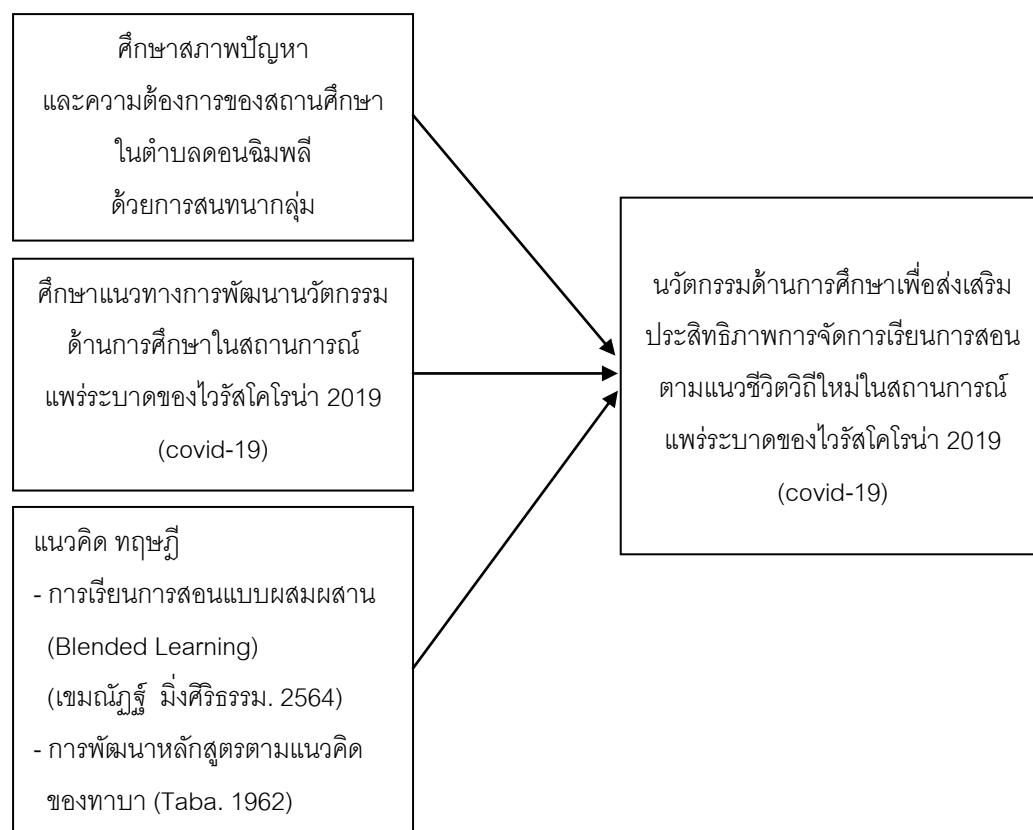
1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 สำหรับสถานศึกษาในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
4. เพื่อศึกษาผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังผ่านการอบรมด้วยหลักสูตรผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาที่ส่งเสริมส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
2. ได้นวัตกรรมด้านการศึกษาที่ส่งเสริมส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของสถานศึกษาในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในตำบลอนิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนสุเหร่าสมอเอก 2) โรงเรียนสุเหร่าดอนกลาง 3) โรงเรียนตลาดคลอง 16 4) โรงเรียนวัดรามัญ 5) โรงเรียนสุเหร่าคู 6) โรงเรียนสุเหร่าลำชะล่า 7) โรงเรียนเฉลิมช่วงวิทยาทาน 8) โรงเรียนสุเหร่าปากคลอง 20 และ 9) โรงเรียนอนิมพลีพิทยาคม ปีการศึกษา 2564

2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

2.1 ระยะเวลาในการทดลองใช้หลักสูตร จำนวน 27 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 24-27 พฤษภาคม 2564

2.2 ระยะเวลาในการนำสื่อที่ผลิตขึ้นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 (COVID-19) ระหว่างวันที่ 14-25 มิถุนายน 2564

2.3 ระยะเวลาในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อ ผ่านกระบวนการ PLC แบบออนไลน์ วันที่ 28 มิถุนายน 2564

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา มีดังนี้

3.1 เนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบไปด้วย 1) สร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และการสร้างวิดีโอสำหรับการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล 2) สร้างห้องเรียนออนไลน์ด้วย google

classroom/google Form/ google meet และ3) ใช้โปรแกรม Power point ในการผลิตสื่อรูปแบบสไลด์ วิดิทัศน์ และ 2D Animation

3.2 เนื้อหาในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน จำนวน 4 รายวิชา ได้แก่ สื่อการเรียนการสอนวิชา คณิตศาสตร์ สื่อการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ สื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ประเด็นสนทนากลุ่มในการศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา-2019 (COVID-19) โดยตรวจสอบคุณภาพประเด็นการสนทนากลุ่มด้วยการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับประเด็นสนทนาตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) (สุวิมล ติรภานันท์. 2549: 137-140) จำนวน 5 คน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง .80-1

2. หลักสูตรผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ และแบบประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร

2.1 หลักสูตรผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ โดยพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ ทาบา (Taba.1962: 456-458) โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 วิเคราะห์ความต้องการ จำเป็น (Diagnosis of needs) โดยศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ จำเป็น และหาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของตำบลดอนจิมพลี จำนวน 9 โรงเรียน ด้วยการสนทนากลุ่ม พบว่า มีความต้องการผลิตสื่อการเรียนการสอนเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2.1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (formulation of objectives) โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้วยข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการ จำเป็น ได้วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ได้แก่ 1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมตระหนักถึงความสำคัญในการสื่อการเรียนการสอน 2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และ 3) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมนำสื่อที่ผลิตขึ้นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนไปใช้ได้จริงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2.1.3 การคัดเลือกเนื้อหาสาระ (Selection of content) เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแล้วก็นำมาพิจารณาเพื่อคัดเลือกเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.1.4 การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ (organization of content) นำเนื้อหาสาระที่คัดเลือกไว้ในขั้นที่ 3 มาเรียงลำดับ โดยจัดทำโครงสร้างของหลักสูตร ประกอบด้วย 3 หน่วย ได้แก่ 1) สร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และการสร้างวิดีโอสำหรับการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล จำนวน 9 ชั่วโมง 2) สร้างห้องเรียนออนไลน์ด้วย google classroom/google Form/google meet จำนวน 9 ชั่วโมง และ 3) ใช้โปรแกรม Power point ในการผลิตสื่อรูปแบบสไลด์ วิดิทัศน์ และ 2D Animation จำนวน 9 ชั่วโมง รวม 27 ชั่วโมง

2.1.5 การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (selection of learning experiences) โดยคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยใช้แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน (ทิตนา แชมมณี. 2560: 96-98) และทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ

(ทศนา เขมมณี. 2560: 98-103) และการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (เขมมณี. มิ่งศิริธรรม. 2564: 84) โดยใช้รูปแบบออนไลน์ เนื่องจากอยู่ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-2019)

2.1.6 การจัดรวบรวมประสบการณ์การเรียนรู้ (organization of learning experiences) โดยนำประสบการณ์การเรียนรู้ที่คัดเลือกไว้ในขั้นที่ 5 มาจัดรวบรวมโดยคำนึงถึงความต่อเนื่องของเนื้อหาสาระ และนำไปออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

2.1.7 กำหนดวิธีวัดและประเมินผล (determination of what to evaluate) กำหนดวิธีวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนี้

2.1.7.1 วิธีการประเมิน ได้แก่ ตรวจสอบผลงานการผลิตสื่อการเรียนการสอนและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน (ด้านคุณภาพสื่อ และด้านความพึงพอใจ)

2.1.7.2 เครื่องมือ ได้แก่ แบบตรวจสอบผลงาน และแบบประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.1.7.3 เกณฑ์การประเมินผล ได้แก่ ส่งผลงานครบทุกรายการ ผ่านเกณฑ์ และระดับคุณภาพสื่อ อยู่ในระดับมากขึ้นไป ผ่านเกณฑ์ และความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป ผ่านเกณฑ์

จากนั้นจัดทำโครงร่างหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ ความเป็นมา หลักการ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย โครงสร้างของหลักสูตร ระยะเวลาการฝึกอบรม แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ วิทยาการ การรับรองการฝึกอบรมตามหลักสูตร การประเมินผลการเรียนรู้ ผลที่คาดว่าจะได้รับ ตารางการอบรม และแผนการจัดการเรียนรู้ และนำไปตรวจสอบคุณภาพด้วยแบบประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตรต่อไป

2.2 แบบประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร เป็นแบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามน้ำหนักคำตอบให้คะแนน เป็น 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ โดยตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินโครงร่างหลักสูตรเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับประเด็นคำถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) (สุวิมล ติรภานนท์. 2549: 137-140) จำนวน 5 คน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง .80-1

3. แบบประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น หลังจากผ่านการอบรม เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามน้ำหนักคำตอบให้คะแนน เป็น 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ โดยประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพสื่อการเรียนการสอน 4 ประเภท ได้แก่ สื่อประเภทวิดีโอ (Video) สื่อประเภทแอนิเมชัน (Animation) สื่อประเภท PowerPoint และสื่อประเภท PowerPoint + บรรยาย และ 2) ด้านความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับประเด็นคำถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) (สุวิมล ติรภานนท์. 2549: 137-140) จำนวน 5 คน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง .80-1

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่สังกัดในสถานศึกษาในตำบลดอนจิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนสุเหร่าสมอเอก 2) โรงเรียนสุเหร่า

ตอนกลาง 3) โรงเรียนตลาดคลอง 16 4) โรงเรียนวัดรามัญ 5) โรงเรียนสุเหร่าคู 6) โรงเรียนสุเหร่าลำชะล่า 7) โรงเรียนเฉลิมช่วงวิทยาทาน 8) โรงเรียนสุเหร่าปากคลอง 20 และ 9) โรงเรียนดอนฉิมพลีพิทยาคม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 141 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และวิเคราะห์ข้อความแบบปลายเปิดจากการสนทนากลุ่มด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

1. แนวทางการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากการสนทนากลุ่ม ประเมินความต้องการของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และแบบผสมผสานในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ให้ประสบความสำเร็จ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ได้แนวทางในการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษา 3 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ 2) ด้านการสร้างเว็บไซต์ DE-Learning (Donchimplee-Electronic Learning) และ 3) ด้านสื่อการเรียนการสอนของครูในตำบลดอนฉิมพลี จำนวน 39 ผลงาน ที่นำไปใช้และเผยแพร่ในเว็บไซต์ DE-Learning (Donchimplee-Electronic Learning)

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ มีองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ ความเป็นมา หลักการ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย โครงสร้างของหลักสูตร ระยะเวลาการฝึกอบรม แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ วิทยากร การรับรองการฝึกอบรมตามหลักสูตร การประเมินผลการเรียนรู้ ผลที่คาดว่าจะได้รับ ตารางการอบรม และแผนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรที่พัฒนามีผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = .52)

3. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ครูที่ผ่านการฝึกอบรมร่วมกันผลิตสื่อการเรียนการสอน จำนวน 4 รายวิชา ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 11 ผลงาน วิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 11 ผลงาน วิชาภาษาไทย จำนวน 8 ผลงาน และวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 9 ผลงาน รวมจำนวนทั้งสิ้น 39 ผลงาน และนำไปใช้และเผยแพร่ในเว็บไซต์ DE-Learning (Donchimplee-Electronic Learning)

4. ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังผ่านการอบรมด้วยหลักสูตรการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ดังตาราง 1 และตาราง 2

ตาราง 1 ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนด้านคุณภาพสื่อการเรียนการสอน ทั้ง 4 รายวิชา (วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. สื่อวิดีโอ	4.36	.59	มาก
2. สื่ออนิเมชั่น	4.40	.56	มาก
3. สื่อ PowerPoint	4.41	.60	มาก
4. สื่อ PowerPoint+บรรยาย	4.32	.55	มาก
ภาพรวมด้านคุณภาพสื่อการเรียนการสอน	4.35	.58	มาก

จากตาราง 1 ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนด้านคุณภาพสื่อการเรียนการสอน ทั้ง 4 รายวิชา (วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษ) พบว่า ด้านคุณภาพสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .58)

ตาราง 2 ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนด้านความพึงพอใจ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. เราหรือกระตุ้นความสนใจให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียน	4.50	.52	มากที่สุด
2. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น	4.30	.49	มาก
3. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.20	.62	มาก
4. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้/กระตุ้นกระบวนการคิดของผู้เรียน	4.50	.52	มากที่สุด
5. ช่วยให้ผู้เรียนสรุปความคิดรวบยอดในเรื่องที่เรียนได้ถูกต้อง	4.50	.52	มากที่สุด
6. สะดวกต่อการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู	4.50	.52	มากที่สุด
7. ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์และเสริมสร้างความเข้าใจกับผู้เรียน	4.50	.52	มากที่สุด
8. ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน	4.50	.52	มากที่สุด
9. ส่งเสริมบทบาทผู้เรียนในการเป็นผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติด้วยตนเอง	4.50	.52	มากที่สุด
10. เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ของผู้เรียน	4.40	.52	มาก
11. เป็นสื่อที่มีการประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม	4.40	.67	มาก
12. ส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.50	.52	มากที่สุด
13. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการค้นพบความรู้ด้วยตัวเอง	4.50	.52	มากที่สุด
14. ส่งเสริมการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนในชีวิตวิถีใหม่	4.50	.52	มากที่สุด
15. ความพึงพอใจภาพรวมของสื่อการเรียนการสอน	4.50	.52	มากที่สุด
ภาพรวมด้านความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.26	.61	มาก

จากตาราง 2 ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนด้านความพึงพอใจ พบว่า ครูมีความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียนการสอน ทั้ง 4 รายวิชา ภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .61)

สรุปผลการวิจัย

1. แนวทางการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 จากการสนทนากลุ่มประเมินความต้องการของสถานศึกษาเพื่อทำให้การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และแบบผสมผสานในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ให้ประสบความสำเร็จ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา มี 3 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ 2) ด้านการสร้างเว็บไซต์ DE-Learning (Donchimplee-Electronic Learning) และ 3) ด้านสื่อการเรียนการสอนของครูในตำบลดอนฉิมพลี จำนวน 39 ผลงานที่นำไปใช้และเผยแพร่ในเว็บไซต์ DE-Learning (Donchimplee-Electronic Learning)

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย โครงสร้างของหลักสูตร ระยะเวลาการฝึกอบรม วิทยากร การรับรองการฝึกอบรมตามหลักสูตร การประเมินผลด้านการศึกษา และผลที่คาดว่าจะได้รับ หลักสูตรที่พัฒนามีผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ผ่านการฝึกอบรมร่วมกันผลิตสื่อการเรียนการสอน จำนวน 4 รายวิชา ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 11 ผลงาน วิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 11 ผลงาน วิชาภาษาไทย จำนวน 8 ผลงาน และวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 9 ผลงาน รวมจำนวนทั้งสิ้น 39 ผลงาน และนำไปใช้และเผยแพร่ในเว็บไซต์ DE-Learning (Donchimplee-Electronic Learning)

4. ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังผ่านการอบรมด้วยหลักสูตรผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ผลการใช้สื่อการเรียนการสอน 1) ด้านคุณภาพของสื่อการเรียนการสอนทั้ง 4 รายวิชา ภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก และ 2) ด้านความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูมีความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียนการสอน ทั้ง 4 รายวิชา ภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 จากการสนทนากลุ่มประเมินความต้องการของสถานศึกษาเพื่อทำให้การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และแบบผสมผสานในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ให้ประสบความสำเร็จ สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ได้แนวทางในการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษา 3 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ 2) ด้านการสร้างเว็บไซต์ DE-Learning (Donchimplee-Electronic Learning) และ 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน

สอนของครูในตำบลดอนฉิมพลี จำนวน 39 ผลงาน ที่นำไปใช้และเผยแพร่ในเว็บไซต์ DE-Learning (Donchimplee-Electronic Learning) แนวทางในการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ทั้ง 3 ด้าน มีความสอดคล้องกับการออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่ หรือ Design-Based New Normal เป็นคำใหม่ที่บูรณาการมาจากสถานการณ์ชีวิตวิถีใหม่กับแนวคิดของ Merrison (2010) เสนอรูปแบบเรียกว่า ADDIE Model of instructional Design ได้เสนอแนวทางการออกแบบไว้ 5 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ (Analysis) 2) การออกแบบ (Design) 3) การพัฒนา (Development) 4) การนำไปปฏิบัติ (Implement) และ 5) การประเมินผล (Evaluation) และแนวคิด Design-Based Research จากการสังเคราะห์งานวิจัย 162 เรื่อง ระหว่างปี 2004-2013 พบว่า การศึกษาในองค์ประกอบที่สอดคล้องกับแนวคิด Merrison (2010; อ้างถึงใน เทียนทองแก้ว, 2563: 5-6) คือ ประกอบด้วย Design, Development and Redesign ที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม นอกจากนั้นแนวทางดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับแนวคิดในเรื่อง New Normal (สุวิมล มธุรส, 2564: 37) ของภาคการศึกษาไทยที่ควรเป็นการให้น้ำหนักแบบใหม่เพื่อจัดการปัญหาเดิม เช่น ให้น้ำหนักกับปฏิสัมพันธ์ที่มีคุณภาพระหว่างครู อาจารย์และนักเรียนมากกว่าจำนวนชั่วโมงที่นักเรียนอยู่ในห้องเรียนหรือเรียนผ่านสื่อโทรทัศน์หรือสื่อออนไลน์ หรือให้น้ำหนักกับการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความสนใจของนักเรียน เชื่อมโยงกับ ชุมชนและบริบทที่นักเรียนอยู่มากกว่าการเรียนรู้ซึ่งตามมาตรฐานแบบเดียวกันทั่วประเทศ และให้น้ำหนักกับการเรียนรู้เพื่อสุขภาพกายและใจ ควบคู่กับการเรียนรู้ด้านวิชาการเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้แนวคิดในการบริหารสถานศึกษา ด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน ทั้งครูและนักเรียนต้องพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะครูถูกส่งคมคาดหวังให้เปลี่ยนแปลงบทบาทเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งศตวรรษที่ 21 ครูจำเป็นต้องมีนวัตกรรมทางการศึกษา มีทักษะการสอนที่ทันสมัย มีเทคนิคการสอนสมัยใหม่ ตลอดจนทัศนคติของตนเองต่อการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล สามารถตอบสนองผู้เรียนที่แตกต่างและหลากหลายเพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดขั้นสูงและมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปตามความต้องการในศตวรรษที่ 21

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่สำหรับครูในตำบลดอนฉิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ มีองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ ความเป็นมา หลักการ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย โครงสร้างของหลักสูตร ระยะเวลาการฝึกอบรม แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ วิทยากร การรับรองการฝึกอบรมตามหลักสูตร การประเมินผลการเรียนรู้ ผลที่คาดว่าจะได้รับ ตารางการอบรม และแผนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรที่พัฒนามีผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการพัฒนาหลักสูตรมีความสอดคล้องกับ พรทิพย์ อ้นเกษม (2559: 23) ที่ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ ความเป็นมา หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร ระยะเวลาของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร กิจกรรมฝึกอบรม สื่อการเรียนรู้อบรมการฝึกอบรม การวัดผลและการประเมินผล ตารางการฝึกอบรม และเอกสารประกอบการฝึกอบรม โดยการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า หลักสูตรมีคุณภาพในระดับมาก เนื่องจากลักษณะของการพัฒนาหลักสูตรในงานวิจัยนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม จึงพบว่ามีผลสอดคล้องกับแนวคิดของ Nadler & Nadler (1989) ที่กล่าวถึงหลักสูตรฝึกอบรมว่า การฝึกอบรมบุคลากรมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาบุคลากร (personnel development) การพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการที่

องค์กรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่บุคคล เพื่อปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น และเพื่อให้มีความเจริญงอกงามเติบโตทางจิตใจ การพัฒนาบุคลากรจึงเป็นเรื่องของการพัฒนาที่มีเป้าหมายระยะยาวเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยรูปแบบและวิธีการหลายชนิด เช่น การฝึกอบรม การหมุนเวียนงาน การศึกษาดูงาน การสอนงาน การให้การศึกษารวมถึงการปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงานและในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ การฝึกอบรมมีความเหมาะสมที่จะนำมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเจตคติของบุคลากร ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบ โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถ รวมถึงสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้ผลของการพัฒนาสะท้อนไปยังผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นกว่าเดิม

3. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลอนิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ครูที่ผ่านการฝึกอบรมร่วมกันผลิตสื่อการเรียนการสอน จำนวน 4 รายวิชา ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 11 ผลงาน วิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 11 ผลงาน วิชาภาษาไทย จำนวน 8 ผลงาน และวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 9 ผลงาน รวมจำนวนทั้งสิ้น 39 ผลงาน และนำไปใช้และเผยแพร่ในเว็บไซต์ DE-Learning (Donchimplee-Electronic Learning) ผลของการใช้หลักสูตรสะท้อนให้เห็นว่า หลักสูตรฝึกอบรมนี้เกิดจากการพัฒนาหลักสูตรที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตั้งแต่รูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรเนื่องจากมีความสอดคล้องกับแนวคิดของทาบ (Tuba. 1962) ที่ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรอันเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายอันใหม่ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบหรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ตั้งแต่จุดมุ่งหมายและวิธีการ และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนี้จะมีผลกระทบกระเทือนทางด้านความคิดและความรู้สึกนึกคิดของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในทิศทางเดียวกัน ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมนี้สอดคล้องกับการนำไปใช้ได้เหมาะสมตามความหมายของครูกับความสำคัญในการศึกษา ดังที่ สมหมาย จันทรเรือง (2563) ได้กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงในยุค Disruption ปัจจัยสำคัญ คือ เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology) ได้เข้ามามีบทบาทในทุกวงการ แม้วงการศึกษาก็มีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้วย ในการจัดการเรียนการสอนยุคใหม่นั้น นอกจากครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของแนวคิดหลักแห่งวิชาชีพครูและเนื้อหาสาระวิชาที่สอนแล้วยังจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเครื่องมือที่จะใช้แสวงหาความรู้เพื่อช่วยเติมเต็มความรู้ให้กับผู้เรียนเกิดทักษะ ความรู้ สร้างสรรค์ประสบการณ์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ทุกคน สื่อการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นสื่อบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคนิควิธีการล้วนเป็นสื่อกลางที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ได้ง่ายและรวดเร็ว จึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งที่จะนำความต้องการของครูผู้สอนไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และที่สำคัญคือ ครูผู้สอนต้องรู้จักเลือกสรรสื่อการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังผ่านการอบรมด้วยหลักสูตรผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลอนิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ผลการใช้สื่อการเรียนการสอน 1) ด้านคุณภาพของสื่อการเรียนการสอนทั้ง 4 รายวิชา ภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก และ 2) ด้านความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูมีความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียนการสอน ทั้ง 4 รายวิชา ภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผลของการใช้สื่อการเรียนการสอนด้านคุณภาพสื่อและด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อาจเกิดจากกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูมีความสมบูรณ์ ทั้งองค์ประกอบ

กระบวนการและขั้นตอน รวมถึงผลการใช้หลักสูตรที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้ในเบื้องต้น สะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลอนิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับแนวคิดสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรของ ไทเลอร์ (Tyler) ศาสตราจารย์ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยชิคาโก ได้กำหนด หลักการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นหลักการร่วมสมัยที่นักพัฒนาหลักสูตรใช้กันมาจนถึง ปัจจุบัน เรียกว่า หลักการของไทเลอร์ (Tyler's Rationale) โดยนักพัฒนาหลักสูตร ควรตอบคำถาม 4 ข้อ ดังนี้ (Tyler, 1949: 1) 1) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่โรงเรียนควรบรรลุคืออะไร 2) มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรที่สามารถทำให้บรรลุ จุดมุ่งหมาย 3) ประสบการณ์ทางการศึกษาเหล่านี้สามารถจัด ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร และ 4) เราจะทราบได้อย่างไรว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จากแนวคิดของ ไทเลอร์ จึงเป็นที่ยืนยันว่าหลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายครบทั้ง 4 ส่วนอย่างสอดคล้องกัน ดังนี้ 1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรมเกิดจากการศึกษาแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาจากโครงการภายใต้โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (โครงการมหาวิทยาลัยสู่ตำบลเพื่อสร้างรากแก้วให้ประเทศไทย)โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลอนิมพลีในพื้นที่ตำบลอนิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ คณะครุศาสตร์ อันเกิดขึ้นจากความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครบทุกกระบวนการโดยกลั่นกรองเนื้อหาสาระของหลักสูตรเพื่อกำหนดองค์ประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสภาพการณ์ปัจจุบันที่อยู่ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด 19 ที่ดำเนินชีวิตตามแนวชีวิตวิถีใหม่ทั้งด้านการดำรงชีวิตและด้านการศึกษา 3) ใช้หลักสูตรฝึกอบรมและศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรอย่างเป็นขั้นเป็นตอนตามกระบวนการส่งผลให้ครูสามารถผลิตสื่อการเรียนการสอนร่วมกันได้ และ 4) ศึกษาผลการใช้สื่อการเรียนการสอนด้วยการประเมินด้านคุณภาพและความพึงพอใจของสื่อโดยนำไปใช้จริงในเว็บไซต์หลักของสถานศึกษา (Donchimplee-Electronic Learning) กล่าวโดยสรุปคือ ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังผ่านการอบรมด้วยหลักสูตรผลิตสื่อการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ สำหรับครูในตำบลอนิมพลี อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งด้านคุณภาพของสื่อและด้านความพึงพอใจในการใช้สื่อ ที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพมีการนำไปใช้ครบทุกขั้นตอนจนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนตามแนวชีวิตวิถีใหม่ทุกสถานศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019
2. ผลของของการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่และออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่ทั้งในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 และในอนาคต
3. ผลจากการพัฒนานวัตกรรมด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรผลิตสื่อการเรียนการสอน ตามแนวชีวิตวิถีใหม่ New Normal ผู้วิจัยได้เสนอหลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผ่านการ

รับรอง เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565 ซึ่งครูกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการอบรมสามารถนำไปใช้นับชั่วโมงการพัฒนาเพื่อประกอบการขอขึ้นวิทยฐานะ (ตามเกณฑ์เดิม) ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนา นวัตกรรมด้านการศึกษาและวิธีการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ที่ครูและผู้บริหารต้องปรับบทบาทในการสอน การบริหารและวิธีการสอนจากสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในมิติแบบใหม่ที่เหมาะสมการสาธารณสุขกับการจัดการศึกษาในระบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งได้แก่ การพัฒนาแนวคิดแบบใหม่ (Design Thinking) การพัฒนาทักษะชีวิต (Life Skill) ในภาวะวิกฤตที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตให้ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และกระบวนการทางความคิด (Mindset) (เทียน ทองแก้ว. 2563: 5)

เอกสารอ้างอิง

- เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม. (2564). เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้สำหรับการวิจัยทางการศึกษาในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พริ้นติ้ง เฮาส์.
- ทศนา เขมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทียน ทองแก้ว. (2563, พฤษภาคม-สิงหาคม). การออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่: ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID 19. *ครูสภาวิทยากร*. 2-5.
- พรทิพย์ อ้นเกษม. (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. *วารสารราชนครินทร์*. 19-26.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. (2564). *โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ*. ฉะเชิงเทรา: การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชุมชนตำบลดอนฉิมพลี.
- สุวิมล มธุรส. (2564, พฤษภาคม-มิถุนายน). การจัดการศึกษาออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID 19. *รัชต์ภาคย์*. 37.
- สมหมาย จันทร์เรือง. (18 01 2020). *ครูยุค Disruption*. สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2564, จาก <http://doh.hpc.go.th/bs/topicDisplay.php?id=339>.
- เสถียร พูลผล. (2563). การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงโควิด 19 เพื่อออกแบบแนวทางการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ของคณะเภสัชศาสตร์มหาวิทยาลัยสยาม. *การประชุมวิชาการ ครั้งที่ 15 ประจำปี 2563*, 38.
- Nadler, L.; & Nadler, Z. (1989). *Developing Human Resources*. 3rd ed., San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development*. New York: Harcourt. Brace & World
- Tyler, R. W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
NORTH BANGKOK UNIVERSITY

- **วิทยาเขตสะพานใหม่**
6/999 ซ.พหลโยธิน 52 ถ.พหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพฯ 10220
Tel. 0-2972-7200 Fax.0-2972-7751
- **วิทยาเขตรังสิต**
59 ถ.รังสิต-นครนายก (คลอง 3) อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130
Tel.02-533-1000 Fax. 0-2533-1020
- **ศูนย์การศึกษานนทบุรี**
49/178 หมู่ 8 ถ.รัตนวิเบศร์ ต.บางกระสอ อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี 11000
Tel.0-2589-1133 ต่อ 534 Fax.0-2589-5808